

Mit tud
A SZÁMÍTÓGÉPEM?
Gyakorlati útmutató kezdőknek és haladóknak

Mit tud
A SZÁMÍTÓGÉPEM?
Gyakorlati útmutató kezdőknek és haladóknak

Gyakorlati útmutató kezdőknek és haladóknak

1 Start

2 Programok

3 Hatékonyan a számítógéppel

4 Képek és hangok

5 Hordozható számítógépek

6 Az élet minden területén

7 Internet

8 Ötletek, tanácsok

9 Számítógép-doktor

Képek és hangok

Sablونok megrajzolva

Festés számokkal

Tartalom

- ▶ A Paint program és alapvető rajzeszközei
- ▶ A paletta használata színezésre
- ▶ Színkódok hozzáadása
- ▶ Új színek felvitele a palettára

A Windows Me és 98 Paint programjával az egér ceruzává, tollá ecsetté válik, és színes rajzok születhetnek. A Paint segítségével saját színkódokkal jelölt kifestőlapot is létrehozhat – ehhez mindössze a képet kell megrajzolni és színkódos fekete-fehér verziót létrehozni.

Kifestőkönyv

Színkódos képet igen egyszerű rajzolni a Paintben. A nyomta-

tott alkotásból pedig könnyedén személyes ajándékot készíthet. Vékony kartonlapra nyomtatva egy doboz kifestőkészlettel nagy örömet szerezhet a család valamelyik gyerektagjának. Akár egész kifestőkönyvet is nyomtat-

hat, amivel gyermekei vagy unokái elfoglalhatják magukat, például egy hosszabb utazás idején. A Paint program egyszerűen használható sokoldalú eszköz, amivel színes rajzokat készíthet számítógépén.

Tudta-e?

A program segítségével elkészített rajzkompozíciót nemcsak a számítógépen láthatja. Készíthet reprodukciókat is, kiteheti a szoba falára, elküldheti kedves ismerőseinek. Ha a nyomtatást eszközök hiányában otthon nem tudja megcsinálni, a képet mentse ki akár egy floppyra vagy egy CD-Rom-ra, és a legközelebbi fénymásoló irodában arra alkalmas színes nyomtatóval a képeket kinyomtatják Önnek. Ha teheti, előzőleg kérdezzen rá, hogy milyen kiterjesztésben mentse el a képet, így a problémák elkerülhetők lesznek.

Mit tud a számítógépem?

Kérdés-felelet

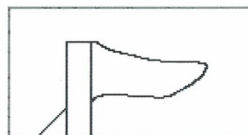
K Elhibáztam a rajzot, és szeretném helyrehozni. Mit tegyek?

F Menjen a **Szerkesztés** menübe és válassza a **Visszavonás** parancsot. A program a három utoljára elvégzett műveletet tudja érvénytelenre tenni. Választhatja a **Radírt** is, úgy az egér mozgásával törölheti a hibás részt.

K Hogy lehet a kisebb alakzatokat pontosan megrajzolni?

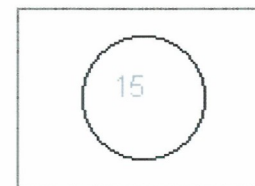
F Segít, ha a kép kérdéses részét kinagyítja. Kattintson az eszköztár nagyítóikonjára, és mozgassa az egér mutatóját a kép fölé. A megjelenő négyzetet vigye a nagyítani kívánt rész fölé, majd kattintson az egérrel. A gördítősávok segítségével elérhetők a rajz többi részei.

A Ceruza segítségével az egyes képpontok is kijavíthatók, a hézagok kitölthetők, a kisebb hibák kiküszöbölhetők.

K Azt szeretném, ha a képszámok nem látszanának át a vízfestésen. Mit tegyek?

F Amikor a számot tartalmazó szövegdobozt beszűríja, válasszon minél halványabb színt a palettáról. Ebben az esetben nem valószínű, hogy a számok átlátszanak a festésen.

K Áthelyezhetem a rajz egy részét máshová?

F Igen. Kattintson a **Kijelölés** (Selection) eszközhöz, és húzzon keretet az áthelyezendő rész köré. Helyezze a kurzort a négyzet belsejébe, hogy az keresztbe változzon, kattintson, majd húzza a részletet az új helyre.

Szótár

Képpont (pixel) A képelem angol rövidítése. Egy grafikai kép négyzetszerű alapegysége. Ha kinagyítja a képet, a képpontok jobban láthatók.

Paletta A képen felhasználható színek és mintázatok összessége.

Kitöltés színnel Ennek az eszköznek a segítségével egy zárt alakzatot egyszínűre lehet festeni. Hasznos az árnyalatok kialakításánál.

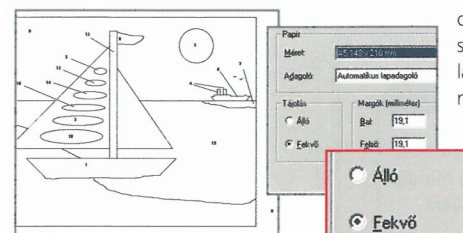
Nyomtatási kép Segítségével megtekintheti, hogy rajza hogy fog kinézni papírra nyomtatva. Használja ellenőrzésre nyomtatás előtt.

Hibakereső

A kinyomtatott sablonon nem látszanak a színkódok.

Lehetséges, hogy meg kell változtatni a kép tájolását. Menjen a **Fájl** menübe és válassza az **Oldalbeállítás** (Page Setup) op-

ció mellé, majd kattintson az **OK** gombra. Válassza ismét a **Fájl** menüt, majd a **Nyomtatási kép** (Print preview) opció ellenőrzése a kép helyzetét a lapon. Végül kattintson a **Nyomtatás** (Print) opcióra.

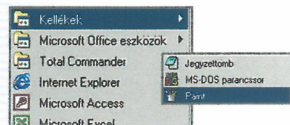
Mit tud a számítógépem?

Sablon rajzolása és színezése

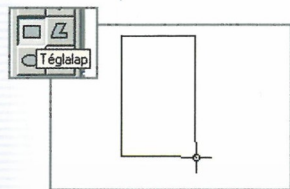
A Microsoft Paint egyszerű és sokoldalú program. Rövid idő alatt könnyen elsajátítható, és nagyszerű rajzokat lehet vele készíteni. Most megszerkesztheti az első sablonmintát.

1 A Start gombra kattintva válassza a **Programok, Kellékek, Paint** opciókat. Új üres dokumentum nyílik meg.

2 Menjen a **Fájl** menübe, és válassza a **Mentés másként** opciót. Adjon nevet a rajznak a **Képek** mappában. Kattintson a **Mentés** gombra.

3 Kattintson a **Téglalap** eszközre, majd a lap aljánál található színes paletta fekete dobozára. Kattintson, majd húzza az egeret a téglalap egyik sarkából az ellentétes sarokba, és engedje el a gombot. Ez lesz a rajz külső kerete.

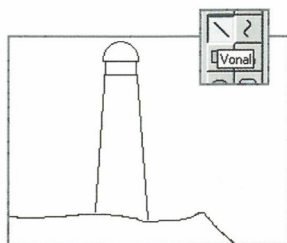
Ötlet

Mentse a rajzot rendszeresen, így ha hibát követ el, mindig visszatérhet a legutoljára mentett változathoz.

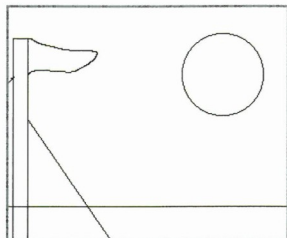
4 Kattintson az eszköztáron a **Ceruza** ikonra, majd kattintson az egerrel a kereten belülre, és az egér gombját lenyomva tartva rajzoljon egy vonalat.

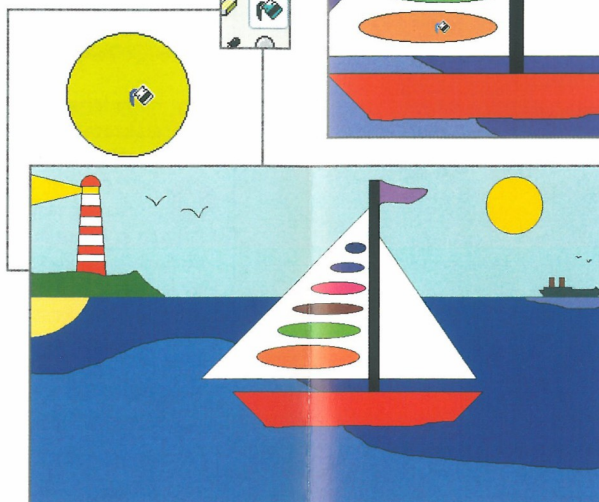
Engedje el a gombot, helyezze a kurzort máshová, és ismételje meg a műveletet újabb vonalak rajzolása céljából. Egyenes vonalhoz kattintson a **Vonal** ikonra.

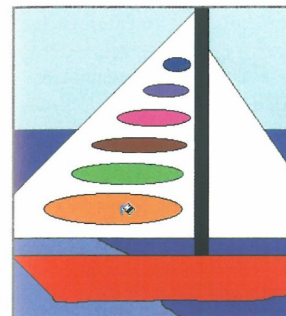
5 Szabályos ovális alakzatokhoz válassza az **Ellipszis** eszközt, majd kattintson a rajzlapra és húzza az egeret a lapon. Szabályos körhöz tartsa lenyomva a **Shift** gombot. Kisebbsé hibák javításához használja a ceruzát és a radírt az eszköztárból.

6 Mentse el a befejezett kontúrt – ez lesz a fekete-fehér számkódos kifestősablon alapja. Készítsen színezett másolatot a képről. A **Fájl** menüben válassza a **Mentés másként** opciót, írjon be új nevet, majd kattintson a **Mentés** gombra. Most kezdheti a kép színezését. Kattintson a **Kitöltés színnel** eszközre. Válasszon színt a palettáról, kattintson rá, majd egy zárt alakzatra a színezéshez.

7 Folytassa a festést. Ha meg kíván változtatni egy színt, az új színre kell kattintania és a kurzort arra az alakzatra helyezni, amelyet más színűre kíván festeni.

Kisokos

Egyéni színek létrehozása

Ha a szabványos palettán található színskála nem elégíti ki, létrehozhat egyéni színeket is.

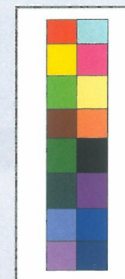
Kattintson a **Színek** menüben a **Színek szerkesztése** opcióra, majd az **Egyéni színek** definíciója gombra. Mozgassa egere mutatóját a jobboldali palettán mindaddig, amíg az elképzelt szín megjelenik. Kattintson a **Hozzáadás** az egyéni színekhez gombra.

Fókuszban

A színkódok hozzáadása

Ha elkészült a kifestősablon, a következő lépésben nyissa meg a fekete-fehér verziót, és készítse el a hozzátartozó színkódokat.

1 Nyomtassa ki a színes verziót. A **Fájl** menüben válassza a **Nyomtatás** parancsot, majd kattintson **OK**-t. Nyissa ki a fekete-fehér rajzot, és rajzoljon egy téglalapot a kép mellé. A Vonal eszköz segítségével ossza fel annyi részre, ahány szín van a rajzon. A **Kitöltés színnel** fesse ki a kialakult kis négyzeteket.

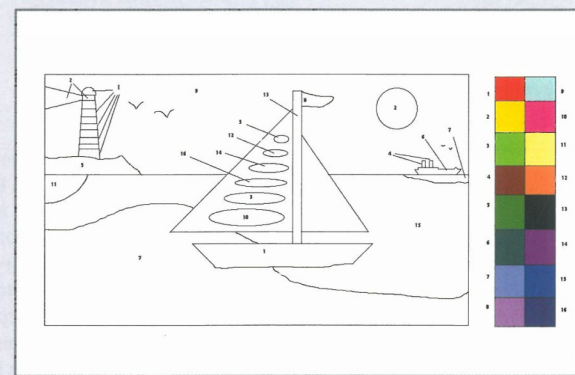
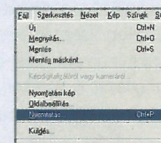

2 Kattintson a **Szöveg** eszközre, majd rajzoljon egy kis szövegdobozt az első szín mellé (példáan ez a piros szín). Írja a dobozba az 1-es számot. Ugyanezzel a módszerrel definiálhat kódokat a többi színhez is.

3 A sablonban minden fehér alakzatba helyezzen szövegdobozt, amelybe annak a színnek a számát írja, amilyenre az illető alakzatot festeni kell. Ha a kifestendő terület túlságosan kicsi, írja a számot mellé, és vonallal kösse össze az alakzattal.

4 Ha minden színt felcímkézt, mentse el a sablont. Menjen a **Fájl** menübe, és válassza a **Nyomtatás** parancsot.

PhotoPlus 5 grafikák

Festés és rajzolás

Tartalom

- ▶ A festőeszközök használata a PhotoPlus programban
- ▶ Az importált képek szerkesztése
- ▶ Speciális effektusok
- ▶ Festmény készítése számítógéppel

A PhotoPlus a képkészítés és képszerkesztés ideális grafikai programja. Beépített eszközeinek köszönhetően bármiből Picasso lehet saját nappalijában, és képeit ecsetekkel, alakzatokkal, szórópisztollyal és kitöltő színezéssel teheti tökéletessé.

Ha digitális fényképet vagy beszkennelt képet szeretne szerkeszteni, a szoftverbe bármilyen bittérképes képet importálhat,

majd azt tetszése szerint átalakítja és tökéletesítheti.

Ötletes alkotások

A PhotoPlus szerkesztő funkciói segítségével foltokat tüntethet el, átszínezheti a hátteret, meg-

változtathatja a fényerőt és a kontrasztot. Effektusokat rendelhet a képhez, és a nem kívánt részeket eltávolíthatja. Akár első képeit retusálja, akár honlapjához készíti illusztrációkat, ideális eszköz a PhotoPlus 5.

Tudta-e?

Szabályozhatja a képek fényerejét és kontrasztosságát hasonlóan ahhoz, ahogy ezt egy TV készüléken teszi. Ha a kép túl sötét, válassza az Image (Kép) menü Adjust (Beállítás) almenüjének Brightness/Contrast (Fényerő/Kontraszt) parancsát. A 'Brightness and Contrast Filter'

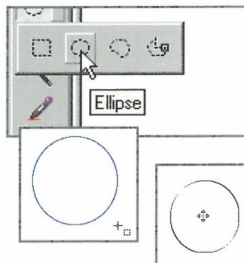
(Szűrő) ablakban tetszésének megfelelően állítsa be a csúszkákat, majd kattintson az OK gombra.

Kérdés-felelet

K Nem rajzolkodok jól szabadkézzel. Mit tegyek?

F A szabályos forma meg-rajzolásához kattintson a **Standard Selection Tools** ikonra, majd az ikon melletti lefele nyíl segítségével válassza ki a legördülő menüből a kívánt alakzatot.

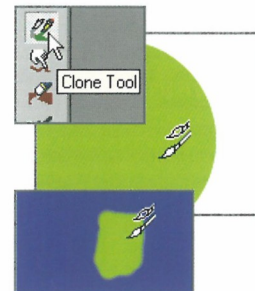
Tartsa lenyomva a baloldali egérgombot, és húzza az egeret addig, amíg el nem éri a kívánt méretet. Ha az egeret az alakzaton belülré helyezi, az **Move** eszközzé változik. Most a bal egérgombot lenyomva tetszőleges helyre mozgathatja az alakzatot.

K Hogyan kell használni a **Clone** eszközt?

F Először is kattintson a **Clone** gombra. A **Shift** billentyűt nyomva tartva kattintson a sokszorosítani kívánt területre. Most kattintson is-

mét a fölött, amelyet szeretne kifesteni, és a folyamatot addig ismételje, amíg el nem éri a kívánt hatást.

K Méretre vághatom-e a képet?

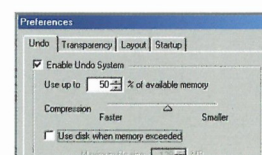
F Igen. Nyissa meg a kívánt képet, majd kattintson a **Crop** eszközhöz. A bal egérgombot nyomva tartva húzzon egy téglalapot a körbevágandó terület köré. Kattintson duplán a téglalap belsejében; ekkor a kívülré eső terület eltűnik, és csak a körbevágott kép marad a képernyőn.

Hibakereső

Úgy tűnik nem tudja minden tévedését kijavítani.

Az **Undo** funkció számára elkülönítheti a memória bizonyos részét. Válassza a **File** menü **Preferences** almenüjét, majd kattintson az **Undo** fülre. Tegyen pipát a 'Enable Undo System' sor elé, majd a fel és le nyilak segítségével növelje a 'Use up to ...' rész százalékos

értékét. A **Compression** rész csúszkáját a 'Smaller' rész felé mozdítva felszabadíthat memóriát és a 'Use disk when memory exceeded' opció megjelölésével a RAM memória megteltkor kérheti a merevlemez használatát. Ha végzett, kattintson az **OK** gombra. Most a Visszavonás (**Undo**) opció szabadon használható.

Szótár

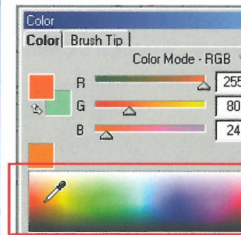
Swatch Ez a terület mutatja az éppen használatban lévő háttér- és előtér-színeket.

A szerkesztésre éppen kijelölt mintá fehér körvonalat kap. Ha a dupla nyílra kattint, az előtér és a háttér színei helyet cserélnek.

Színspektrum

Szírvárványos színátmenetes terület, amelyre kattintva kiválaszthatja a kívánt színt.

RAM Random Access Memory – véletlen hozzáférhető memória; a gép fő memóriája. Megnyitáskor a

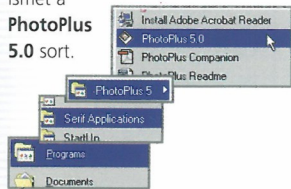
Windows és annak programjai betöltődnek a RAM memóriába. Lemezre mentésükig a megnyitott dokumentumok is a RAM memóriában tárolódnak.

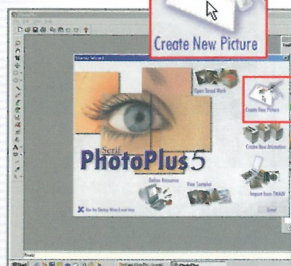
Festés a PhotoPlus programmal

Ha már megismerkedett a Photo Plus minden funkciójával, nekiláthat első remekműve megalkotásának.

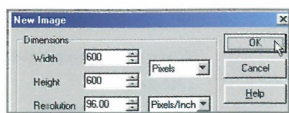
1 A program megnyitásához kattintson a **Start** menü **Programok** almenüjének **Sherif Applications** sorára, majd válassza a **PhotoPlus 5.0**, majd azon belül ismét a **PhotoPlus 5.0** sort.

2 Miután a Startup Wizard megnyílik, kattintson a **Create New Picture** opcióra.

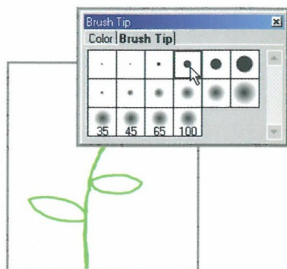
3 A New Image ablakban a 'Width', 'Height' és 'Resolution' rovatok mellett fel és le nyílak segítségével adja meg a festővászon méretét. Példánkban a szélesség és a magasság egyaránt 600 pixel, a többi beállítás marad alapértelmezés szerinti. Nyomja meg az **OK** gombot.

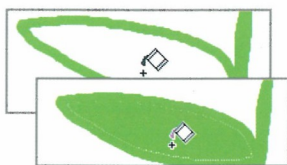
4 Kattintson a **Color** fül Előter minta opciójára. Ahogy az egérkurzort a színspektrum fölé helyezi, a kurzor cseppentővé változik. A cseppentőt a spektrum fölött mozgatva megjelennek a színminitűk. Amikor rátalált a megfelelő színre, kattintson az egérgombbal.

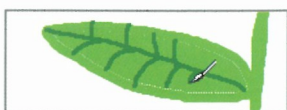
5 Kattintson a **Paintbrush** (Festőecset) ikonra. Az ecset típusának kiválasztásához lépjen a **Brush** fülre. Most elkezdhet festeni, és közben folyamatosan változtathatja a színeket és ecseteket. Példánkban a virág szárát egy finom ecsetheggyel rajzoltuk meg.

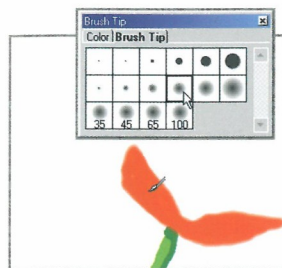
6 A levelek kiszínezéséhez, válassza a **Flood Fill** eszközt. A kurzor festőedénnyé változik. A kijelölt színnel történő kifestéshez kattintson a kiszínezendő területre.

7 A levelek színezésének finomításához nyomja meg a **Paintbrush** ikont, válasszon vékony ecsethegyet, keressen a **Color** fül alatt egy sötétebb zöld színt. Így könnyen megrajzolhatja a levelek erezeit.

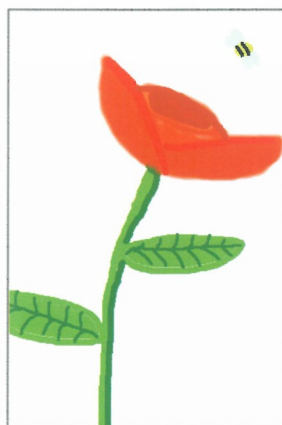

8 A virág tökéletesítéséhez kattintson egy elmosódott szélű nagyobb ecsethegyre.

9 Ha egy kisméretű (pl. egy dongót ábrázoló) kép árnyalt színezését kell megoldania, válassza a **Zoom** ikont.

A kép nagyításához és kiszínezéséhez kattintson a bal, majd az eredeti mérethez való visszatéréshez a jobb egérgombbal.

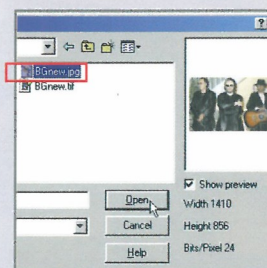

Fókuszban

Fényképek retusálása

Ha egy beszkennelt képet szeretne módosítani vagy tökéletesíteni, a PhotoPlus program ismét segítségére siet.

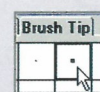
1 Kattintson az **Open** ikonra. Jelölje ki a fényképet tartalmazó mappát és nyomja meg az **Open** gombot. Jelölje ki a fájlt, és ismét **Open**.

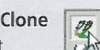
2 A **Zoom** eszközzel nagyítsa ki azt a részt, amellyel dolgozni szeretne. Példánkban egy napszeművegen lévő karcolást fogunk eltüntetni.

3 Kattintson a **Brush Tip** fülre és válasszon megfelelő ecsethegyet.

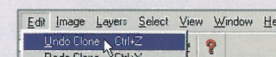
4 Nyomja meg a **Clone** ikont. A **Shift**et nyomva tartva kattintson egy olyan részre, ahol a szín és felület tökéletes.

5 Helyezze a **Clone** eszközt a sérült terület fölé, majd szükség szerint többször kattintson a bal egérgombbal.

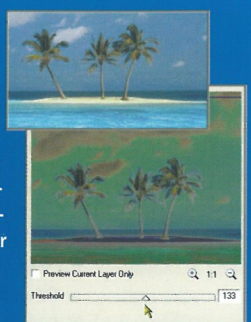
6 Ha olyan területet is befestett, amit nem kellett volna, az **Edit** menüben válassza az **Undo Clone** opciót. Ismételje, amíg a hibát ki nem javítja.

Kisokos

Effektusgyűjtemény

A fényképeket különféle effektusok beillesztésével teheti még érdekesebbé. Nyissa meg a fényképet tartalmazó fájlt, majd kattintson az **Image** menüre és válasszon effektust. Kattintson például az **Other** menü **Solarize** opciójára. A **Solarize Filter** ablakban tolja a csúszkát addig, amíg el nem éri a kívánt hatást, majd nyomja meg az **OK** gombot.

A PDF dokumentum

Trükkös Akrobata

Tartalom

- ▶ Mellékelt jegyzetek elolvasása az Acrobat ikonok segítségével
- ▶ PDF dokumentum vizsgálata az Acrobat Readerrel
- ▶ Ismerkedés az Acrobat Reader fő funkcióival

Az Acrobat Reader a Mit tud a számítógémem? CD-romon (kiadványunk első CD-jén) található program, amellyel PDF fájlokat lehet elolvasni.

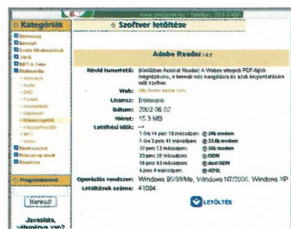
A PDF egyre nagyobb népszerűségnek örvendő dokumentumformátum az Interneten, mert megtévesztően hasonlít az eredeti, és oly módon lehet információkat után kutatni benne, ahogy a könyvekben és magazinokban

nem. Például egy kulcsszó beírásával azonnal megjeleníthető a kívánt téma. Segítségével ráközelíthetünk arra, amit jobban szemügyre kívánunk venni, és animációkat, illetve hangokat játszhatunk le. A kisméretű PDF-ek e-mail mellékletként is elküldhetők.

Akrobatika

Ez a kártya megmutatja, hogyan kezeljük az Acrobat Reader program különböző funkcióit. Egyszersmind szemlélteti a PDF fájlok néhány jellemzőjét.

Tudta-e?

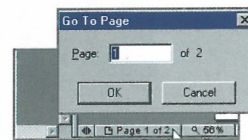
Az Acrobat Readert le tudja tölteni az egyik magyar letöltő oldalról is. A böngészőbe írja be, hogy www.letoltes.com. A megjelenő oldal jobb oldali részén található kereső panelbe írja be, hogy Acrobat Reader, majd kattintson OK-t. A megjelenő linken a szoftver letöltéséről kaphat információt. Ellenőrizze, hogy rendelkezik-e a letöltéshez szükséges operációs rendszerrel és a gépen van-e elegendő szabad hely. Ha igen, kattintson a letöltés nyílra.

Mit tud a számítógémem?

Kérdés-felelet

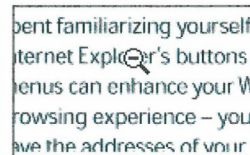
K Hogyan állapítom meg, hogy hány oldalas egy PDF fájl?

F A legegyszerűbb módja, hogy ránéz a kis szürke kockára a dokumentum ablakának bal alsó sarkában. Ha erre rákattint, megjelenik a Go to Page párbeszédablak, amely segítségével bármelyik oldalra ráugorhat a dokumentumon belül.

K Ráközelítettem valamire, de nem tudom visszakicsinyíteni. Miért?

F Győződjön meg róla, hogy biztosan a nagyító ikont használja. Tartsa lent a Ctrl billentyűt, és a nagyító ikonjának lencsájében mínusz jelet kell, hogy lásson. Ezután a bal egérgombra kattintva visszaáll a kép eredeti mérete.

K Miért nem tudok változtatásokat csinálni a PDF fájlban?

F Az Acrobat Reader arra használjuk, hogy dokumentumokat tekintsünk meg a segítségével. Ez azt jelenti, hogy csak a szerzők készíthetnek fájlokat, és azok csak az ő engedélyükkel hozzáférhetők mások számára. Ezt azért teszik, hogy így az eredeti fájlt mások ne módosíthassák.

K Hogyan tudom jobban szemügyre venni az animációkat?

F Ha az animáció túl kicsi, kattintson a nagyítóra az eszköztárban, majd jelölje ki az ábra körüli területet az egér átlós áthúzásával. Ha a kép túl nagy, az animáció torznak is tűnhet.

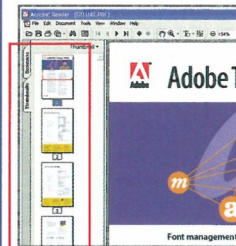
Szótár

Animáció Gyors egymásutánban megtekinthető változó képek, melyek így mozgókép benyomását keltik.

Képpontok Az elmosódott kép jellemzésére használt ki-fejezés, amikor a miniatűr pontok, amelyekből egy kép összeáll, láthatóvá válnak.

Miniatűr kép Egy ábra vagy oldal miniatűr változata. A Thumbnail gomb lenyomásával aktiválható.

Ikon Apró kép, amelyre ha rákattint, vagy kétszer kattint, elérhetővé válik egy objektum vagy program. Az ikonok a PDF dokumentumok kulcsfigurái.

Hibakereső

Teljes képernyő nézetben nem sikerül visszalépni az Acrobat ablakba.

Amikor a Teljes képernyő nézetet választja, átmenetileg eltűnik az Acrobat Reader ablak és eszköztár, sőt a Windows feladatros is. Csak a PDF fájl válik láthatóvá, gombok és menük nélkül. Úgy tűnhet,

hogy képtelenség bármerre lépni innen. Ha megnyomja az Esc billentyűt a számítógép billentyűzeten, visszatérhet az Adobe Acrobat Reader ablakba.

Mit tud a számítógémem?

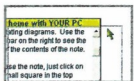
Az ikonok aktiválása

Ha már megnyitotta a Mit tud a számítógémem? kiadvány első CD-jéről a PDF fájlt, elkezdhet ismerkedni a program főbb tulajdonságaival.

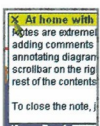
1 Az Acrobat Reader rendelkezik jegyzetolvasási képességgel, vagyis a jegyzetek fájlok mellékleteiként jelennek meg, de ki nyomtatni nem lehet őket. Ezek elolvasásához kattintson kétszer a sárga ikonra.

2 Ha nem látja a teljes szöveget, kattintson a jobb alsó sarokban található kockára, majd addig húzza, míg a szöveg láthatóvá nem válik. A jegyzet mozgatható az oldalon, ha a tetején lévő sárga csíkra kattintva elhúzza onnan.

3 A jegyzet elolvasás után bezárható a bal felső sarkában található szűrő keresztrel való kattintással.

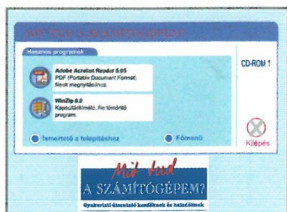

4 Vezesse a kéz ikont a képernyőn, majd amikor mutató-

ujja változik, kattintson rá, és az ablak megnyílik.

5 Az Acrobat Reader ablakba való visszatéréshez vigye a kéz ikont az alsó nagy piros mezőre, majd kattintson rá. Ugyanezt a 'vissza' gomb lenyomásával is elérheti.

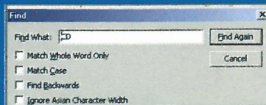
Kisokos

Egy szó gyorskeresése

Ha gyorsan szeretne megtalálni egy szót vagy témát, hagyja, hogy az Acrobat Reader tegye meg ön helyett. Kattintson a Binoculars gombra vagy az Edit menüben a Find parancsra. A párbeszédablakba írja be a keresett szót, majd nyomja le a Find gombot. A rendszer

megmutatja a szó első előfordulási helyét. Továbbiak megnézéséhez nyomja le a Find Again gombot.

Animációk megtekintése

Egy kattintás, és az Acrobat Reader lehetővé teszi videoklipek, mozifájlok és animációk megtekintését.

1 A kész ikont vigye a jobb felső sarokban lévő képre. A mutató film-darab alakúvá fog változni.

2 Egy kattintással egy rövid animációt láthat. A végére érve a filmikon újra látható lesz. A képre kattintva annyiszor nézheti meg, ahányszor csak akarja.

Ötlet

Egy oldal elmozdításakor végig tartsa lenyomva a bal egérgombot.

Hangfájlok lejátszása

Az Acrobat Reader nem rendelkezik külön PDF hangazonosításra szolgáló ikonnal, de a képek sokszor segíthetnek.

1 Hanglejátszáshoz a 'The features of Acrobat' oldalon vigye a kurzort a zongorabillentyűkre, majd kattintson rá. A hangkártya beépített MIDI szintetizátora lejátsza a hangot. A hanglejátszáshoz kattintson a billentyűkre.

Ötlet

Nagy terjedelmű PDF dokumentum olvasásakor kattintson a 'Thumbnail' ikonra, hogy könnyebben megtalálja a keresett oldalt.

2 Az óra és telefon képeire is rákattinthat, hogy hallja a hangeffektusokat. Ezek WAV fájlok (felvett hangok), amelyek a hangkártyán keresztül szólnak meg. Amikor rákattint a képre, egy pillanatra negatív képként jelenik meg. A hanglejátszáshoz kattintson a képre.

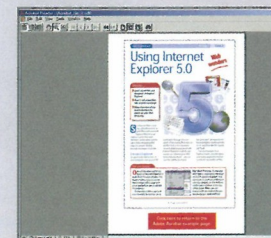

Fókuszban

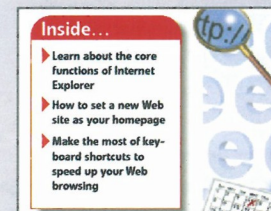
Nagyítás és ráközelítés (zoom)

Némely PDF eleve olyan, hogy az Acrobat Reader azonnal beelát a jellemzőibe. Ha közelebbről kíván tanulmányozni egy szöveget vagy képet, azonnal ráközelíthet az érintett oldalakra.

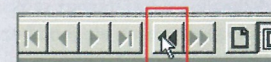
1 Kattintson bárhol egy adott fájlra, hogy az egész oldalt lássa.

2 Kattintson a nagyító gombra. Hogy rá tudjon közelíteni egy szövegrészre, vigye fölé a kurzort, majd kattintson. Minden egyes kattintással jobban ráközelít, amíg el nem éri az 1600 %-ot.

3 Az előző nézetbe való visszatéréshez kattintson a 'vissza' gombra az eszköztárban.

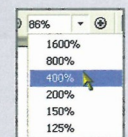
4 Néha úgy is megoldható a ráközelítés, hogy nem kattint a 'Zoom' eszközigombra. Ez azért van, mert lehetséges úgy elmenteni PDF dokumentumokat, hogy azok magukban hordozzák az információt, hogy rákattintáskor miként reagálnak majd. Például vigye a kézmutatót a DVD player kép fölé. Amikor megjelenik a kéz, rajta egy lefelé mutató nyíl ikonnal, kattintson egyszer bal egérgombbal.

6 A kép megnyílik, hogy a DVD-ről közeli képet láthassunk. Kattintson ismét, ekkor visszakérül a 'The features of Acrobat' oldalra.

7 A ráközelítés mértékének megadásához válasszon a plusz és mínusz gombok között látható százalékatok közül.

ClipArt képek beillesztése

Divatos képek

Tartalom

- ▶ ClipArt gyűjtemény
- ▶ ClipArt képek szerkesztése és átméretezése
- ▶ ClipArtok testre szabása Paint programban
- ▶ A kép színeinek megváltoztatása

A ClipArtok (beilleszethető grafikus elemek) segítségével érdekes szövegfájlok készíthetők. Használhatók még levelek fejlécében vagy illusztrációként a szöveg egyes részeihez. Segítségükkel az iskolai dolgozatok külseje tetszetősebbé, csinosabbá varázsolható, a bemutatók szemléletesebbé tehetők. A ClipArt képek beillesztése igen egyszerű, és

a szöveg kinézetére egyszerű hatással lehetnek.

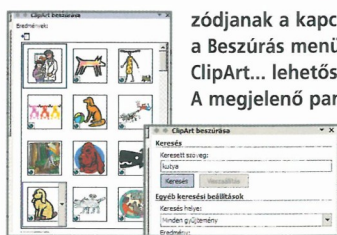
Hozzáadott vonzerő

A ClipArtok érdekesebbé teszik az unalmas szövegeket, segítsé-

gükkel kiemelhetők a fontosabb részek. A képek életre keltik a Word dokumentumokat. A szabványos ClipArtok ráadásul testre szabhatók, színük, méretük testre szabás szerint változtatható.

Tudta-e?

A ClipArt rengeteg beépített képet tartalmaz, így az eligazodás megkönnyítéséhez a képeket téma szerinti kategóriákba rendezi. A Word XP-ben már arra is van lehetőség, hogy a ClipArt keresőjébe egy szót megadva kilistá-

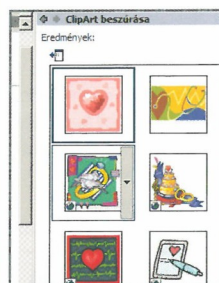
zódjanak a kapcsolódó képek. Ehhez a **Beszúrás** menüpont **Kép** alpontjának **ClipArt...** lehetőségét kell választani. A megjelenő panelen a **Keresett szöveghez** kell beírni a szót vagy kifejezést, és a **ClipArt** kikeresi a képeket, majd a választáshoz ki is listázza őket.

Mit tud a számítógépem?

Kérdés-felelet

K Nem találom megfelelő ClipArtot. Mit tegyek?

F Használja a keresési lehetőségeket a **ClipArt Beszúrása** panelen, hogy minden, egy bizonyos típushoz tartozó képet megtaláljon. Egyszerűen gépeljen be egy kulcsszót, például 'nyúl', 'szív' vagy 'traktor', majd nyomja meg a **Keresés** gombot.

K Unom a gépben található ClipArt képeket. Honnan szerezhetnék újakat?

F Ha megunta az Office-szal együtt érkező széles ClipArt választékot, nézzen be valamelyik számítógép szaktálcába. ClipArt CD-k számai közül válogathat, nagyon kedvező árban. Emellett, az Internetről ingyen ClipArtokat tölthet le.

K Kombinálhatók a ClipArtok más képekkel?

F Igen. Használhat saját készítésű képeket is. Szkenner vagy digitális fényképezőgép segítségével is készíthet képeket – csak arra ügyeljen, hogy ne sértse meg a szerzői jogokat.

K Megnövelhetők a ClipArt böngészőben található bélyegképek?

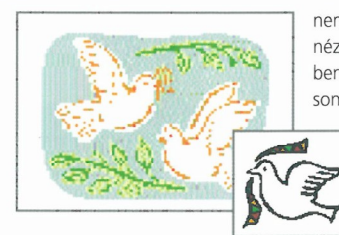
F Igen. Kattintson a képre, majd válassza a **Klip nagyítása...** pontot a kép növeléséhez.

Hibakereső

Átméretezett egy ClipArt képet, de nem lett jó.

A ClipArtok méretei különböznek. Nagyításkor egyes kis képek néha darabossá vagy homályossá válnak. Ha egészen biztos abban, hogy azt a képet kívánja használni, a torzulás elkerülése érdekében tanácsos eredeti méretén

nem sokat változtatni. Körülnézhet a ClipArt gyűjteményben is, hátha talál olyan hasonló képet, amelynek mérete inkább változtatható.

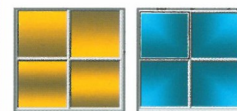
Szótár

Bélyegképek (Thumbnail) Adott kategóriájú (például 'Étel, ital', vagy 'Különleges alkalmak') ClipArtok gyűjteményében megjelenített miniatürizált másai. A bélyegképek lehetővé teszik, hogy egyszerre több képet jelenítsen meg a képernyőn, megkönnyítve ezáltal a választást.

Húzópontok A kép körvonalainak sarkainál és közepében található 'fogantyúk'. Rájuk kattintva, az egér baloldali gombjának lenyomásával és húzással a kép átméretezhető.

Gradiens A grafikai szoftverekben két szín keveredése mértéke. Választhat például függőleges vagy vízszintes 'sávokat' vagy átlós mintázatot.

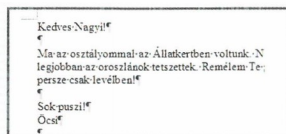
Mit tud a számítógépem?

ClipArtok a Word XP-ben

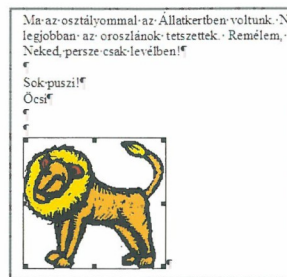
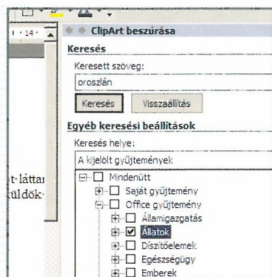
A következő lépések révén ClipArt gyűjteményekben található képek széles választékához férhet hozzá, a képet a dokumentumba illesztheti, és megfelelően beállíthatja.

1 Gépelje be a szöveget, majd gondolja ki, milyen, a témához vagy a mondanivalójához illő képet illesztene be a ClipArt-ból.

2 Válassza a **Beszúrás** menü **Kép** alpontját, majd annak **ClipArt...** opcióját. A megjelenő panelen kattintson a Kijelölt gyűjtemények melletti lefele mutató nyílra és válasszon kategóriát, amelyből a ClipArt kikeresi a kért témájú képeket. A keresett szöveghez írja be pl. az oroszlán szót és kattintson a **Keresés** gombra.

ra és válasszon kategóriát, amelyből a ClipArt kikeresi a kért témájú képeket. A keresett szöveghez írja be pl. az oroszlán szót és kattintson a **Keresés** gombra.

Kisokos

A ClipArtok testre szabása

A ClipArtokat testre szabhatja a Paint program segítségével készített saját rajzokkal. Színeket változtathat, hátteret cserélhet, szöveget emelhet be, amíg a kép illik a szöveghez. Kattintson a képre az egér jobboldali gombjával, válassza a **Másolás** menüt. Indítsa el a Paint programot,

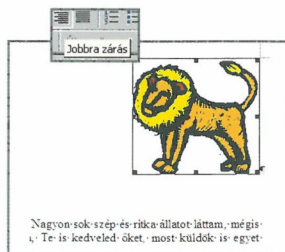

és válassza a **Szerkesztés** menü **Beillesztés** opcióját. A változtatások után mentse el a képet, vagy másolja le és illesse a dokumentumba.

3 Válasszon ki egy képet, majd a kattintson a képhez tartozó lefele mutató nyílra, és a gyorsmenüből válassza a **Beszúrás** gombot.

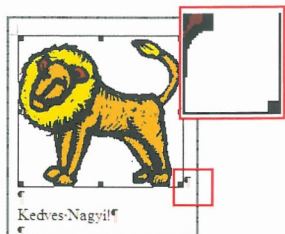

4 A kép először talán nem pont ott jelenik meg, ahol kívánta. Elmozdításához kattintson rá az egér bal gombjával és húzza a képet új helyére.

5 A kép jobbra vagy középre állítható a Word Formázó eszköztárának igazítógombjai segítségével is.

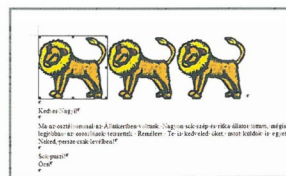
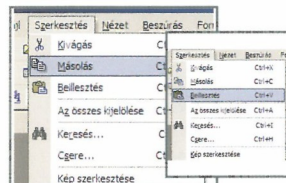
6 A kép átméretezéséhez kattintson a képre, hogy megjelenítse az azt körülvevő dobozt, majd helyezze a kurzort valamelyik húzópontra, és húzza a képet kisebbre vagy nagyobbra.

7 Ha a kép a szöveg közepén található, különböző hatásokkal is kísérletezhet. Kattintson az egér jobb gombjával a képre, válassza a **Kép formázása** opciót, majd az **Elrendezés** fület. Válassza ki valamelyik körbefuttatási stílust, és kattintson az **OK** gombra.

8 Ha a kép már megfelel a kíválmaknak, akárhányszor másolat készíthet róla. Kattintson a képre. Válassza a **Szerkesztés** menüt majd a **Másolás** opciót. Helyezze a kurzort arra a helyre, ahová a másolt képet kívánja helyezni. Menjen a **Szerkesztés** menübe és válassza a **Beillesztés** opciót. Az újbóli másoláshoz kattintson ismét a **Beillesztés** opcióra.

Ötlet

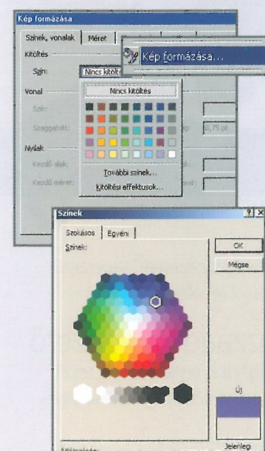
Ha hosszabb iskolai feladatokban használ ClipArtokat, jegyezze fel, melyeket használta, hogy ne ismételjen.

Fókuszban

Színek változtatása

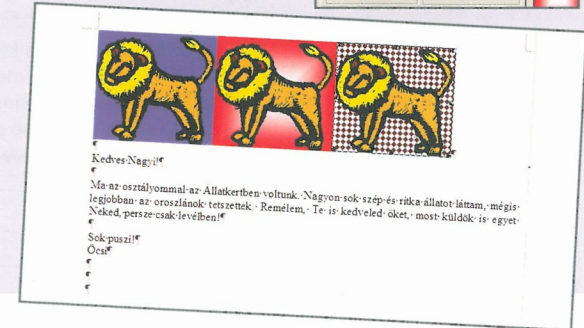
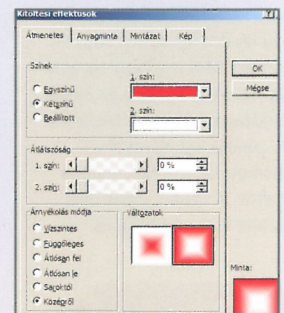
Ha sikerült a ClipArt képet a megfelelő helyre beállítani, kísérletezhet különböző hátterekkel.

■ A **Képformátum** opció lehetővé teszi a kép háttérszínének megváltoztatását. Kattintson az egér jobboldali gombjával a képre, majd a **Kép formázása** opcióra. Válassza a **Színek, vonalak** fület. Kattintson a 'Szín' melletti nyílra. Válassza a kívánt színt, és kattintson az **OK** gombra az eredmény megtekintéséhez. Kattintson a **További színek** opcióra, ha sajátosabb árnyalatok közül választana.

■ Megváltoztathatja a háttér gradiensét, texturáját vagy mintázatát is. A **Szín**, **vonalak** fülön, a **Szín** melletti lefele mutató nyílra kattintva válassza a **Kitöltési effektusok** lehetőséget, majd a **Mintázat** fület. Kísérletezzen a különböző hatásokkal a megfelelő minta kiválasztása révén.

■ Meglehető kétszínű hatást érhet el ha a **Kitöltési effektusok** 'Kétszínű' opciója mellé helyezi a pontot. Válassza ki a két színt, majd próbálja ki az alatta található különböző árnyalatokat. Az elkészült mintázatot a **Minta** dobozban tekintheti meg. Kattintson az **OK** gombra.

Hang-beállítások

Szóljon hangosan a géped!

Tartalom

- ▶ Hol találjuk a hangokat?
- ▶ Figyelmeztető hangjelzések beállítása
- ▶ Tegyük egyénivé gépünket hanghatásokkal
- ▶ Rögzített figyelmeztető hangjelzések

A Windowsban előre beépített hangok vannak. A megszólaló hangok egyrészt tájékoztatnak bennünket arról, hogy mi történik a rendszerben, másrészt a különféle „csengések” színesíthetik a gép előtt töltött órákat. Hallani fogja, hogy a számítógép milyen változatos és érdekes hangjelzéseket tud adni.

Hangbőség

Az új számítógép első használatakor hallhatjuk, hogy az egyes eseményekhez már tartozik valamilyen figyelmeztető hang. Ha a jelzés nem nyeri el tetszését, nincs semmi gond, bármikor meg tudja változtatni. Be lehet állítani,

hogy milyen hang szóljon, amikor egy programot elindít, ablakot bezár, mit halljon, amikor valamilyen hibát követ el, stb. A különböző hanghatások abban segíthetnek, hogy számítógépét egyedibbé, munkáját hatékonyabbá tegye.

Kiegészítő hangok

A 'Mit tud a számítógépem?' kártyához tartozó CD-ken új hangkészletet is talál. A fájlok megtekintéséhez kattintson a Kiegészítő állományok gombra a CD-ROM nyitó ablakában. Kövesse a képernyőn megjelenő utasításokat a fájlokhoz a merevlemezre történő másolásához. Az ablak megnyitását követően kijelölheti azokat a hangeffektusokat, amelyeket telepíteni kíván, és a Windows Explorer (Intéző) segítségével a Windows-Media mappába teheti őket.

Kérdés-felelet

K Milyen mikrofonra van szükségem ahhoz, hogy hangfelvételt tudjak készíteni a géppel?

F Ha az ön számítógépe multimédiás modell, akkor valószínűleg van hozzá megfelelő mikrofon. Ha nincs, akkor vásároljon egyet egy PC-szaküzletben. Általában elfogadható árú van, és telepítésük, használatuk is igen egyszerű. Kérje az eladó segítségét, hogy olyan eszközt vegyen, amely a számítógépével kompatibilis.

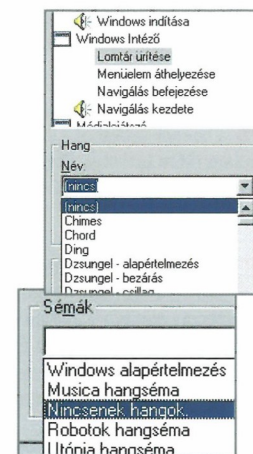
K Tudok olyan funkciókhoz is hangokat rendelni, mint a Mentés, Másolás vagy Kivágás?

F Nem. A Mentés, Másolás és a Kivágás funkciókat olyan sajátos feladatokat ellá-

tó alkalmazások végzik, mint a Microsoft Works, a Word vagy az Excel, így ezekhez nem lehet hangokat rendelni.

K Hogyan kapcsolhatom ki a Windows figyelmeztető hangjait?

F Egy adott eseményhez rendelt figyelmeztető hang kikapcsolásához válassza ki az adott eseményt a Hangok és multimédiás tulajdonságok ablakban, majd válassza az **Egyik sem** opciót a Név mezőben. Ha minden hangot ki szeretne kapcsolni, akkor a Sémák doboz legördülő menüjében kattintson a **Nincsenek hangok**-ra.

Szótár

Tallózás A Tallózó gomb lehetővé teszi, hogy megtalálja egy adott WAV fájlt, és minden rendszer-eseményhez saját hangot rendelhesen. A gomb segítségével végignézheti a merevlemezén található mappákat. Tárjon minden WAV fájlt ugyanabban a mappában, hogy szükség esetén gyorsan megtalálja.

WAV állomány A Windows által használt standard hangállományok. A Windows Sound Recorder segítségével saját hangokat vehet fel, és azokat a gépben WAV fájlként tárolhatja.

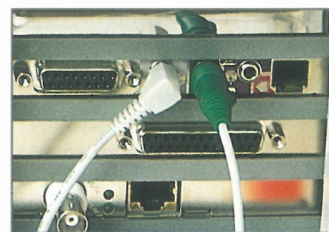

Séma A rendszer-eseményeket kísérő hanghatások csoportja. A Windows eredetileg öt sémával rendelkezik, a funkcionális, alapértelmezett Windows sémától a kissé külön Dzsungel sémáig. Természetesen új hangkészletet is el tud elmenteni, vagy ha a csendet részesíti előnyben, akkor minden hangot kikapcsolhat.

Hibakereső

Nem tudja csatlakoztatni a mikrofont.

A számítógép hátulján van mikrofonbemenet – keresse a kis mikrofonjelzést. Ha nem talál, ez esetben vennie kell egy hangkártyát. Hangszórókra és egy mikrofonra is szüksége lesz.

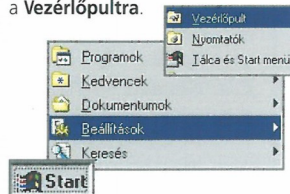
A számítógépeken a bemenet színe jelzi, hogy mit lehet hozzá csatlakoztatni

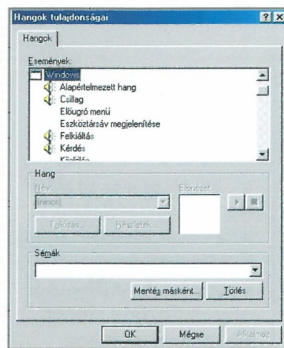
A figyelmeztető hangjelzések beállítása

A Vezérlőpult ablak Hangok és Multimédia ikonjának segítségével megváltoztathatja az egyes eseményekhez, például a Windows-ból való kilépéshez tartozó hangokat.

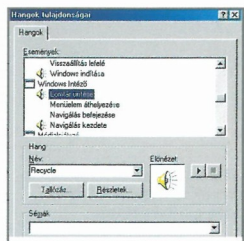
- 1 A Start menüben válassza a Beállítások sort; kattintson a Vezérlőpult.

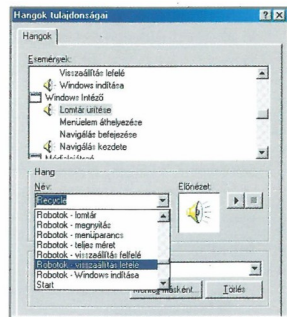
- 2 Kattintson duplán a Hangok és Multimédia ikonra. A Hangok ablakban megjelenik azon események listája, amelyekhez hangokat lehet rendelni.

- 3 Az Események mezőben kattintson arra a rendszer-eseményre, amelyhez hangot kíván rendelni. Gördüljön lejjebb a gör-

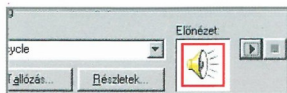

dítésáv segítségével, ha nem látja a keresett eseményt.

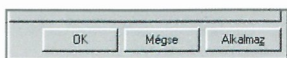
- 4 A Név mezőben válasszon a hangok listájából a lefelé mutató nyílra kattintva. Itt is a gördítésáv nyilainak segítségével mozoghat a listában.

- 5 Ha meg akarja hallgatni a kiválasztott hangot, kattintson a Lejátszás gombra. Ismételje meg a folyamatot az eseménylista többi eleme esetében is, amíg minden kiválasztott eseményhez hangot rendelt.

Kattintson a Tallóz gombra, ha a gépén található WAV fájlokat keresi. Amikor megtalálta a keresett hangot, kattintson az OK gombra.

Ha már minden eseményhez hozzárendelte a kívánt hangeffektust, kattintson az Alkalmaz, majd az OK gombra.

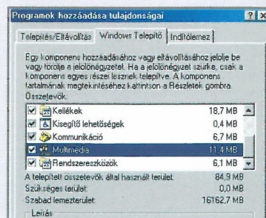

Fókuszban

Saját figyelmeztető hangok rögzítése

A számítógéppel készülő hangfelvételhez mikrofonra van szükség. A mikrofon vezetéket a gép hátulján található bemenethez kell csatlakoztatni. A hangrögzítéshez a gépre fel kell telepíteni a Windows Sound Recorder (Windows hangrögzítő) programot is.

- Ha a Windows hangrögzítő program nincs a számítógépre telepítve, kattintson a Start menüre, válassza a Beállítások, majd a Vezérlőpult sort, és kattintson duplán a Programok hozzáadása/eltávolítása opcióra. A megjelenő ablakban válassza a Windows telepítése fület. Gördüljön lejjebb a listában, és kattintson

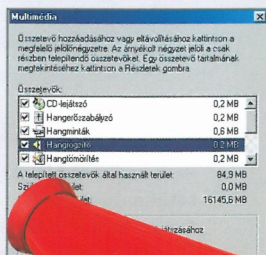

- 1 A Hangrögzítő alkalmazás megnyitásához kattintson a Start gombra, és válassza sorban a Programok, Kellékek, Szőrzatás almenüket, majd a Hangrögzítőt.

A megjelenő ablakban balról jobbra a következő kezelőgombok találhatók: Gyorsan vissza, Gyorsan előre, Lejátszás, Stop és Felvétel. Kattintson a Felvétel gombra, majd beszéljen a mikrofonba. A felvétel befejezéséhez kattintson a Stop gombra.

duplán a Multimédia sorra. A Multimédia dobozban pipálja ki a Hangrögzítő sort, végül kattintson az OK gombra.

Windows 98

Keresd meg PC-d hangjait a Vezérlőpult Hangok ikonjára kattintva.

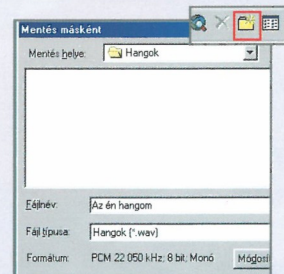
- 2 Kattintson a Gyorsan vissza gombra, hogy a felvétel elejére kerüljön, majd kattintson a Lejátszás gombra. A számítógép lejátszza a felvett hangot.

Hangerő-szabályzó

- 3 Ha elégedett a felvétellel, menjen a Fájll menübe, és válassza a Mentés másként opciót és mentse el valamelyik mappába.

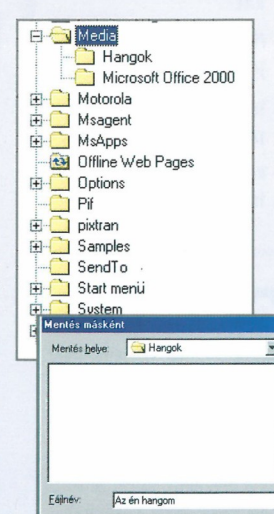
Az eszköztár Új mappa gombjára kattintva létrehozhat egy új, például „Hangok” elnevezésű könyvtárat.

- 4 Kapcsolja az új hangot valamilyen rendszer-eseményhez. A Vezérlőpulton kattintson duplán a Hangok és Multimédia ikonra. Válassza ki a rendszer-eseményt, amelyhez a hangot hozzárendeli. Kattintson a Tallóz gombra.

- 5 A Tallóz ablakban kattintson a Hol keresse mező mellett nyílra. Keresse meg a Hangok mappát, ahová az újonnan rögzített hangot elmentette.

Jelölje ki a WAV fájlt, majd válassza az OK gombot. Kattintson az Alkalmaz gombra, majd az OK-ra.

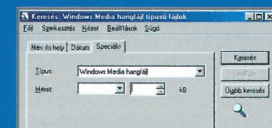

Kisokos

A hangfájlok sorrendbe állítása

Érdemes a hangfájlokat külön mappában tárolni. A Start menü Keresés sorára kattintva, a Fájlok és Mappák opció segítségével meg lehet keresni a gépben található valamennyi WAV állományt. A Keresési opciók panelban pipálja ki a Típus opciót, majd válassza

a Hangfájlt a listából. Kattintson a Keresés gombra. Minden WAV fájl megjelenik a képernyőn.

A hangkártya

Nagyszerűen hangzik

Tartalom

- ▶ A hangkártya működése
- ▶ A hangkártya helye
- ▶ A számítógép hangja
- ▶ Hangzást segítő eszközök

A multimédiás technológia forradalmasította a számítógépek felhasználását. A játékok, hangok, animációk, fényképminőségű képek, interaktív videoklipek lehetősége új világot jelentett a PC felhasználók számára. Azonban hangkártya nélkül a gép 'néma', nem képes a játékokhoz és videókhoz tartozó hangokat és effekteket visszaadni. A hangszórók és a

mikrofon is használhatatlan hangkártya nélkül, hiába van a gépen CD-meghajtó is.

Újabb hangkártya

A legtöbb multimédiás gépben van ugyan hangkártya. Jó tudni

azonban, hogy a vásárláskor mintegy tartozékként kapott hangkártya minősége csupán alapfokú. Csekély anyagi ráfordítással a legújabb hangkártya otthoni stúdióvá és zenekarrá változtathatja a számítógépet.

Tudta-e?

Egyes különleges fejlesztésű kártyák reálisabbá varázsolják a játékokat, hűségesebben adják vissza a muzsikát. A Creative 'EAX' oly módon változtat a visszahangon és a hangvisszaverődésen, hogy figye-

A Creative EAX rendszeréről a www.creative.com címen olvashat bővebben

lembe veszi, mekkora helyiségben tartózkodik a játék szereplője.

Az EAX a nem kívánt háttérzajokat is ki tudja szűrni a zenei felvételekből, és egy normál sztereó sávról háromdimenziós hangot képes szimulálni.

Kérdés-felelet

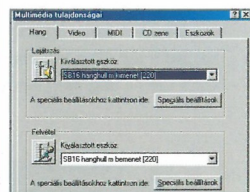
K Mit jelent az, hogy SoundBlaster-kompatibilis?

F A Creative SoundBlaster kártyái annyira népszerűek, hogy úgyszólván szabványt teremtettek ebben az iparágban. A legtöbb hangos számítógépes játék és program SoundBlaster-kompatibilis. Ez azt jelenti, hogy ha SoundBlaster vagy azzal kompatibilis kártyát vásárol, akkor optimális teljesítmény mellett kiváló minőségű hangzásra számíthat.

K Mire jó a Vezérlőpult Hangok és multimédia opciója?

F A Windows 'Hangok és multimédia' nevű programja révén ellenőrizni lehet a számítógép audio és MIDI paramétereit, a Windows hangjaitól kezdve a hangkártya hangerejéig. A program lehetőséget nyújt a multimédiás

eszközök beépített meghajtójának ellenőrzésére és aktualizálására is.

K Mi a DSP, és miért lényeges?

F A DSP (Digital Signal Processor – digitális jelfeldolgozó egység) a hangkártyába épített, digitális hangadatokat kezelő mikroprocesszor. Például szimulálni képes két hangszóró háromdimenziós effektusait, vagy visszhangot és egyéb hanghatásokat tud kölcsönözni a játékoknak. A DSP ezenkívül digitális jelfeldolgozást is jelenthet.

K Mindenképpen erős hangkártyára van szükségem a legújabb játékokhoz?

F Egy erős hangkártya egyszerre több hangot képes lejátszani egyidőben, vagy különleges hangeffektusokat és surround hangzást produkál. Mindamelllett egy egyszerű SoundBlaster-kompatibilis hangkártya is megfelelően visszaadja egy játék hangjait. Ha sokat játszik, és DVD filmeket néz a gépen, akkor megéri a régi hangkártyát jobbra, a hangszórókat surround rendszerre cserélni.

Szótár

Meghajtó Kis program, amellyel a Windows ellenőrzi a hardvert. Minden esz-
közkhöz kell meghajtó, a me-
revlemezről a grafikaig és a
hangkártyáig. A meghajtó a
Windows parancsait olyan
nyelvre fordítja, amelyet az
illető eszköz megért. Rend-
kívül fontos, hogy a grafikai
és a hangkártya meghajtói
mindig korszerűek legyenek,
ezért időről időre látogasson
el a gyártó weboldalára.
A honlapon felmérheti az
aktuális kínálatot.

Category:	Sound Blaster® - Internal
Products:	Creative® Sound Blaster® 5.1 A No Sound Products Sound Blaster® Audigy™ 2 Plat Sound Blaster® Level™ 5.1 Digi Sound Blaster® Audigy™ 2 Plat Sound Blaster® Audigy™ 2 Sound Blaster® Audigy™ Platin Sound Blaster® Audigy™ Platin

[www.europe.creative.com/
support/drivers](http://www.europe.creative.com/support/drivers)

Dolby Digital Két csator-
nán (jobb és bal) szóló
sztereó hang, mint a zenei
CD-ken. A modern DVD fil-
mek általában hat különbö-
ző, a lemezre kódolt csator-
nán szólnak. A Dolby Digital
rendszer dekódolni tudja
ezeket a csatornákat, és hat
hangszóró segítségével igazi
„surround” hangot képes
lejátszani.

Hibakereső

Telepítette a hangkártyát, mégsem hall semmilyen hangot.

Lehet, hogy a PC hangja el van némítva, vagy nagyon alacsony hangerő van beállítva. Ha a hang el van némítva, akkor a Tálcán, az óra mellett található hangszóróikon ki van húzva. Egy kattintással meg-

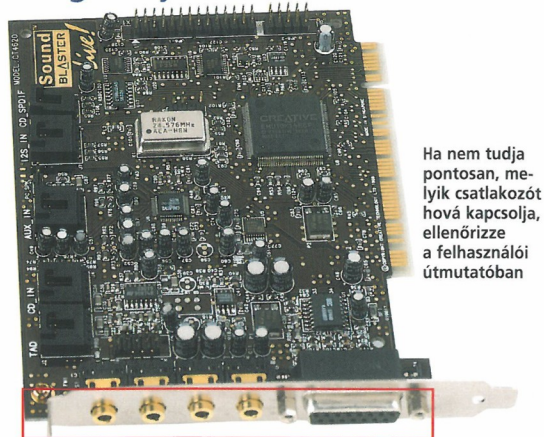
jeleníthető a hangerő-szabályozó. Ha az Elnémítás négyzet ki van jelölve, kattintson rá, hogy a kijelölést érvénytelenítse. A hangerő beállításához kattintson a csúszkára, és mozgassa egerével. Csengő hang jelzi a beállított hangerőt.

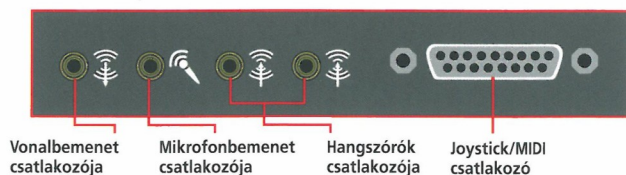
Hogyan működnek a hangkártyák?

A hangkártya a digitális adatokat analóg elektromos jelekké alakítja, amelyeket a számítógép hangszórói szóllatnak meg. (A hangszórók teljesítményerősítőt is tartalmaznak, a fejhallgatók viszont külön erősítés nélkül csatlakozhatnak a hangkártya kimenetére.)

A hangkártya képes a mikrofonból érkező analóg hangokat is merevlemezen tárolható digitális információvá alakítani. A digitális adatokat analóg hanggá a DAC átalakító, az analóg információt digitális adattá pedig az ADC átalakító alakítja. A legtöbb hangkártya beépített hangok százait tárolja a ROM (Read Only Memory – csak olvasható memóriában). Sok játék ezeket a beépített hangokat – nagyzenekari hangszerek, ütősk, gitár, billentyűsk, stb. hangjai – használja.

Ha nem tudja pontosan, melyik csatlakozót hová kapcsolja, ellenőrizze a felhasználói útmutatóban

Vonalbemenet csatlakozója

Mikrofonbemenet csatlakozója

Hangszórók csatlakozója

Joystick/MIDI csatlakozó

Hang létrehozása

A hangkártya és a számítógép négyféleképpen hoz létre és játszik le hangokat.

■ Digitális-analóg konverzió.

A gépben tárolt digitális felvételek itt alakulnak át analóg jelekké, amelyeket fülhallgatón vagy hangszórókon keresztül lehet lejátszani.

■ A hangszintézis során a hangkártyán tárolt valódi hangokat és hangszereket használja a gép. Ezeket a játék- és zeneprogramok által használt MIDI (Musical Instrument Digital Interface – digitális hangszerillesztő) segítségével játssza le.

■ A MIDI lehetővé teszi, hogy a géphez szintetizátort kapcsoljon. A zenét nem hangként, hanem a hangjegyekre, sebességükre, hosszúságukra vonatkozó digitális információ formájában rögzíti. Ez az információ később a szintetizátor vagy a hangkártyában tárolt hangok segítségével visszajátszható.

Ötlet

Számítógépes játékaikhoz szerezzon be SoundBlaster kompatibilis hangkártyát.

■ CD-rom. A zene, a hangok és a beszéd mind CD-n tárolható. Amikor a CD-t a gép meghajtója segít-

ségével lejátszsa, a digitális adatokat analóg elektromos jelekké alakítja.

Kisokos

Dolby Digital 5.1

Sok új PC-hez tartozik filmek lejátszására alkalmas DVD (Digital Versatile Disc) lejátszó. A legtöbb DVD film Dolby Digital 5.1 hangsávval rendelkezik. Ez rendkívül jó hat csatornás hangminőséget jelent – bal és jobb első, beszéd, bal és jobb hátsó, valamint a sub-woofer. Ahhoz, hogy a Dolby

Digital hangokat hallhassa a gépen, Dolby Digital 5.1 kompatibilis hangkártyára, valamint a hat csatornát dekódolni és kezelni képes különleges erősítőre és hangfalakra van szüksége.

Fókuszban

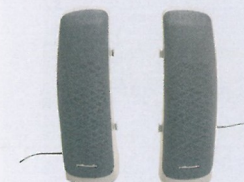
Még mire van szükség?

A hangkártya önmagában még nem képes mindenre. A számítógépben vannak alapvető hangok, például a Windows figyelmeztető hangjai, de a lehetőségek kihasználásához egyéb kellékekre is szükség van.

■ Sok géphez tartozik hangszóró, ha azonban valóban jó hangzást akar elérni, akkor igen fontosak a jó minőségű hangszórók. Legyenek csatornánként legalább 10 watt terhelhetőségűek, és legyenek mágnesesen árnyékolva, a merevlemezzel,

monitorral való interferencia elkerülése céljából.

■ Ha nincs CD-meghajtója, nem fog tudni játékhangokat és zenét hallgatni. Egy régebbi típusú CD-meghajtó nem biztos, hogy elég gyors újabb

játékok és hangfelvételek lejátszásához. Újabbra kell cserélni.

■ Ha hangfelvételeket szeretne készíteni, jó minőségű mikrofonra lesz szüksége. Egyes mikrofonokat fülhallgatóval együtt is be lehet szerezni. A számítógép hátulján vannak hangkártya-csatlakozók a mikrofon és a fülhallgatók dugaszolásához.

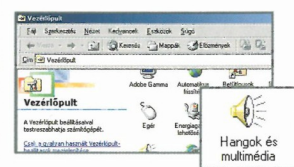
Keressen megfelelő hangkártyát

A PC-hez általában vannak hangszórók és egy telepített hangkártya. Ez egyszerűen ellenőrizhető, ha megnézi, hogy van-e a gépre audio meghajtó-program telepítve.

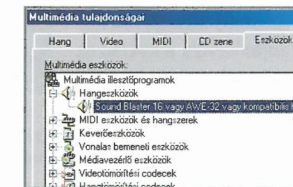
1 Nyomja meg a **Start** gombot és válassza a **Beállítások** majd a **Vezérlőpult** opciót.

2 A Vezérlőpulton kattintson duplán a **Hangok és multimédia**ra.

3 Kattintson az **Eszközök** fülre, majd a **Multimédia eszközök** ablakban megjelenjenek a meghajtók. Kattintson a **Hangeszközök** mellett található '+' jelle. Ha van hangkártya a gépben, a meghajtó adatai itt találhatók. További információért forduljon az eladóhoz.

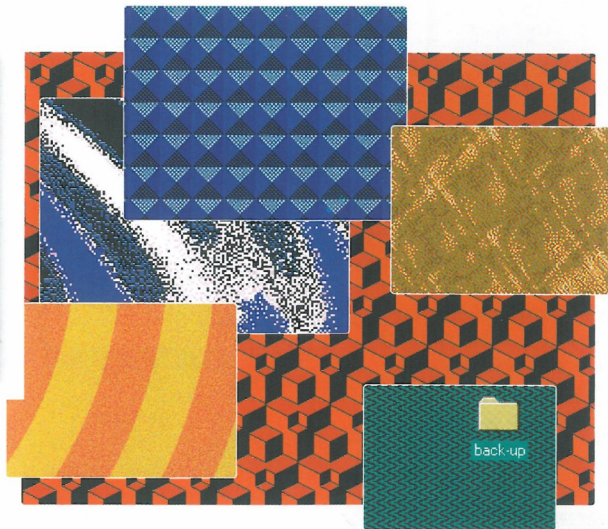

A képernyő mintázata

Egyéni megjelenés

Tartalom

- ▶ Az asztal háttérképei
- ▶ Rajzolja meg asztaltát a Paint program segítségével
- ▶ Válasszon képernyőkímélőt
- ▶ Tervezzon egyéni mintázatokat a képernyőre

Számítógépén kedvére alakíthatja az asztal színeit és arculatát. A változtatásban, egyéni beállításban segítenek a Windows rendszer részét képező különböző mintázatok és háttérképek. Ha pedig ezek között nem találja meg az igazán kedvére valót, akkor a rendkívül egyszerű Paint program segítségével létrehozhatja saját rajzait, és ezekkel teheti gépét személyesebbé.

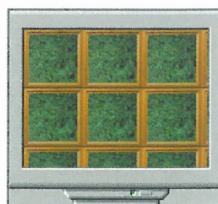
Saját fényképek

Ha rendelkezik szkennerrel, akkor kedvenc fényképeit, posztereit is felhasználhatja a saját megjelenés kialakításához. A képernyőkímélő beállításakor eldöntheti, hogy milyen képek mozogjanak a képernyőn.

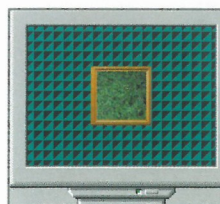
A Windows rendszer bőséges képválasztékából válogathat. Még azt is beállíthatja, hogy a képernyőkímélő program mennyi idő elteltével induljon el önműködően.

Tudta-e?

Új háttérkép (tapéta) választása-
kor eldöntheti, hogy a képet mozaikszerűen rendezi el, középre helyezi vagy kinyújtja. A Mozaik elhelyezésnél a képek egymás mellett vannak. A Középre opciónál a kép középre kerül, a Kinyújt opciónál a kép a teljes képernyőt elfedi.

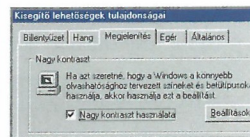
Mozaikszerű tapéta

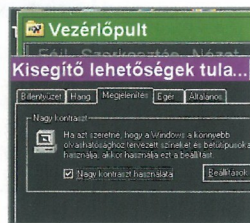
Középre helyezett tapéta

K Sajnos lakásomban a fényviszonyok nem a legjobbak. Mit tehetnék, hogy jobban lássam a képernyőt?

F Növelheti a képernyő kontrasztját a Kisegítő lehetőségek beállításainak segítségével. Válassza a **Start** menüben a **Beállítások** sort, majd a **Vezérlőpult** opciót.

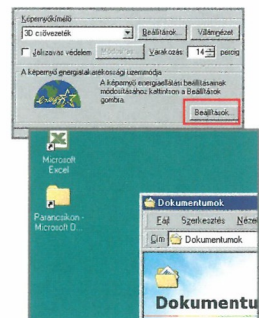
Kattintson duplán a **Kisegítő lehetőségek** ikonra. Válassza a **Megjelenítés** fület, majd pipálja ki a 'Nagy kontraszt használata' sort. Kattintson az **Alkalmaz** gombra, majd az **OK**-ra. Ekkor a képernyő erősen kontrasztossá válik.

Állítson be erős kontrasztot, és a képernyő éles fekete/fehér színűvé változik.

K Hol tudom beállítani, hogy a gép mennyi idő alatt kerüljön készenléti állapotba?

F A beállításához válassza a **Képernyőkímélő** fület, és kattintson az alsó részben található **Beállítások** gombra. Válassza az **Energiaellátási séma** fület. Itt választhatja ki, hogy a rendszer mennyi idő elteltével kapcsolja ki a monitort és a merevlemezeket, illetve az automatikus készenléti állapotot.

K Hogyan térhetek vissza a fájlhoz, amin dolgozom, miután bekapcsoltam a képernyőkímélőt?

F Nyomja meg bármelyik billentyűt, vagy csak mozdítsa meg az egeret.

Munkaasztal (Asztal)

Az a Windows munkaterület, ahol a program és a parancsikonok, valamint a **Start** menü található.

Tallózás (Keres) Az a parancs, amelynek segítségével a számítógép bármely mappájában található fájlok

meg lehet keresni.

Kisegítő lehetőségek

Néhány olyan billentyű- és képernyőbeállítás, ami a gyengén látó vagy sérült felhasználók számára megkönnyíti a gépkézelést.

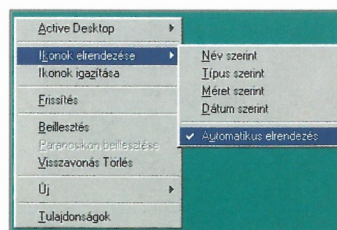

Paint A Windows operációs rendszerhez tartozó program, segítségével festeni és rajzolni lehet. Elindításához kattintson a **Start** gombra, majd a **Programok** menüben válassza a **Kellékek** opciót.

Hibakereső

A Windows nem engedi, hogy az Asztal ikonjait újrendezze.

Az ok: maga a Windows automatikusan elrendezi őket. Az opció kikapcsolásához kattintson az asztalra az egér jobboldali gombjával. A felbukkanó gyors-

menüből válassza az **Ikonok elrendezése** sort. Ezután kattintson az **Automatikus elrendezés** opcióra az újonnan megjelenő menüben, hogy eltávolítsa az opció mellett található pipát.

Új háttérkép (tapéta) kiválasztása

Az alábbiakban leírt egyszerű módszerrel lépésről lépésre eljuthat az új háttérkép kiválasztásához.

1 A Start menüből válassza a **Beállítások** sort, majd kattintson a **Vezérlőpult**ra. Kattintson duplán a **Képernyő** ikonra az ablak megnyitásához.

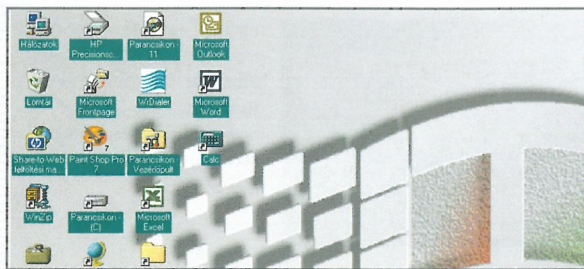

2 A tapétacseréhez ellenőrizze: a **Képernyő** tulajdonságai ablak tetején a **Háttér** fül van-e kiválasztva.

Ötlet

Ha egy mintázatot kíván beállítani, a **Képernyő** ablak **Megjelenés** lapján a **Szín**et ne feketére állítsa.

3 A gördítősávok segítségével mozogjon fel és le a háttérképek listájában, majd kattintson arra a tapétára, amelyik elnyeri tetszését.

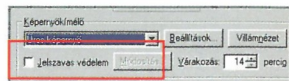
4 Válassza ki tehát a kívánt tapétát. Példánkban ez a Windows ME háttérképei közül a **Cliff in Clouds**. Kattintson az **Alkalmaz** gombra, majd az **OK**-ra. A kiválasztott tapéta megjelenik az asztalon.

5 Egyes háttérképek kiválasztásakor, az **Alkalmaz** gombra történő egérgérintés után a kívánt háttérképet csak akkor lehet kiválasztani, ha bekapcsolja az **Aktív Asztal**ot. Ebben az esetben kattintson az **Igen** gombra.

A képernyőkímélő beállítása

A képernyőkímélő program elindul, valahányszor a gépet rövid ideig nem használja. Első lépésként válassza a **Képernyő** ablak **Képernyőkímélő** fülét.

1 Kattintson a **Képernyőkímélő** lapon található legördülő lista valamelyik elemére. Az ablakban található képernyőn megjelenik egy kis előzetes kép. Ha teljes nagyságában szeretné látni, kattintson a **Villámnézet** gombra.

2 A képernyővédő sebességét vagy megjelenésének jellemzőit is beállíthatja, ha a **Beállítások** gombra kattint. Ha elégedett a beállításokkal, kattintson az **OK** gombra.

Ötlet

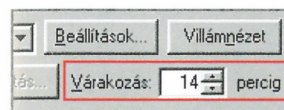
Próbálja ki a **Képek képernyőkímélő** programot. Egy vetítéses előadáshoz hasonlóan mutatja be a **Képek** mappában található fotókat.

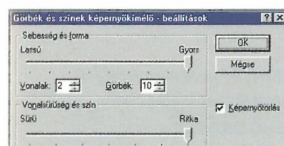
Kisokos

Saját tapéta

A **Paint** program segítségével saját háttérképet is létrehozhat. Menjen a **Start** menübe, majd a **Programok**, **Kellékek**, **Paint** opcióra. Ha elkészült a színes képpel, mentse el a **Képek** mappába. Ezek után menjen a **Fájl** menübe, és kattintson a **Háttérképként beállítás** opcióra. Lépjen most

3 A **Várakozás** mezőben beállíthatja, hogy a képernyőkímélő hány perc elteltével induljon be. A legrövidebb beállítható időtartam 1 perc. Kattintson az **Alkalmaz** gombra, majd az **OK**-ra.

ki a **Paint** programból az ablak jobb felső sarkában található keresztre, a bezáró nyomógombra kattintva, és csodálja meg remekművét.

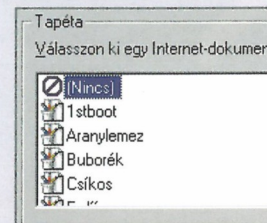

Fókuszban

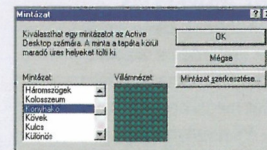
Hozzon létre saját mintázatot

A **Windows Me** és a **Windows 98** lehetővé teszi a felhasználó számára, hogy a képernyő díszítéséhez saját mintázatot hozzon létre. Ehhez a **Képernyő** ablak **Háttér** fülét kell kiválasztani.

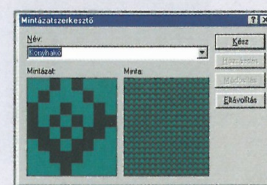
1 Ellenőrizze, hogy a tapéták listájában a lista első eleme, a **Nincs opció** legyen kiválasztva.

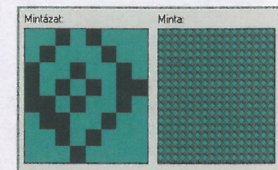
2 Kattintson a **Mintázat** gombra, és a tervezett mintázat kiindulópontjaként válassza ki valamelyik már létező mintázatot. Most kattintson az **Mintázat szerkesztése** gombra.

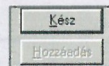
3 A **Név** mezőbe írja be a készülő mintázat elnevezését. Példánkban a **Különös** nevet alkalmazzuk.

4 Az ablak baloldalán található **Mintázat** téglalapban kattintson az egyes négyzetekre. A jobboldalon található minta téglalapban megnézheti a tervezett mintázatot.

5 Ha elkészült a minta, kattintson a **Hozzáad** gombra, hogy az új mintázat neve felkerüljön a listára, majd kattintson a **Kész** gombra. Ekkor visszatér a **Képernyő** ablakba.

6 Ellenőrizze, hogy a **Mintázat** dobozban az új mintázat neve legyen kiválasztva, majd kattintson az **Alkalmaz** gombra és az **OK**-ra. Az új mintázat ennek hatására megjelenik a képernyőn.

Mikrofon a géphez

Felvétel készítése

Tartalom

- Mire van szükség egy felvétel készítéséhez?
- A megfelelő mikrofon kiválasztása
- A mikrofon csatlakoztatása, hangfelvétel

A multimédiás PC jóval többet tud, mint egyszerűen csak videó- és zenei felvételeket lejátszani. Egy mikrofon segítségével saját hangfelvételt készítésére is alkalmas.

Ez a lehetőség számos esetben rendkívül jól kihasználható, pl. felvételeket készíthet gyermekeiről, vagy vezethet saját 'hangos' naplót. A zenészek felvehetik saját játékaikat, majd a különböző felvételeket a képernyőn teljes

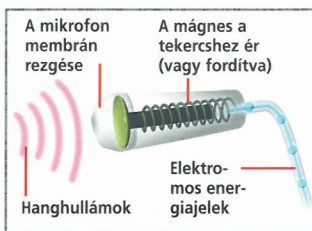
zeneművé szerkeszthetik. A számítógép és az Internet segítségével a világ bármely részével virtuális telefonkapcsolatot létesíthet helyi tarifával. Azonban a felsorolt lehetőségek egyikét sem tudja megfelelő mikrofon nélkül használni.

'Hangos' döntés

Ebből a fejezetből megtudhatja, hogyan választhatja ki az igényeinek megfelelő mikrofont, és hogyan csatlakoztathatja azt gépéhez.

Tudta-e?

A dinamikus mikrofon képes venni a levegőben terjedő hanghullámokat. Ezeket elektromos energiává, jelsorozatokká alakítja. A gép ezután képes a jeleket digitalizálni, majd elmenteni. A felvétel visszajátszásakor az elektromos jelek felerősödnek, és így jutnak el a hangfalakhoz vagy a fejhallgatóhoz. A hangfalak ezután az elektromos jeleket újra hanghullámokká alakítják, és megszólaltatják az eredetileg felvett hangot.

Kérdés-felelet

K Miért van a mikrofonon két dugó?

F A mikrofon egy olyan szett része, amely mikrofont és egy fejhallgatót is tartalmaz. A két dugó különböző színű, így megkülönböztethető egymástól a mikrofonba és a fejhallgatóba illeszteni való csatlakozó.

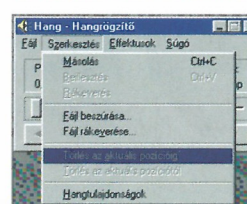
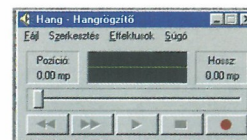
K Miért hallok saját hangom felvételekor recsegést és csattogást?

F Ha a mikrofon végén nincs egy a pattogást kizáró habszivacs borítás – zajsűrűnek is nevezik –, a mikrofon felveszi a beszédet és a beszéd közbeni lélegzetvételeket is. Az erősen pattogó 'p' és 'b' mássalhangzók is okozhatják a felvétel közbeni recsegést. Próbáljon egy papírszekendőt tekerni a mikrofon köré, vagy hajlíts on karikára egy drótból készült vállfát, feszítsen rá egy régi harisnyát, majd ezt az egészet tartsa a mikrofon és saját szája közé.

K Felvehetek beszédet vagy üzenetet a számítógépre, hogy később szerkeszthessem azokat?

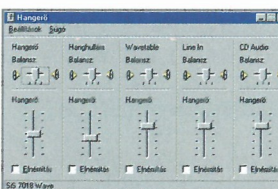
F A Hangrögzítő programban levághatja egy felvétel elejét vagy végét, de nem törölhet ki részeket a felvétel közepéből. Először a Hangrögzítő program segítségével vegye fel saját beszédjét vagy üzenetét. Helyezze a hanghullámot jelző zöld vonal alatti csúszkát ahhoz a részhez, ahol szerkeszteni szeretne. Válassza az **Szerkesztés** menü **Törölés az Aktuális** vagy a **Törölés az Aktuális Pozíciótól** parancsok egyikét. Amíg a fájlt nem menti, bármelyik szerkesztést visszavonhatja a **Fájl** menü **Visszaállítás** opciójával segítségével.

Hibakereső

A számítógép semmilyen hangot nem vesz fel.

Ellenőrizze a felvétel és a lejátszás hangerejének szintjét. Lépjen a **Start/Programok/Kellékek/Szórakozás/Hangrögzítő** programra. Válassza a **Szerkesztés** menü **Hangtulajdonságok** almenüjét. Kattintson a Fel-

vétel és Lejátszás részek alatti hanggombra és ellenőrizze a hangerő szintet. A Hangerő és a mikrofon csúszkáinak középtáján kell elhelyezkedniük. A csúszkák mozgathatásával módosíthatja a beállításokat. Ezt követően a felvétel és a lejátszás megfelelő hangszintet fog történni.

Szótár

CTI (Computer Telephony Integration). A gépet telefonközpontként használhatja hívások bonyolítására és faxolásra. Csatlakoztassa a telefonkábel modemjéhez, és a billentyűzetről tárcsázza a számot. A CTI remekül használható képernyőre szerelt videokamerával is.

Internetes Tárcsázás

Saját hangját speciális szoftver segítségével Interneten keresztül továbbíthatja. E-mail üzenet küldése helyett telefonbeszélgetéseket bonyolíthat. A hívott félnek is rendelkeznie kell mikrofonnal, fejhallgatóval és szoftverrel.

Internetes Játék Többek által, egyszerre játszott játékok. A mikrofon segítségével úgy kommunikálhat játékos társaival, hogy közben kezelheti a billentyűzetet és az egeret.

Látogasson el a www.zone.msn.com oldalra

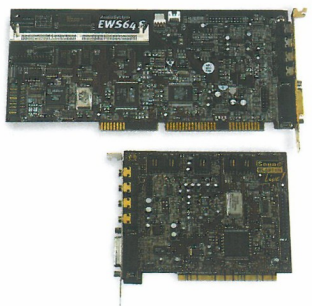

Amire szüksége van

Ha mikrofonnal szeretne hangfelvételt készíteni, majd szeretné számítógépéről visszajátszani, hangkártyára és hangfalakra van szüksége.

Hangkártya

A hangkártya teszi alkalmassá a számítógépet a hangok képzésére és visszajátszására, valamint lehetőséget ad hangfalak, hangszerek és mikrofon csatlakoztatására. Sokféle hangkártya van forgalomban. A jó minőség és hangvisszaadás érdekében érdemes olyan kártyát venni, amelyen '16 bit' vagy annál magasabb jelzés látható. Az ilyen hangkártya Sound Blaster kompatibilis,

és rendelkezik MIDI (Musical Instrument Digital Interface), játék-, line-in-, hangfal- és mikrofon bemenetekkel.

Hangfalak

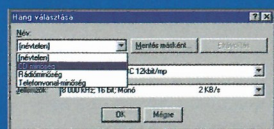
A számítógépről visszajátszott hang hangfalakon keresztül szól meg. Ha nincsenek hangfalai, fejhallgatót kell gépéhez csatlakoztatnia. A legtöbb multimédiás számítógépet hangfalakkal szállítják, bár ezek elég gyenge minőségűek, ezért érdemes márkásabb eszközt vásárolnia helyettük.

Kisokos

A felvétel minőségének meghatározása

A Hangrögzítő Formátumkonverzió opciójában különböző felvételi minőségek közül választhat. Az alapbeállítás a

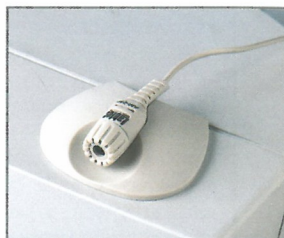
'Rádióminőség'. Megváltoztatásához lépjen a Fájll menü Tulajdonságok almenüjére, a 'Formátumkonverzió' részben jelölje ki a 'Felvételi Formátumok' sort és nyomja meg a Konverzió gombot. A 'Név' részben adja meg az új minőséget, pl. CD minőség, és kattintson az OK gombra.

Számítógépes mikrofonok

A forgalomban lévő, számítógépes használatra alkalmas mikrofonok három típusa ismert: headset&boom mikrofonok, asztali vagy képernyő mikrofonok, valamint cardiod mikrofonok

Asztali vagy képernyő mikrofonok

Viszonylag jó minőségű mikrofonok, amelyek hangfelismerő szoftverekkel is használhatók és alkalmasak a környező hangok felvételére

Ha elsősorban emberi hang felvételére szeretné használni a mikrofont, olyan típust válasszon, amelynek van beépített ki-be kapcsoló gombja. A jó felvételi minőség érdekében a mikrofon többfajta elhelyezését is ki kell próbálnia.

Ötlet

A felesleges zajok kiszűrése érdekében tartsa a mikrofont közvetlenül ajkai alatt vagy felett.

Headset&Boom

Ez a típus kombinálja a fejhallgatót és a mikrofont, ezért kiválóan használható internetes játékok közben, hangfelismerő szoftverekkel, internetes tárcsázás (CTI) során és minden olyan esetben, amikor kezének szabadon kell maradnia. Ezek a mikrofonok rögzítik a beszédet, az emberi hangot, képesek visszajátszani a hangokat és a zenét, és hangfalak helyett is használhatók. Nem kifejezetten alkalmasak a környező hangok felvételére.

Cardiod mikrofonok

A mikrofontípusok közül ez a legdrágább, de ez produkálja a legjobb felvételi minőséget is. Ha komolyan szeretne foglalkozni kórushangok és hangszerek hangjainak felvételével, ezt a típust válassza. A cardiod (szív alakú) elnevezés a mikrofon előtti, szívformázó akusztikailag legérzékenyebb területre utal. Ezeket a mikrofonokat célszerű szilárdan rögzíteni, és a visszaverődő hangok kiszűrése érdekében érdemes hangfalak helyett fejhallgatót használni.

Fókuszban

A mikrofon csatlakoztatása és használata

Ha biztos benne, hogy minden szükséges berendezést beszerzett, akkor csatlakoztathatja és használatba veheti mikrofonját. Az alábbiakban ismertetjük a folyamatot:

A mikrofon csatlakoztatása

1 A mikrofont a hangkártyához kell csatlakoztatnia. A hangkártya a gép alaplapijába van illesztve. Az egyetlen, ami látszik belőle, egy csatlakozóhe-lyekkel ellátott vékony fémcsáv.

2 Csatlakoztassa a mikront a megfelelő csatlakozóhelyhez. A megfelelő csatlakozót általában egy szimbólum jelöli. Ha a szimbólum nem értel-

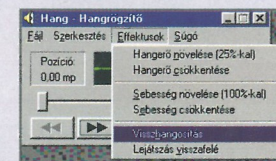
mezhető vagy nem látható, lapozza fel a hangkártya használati utasítását

Hangfelvétel készítése

1 Lépjen a **Start** menü **Programok** almenüjére és válassza a **Kellékek/Szórakoztatás/Hangrögzítő** programot. Kattintson a **Fájll** menü **Új** parancsára.

2 A hangfelvétel elindításához nyomja meg a **Felvétel** gombot (szürke téglalapban piros pont). Ha le akarja állítani a felvételt, nyomja meg a **Stop** gombot (szürke téglalapban fekete négyzet).

3 A visszajátszáshoz válassza a **Play** gombot (szürke téglalapban fekete háromszög). A **Fájll**, **Szerkesztés** és **Effektusok** menükben a felvételt módosíthatja. Választhatja a **Visszhangosítás** vagy **Lejátszás** visszafelé opciókat.

4 A mentéshez lépjen a **Fájll** menü **Mentés másként** parancsára. Jelölje ki a mentés helyét és adjon nevet a fájlnek. A fájlra való dupla kattintással bármikor újra visszajátszhatja.

Beszéd-felismerés

Gördülékeny technika

Tartalom

- ▶ A megfelelő beszéd-felismerő program kiválasztása
- ▶ A beszédfelismeréshez szükséges eszközök
- ▶ Az alkalmas szoftver-típus

Nem is olyan régen a számítógéphez beszélő ember csak tudományos fantasztikus filmekben volt látható, vagy esetleg egy megszállott felhasználó beszélgetett gépével. A beszédfelismerő szoftverek megjelenésével lehetőség nyílt arra, hogy a PC számos, hangosan kimondott utasítást megértsen és értelmezzen. A Windows képes a programok és fájlok megnyitására, sőt, az órákat

igénybe vevő begépelés helyett szóban diktált szöveg írásos rögzítésére is.

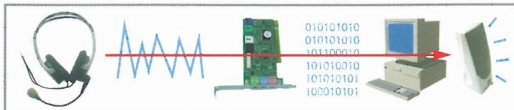
Fejlettebb technológia

A beszédfelismerő technológia az 1980-as évek óta létezik, de gyors fellendülésnek a PC sebes-

ségének ugrásszerű növekedésével indult. A korszerű beszéd-programok helyes használata esetén mintegy 95 százalékosan hibátlan eredmény érhető el. Mielőtt ilyen programot vásárolna, gondolja végig, mire szeretné használni a szoftvert.

Tudta-e?

A mikrofon az emberi hangot elektromos hullámokká alakítja, amelyeket a hangkártyához továbbít. A hangkártya ezeket az analóg jeleket digitális információvá alakítja és továbbítja az adatokat a beszédfelismerő szoftverhez. A PC a digita-

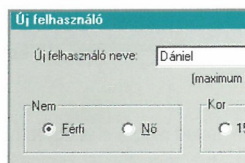
lizált hangot összehasonlítja a rendszer adatbázisában tárolt hangok-

kal, majd megpróbálja megfejteni, hogy melyik szó áll össze ezekből a hangokból, alkotóelemeiből. Az angol nyelv például megközelítőleg 80 hangot tartalmaz.

Kérdés-felelet

K Több személy is használhatja ugyanazt a programot?

F Igen. A legtöbb beszédfelismerő programban felhasználói profilok alakíthatók ki, ezekhez megadhatók a nevek, illetve az is, hogy a nevekhez tartozó hang nővé vagy férfié, fiatal vagy idős személyé. Miután létrehozta a profilekat, az alanyoknak egy gyakorlaton kell részt venniük, ahol a gép hozzászokik a hangjukhoz.

K Képes-e a szoftver tájszólást is értelmezni?

F Igen. Adjon meg egy új felhasználói profilt, majd végezze el a 'szókatató' gyakorlatot. A gép alkalmazkodik a hanghoz, és az utasítások elhangzásakor képes a beszédet értelmezni. Sok gyártónak az a véleménye, hogy programjának erős tájszólásra való beállítását követően is megközelítőleg 95%-os pontossággal felismerés érhető el.

K Mi a különbség a folyamatos és a tagolt beszéd között?

F A folyamatos beszédre kifejlesztett technológia megengedi a társalgási stílusban való diktálást, így percenként közel 140 szó mondható tollba. Az ilyen programok hátránya, hogy a hatékony működéshez nagy memóriát igényelnek. A tagolt beszédre kifejlesztett technológia használatakor az egyes szavak vagy utasítások között rövid szünetet kell tartani. Ezek a programok jóval kisebb memóriát igényelnek, de a tollbamondás sebessége is percenként 40-60 szóra csökken.

Hibakereső

A mikrofon nem működik tökéletesen.

Válassza a Start menü Beállítások almenüjének Vezérlőpult parancsát és kattintson duplán a Hangok és Multimédia ikonra. A Hangok

fül alatt ellenőrizze, hogy a 'Választott eszköz' részben a hangkártya szerepel-e. Nyomja meg az OK gombot, majd lépjen a **Felvétel** rész **Hangerő** parancsára és a hangerő szabályozó csúszkát tolja feljebb, körülbelül félig.

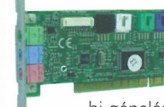
Szótár

Beszédből írott szöveg előállítás A gép a mikrofonba mondott szavakat értelmezi és szöveggé alakítja. A szöveget bármilyen szövegdokumentum formájában (pl. Word) képes elkészíteni.

Írott szövegből beszéd képzése A technológia, más néven beszéd-szintézis képessé teszi a gépet arra, hogy az visszaolvasa a begépelte szöveget. Ezt a lehetőséget nem minden beszédfelismerő program tartalmazza.

Hangkártya Hardvereszköz, amely a digitális információt analóg hanggá, és az analóg hangokat digitális jelekké alakítja. Ez a folyamat lehetővé teszi, hogy a gép hangok széles skáláját reprodukálja és szólatassa meg, a beszédétől a különféle zenei hangokig.

Tollbamondás Folyamat, amelynek során szavakat mondunk hangosan a mikrofonba, és azok későbbi gépelés érdekében rögzítésre kerülnek.

Mire van szükség a kezdéshez?

Egy beszédfelismerő program futtatásához szüksége van néhány olyan eszközre, amelyek mindegyike beszerezhető a számítástechnikai szaküzletekben.

Hangkártya

A hangkártya olyan eszköz, amely képessé teszi a számítógépet arra, hogy sokféle hangtípust állítson elő, illetve reprodukáljon, és lehetővé teszi a hangfalak, mikrofonok, botkormányok és hangszerek csatlakoztatását.

A piacon számos hangkártya típus van forgalomban, de a beszédfelismerő program tökéletes működéséhez mindenképpen olyan típust vásároljon, amelyik SoundBlaster kompatibilis. A SoundBlaster név a Creative Labs típusú hangkár-

Creative Labs
SoundBlaster
Live! hangkártya

tyák csoportjára utal. Ezek a kártyák olyan sikeresek, hogy napjainkra már ipari szabvánnyá váltak, azaz a legtöbb játék, beszédfel-

merő program és egyéb hangkártya 'SoundBlaster kompatibilis' jelzéssel van ellátva.

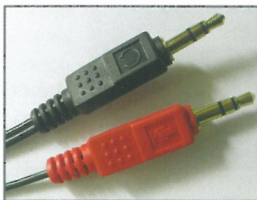
A mikrofon és a fejhallgató csatlakoztatása

A hangkártya a gép belsejében lévő alaplaphoz csatlakozik.

A gép hátulján látható vékony fémlemezen bemenetek és csatlakozók egész sorát találja. Itt helyezkednek el a mikrofon, a hangfalak és a fejhallgatók csatlakozói, valamint egy olyan soros csatlakozó, amelynek segítségével külső eszközt igénybe véve is készíthet felvételt.

A csatlakozók azonosításához egyértelmű jelöléseket vagy színeket használnak. Példánkban a mikrofon csatlakozója piros, a fejhallgatóé, pedig fekete.

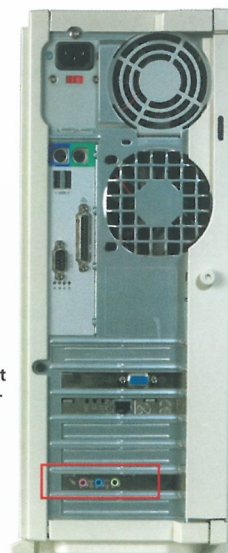

Dugja a mikrofon csatlakozóját a piros csatlakozóba

Ide dugja a fejhallgatót vagy a hangfalakat

A soros csatlakozó

A Mikrofon

Bár a PC-hez valószínűleg egyszerű mikrofon tartozik, a beszédfelismerő szoftver használatához legmegfelelőbb a sztereó fejhallgatóval kombinált mikrofon. Sok szoftverhez saját fejhallgató is tartozik.

A fejhallgató helytelen használata

Állítsa be a mikrofont közvetlenül ajkai elé

Ötlet

Kapcsolja ki a mikrofont, amikor nem használja, hogy a gép ne próbálja értelmezni a háttérzajokat.

Fókuszban

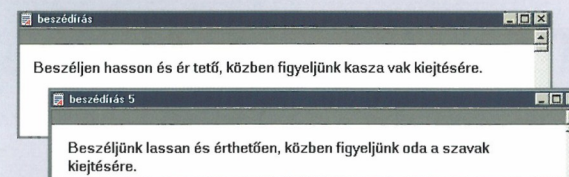
A pontosságot befolyásoló tényezők

Érdemes a költségkalkulációnál figyelembe venni a rendszerkövetelményeket és a szójegyzéket. Ha modern programra van szüksége, a RAM memóriát gond nélkül bővítheti.

Gyakorlat teszi a mestert

Minél nagyobb a szoftver beépített szótára, annál nagyobb pontosság érhető el. Bizonyosodjon meg arról is, hogy a megvásárolni kívánt szoftvernek jól használható szótára van – némely program akár 2 millió szót is tartalmazhat, a merevlemez szabad területétől függően. Nincs 100 százalékos pontossággal működő program. A legpontosabb felismerés érdekében minden szoft-

vernek része egy gyakorló program, ami hozzászokik a felhasználó hangjához és a szavak kiejtéséhez. Egyes programok mindössze 15-30 percet igényelnek, más üzleti programok gyakorlási időtartama meghaladhatja a másfél órát is. Habár a szavak ismételtetése rendkívül unalmasnak tűnhet, a folyamat létfontosságú ahhoz, hogy a PC megértse, amit a felhasználó mond.

Az első próbálkozáskor a szöveg valószínűleg tele lesz hibával. Az ötödik próbálkozás után a pontatlansági arány jóval alacsonyabb.

Kisokos

Az operátor

A tökéletes működés eléréséhez legelőször ellenőrizze, hogy a program a folyamatos vagy a tagolt beszéd módszerével dolgozik-e. Tartson szünetet a szavak és mondatok között, de ne álljon meg a szó vagy mondat közepén. Ne susterogjon vagy beszélgesen mások-

kal, amikor a mikrofon be van kapcsolva, és kerülje beszédében a hűmmögést, a nyögést és más zavaró hangokat.

Mit tud a szkennер?

Digitális képek

Tartalom

- ▶ Különböző szkennер-típusok
- ▶ A szkennер működése és lehetőségei
- ▶ Melyik a legmegfelelőbb szkennер?

A szkennер (lapolvasó) segítségével bármely szöveg, fénykép vagy könyvillusztráció számítógépen használható digitális képpé alakítható. Ma, amikor mind több ember készít saját weboldalt, a lapolvasók igen népszerűvé váltak, sok gépet vásárolnak szkennерrel együtt. A szkennер a nyomtató ellentéte – a nyomtató digitális szöveget és képfájlokat helyez papírlapra, a lapolvasó

pedig a papíron rögzített dokumentumoknak készíti el a digitalizált változatát.

Internet képek

A szkennер lehetővé teszi, hogy fényképeinket e-mail üzeneteinkhez csatolva küldjük el, vagy ké-

peket helyezünk el a Világhálón. Ne hagyjuk figyelmen kívül, hogy a könyvekből, magazinokból szkennelt képeket tilos engedély nélkül használni. Ez a kártya bemutatja a lapolvasók technikáját, működését, és megvizsgál néhány létező típust.

Tudta-e?

Nem csak kétdimenziós papírlapokat lehet szkennelni. A háromdimenziós szkennelést az iparban és a gyógyszergyártásban alkalmazzák, 'virtuális' modellek létrehozásához. A 3D szkennelés során lézersugár halad végig egy tárgy teljes felületén, és a jeleket le-

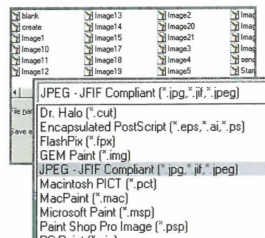

fordítva verődik vissza. Az így kapott információt a gép 'koordinátává' alakítja, hogy a képet megjeleníthesse a képernyőn. A képen egy autó látható, amit egy számítógépes játékokat gyártó cég szkennelt be, hogy a játékban szereplő autók minél valóságosabbak legyenek.

Kérdés-felelet

K Tudok szkennelt képeket grafikai szoftverben használni?

F Több grafikai program is képes kezelni a szkennert. Szkennelés után a képet különböző formátumokban lehet elmenteni.

Válassza a JPEG formátumot azon képek esetében, amelyeket weboldalakra kíván helyezni

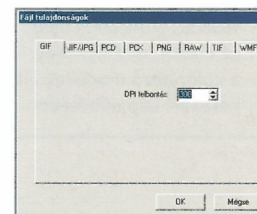
K Ha szkennert veszek, válasszam a legnagyobb felbontást?

F Általában igen, csak arra vigyázzon, hogy a megfelelő számokat hasonlítsa össze. Egy 300x300 dpi felbontású lapolvasó 1 hüvelyket bont fel 300 képpontra, és ezután 300 sorban megy végig egy hüvelyken. Ezt hívják valódi vagy optikai felbontásnak. Hasonlóan, a 300x600 dpi optikai felbontás azt jelenti, hogy az olvasófej 300 helyett 600 alkalommal áll meg egy hü-

velyken. Az ennél nagyobb 'interpolált' vagy 'javított' felbontás azt jelenti, hogy a szkennер kitalálja az egyes mért képpontok közötti pontok értékét, de ez a felbontás szempontjából nem megbízható információ.

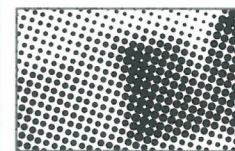
K A beszkennelt képek sok helyet foglalnak?

F A felbontástól függ. 100-tól 600 dpi-ig terjedő normál felbontásnál a memória és a merevlemez igénye nem túl nagy. Ennél nagyobb felbontásnál viszont a kép feltűnően gyorsan használja ki a memóriát és a merevlemez tárolókapacitását. Általában azonban nincs szükség nagyon nagy felbontásra, ha az Internetre akarunk képet feltenni, vagy ha e-mail üzenetben kívánjuk elküldeni. Szinte minden célra megfelel egy 300 vagy 400 dpi felbontású szkennер.

Szótár

DPI A dots per inch (képpont/hüvelyk) – a képek felbontásának mértékegysége. Egyik leggyakoribb felbontás a szkennerek esetében 400 dpi, ami pontosan egy jó minőségű tintasugaras nyomtatónak felel meg. Ez minden hüvelykben 400 képpont, mind függőlegesen, mind vízszintesen – összesen 160 000 képpont négyzethüvelykenként.

Ilyen képpontokból áll össze egy nyomtatott kép

SCSI Small Computer System Interface (kis számítógéprendszerek csatlakozási szabványa). A SCSI (ejtsd 'szkazi') a nyomtatók és más hardver eszközök esetén használatos párhuzamos portok gyorsított változata.

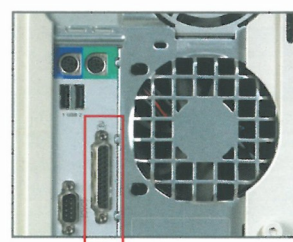
Tintasugaras nyomtató

A leggyakoribb otthoni nyomtatótípus. A tintasugarak precíz fekete vagy színes tintacseppeket szórnak a papírra. Egy jó tintasugaras nyomtató kitűnő nyomtatási minőséget ad.

Hibakereső

Szkennert vásárolna, de nem tudja, hogy milyen legyen a csatlakozása.

A szkennerek többféleképpen csatlakoztathatók a számítógéphez. A leggyakoribbak az USB, a SCSI és a párhuzamos portok. Ha a gépnek van USB csatlakozója, akkor ez a leg-

egyszerűbb módszer. A párhuzamos csatlakozású szkennereket a gép párhuzamos portjához kell illeszteni, míg a SCSI szkennerekhez szükség van külön kártya telepítésére.

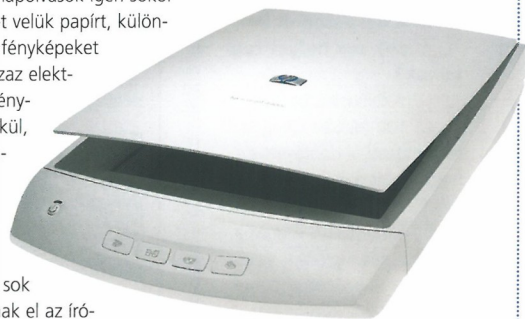
Párhuzamos port egy PC hátulján

Az alapszkenner

Az otthon leggyakrabban használatos lapolvasók az úgynevezett síkgyás szkennerek. Ezeket könnyű használni, és igen kedvező árfekvésben szerezhetők be.

A síkgyás lapolvasók igen sokoldalúak – lehet velük papírt, különböző méretű fényképeket szkennelni (azaz elektronikusan lefényképezni) anélkül, hogy károsítanák a könyvet vagy a képeret. Egyetlen hátrányuk, hogy sok helyet foglalnak el az íróasztalon vagy a számítógép mellett. Minél nagyobb egy lapolvasó felbontása, annál jobb lesz a beszkennelt képek minősége – de persze annál drágább a készülék. A HP Scanjet 4400 alapmodell például 1200 x 1200 dpi felbontású. A Scanmaker 5700 1200 x 2400 dpi felbontással rendelkezik. Ez azt jelenti, hogy az utóbbinak élesebbek a képei, de a szkennert is többet kerül. Vásárláskor tehát el kell döntenie, hogy a minőség a fontosabb vagy a kedvező ár.

A HP Scanjet 4400 sokoldalú eszköz, kreatív otthoni projektekhez alkalmas. A sebességet a minőséggel ötvözi, és van egy olyan speciális funkciója is, amely optimalizálja az e-mailen küldött szkennelt képeket.

Ötlet

Vásárlás előtt kérje meg az eladót, mutassa meg a különböző modellek által készített kép minőségét.

Többfunkciós gép

Egyre népszerűbbek a többfunkciós, színes nyomtatóként és faxként is használható gépek. Minthogy azonban ezekkel csak A4-es íveket lehet szkennelni, nem alkalmasak könyvek vagy újságok képeinek beolvasására.

A többfunkciós, nyomtatni, szkennelni, másolni és faxolni képes eszközök kevesebb helyet foglalnak el az asztalon, és az áruk is megfelelő.

Diapozitív szkennerek

Ezek a gépek jó minőségű képeket készítenek közvetlenül 35 mm-es filmekről és diákról.

A Scanmaker 5700 (fent) normál síkgyás lapolvasó, amely diákat is képes olvasni. Minősége nem olyan, mint a professzionális modelleké, viszont jóval olcsóbb.

A diapozitív szkennert a legjobb választást jelentheti, ha gyakran kell csúcsmínőségű képeket készítenie. Az Artixscan 4000T (lent) 4000 x 4000 dpi felbontású, professzionális modell. Ez a típus általában elég sokba kerül.

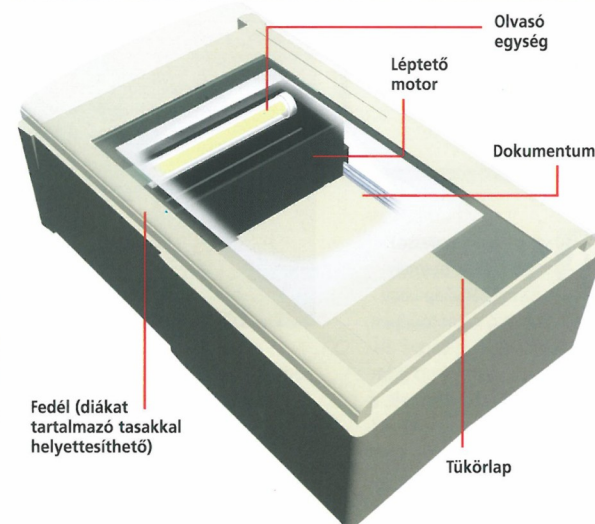
Fókuszban

A lapolvasók működése

Tervezéstől függetlenül az itt leírt szkennerek mind ugyanolyan elv szerint működnek.

Egy dokumentum digitalizálása – kor egy fényforrásnak és egy szenzornak kell áthaladnia a szkennelt tárgyon. A szenzor fel fogja az eredeti dokumentum által visszavert (vagy a diák esetében átengedett) fényt, és elektromos árammá alakítja

a jeleket – alacsony feszültségű árammá a világos színű és magasabb feszültségű árammá a sötétebb részleteket. E feszültségingadozásokat alakítja át a készülék digitális információvá, amit a számítógép fel tud használni az eredeti kép újraalkotásához.

Fedél (diákat tartalmazó tasakkal helyettesíthető)

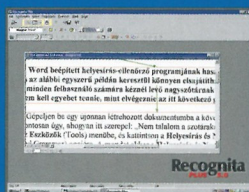
Tükör

Kisokos

Csomagolt szoftver

Vásárláskor ellenőrizze a hozzá tartozó programokat is. Ezek között kell lennie egy képszerkesztő szoftvernek, továbbá dokumentumkezelő, faxoló és másoló programoknak.

A programok segítségével javítani, szerkeszteni lehet a beszkennelt képeket, különleges effektusokat hozzáadni, a fájlokat rendszerezni kulcszó vagy leírás alapján.

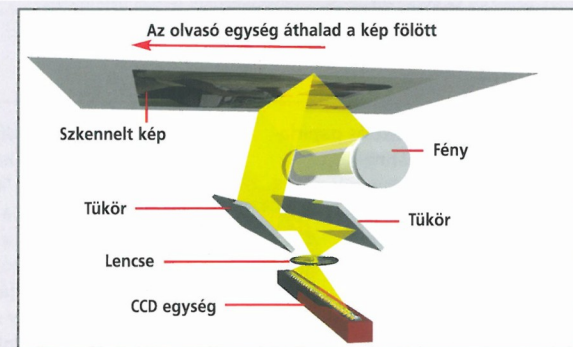
Hordozható szkennerek

Ezeket a kompakt modelleket kiválóan lehet PDA-khoz vagy laptopokhoz kapcsolni.

A hordozható lapolvasók hasonlítanak a fax gépekhez, amennyiben a dokumentum megy keresztül az olvasófejen, és nem fordítva. Legtöbbször kevésbé pontosak, mint a síkgyás szkennerek, mivel a papír megcsavarodhat vagy megakadhat haladás közben.

Az Antec Attaché nagy sebességű, hatékony hordozható szkennert

Windows Media Player

Varázslatos
multimédia

Tartalom

- ▶ A Media Player legfrissebb verziója
- ▶ Választás az öt különböző funkció közül
- ▶ CD másolása a Média mappába
- ▶ A Media Player színeinek kiválasztása

A Media Player 7.0 a Windows Me részeként beépített audió és videó lejátszó szoftver. Miközben dolgozik, hallgathatja kedvenc CD-lemezeit. A program a merevlemezre tárolt majdnem minden audiófájl-típus lejátszására, videófilmek és animációk visszajátzására használható. Segítségével a világ minden részéből foghat és hallgathat rádióadásokat.

Egyszerű, szórakoztató

A Media Player egyszerűen kezelhető, használata élményt nyújt. A program öt funkciót tartalmaz, és lehetősége van a Media Player külalakját egy új 'ruha' (Skin) kiválasztásával újjávarázsolni.

A Médiatár nyilvántartja az összes lementett és tárolt, zene-számmal és videoklippel kapcsolatos információt. A mappában tárolt számok és klipek közül kedvenceit külön lejátszási listába rendezheti.

Tudta-e?

A Media Player Internetes MP3 fájlok lejátszására is alkalmas. A fájl megnyitására a program automatikusan elindítja a lejátszást. Ha szeretné a számot újra meghallgatni, kattintson a File

menü Save as parancsára, és mentse a My Music Folder mappába. Ha szeretne MP3 fájlokat keresni az Interneten, írja be egy keresőprogramba (pl. www.google.com) az 'MP3+download' szöveget.

Kérdés-felelet

K Mire szolgál a Playlist (Lejátszási lista)? Hogyan hozhatok létre lejátszási listát?

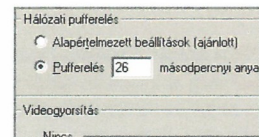
F Kiválogathatja és egy lejátszási listába gyűjtheti kedvenc számait. Kattintson a Médiatár Új Lista parancsára, nevezze el a listát (pl. Kedvenc számaim) és nyomja meg az OK gombot. Válasszon egy számot, nyomja meg a Felvétel gombot, és jelölje ki a Lejátszási lista nevét. Kattintson a Kedvenc Számaim lejátszási listára és nyomja meg a Felvétel gombot. Kattintással és húzással megváltoztathatja a számok sorrendjét.

Lista neve:	
Nyitni akarok	
Hallekka	4:37
Parafenomén	3:21
Zörcsék	0:28
Hol volt, hol nem volt	4:03
Android	5:38

K Egy rádióállomást hallgatok, de folyton megszakad az adás. Hogyan lehet ezt megakadályozni?

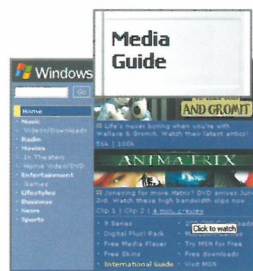
F Lépjen az Eszközök menü Beállítások almenüjén belül a Lejátszás fülre. Tegyen pipát a 'Pufferelés' sorhoz, és a közbenső tárolás időtartamát (másodpernyi anyag) növelje néhány másod-

perccel. Nyomja meg az OK gombot. Ha nem javul a minőség, növelje tovább az időtartamot. Ebben a fülben tökéletesítheti a videolejátszás minőségét is.

K Szeretnék lejátszani egy videoklipet a Media Player programmal, honnan tudok videoklipet letölteni?

F Ha a Media Guide gombra kattint, gépe automatikusan az Internetre kapcsolódik. A Home (Otthon) fülben lépjen bármelyik klipre, amely mellett a 'Watch' feliratot látja. Ha 56 kb/mp teljesítményű modeme van, válassza az 56 kb opciót.

Szótár

Skin (külső) Grafikai készlet, amely egy adott alkalmazás külsejének megváltoztatásához használható. **Graphic equalizer** Az otthoni sztereó berendezések hangszínabályozásához hasonló, de a hangfrekvenciákat jóval összetettebben vezérlő rendszer.

Buffer (Pufferelés) a memóriának az a része, amely a letöltés befejeződéséig tárolja az adatokat. A zene már a letöltés befejezése előtt is hallgatható, mivel a lejátszás a pufferből történik.

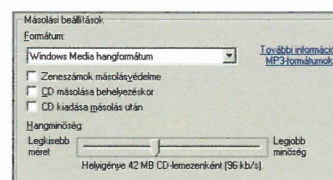
MP3 Zenei fájlok internetes továbbítására kiválóan alkalmas fájlformátum. A zene felvételre kerül, számítógépes adattá alakul és tömörítve tárolódik. Ezáltal kis térről rengeteg zenei anyag lehet tárolni. Az MP3 fájlokról többet tudhat meg, ha a www.mp3.com honlapra kattint.

Hibakereső

A CD felvételi hangminőség elég gyenge.

Mielőtt CD-re venne fel, győződjön meg arról, hogy a Media Player beállításai megfelelőek-e. Válassza az Eszközök menü Beállítások almenüjén belül a Média fület. A felvétel minőségének

Húzza a csúszkát jobbfelé, a megfelelő minőség eléréséig

javításához a Másolási beállítások rész alatt lévő csúszkát húzza el jobbra. Minél jobb a minőség, annál több lemezerületre van szükség. A felvételi beállításokról többet is megtudhat, ha az Beállítások menü Súgó parancsára kattint.

A Windows Media Player letöltése

Ha Windows 98 operációs rendszere van, a Media Player programot az Internetről kell letöltenie. Ha Windows ME rendszere van, akkor is érdemes utánanéznie a Microsoft honlapján, hogy melyik a legfrissebb verzió.

1 Hívja be internetes böngésző-programját (Netscape Navigator vagy Microsoft Internet Explorer) és lépjen a www.microsoft.com/windows/windowsmedia honlapra. Keresse meg a Media Playerre utaló hivatkozást (a hivatkozás parancsgombja lehet, hogy különbözik az alsó ábrán bemutatottól) és kattintson a **Letöltés** gombra.

2 Amikor a gép kéri, mentse a fájlt az Asztalra, és várjon, amíg a letöltés befejeződik.

Kisokos

Új ruha

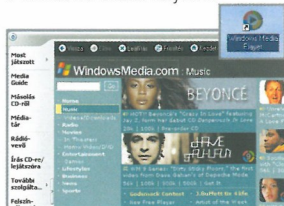
Ha úgy érzi, hogy a Media Playerre ráfér egy kis ráncfelvarrás, kattintson a Skin Chooser (Választék) opcióra és válasszon egy új, izgalmas 'günyát'. A névre kattintva, baloldalon megjelenik egy minta. Ha ezt a külsőt szeretné választani, kattintson az Apply Skin (Alkalmaz) parancsra.

3 A letöltés befejeztével szakítsa meg az internetes kapcsolatot, és zárjon be minden megnyitott alkalmazást. Keresse meg az Asztalon a fájlt (a neve: 'mpx.exe' lesz, ahol az xx a legfrissebb verzió) és duplán kattintson rá.

4 A gépre telepítéshez kövesse a képernyő utasításait, és az egyes lépések elvégzése után mindig kattintson a **Next** gombra. A PC újraindításához nyomja meg a **Finish** gombot.

5 A program megnyitásához kattintson duplán az Asztalon a Windows Media Playerre.

Ha nem talál olyat, ami tetszik, lépjen a **More Skins** (Még több új külső) parancsra.

A Media Player fő funkciói

A Media Player főablakának bal oldalán elhelyezett öt gomb mindegyike más és más feladatot lát el.

■ Kattintson a **Most játszott** gombra. Ebben az opcióban az éppen hallható zenével összhangban lévő videóklipet vagy animált jeleneteket nézhet. Tegyen be egy CD-t és nyomja meg a **Lejátszás** gombot. Az éppen futó animáció jobb és bal oldalán lévő nyílak segítségével újabb animációkat nézhet meg.

Az előadó hangjának és a vizuális effektusok beállításának módosításához használja a **Lejátszás** gomb fölött lévő jobb és bal nyílakat. Itt találja a grafikus ekvalizert és a videobeállításokat, mint pl. a fényesség és a kontraszt.

■ Most nyomja meg a **Most játszott** gomb alatt található **Médiatár** gombot. Itt számos zenei információt talál, mint pl. előadók, letöltések, videóklip. Gépelje be kedvenc előadója nevét a **LOOKITUP** (Keresés) részbe, és nyomja meg a **Go** (keresés indítása) gombot.

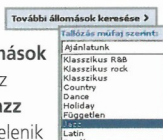
■ Most kattintson a **Másolás CD-ről** gombra. Megjelennek a CD-n lévő zeneszámokkal kapcsolatos információk. Ha a CD nincs a nyilvántartásban, nyomja meg az **Album adatainak megtekintése**, majd a **Következő** gombokat. A Media Player újabb adatbázisokban keresi a hiányzó információkat.

Album adatainak megtekintése

■ A merevlemezre tárolt multimediai fájlok között a **Médiatár** gomb megnyomásával kereshet. Kattintson a **Search** gombra és adja meg a fájl nevét.

■ Az utolsó gomb a **Rádió** gomb. Ebben az opcióban a világban sugárzó számos rádióadót foghat, választhat bármilyen típusú adót a klasszikus rocktól, a hírműsoroktól egészen a legújabb pletykákat sugárzó adókig. Használja az állomáskereső gombot és válogasson a hangulatának éppen megfelelő adók közül. Ha például jazz zenét szeretne hallgatni, válassza a menü **További állomások keresése** opcióját. Megjelenik az éppen ilyen zenét sugárzó rádióadók listája. Kattintson az adó nevére, és máris élőben hallgathatja az adást.

Fókuszban

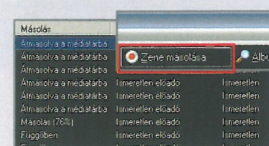
CD másolása a Médiatárba

Ha vannak olyan CD-k, amelyeket állandóan hallgat, másolja őket a Médiatárba, így nem kell minden egyes alkalommal behelyeznie a számítógépbe az adott CD-t.

1 Helyezze a gépbe a felmásolni kívánt CD-t, és a főablakban nyomja meg a **Másolás CD-ről** gombot.

2 Vegye ki a pipát azok mellől a számok mellől, amelyeket nem szeretne felmásolni, és kattintson a jobb felső sarokban lévő **Zene másolása** gombra.

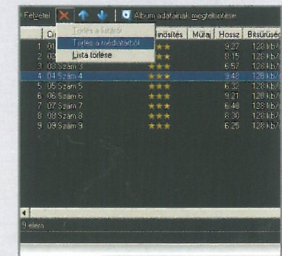
3 A Médiatár egyenként felmásolja a kiválasztott számokat. A másolás folyamatát a **Másolás** oszlopban kísérheti figyelemmel. A már átmásolt zeneszám mellett a 'Copied to Library' felirat jelenik meg. Az éppen másolt szám kijelölésére kerül, és a 'Másolás' oszlopban megjelenik a másolás százalékos állása. A másolásra váró számok

mellett a 'Függőben' felirat jelenik meg.

4 A CD másolását a **Másolás leállítás** bármikor leállíthatja. Ha befejezte a másolást, válassza a **Médiatár** gombot. A CD címét és ikonját a bal oldalon lévő Albumok listája részben találja.

5 Kattintson a **Lejátszás** gombra a zene meghallgatásához. Ha egy számot törölni akar, jelölje ki a címét és nyomja meg a **Törölés a médiatárból** ikont. Ha több számot szeretne törölni, jelölje ki azokat egyenként úgy, hogy közben a **Ctrl** billentyűt nyomva tartja, majd kattintson a **Törölés a médiatárból** gombra.

Ötlet

A médiatárban megtalálja a letölthető filmek honlapjait.

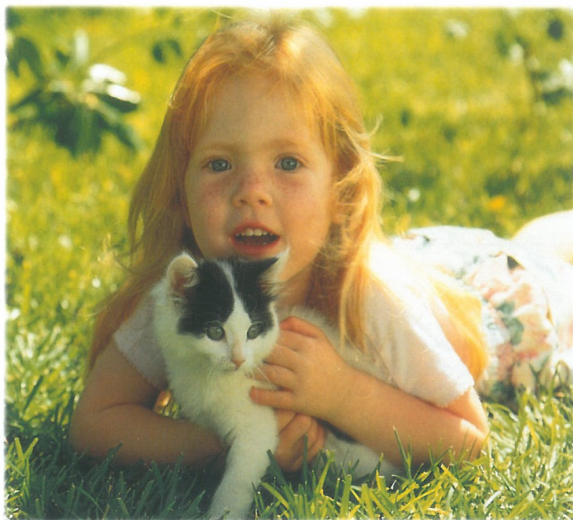
Elveszett a háziállatunk

Hatékony keresés

Tartalom

- ▶ Plakát készítése a szövegszerkesztő program segítségével
- ▶ Az elveszett kedvenc fényképének elhelyezése a plakáton
- ▶ Ízléses külalak
- ▶ A plakát margóinak beállítása

Egy házi kedvenc elvesztése családi tragédia. Különösen, ha a családban kisgyermekek vannak. Számítógépe segítségével azonban készíthet egy 'ELVESZETT' plakátot, és ezzel egy csapásra megnőnek a kis barát megtalálásának esélyei. Egy jól megszerkesztett és a környéken, több helyen kiragasztott plakát lehetőséget ad arra, hogy a szomszéd vagy a környék lakói észrevegyék a haza várt állatot

és felvegyék a kapcsolatot a eredménykedő gazdákkal. Az elvesztett állat azonosítását egy, a plakáton elhelyezett fényképpel is megkönnyítheti. Így elmondhatja, hogy mindent megtett a keresett háziállat megtalálásáért.

A környék értesítése

Miután a kártyában ismertetett lépéseket követve elkészítette a plakátot, annyi példányban sokszorosíthatja, amennyire az állat elköborlásának feltételezett színhelyén szükség van.

Tudta-e?

Elveszett kedvencéről az Interneten is feladhat hirdetést. Írja be a www.origo.hu keresőjébe, hogy 'elveszett állatok'. Sok linket talál címekről, amelyekben feladhatja kedvencéről szóló hirdetését. A www.allatkereso.silent.hu az az a többi keresőoldaltól, mert itt

Exemplary data name:

Types:

Idő:

Teljesítés:

E-mail cím:

Figyelem:

Testvérváros:

Izom:

Kör:

közül és a felbukkanó ablakban megadhatja kedvence ismertetőjegeit.

Kérdés-felelet

K A plakát mentésekor a beillesztett és felnagyított kép az eredeti méretére zsugorodik össze. Miért van ez?

F A Microsoft Works mentéskor néha visszaállítja a beszúrt kép méretét. Ha szükséges, csukja be a fájlt és nyissa meg újra; a kép mérete helyreáll.

K Nincs szkennерem. Hogyan illeszthetem a plakátba elveszett kutyám fényképét?

F Vigyen be egy, az állatról nemrégiben készített fényképet egy fénymasó-lóba, kérje meg, hogy szken-neljék be a képet és mentse-k adathordozóra. A képet így, a fejezetben ismertetett lépé-seket követve a plakátba il-lesztheti. Használhat még iz-galmas és figyelemfelkeltő ClipArt képeket is.

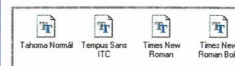
K Használhatok-e képeket az Internetről?

F igen. Olyan honlapokról, amelyeken szabadon felhasználható képek vannak, vagyis a fényképész engedélyezte a képek letöltését és szabad felhasználását. Ez nem sért szerzői jogot.

K Lehet-e a plakátom színes?

Fügen. A színes plakát odavonzza a tekintetet, és segíti az elveszett állat biztosabb azonosítását. Jelölje ki a kiszínezni kívánt szöveget. Lépjen a **Formátum** menüre és Works-ben válassza a **Betűtípus és Betűstílus**, Wordben a **Betűtípus** parancsot. Válasszon színt, majd **OK**. A szöveg hátterét is kiszínezheti. Válassza a **Formátum** menü **Szegély és mintázat** opcióját. Kattintson a **Mintázat** fülre és jelölje ki a háttérként használni kívánt színt, majd kattintson az **OK** gombra. Ha szegélyt szeretne tenni a háttér köré is, hasonlóképpen hajtja végre a lépéseket. Vegye figyelembe, hogy a tintasugaras nyomtató bizonyos színei nedvesség hatására elmosódhatnak, elkenődhetnek, a plakátot veddjék át látszólag műanyag tokkal.

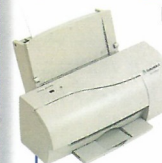
Szótár

Betűtípus Betűforma – azonos stílusban megjelenő betű-, szám- és jelkészlet. A leggyakrabban használt betűtípusok: Helvetica, Courier, Paletino, Times New Roman és az Arial, de ezen kívül még több száz betűtípus áll a felhasználók rendelkezésére.

Tintasugaras

Nyomtatótípus.

A papírra apró, nedves tintacseppeket juttat, és ezek azonnal meg is száradnak. A színes nyomatok készítésének egyik legolcsóbb eszköze.

Margó Az oldalak szélein lévő üresen hagyott sáv. A legtöbb szövegszerkesztő a dokumentum oldalain automatikusan körülbelül 2,5 cm margót hagy, ez a margószélesség tetszés szerint változtatható.

Szkennelt kép Egy kép számítógépen tárolt változata, amelyben a képet a különböző színek pontjaiból álló sorok és oszlopok százai alkotják.

Hibakereső

**Kinyomtatva a fénykép
nem elég éles.**

A tökéletes eredmény érdekében megváltoztathatja a fényképre vonatkozó fényesség és a kontraszt beállításait. Nyissa meg a képet a szkennерhez tartozó grafikai programban, és az ímént

említett beállítások módosításával kísérletezve készítsen három vagy négy különböző verziót. Illessze a kép összes elkészített változatát egy dokumentumba, majd nyomtasson ki egy próbaldalt. Válassza ki a legtokéletebbet és illessze be a plátkába.

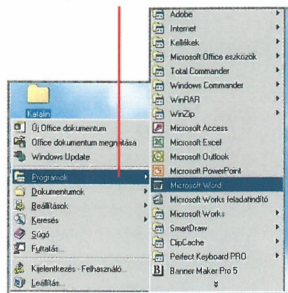

A szövegszerkesztő megnyitása

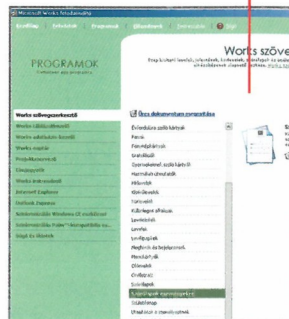
Tervezze meg plakátja külalakját és tartalmát.

1 Szövegszerkesztőjében a **Start / Programok**ra kattintva válasszon a listából. A megfelelő sorra kattintva a program megnyílik. Ha például Microsoft Wordben dolgozik, megnyitáskor azonnal egy új dokumentum nyílik meg. A Microsoft Works program megnyitáskor először a Feladatindító nyílik meg. Lépjen a baloldalon található **Word** opcióra, görgetse végig a megjelenő menüt és válassza a **Plakát** parancsot. Megjelenik egy előzetes nyomtatási nézet.

A szövegszerkesztő megnyitásához kattintson a Start menü Programok almenüjének Microsoft Word sorára

A Microsoft Works megnyitását követően kattintson a Feladatindító Word opciójára.

Az elveszett házi kedvenc adatai

2 Gépelje be a plakát szövegét. Fogalmazása legyen egyszerű és lényegre törő. Írja le, hogy az áll-

at hol és mikor veszett el, sorolja fel különös ismertetőjegyeit. Végül adja meg elérhetőségét a lap alján.

Elveszett cica
Kérjük, segítsenek megtalálni Cirmost

Cirmos December 23-án tűnt el. Majdnem öt éves, de még elég kicsi korához képest. A cica főleg fehér, foltokban fekete az arcán és a fulén.

Cirmosnak van egy különleges megkülönböztető jegye – egy csíkból szürkés a szőre a jobb első lábán – mintha egy pocsolába lépett volna. Továbbá a bal hátsó lábán egy hosszabb hegnek a nyoma látszik egy korábbi balesetből. Cirmos nagyon barátságos, szereti ha figyelnek rá és az egész család nagyon hiányolja.

Ha úgy gondolja, hogy látta Cirmost, vagy tud bármit is a hollétéről, hívjon minket amint csak tud:

Kép importálása

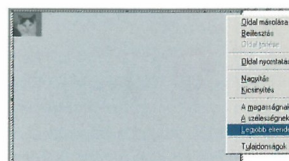
Ha az állat fényképe mentve van a PC-n, használja fel plakátjához, és a hirdetés még feltűnőbb lesz.

3 Helyezze a kurzort oda, ahová a fényképet be szeretné illeszteni. Válassza a menüsor **Beszúrás** menüjét. Microsoft Works-ben kattintson az **Objektum**, Microsoft Wordben a **Kép**, majd a **Fájlból** parancsokra. Válassza ki a képet a 'Kép beszúrása' párbeszédablakban és folytassa az alábbiakban 6. ponttal jelölt lépéssel.

A kép átméretezése

5 A kép megjelenik a dokumentumban – ne kattintson a kéretn kívülre. A kép átméretezéséhez helyezze a kurzort a kép egyik

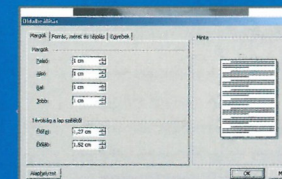
sarkához (a kurzor dupla nyílá válik). Húzza a képet megfelelő méretűre. A tökéletes igazításhoz kattintson a képre jobb egérgombbal, majd válassza a legördülő menü **Legjobb elrendezés** parancsát.

Kisokos

A margók beállítása

A legtöbb program elég széles margókat hagy, de a jobb helykihasználás érdekében ezeket tetszése szerint beállíthatja (a legtöbb nyomtató 1 cm-es margókat is ki tud nyomtatni). Válassza a **Fájl** menü **Oldalbeállítás** parancsát. A megjelenő ablakban minden rovatba írjon 1 cm

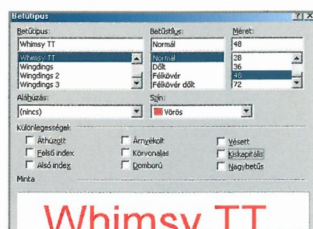

értéket, majd kattintson az OK gombra. A Nyomtatási kép menüpont segítségével megtekintheti a változtatás eredményét.

Ízléses külalak

Használja ki a szövegszerkesztő formázási lehetőségeit, így plakátja feltűnő, de ízléses lesz.

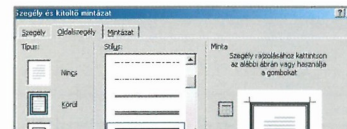
7 Jelölje ki a plakát szövegének legfontosabb sorait. Lépjen a **Formátum** menüre és válassza Works-ben a **Betűtípus** és **Betűstílus**, Wordben a **Betűtípus** parancsot. Válasszon betűtípust, színt és olyan betűméretet, amely 1,5-3 méterrel is jól látható.

ELVESZETT CICA

Kérjük, segítsenek megtalálni Cirmost

8 A címsort igazítsa a sor közepére, megnyomva az Eszköztár Középre záras ikonját. Ugyanezt végezze el a kép esetében is. A kép méretének megváltoztatásához kattintson a képre, helyezze a kurzort valamelyik sarokra és az 'ÁTMÉRETEZÉS' négyzetet húzva jelölje ki a kívánt méretet. Wordben ismételve meg a 6. számú lépést.

9 Szegély beillesztéséhez **Ctrl+A** billentyűvel jelölje ki a dokumentumot. Kattintson a **Formátum / Szegély és mintázat** opcióra. Válasszon stílust, válassza a **Körül** vagy **Térhatás**, Wordben pedig a **Beállítások** opciót. Nyomja meg az OK gombot. Ha a szöveg túl közel van a szegélyhez, használja a Tab billentyűt.

10 A plakát nyomtatás utáni külalakját a **Fájl** menü **Nyomtatási kép** parancsára kattintva tekintheti meg. Ha elégedett a külalakkal, mentse a merevlemezre, majd a terület nagyságához mérten szükségnek ítélt mennyiségű plakátot nyomtassa ki.

Feliratok 3 dimenzióban

**Fantasztikus
címek**

Tartalom

- ▶ 3 dimenziós szöveg weboldalakra
- ▶ Számos 3D effektus használata
- ▶ Szöveganimáció a weboldalon
- ▶ Alkalmazzuk más programokban is a dízajt

A Xara 3D programot arra tervezték, hogy 3 dimenziós feliratokat lehessen készíteni vele nyomtatott dokumentumokra. Különösen alkalmas weboldalak fejlesztésére, mert színes szöveget és figyelemfelkeltő animációt lehet vele készíteni.

A program kifejezetten 3 dimenziós szöveg szerkesztésére alkalmas. Minden részlet az egyedi igényekhez alakítható,

legyen szó weboldalról vagy nyomtatott anyagról.

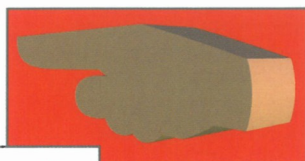
Vezérszöveg

A Xara 3D-be épített eszközök segítségével a háttér és a betűtípus színe, valamint a textúrája is

könnyen variálható. A szöveg animálható, szinte bármely pozíció, forma, méret és a szöveg mélysége is kialakítható. A szöveg aprólékosan megtervezhető, a program segítségével tökéletes 3 dimenziós szöveget alkothat.

Tudta-e?

A program legfőbb érdekje, hogy vonzó szöveget és animációt lehet vele készíteni. Már kis fantáziával is igen figyelemfelkeltő kép készíthető. Számos betűtípus inkább grafika, mintsem szöveg. Szüksége lesz a

A Wingding írásfel a nagy E betűnek felel meg

Wingding vagy Webding betűkészletek legalább egy verziójára. Válasszon közülük egy típust, és használjon hozzá egy 3 D effektet. Ezzel weboldalát vagy nyomtatandó szövegeit grafikus megjelenésűvé varázsolhatja.

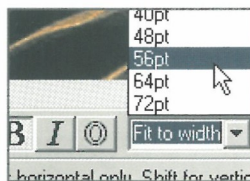
Kérdés-felelet

K Milyen fájlformátumban mentsem el a terveket?

F Amennyiben színes grafikát szeretne weboldalra helyezni, akkor a legjobb, ha a '.jpg' formátumot választja. Ez olyan adattömörítő technikát használ, amivel a fájl méretét csökkenti, vagyis a weboldallal való letöltéseket gyorsítja. Ha nyomtatandó dokumentumba szánja a grafikát, válassza a '.bmp' formátumot.

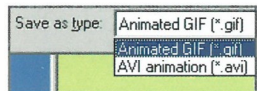
K Megváltoztathatom a betű nagyságát?

F Igen. A Xara 3D képernyője alján lévő Text toolbarban kattintson a **Fit to width** melletti nyílra. Válasszon a felnyíló menüből. A **Font Aspect Ratio** ablakba gépelje be az új beállítást. Ezzel a szöveget szélesebbé vagy szűkebbé teheti. A Tracking ponton beállíthatja a karakterek közti követési távolságot.

K Mire való az '.avi' formátum?

F Ha animált grafikát küld a weboldalára, mentse GIF-ként vagy AVI animációként. Ezt a formátumot digitális videó szoftverek használják. Vagyis a Xara 3D-nél magán videó számára is készíthet címet.

K Mi az üreges szöveg?

F Olyan szövegforma, ahol a betűknek csak körvonaluk van, és a mögötük lévő hátteret látni lehet. Ilyen üreges szöveget is tud a Xara 3D-nél készíteni. Gépelje be a szöveget, majd bizonyosodjon meg arról, hogy az teljesen vízszintesen helyezkedik el a képernyőn. A jobb kéz felőli indikátorok mutassanak 0-t. Kattintson az **Outline** gombra, ami a Text menüben található.

Szótár

Texture JPG formátumban mentett grafikus minta, amelyet egy másik grafikus alakzatra rá lehet illeszteni, vagy be lehet vele borítani. Alkalmas sima felületre, mint amilyen a háttér, de formázott felületekre is, mint pl. a szöveg.

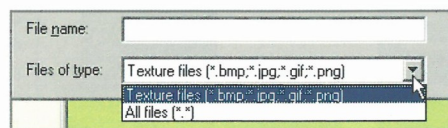
GIF (Graphic Interchange Format) Grafikára használt szabvány, mely 256 színt tartalmaz, valamint olyan eszközöket, mint a Transparent háttér. Kedvelt formátuma a webes animációknak is.

Bevel A szöveg karaktereinek szélén alkalmazható effektus. Növeli a 3 dimenziós hatást. Csökkenti a szögletességet azáltal, hogy lágyítja a betűk megjelenését.

Hibakereső

A beszkennt képet nem tudja háttérként alkalmazni.

Külső forrásból származó képek esetében nehézséget tapasztalhat, ha háttérnek akarja őket használni. A Xara 3D-nél importálható formátumok a '.jpg', '.bmp', '.gif' és a '.png'. Ha az importált eredeti fájlt az előbb

említett formátumok egyikében menti el, tudnia kell használni azt. A nem kompatibilis fájlokat nyissa

meg a Paint Shop pro vagy a Serif PhotoPlus 5.0 programokkal. Megnyitás után kompatibilis formátumban mentse el őket. Az ilyen szempontból legbiztosabb választás a '.jpg' formátum.

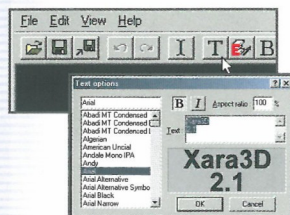

Címfelirat weboldalra

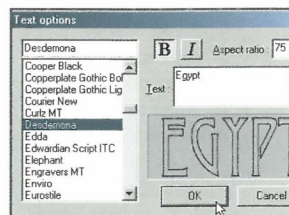
Csak néhány egyszerű lépés, amelyhez szöveg- és háttérbeállítások állnak rendelkezésre. Próbálja ki valamennyit, és kiválaszthatja a legmegfelelőbbet.

Készítse el a szöveget

1 Kattintson a **Text Option** ikonra, és a 'Xara 3D 2.1' beírást cserélje fel saját szövegével. Válasszon betűtípust. Formázza a szöveget félkörre (**B**) vagy dőltre (**I**).

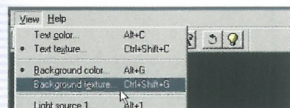

2 Az **Aspect Ratio** 100 %-ra van állítva, amin változtathat, ha más százalékot ír be. Végül nyomja meg az **OK** gombot.

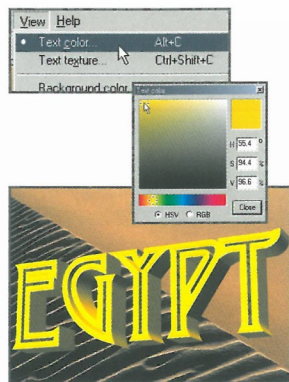

A szöveg és háttér textúrája

1 A **View** menüből válassza a **Background Texture** opciót. A **Load background texture** párbeszédablakba írja be a képeket tartalmazó mappa nevét. Válassza ki az alkalmazni kívánt textúrát a képek közül. Kattintson az **Open** gombra, így a kép mint háttér jelenik meg.

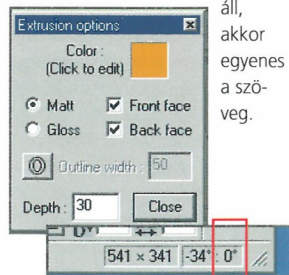

2 A **View** menüből kattintson a **Text Color** pontra. A párbeszédablak alján nyíló szírvárvány palettában a kívánt színt jelölje ki, majd az árnyalatot a **Color Picker** eszköz segítségével adja meg. A kiválasztott árnyalat a jobb felső sarkban lévő bemutató ablakban jelenik meg. Befejezéskeppen nyomja meg a **Close** gombot.

Változtassa a 3 dimenziós hatást

1 Az eszköztárból kattintson az **Extrusion** gombra. Változtassa meg a **Depth** beállítást, majd figyelje meg a hatást a szövegen. Más szövegben is elhelyezheti a szöveget a képernyőn a kurzorral. Ebben az esetben figyelje a monitor jobb alsó sarkában megjelenő számokat. Ha a jobb oldali nullán áll, akkor egyenes a szöveg.

2 Használja a **Bevel** opciót, majd válasszon a dobozból sarkítás típusát.

3 Drámai hatást érhet el, ha a fényforrást változtatja. Ha megnyomja a **Show/hide lighting** kapcsolót, és a nyílát mozgatja, megváltoztathatja a fő-, háttér-, illetve oldalsó fényforrást.

Ötlet

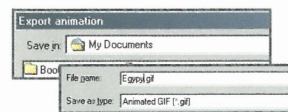
A 3 dimenziós szöveg variációiról készítsen másolatokat, így bármikor visszatérhet egy korábbihoz.

Szöveganimáció

1 Kattintson a **Start/Stop animation** gombra. Le nyomáskor az alapbeállított animáció elindul. Nyomja meg az **Animation optionst**. A megjelenő azonos nevű párbeszédablakban számos beállításon változtathat. A beállítás elkészültekor a **Close** gombbal zárja be az ablakot.

2 A **File** menüből az **Export animation** gombra kattintva begépelheti az adott fájl nevét, pl. 'Egypt'. A **Save as type** formátum legyen **Animated gif (.gif)**. Végül **Save**.

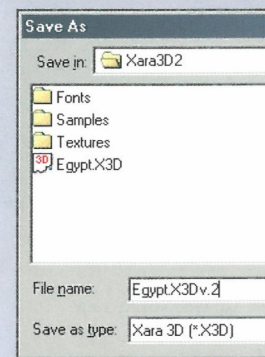
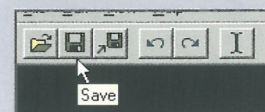

Fókuszban

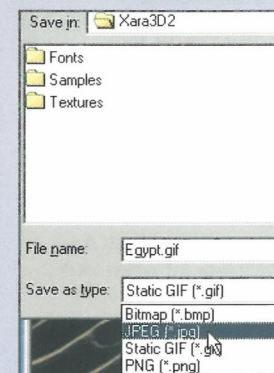
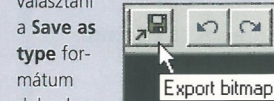
Kép mentése

Az elkészült grafikát különböző formátumokban tárolhatja.

1 A **Save/Mentés** ikonra kattintva be kell írnia a fájl nevét. Készíthet második verziót is ugyanarról a fájlról, ha a **File** menü **Save as** opciójával a fájlt más néven is elmenti.

2 Más alkalmazások számára is készíthet mentéseket. Ehhez az **Export Bitmap** ikonra kell kattintania. Adjon nevet a fájlnek és ne felejtse el fájlformátumot választani a **Save as type** formátum dobozban.

Kisokos

Szöveg elforgatása

Legegyszerűbb, ha az egér bal gombját lenyomva rákattint a szövegre, és a kurzort a kívánt irányba mozgatja az elforgatáshoz. Használhatja a képernyőn lévő jobboldali és lenti gördülő sávokat is ehhez. A legprecízebb eredményt akkor kapja, ha az ALT billentyű folyamatosan nyomva

tartása mellett a nyíl billentyűkkel pozicionálja az elforgatást. Így minden egyes nyíl billentyű lenyomásakor egy fokot mozdul a szöveg.

A PC-s zene hangzása

Audió lejátszó

Tartalom

- ▶ Audió fájlok listába rendezése (Playlist)
- ▶ A Playlist bejegyzéseinek szerkesztése
- ▶ Képi aláfestés
- ▶ A képi aláfestés megváltoztatása és aktualizálása

A Winamp program több mint egy számítógépes audió lejátszó. A Winampot használhatja akkor, amikor háttérzenét szeretne munkája közben hallgatni, vagy színek táncát szeretné élvezni kedvenc zenéje hallgatása közben. A Winamp számos olyan lehetőséget rejt magában, melyek segítségével a zenehallgatás élménye varázslatosabb lesz.

Zene füleinek

A Winamp Minibrowser (böngésző) segítségével Interneten sugárzó rádióadókat is elérhet. Segítségével számos zenei fájl-típus (pl. MP3) hallgatható és menthető el. Amikor számítógépén zenei CD-t hallgat, letölt-

heti a zeneszámok és albumok címeit, így beazonosíthatja a hallgatott zeneszámokat. A Winamp gyakorlatilag mindenfajta audió fájl lejátszására alkalmas, így munka közben valamennyi kedvenc számát meghallgathatja.

Tudta-e?

A program megjelenésének (skin) megváltoztatásával a gombok és a képernyők új külsőt kaphatnak. A 'skin' eltakarja a Winamp eredeti sima fekete hátterét. Színessé, változatosabbá teszi az eszköztárakat és menüket, akár teljesen

megváltoztatja kinézetüket. Napjainkban egyre több program képes külalakját megváltoztatni, az Interneten pedig a 'gúnyák' százaai érhetőek el. Látogasson el a www.hotbar.com honlapra, ahol az Internet Explorer-hez tölthet le különféle megjelenést.

Kérdés-felelet

K Hol találók „gúnyákat” a Winamp-hoz?

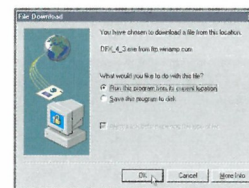
F Nyissa meg a Minibrowser **Winamp Skins** parancsát. Letöltés után nyomja meg a Skins fület. Kattintson a 'Jump to' ablak lefelé nyílóra. Válasszon menücsoporthoz és nyomja meg a **Go** gombot. A kiválasztott külsőt a **Download** gombbal töltsse le, így az a merevlemez Winamp Skins mappájába másolódik. Az új gúnya viseléséhez kattintson jobb egérgombbal bárhol a Winamp-ban és válasszon a „Skins” listából.

K Használható-e a Winamp zenei CD számok MP3 fájlokká alakításához?

F Két további programra van szüksége. Jelentkezzen be a www.winamp.com honlapra a **Plug-ins** hivatkozással. Kattintson a **CD Reader** ikon **Download** gombjára. Lépjen az **Output Plug-in** hivatkozásra egy MP3 kódoló program letöltéséhez.

K Hol találók képi aláfestő elemeket?

F Lépjen a www.winamp.com honlap **Plug-ins** fejezetére. A kívánt kiegészítést a **Download** parancs segítségével töltheti le. A letöltés ablakában tegyen pipát a 'Run this program from its current location' (jelenlegi helyéről futtassa ezt a programot) sorhoz és nyomja meg az **OK**-t.

A gép kéri a Winamp mappa helyének megerősítését. A fájlok telepítése után az új aláfestés (Visualization) megjelenik a gép Plug-ins menüjében.

K Menthetek-e zenei fájlokat közvetlenül a Winamp lejátszási listájába (Playlist)?

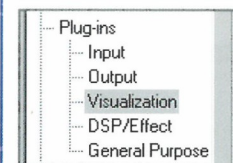
F Igen, ezt többféleképpen is megteheti. Legegyszerűbb, ha megnyitja a kívánt fájl tartalmazó mappát, és az egérrel áthúzza a fájl ikonját a Winamp Playlist ablak felső részébe.

Szótár

CDDB (Gracenote Compact Disc Database – www.cddb.com): Internetes szolgáltatás, amely a Winamp-hoz hasonló audio lejátszó programokat kínál és információt szolgáltat a CD-kről.

Amikor Winamp-ban játszik le egy zenei CD-t, a program információt küld a CDDB-nek. Ezután az adatbázis visszaküldi a számok listáját.

Plug-in Kisebbszoftver, amely egy program működését teszi tökéletesebbé, lehetőséget adva új funkciók használatára.

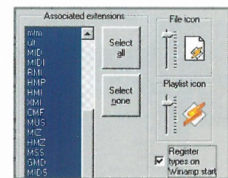

MP3 Tömörített zenei fájlformátum. Több órányi MP3 formátumú zenét menthet el egy CD-n, és gépről vagy hordozható MP3 lejátszóról hallgathatja. Az MP3 elnevezés (MPEG – Moving Picture Experts Group) arra a munkacsoportra utal, amelyik a tömörítési eljárást feltalálta. A 3 szám a 'Layer 3' az MPEG kódolási eljárást jelöli.

Hibakereső

Lehet-e a Winamp mellett a Media Player vagy RealPlayer programokat telepíteni?

Igen, de előfordulhat, hogy ezek a programok „elrabolják” a Winamp-hoz kapcsolódó fájlokat. Ha a RealPlayer programot telepíti, és megnyit egy Winamp-ban elmentett audió fájlt, az a RealPlayer program alatt nyílik meg. Bizonyosod-

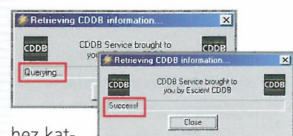
(Winamp induláskor jelezze a típusokat) sor mellé. Így a Winamp jól kapcsolódik a mentett fájlokhoz.

Állítsa össze saját lejátszási listáját

A Winamp-ot felhasználhatja saját válogatások összeállításához, amelyek CD-ket és Internetes zenei fájlokat is tartalmazhatnak.

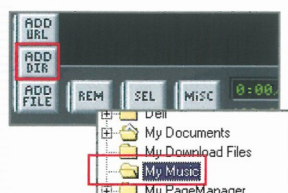
1 Ha egy zenei CD-t helyez a meghajtóba, a Winamp automatikusan bejelentkezik a CDDB honlapra, és a számok listája a fő ablakba kerül. A lista megtekintéséhez

kattintson a Menu ikonra, majd a **Playlist Editor**-ra (listaszerkesztő).

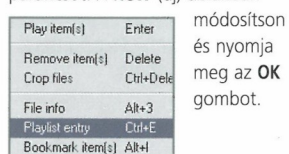
2 Ha elmentett számokból szeretne listát készíteni, nyomja meg a Winamp fő ablak **To ADD** (hozzáadás) gombját, majd válassza a megjelenő **ADD DIR** (mappához ad) parancsát. Az Open Directory ablakban válassza ki a fájlokat tartalmazó mappát és nyomja meg az **OK** gombot.

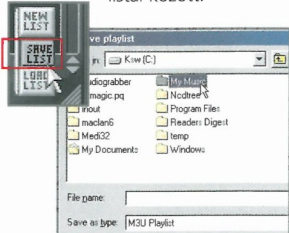
3 Ha a listában sok fájl szerepel, húzza ki egérrel az ablak sarkát, ezzel megnöveli a munkaterületet. Jobb egérgattintással és a **Remove item(s)** kijelölésével törölhet fájlokat a listából.

A lista bejegyzéseit is módosíthatja. Kattintson jobb egérgombbal a kívánt elemre és a menüből válassza a **Playlist entry** (lista bejegyzései) parancsot. A **New** (új) ablakban

4 Ha a lista tartalmával és sorrendjével elégedett, kattintson a **LIST OPTS** (lista beállításai) gombra és válassza a **SAVE LIST** (lista mentése) parancsot. Különböző hangulatú listákat állíthat össze. A **LOAD LIST** (lista keresés) gombbal kereshet korábban szerkesztett listái között.

Kezdődhet a show

Számítógépe audió és videó alkalmazásainak segítségével és ragyogó képi elemekkel teheti élvezetesebbé a zenehallgatást. A Winamp Visualization menüje diszkót varázsol a képernyőre.

1 Ha összeállított vagy előhívott egy zenei listát, a zenehallgatáshoz nyomja meg a **Play** (lejátszás) gombot.

2 Válassza a Winamp menü **Visualization** almenü **Start/Stop plug-in** parancsát. Az éppen hallgatott zenét grafikák kísérik.

3 A szám hosszának kijelzője melletti színes ábrára duplán kattintva az utoljára kiválasztott képi aláfestést indíthatja el.

4 A Visualization ablak jobb felső sarkában lévő **Close** (bezárás) gombot megnyomva bezárhatja a képi aláfestést és az ablakot magát.

Ötlet

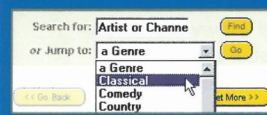
Ha a fő ablakban jobb egérgombbal a **Stop** gombra kattint, különleges lehetőségeket vehet igénybe.

Kisokos

Rádió az Interneten

A Winamp menüben keresse meg a **Minibrowser**-t (böngésző). A Shoutcast honlap főablakban való megjelenítéséhez kattintson a **Free Internet Radio** (ingyenes internetes rádió) hivatkozásra. A kiválasztott adó mellett a **Tune In** (beállítás) gomb megnyomásával az adás

a Winamp lejátszón szól meg. A **'Genre'** (zsáner) menüben megjelölhet egy zenei stílust is, az indításhoz pedig nyomja meg a **Go** gombot.

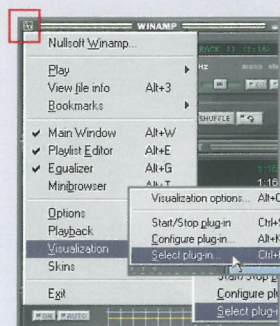

Fókuszban

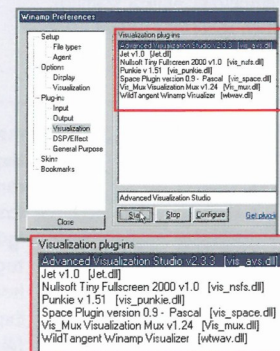
Változtassa meg a képi aláfestést

A Winamp több képi aláfestési stílust tartalmaz. Lehetőség van ezek módosítására és új stílusok internetes letöltésére.

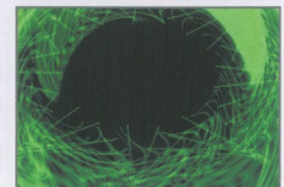
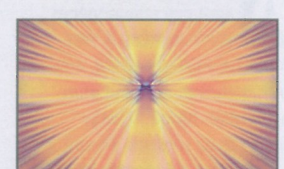
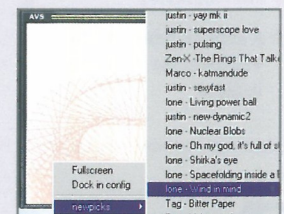
1 A Visualizations kiegészítő látványt társít a zenéhez. Válasszon a Winamp-ba integrált stílushoz kattintva a **Winamp** ikonra és válassza a legördülő menü **Visualization** almenüjét.

2 Nyomja meg a **Select Plug-in** (beépített modulok) parancsot. Jelölje ki az **Advanced Visualization Studio** (Speciális Hatások) opciót és kattintson a **Start** gombra.

3 Egy véletlenszerűen kiválasztott grafikát tartalmazó ablak nyílik meg. Kattintson jobb egérgombbal az ablakra, majd a **newpicks** parancsra és válasszon a menüből. Az Interneten minták és animációk száza közül választhat, és ezeket a Visualization Studio-ba mentheti.

A Winamp alapértelmezésben három képi grafikát tartalmaz.

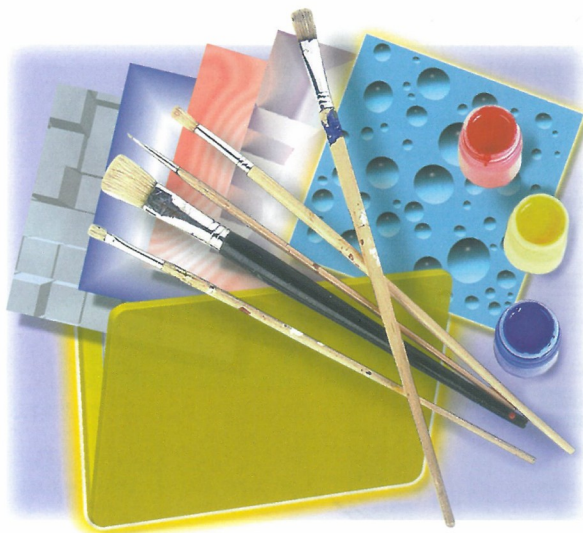

Mappák testreszabása

Hogy jól nézzen ki

Tartalom

- ▶ A megnyitott mappák testreszabása háttérképekkel
- ▶ A mappanevek színének megváltoztatása
- ▶ A betűméretek és -típusok megváltoztatása
- ▶ Képek rendelése a mappák háttéréhez

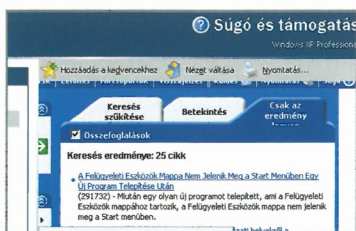
A képekkel tetszetősebbé tett Windows Me mappák meglehetősen izgalmas vázsolhatják a képernyőt. Ezen kívül, ha a fontosabb mappákat szembetűnővé tesszük, azonosításuk sokkal könnyebb lehet. A mappák testreszabása képek segítségével nagyon egyszerű, ráadásul ebben egy külön varázsló is segít. Még a mappa szélén található grafika és szöveg is megváltoztatható.

Nyelmecke

Némely mappaváltoztatáshoz egy, a HTML-ben az Internetes oldalak előállításához használt programozási nyelven írt dokumentumon is változtatni kell. A HTML kód komplikáltnak tűnik, azonban nagyon egyszerű vál-

toztatásról van szó, hiszen csak a Jegyzetomb keresőparancsának segítségével kell adott szavakat másokkal helyettesíteni. Ez a kártya megmutatja, miként kell a számítógép mappáinak háttérképeit és szövegét megváltoztatni egyszerű HTML kód segítségével.

Tudta-e?

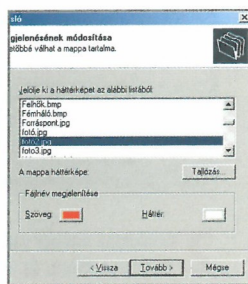

Ha a mappa testreszabása után problémája van, például nem tudja kinyitni a mappát vagy egyéb nehézségei támadnak, lépjen be a Start menü Súgó és támogatás sorába, majd a megjelenő varázslóban a keresés sorba írja be a mappa szót. Ha a Microsoft központtól kér segítséget, akkor a Támogatás menü Hírcsoport sorára kattintson, majd értelemszerűen kérjen segítséget a megjelenő ablakban.

Kérdés-felelet

K Használhatok háttérképként fényképeket és saját magam által szkennelt képeket is?

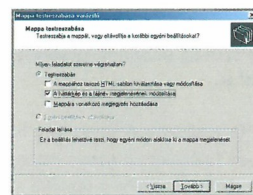
F Bármilyen BMP, GIF vagy JPG grafikus formátumú kép lehet használni. A családi fotókat vagy más képeket egy szkennert segítségével konvertálhatja a kívánt digitális formátumba. Tárolja a képeket a gép merevlemezén, hogy bármikor fel lehessen használni őket.

K Mi a Háttér opció szerepe a Mappa testreszabása Varázslóban?

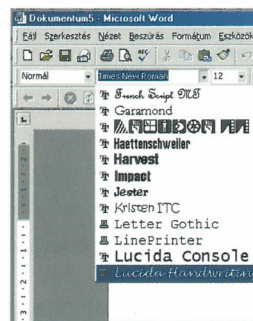
F Ha a 'Háttér' gombra kattint és egy színt választ, akkor kiválaszthatja az ikonok alatt megjelenített szöveg háttérének színét a mappában. Ezáltal a szöveg komplexebb háttér esetén

is könnyebben olvashatóbbá válik.

K Honnan tudhatom, hogy milyen betűtípusokat használhatok a mappáimhoz?

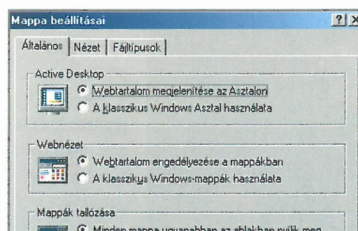
F Minden számítógépre bizonyos számú betűtípus van telepítve. A kellő font kiválasztása úgy a legegyszerűbb, ha végignézi a rendelkezésre álló betűtípusokat a szövegszerkesztő segítségével. Próbáljon ki többet, amíg ráel a megfelelőre, majd alkalmazza azt a mappa HTML fájljában.

Hibakereső

A mappák nem jelenítenek meg grafikus elemeket.

Ha az Asztalt és a mappákat nem lehet weboldalként megjeleníteni, akkor lehet, hogy az ehhez szükséges opció nincs aktiválva. Válassza a Mappa beállí-

tásai opciót az Eszközök menüből. Kattintson az Általános fülre, helyezzen pontot a 'Webtartalom megjelenítése az Asztalon' opció, valamint a 'Webnézet' dobozban a 'Webtartalom engedélyezése a mappákban' opció mellett.

Szótár

ClipArt Szerzői joggal nem védett képek, pl. az alábbi képen látható oroszlán, amely megtalálható a Microsoft Office-ban. Bármely, képek megjelenítésére alkalmas programban lehet ClipArt-okat használni.

Grafikus formátum

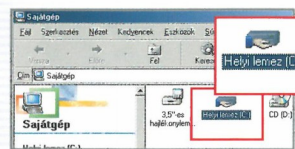
A különböző alkalmazások sokféle grafikus fájlt használnak. Ezek közül a három legelterjedtebb a '.bmp', '.gif' és '.jpg' kiterjesztésű. **Mozaikek** Minden grafikus képet mozaikszerűen sokszorosítani lehet. A folyamat során ugyanaz a kép kerül egymás mellé, amíg betölti a rendelkezésre álló teret. Egyes képeknek olyan a tervezése, hogy mozaikszerűen elrendezve folytonos mintázatot alkosson.

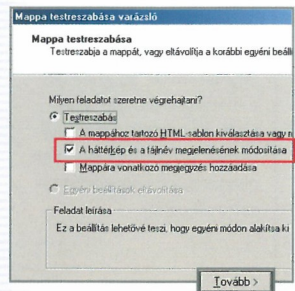
Egyszerű testreszabás

A mappák testreszabásához nem kell föltétlenül HTML-t használni. Változtatni lehet a mappa kinézetén a szöveg színének kicserélésével, és egy új háttérkép hozzáadásával is.

1 Nyissa meg a megváltoztatni kívánt mappát az Asztalon a **Sajátgép** ikonra kattintva. Kattintson duplán a merevlemezre, majd keresse meg a kívánt mappát.

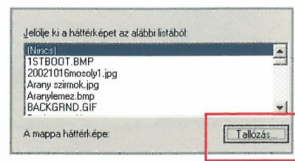
2 Válassza a **Nézet** menü **Mappa testreszabása** sorát, kattintson a **Tovább** gombra. Jelölje meg 'A háttérkép és a fájlnev megjelenésének módosítása' sort, majd ismét válassza a **Tovább** gombot.

3 A következő ablakban a háttér kinézetét változtathatja meg. Kattintson a **Szöveg** gombra a 'Fájlnév megjelenítése' dobozban, majd válasszon színt a megjelenő palettáról. Ha sajtósebb árnyalatot szeretne, kattintson az **Egyéni színek definiálása** gombra. Kattintson az **OK**-ra.

4 A háttér színének megváltoztatásához válassza a **Háttér** gombot a 'Fájlnév megjelenítése' dobozban. A **Tallózás** gombra kattintva a merevlemezén található BMP, GIF, vagy JPG képek közül is választhat hátteret.

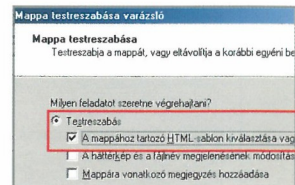

5 Kattintson a **Tovább** gombra, majd a **Befejezés** gombra. A mappa testreszabásának eredményei azonnal láthatók.

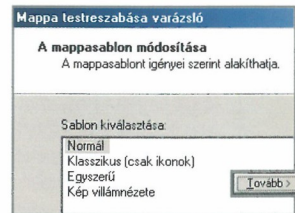
Változtatások a HTML-lel

Egy mappasablon megváltoztatásához egy HTML oldalon kell módosítani. Ehhez felhasználható a gépben tárolt bármely kép.

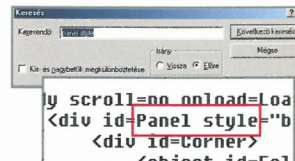
1 A módosítani kívánt mappa **Nézet** menüjéből válassza a **Mappa testreszabása** sort. Miután a varázsló megjelent, kattintson a **Tovább** gombra. Jelölje ki 'A mappához tartozó HTML-sablon kiválasztása vagy módosítása' sort. Kattintson a **Tovább** gombra.

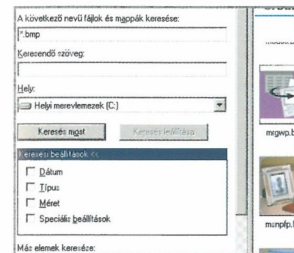
2 A baloldali listából válassza a 'Normál' sablont, és jelölje be a 'Módosítani szeretném ezt a sablont' opciót. Kattintson a **Tovább**ra.

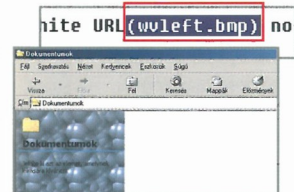
3 Amikor a HTML fájl megjelenik, válassza a **Keresés** menü **Keresés** pontját. Gépelje be a 'panel style' kifejezést, majd kattintson a **Következő** keresése gombra. A keresés eredményeként megjelenik az alábbi szöveg.

4 Ha saját képet kíván használni, akkor keresse meg a megfelelő képet a gépben a **Start**, **Keresés**, **Fájlok és Mappák** menük segítségével, 'A következő nevű fájlok és mappák keresése' sorba '.bmp'-t írjon. A keresés végeztével kattintson egy olyan képre, amelyről úgy véli, nem fogja a mappa szövegét olvashatatlanná tenni, és jegyezze meg annak nevét és elérési útját.

5 Visszatérve a HTML fájlba, a 'panel style' kifejezéssel egy sorban a 'wleft.bmp' fájlnev található. Jelölje ki ezt a szöveget, és helyére írja a kiválasztott kép nevét és helyét, azaz példánkban a 'C:\Dokumentumok\Képek\w1.bmp' karaktersort. Kattintson a jobb felső sarokban az X ikonra, majd a változtatások elmentéséhez az **Igen** gombra. Kattintson a varázslóban a **Befejezésre**. A változtatások láthatók a mappában.

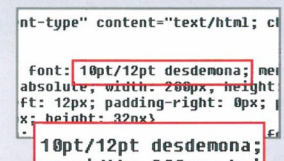
Fókuszban

További HTML-es testreszabás

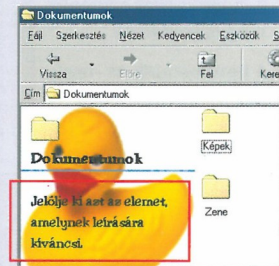
A HTML fájl szerkesztésével a mappa szélén található szöveg betűtípusa is megváltoztatható.

1 Válassza a mappa **Nézet** menüjében a **Mappa testreszabása** opciót. Kattintson a **Tovább**ra. Jelölje ki 'A mappához tartozó HTML-sablon kiválasztása vagy módosítása' sort, majd kattintson a **Tovább** gombra és ismét a **Tovább** gombra.

2 A HTML fájl tetején található sorban a 'body' szó szerepel. A szó melletti szöveg határozza meg a mappa szélénél betűtípusát. Hagyjon egy szóközt a 'font' szó mellett, majd írja be a betű méretét meg egy pontosvesszőt, pl. így '10pt/12pt desdemona'.

3 Kattintson a jobb felső sarokban az X ikonra, majd a változtatások elmentéséhez az **Igen** gombra. Válassza a **Befejezés** gombot. Rögtön látható, mekkora különbséget jelent már ez az egyszerű változtatás is.

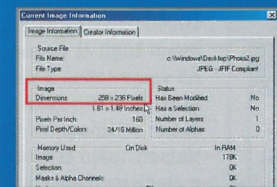

Ötlet
Ne változtassa meg a Vezérlőpult vagy a C:\WINDOWS kinézetét.

Kisokos

Tiszta kép

Bármely kép beállítható a mappa háttérképeként. Egyes

képek azonban zavaróak lehetnek vagy nem férhetnek a rendelkezésre álló felületre. Nem tanácsos 400 x 300 pixel méretű képeknél nagyobbakat használni; kisebb olyan képet válasszan, amely jól érvényesül mozaikszerű elrendezésben.

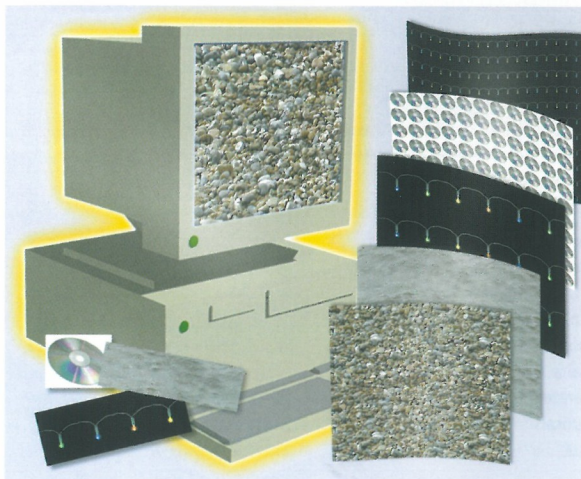
Átrendezzük az Asztalt

Változatok egy képernyőre

Tartalom

- Személyre szabott hátterek
- Saját rajzok átültetése a gépre
- Képek méretezése a Microsoft Paint programban
- Képernyőhátterek

A Windows számos előnyének egyike a képernyő testre szabásának lehetősége. Megválaszthatja a menük színét, saját figyelemztető hangokat állíthat be, sőt, az ikonok nagy részét is kicserélheti. A Windowsban ezenkívül alternatív színű asztalképeket is találhat. Ha gyakorlatot szerzett, saját maga készíthet képekkel is kiegészítheti a választékot.

A kreativitás előny

Szinte bármely kép alkalmas arra, hogy az Asztal háttéréül szolgáljon. A családjáról készült fotókat, vakációs képeket, kedvenc sztárja fényképeit is felhasználhatja. A grafikai programokkal

digitális műremeket készíthet, és akár ezt is az Asztal háttérébe állíthatja. Ezen a kártyán a Windows Asztal háttérének módosításához talál segítséget, illetve a képernyő ízlése szerinti kialakításához olvashat néhány tanácsot.

Tudta-e?

A sztalra másolható háttérképnek akár kedvenc színészenek, popsztárjának, sportolójának a fényképét is teheti. Ha kedvenc időtöltése a fotózás, máris előnyben van. Ha pedig még digitális fényképezőgéppel is rendelkezik, bármikor cserélheti képeit mindig az aktualitás szerint. Napjainkban ezeknek a fényképezőgépeknek az ára egyre csökken, egyre jobb minőségű gépeket lehet vásárolni megfizethető áron. Nagy előnyük, hogy a képeket a fényképezőgépéről közvetlenül a PC-be másolhatja.

Mit tud a számítógépem?

Kérdés-felelet

K A beszkenelt fotó darabos lesz, ha kinagyítom. Hogyan tehetem élessé?

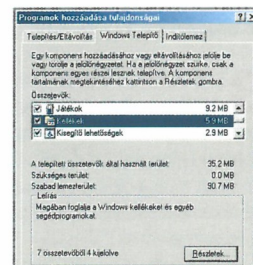
F Lehet, hogy túl kevés DPI-n (pont inchenként) szkennelte a képet, vagy az eredeti fotó túl kicsi. Próbálja 72 DPI-n újra szkennelni, vagy szkenneléskor legyen tekintettel az eredeti kép és a Windows Asztal közötti méretkülönbségre.

K A Képkalkotás miért nem jelenik meg a Kellékek mappában?

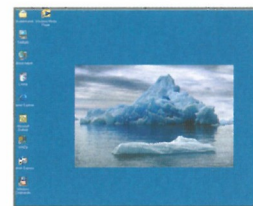
F Mivel a program a Windows Me telepítéseként választható extra opció, lehet, hogy az eredeti beállításban nem másolták a gépre. Telepítéséhez a **Start Beállítások** alatt nyissa meg a **Vezérlőpultot**. Kattintson kétszer a **Programok hozzáadása/eltávolítása** ikonra. Kattintson a **Windows telepítő** fülre, jelölje ki a **Kellékek** opciót és kattintson a **Részle-**

tek sorra. Tegyen pipát a 'képalakítás' mellé, és helyezze a Windows Me CD-t a CD meghajtóba.

K A háttérnek használt kép részletei ütköznek az ikonokkal. Mit tehetek?

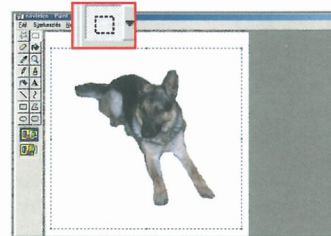
F Módosítsa a képet úgy, hogy elférjen a képernyő közepén, amikor a **Középre igazít** opciót használja. Így az alapbeállítású Windows háttér keretezi majd a képet. Az ikonokat az asztal szélére helyezheti a **Középre igazított** kép köré.

Hibakereső

A kép eltorzul, ha az Asztal teljes szélességében kinyújtja.

Széles helyett valószínűleg keskeny képet választott. Ha ezt a képernyő teljes szélességében kinyújtja, a Windows eltorzírtja. Nyissa meg a képet a Microsoft Paint

programban, és jelölje meg a **Kiválaszt** eszközt. Az egérrel kattintson, és jelöljön ki egy téglalap alakú részt a képen (később módosíthatja a méreteit), majd kattintson a **Kép és Kiválasztott méret** sorokra. Mentse el az új képet az Asztalon.

Mit tud a számítógépem?

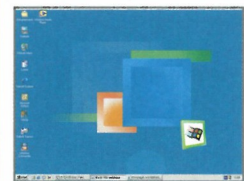
Szótár

Ikon Az asztalon található programot, fájlt, mappát vagy kapcsolódó képviselő apró kép. Az ikon szót az Eszköztár képpel ellátott nyomógombjaira is használják, ilyenek a Mentés, a Nyomtatás. Az ikonokat eleve könnyen felismerhetőre tervezik.

Szkennер Segítségével dokumentumot vagy képet digitalizálva a géphez lehet táplálni. A különböző grafikai formátumú alakított képet dokumentumokba építheti, de az Asztal háttérének is megteheti.

Asztal A Windows elindítása után megjelenő asztal elnevezés arra utal, hogy egy íróasztalhoz hasonlóan el lehet rendezni rajta a különféle dokumentumokat, mappákat.

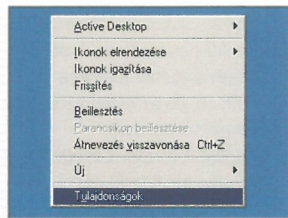

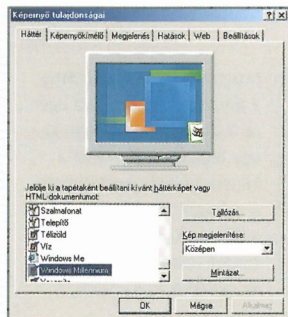
Válassza ki az Asztal háttérét

A Windows Asztalt a Képernyő tulajdonságai dialógusdoboz segítségével változtathatja meg. A Háttér fül alatt válassza ki a megfelelő képet, tekintse meg, majd alkalmazza az Asztalon.

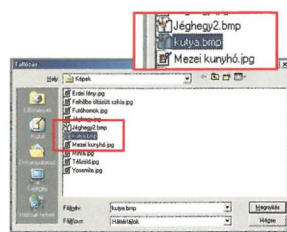
1 A Tulajdonságok sort két módon lehet elérni. A Start menüben nyissa meg a Beállításokat, ott a Vezérlőpultot, majd kattintson a Képernyő ikonra. Más mód: az egér jobb gombjával az Asztal bármely üres területére kattintva kiválaszthatja a Tulajdonságok sort.

2 A Képernyő tulajdonságai dialógusdobozban a Háttér fülre kattintva megtalálja a létező háttérképek listáját. Ugyanakkor a meghajtón is tallózhat további képek, grafikák után. A Windows Me felhasználónak a .bmp, .jpg, .gif kiterjesztésű fájlok is rendelkezésére állnak a háttér kitapétázásához. Egyúttal weboldalak vagy más HTML dokumentumok képeit is alkalmazhatja.

3 Kattintson a Tallózás gombra meghajtón, ha személyes képeket keresne. A tapétaként használható fájltypusok képfájlokként jelennek meg a Fájltypus dobozban. Az inkompatibilis fájlok ilyenkor meg sem jelennek. Válassza ki a kívánt képet, majd kattintson a Megnyitás gombra.

4 A fenti módon kiválasztott képet megtekintheti a megjelenő kis monitor ablakban, így ellenőrizheti, hogy fest majd a képernyőn.

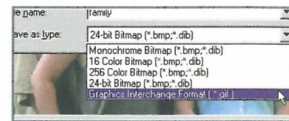

5 Ha eldöntötte már, milyen képet használ az Asztalon, kattintson az Alkalmaz gombra, majd a Képernyő tulajdonságai ablak alján található OK gombra.

A megfelelő formátum és méret

Vannak tapétázásra nem alkalmas képek. Formátumuk, méretük e célra nem megfelelő. A Microsoft Paint programmal azonban módosíthatja, az Asztalra alkalmassá teheti ezeket a képeket.

1 A szkennerek, art programok zöme megengedi, hogy a felhasználó kiválassza az elmentett fájl formátumát. Mégis vannak esetek, amikor a háttérként használható fájl formátumát konvertálni kell.

2 A Microsoft Paint programmal újra mentheti a fájlokat BMP és GIF formátumban. A Windows alkalmazása szintén megengedi ezt, sőt a Painthez képest jóval több formátumot felismer. A Képalkotás program megnyitása: a Start Programok Kellékek menüben kattintson a Képalkotás sorra.

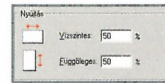
3 Ha a kép túl nagy, túl soká tart a megnyitás, ha túl kicsi, kinyújtáskor veszít a minőségéből. Legjobb, ha a képet előbb Microsoft Paintben nyitja meg. A Kép

mérete ugyanaz, mint ami az Asztalon lenne.

Ez a kép túl nagy ahhoz, hogy az Asztalra tegye.

4 Ha a kép túl nagy vagy túl kicsi, használja az újraméretező eszközt. Kattintson a Képre, majd válassza ki a Nyújtás sort. A százeledobozokban lévő számok módosításával a kép mérete is arányosan módosul.

5 A Fájl menüben kattintson a Mentés sorra. A Paint egyenesen az Asztalra is helyezheti a képet. A Fájl menüben kattintson az Asztalra (középre) helyez sorra.

Kisokos

Egyszerűsítés

A zavaró háttérzárások, eltávolítására használja a Microsoft Paint Radír eszközét.

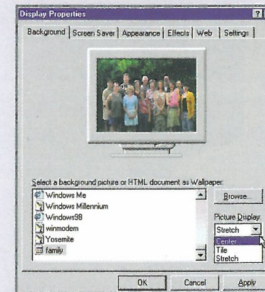
Rajzolja körül a megtartani kívánt részleteket, a maradékot törölje ki. A homályos részen nagyítson a nagyító eszközzel. Ne feledje az eredeti másolatát elmenteni, lehet, hogy a törlés rosszul sikerül. A kitörölt részletek helyét töltsze ki a képhez, az ikonhoz illő színnel.

Fókuszban

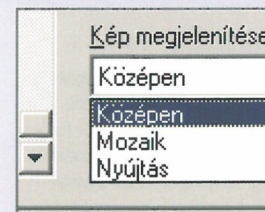
Helyezzen képet az Asztalra

Ha kiválasztotta az Asztalra illő képet, el kell határozni, milyen formában szeretné ott megjeleníteni. Kinyújthatja, feloszthatja, vagy egyszerűen középre helyezheti a képet.

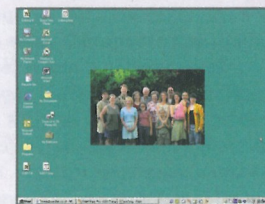
■ A Képernyő tulajdonságai ablakban kattintson a Megjelenítés alatti nyílra.

A Megjelenítés alatt kiválaszthatja a Kép megjelenítése módot. Ez lehet Középen, Mozaik vagy Nyújtás.

■ A Középen az Asztal közepére helyezi a képet, körülötte üres keret marad.

■ A Mozaik opció vízszintesen és függőlegesen ismétli a képet annyiszor, ahányszor ez az Asztal megtöltéséhez szükséges. Használja ezt az Opciót az Extra Fájlok asztal mintázatokhoz is.

■ A Nyújtás opció a képernyő méretére igazítja a képet. Ha a kép arányai nagyon különböznek a képernyő arányaitól, ez az eljárás torz képet eredményez.

Ötlet

Másolja át saját BMP (bitmap) képeit a Windows könyvtárba, hogy háttérnek használhassa őket.

A program kiválasztása

A számítógépre telepíthető zeneszerkesztő programok többféle változata közül választhat. Egyesek kezdő szinten is kiválóan kezelhetők, mások a billentyűk ördögei számára készülnek.

■ A zene terén teljesen kezdők számára azok a programok a leginkább megfelelőek, amelyek előre rögzített rövid dallamrészletek kombinációjával állítják elő az elképzelt zenedarabot. Az eJay programcsalád (a www.ejay.com címről töltheti le) egy másodperces, illetve valamivel hosszabb dallamklippek

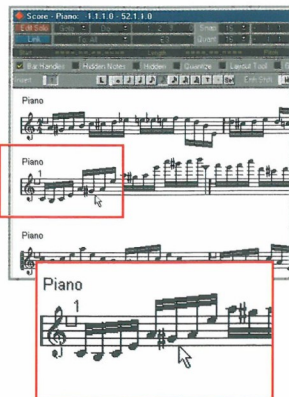

ezreit tartalmazza. Az egérrel a központi táblázat megfelelő helyeire húzhatja a kiválasztott részleteket. A zenerészletek üteme hasonló, hangfekvése azonos, így gond nélkül készül a szerzemény. Mindemelllett, ha igénye van rá, a program segítségével saját szerzeményű részleteket is rögzíthet.

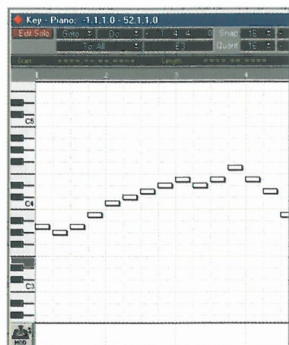

A klippek beillesztése az eJay program segítségével

■ A kalandos kedvűek sorozatszerkesztővel is próbálkozhatnak. A sorozatszerkesztővel szinte a semmiből is többsávú felvétel készíthető. Ha ért a kottaolvasáshoz, az egér segítségével kiegészítheti a dallamvonal hangjegyeit.

Ha a zongorázáshoz is konyít, a képernyőn megjelenő billentyűzet mellett rácszaton kell a megfelelő hangjegyekre kattintani. Mindezek mellett MIDI billentyűzet csatlakozásával rögzíteni lehet a billentyűzeten lejátszott dallamot.

Saját felvételének népszerűsítése

Miután a zenemű elkészült, semmi akadálya, hogy az arról készített másolatokat barátai körében szétszorgassa, vagy ha ennél többre vágynak, szerzeményét az Interneten népszerűsítse.

■ Ha számítógépben CD-író is található, a felvett audio CD formájában is lemezre írhatja. A CD égető például olyan speciális eszköz, melynek segítségével nemcsak CD-ROM olvasó, hanem különleges CD-R és CD-

RW lemezek írása is lehetséges. A folyamat égetésnek nevezik, mivel a CD-író apró lézerek segítségével a CD-lemez felületére „égeti” a zenedarabhoz kapcsolatos adatokat. Az így elkészített CD-felvétel bármely modern otthoni vagy autóban található CD-lejátszó

lomega Predator USB CD-író

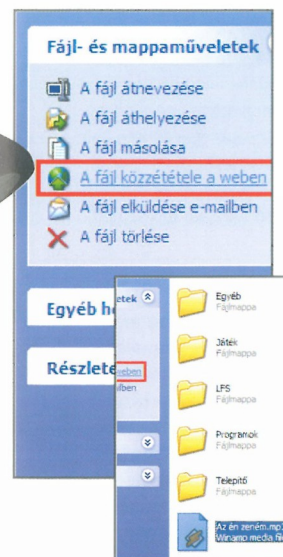

Ötlet

A teljes zene szoftver letöltése előtt kísérletképpen válassza inkább a próbaváltozatot.

szó vagy bármely számítógépen található CD-ROM olvasó segítségével meghallgatható.

■ Az Internet segítségével rövid időn belül széles körben népszerűsítheti szerzeményeit. Először az elkészült zenedarabot alakítsa át MP3 fájl formátumba. Ehhez MP3 kódolóra van szükség, ilyen a LAME (a lame.sourceforge.net címről letölthető). Miután dallamát MP3 formátumúvá alakította, feltöltheti az Internetre. Saját weboldala is teheti, de bizonyos webhelyeken nagyobb hallgatóságra számíthat.

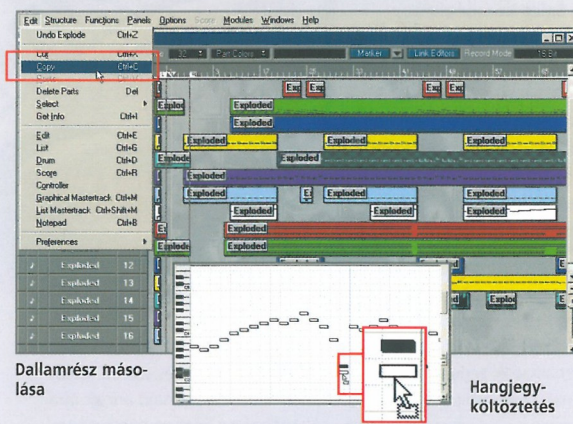
Fókuszban

Saját sláger szerkesztése

A zeneszerzéssel foglalkozók számára a számítógép legnagyobb erőnye a zeneszerkesztésben rejlik.

Ha zenerögzítés közben véletlenül hibás hang kerül a dallamvonalba, az egér egy kattintásával kijavíthatja az illető hangot anélkül, hogy a teljes részletet meg kellene rögzíteni kellene. Számos programban, ha más hangfekvésben kell a dallamot eljátszani, egyszerűen meg kell adni

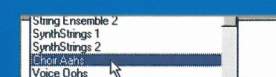
a sorozatszerkesztőnek: hány hanggal szeretné eltolni a szóban forgó dallamrészlet. A dallamot a hangjegyek képernyőn való mozgatásával is módosíthatja. Szerzeményéhez könnyen és gyorsan új kíséretet társíthat, ha egyszerűen lemásolja az eredetit és a kívánt helyre beilleszti.

Kisokos

Teljes változás

A MIDI szerkesztővel való zeneszerzés bizonyos szempontból előnyösebb, mint az eJay típusú programokkal. A MIDI megengedi, hogy bármely hangszávon hangszerek megváltoztatásával teljesen módosítsa valamely dallam hangzását. Az orgonán lejátszott részt például egyet-

len kattintással kóruhangra módosíthatja. Ennek az oka az, hogy a MIDI hangszor tulajdonképpen számítógépes zenei kottasorként működik. A dallamsor lejátszásakor a felhasználó dönti el: melyik részlet milyen hangszert hangján szólaljon meg.

Dupla képernyővel

Kettős látás

Tartalom

- ▶ Második grafikai kártya telepítése
- ▶ Második képernyő csatlakoztatása
- ▶ Két képernyő használata
- ▶ A Windows beállítások módosítása

Ha a gépre telepített programok, grafikus szoftverek és eszközök annyi helyet foglalnak, hogy egy képernyő kevés a hatékony munkához, akkor helyet tud nyerni, ha nagyobb képernyőre vált. Van azonban az áttekinthetőségnek egy másik útja is – a Windows Me vagy a Windows 98 egyszerre két képernyőt is működtetni tud, ha még egy grafikus kártyát, il-

letve még egy képernyőt csatol a rendszerhez.

Csatlakoztasson második képernyőt

Ezen a kártyán arról olvashat, hogyan fejlessze gépét két ké-

pernyő használatához, és magyarázatot talál a szükséges terminológiáról. A kártya segít a kezdeti gondok leküzdésében, a képernyő elhelyezésében. Egyben eligazít az egér kezelését illetően is.

Tudta-e?

A második képernyő beszerzése előtt gondoljon arra, hogy elhelyezéséhez nagyobb asztalra lesz szüksége. Gondosan tervezze meg, hogyan helyezi el a második monitort. Tegye

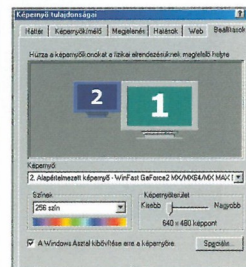

a képernyőket szorosan egymás mellé. Állítsa őket olyan szögbe, hogy ne tükrözzék az ablakot, és a fényforrás ne világítsa meg őket, mert akkor nem jól látja a képernyőt.

Kérdés-felelet

K Miért nem közlekedik az egeret jelző nyíl a két képernyő között?

F Próbálja azt a monitor ellenkező oldalára mozítani. Ha a nyíl megjelenik a másik képernyő túloldalán, a Windows úgy fogja fel, mint ha a képernyők fordítva volnának felállítva. Ne mozgassa a képernyőket, gondja megoldható a Windowsban. A Start menüjében kattintson a Beállításokra, majd a Vezérlőpult sorra. Kattintson kétszer a Képernyő ikonra, majd válassza ki a Beállítások fület, és a képen húzza át a 2. monitort az 1. monitor túloldalára.

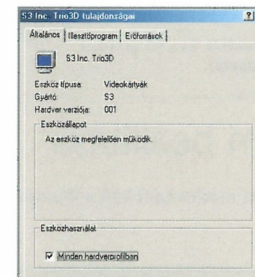
K Lelassul a gépem, ha két képernyőt használok?

F Attól függ, mire használja őket. A gépek ál-

talában gond nélkül működtek a szövegszerkesztőt és a nyújtólapot egyszerre. Mivel a Windows kétszer annyi adathoz készíti fület, a képernyő képváltása (az a sebesség, amellyel módosításkor az új kép, új adat a monitoron megjelenik) lassulhat.

K A gépem grafikus kártyája inkompatibilis a Windows Me programmal. Mi a teendő?

F A kártyát feltehetően ki kell cserélni, másként a második monitor nem fog működni. Ha egyszerre két új kártyát és egy monitort vásárol, a régít esetleg eladhatja a forgalmazónak. Érdeklődjön a szakboltban arról, hogy a közeljövőben nem bocsátanak-e ki új meghajtó változatot. Bővítéskor csak egymással kompatibilis eszközöket vásároljon.

Szótár

AGP Accelerated Graphics Port. Különleges expansion csatlakozó gyors grafikai kártyákhoz. Az új típusú számítógépeken rendszerint van ilyen csatlakozó.

Megjelenítés adapter Grafikus kártya műszaki megnevezése.

Meghajtó Szoftver, amely által a Windows a géphez kapcsolódó eszközöket, például a grafikai kártyát irányítja.

Expansziós csatlakozó Az alaplapon található csatlakozó, amibe kártyákat csatlakoztathat, modemet vagy grafikai kártyát, így bővítheti a számítógépet.

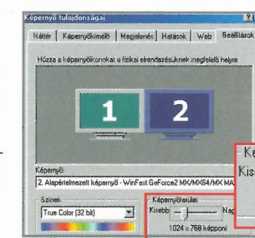

PCI Peripheral Component Interconnect. A számítógép rendszerében található expansion csatlakozó. A számítógépeken ebből általában 3-4 darab van.

Hibakereső

A második monitoron helytelen a kép.

Miután a második monitort feltelepítette, az eredeti képernyőhöz hasonlóan beállíthatja. A Start menüben a Beállítások alatt kattintson a Vezérlőpult sorra. Kattintson kétszer a Képernyő tulajdonságai ikonra, válassza

a Beállítások fület. Kattintson a 2. számú képernyőre. A beállítás módosítására használja a 'Színek' listadoboz, illetve a 'Képernyőterület' csúszónylakat.

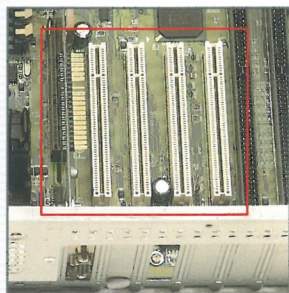
A képernyőterület csúszónylai

Második grafikai kártya

Először a kézikönyvből vagy a gyártó megkérdezésével derítse ki, hogy a gép grafikai kártyája kompatibilis-e a Windows Me több-képernyős tulajdonságával.

1 Mielőtt vásárolna, ellenőrizze saját gépét. Helyezze üzembe kívül, csavarja ki a tartót rögzítő csavarokat, távolítsa el a tartódoboz fedelét. Belül a hátoldalon egy sor expanzíós kártyacsatlakozó található. A hosszú fehérek a PCI csatlakozók. Lehet, hogy a gépen sötétebb AGP csatlakozó is található, amiben alkalmas grafikai kártya van.

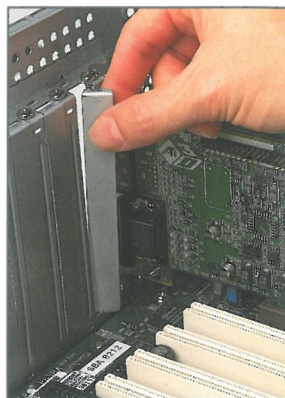

2 Ha van AGP csatlakozó, de üres, akkor vásárolnia kell egy AGP grafikai kártyát. Ha csak a PCI csatlakozók üresek, PCI grafikai kártyát kell vásárolni. A legtöbb kártya mindkét formátumban megtalálható. Mikor a grafikai kártyát megvásárolja, szóljon az eladónak, hogy a Windows alatt működő géphez második képernyőt szeretne csatlakoztatni. A szakember tanácsot adhat a kompatibilis kártyákra nézve.

Creative Riva PCI grafikai adapter

3 Új kártya telepítéséhez kapcsolja ki a gépet, és ha eddig nem tette meg, nyissa ki a dobozat. Csavarja ki a tartócsavarokat és távolítsa el a felhasználandó üres csatlakozó fedőlapját.

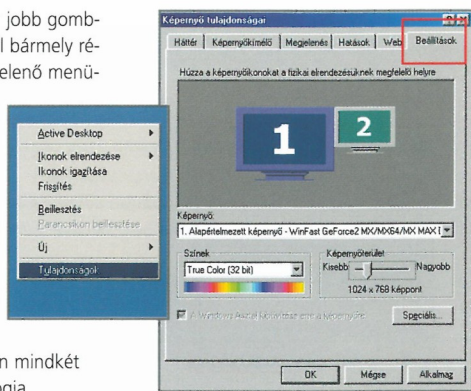
4 Óvatosan illessze bele a grafikai kártyát a csatlakozóba, és csavarja vissza az előbb eltávolított csavart. Csukja vissza a dobozt és csatlakoztassa a monitor kábelét. Az alábbi példában PCI csatlakozót használtunk.

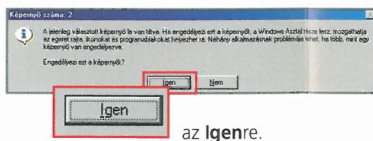
A Windows program beállítása

Az új képernyő üzembe helyezése előtt módosítani kell a Windows Beállításokat.

1 Kattintson a jobb gombbal az Asztal bármely részére, és a megjelenő menüben kattintson a Tulajdonságok sorra. Ezután válassza ki a Beállítások fület a Képernyő tulajdonságai diaológusdobozban. A megjelenő színes ábrán mindkét monitort látni fogja.

2 Kattintson a második képernyőre, majd mikor a Windows megkérdezi, hogy szélesíteni akarja-e az Asztalt, kattintson

az Igenre.

Ötlet

Kattintson a Speciális gombra, majd a Csatoló fülre, és állítsa be a Frissítési rátát 75 Hz-re vagy magasabbra.

3 Kattintson az Alkalmaz gombra. Az Asztal a második képernyőn is megjelenik. Ha az első monitor szélén túl mozdítja az egeret, a nyíl a második képernyőn jelenik meg. A megnyitott programokat is áthúzhatja a második képernyőre.

Fókuszban

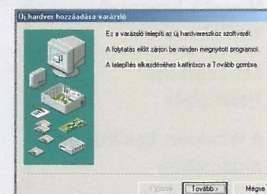
A képernyő beállítása

A főlegyes gondok elkerülése érdekében a második monitor csatlakoztatása előtt olvassa el kártyánkon a Tudta-e? szövegrészt.

1 Helyezze az új monitor videójel kábelét a második grafikai kártya csatlakozójába, majd csatlakoztassa a képernyőt a fő áramforráshoz.

2 Kapcsolja be a második képernyőt, majd kapcsolja be a gépet. Amint a Windows elindul, felismeri az eszközt és beindítja a Telepítő programot. Kattintson a Tovább gombra és kövesse az eszköz meghajtó telepítési utasításait.

3 A Windows a második grafikai kártyához kapcsolt képernyőt is felismeri. A telepítés befejeztével a Windows a következő üzenetet írja ki a második monitorra: 'Ha olvassa ezt az üzenetet, a Windows sikerrel beindította ezt a megjelenítési adaptert.'

Kisokos

Egérkezelés

A két képernyő meglehetősen feltételez két billentyűzetet, és két egeret sem. Az új felállítás egyetlen egérrel és billentyűzettel is működőképes. Amint az egérrel valamelyik képernyő széléhez közelít, az egeret jelző nyíl megjelenik a másik képernyőn, így a két képernyőn látható prog-

ramokkal a munkát egyetlen egérrel is elvégezheti.

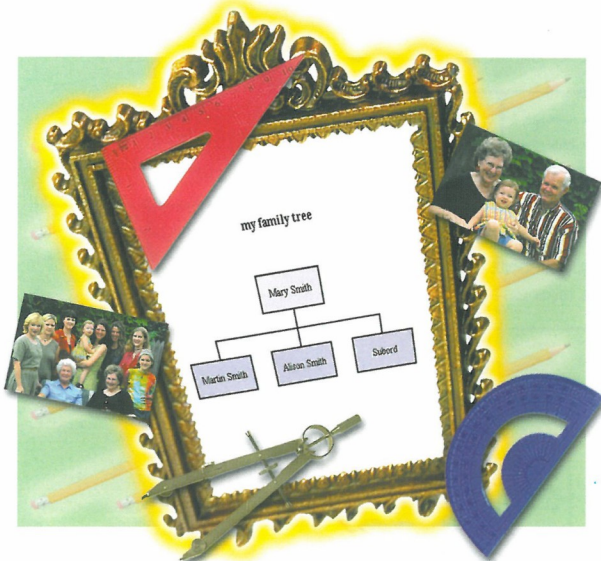

Rajzoljunk családfát

Festői grafikonok

Tartalom

- Ismerkedés a SmartDraw program sablonjaival
- Családfa rajzolása
- A rajz stílusossá tétele színekkel és képekkel

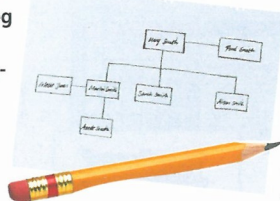
Finom vonalak

Ez a fejezet a családfa rajolás példáján keresztül mutatja be a SmartDraw programot, a dobozok mozgatóján és törlésén keresztül a szövegek hozzáadását, valamint a különböző elemek

színezését, illetve az egész ábra stílusossá tételét. Ezt a bemutatást követve jártasságot szerez a SmartDraw program által kínált eszközök és funkciók használatában. Így a jövőben önállóan is fogja tudni használni őket.

Tudta-e?

Asiker kulcsa az ötletek, ötletek rögzítése. Rengeteg ötlete lehet, melyeket időközben elfelejthet, vagy legálábbis nem jutnak eszébe, amikor használni szeretné őket. Mielőtt tehát hozzákezdene a konkrét rajzoláshoz a gépen, előtte vessen

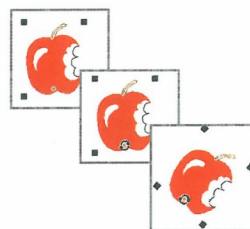

papírra a rajz terveit, és mindig legyen a közelben egy olyan papír, amire további ötleteit lejegyezheti. Különösen akkor fogja ennek a módszernek jótékony hatását éreztetni, ha a munkát néhány napra fel kell függesztenie, és csak később tudja folytatni.

Kérdés-felelet

K Van lehetőség arra, hogy a dobozokat az oldalukra fordítsam?

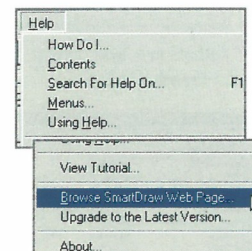
F Igen. Amint egy alakzatra kattint, egy kis kör jelenik meg benne. Kattintson rá, és az egér bal gombját hagyja lenyomva. A kurzor egy pár körben egymásra mutató nyilascskává változik. Mikor ez megtörtént, az alakzatot bármely irányba elmozdíthatja. Ha az alakzat szövegét tartalmaz, akkor az is együtt mozog majd az alakzattal.

K El lehet-e érni a SmartDraw weboldalát a programon keresztül is?

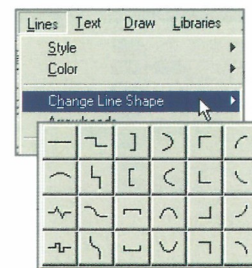
F Igen. A Help menüben válassza ki a Browse SmartDraw Web Page opciót. Az Internet keresője beindul, és nyomban megkeresi az internetes oldalt. Az oldalról letölthetők a legújabb frissítések a programhoz, illetve új ClipArt képek sokaságát talál-

hatja itt, amiket letölthet saját SmartDraw könyvtárába.

K Meg tudom-e változtatni a vonalak formáját?

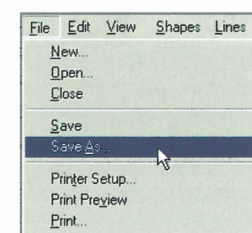
F Igen, feltéve, hogy az egyik Line tools eszközzel rajzolta. Kattintson arra a vonalra, amelyiken változtatni akar, majd a Lines menüben válassza ki a Change Line Shape opciót. Ezután egyenes, szögletes, hajlított vonalak sorából választhat a palettán. Elég csak a megfelelőre kattintania.

Hibakereső

Rendszeresen előfordul, hogy egy már létező dokumentum korábbi verziójához szeretne visszatérni.

Abban az esetben, ha elképzelhetőnek tartja, hogy később szüksége lesz egy rajz több verziójára is, akkor célszerű a folyamat során mindig elmenteni a

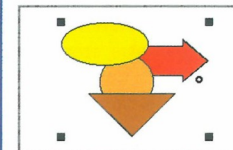

különböző változatokat. Használjon verziószámokat. Kattintson a File menüre, majd a Save As pontra. Nevezze el a fájlt például 'Családfa v.1'-nek. Ehhez a változathoz bármikor visszatérhet. A rajz más variációját is elmentheti, hívja azt 'Családfa v.2'-nek. Ezáltal később bármelyik verziót újból előveheti.

Szótár

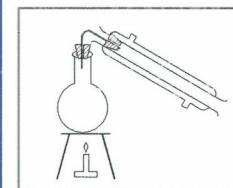
Family tree A családtagok rokonsági kapcsolatainak megjelenítése, akár több generáción keresztül.

Fill color Valamely árnyalat, amellyel a dokumentumon belüli bekeretezett vagy szegéllyel határolt területet kívánjuk színezn.

Library A SmartDraw programban a 'könyvtár' szó a használatra készített képek és ikonok gyűjteményét jelenti. Ezek a Libraries menü keresztül érhetők el.

Template Már kész fájlok, képek, melyeket saját igényeikhez igazíthat. A SmartDraw nagyszámú sablont tartalmaz különböző témákban, a térképektől kezdve az összetett tudományos grafikonokig.

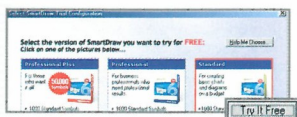
Válasszunk sablont

A SmartDraw meglehetősen komoly szoftver. Használatával gyorsan készíthet sokféle, minden igényt kielégítő ábrákat. A munkát a sablon kiválasztásával kell kezdenie.

1 Kattintson a **Start** menüben a **Programokra**, azon belül válassza a **SmartDraw**-t, majd a **SmartDraw 6** programot.

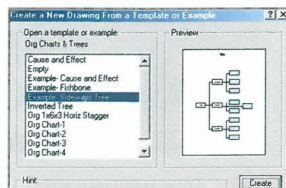
2 A párbeszédablakban nyomja meg a **Continue** gombot, hogy kikerülje a frissítési ajánlatot.

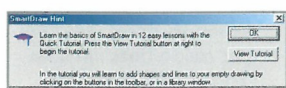
3 A 'Create a new drawing' opció mellé tegyen pontot, majd nyomja meg az **OK** gombot.

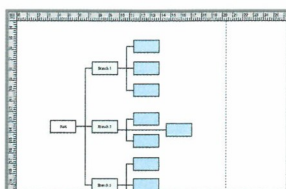
4 Válasszon a rajztípusok közül. Kattintson a **Tree** opcióra, majd a **Create** gombra.

5 Olvassa el a SmartDraw útmutatót, majd **OK**-val folytathatja a családfa készítését.

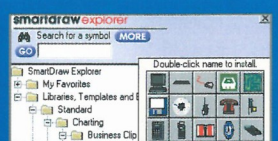
6 A SmartDraw fő ablakában megjelenik a sablon. Hozzákezdhet beírni az információkat a családfába.

Kisokos

Képgyűjtemény

A **Libraries** menüben sokféle kép közül válogathat, hogy élénké vározzolja a SmartDraw-val készülő dokumentumot. A **Libraries** menüben felfedezheti a lehetőségek sokaságát. A képeket témacsoportokban találhatja meg. Amint kedvére valót lát, kattintson rá duplán, majd húz-

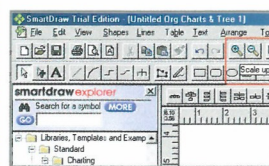

zon oda egy dobozt, amelyben elhelyezheti a kiválasztott képet. Megváltoztathatja a doboz méretét és helyzetét, pontosan ugyanúgy, mint ahogyan a szöveget tartalmazó dobozét is.

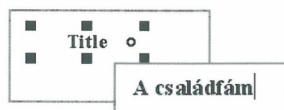
Személyre szabott családfa

Mielőtt feltöltené a család adataival a sablont, valószínűleg szeretne néhány változtatást csinálni a címen, és azon az elrendezésen, ahogy az ábra a SmartDraw főablakában megjelenik.

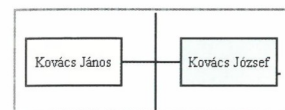
1 Előfordulhat, hogy túl aprónak találja a betűket. Ebben az esetben könnyebbé teheti az olvást, ha ráközelít a szövegre. Ezt az eszköztárból lévő **Scale up** gombra kattintva érheti el. Folytassa ezt addig, amíg jól láthatóvá válik a szöveg. Szükség esetén a gördítősáv segítségével az ábrát középre igazíthatja a képernyőn.

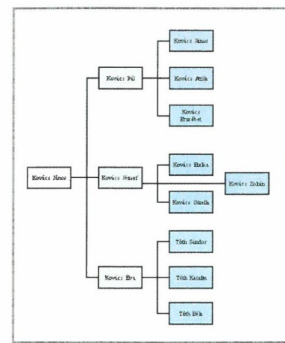
2 A cím szövegét meg tudja változtatni, ha a **'Title'** szóra kattint, majd beírja: 'A családfám'. Kattintson a dobozon kívülre.

3 Ha belekattint a dobozokba, akkor beírhatja a kívánt nevet. Ha egy bejegyzéssel végzett, kattintson a dobozon kívülre.

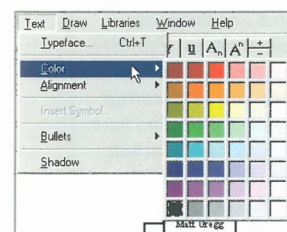
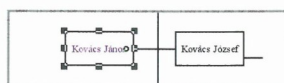
4 Ezen a módon töltse ki az összes dobozt, amíg el nem készül a teljes családfával.

Effektusok

A munkát egy kis szín használatával teljessé teheti. A szövegben és a családfán alkalmazott színekkel jelölheti a generációkat és a nemeket is.

1 A szöveg színének megváltoztatásához a dobozra, majd a szövegre kattintson. Válasszon színt. A színpalettán kattintson az árnyalatra, melyet a szövegre alkalmazna.

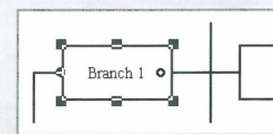

Fókuszban

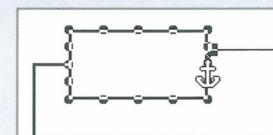
Dobozok hozzáadása és eltávolítása

Saját igényire tudja szabni a sablont. Eltávolíthat fölösleges dobozokat, illetve újakat is csatolhat a már meglévőkhöz, ha a család egyik ága népeesebb.

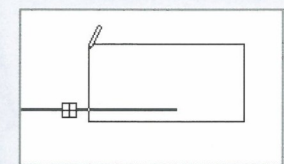
1 Egy szükségtelen doboz eltüntetéséhez kattintson a dobozra, majd a billentyűzetten nyomja le a **Delete** billentyűt. Az összekötő vonal magától eltűnik.

2 Új doboz csatolása esetén az **Automatic Connector** line vonal gombra kell kattintania. A megjelenő vasmacska ikon jelzi, hogy vonal lett a dobozhoz csatolva.

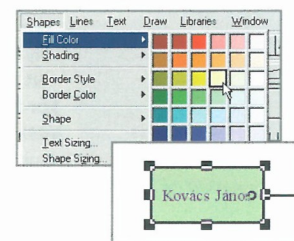

3 Nyomja meg a **Draw** a **Rectangle** gombot. Húzza az újonnan megrajzolt négyszöget az összekötő vonalhoz, úgy, hogy érintkezzenek. Nem szükséges pontosan elhelyezni, mert amint elengedi az egér gombot, a doboz a megfelelő helyre kerül.

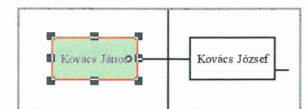

4 Ezek után már csak a nevet kell beírni, illetve a szöveg színét kiválasztania. Az utolsó simítás pedig a háttér és a szegélyek beállítása a SmartDraw segítségével készült családfán.

2 A doboz színét is meghatározhatja. Ebben az esetben kattintson a dobozba, majd a **Shapes** menüből válassza ki a **Fill color** opciót. A palettából tud választani.

3 A **Shapes** menüből a **Border Color** pontot választva a dobozszegély színét tudja megadni.

Ötlet

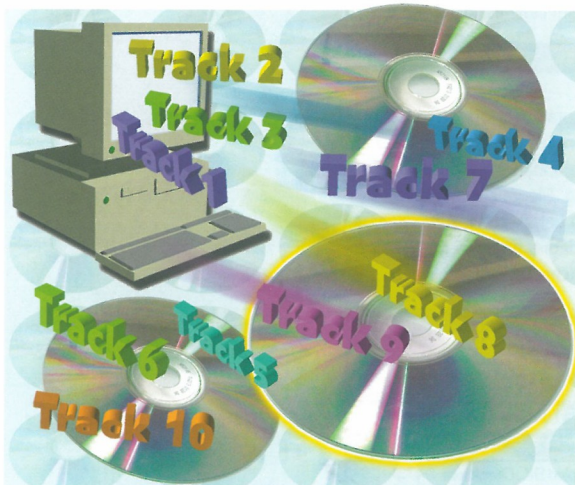
A **Fájl** menüben az **Import** paranccsal saját grafikáit is fel tudja használni.

Határtalan élmény

Zenetárolás a gépen

- ▶ A FreeDB szolgáltatás
- ▶ Audio zeneszámok grabbelése
- ▶ A zeneszám MP3 formátumú fájlá alakítása
- ▶ Zeneszámok normalizálása

Az Audiograberrel a CD-n tárolt zenedarabokról digitális másolatot készíthetünk számítógépünk merevlemezére. Ezeket a népszerű és a hordozható MP3 lejátszóval kompatibilis MP3 formátumban vagy a Windows formatumban mentjük el. Ez utóbbi segítségével pedig merevlemezén vagy írható CD-ROM-on saját digitális zenegyűjteményt alakíthatunk ki. A szoftver számtalan eszköze ré-

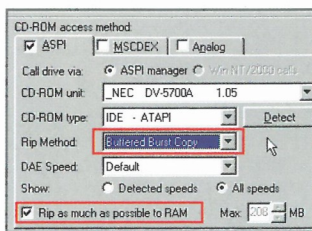
vén magunk határozhatjuk meg a másolás menetét és jellemzőit. Kitérölíhetjük az egyes darabok elején, illetve végén található szünetet, továbbá másolás közben meghatározhatjuk a Audio-grabberben tárolandó zeneanyag címeit és tárolási módját.

A tökéletes másolat

Az Audiograber segítségével
gyerekjáték a kívánt számokat
egymás mellé soroztatni,
szelektálni. Az adatok közvetle-
nül a CD-ről kerülnek a gépre,
így a másolat minősége minden-
kor tökéletes lesz.

Tudta-e?

Azene CD-ről gépre történő másolásakor ajánlatos a hardver által még teljesíthető leggyorsabb módszert választani. A Beállítások tábla CD-ROM belépési módszerének legördülő menüje minden választási lehetőséget tar-

talmaz. Kezdje a leggyorsabb alkalmazással, amelyet az ASPI föltre kattintva érhet el, nevezetesen a Buffered Burst Copy módszerrel. A simább grabbelés érdekében pipálja ki a 'Rip as much as possible RAM' pontot.

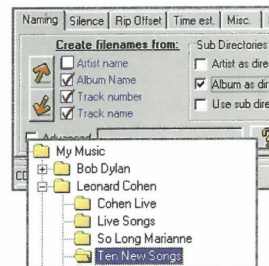
Kérdés-felelet

K Hogyan történik a 'grabbelt' zenefajok elnevezése?

lás'('Direct Rip and Encode to MP3 file') opciót is, de ez a módszer nem kompatibilis a normalizálási eljárással.

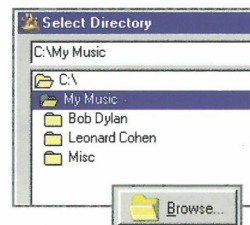
F Kattintson a **Settings/-Beállítások** gombra.

Az elmentett fájlok megnevezéséhez használja a 'Create filenames from:' opcióit. Az Audiograbber alkönyvtárak létrehozására is használható.

K Lehet-e egy fájl egyből MP3-ként

F Lehet. Pipálja ki az eszközök között található MP3 opciót, így a grabbelt fájlokat a program a másolás

K Lehet-e más forrásból zenét másolni?

F Gépére bármely, a hangkártya bemenetéhez csatlakoztatható külső forrásból másolhat zenét. A **File** menüben kattintson a **Line in sampling/Bemeneti minta-vétel**re. Az audio szinteket a **Mixer** ikon használatával állíthatja be.

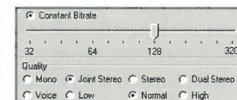
Szótár

Grabbing Zeneszámok másolása audio CD-ről a számítógép hardján tárolt adatfájlokba. Más néven 'ripping'.

Buffered burst copy
A CD-másolás leggyorsabb módszere. A CD-meghajtó folyamatosan, három másodperces csomagokban olvassa az adatokat, majd ideiglenes tárolási helyre csoportosítja azokat (buffer). Általa az adatok folyamatosan kerülnek át a hardra.

Bitrate A másodpercenként feldolgozott audio adatmennyiség. A magasabb bitrate jobb minőségű másolatot biztosít. A CD audio minőség átlagos értékét másodpercenként 128 Kilobyte-ra teszik.

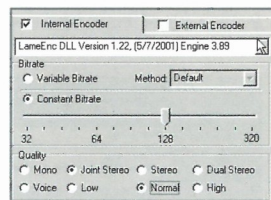

Sűrítés (Compression)
A hangsűrítés szabályozza vagy egyenletesebbé teszi a hangerőt, így elmaradnak a hirtelen felhangosodó részek. Az adatsűrítés folyamatában pedig az adatok kevesebb helyet foglalnak el rendeződésük révén.

Hibakereső

**Az MP3 felvételek hangzá-
sa a reméltnél rosszabb
minőségű.**

A www.audiograbber.net webcímen kattintson a **Download/Letöltés** linkre. Ezután kattintson a **LAME MP3 DLL**-re. Csomagolja ki a `lame_enc.dll` fájlt a saját Audiograbber mappájába. Indítsa újra az

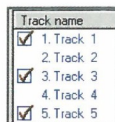
téken a minőség javul, de a fájl is nagyobb lesz.

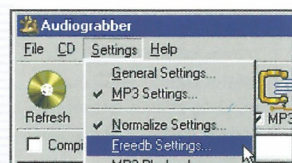
A Freedb és az albumadatok

Az Audiograber legnagyobb tulajdonságainak egyike, hogy képes a Freedb Web oldalra csatlakozni, illetve onnan körülbelül 400 000 népszerű CD album adatait letölteni.

1 A CD zeneszámai számozott tételekben jelennek meg.

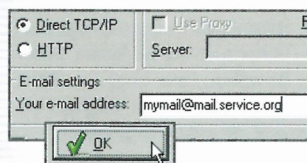
2 A Freedb szolgáltatás hatékony használatához kattintson a **Settings/Beállítások** menü **Freedb Beállítások** sorára.

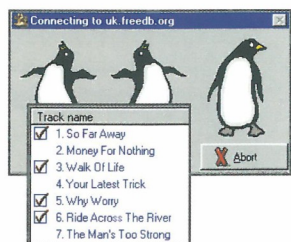
3 Ezután kattintson a **Get List** nyomógombra, így letöltheti a Freedb szerverek teljes névsorát. Ezt nézze végig, majd válassza ki a földrajzilag legközelebb található oldalt.

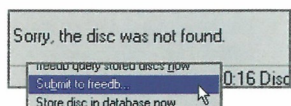
4 Az 'E-mail beállítások' alá írja be saját e-mailcímét, majd kattintson az **OK** gombra.

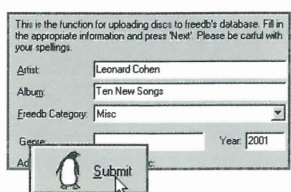
5 A fő eszköztárban kattintson a **Freedb** gombra. Amíg a program rácsatlakozik a kiválasztott szálra és megkeresi a másolandó CD adatait, a képernyőn láthatók. Amikor megjelenik az előadó neve, erre kattintson rá, és letöltheti a címet és neveket.

Ha a Freedb nem ismeri fel a másolni kívánt CD-t, akkor ez jó alkalom az adatbázis bővítésére. Használja a CD menü **Submit to Freedb/Freedb-be felvesz** sorát.

A dialógusdobozokba vezesse be az előadók és zeneszámok adatait, majd kattintson a **Submit/Küldés** gombra, így az anyag felkerül a Freedb szerverre.

Zeneszám grabbelése

Miután a Freedb szerverről beszerezte a szükséges adatokat (vagy beírta és elküldte őket), következhet a zeneszámok hardra való másolása, vagyis grabbelése.

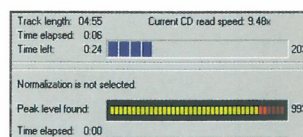
1 A Track name ablakban pipálja ki a másolni kívánt darabok melletti négyzeteket.

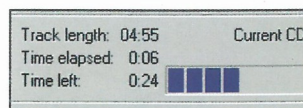
2 Az eszköztárban kattintson a **Grab** gombra. Ekkor a kéz ikon nyitott tenyérből összeszorított ökölle változik.

3 Ekkor kezdetét veszi a grabbelés. A folyamat haladását a képernyőn megjelenő kék téglalap mutatja.

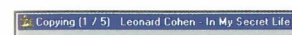
4 Az 'Eltelt Idő' és 'Fennmaradó idő' részek mutatják a zeneszám másolásának várható hosszát.

Ötlet

Mono zeneszámok másolásakor az MP3 beállítások táblában minden alkalommal jelölje ki a **Mono** minőségi opciót.

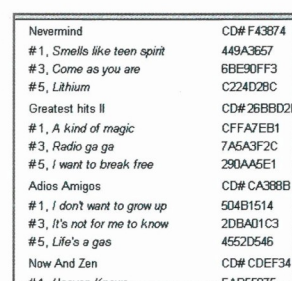
5 Ha egynél több tételt jelölt ki másolásra, a dialógusdoboz felső részén a címsorban mindig megjelenik a pillanatnyilag másolt zeneszám címe és sorszáma.

6 Miután megtörtént a kívánt zeneszámok grabbelése, az adatszlopban értesítő üzenet jelenik meg. Ellenőrizheti, hogy a CD-lejátszó helyesen olvasta a zeneszám adatait, ha figyel az összegértékére (checksum number).

7 Nézze meg az összeg értéket, hasonlítsa össze ugyanakkor a zeneszámnak egyéb lejátszók használatával nyert és bevált értékével. Az Audiograber weboldalon megtalálhatók a helyes értékek a www.net/checksums.html címen.

Az Audiograber oldalon ellenőrizheti, megegyeznek-e a másolat értékei az eredeti zeneszámok értékeivel.

Fókuszban

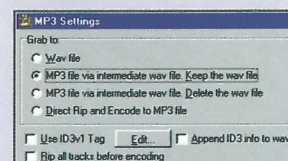
MP3 készítése

A WAV formátumú 3 perces audio fájl legalább 30 MB helyet használ, míg ugyanaz a fájl MP3 formátumban alig 1MB érték fölötti.

1 Az Audiograber eszköztárban kattintson az **MP3** gombra.

2 Az MP3 Beállítások dialógusdobozban pipálja ki az 'MP3 fájl köztes wav fájlra keresztül. Wav fájl megtartja' sort.

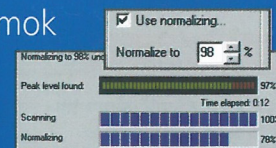

3 A már grabbalt fájl konvertálásához kattintson a **Browse/Tallózás** gombra. Alapbeállítás szerint a program minden grabbalt fájlt az Audiograber program mappában tárol.

Kisokos

Normalizált zeneszámok

A zenei CD-k hangereje gyakran igen különböző. Különböző forrásokból egy CD-re másolt zeneszámok esetében vigyázni kell arra, hogy a felvételek azonos hangerővel szólaljanak meg. Kattintson a **Norm (Szabvány)** gombra, majd pipálja ki a 'Use normalizing' sort. A zeneszámokat

azonos hangerejűvé lehet alakítani, illetve le lehet játszani különböző, elfogadhatóan magas és alacsony értékekkel a 'but only if the track is' opció segítségével

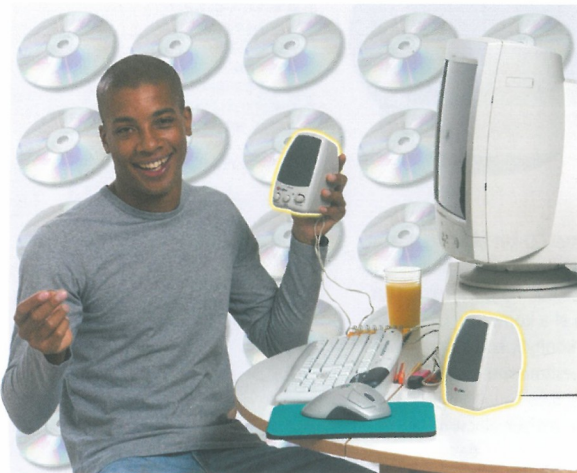
A hangszóró korszerűsítése

Remekül hangzik

Tartalom

- ▶ Miért kell a számítógéphez hangszóró?
- ▶ Hangkártyák és multi-média
- ▶ A hangszórók csatlakoztatása
- ▶ A megfelelő hangszórók kiválasztása

A multimédiás számítógép olyan PC, amely nemcsak szavakat és képeket tud megjeleníteni, hanem videoklipeket, filmeket, játékokat, ráadásul valódi hangok digitális felvételeit is megszólaltatja. Azonban a multimédia gyakran a látványra helyezi a hangsúlyt, a kísérő hang minősége felett sokszor elsiklik. A multimédiás számítógéphez jár ugyan hangszóró, de a minősége általában

gyenge, torzítja a hangot, főleg, ha növeljük a hangerőt.

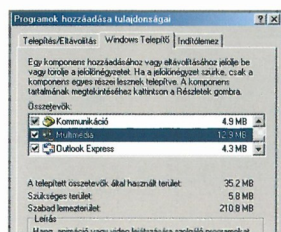
Melyiket vegyem?

Ez a kártya azokat a szempontokat foglalja össze, amelyeket táncos figyelembe venni, amikor a számítógéphez új hangszóró-

kat vásárolunk, és megmutatja, hogy hogyan kell őket a géphez csatlakoztatni. Emellett más hardver elemekkel (pl. a hang lejátszásához szükséges hangkártyákkal) kapcsolatos hasznos tanácsokkal is szolgálunk.

Tudta-e?

Lehet, hogy a a számítógép multimédiás tulajdonságai nincsenek feltelepítve. A telepítéshez kattintson duplán a Vezérlőpult, Programok hozzáadása ikonjára, majd válassza a Windows Telepítő fület. Kattintson duplán a Multimédia op-

cióra. Megjelennek a multimédiás funkciók. Jelölje ki a kívánt funkciókat. Ha nem tudja, melyek azok, jelölje ki az összeset, és kattintson az OK-ra. A gép kérheti a Windows Telepítő CD-Romot. Helyezze be, és kövesse az utasításokat.

Kérdés-felelet

K Láttam egy pár hangszórót, amelyek teljesítményét PMPO-ban mérték. Ez mit jelent?

F A rövidítés angolul Peak Music Power, magas zenei teljesítményt jelent, azt a maximális teljesítményt, amit a hangszórók igen rövid idő alatt kezelni tudnak. A kimenő teljesítményt legjobb az RMS érték segítségével megállapítani. Az PMPO értéket nagyjából 20-szal kell elosztani ahhoz, hogy megkapjuk az RMS értéket.

K Hozzá lehet kapcsolni a számítógépet a sztereó berendezéshez?

F Igen. A 'kimenő vonal' portot kötheti a hi-fi berendezéshez vagy egy pár erősített hangszóróhoz. Ha van DVD lejátszója, lejátszhat például DVD filmeket, és a hangot a sztereó berendezés hangszóróiból hallgathatja hozzá.

K Kell a hangszóróhoz adapter?

F Ha a hangszórókat külön csatlakoztatni kell a hálózathoz, akkor tartozik hozzájuk adapter, és a hátukon hálózati csatlakozó található. Ha nincs adapter, lehetséges, hogy elemekkel működnek.

K A hangszóróim 120 wattosak. Mi a watt?

F A watt – egyebekben kívül – a teljesítmény mértékegysége. Közvetlenül, hogy a prospektusban szereplő adat a hangszóró kimeneti teljesítményét jelzi (mint ahogyan a villanykörte is lehet 40, 60 stb. wattos). A hangszórók watt-értéke azonban nem a teljesítményt, csupán a terhelhetőséget méri, és nem áll összefüggésben az akusztikai teljesítménnyel. Más kérdés, hogy a gyártók a drágább modellekre általában nagyobb watt-számot specifikálnak.

Hibakereső

A hangszórók nem adnak ki hangot.

Ellenőrizze, hogy a hangkártya megfelelően legyen telepítve, a hangszórók legyenek a helyes porthoz kötve, és a számítógép multimédiás programjai telepítve legyenek. Van

a hangszórókban elem? A legtöbb hangszóró nem a számítógéptől kapja az áramot, és néhány elemmel működik. Vásárlás előtt mindig ellenőrizze, hogy a hangszórók milyen áramforrással működnek.

Szótár

DBE Dynamic Bass Equalization (más néven Dynamic Bass Boost). A basszus (alacsony frekvenciájú) hangokat erősítő rendszer, amely az alacsony hangerő esetén hallható repedtes hangokat lehet kompenzálni.

MIDI Musical Instrument Digital Interface (digitális hangszerillesztő). MIDI portja segítségével a számítógépet különböző hangszerke-
hez, billentyűsökhöz, szintetizátorokhoz, dob-
gépekhez lehet hozzá-
kapcsolni.

RMS Átlagoláson alapuló paraméter. Arra vonatkozik, hogy mekkora terhelést képes a hangszóró hosszú távon elviselni. Sokak szerint az erősítő kimenő teljesítménye nem lehet nagyobb, mint az RMS-érték. Pedig normális üzemlést (nem diszkózást!) feltételezve a nagyobb erősítő szebben szól, és nem károsítja a hangszórót. Sőt, ebből a szempontból több veszélyt rejt a túlságosan kis teljesítményű erősítők „erőlködéséből” fakadó torzítás.

Hogyan fogjunk hozzá?

Hangokat lejátszani a gépen nem csak annyit jelent, hogy csatlakoztatjuk a hangszórókat és bekapcsoljuk őket. A számítógépnek szüksége van még néhány dologra ahhoz, hogy hangokat generáljon.

A hangkártya

A hangkártya az a hardvereszköz, amelyet a számítógép hangok rögzítéséhez, létrehozásához és lejátszásához használ. Segítségével digitális adatokat lehet analóg hangokká alakítani, és fordítva.

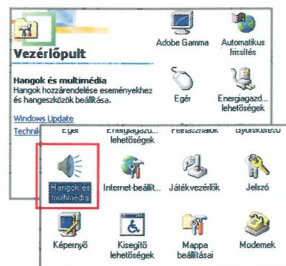
A legtöbb PC-hez tartozik hangkártya. Amikor gépet vásárol, ellenőrizze, hogy az legyen SoundBlaster

kompatibilis, és rendelkezzen MIDI porttal, játékporthal és sztereó csatlakozással. Az új hangkártyák már surround sound rendszerűek és többfajta hangszóró-beállításuk van. Ezek remekül játsszák le a DVD filmeket, de ha csak zenét akarunk hallgatni, egy egyszerű sztereó hangkártya is tökéletesen megfelel.

Multimédiás programok

A hangkártyán kívül a Windows multimédiás szoftvereire is szükség van a hanggeneráláshoz. Ezek a programok a Windows Telepítő részét képezik, és tartalmazzák a hangok, animációk vagy videók lejátszásához szükséges összetevőket. Menjen a **Start** menübe és

válassza a **Beállítások**at, majd a **Vezérlőpult**ot. Kattintson duplán a **Hangok** és **multimédia** ikonra.

Kisokos

Melyiket használjuk?

A CD-Rom meghajtónak lehet saját hangerőszabályozója. Lehet, hogy a hangszórókon

is található hangerőszabályozó gomb. A CD-meghajtón található szabályozó nem befolyásolja a hangszórók hangerejét, ezért állítsa a Windows hangerőt (az óra mellett) körülbelül felére, majd a hangszóró hangerő-szabályozón állítsa be a kívánt hangerőt.

A hangszórók kiválasztása

A hangszórók kiválasztásánál az ár és a jellemzők számítanak. A leértékelt árú lehet, hogy árban kedvezőnek tűnik, de nem is éri el a közepes vagy jó hangszórók színvonalát.

■ Valószínű, hogy hangszóróit még a géppel együtt szerezte be. Talán van rajtuk egyszerűbb hangszínszabályozó, de kisebb teljesítmény (2-10 watt) esetén könnyen torzíthatnak. A hangerő az Asztal bal alsó sarkában, az óra mellett található ikonon szabályozható.

■ Ha zenei CD-ket kíván lejátszani, vagy a játékok hangzását akarja javítani anélkül, hogy túl sok helyet foglalna el a komputer körül, válasszon könnyű, kompakt, 10–30 watt teljesítményre képes, DBE (Dynamic Bass Equalization) hangszórókat, melyek alacsony hangerőnél is tisztán szólnak.

■ A piacon kaphatók olyan hangszórók is, amelyek a komolyabb elvárásoknak is megfelelnek. Miért ne cserélné le hangszóróit surround hangzású sub-wooferes szatellit rendszerre? Ezek valóban jól szólnak, akár DVD-ket kíván a gépen lejátszani, akár zenét komponál, vagy egyszerűen csak a nagyobb hangerő híve.

Nézzon körül a www.creative-labs.com oldalon a számítógéphez való legfrissebb Dolby Digital surround rendszerek között. Ezek egyenesen a hangkártyáról veszik a digitális jelet, és öt csatornán keresztül dekódolják: előlő bal és jobb, hátsó bal és jobb és középső beszéd csatorna. A hozzájuk tartozó basszus sub-woofer basszus hangokat generál, erre a megszokott kis hangszórók nem képesek.

A Creative Labs 5.1 hangszórórendszere (Desktop Theatre)

Ötlet

„Audiofil” kereskedőknél meghallgathatja, hogyan zenélnék az igazán jó (nem PC-hez szánt) kisdobozok.

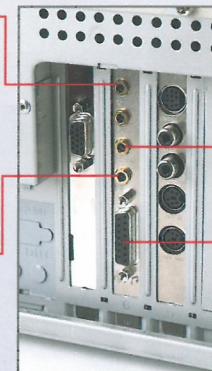
Fókuszban

Hová kell csatlakoztatni a hangszórókat?

Keresse meg a hangkártya kimeneteit a PC hátulján. Ezek a legtöbb esetben úgy néznek ki, mint a képen, de a használati útmutató elmondja, melyik csatlakozó mire való.

A hangszóró csatlakoztatása
A két hangszóró egy bemenethez kapcsolódik. Ha két hangszóró port van, négy hangszóró csatlakoztatható, egyes rendszerek nyolc hangszóróval is működnek.

Line Out kimenet
A számítógépet itt kell más berendezésekhez, például sztereó berendezésekhez kapcsolni.

Mikrofon bemenet
Ide kell a hangfelvételekhez használható mikrofont csatlakoztatni.

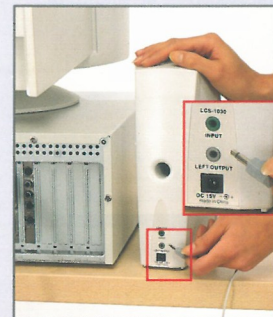
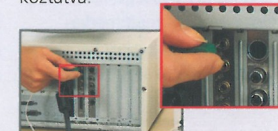
Játék/MIDI port
Ehhez a porthoz joystick vagy hasonló számítógépes játékeszköz csatlakoztatható. Ugyanide lehet hangszereket, pl. szintetizátorokat, billentyűs hangszereket vagy dobgépeket kapcsolni.

A hangszórók telepítése

Döntse el, hogy hová kívánja helyezni a hangszórókat (ideális esetben a gép két oldalára), majd kövesse az utasításokat.

1 Legyen a számítógép kikapcsolt állapotban. Helyezze el a hangszórókat. Az egyik hangszóró kábelét csatlakoztassa a főhangszóróhoz (általában 'Left output' vagy hasonló a jelzése).

2 Kösse a hangszórókat a számítógéphez, a főhangszóró bemenetét a PC hátulján található Line out kimenethez csatlakoztatva.

3 Dugaszolja a hálózati csatlakozót a főhangszóró hátuljába. Helyezze a hangszórókat áram alá. Kapcsolja be őket és a számítógépet. Ellenőrizze az eredményt egy audio CD-vel.

A zene-szerzésről

A beat tovább él

Tartalom

- ▶ Zeneszerzés PC-n és egérrel
- ▶ A szerzemény számítógépes visszajátzása
- ▶ Zene szerkesztése a zeneszerző program segítségével
- ▶ A zenemű mentése MIDI fájlként

A zeneszerző szoftver segítségével zenét komponálhat. Az egérrel kattintva egy speciális táblázatban igazi hangszerek nélkül kottázhat le dallamokat. A dallamot bármikor visszahallgathatja, mivel a PC és a hangkártya a hangjegyeket valódi hangokká alakítja. A legnagyszerűbb ebben az egészben az, hogy a zeneszerzés élményéhez nincs szüksége különleges hardverre, mindössze

hangkártyával és hangfalakkal kell rendelkeznie.

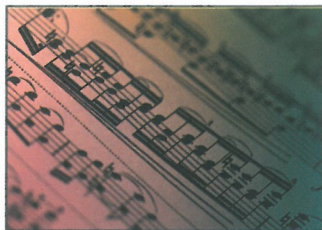
Egyszerű zenehallgatás

Ha tud zongorázni, gépéhez csatlakoztathat egy elektromos billentyűzetet, és így a leütött hangok egyből a zeneműbe il-

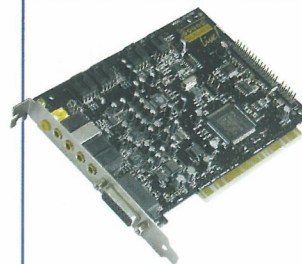
leszthetők. Bármilyen hibát vét, az egérrel azonnal javíthat. Ebben a fejezetben bemutatjuk, hogyan alkothat egy egyszerű dallamot, hogyan adhat újabb hangszereket a műhöz és végül, hogyan mentheti el munkáját.

Tudta-e?

A zeneszerző program segítségével majdnem úgy komponálhat, mint egy hagyományos értelemben vett zeneszerző. Nem saját magának kell a hangszereken játszania, hanem ki kell választania azokat és megadni, hogy

melyik hangszer mely hangjegyeket játssza le. Míg Beethoven és Csajkovszkij saját képzeletre volt utalva és fejben kellett komponálniuk, a hangkártya lehetővé teszi a dallamok azonnali lejátszását.

K Hogyan csatlakoztathatok gépemhez MIDI billentyűzetet?

F Szüksége van egy speciális kábelre, amelynek egyik végét a PC botkormány bemenetéhez, a másik végén lévő két MIDI csatlakozót pedig a MIDI billentyűzet MIDI In és MIDI Out bemeneteihez kell csatlakoztatni. Ezt a kábelt a legtöbb PC szaküzlet forgalmazza.

K Szüksége-e új hangkártyát vásárolnom?

F A legtöbb modern hangkártya chipjei tartalmaznak hangtáblázatokat, – ezek raktározzák a különböző, valódi hangszerek hangmintáit, és megfelelnek az Alap MIDI szabványnak. Így adott a lehetőség MIDI fájlok készítésére. Ha még jobb hangzást szeretne elérni, a későbbiekben bővítheti hangkártyáját.

K Rögzíthetem-e saját énekhangomat?

F Igen. Néhány zeneszerző program lehetőséget ad a MIDI típusú zene és az énekhang kombinálására. Ha hangkártyájához mikrofont csatlakoztat, saját hangját hanghullámok formájában rögzítheti, merevlemezre mentheti és bármikor beépítheti a zenébe.

K Szüksége-e különleges szoftver a zeneszerző program működtetéséhez?

F Nem, mivel a Windows tartalmazza az alapvető MIDI opciókat, ha a gépben van hangkártya. A program minden szükséges opcióval rendelkezik.

Alap MIDI 128 hangzás (pl. zongora vagy hegedű) gyűjteménye hangkártyán vagy szintetizátoron. Ez a gyűjtemény teszi lehetővé a kész MIDI fájlok kívánság szerinti megszólaltatását.

MIDI Musical Instrument Digital Interface rövidítése, olyan rendszer, amely lehetővé teszi a szintetizátorok egymás közötti, illetve géppel való kommunikációját.

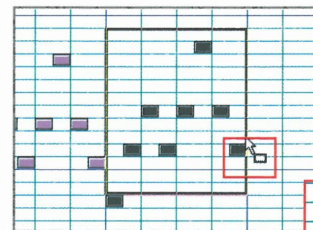
Synthesizer Elektronikus billentyűzet. A program a hangjegyeket MIDI kábelén keresztül továbbítja a MIDI szintetizátornak.

Hibakereső

Az egyik hangszer hangja nincs összhangban a teljes művel.

A MIDI zeneszerző programok egyik előnye, hogy bármelyik dallam (sáv) más hangnembe helyezhető, anélkül, hogy újra le kellene kottázni azt, vagy hozzá kellene nyúlni a

többi hangszer által játszott dallamokhoz. Ha a teljes sáv rossz hangnemben van, a sáv összes hangjegyét egyszerre helyezheti át másik hangnembe. Ha csak pár hangjegyet

kell megváltoztatnia, ezeket egérrel a megfelelő helyre húzhatja.

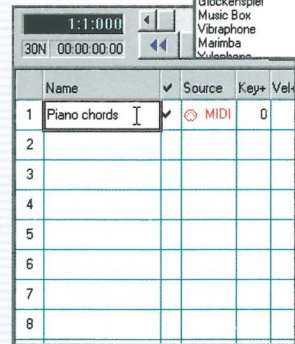

Zene: egérekattintásra

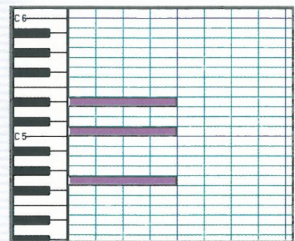
A PC és az egér segítségével zenét szerezhet anélkül, hogy egyetlen hangot játszott volna hangszeren.

1 A Zeneszerző program megnyitásaakor egy üres munkaterületet lát. Baloldalt megjelenik a sávok listája. Nevezze el az elsőt.

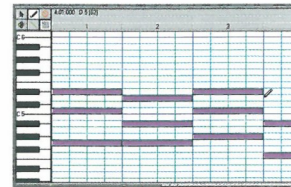
2 Válasszon hangszert a sávhoz. A választást nagyban befolyásolja a hangkártya készlete, de általában több mint száz hangszer hangzása áll rendelkezésre. Jelölje ki például az Akusztikus hangverseny-zongorát.

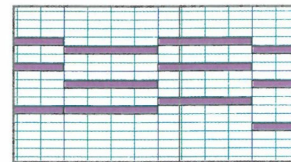
3 Az egér segítségével adja meg a sáv hangjegyeit. Egérekattintással akkordot (hangjegycsoportot) is képezhet a táblázatban. A hangjegyek a képernyő baloldalán egy zongorabillentyűzen is megjelennek.

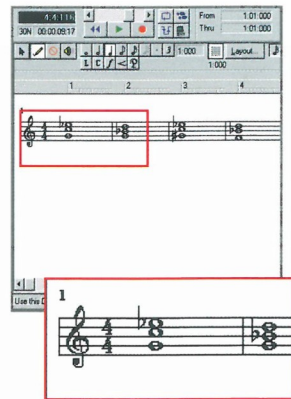
4 A kottázás balról jobbra halad, és a táblázat számított oszlopokra oszlik. Adjon meg egy négy akkordból álló dallamot.

5 Nyomja meg a **Play** gombot az akkordsor megszólaltatásához. Egy vékony függőleges vonal indul el balról jobbra és a zenével párhuzamosan halad.

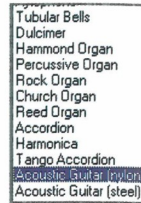
6 A legtöbb zeneszerző programban a zene hangjegyei a hagyományos ötvonalas kottarendszerben is megjeleníthetők.

Újabb hangszerek hozzáadása

A zeneszerző programok lehetővé teszik több különböző hangszer dallamának és ritmusának egy zeneszámon belüli ötvözését.

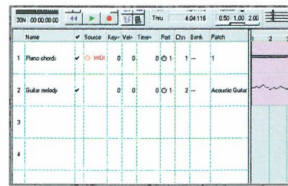
1 Használja a lista következő sávját egy újabb dallam megszerkesztéséhez. Nevezze el a sávot, válasszon hangszert.

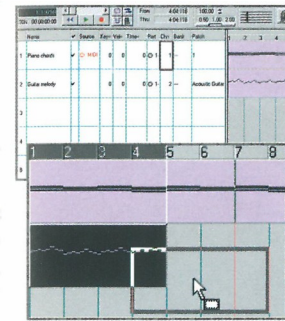
2 Az előzőekhez hasonlóan adja meg a hangjegyeket. Itt kevesebb, de a táblázatba továbbra is illeszkedő hangjegy van. Nyomja meg a **Play** gombot, és egyidejűleg szólaltathatja meg a két hangszert.

3 A két sávban megadott hangjegyek színes csíkként jelennek meg saját sávjukon belül.

4 A zeneszámokban a strófák vagy a refrén gyakran ismétlődnek. Ahelyett, hogy ilyenkor újra megadná az összes hangjegyet, az adott részeket egyszerűen lemásolhatja. Hasznos opció, használatával sok időt takaríthat meg.

Ötlet

A zeneszerző programmal való kísérletezés kiváló segítséget nyújt az iskolai és főiskolai zeneórákon is.

Kisokos

A billentyűzen lejátszottak felvétele

Ha PC-jéhez MIDI billentyűzetet vagy szintetizátort csatlakoztat, saját játékát is felveheti. Például egy már rögzített dobritmust használhat aláfestésül saját zongorajátékához. A gép lekottázta a lejátszott zongoradallamot, így a későbbiekben lehetősége van a zongora által játszott

dallamot módosítani. Javíthatja az esetleges hibákat, és megváltoztathatja a hangzást a hangkártyán tárolt több száz hangszerből választva.

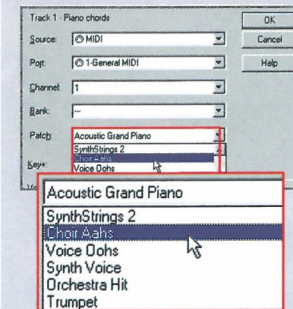

Fókuszban

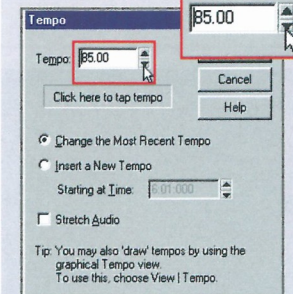
A zene átalakítása és mentése

Ha a zene elsöre nem hangzik igazán jól, néhány másodperc leforgása alatt különböző hangszerek tucatjait próbálhatja ki. Íme:

1 Nem kell törölnie a hangjegyeket, ha egy új hangzást szeretne kipróbálni. Kattintson duplán a hangszerek bármelyikére, és válasszon másik hangzást, pl. kórust vagy harsonát.

2 A tempó megváltoztatásával a számot lelassíthatja vagy felgyorsíthatja. A hangjegyek ugyanabban a hangmagasságban maradnak, mindössze gyorsabban vagy lassabban kerülnek lejátszásra, ellentétben a magnófelvétellel, ahol sebességváltozás esetén a hangok mélyebbek vagy magasabbak lesznek.

3 A későbbi módosításhoz vagy lejátszáshoz zeneszerzőmunkáját MIDI fájlként mentheti. Ha mások MIDI fájljait tölti le Internetről, lehetősége van azokat zeneszerkesztő programjában megnyitni és megfejteni a zeneszám sávjainak elkészítési fortélyait

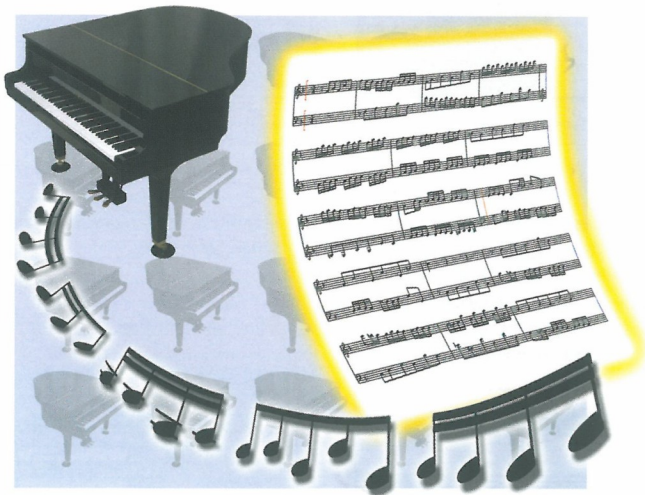

Zenei kéziratok mesterfokon

Zenei varázs

Tartalom

- ▶ Alkosson partitúrát a Mozart segítségével
- ▶ Adjon hangjegyeket a partitúrákhoz
- ▶ Hogyan nyomtassa ki saját szerzeményét
- ▶ Hallgassa vissza a saját partitúráját

Mozart segítségével dalamos és szórakoztató partitúrát írhat, még akkor is, ha nincsenek mélyebb zeneelméleti ismeretei. Bármilyen hangjegyet kiválaszthat és beilleszthet a számítógép nyíl és szóköz billentyűinek segítségével. Ezeket a program megjeleníti a partitúrán. Akik már ismerik a zenéírás alapjait, az egér segítségével a hangjegyeket egyenesen a vonalrendszerre helyezhetik. Sa-

ját szerzeményüket visszahallgathatják a MIDI visszahallgatás menü parancsot használva.

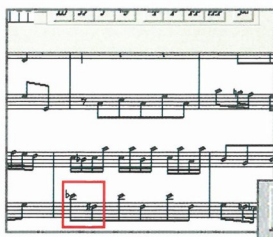
Fülbemászó zene

Ha tapasztalt zenész, akkor valószínűleg a programból. A Mozart

kottasablonok segítségével nagy számú hangszere írhat és nyomtathat zenét. Ez azt jelenti, hogy a szerzeményeit a lehető legkönnyebben előadhatják zenészek és zenekarok, így értékelhetővé válnak a hálás hallgatóság számára.

Tudta-e?

Bizonyos hangjegyeknek szükségszerűen élesnek vagy tompának kell lenniük. Mielőtt egy hangjegyet beillesztéséhez a szóközt leütne, kattintson az egér jobb gombjával a Current note/Érvényes hangjegy ikon bal oldalán található üres négy-

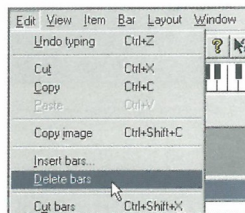
zetre. Ez élessé változtatja a beillesztett hangjegyet. Ha tompítani akarja, kattintson az egér bal gombjával ugyanarra a négyzetre addig, míg a tompa jel megjelenik, majd a szóköz leütésével illesszen be egy hangjegyet.

Mit tud a számítógépem?

Kérdés-felelet

K Letörölhetem azokat az ütemeket, amelyekre már nincs szükségem?

F Igen. Ha nem tetszik, amit írt, akkor letörölhet egy vagy több ütemet. Jelölje ki azt a részt melyet törölni szeretne, a **Szerkesztés** menüben válassza ki a **Delete bars/ütem** törlése parancsot.

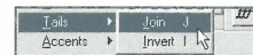

Ha nem a megfelelő ütemet törölte, az **Edit/Szerkesztés** menüben rögtön utána válassza ki a **Undo delete/Törölés visszavonása** parancsot.

K Hogyan egyesíthető két hangjegy szára?

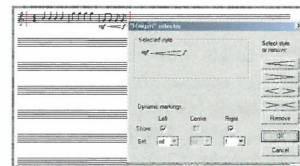
F Helyezze a beszúrási jelet a két hangjegy közé, majd az **Item/Elem** menüben válassza ki a **Tails/Szárak**, ezen belül pedig a **Join/Egyesít** parancsot. Rövidebb úton elvégezhető ugyanez a művelet, ha megnyomja a számítógép

J billentyűjét, miután a beszúrási jelet a két hangjegy közé helyezte. Ha az egy ütemben található összes hangjegy szárat szeretné egyesíteni egy egyszerű művelettel, kattintson a **Bar/Ütem** menüre és válassza ki a **Join tails/Szárakat egyesít** parancsot.

K Hogyan használhatom a „Hajtű” parancsokat?

F Jelölje ki azt a részt, amelyre a parancsot alkalmazni szeretné és kattintson a megfelelő ikonra. Minden előzetes vagy átfedő Hajtű parancsot kicserélhet így. Ha a beszúrási jelet egy olyan ütemre helyezi, ahol már érvényben van egy parancs, és rákattint a Hajtű ikonok egyikére, előtűnik a Hajtűválasztás párbeszédpanel. Ilyen úton módosíthat vagy visszavonhat minden Hajtű parancsot, mely a kiválasztott részre vonatkozik.

Szótár

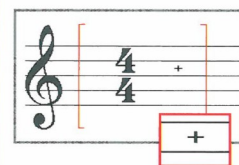
Clef/Kulcs A vonalrendszer bal oldalán található jel, mely az adott ütem hangjegyeinek magasságát jelzi. Ha a darabban a hangok nagy része a középső C fölött található, a darab G kulcsban íródik. Ha a hangok nagy része a középső C alatt található, basszuskulcsot használunk.

Key/Hangnem A hangnem meghatározza a partitúra tónusát. A C kulcsban íródott partitúrákat a legkönnyebb lejátszani. A többi kulcs bemol és diez hangjegyeket tartalmaz, melyek lejátszáskor a hangok tónusát egy félhanggal megemelik vagy csökkentik.

Caret/Beszúrási jel Egy kis villogó kereszt, mely a kurzor helyét jelöli a vonalrendszeren. A beszúrási jel a billentyűzetten található nyílbillentyűk segítségével vagy egérral kattintással mozgatható.

Hibakereső

A zongorabillentyűzet használatakor a Mozart nem engedi egy bizonyos hangjegyet beillesztését a partitúrájába.

Ez előfordulhat abban az esetben, ha a kiválasztott hangjegy túl alacsony a beállított kulcshoz. G-kulcsban a vonalrendszerre írható legalacsonyabb hang a középső C alatt talál-

ható F. Ha ennél alacsonyabb hangot akar beilleszteni, a G-kulcsot basszuskulcsra kell váltani. A kulcs átváltásához az **Item/Elem** menüben válassza a **Change/Változtat**, majd **Clef/Kulcs** parancsokat. Kattintson a **Bass/Basszus**, majd az **OK** gombra. Ha vissza akar térni G-kulcsba, válassza a **Treble/G-kulcs**ot.

Mit tud a számítógépem?

Új partitúra írása

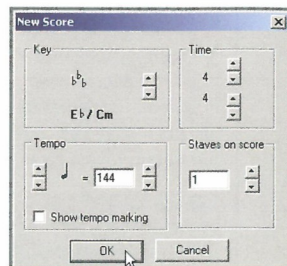
A Mozart standard partitúrája G-kulcsban található, mely megfelel a legtöbb hangszerre írott zenedarabnak. Érdekes ezzel kezdeni, amennyiben még nem tapasztalt zeneszerző.

1 Kattintson a **New / Új** ikonra az eszköztárból.

2 A New Score / Új partitúra párbeszéd panelben kattintson a le és fel nyilakra, hogy a partitúrájához kulcsot, ütemet és tempót választhasson. Ez a szerzemény C-mollban, 4/4 ütemben íródott. A tempó 144 negyed értékű hangjegy – vagy ütem – percenként.

3 A darab egy hangszer számára íródik, tehát a Staves on score ablakba írjon '1'-et.

4 Mikor a partitúrája megjelenik, kattintson a **Maximize** gombra, hogy képernyőméretre nagyítsa.

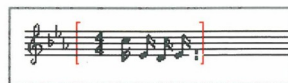
Hangjegyek beillesztése

A Mozart lehetőséget ad a hangjegyek vonalrendszerre való közvetlen beillesztésére, vagy ha már jártas a zeneszerzésben, a Zongora billentyűzet használatával is beilleszthet hangjegyeket.

1 Kattintson a **Set semiquaver** (1/16 hangjegy) gombra. A kiválasztott hangjegy megjelenik az eszköztár bal oldalán található gombon.

4 Nyomja meg a **Lefele** nyilat, majd a **Szókőz**, hogy a következő hangjegyet is beillesse a sorba. Ezután a **Felfele** nyilat, majd újra a **Szókőz** billentyűt.

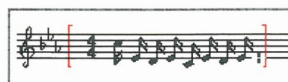
2 Nyomja meg a **Felfele** nyilat, hogy elhelyezze a beszúrási jelet a vonalrendszer vonalai között található üres helyre. Ezután használja a **Szókőz** billentyűt, hogy beillesse az első hangjegyet.

3 Nyomja meg ötször a **Lefele** nyilat, hogy a kurzort a legalsó sorra helyezze. Használja megint a **Szókőz** billentyűt.

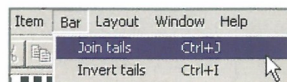

5 A **Lefele** nyilat kétszer, a **Szókőz** kétszer nyomja meg. Ezután **Felfele** nyilat kétszer, majd újra **Szókőz**, **Lefele**, **Szókőz**, **Felfele** és végül **Szókőz**. A kotta első ütemének első része elkészült.

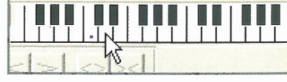
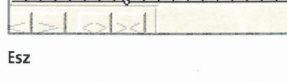

6 Egy ütemben nyolc darab tizenhatod értékű hangjegynek kell lennie. Az egér kattintásával és húzásával jelölje ki az összes hangjegyet, a **Bar** menüben válassza a **Join tails** parancsot, vagy tartsa kezét a **Ctrl** billentyűn és nyomja meg a **J** billentyűt. Ez összekapcsol

ja a hangjegyeket. Próbálja meg az ütem második felét kitölteni – hasonlóan az első feléhez – a billentyűzetet használva. Használja az

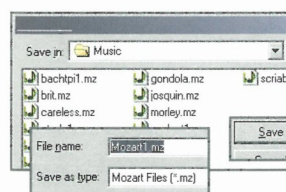
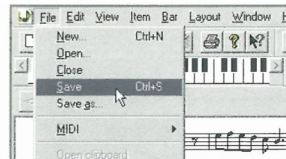
alább megadott példákat az első négy hangjegy beillesztésére, utána folytathatja tetszése szerint, a képernyőn megjelenő zongora billentyűzetét használva.

7 Illeszen be egy középső C (hangjegy, melyen felül pont található), majd egy Esz, D és még egy középső C hangjegyet. Mikor egy sor végére ér, a Mozart egyesíti a megmaradt hangjegyek szárát.

8 Ha a megírt partitúrát menteni szeretné, a **File** menüben válassza ki a **Save** parancsot. A Save As párbeszédpanel megjelenésekor írjon be egy fájlnévet és kattintson a **Save** gombra.

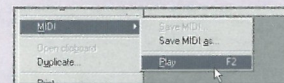

Fókuszban

Játssza vissza szerzeményét

Most lejátszhatja a szerzett zenét, hogy ellenőrizze.

1 Kattintson a **File** menüre, majd ezen belül a **MIDI**re.

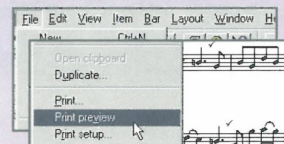
2 Válassza a **Play**, hogy meghallgathassa szerzeményét. Ha helyesen illesztette be a hangjegyeket a próbapartitúrába, Bach 'C-moll Prelúdium' részletét fogja hallani.

Nyomtassa ki a partitúráját

Ha szeretné, hogy eljuttassák a partitúráját, nyomtassa ki a zenészek részére.

1 A **File** menüben a **Print Preview**-ban áttekintheti a partitúrát, illetve annak nyomtatási képét.

2 Kattintson a képernyő bal felső sarkában található **Print** gombra.

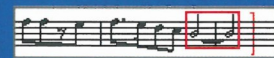

Kisokos

Ütemek és átkötések

4/4 ütemnél négy darab negyed hangjegy található egy ütemben, így minden ütem tartalmazza ezt az összetett hangjegyet szeretne egy ütemből a másikba elnyújtani, két rövidebb hangjegy formájában kell felírnia a kottára. Az összekötött hangjegyeket egy hangként

játsszuk le, azaz mindkét hangjegy hosszúságát megtartva. Két hangjegy átkötéséhez helyezze a beszúrási jelet közéjük, ezt követően az Item/ Elem menüben kattintson a **Phrasing/ Tagoltság**, majd a **Tie/ átköt** parancsokra

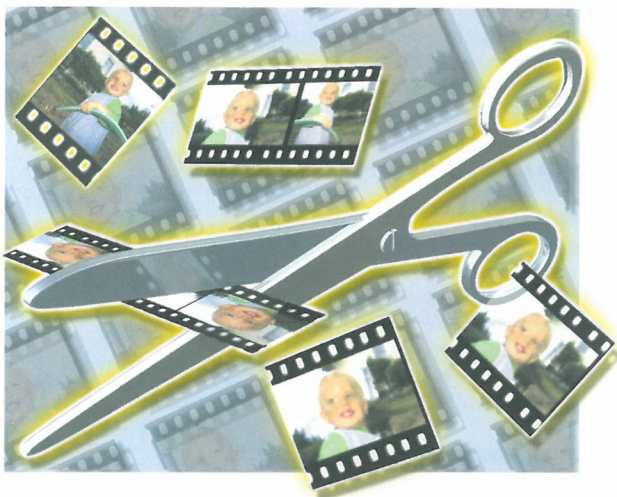
Video-szerkesztés

Film-készítés

Tartalom

- ▶ Filmkészítés és a fel-szerelés összeállítása
- ▶ A videó-szerkesztés alapjai
- ▶ Kísérőszöveg készítése
- ▶ Cím és stáblista

Ha már eljátszott a filmkésztés ötletével, itt az ideje, hogy saját filmet készítsen. Segítségére lesz a Windows Me egyik programja, a Windows Movie Maker. Videofelvételeit vágóképekkel egészítheti ki, a filmet elláthatja címmel és stáblistával, és kísérőszöveget is keverhet hozzá. Szüksége lesz egy videokamerára vagy lejátszóra. Egy képrögzítő kártya segítségével tudja a filmet betölteni a

gépbe. Az ilyen kártyák a grafikus kártyákhoz hasonlóak, de azokkal ellentétben a bejövő videojelet digitális adattá alakítják át. Végül már csak fel kell vennie a filmet, s hozzá is kezdhet a videó szerkesztéséhez.

Szerkesztés egyszerűen

A Windows Movie Maker használata nagyon egyszerű – elcsodálkozhat majd, milyen gyorsan megbirkózik a betöltés, szerkesztés, végül a kész film összeállításának feladataival.

Tudta-e?

Apiacon hatalmas választékot találunk videokamerákból. Az árak is rendkívül széles skálán mozog. Érdekes tehát jól megfontolni, milyen típus felel meg leginkább igényeinek. A házi használatra készült kamerák Hi8-as vagy digitális MiniDV

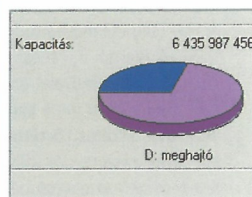
Sony DCR-PC9 MiniDV kamera

kazettát használnak. A MiniDV a forgalomban lévő legdivatósabb kamerák egyike. Nagy felbontást és kiváló hangminőséget garantál. A Hi8-asok valamivel olcsóbbak, ugyanakkor még mindig elég jó hang- és képminőséget szavatolnak.

Kérdés-felelet

K Mekkora szabad területre van szükségem a merevlemezen a videó szerkesztéséhez?

F Egy rövid film elkészítéséhez szüksége lesz néhány száz megabájtra. Ez elegendő memória az eredeti néhány perces felvétel és a kész film tárolására. A videofelvétel a számítógépbe töltés folyamán tömörítődik. Egysúlyt kell találni a képminőség és a kellő adatmennyiség között.

K Használhatok-e a videóban fényképeket?

F Igen. Önálló fotókat és akár több képből álló sorozatot is be tud illeszteni a filmbe. Vagy be kell szkennelnie a fotókat, vagy a digitális fotókat CD-re kell másolni. A fényképeket a videó képkockáihoz hasonló módon tudja az idősor sávjára helyezni. Ezzel az eljárással akár fotóalbumot is készíthet.

K Szeretnék egy összetett videoszerkesztő programcsomagot. Mit talállok a piacon?

F Sokféle program van jelenleg forgalomban. A legmagasabb színvonalat garantáló szoftvereket, pl. az Adobe Premiere 6-ot általában hivatásos fotósok és videósok használják, és ezek kifejezetten drágák. Az Adobe Premiere programról többet is megtudhat, ha ellátogat a www.video.lap.hu internetes oldalra, az oldalon pedig az Editálók (szoftver / hardver) menüt választja.

Hibakereső

Nem tudja, hogyan kezdjen hozzá.

A jó videoszerkesztés záloga a technikai tudás és a művészi érzék. Törekedjen egyszerűsége. A cél mindig valamiféle történet. Legyen a filmnek eleje, közepe és vége. Nézze át a fel-

vételeket, és válassza ki a fontos részeket. Kísérletezen velük. Ne aggódjon, ha eleinte egy alacsony költségvetésű B kategóriás filmnek tűnik. Bármikor újra kezdheti a szerkesztést, és meglátja, az eredmény egyre jobb lesz.

Szótár

Storyboard / Történet

A Windows Movie Makerben a munkaterület alján lévő nézetet hívjuk így, melyben a filmkockák lejátszásuk sorrendjében vannak megjelenítve. E képeket a Történet sáv mentén megfoghatja és áthelyezheti, illetve a Ctrl billentyűt lenyomva másolatot is készíthet róluk.

Timeline/Idősor Szintén a munkaterület alján található sáv. Azt mutatja meg, hogy a film klipjei a filmben időben hol helyezkednek el. Hogy erre a nézetre tudjon váltani, kattintson a Történet sávon lévő Idősor ikonra.

Transition/Átmenet Az egyes klippeknek a következőbe való áttűnését hívjuk így. A Movie Makerben meg tudja oldani, hogy az átmenet fokozatos legyen. Más videoszerkesztő programok az átmeneteknek számos típusát kínálják. Léteznek ún. nyomókaros, ráközelítéssel, illetve zoom-out jellegű átmenetek.

Tervezze meg a mesterművet

Mielőtt házi videofelvételeit megszerkeszti, gondosan tervezze meg a folyamatot. Döntse el, milyen hosszú legyen a film, és gondolja ki, hogy milyen felvételekre lesz szüksége a munkához.

Készítsen egy rövid forgatókönyvet a főbb jelenetekhez, és számítsa ki, hogy az egyes részeknek milyen hosszúaknak kell lenniük. Vegye fontolóra, hogy zenei aláfestéssel

még profibb filmet készíthet. A videót egyik kedvenc zeneszámahoz igazítva vághatja össze. Sok mai neves rendező kezdte pályafutását rövid popklippek rendezésével.

A videofelvétel elkészítése

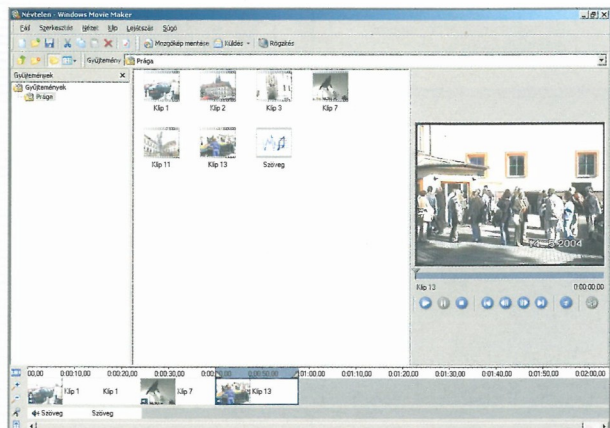
Ha már papíron mindent eltervezett, nincs más hátra, mint a film elkészítése.

1 Szerezzen be minden szükséges felszerelést, majd nézze meg, hogy a merevlemezén elegendő hely áll-e rendelkezésre. A munkához nyisson meg egy új könyvtárat.

2 A képrögzítő kártyán keresztül tölts be a felvételeket a számítógépbe a kamerából vagy a lejátszóból, és mentse őket egy könyvtárba. A művelethez használja a kártya szoftverét vagy a Windows Movie Makert.

3 A következő lépés a filmkockák elrendezése. A Windows Movie Makerben az elrendezés a Történet sávon és az Idősor mezőn történik. Ezeket használva tudja a kép- és hangfelvételek sorrendjét megadni. Forgatókönyve segítségével rendezze megfelelő sorrendbe a filmklippeket a Történet sávon.

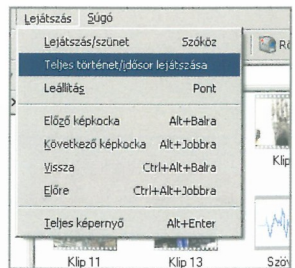
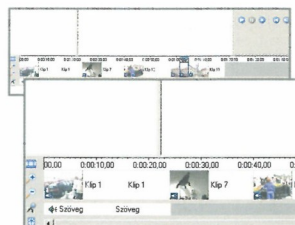
4 A filmet ebben az állapotban is meg tudja tekinteni az Asztalon egy nyitott ablakban. Kattintson a **Rögzítés** gombra, amelynek segítségével háttérzenét tud a filmhez felvenni. A felvett zenei fájlt az egér segítségével az Idősor mező audio részére húzza rá, úgy ahogyan a videó képkockáit.

A felvétel

Amint a film képi részével már elégedett, a következő lépés a megjelenés és a hang tökéletesítése. Ebben a szakaszban finomítjuk a képi átmeneteket, és ellátjuk a filmet kísérő szöveggel is.

1 Használja a különböző áttünési opciókat, így tudja az egyes képkockák közti átmenetet biztosítani. A Windows Movie Makerben a **Történet** sáv melletti **Idősor** ikonra kattintva tudja ezt megtenni. Válassza ki a második képkockát, majd húzza rá az elsőre, így félig egymásba tudja őket tolni. Megteheti ugyanezt más képkockákkal is. A művelet eredményét megnézheti, ha a **Lejátszás** menüben a **Teljes történet/Idősor lejátszása** opciót választja ki. Kísérletezzen az egymásba tolás hosszával, hogy az adott áttünés mennyire illik a kontextusba.

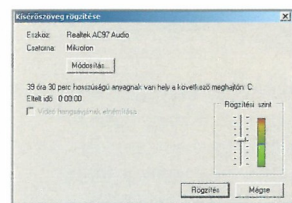

Ötlet

Ne feledje, a program **Súgó** opcióját mindig segítségül hívhatja a továbblépéshez.

2 Amikor elégedett a hatással, nézze meg újra a filmet, de most koncentráljon a hangra. Lásza el a filmet kísérő szöveggel. Ne feledje, hogy a korábban Movie Makerben felvett hanganyagot ezzel letörli. A kísérő szöveget, a felvett zenét és a videó eredeti hangját össze is tudja keverni az **Szerkesztés** menüből elérhető **Hangszint opció keverője** segítségével.

3 A kísérő szöveget a **Történet/Idősor** sáv bal oldalán található mikrofon ikonra kattintva tudja felvenni. Nyomja meg a **Rögzítés** gombot, majd beszéljen. Amint a felvételt befejezte, kattintson a **Befejezés** gombra.

4 Ha párbeszédet vesz fel, ügyeljen arra, hogy a szavakat tisztán ejtsék ki. Hasznos lehet a szöveget előre leírni, így kisebb valószínűséggel fog hibázni. A felvételt előtt végezze el a szükséges beállításokat.

Be tudja állítani a felvétel szintjét is. A zenét akár el is némíthatja, hogy az nehegy elnyomja a beszédet. Kísérletezzen, amíg az eredménnyel elégedett nem lesz.

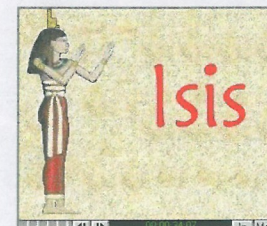
Fókuszban

Utolsó simítások

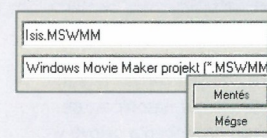
Befejező lépések. A film kiegészítése címmel és stáblistával.

1 Egy grafikus program, pl. Microsoft Paint segítségével készítse el a film címét. Használjon nagy betűméretet, hogy a szöveg tisztán olvasható legyen a tévé képernyőjén is.

2 A grafikát mentse el a 'Videofilm' könyvtárba,

majd 4-5 másodperces képként csatolja a film elejéhez. Ugyanígy készítsen stáblistát a film végére. Ezek közül egyet tartson fenn saját maga számára: 'Rendezte és vágta:'.

3 Sok energiát fektetett a videó elkészítésébe, ezért mindig legyen biztonsági másolata. Készítsen néhány példányt, hogy barátainak, rokonainak is örömet tudjon szerezni. Mivel a film nagy helyet foglal el a merevlemezén, ezért egy biztonsági másolat készítése után törölje ki a filmet a könyvtárból. Legjobb, ha a másolatot, az MSWMM kiterjesztésű fájlokat egy kivehető tárolóra menti (zip lemez, CD, hordozható merevlemez, DVD-Ram stb.). Ügyeljen, hogy a lemezek fel legyenek címkézve, és megfelelően legyenek tárolva.

Kisokos

Kreatív filmkészítés

A számítógépes videoszerkesztés meg fogja változtatni az alkotó szellemiségét. Bátor

ran fog jeleneteket felvenni, mert a gyöngé snitteket egyszerűen ki tudja vágni. A videoszerkesztő különleges effektusainak, színszűrőinek birtokában arra is vállalkozhat, hogy unalmas sikerült felvételeit felfrissítse. Az ún. szépiaszűrővel hiteles, öregített hatást érhet el.

Felvétel indul

Játék
a hangokkal

Tartalom

- ▶ Mikrofon csatlakoztatása a PC-hez
- ▶ Hangfelvétel készítése és merevlemezre mentése
- ▶ Különleges effektusok hozzáadása
- ▶ A beépített hangok testreszabása

Számítógép segítségével egyszerűen készíthető hangfelvétel. A legtöbb gép már tartalmazza az összes szükséges hardvert – hangkártyát, hangfalakat és a mikrofont. Ha mégsem rendelkezik ezekkel az eszközökkel, mindent könnyen beszerezhet bármelyik PC-áruházból. A Windows Me és 98 tartalmaz egy beépített hangrögzítő szoftvert, így rögtön hozzákezdhet a felvételkészítéshez.

A program olyan WAV hangfájlokat készít, amelyek elmenthetők és a Windows egyéb elemeihez rendelhetők.

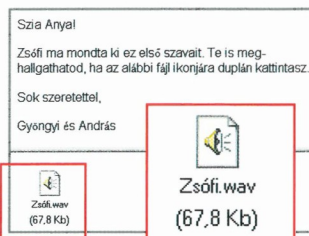
Másképp hangzik

A Windows-t beállíthatja úgy, hogy bekapcsoláskor egy előre

felvett, személyre szóló üdvözléssel jelentkezzen be. Sőt, digitális hangfájlokat Interneten keresztül a világ bármely táján lévő számítógép-felhasználónak elküldheti. A fejezetben bemutatjuk a Windows Hangrögzítő hatékony működtetését és beállítását.

Tudta-e?

A számítógépén rögzített hangfelvételeket bármikor visszajátszhatja. Ezeket a világ bármely táján élő barátainak és rokonainak is elküldheti e-mailben. Egy Internet-kapcsolattal rendelkező számítógépről például el-

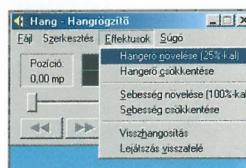

küldheti gyermeke első szavait a távolban élő nagyszülőknek. Rögzítse a hangokat és csatolja a WAV fájlt egy e-mail üzenethez. Az üzenet kb. egy órán belül megjelenik a címzett Beérkezett üzenetek mappájában.

Kérdés-felelet

K Az elkészített hangfelvétel túl halk.
Mit tegyek?

F Megismételheti a hangfelvételt és ugyanazon a néven elmentve felülírhatja az első kísérletet. Ha nem tudja reprodukálni a felvételt, nyissa meg az eredeti felvételt a Hangrögzítő programban, és válassza az **Effektusok** menü **Hangerő növelése** parancsát. A műveletet szükség esetén megismételheti.

K Készíthetnek-e hangfelvett hangkártya nélkül?

F Nem. A hangkártya biztosítja a felvételi és visszajátszási lehetőséget az egyébként néma gépnek. A jó minőségű hangkártyák könnyen beszerezhetők és nem túl drágák. A hangkártyát a gépházat szétszerelve kell behelyezni, érdemes megkérdezni a környéken lévő számítástechnikai üzletben, hogy hajlandók-e a hardver beszerelését elvégezni.

K Használhatom-e a felvett hangokat zeneszám készítéséhez?

F Igen. Ezt hívják 'sampling'-nek (mintavétel). Sok zeneszerző használja ezt a technikát munkájához. Ha komolyan érdekli ez a lehetőség, be kell szereznie egy erre alkalmas szoftvert, mivel a Hangrögzítő program nem elég összetett ahhoz, hogy zeneszerzési funkciókat is ellásson.

K Hogyan lehet felvett teleteket keverni?

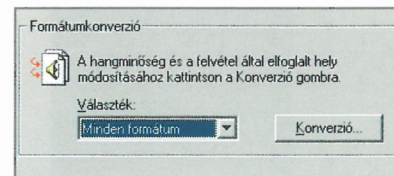
F A Hangrögzítő lehetőséget ad a WAV fájlok kombinálására. Nyissa meg az első hangfájlt, majd válassza a Szerkesztés menü Fájlt rákeverése parancsát. Jelölje ki a második fájlt a két fájl egyesítéséhez.

Hibakereső

A fájlok internetes elküldése sok időt vesz igénybe.

A kiváló minőséghez szükséges magas mintavételi érték miatt a hangfájlok mérete igen nagy lehet, ezért a fájlok internetes letöltése lassú folyamat. A fájlok méretét a mintavételi érték

parancsra, és a jellemzők sorban válasszon magasabb értéket. Nyomjon **OK**-t.

Szótár

Fájltípus A fájl adatszerkesztési módja. A hangfájlok különböző fájlformátusai ismertek, a WAV a Windows által leggyakrabban használt formátum.

Sampling (Mintavétel) A hang rögzítésének és digitális hangfájlként való mentésének folyamata. A kifejezést zeneszámok készítéséhez használt hangfelvételek rögzítésével kapcsolatosan használják.

Sampling rate (Mintavétel gyakorisága) Mutatószám, amely kifejezi, hogy az analóg hanghullámok másodpercenként hányszor konvertálódnak adattá. A CD esetén ez az érték 44 100 Hz, a mintavétel tehát egy másodperc alatt több mint 44 ezerszer megy végbe.

Szerző jog	Nincs szerző jog (Copyright) információ
Hossz	3:30 mp
Adatméret	344364 bajt
Audiotomus	PCM 22 050 kHz; 16 bit; Stereo

WAV A Windows-ban tárolt minták bevett fájlformátuma. A Hangrögzítő program WAV fájlok felvételére és lejátszására alkalmas.

Mikrofon csatlakoztatása

Szerencsés esetben már rendelkezik a szükséges mikrofonnal. A mikrofon csatlakoztatását az alábbi lépéseket követve végezheti el:

1 Keresse elő a mikrofont, amelynek a számítógép eredeti csomagolásában kell lennie. Bizo-nyos mikrofontípusokhoz külön kis, összeszerelhető állvány jár, más típusok kézben tarthatók.

2 Csavarja le teljesen a hangerőt (vagy teljesen kapcsolja ki a hangfalakat) a mikrofon csatlakoztatásával járó zörgések és pattogások kiküszöbölése érdekében.

3 Keresse meg a PC hátulján lévő, 'Mic' jelzésű csatlakozó-helyet. Illessze a foglalatba a mikrofon csatlakozóját, és állítsa vissza a hangerőt az eredeti szintre.

Ötlet

A hangfájlok nagy helyi-gye miatt érdemes a felesle-gessé vált fájlokat törölni.

Fókuszban

Saját hang felvétele

A Windows beépített Hangrögzítő szoftverét különböző hangok létrehozására használhatja, amelyeket a merevlemezre is menthet.

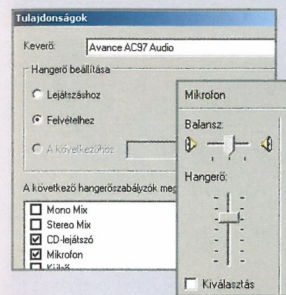
1 Kattintson duplán a szürke Rendszer Tálcán az óra köze-lében elhelyezkedő **Hangerő** gombra.

2 Az ablak megjelenését követően válassza a **Beállítá-sok** menü **Tulajdonságok** almenüjét.

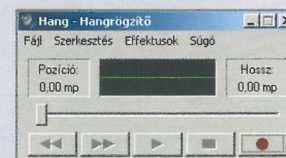

3 A párbeszédablakban tegyen pipát a 'Felvétel' sor mellé, és nyomja meg az **OK** gombot. A 'Hangerő' ablak, most 'Felvétel Vezérlés' ablakká változik. Helyezze a mikrofon csúszkáját középre.

4 Lépjen a **Start** menü **Progra-mok** almenüjének **Kellékek** parancsára, majd válassza a **Szóra-koztatás** opció **Hangrögzítő** programját. A Hangrögzítő ablak megnyílik.

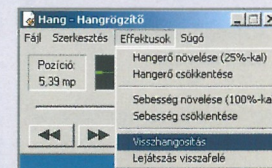
5 Kattintson a **Felvétel** gombra, és beszéljen a mikrofonba. Amikor végzett, nyomja meg a **Le-állítás** gombot.

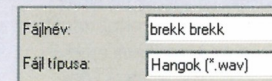
6 Nyomja meg a **Lejátszás** gom-bot. A Hangrögzítő a hangfa-lakon keresztül visszajátssza a fel-vételt. A lejátszás közben az ablak középső részében láthatja a hang-hullámokat.

7 A hangfájlhoz különböző effektusokat rendelhet. Válassza például az **Effektusok** menü **Visszhangosítás** paran-csát, majd nyomja meg újra a **Lejátszás** gombot. Próbálja ki a 'Sebesség növelése', 'Sebesség csökkentése' parancsokat is, ezek segítségével szokatlan effektusokat érhet el.

8 Válassza a **Fájl** menü **Men-tés** parancsát, és mentse a hangfájlt a merevlemezre.

Kisokos

Felvételi szintek

A hangfelvételt zajok zavarhatják. A lehető legtökéletesebb minő-ség eléréséhez és a za-varó hatások, valamint torzulások minimalizá-lása érdekében gondo-san be kell állítania a felvételi szinteket. Pro-dukálja a felvenni kívánt han-

got, és a **Felvétel Vezérlés** (Recording Control) ablak bal oldalán lévő oszlopdiagramon ellen-őrizzze a felvételi szintet. Mozgassa a csúsz-kát a sárga és zöld vilá-gító részek mentén, még a hang leghalkabb részeiben is.

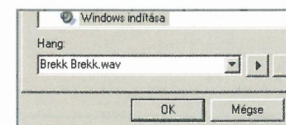
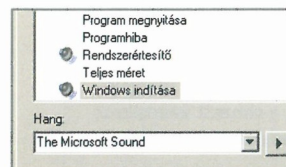
A Windows Me hangtárából egyéb hangokat is a fájlhoz rendelhet. Íme:

1 Kattintson duplán a **Sajátgép** ikonra, majd válassza a **Vezé-r-lőpult** ikont. Dupla kattintással nyissa meg a **Hangok** és **Multimé-dia** ikont.

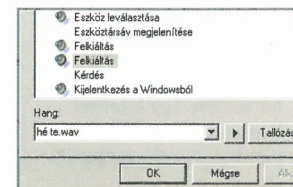
Egyéb hangok hozzáadása

2 Lépjen a **Hangok** földre. Az Ese-mények listájában kattintson a **Windows indítása** sorra. A 'Tal-lózás' gomb melletti **Lejátszás** gombot megnyomva meghallgat-hatja a Windows indításakor hall-ható hangot.

3 Lépjen a **Tallózás** gombra és válasszon ki egy már korábban rögzített hangfájlt. Nyomja meg az **OK** gombot a cseréhez, és indítsa újra számítógépét. A szokásos Win-dows bejelentkező hang helyett mostantól saját hangfájlját fogja hallani.

4 Térjen vissza a Hangok tulaj-donságai ablakhoz és más Windows eseményekhez is rend-el-jen hangfájlokat. Az alapértelme-zett felkiáltás helyett rögzítheti például a 'Hé te!' felkiáltást.

Szabályos hangsorok

**Kottairás
NotePaddel**

Tartalom

- Új NotePad dokumentum megnyitása
- Hangjegyek illesztése a kottába
- Másolás, beillesztés és behúzás a kottába
- A mű lejátszása a NotePadban

Können írhatunk kottát a NotePad programmal. Csak ki kell választani a hangjegyeket az eszköztárból, és ráhelyezni a hangsorra. Választhatunk hangszert, hangnemet és ütemet. Írhatunk zenét szolista, de akár egy egész szimfonikus zenekar számára is.

A zenei tehetség

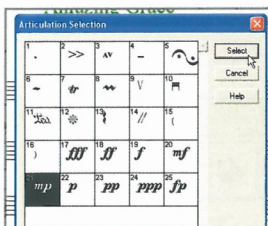
Ha még nem ismeri alaposan a zenei kifejezéseket és jelöléseket, akkor is tud kottát írni a prog-

rammal, és fokozatosan elsajátíthatja a zenei ismereteket. Ismétlődő dallamú zene esetén nem kell a hangjegyeket végig kiírni, hanem a már elkészült ismétlődő részt másolva beillesztheti a kottában bárhová. A zeneszerzés során a Playback (Visszajátszás) op-

ciót használva vissza tudja hallgatni, amit addig megírt. A rendelkezésre álló szerkesztő lehetőségekkel formálhatja a művet. Kis idő elteltével már állandó visszahallgatás nélkül is tudni fogja, hogy milyen hangot illesszen a kottába.

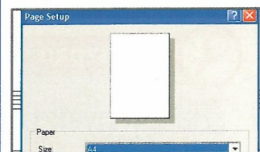
Tudta-e?

A hang megszólaltatásának módjára vonatkozó utasításokat is illeszthet a kottába. A szimbólumok között megtalálja a hangsúlyjelet és a staccatót is. Beillesztésükhöz kattintson a kotta vonalára a hangjegy mellett, és válassza ki az

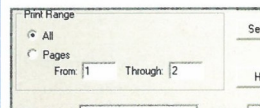
Articulation eszközt. Megnyílik az Articulation selection ablak, ahol kiválaszthatja a megfelelő szimbólumot, majd nyomja meg a Select gombot. A szimbólum a hangjegy alatt jelenik meg. Visszajátszva meghallgathatja a változást.

Kérdés-felelet

K Hogyan nyomtathatom ki a kottát?

F A Fájl / Oldalbeállításban válassza ki a papírméretet és a nyomtatás forrását. A Tájolást is adja meg, majd nyomja meg az OK gombot. A menüsorban nyomja meg a Nyomtatás ikont. Állítsa be a Nyomtatandó tartományban, hogy mely oldalakat kívánja kinyomtatni. A Példányszám panelben a felfelé vagy a lefelé mutató nyílal tudja beállítani az értéket. Végül nyomjon OK-t.

K Dalszöveget is írhatok a NotePad kottába?

F Természetesen. Nyomja meg a Lyrics gombot a menüsávban, majd kattintson a kottában a dallam első hangjegye mellé, ahol a szövegnek kezdődnie kell. Írja be a szót vagy a betűt. A szóköz billentyű megnyomásával tudja

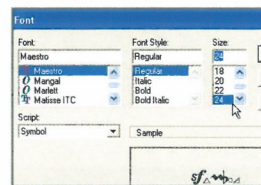

a kurzort a következő hangjegy alá vinni, ahol folytathatja a szöveget.

K Tehetek gitár akkordot a kottába?

F Igen. A menüsávban válassza ki a Text eszközt, és a kottában kattintson duplán arra a helyre, ahová a szövegdobozt kívánja illeszteni. A Szövegdobozban megjelenik a villódzó kurzor. Írja be az akkord szimbólumát. Ha szükség van felemelő (#) vagy leengedő (b) módosító jelre, akkor a Text menüből válassza a Font pontot, ahol jelölje be a Maestro típust.

Hibakereső

Nem tudja meghallgatni a megírt zenét.

A Vezérlőpulton válassza a Hangok és audioszerek opciót. Kattintson az Audio fülre, és ellenőrizze, hogy a 'Hanglejátszás' szekcióban az 'Alapértelmezett eszköz' ablakban megfelelő-e a beállítás.

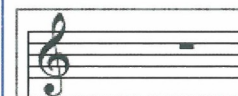

Szótár

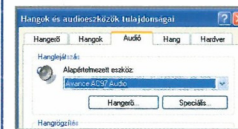
Hangjegyvonalak A kotta öt vonala, melyre a zenei hangoknak megfelelő hangjegyeket írják.

Ütem A kottában lévő hangjegyek alkotta egység. Azt a függőleges vonalat is jelenti, amely két ütemet választ el egymástól.

Hangkártya Egy áramkörből álló lap, mely a számítógép alaplapjához illeszkedik. A digitális információt hanggá alakítja, melyet a számítógép hangszórói szóltatnak meg. A hangot pedig, melyet a gép mikrofonja rögzít, digitális információvá alakítja csökkentett fájl méretben.

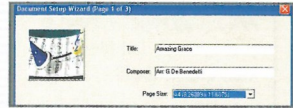

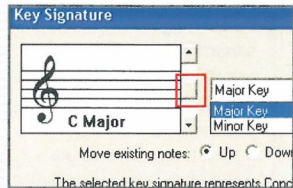
Új kotta kezdése

A NotePad Dokumentum Varázslója segítségével mindent részletesen előkészíthetünk, hogy hozzákezdhessünk a komponáláshoz.

1 Indítsa el a programot az Asztalon lévő **Finale NotePad 2002** parancsikijáratárat.

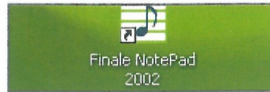

3 Miután kiválasztotta a hangszert és a hangnem előjelzését, nyomja meg a **Finish** gombot, aminek hatására a NotePad képernyőjén megnyílik egy új kotta.

Ötlet

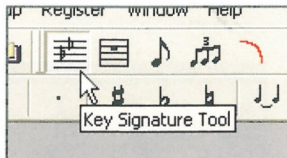
Mentse el a dokumentumot a merevlemezre, még mielőtt hangjegyeket adna a kottához.

2 A megjelenő Document Setup Wizard párbeszédablakba írja be a készülő mű címét és a zeneszerző adatait. Itt egyéb beállításokat is tehet.

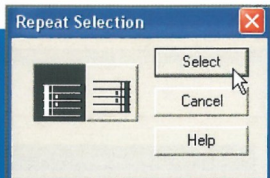
4 Ha időközben bármikor hangnemet szeretne váltani, akkor kattintson a **Key Signature Tool** gombra, majd az előjelzés melletti csúszka felfelé vagy lefelé mozgásával állítsa be újra. A Key panelben választhat hangnemet. Végül **OK**.

Kisokos

Ismétlés jel

Kattintson a Repeat eszköze, és válassza ki a kottában, hogy hol kezdődik az ismételni kívánt rész. A Repeat Selection párbeszédablakban nyomja meg a Forward Repeat gombot az ablak bal oldalán, majd kattintson a Select opcióra. Válassza ki a kottán, hogy hol végződik az ismét-

ni kívánt rész, és kattintson a Backward Repeat gombra, majd nyomja meg a Select gombot. Az ismétlésekké színben jelennek meg a kottában.

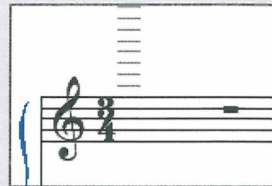
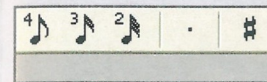

Fókuszban

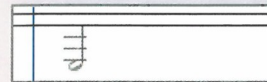
Hangjegyek beillesztése a kottába

A Simple Entry eszköztár használatával lehet hangjegyet illeszteni a kottába, és az Eraser eszközzel lehet eltávolítani.

1 A Simple Entry eszköztárat a **Simple Entry Tool** gombra kattintva tudjuk aktiválni. A kottatírás megkezdéséhez válassza ki az első hangjegyet. Példánkban a Negyedhang lett kiválasztva.

2 Az egér mutatóját húzza a kottában oda, ahová a hangjegyet tenni akarja, majd kattintson. A kiválasztott hangjegy félkövér méretű lett.

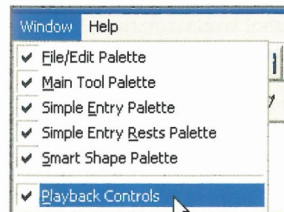
3 Ha egy G kulcs alatti 'C' hangot kíván a kottába illeszteni a kotta alsó 'E' hangja alá, a pótvonalak automatikusan megjelennek, mielőst a kiválasztott hangjegyet az 'E' hangnak megfelelő vonal alá húzza. Helyezze el a hangjegyet a megfelelő vonal alá húzza, majd kattintson az egérrel.

Hallgassa vissza a zenét

A kotta írása folyamán meghallgathatja a szerzett zenét, és ha valami nem nyeri el a tetszését, megteheti a szükséges változtatásokat.

1 Nyomja le a **Szökőz** billentyűt, majd kattintson a kotta első ütemének bal oldalára. Ekkor a kurzor a 'fűl' alakra vált át. Az eddig bevitt zene fog megszólalni.

A lejátszás kikapcsolásához kattintson egyet a NotePad képernyőjén.

Zene másolása, beillesztése

Ha egy ütemet többször meg kell ismételni a kottában, célszerűbb a másolás és beillesztés, mint újból beírni a hangjegyeket a kottába.

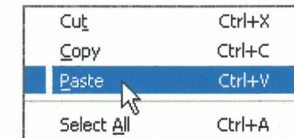
1 A NotePad fő eszköztárában válassza a **Mass Mover Tool**-t.

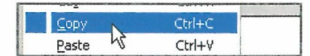
2 Kattintson a másolni kívánt ütem bal oldalára a kottában.

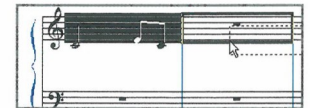
4 Kattintson az **Edit/Copy** opcióra.

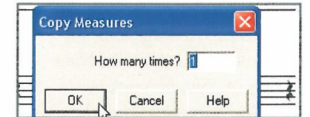
3 Több ütem másolásához tartsa lenyomva a **Shift** billentyűt, és kattintson rá a többi ütemre is.

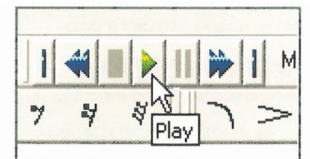
5 Kattintson oda, ahová be akarja másolni a zenét. Kattintson az **Edit**-re, válassza a **Paste** opciót.

6 Megteheti, hogy kijelöli az adott ütemet, és az egérrel máshová húzza. Mikor elengedi az egeret, megjelenik a **Copy Measures** ablak. A 'How many times' panelbe beírhatja az ismétlések számát. Végül **OK**.

2 A NotePad képernyőjén kattintson a **Window** menüre, majd válassza a **Playback controls** opciót a megjelenő listából. Ezután megjelenik a Playback Control eszköztár, melyen számos gomb található.

3 Amint a Playback controls megjelenik, próbálja ki egyenként a gombokat. Nagyon hasonlítanak egy magnó vagy egy CD-lejátszó gombjaira. Ugyanígy megtalálja a Lejátszás, Szünet, Vissza, Előre és Állj gombokat.

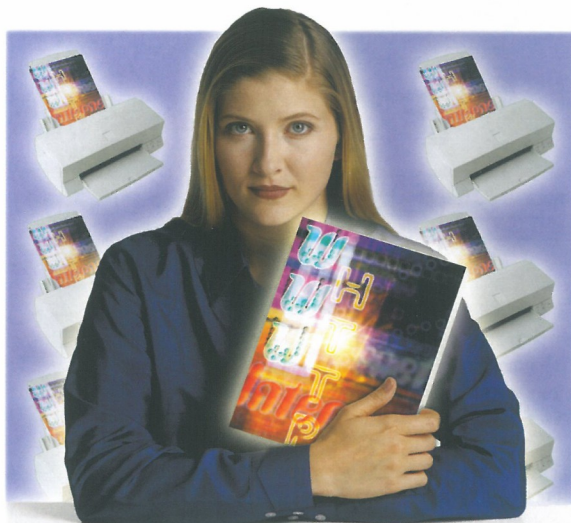

A PowerPoint alapjai

Megkapó bemutatók

Tartalom

- ▶ A program által kínált lehetőségek
- ▶ Az Előadás-tervező Varázsló használata
- ▶ Saját sablon tervezése és elkészítése
- ▶ Létező PowerPoint sablonok szerkesztése

Mondanivalónk megosztása a hallgatósággal nem mindig könnyű feladat. A PowerPoint előadáskészítő program, amely a Microsoft Office csomag része, segítséget nyújthat ebben. Színes diákat tervezhet és szerkeszthet a mondanivalója összegzéséhez, továbbá hangot, képeket és különleges hatásokat alkalmazhat. Az adatok számtalan módon bemutathatók. Kinyomtathatja őket

papírra, 35 mm-es fóliákra vagy laptopról kivetítheti őket.

Univerzális eszköz

Bemutatóját közzéteheti a világhálón. A PowerPoint ideális üzleti, prezentációkhoz, ezért a cégek gyakran használják pénzügyi

adatok összegzésére, bemutatósára. Otthon pedig miért is ne használná a nyaralási képek vagy egy iskolai projekt bemutatására? Akármilyen legyen a bemutatóval kapcsolatos igénye, a PowerPointtal szakszerű és elegáns formába öntheti előadását.

Tudta-e?

A PowerPoint projekt webes előkészítéséhez menjen a Fájlménübe és kattintson a Mentés weblapként parancsra, PowerPoint vagy HTML formátumban mentse el. Így a dokumentum egészét

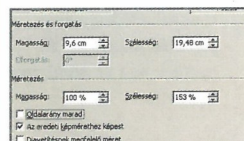

vagy részeit közzéteheti webhelyén. A HTML formátum tartalmaz egy görgetősávot, amely keretbe foglalva a diákat segít a köztük való lépegetésben.

Kérdés-felelet

K Miért nem tudom átméretezni a képeket torzítás nélkül?

F Mert az arányok nincsenek rögzítve. Jelölje ki az objektumot, a Formátum menüben kattintson a Kép ablakra. A Méret fülön tegyen pipát az 'Oldalarány marad' mellé. Nyomjon OK-t.

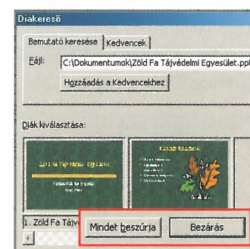
K Olyan, mintha semmit nem lehetne ki jelölni vagy változtatni egy dián. Miért?

F Előfordulhat, hogy rossz nézetet választott. Válassza a 'Normál' nézetet. Ha még mindig nem történik semmi, a Nézet menüben mutasson rá a Minta opcióra, majd kattintson a Dia-minta parancsra. Ennek megváltoztatásával minden diát átalakíthat, vagy új mintát készíthet az adott diának.

K Hogyan másolhatom át a diát egyik bemutatóból a másikba?

F Kattintson az új dia helyét közvetlenül megelőző diára. A Beszúrás menüben kattintson a Dia fájlból parancsra. Találja meg a másolás forrásául használt bemutatót. Kattintson a Megjelenítésre, jelölje ki a megfelelő diát és nyomja le a Beszúrás gombot. A bemutató összes diájának lemásolásához a Mind beszúrására kattintson.

K Melyik szokványos billentyűparancsok használhatók a PowerPoint-ban?

F Számos általános billentyűparancs működik. A Ctrl + C a másolás, a Ctrl + S a mentés, a Ctrl + V a beillesztés és a Ctrl + X a kivágás billentyűparancsa itt is. A Mentés másként funkcióhoz nyomja le az F12 gombot.

Szótár

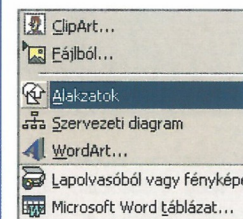
Diavetítés A bemutató előadásának egy módja, amely a teljes képernyőt kitölti és automatikusan vagy kézi irányítással „játssza le” a diákat.

ClipArt galéria A PowerPoint grafikai elemeinek tárolására szolgáló hely.

Dia-minta Mintasablon. Itt lehet végrehajtani minden olyan változtatást, amely a bemutató összes diáját érinti.

Alakzatok Előre gyártott alakzatok, amelyek a bemutatóhoz adhatók.

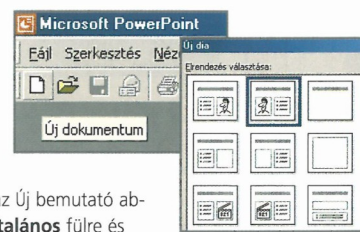

Sablon A dokumentum elrendezését meghatározó fájl, amely például rögzíti az oldal- és betűméretet. Sok dokumentumhoz használható ugyanaz a sablon.

Hibakereső

Nem talál az igényeinek megfelelő elrendezésű PowerPoint bemutatót.

A PowerPointban könnyen készíthet saját bemutatót, még ha az első tollvonástól is kell kezdenie. Kattintson az Új ikonra az eszköztáron. Amikor az Új bemutató ablak megjelenik, kattintson az Általános fülre és

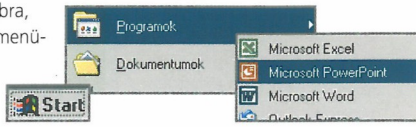

jelölje ki az Üres bemutatót. Az új dia ablakban számtalan elrendezési lehetőség közül választhat, amelyek az igényeikhez igazíthatók. Kattintson a legmegfelelőbbre és nyomjon OK-t.

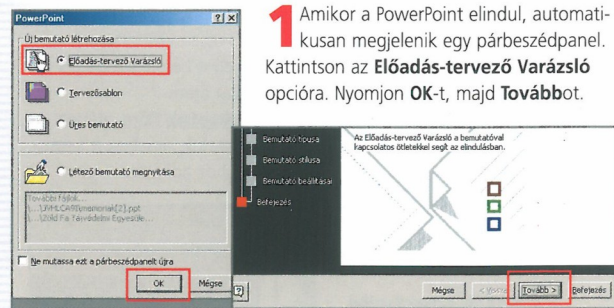
A PowerPoint elindítása

Kattintson a **Start** gombra, menjen a **Programok** menü-sorra és jelölje ki a **Microsoft PowerPoint** opciót.

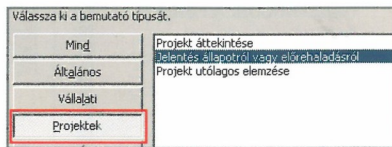
Az Előadás-tervező Varázsló

A PowerPoint Előadás-tervező Varázslója segít megtenni az első lépéseket egy bemutató elkészítéséhez.

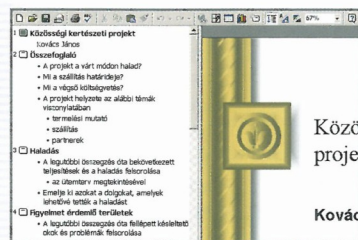
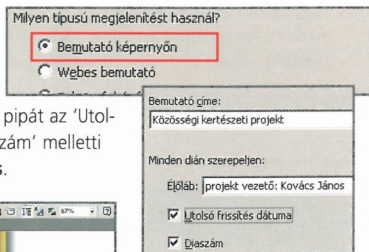

1 Amikor a PowerPoint elindul, automatikusan megjelenik egy párbeszédpanel. Kattintson az **Előadás-tervező Varázsló** opcióra. Nyomjon **OK**-t, majd **Tovább**ot.

2 Kattintson a **Projekt**-tekre. A jobb oldali panelben válassza a 'Jelentés állapotról vagy előrehaladásról' opciót. Nyomjon **Tovább**ot.

3 A 'Milyen típusú megjelenítést használ?' pontban jelölje meg a 'Bemutató képernyőn' opciót. **Tovább.** Adjon címet. Tegyen pipát a 'Utolsó frissítés dátuma' és a 'Diaszám' melletti mezőbe. **Tovább, Befejezés.**

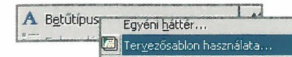

4 Az Előadás-tervező Varázsló már el is készített egy szerkeszthető bemutatót. A baloldali oszlopban a diák számokkal ellátva jelennek meg.

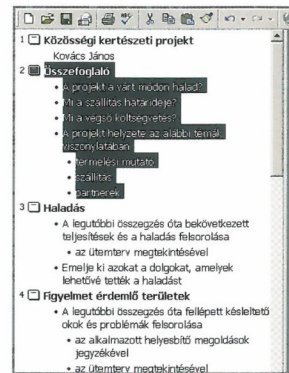
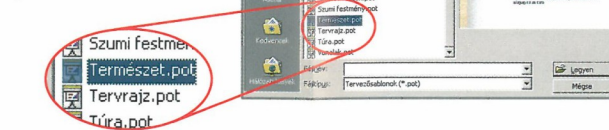
A bemutató szerkesztése

A rendelkezésre álló sablonokkal teljesen az egyéni elképzeléseihez igazíthatja a bemutatót.

1 A Formátumban válassza a **Beépített elrendezések** pontot.

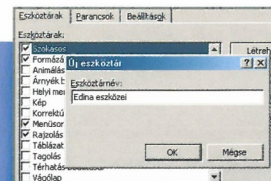
2 A sablonokat tartalmazó listából jelöljön ki egyet. Például kattintson a **Természetre**, és nyomja meg az **Alkalmaz** gombot.

Kisokos

Új eszköztár

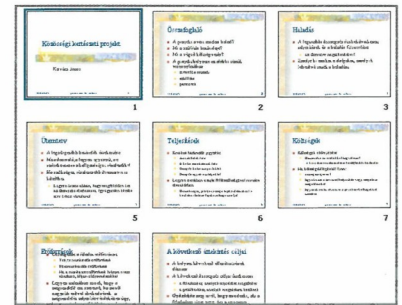
Ha van kedvenc parancsa, mint például Kép beszúrása vagy új dia, amelyeket gyorsan akar elérni, készíthet új eszköztárat. Menjen az **Eszköztök** menübe és kattintson a **Testreszabás** parancsra. Válassza ki az **Eszköztárak** fület és nyomja meg a **Létrehozás** gombot. Nevezze el az új eszköztárat.

köztárat. Menjen a **Kategóriák** fülre. A **Parancsok** fül **Kategóriák** paneljében jelöljön ki kategóriákat. A parancsok jobbára láthatók. Most kattintson rá kedvenceire és húzza át őket a menüsorba.

Különböző nézetek előnye

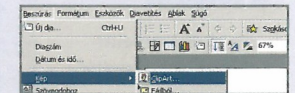
Ha egyszerre akarja megnézni az összes diát, menjen a **Nézet** menü **Diarendező** pontjába. A bal, jobb, fel és le billentyűkkel mozoghat a diák között. Duplán kattintva egy diára visszajut a normális PowerPoint nézetbe.

Fókuszban

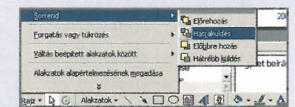
Grafika és speciális hatások alkalmazása

1 ClipArt kép hozzáadása. Kattintson a **Beszúrás** menüre, a **Kép** opciók alatt pedig válassza a **ClipArt**ot.

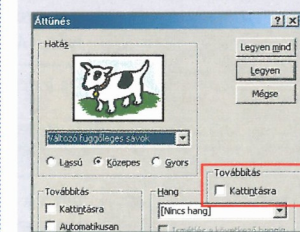
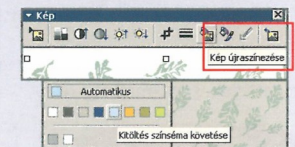

2 Jelölje ki a **Kép** fület. Kattintson a **Természet és Minta** opcióra. Zárja be az ablakot és méretezze a képet.

3 Ha szeretné a képet a szöveg mögé helyezni, jelölje ki és nyomja meg a **Rajz** gombot a **Rajzolás** eszköztáron. A **Sorrend** menüjében a **Hátrébb küldés** sort jelölje ki.

4 Változtassa meg a kép színét. Jelölje ki a képet és a **Kép** eszköztárban válassza a **Kép újraszínezése** pontot. Válasszon színeket a legördülő palettákról, majd nyomjon **OK**-t.

5 Effekt alkalmazásához kattintson a **Diavetítés** menüben az **Áttűnés** pontra. A 'Hatás' menüjében keresse a **Függőleges rácsokat** és a **Közepes gyorsaságot**. A 'Tovább'nál a **Kattintásra** opciót válassza. Nyomja meg az **Alkalmazás** az összes diára gombot.

Készítsünk címkéket

Ragasszuk fel együtt

Tartalom

- ▶ A címke megrajzolása
- ▶ Szövegek és Wingdingek beillesztése
- ▶ Színek használata
- ▶ A címke kinyomtatása

A címketervezés vidám közös családi program lehet. A kicsik imádják ezeket, különösen ha színesek, grafikájuk és feliratuk egyszerű. Számítógép segítségével tervezhet és nyomtathat ilyen öntapadós címkéket, melyek vidámmá teszik a gyerekek rajzkönyvét, de a könyvek és videók rendszerezését is megkönnyítik. Ez a fejezet bemutatja, hogyan készíthet a Worddel címkésablonokat.

Speciális effektek

Használhat különleges betűtípusokat, nagyméretű, félkövér és körvonalazott változatokat. Tanácsainkat követve lépésről lépésre megtanulhatja, hogyan kell hasz-

nálni a Wingdings szimbólumokat és a kész alakzatokat a grafikában. Tippeket és tanácsokat is adunk a színek használatához, így könnyen létrehozhatja a színes háttérű és szövegű címkéket.

Tudta-e?

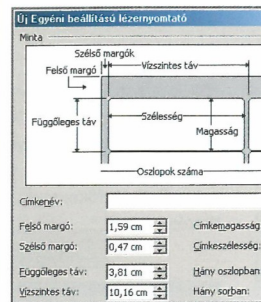
Sok vállalkozásnak szüksége van professzionális címkékészítő programra. Nekik szeretnénk a figyelmükbe ajánlani a www.provimax.hu oldalt. Mielőtt beszerezne egy ilyen programot, érdeklődjön más lehetőségek után is. Vásárlás előtt minden részle-

ra a megfelelő megoldást kapja.

Mit tud a számítógépem?

Kérdés-felelet

ke pontot. Ott a **Címkék** fülre kattintson, majd a **Beállítások** gombra. Írja be a címke méreteit és az oldalon való elhelyezkedését a megfelelő sorokba. Nyomjon **OK**-t. Ha a méret, amire szüksége van, nem szerepel a már meglévők közt, módosítsa azt.

K Hogyan készíthetek kerek címkéket?

F A Wordnek nincs kerek címke sablonja. Készítsen négyzetes címkésablont, melynek oldalhosszúsága megegyezik a kívánt kör átmérőjével. Majd ezzel a sablonnal készítsen kerek címkét.

A rajz eszköztárból az **Ovális** gombot használja. Tartsa a **Shift** gombot lenyomva, amíg az egeret mozgatva megrajzolja a kört.

K Mit tegyek, ha a címkéim nem jelennek meg a Terméktípus ablakban?

F Hozza létre saját sablonját. Az **Eszközök** menüben válassza ki a **Levelek és küldemények**, azon belül pedig a **Boríték és cím-**

K Hol kaphatok címkénymtatás-hoz papírt?

F Számítástechnikai boltban vagy papír-írószertboltban. Rendelhet papírt és más számítógépes kiegészítőket a www.officetrans.hu vagy www.officedepot.hu oldalon.

Szótár

VAGÁNY VAGYOK (COPPERPLATE GO)
Kétszoros dobos (DicoMedium)
Ölére vágym (Jester)
Egy anyag vagyok (LucidaHan)
Szűrtápos (Szűrtápos)

Betűtípus Különböző elnevezésű és változatú betűformák léteznek. Vannak normál, félkövér nyújtott és körvonalazott típusok.

Betűméret A betű nagysága. Mértékegysége a „pont” (pt). A Word eszköztárának legördülő menüjéből választható legnagyobb méret a 72 pontos. Nagyobb betűméretet a Formázás menüponton belüli Betűtípusra kattintva érhetünk el, ha a Betűtípus fül Méret ablakába beírjuk a kívánt értéket, majd lenyomjuk az OK gombot.

Címketípus A címke típusa vagy gyártója. Avery címke használata esetén válassza ki az „Avery A4 vagy A5” méretet.

Sablon Szövegtűkö, aminek segítségével elkészíthető a címke.

Wingding Szövegbe illeszthető képi szimbólum.

Hibakereső

A címkék beragadtak a nyomtatóba.

Ha a papírt többször akarjuk használni, előfordul, hogy a címkék elakadnak a nyomtatóban. Ezért célszerű az iven lévő összes címkét egyből megformázni és kinyomtatni, azaz egy ív címkét csak

egyszer betenni a printerbe. Érdemes a nyomtató használati útmutatóját is megnézni a címkénymtatással kapcsolatban. Fontos, hogy a nyomtató típusának megfelelő címkét használjunk. A csomagban „inkjet” vagy „laser” felirat szerepeljen.

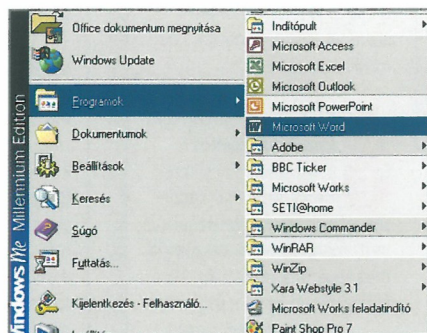
Mit tud a számítógépem?

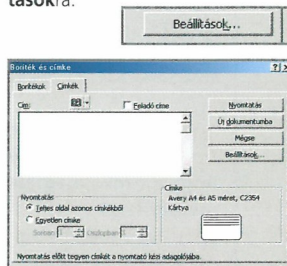
Sablonkészítés

A címkekéhez egy sablont kell készíteni. Ezt használva tudja majd a címkek sorát nyomtatni.

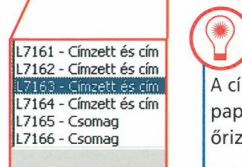
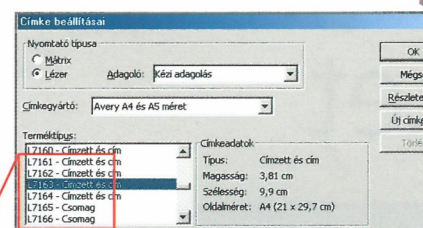
1 Kattintson a **Start** menüre, majd a **Programok** közül válassza ki szövegszerkesztőjét, és nyissa meg. Ebben a programban fog dolgozni. **Microsoft Word**ben készülnek a címkek. A program indulásakor azonnal megnyit egy új dokumentumot.

2 A **Sablon létrehozásához** az **Eszközök** menüből válassza ki a **Levelek és küldemények**, majd a **Boríték és címke** pontot. Kattintson a **Címkek** fülre, majd a **Beállítások**ra.

3 A 'Címke beállítás' dobozban válassza ki nyomtatója típusát. A **Terméktípus** legördülő menüjéből válasszon címketípust. Majd nyomja meg az **OK** gombot.

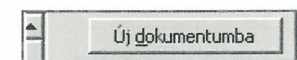

Ötlet

A címkeket próbaképpen sima papírra nyomtassa, majd ellenőrizze elhelyezkedésüket.

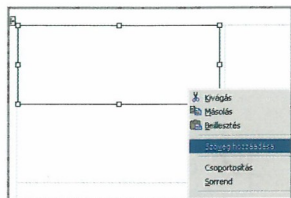

4 A **Borítékok és címke** dobozban nyomja meg az **Új dokumentumba** gombot. Az új dokumentum **Táblázat** menüjében válassza ki a **Rácsvonalak megjelenítése** pontot.

A címke megrajzolása

5 Jelenítse meg a **Rajzolás** eszköztárat a **Nézet** menü belüli eszköztárak **Rajzolás** pontjára kattintva. A címke körvonalának megrajolásához kattintson a **Négyszögletes** gombra a **Rajzolás** eszköztárban. Az első klikkeléssel a címke bal felső sarkát tudja kijelölni, majd átlósan húzva az egeret a címke jobb alsó sarka felé tudja kialakítani a négyszöget.

6 A címkén belüli jobb klikkeléssel egy shortcut menü jelenik meg, válassza ki a **Beillesztés** pontot.

Kisokos

Kész alakzatok használata

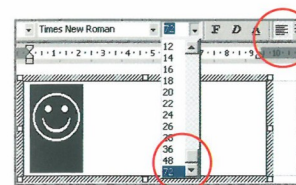
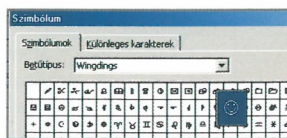
Csillag, zászló és más egyszerű formájú címkeket is készíthetünk a következők szerint. A **Rajzoló** eszköztárban jelölje ki a kategóriát és válassza ki a kívánt alakzatot. Kattintson a címke belsejébe, majd az egeret mozgassa átlósan, így alakítja ki az alakzatot. A kívánt méret elérésekor nyomja le a

Shift gombot. Ezt a formát is feltöltheti szöveggel és ki is színezheti a már ismertetett lépésekben.

Szöveg és Wingding beillesztése

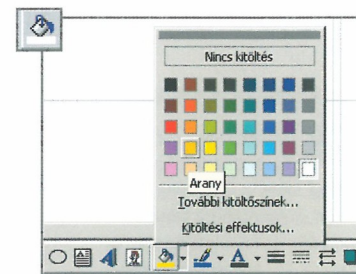
7 Gépelje be a szöveget vagy a **Beszúrás** menüből válassza ki a **Szimbólum** pontot. Klikkelés után a **Szimbólumok** fülben a betűtípus legördülő menüjéből válassza ki a **Wingding** pontot. Kattintson egy szimbólumra, majd a **Beszúrás** gombra.

8 A méret megadásához jelölje ki a szöveget vagy a szimbólumot, és az **Eszköztár** legördülő menüjéből válassza ki a kívánt méretet. Balra, középre és jobbra zárószóval címkejét tipografizálhatja is.

Színek

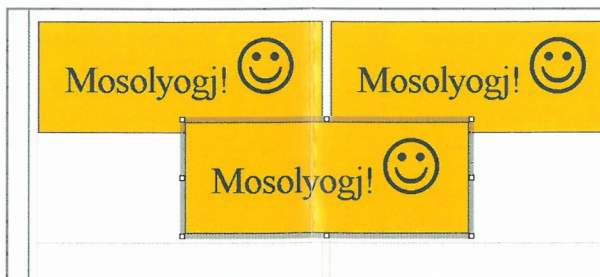
9 A háttér beszínezéséhez kattintson a címke-re, hogy az ki legyen választva, majd a **Rajz** eszköztárból a **Kitöltőszín** ikonra. Válasszon színt vagy kitöltési effektust.

10 A szöveg vagy a Wingding színének megváltoztatásához jelölje ki azt, majd nyomja meg a **Nyíl** ikont, és válasszon színt.

A címke nyomtatása

11 A **Szerkesztés** menüben lévő **Másolás és Beillesztés** segítségével töltsse ki a sablont címkejével. A **Rajz** eszköztárban található **Szövegdoz** gomb megnyomva a címke tartalmát a kívánt módon helyezheti el a sablonon. Akár minden egyes címkét külön megtervezhet.

12 A nyomtatáshoz tegye a címkeket a nyomtatóba a címke útmutatója szerint, majd a

Fájl menüben válassza ki a **Nyomtatás** pontot.

Filmforgatás webkamerával

Felvétel indul

Tartalom

- ▶ A filmzéshez szükséges eszközök és kellékek
- ▶ Főpróba a forgatás előtt
- ▶ A kamera beállításainak módosítása
- ▶ Különböző filmes technikák

A webkamera kisméretű videokamera, amelyet a PC-hez csatlakoztatva videofelvételeket készíthet, és azokat a számítógépének a képernyőjén játszhatja vissza. A kamerát e-mail üzenetek rögzítésére és videokonferenciák lebonyolítására használják, de alkalmas rövid filmek készítésére is. Állítsa össze kedvenc mozifilmje legizgalmasabb kockáit, vagy forgassa le saját mini történeteit.

Kicsi és gyönyörű

Gondolkozzon miniatűr méretekben. A kisautók, figurák és felhűzős játékok egy valódinak látszó jelenet kulcsfontosságú szereplőivé válhatnak. Bemutatjuk, hogyan állíthatja össze videofelsze-

relését, hogyan próbálhatja el a filmjeleneteket, és hogyan készíthet webkamerájával jó minőségű felvételeket. A film lehet néma, de a PC mikrofonja segítségével hangeffektusokat és zenei aláfestést is illeszthet a filmhez.

Tudta-e?

Az Internetről rengeteg, a film világáról szóló tudnivalót is letölthet. Tegyen látogatást az Internet Movie Database (www.imdb.com) honlapon. Ha azzal kacérkodik, hogy webkamerás rendezői bemutatkozását követően aktív szerepet

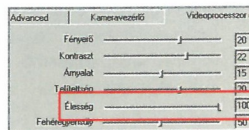

vállalna a filmes világban, keresse fel a Cyber Film School (www.cyberfilmschool.com) honlapot, ahol elsajátíthatja a filmkészítés összes fortélyát, a forgatókönyvírástól a szereplői és rendezői tudnivalókon át egészen a nagyjátékfilm forgatásig.

Kérdés-felelet

K Küldhetek-e teljes videofelvételt a barátomnak?

F A legtöbb webkamera módot ad rá, hogy a készülék a saját formátumában e-mail üzenet mellékleteként küldjön felvételt. Bár néhány Internet-szolgáltató korlátozza az elküldhető fájl méretét.

K Javíthatom-e képeim minőségét anélkül, hogy lecserélném webkamerámat?

F A fényviszonyok javítása az egyik legfontosabb tényező. Mivel a természetes fény a legkedvezőbb, próbálja meg a felvételt az ablak közelében elkészíteni. Győződjön meg arról is, hogy a kockák sebessége a maximálisra van állítva. A kép minőségének finombeállítását a Speciális kamerabeállítások részben végezheti el. Az Eszközbeállítások részben található Élesség csúszkát tolja maximumra, és készítsen próbafelvételt.

K Hogyan játszhatom le egy felvételt csak az egyik részét?

F A videó alatt elhelyezkedő lejátszás sáv a videofelvétel hosszát jelzi. Mozgassa a kis kék nyilakat a kívánt kezdési és végpontokhoz. A lejátszás a legközelebb eső kockával fog elindulni.

K Hogyan illesztem össze a különböző felvételeket?

F Ha számítógépére telepítve van a Paint Shop Pro 7 program, annak Animation Shop szoftverével a különböző felvételeket vágással, szerkesztéssel és beillesztéssel önálló filmmé alakíthatja. Bővebb információt az Animation Shop súgófájlaiban talál.

Szótár

Pan and tilt Panorámafelvételnek hívjuk, amikor a cselekmény nyomán követséghez a kamerát lassan körbejárjuk. Ezzel a technikával a westernfilmekből már jól ismert drámai hatást érhetjük el. A kamera fel és le mozgását hívjuk billegetésnek.

Executable format Olyan fájlformátum (.exe), amely hozzárendeli a felvételhez a Videolink Mail funkciót, így a fájlát bárki le tudja játszani, aki PC-vel rendelkezik.

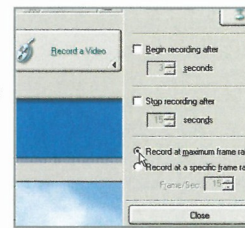
.avi Az 'Audio Video Interlaced' rövidítése. Olyan Windows fájlformátum, amelyet más számítástechnikai környezetben (például Apple rendszerben) is le lehet játszani. Kiseb, mint egy '.exe' fájl, így felhasználható saját felvételek rögzítésére vagy ismerősöknek való továbbküldésre.

Player A felvételek lejátszására alkalmas szoftver. A legtöbb modern PC már tartalmazza a Windows Media Playert, de más szoftverek, mint például az Apple QuickTime is letölthetők az Internetről.

Hibakereső

A felvétel döcögős, egyenetlen.

Növelje a fényt, legyen az természetes vagy mesterséges. Zárjon be minden alkalmazást, amely lassíthatja a PC működését. Ismételje meg a felvételt. Ha a képernyőn még mindig túl széteső a felvétel, a 'Record a Video' gombra kattint-

va válassza a **Change Video Capture Settings** opciót, majd a **Record at Maximum Frame Rate** sort. Ha nem akar hangot rögzíteni, vegye ki a pipát az 'Include audio' opció elől, majd kattintson a **Close** gombra. A kép akkor is szaggatottan jelenik meg, ha a kamera vagy a felvett tárgy túl gyorsan mozog.

A szükséges eszközök

Mielőtt forgatni kezdene, gondolja át, mi áll rendelkezésére. Használjon fel mindent, amit megfelelőnek ítél.

1 Gondolkozzon egyszerű megoldásokban. Háttérfüggönnyel készíthet világos szövetből vagy színes papírból, miniatűr díszleteket építhet kartondobozokból, csövekből, mintás papírokból, majd ezeket a kellékeket kiszínezheti vagy kifestheti.

2 Átlátszó varrócéra vagy horgászsinór segítségével mozgathatja a tárgyakat. Kösse a zsinórt a kellékre, és mozgassa úgy, hogy a kamerában ne látszódjon. Levegőben játszódozó eseményeknél a tárgyakat felfüggesztheti.

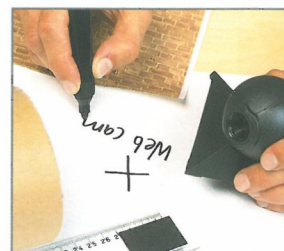

Főpróba

3 Lépjen a **Start** menü **Programok** almenüjére, válassza azt a programot, amit a webkamerához adtak, ilyen a Logitech QuickCam programja. Helyezze a kamerát és a tárgyakat a PC elé, ha lehetséges úgy, hogy a fényforrás a kamera mögött legyen.

4 A képernyőn megjelenő képet használva kísérletezzon a megfelelő kameraszöggel, és tartsa meg a jelenet főpróbáját a kamera helyzetének teszteléséhez.

5 Ha elégedett a kamera szögével, jelölje meg a kamera helyét egy papírlapon. Jelölje be a többi elem helyét is. Ez a kiindulópont a későbbiek során. A díszletek bejelölését az igazi nagy mozifilmek forgatócsoportjának tagjai is elvégzik.

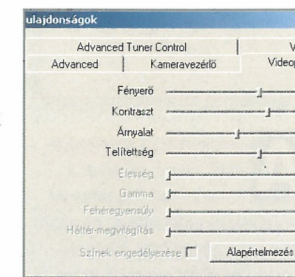
A kamera beállításainak módosítása

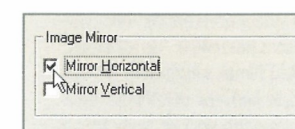
Ötlet

Húzza az ablakokat a képernyő szélére, így láthatja a beállítások módosításának hatását.

6 A fényviszonyokat a webkamerára beállításával módosíthatja. QuickCam programban kattintson a **Kamerabeállítások módosítása**, majd a **Speciális kamerabeállítások** parancsokra. Válassza az **Eszközbeállítások** fület. Most beállíthatja a fényviszonyokkal kapcsolatos különböző opciókat, és azonnal láthatja, hogyan befolyásolják a beállítások a filmezni kívánt tárgy megjelenését.

7 Az Advanced ablakban egyéb hatásokkal is kísérletezhet. Válassza például az **'Image Mirror'** (Kép tükrözése) egyik opcióját, majd kattintson az **OK** gombra.

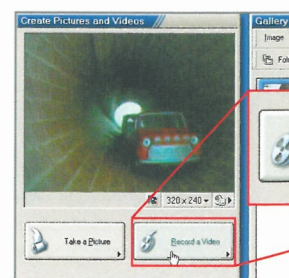
Kisokos

Kameramozgatási technikák

Ha a tárgy mozdulatlan, a mozgás érzetét a kamera elmozdításával elérheti. A webkamera fókuszállítása kicsit lassú, tehát ne mozgassa a kamerát túl gyorsan. Ha helikopterről készült felvételt akar utánozni, lebegtesse a kamerát a tárgy fölött. Amikor egy szomorú fekete-fehér jelenetet szeretne lefilmezni, állítsa a **Kontraszt** értékét maximumra, a **Telítettség** értékét pedig minimumra, majd végül kattintson az **OK** gombra.

Felvétel és lejátszás

8 Ha némafilmet forgat, kattintson a **Record a Video** gombon látható jobbra mutató nyílra, majd vegye ki a pipát az **Include audio** sor elől, végül nyomja meg a **Close** parancsot. Készüljön fel a forgatásra, majd kattintson a **Record a Video** gombra.

9 Amikor leforgatta a jelenetet, nyomja meg a **Recording in Progress... Press to Stop Recording** gombot. A felvétel lejátszása automatikusan elindul. Mentéséhez kattintson a **File** menü **Save As** parancsára és válasszon egy mappát. Nevezze el a fájlt (több jelenet esetén használjon számokat is), majd kattintson a **Save** parancsra.

A CD-címkéző használata

Egyedi
jelleg

Tartalom

- Izléses CD-címkék tervezése
- Egyedi háttér használata
- Sablonok és stílusuk ki-próbálása a SmartDesign programban
- Szöveghatások

A kár van gépére telepítve CD-író, akár nincs, a Sure Thing CD-címkézővel együtt szállított sablonokat mindegyikben hasznosnak fogja találni, mielőtt a CD-k nyilvántartására kerül sor. A címkéken kívül egy sor borítótérket, gerinctérket és belső borítósablont is talál a sablonok között. A könnyed kezdést háttérsablonok sokasága segíti, de természetesen saját tervezésű hátteret is készíthet.

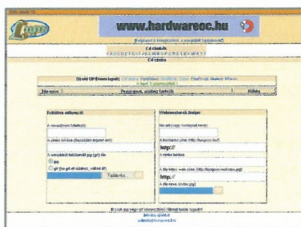
Ügyes címkék

A fejezet lépésről lépésre mutatja be az egyedi címketervezés folyamatát, de ezek a lépések a program által készíthető egyéb címketípusok tervezéséhez is útmutatásul szolgálnak. Megtud-

hatja, hogyan választhat hátteret, hogyan használhatja a különböző szöveg effektusokat, hogyan változtathat betűtípust, színt és méretet, és hogyan készítheti el saját igényeinek megfelelő CD-gyűjteményét.

Tudta-e?

K edvenc keresőnkbe, a Vizslába az origo.hu oldalon írjuk be, hogy CD-címke. Furcsa nevű oldalt nevez meg a kereső a <http://loogooos.hu-t>. Kattintsunk az oldal közepén található sorban a CdCímke opcióra. A hirdető sáv alatt

megjelenik a CdCímke felirat, alatta pedig ABC sorrendben a választék. Ha a választékokat virtuálisan is meg akarja nézni, akkor kattintson az előnézet sorra. A címke kínálatot most már képszerűen is végig böngészheti.

Kérdés-felelet

K Hogyan illeszthetek emblémát a címkére?

F Válassza az I-beam vagy Pointer eszközök egyikét,

majd kattintson duplán a 'Place Your Logo Here' felirattal keretbe. Megjelenik a 'Picture' párbeszédablak. Kattintson a 'Change Picture' parancsra és keresse meg azt a képfájlt, amit emblémaként kíván használni. Nyomjon kétszer OK-t.

Ha a kiválasztott sablon nem tartalmazza a fent említett 'Place Your Logo Here' keretet, kattintson a Photos/Cliparts parancsra és válassza a Use Picture Tool eszközt.

Az egérkurzort nyomva tartva és húzva jelöljön ki egy megfelelő méretű keretet. Engedje el az egérgombot, és az előbbiekhöz hasonló módon jelölje ki az emblémát.

K Mit tegyek az íven lévő másik címkével?

F A legtöbb CD-címke két címkét tartalmaz, két címkét tartalmaz, előfordulhat, hogy nem szeretné mindkettőt kinyomtatni

addig, amíg nincs két teljesen kész címketerve. Ha csak az egyik címkét nyomtatja ki, majd kivágja, cserélje ki, hogy az ív későbbi visszahelyezéskor beragad a nyomtatóba.

K Hogyan igazíthatom a hátteret a grafikai tervhez illő méretűre?

F Kattintson a Backgrounds parancsra és válassza a Background

Properties opció. A Background Images részben jelölje meg a 'Stretch to Design w/Bleed' opciót, ezáltal a háttér mérete vízszintes vagy függőleges irányban módosul.

Szótár

Eszköztár A programok leggyakrabban használt funkcióit indító parancsok gombjainak gyűjteménye.

Cursor Villogó 'I-Beam', jelzi azt a helyet, amelyre a dokumentumon belül az adott elem elhelyezésre kerül.

Logo Kép vagy jelmondat formájában megjelenő cég-embléma.

pipsqueak

ClipArt Az összes grafikai alkalmazás által értelmezhető számítógépes kép.

Keret Egy adott kép helye a grafikai területen belül. Minden szöveget és képet ilyen keretekben kell elhelyezni, amely keretek a munkaterület tetszőleges helyére elhelyezhetők.

Program Egy bizonyos feladat vagy eljárás számítógépes végrehajtására kifejlesztett szoftver.

Hibakereső

A sablonon belül nem tud módosítani a szöveget.

A címkeforma kiválasztásakor valószínűleg a 'Select layout style' menüt használta, amely magában foglalja a szöveg effektusokat, mint például a hajlított szöveg stílust. Az effektusokat megjelenítő szövegkeretben lévő szöveg formázásához vá-

lassza az I-beam vagy Pointer eszközt, és kattintson duplán a tervezetben lévő szövegre. Jelölje ki a szöveget a 'Text Effect' ablakban és gépelje be azt a szöveget, amire ki szeretné cserélni. Visszatéréshez és a változtatások megtekintéséhez nyomja meg az OK gombot.

A kezdeti lépések

A CD-címkéző program megnyitása után szükség van egy sablonra. Válassza a SmartDesign opciót.

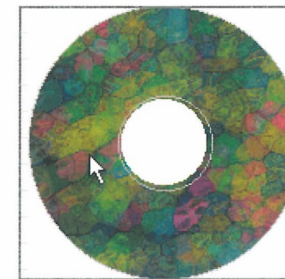
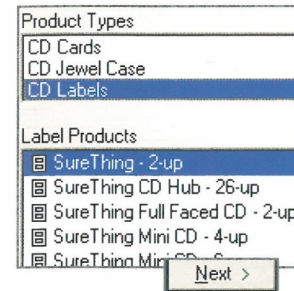
1 A program elindításához kattintson a **Start** menü Programok almenüjére, válassza a **SureThing** majd a **SureThing CD Labeler LE Edition** sorokat. Másik megoldásként kattintson az Asztal megfelelő parancsiknjára.

2 Zárja be a SureThing reklámlakát, majd az új címke tervezésének megkezdéséhez kattintson a **New** parancsra.

3 Válassza ki a címketípust és a termékfaját. Kattintson a **Next** (Tovább) gombra.

4 Nyomja meg a **Browse** parancsot, itt választhat hátteret, nyomjon **OK**-t, majd **Next**-et.

5 Jelölje meg a 'Use SmartDesigns'-t és kattintson a **Finish**-re. Most megadhatja részleteket.

Ötlet
A törlendő elemet jelölje ki a Pointer eszközzel, és nyomja meg a Delete gombot.

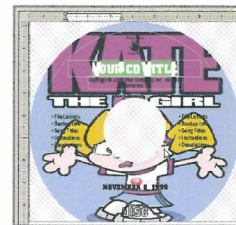
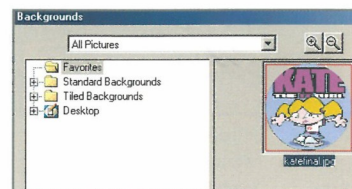
Saját háttér beillesztése

Ha van egy olyan saját készítésű háttere, amelyet szívesen használna, a CD-címkéző program tervező ablakában jelölje azt ki.

6 Kattintson a képernyő baloldalán lévő **Backgrounds** ikonra és válassza a legördülő menü **Use Your Own Backgroundj**át.

7 Kattintson a megfelelő mappában a keresett fájlra. Nyomjon **OK**-t.

8 A kiválasztott kép a tervezendő CD-címke háttérképeként jelenik meg.

Szöveg beillesztése és formázása

Miután kiválasztotta a címkésablont, a rendelkezésre álló helyekre beillesztheti saját szövegét.

9 Válassza az eszköztár I-beam parancsát, majd jelölje ki a 'YOUR CD TITLE' szöveget.

10 Gépelje be a kívánt CD-címet. Az eszköztár formázó parancsai segítségével megváltoztathatja a szöveg betűtípusát, színét és stílusát.

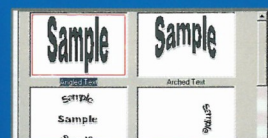

11 Az utóbbi lépést a sablon más részeivel (például a track listing – zeneszámok listája és data created – adatrendezés) kapcsolatosan is elvégezheti.

Kisokos

Trükkös szövegek

Saját szövegboksai elkészítéséhez kattintson a **Text Effects** gombra, majd válassza a **Use Text Effect Wizard** opciót. Az első ablakban ki kell választania a szöveg alapformáját. Ha ezzel végezt, kattintson a **Next** gombra. A következő ablakban a kiválasztott alaptí-

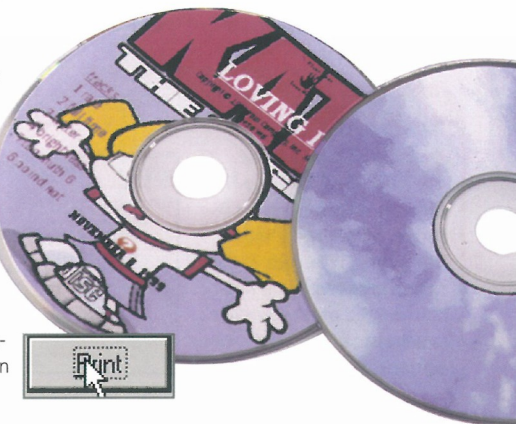
pust módosíthatja, megváltoztathatja annak színét, stílusát és méretét. Végül gépelje be a szöveget és nyomja meg a **Finish** parancsot.

Nyomtatási kép és nyomtatás

12 Amikor elégedett az elkészült tervvel, kattintson a tervező képernyő jobb felső sarkában lévő **Preview** (Nyomtatási kép) gombra. Megjelenik a címke kicsinyített nyomtatási képe.

13 Helyezzen el a nyomtatóban egy címkeívet és ügyeljen arra, hogy az pontosan illeszkedjen. Végül kattintson a **Print** gombra.

Video- adatbázis

Könnyű elérhetőség

Tartalom

- ▶ Videadatbázis készítése a Microsoft Access segítségével
- ▶ Videokazetták és tartalmuk összekapcsolása
- ▶ Kétfajta űrlap tervezése Access Varázslóval

A datbázis lehet egy adatlap, egy táblázat nevekkel és címeikkel, esetleg több bonyolult, összefüggő táblázat. A Microsoft Access nagy teljesítményű adatbázis-kezelő alkalmazás, eszközökkel kínál az adatok beviteléhez, társításához, rendezéséhez, megtekintéséhez és kinyomtatásához. Munkahelyeken már széles körben használgják, de ideális eszköz otthoni használatra is. Példaul adatbázis:

készíthet vele kedvenc videóiról és DVD-gyűjteményéről.

Terepszemle

Egyetlen adattábla használatakor felmerülhet az a probléma, hogy nehéz előre tudni a tárolni kívánt

adatok mennyiségét. Például előfordulhat, hogy nem határozott meg elegendő mezőt. Ez a kártya azt mutatja be, hogyan hozhat létre az igényeinek megfelelő, tökéletes és rugalmas adatbázist.

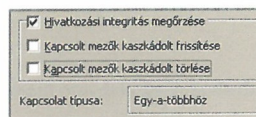
Tudta-e?

Ha az Access programról még többet szeretne tudni, vagy különleges megoldásokkal kapcsolatos kérdése van, akkor leg-egyszerűbb, ha meglátogatja a www.microsoft.hu weboldalt. Az oldalon vagy beírja a keresőbe az

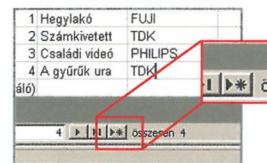
Access szót, vagy belép a Termékinformáció menübe, itt rákattint a 'Segítségnyújtás az Access programhoz' sorra, majd a megjelenő ablakban kedvére válogathat az önt érdeklő témának megfelelően.

Kérdés-felelet

K Új bejegyzést szeretnék adni egy videóhoz. Mit tegyek?

F Kattintson az új rekord gombra a 'Videók: tábla' alján. Új üres sor képződik. Az Access automatikusan menti a beépelt adatot.

K Hogyan töröljek egy videót vagy tartalmát az adatbázisból?

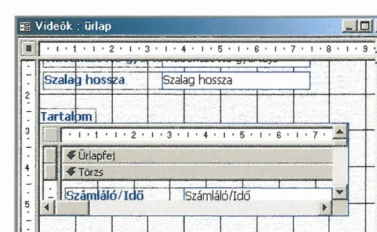
F Kattintson a törlendő mezőre. A **Szerkesztés** menüből válassza a **Rekord törlése** parancsot. Nyomjon **Ignt** a figyelmeztető panelben, amennyiben véglegesen törölni szeretné a rekordot az adatbázisból. Ha meggondolta magát, és megtartaná a mezőt, nyomjon **Nemet**.

Hibakereső

**Nem tudja áthúzni
a Tartalom úrlapot
a Videók úrlapra.**

Tervező nézetben fontos úgy beállítani a 'Videokazetták: adatbázis' ablakot és a Videók űrlapot, hogy egyidejűleg láthatóak legyenek. Szükség szerint

méretezze át a Videók űrlapot, hogy legyen elég szabad terület. Ezután erre a helyre húzza át a Tartalom űrlapot, mozdítsa el balra, és az űrlapláb fölé érve engedje el.

Szótár

Videók : tábla		
	Mezőnév	Adattípus
V	Videókód	Számláló
	Film címe	Szöveg
	Videokazetta gyártója	Szöveg
	Szalag hossza	Szöveg

Számláló Olyan mezőtípus az Access adatbázisban, amely az egyes rekordok hozzáadásakor automatikusan egyedi számot rendel a rekordhoz. Ezáltal az amúgy azonos adattípust tartalma-

	1 Hegylakó
	2 Számkivetett
	3 Családi videó
	4 A gyűrűk ura
(Számiláló)	

zó mezőket egyedi módon különbözteti meg, ami kulcsfontosságú a kapcsolatok feldolgozásakor.

Segédűrlap Olyan űrlap, amely egy másik űrlapon belül jelenik meg. A benne tárolt adat valamilyen módon kapcsolódik az elsődleges űrlaphoz. Videoadatbázis esetén a Tartalom űrlap a segédűrlap, mert egy videóhoz számos, tartalomra vonatkozó feljegyzés tartozik, amelyek különböző táblákban vannak tárolva.

Új üres adatbázis készítése

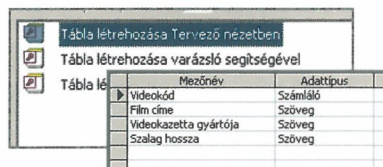
Az Access adatbázisok sokkal rugalmasabbak, mint a táblázatkezelő alkalmazások alapvető listái.

1 A **Start** menüben válassza a **Programokat**, majd a **Microsoft Access**-t. Az ablakban helyezzen pontot az 'Úres Access adatbázis' mellé. Nyomjon **Ok**-t. Megjelenik az 'Új adatbázis' ablak. A 'Fájlnév'-ben adjon címet az adatbázisnak, a példában ez 'Videók'. Nyomja le a **Létrehozás** gombot.

2 A 'Videokazetták: adatbázis' ablakban kattintson duplán a

Tábla létrehozása Tervező nézetben parancsra. A 'Mezőnév' alatti első sorba írja be a 'Videokód' szót, az 'Adattípus' oszlopban pedig válassza a 'Számítóló' opciót a legördülő menüből. Adjon hozzá még három mezőt, 'Cím', 'Gyártó' és 'Szalag hossza' névvel. Mindháromhoz állítsa be a 'Szöveg' adattípust.

3 Jobb egérgombbal kattintson a **Videokód**-ra. Válassza az **Elsődleges kulcsot**. A **Fájl** menüben válassza a **Mentés másként** opciót. Írjon 'Videók'-at a 'Tábla (tábla 1)

Mezőnév	Adattípus
Videokód	Számítóló
Film cím	Szöveg
Videokazetta gyártója	Szöveg
Szalag hossza	Szöveg

mentése az alábbi néven'

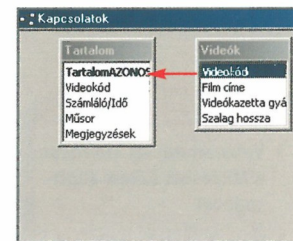
Mezőnév	Adattípus
TartalomAZONOSÍTÓ	Számítóló
Videokód	Szám
Számítóló/Idő	Szöveg
Műsor	Szöveg
Megjegyzések	Szöveg

4 Lépjön vissza a 'Videók: adatbázis' ablakba. A fentieket megismételve készítsen egy második, 'Tartalom' nevű táblát, a következő mezőkkel: 'Tartalom-

azonosító, Videokód, Számítóló/Idő, Műsor és Jegyzetek. A Tartalomazonosító legyen az elsődleges kulcs, az adattípus legyen Számítóló, míg a Videokód legyen Szám. Mentse.

5 Az **Eszközök** menüből válassza a **Kapcsolatok** parancsot. Az előhívott 'Tábla megjelenítése' ablakban a **Shift** gomb segítségével jelölje ki mindkét táblát, és nyomja le a **Hozzáadás** gombot. A Videók és a Tartalom nevű panelek most megjelennek a Kapcsolatok ablakban. Zárja be a 'Tábla megjelenítése' ablakot.

6 Kapcsolja össze a videókat és lehetséges tartalmukat. A 'Videók' panelből húzza át a Videokódot a 'Tartalom' panel Videokódjára.

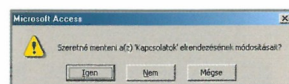

7 A párbeszédpanelben pipálja ki a 'Hivatkozási integritás megőrzése', majd a 'Kapcsolt mezők kasz-

kádolt frissítése' és a 'Kapcsolt mezők kaszkádolt törlése' funkciókat. Nyomja le a **Létrehozás** gombot.

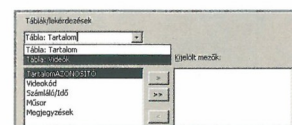
8 Bezárva a 'Kapcsolatok' ablakot az Access megkérdezi, szeretné-e megőrizni a módosításokat. Nyomjon **Igen**-t. Az adatbázis alapját képező struktúra elkészült, a következő lépések az adatok bevitelének és megjelenítésének formáira vonatkoznak.

Állítson össze elsődleges űrlapot

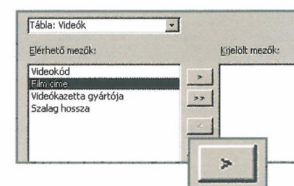
Készítsen űrlapot a videók és egy másikat a tartalmak számára. Amikor ezeket egyesíti, elsődleges videóűrlapot fognak alkotni.

9 A 'Videokazetták: adatbázis' ablakban az **Objektumok** oszlopban található az Űrlapok funkció. Kattintson duplán az **Űrlap létrehozása varázsló segítségével** parancsra.

10 A 'Táblák/Lekérdezések' alatt az előbukkanó menüből válassza a **Tábla: Videókat**.

11 Jelölje ki az űrlapon megjelenítendő mezőket az 'Elérhető mezők' ablakból, majd kattintson a jobbra mutató nyílra. Ismétlje meg minden mezőnév-nél. Ha rákattint a nyílra, az adott mezőnév automatikusan a 'Kijelölt mezők' ablakba kerül.

12 Nyomja le a **Tovább** gombot. Tegyen pontot az 'oszlopos' opció mellé, majd nyomjon **Tovább**ot. Válasszon háttérmentát, és lépjen tovább. Adjon címet az űrlapnak, pl. 'Videók', és nyomja le a **Befejezést**. Zárja be a megjelenő űrlapmentát, és ismétlje meg a fentiek, a Tartalom- és Videokód kihagyásával.

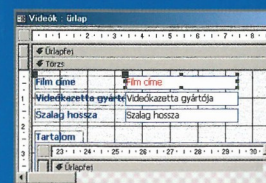

Kisokos

Az űrlap külső megjelenése

A fontos adatok mezőit kiemelheti, ha átállítja a betű-

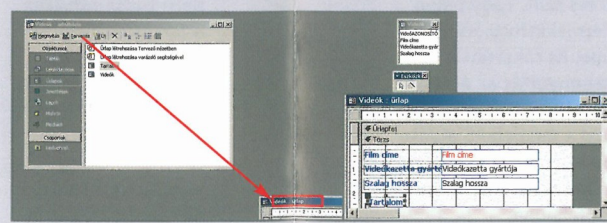
stílust, betűméretet, illetve a háttérszínt. Helyezze a kurzort a 'Videó' mezőbe. Növelje meg a betűméretet 11-re, és kattintson a Félkövér gombra. Háttérszín választáshoz kattintson az eszköztáron található Kijelölt és háttérszín nyílra, majd válasszon színt a palettáról.

Fókuszban

Segédűrlap készítése

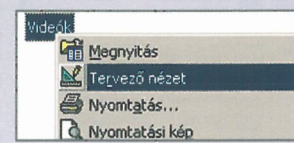
A segédűrlap segít a táblákból származó információk összegyűjtésében. Rákattintással és áthúzással könnyedén előállítható.

1 Jobb egérgombbal kattintson a **Videók** űrlapra a 'Videokazetták: adatbázis' ablakban, majd válassza a **Tervezői nézetet**. Rendezze úgy a Videók űrlapot, hogy a 'Videokazetták: adatbázis' ablak legyen látható a háttérben.

2 Ragadja meg a **Tartalom** űrlapot a 'Videokazetták: adatbázis' ablakban, majd húzza át a Videók űrlapra az **Időtartam** alá. Balra és lefelé irányítsa, hogy egyik mezőt se takarja le.

3 Kattintson a **Bezárásra**, a 'Mentés' ablakban pedig az **Igenre**. A Tartalom űrlap most már a Videók űrlap segédűrlapja.

Weblap hátterek

**Szöveg,
mintás alapon**

Tartalom

- ▶ Háttér készítése weblaphoz
- ▶ Választás a minták és felületek sokaságából
- ▶ Saját háttér tervezése
- ▶ A színek megváltoztatása HTML kód szerkesztésével

Háttér nélkül minden honlap rendkívül unalmas és egyhangú lenne. A színes hátterek és fényképek élénkítik a honlapot, sőt megkönynyíthetik használatát is. Minél ötletesebb és vonzóbb egy honlap, annál több látogató fog oda újra és újra visszatérni.

Számtalan lehetőség

A legegyszerűbb weblap alapja egy olyan szín, amely több mint

16 millió árnyalatból választható ki. A Microsoft Word segítségével a háttérhez többféle érdekes effektust rendelhet, amelyek kiválaszthatók az absztrakt mértani formák és a különböző hatásokat utánzó felületek (pl. vászon, fa, bőr) sokaságából.

Ebben a fejezetben bemutatjuk, hogyan használhatja a Wordöt weblap hátterek készítéséhez, megváltoztatásához és a weblap tartalmával harmonizáló minták tervezéséhez. Megismerkedhet a hátterek weboldalához való felhasználásának módjaival is.

Tudta-e?

Ha komolyabb honlapot akarunk készíteni, és van rá lehetőségünk ezt megfizetni is, akkor keressünk meg egy Web designert. A keresést természetesen az Interneten kezdjük, valamelyik keresőben, pl. a Vízslában. Példánkban kiválasztottuk

a Stardust nevű Web designert. Találhatunk még pályázati lehetőségeket is. Ha cégével akar megjelenni a Hálón, ez esetben érdemes felkutatni olyan állami vagy Phare támogatást nyújtó weboldalakat, mint például a www.econet.hu-t.

Kérdés-felelet

K Használhatok-e digitális fényképet?

F Igen, de erre a célra csak a

megfelelő nagyságú fényképek alkalmasak. Ideális esetben a háttér grafika méretének 5 KB alatt kell lennie, így a honlapra látogatóknak nem kell várniuk, amíg a kép letöltésre kerül. A digitális fényképek mérete azonban a 100 KB-ot is meghaladhatja.

K Miért látszik a háttérben illesztés?

F A mintáknak pontosan kell kapcsolódnuk, ha láthatatlanná akarjuk tenni az illesztéseket. Éppen ezért szerencsés, ha szabályos vagy véletlenszerű mintákat használ, így elkerülheti a zavaró vonalak megjelenését, amelyek a legjobban megtervezett weblap összehatását is tönkretehetik.

```
<meta http-equiv=Content-Type content=
charset=windows-1250>
<meta name=Generator content="Mi
<title>Kisvárdi Városi Zenekar</
</head>
<body background="háttér.jpg">
```

K Milyen grafikát használjak a háttérhez?

F A JPG fájlok általában a sokszínű (pl. fényképes) háttérreklhez vagy a rendkívül kifinomult árnyékolást használó grafikákhoz alkalmazhatók kiválóan. A GIF formátumú képeket inkább egyszerűbb, sima grafikai elemeket és kevés színt használó háttérreklhez érdemes felhasználni. Az optimális végeredmény elérése érdekében próbálja ki mindkét fájlformátumot, és válassza a megfelelő megoldást, optimalizálva az állomány méretét és a kép minőségét.

K Jegyzetomb programban nem láthatók-e a weblap grafikák?

F A Word által elkészített és a Jegyzetombban értelmezett HTML nyelv csak szöveget tartalmaz. Képfájl esetén azonban annak csak helye és címe tárolódik HTML kódban. A honlap grafikus elemeinek megtekintéséhez lépjen a Fájl menü Megtekintés weblapként parancsára, vagy nyissa meg a HTML fájlt egy Internet-böngésző programban, mint pl. az Internet Explorer vagy a Netscape Navigator.

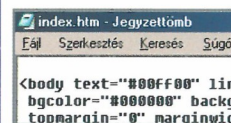
Szótár

Digitális fénykép Digitális kamerával készített fénykép, amely elektronikus úton rögzíti a képet.

Jegyzetomb A Kellékek menüben található egyszerű Windows szövegszerkesztő program, amely kép nélküli, formázatlan szöveg (például HTML fájl) írására és olvasására alkalmas.

HTML címke A weblap HTML kódjának azon része, amely az oldal megjelenítésére vonatkozóan ad utasítást. A weblap minden egyes eleme saját címkével rendelkezik, amelyet csúcsos zárójel (< >) fognak közre.

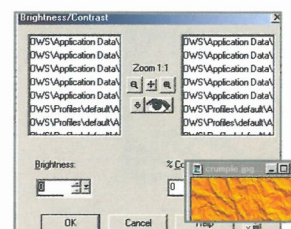

Hexadecimális Olyan számítógép programozási számzósi rendszer, amely a tíz számjegy mellett még hat betűt is tartalmaz.

Hibakereső

A háttér mintázata túl zsúfolt, ezért a szöveg nehezen olvasható.

Ha a weblap betűtípusának, betűméretének vagy színének megváltoztatása nem vezet eredményre, a háttér egyszerűsítéséhez használjon egy grafikai programot; ilyen, pl. a Paint

Shop Pro. Állítson a fényességen és a kontraszton, vagy csökkentse a képhez használt színek számát a Színek menü Beállítások menüjének Fényesség/Kontraszt parancsára lépve. A fényesség növelésével és a kontraszt csökkentésével például a fénykép áttetsző vízzelé változtathatja.

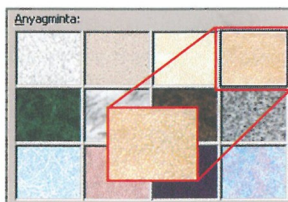
Háttér beszúrása

A színes vagy mintás háttér alkalmazásával gyökeresen megváltoztathatja honlapja megjelenését és hatását.

1 Nyissa meg a Word programot, majd saját honlapját. Lépjen a **Formátum** menü **Háttér** parancsára, és válasszon színt. Példánkban a 'Világos-sárga' szín került kijelölésre.

3 Kattintson a **Formátum** menü **Háttér** parancsára, de ezúttal lépjen a **Kitöltési effektusok** pontra. Válassza a 'Kitöltési effektusok' ablakon belül található **Anyagminta** fület, jelölje ki a háttérteret, nyomjon **OK**-t.

4 A mintázat felváltja az előzőleg kiválasztott egységes színt. Az effektus annyiszor ismétlődik, ahányszor az oldal kitöltéséhez szükséges.

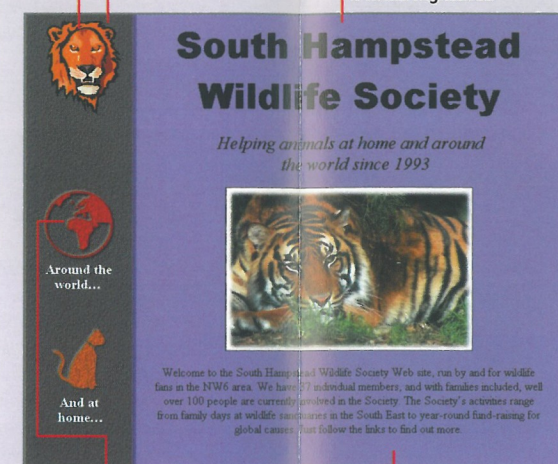
Fókuszban

A háttér sikeres tervezése

A honlapok tervezői a legtekélyesebb hatás eléréséhez a honlap-szerkesztő programok nyújtotta számos lehetőséget kihasználják.

Az áttetsző háttér előtt elhelyezett kivágott képek (mint pl. ez az oroszlánfej) jól kitűnnek egy weblapon.

Ha a háttér mintázatát két oszlopra bontja, könnyen választhatja a gombokat tartalmazó baloldali menüsávot a fő szövegrészről.

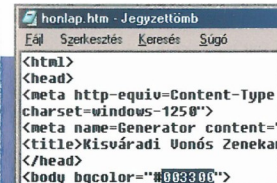
Ha egy grafikai program, pl. a Paint Shop Pro segítségével azonos háttérmintázatú parancsgombokat készítt, weblapját izlésessé és egységessé teheti.

Egy jó háttér az egész szöveget – beleértve a színes, kiegészítő hypertext hivatkozásokat és a fő szöveget is – könnyen olvashatóvá teszi.

Kisokos

A kód szerkesztése

Minden weblaphoz tartozik egy HTML kód, amely az oldal megjelenítésére vonatkozó utasításokat ad a webböngésző programoknak. Próbálja megváltoztatni a háttérhez tartozó szinkódot. Nyissa meg a Jegyzettömb alkalmazást, majd a weblapot. Keresse meg a 'BGCOLOR=' nevű HTML

címek és változtassa meg a hexadecimális számokat. A sárgásbarna színhez billentyűzzé be a 'FFCC99' jelsort. Mentse a fájlt '.htm' kiterjesztéssel, majd a böngészőben való megnyitáshoz duplán kattintson a fájlra.

Saját háttér készítése

Ha egyik kész Word mintázat sem nyerte el tetszését, grafikai programjával készített, saját tervezésű mintát is beilleszthet.

1 Nyissa meg a Paint Shop Pro programot és tervezzen saját weblap-stílusának megfelelő mintázatot. (Ez az egyszerű ötvonalas kotta tökéletesen illik egy zenei együttes weblapjához.) A képet kis méretben készítse el, hogy az gyorsan töltsdön le, amikor valaki a honlapra látogat.

2 Mentse a mintázatot abba a könyvtárba, amelyben weblapját is tárolja. Ellenőrizze, hogy mentéskor a Fájltípus részben a legördülő menüből a megfelelő formátumot (GIF vagy JPG) választotta.

3 Térjen vissza a weblaphoz, nyissa meg a **Kitöltési effektusok** ablakot és kattintson a **Tovább** gombra.

Ötlet

Ihletet kaphat az Interneten böngészve a különböző hátterek használatához.

4 Keresse meg weblap könyvtárában az Új háttérteret és nyomja meg az **OK** gombot.

Képek a weboldalon

Válasszon a kínálatból!

Tartalom

- ▶ Grafika elhelyezése a weboldalon
- ▶ A képek átméretezése a gyorsabb letöltés érdekében
- ▶ A megfelelő formátumban történő elmentés
- ▶ Javaslatok a képkérésre

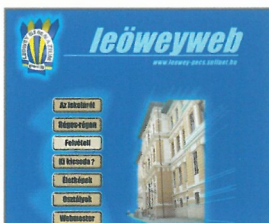
Az ingyenes webhely az Internet-szolgáltatóval történt megegyezés eredményeképpen lehetőség arra, hogy megismertessük a nagyvilággal grafikai munkánkban testet öltött ábrázolásainkat. Bár viszonylag egyszerű szöveg alapú weboldalt készíteni a Jegyzetből vagy a FrontPage Express segítségével, a weboldal mégiscsak akkor az igazi, ha képeket is tartalmaz. A böngészők

is szívesebben időznek olyan weboldalon, ahol képeket is nézegethetnek.

Képek az oldalon

Ez a kártya bemutatja, hogy a kiválasztott kép hogyan alakítható át egy grafikai program segítsé-

gével a nagyközönség számára is érdekes információvá. Kiderül, hogyan kerülhet egy kép olyan formátumba, hogy megfelelő legyen a weboldalunkra. Ha a kép méreténél fogva nem illik a weboldalra, beállítható a megfelelő nagyságra.

vagy kereskedelmi weboldalon. Ha olyan képet akarunk használni, amelyet nem mi készítettünk, engedélyeztetni kell a közzétételét a jogtulajdonosokkal. Ha ez nem lehetséges, mindenképp tüntessük fel a kép alatt a szerzői jog tulajdonosát.

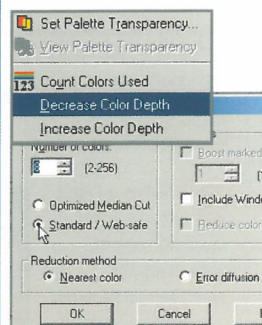
Tudta-e?

Nagy lehet a kísértés, hogy átvegyünk gombokat, képeket és más grafikai megoldásokat mások szépen kivitelezett weboldaláról, de sohasse feledkezzünk meg arról, hogy szerzői jogok védik a mások weboldalát díszítő grafikákat, legyen az magán

Kérdés-felelet

K Hogyan csökkenthetem a kép méretét, hogy gyorsabban menjen a letöltése?

F A kép színeit csökkentheti. A Paint Shop Pro-ban menjen a **Colors**, majd a **Decrease Color Depth** parancsra. Válassza az **X Colors [4/8 bit]** megjelölést. Tegyen pontot a 'Standard/Web Safe' mellé és a 'Palette' felirat alá írja be a 8-as vagy a 16-os. Nyomja meg az **OK**-t.

K Mindig legyen szöveg a képhez?

F Nem. Ámbár nem rossz, ha egy kis szöveg is tartozik a hozzá, mint pl. egy főcímsor az oldalon található első grafika fölött. Ez ad némi utalást a látogatónak az oldal tartalmára vonatkozóan, míg várakozik a kép letöltésé-

kor. Emellett segíti a weboldal regisztrálását a keresőprogramokban.

Sok kereső a html oldal első 30 karakterére korlátozza a keresést. Ha ez az 'img src' paranccsal működik, azt jelenti, hogy sok értékes információ nem jut el azon kereső felhasználóihoz, akik így kevésbé szívesen látogatnak el a weboldalra.

K Számomra érthet-
lenek a formátu-
mok. Melyiket használ-
jam?

F Az olyan képeket, amelyek egyszerű színeket tartalmaznak, mint pl. a gombgrafikák vagy nagyméretű címsorok, GIF formátumban kell elmenteni. Azok a képek, amelyek fokozatos tónusokat tartalmaznak, mint pl. a fényképek, JPG formátumban tárolandók.

Hibakereső

Nem jelennek meg a képek a weboldalon, miután letöltésre kerültek a webszerverre.

Ez leggyakrabban azért van, mert a képfájl neve és a kép eredetének megjelölése nem illenek össze. A webszerverek működési rendszere betűnagy-

ságtól függő, míg a Windows-é nem. Fontos, hogy a html hódban lévő képerjedet-megjelölés pontosan passzoljon a képfájl nevéhez, és mindig nagybetűkkel írjuk, hogy a képek biztosan megjelenjenek a weboldalon.

Szótár

Keresőprogram Olyan szolgáltatás, amely segít a keresett információkat megtalálni az Interneten egy speciális szoftver segítségével.

Google keresőprogram

Képelem Grafikai mértékegység. Minden egyes pont, amelyekből egy kép összeáll, egy képelemet képvisel.

72 képelem, vagyis pont található egy inch-ben (DPI).
JPG Joint Photographic Experts Group. A JPG fájlok a legalapvetőbb képfájlformátumok az Interneten. Kicsik és kompaktok, mégis képesként 16. 7 millió szín megjelenítésére képesek.

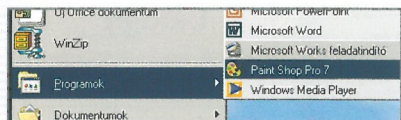
GIF Graphics Interchange Format. A JPG alternatív formátuma. Az összes formátum közül a GIF rendelkezik a legkisebb fájl mérettel, viszont csak 256 szín megjelenítésére képes.

Letöltés A fájlok másolásának folyamata egy weboldarról a számítógép merevlemezére.

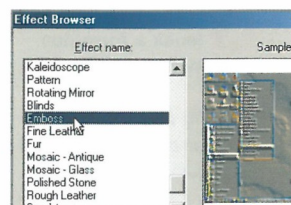
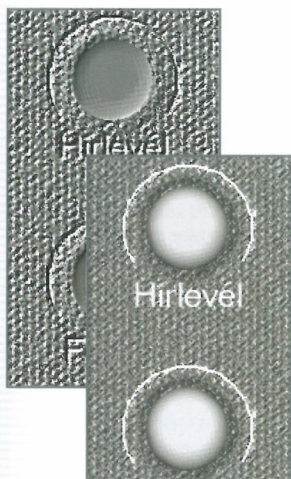
A képek átírása

Egy grafika megváltoztatásához grafikai programra van szükség. Ha nem rendelkezik ilyennel, letöltheti az itt használt Paint Shop Pro 7 változatát a www.jasc.com weboldaltól.

1 A Start gomb megnyomásával lépjen a **Programok**ba és keresse meg a **Paint Shop Pro-t**. Indítsa el.

2 A File menübe lépve az **Open** parancs megadása után keresse meg az alkalmazni kívánt képet.

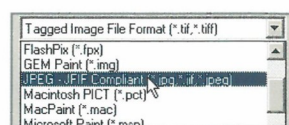
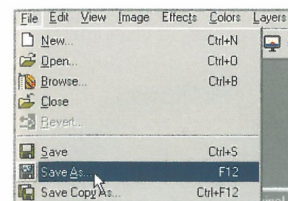
3 Átalakíthatja a képet az **Effects** menüben található **Effect Browser** alkalmazásával. Jelöljön ki egy effektet a bal oldali listából. Az effekt megtekinthető lesz a jobb oldalon. Ha olyat talál, amelyik megtetszik, az **OK** gomb megnyomásával kiválaszthatja.

4 Időt takaríthat meg a letöltés-kor, ha a színes képet fekete-fehérré változtatja. Ehhez egyszerűen lépjen a **Color** menübe és válassza a **Grey Scale** parancsot.

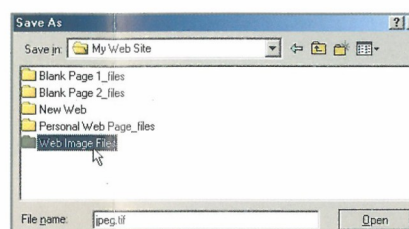
A kép elmentése és előkészítése

Ha már megjelent a kép a képernyőn, el kell menteni, vagy GIF, vagy JPG formátumban. Valahogy így:

1 A Paint Shop Pro-ban lépjen a **File** menü **Save as** pontjára. A megjelenő párbeszédablakban adjon új nevet a képnek vagy a grafikának. Ezzel a módszerrel – biztos, ami biztos – egy másodpéldányt tudunk előállítani az eredeti példány mellett.

2 A 'Save as type' ablakban válassza a 'JPG-JPEG-JFIF Compliant' vagy a 'CompuServe Graphics Interchange' opciót, a kép típusától függően.

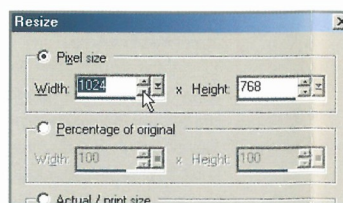
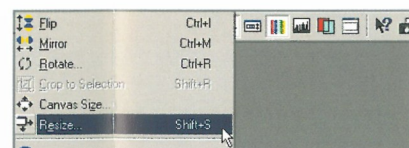

3 Érdemes a képet elmenteni egy olyan könyvtárba vagy mappába, amelyben kifejezetten a weboldalon található képeket tárolja, így külön lesznek a html fájloktól.

A kép átméretezése

Ha a kép túl nagy vagy túl kicsi a weboldalhoz képest, megváltoztathatja a méretét, hogy az tökéletesen illeszkedjen az oldalra.

1 A Paint Shop Pro 7-ben először jelölje meg a **Resize** parancsot az **Image** menüben vagy nyomjon **Shift + S**-et.

2 Bátran kísérletezzon az adott átméretező opciókkal. Például a képelem méretének megváltoztatásához tegyen pontot a 'Pixel size' mellé, majd a fel-le nyilakkal állítson a szélességen és a magasságon. Nyomjon **OK**-t.

Fókuszban

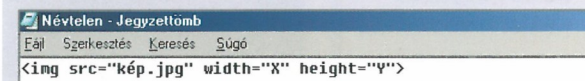
A kép elhelyezése a weboldalra

A kép felhelyezése azon múlik, hogy milyen módszerrel építjük be. Ez történhet egy kód programba történő beírásával, például a Jegyzetkönyv esetében vagy szoftver alkalmazásával.

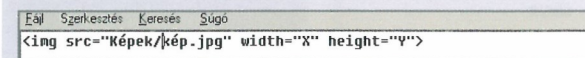
1 Ha a Jegyzetkönyvet használja a html programozásához, ezt a kódsort kell hozzáadnia:

```

```

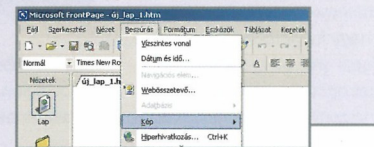

2 Itt a képfájl neve 'picture.jpg' lesz, az 'X' és az 'Y' a kép szélességét és magasságát határozzák meg képelemekben. Ha 'Képek' elnevezésű mappában tárolja a képeit, ezt a kódot alkalmazza: ``

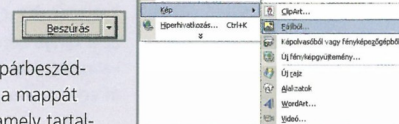

A kép címoldalra helyezése

1 Kattintson az **Insert** gombra. Válassza az **Image** parancsot. Megjelenik az **Image** párbeszédablak.

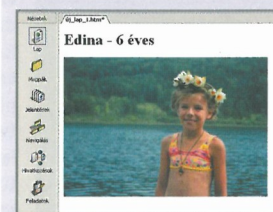
2 Jelölje meg a **Browse** parancsot, és a megjelenő párbeszédablakban keresse elő a mappát vagy az alkönyvtárt, amely tartalmazza a keresett képet.

3 Miután megtalálta a képet, kattintson az **Open** gombra, így felhelyezheti a weboldalra.

Ötlet

Ha mégis vissza szeretne vonni egy változtatást, tartsa lenyomva a **Ctrl+Z** billentyűket.

Kisokos

Képforrások

A képek beszerzésének több változata is lehet. Ha rendel-

kezik szkennert, beszkennelhet fotókat vagy rajzokat. Letölthet fényképeket digitális kameráról. Alkalmazhat ClipArt képeket a hatalmas választékból. Elcsíphet képet a számítógép képernyőjéről is, de készíthet a Paint Shop Pro, vagy az Adobe Illustrator programok segítségével is.

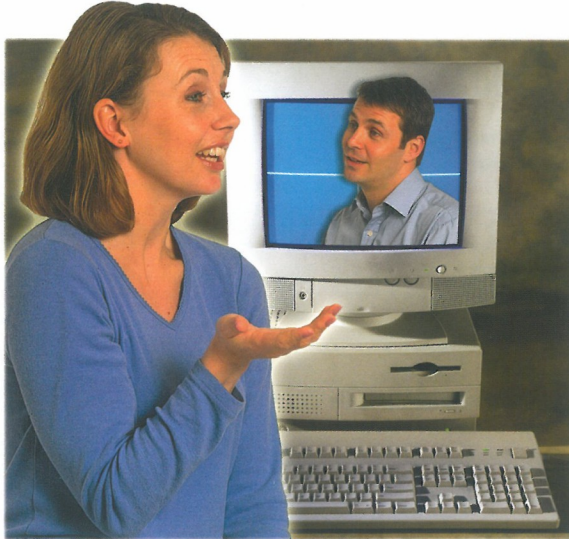

Videotelefon szoftver

Hívjon föl!

Tartalom

- Beszélgessen barátaival és családjával videotelefonon
- A videotelefon programok bemutatása
- Vásárlási útmutató webkamerához
- Ismerősök felkutatása címlista alapján

Az elektronikus levéllel szemben a videotelefon izgalmas alternatívát kínál, mivel egy helyi hívásnak megfelelő áron beszélgethet a világ bármely pontján lévő barátaival, rokonaival. Ha webkamerát is telepít a számítógépre, szemtől szemben társaloghat azokkal, akiknek ugyanilyen felszereltségű gépük van. Legnagyobb előnye, hogy a videotelefon költségkímélő megoldás.

Itt és most

Csupán a megfelelő programra, webkamerára, hangszórókra és egy mikrofonra van szükség. Amint a másik fél is előkészíti számítógépét, tudnak majd kép kíséretében társalogni.

A Windows ME és az XP felhasználóinak emellett rendelkezésre áll a NetMeeting nevű, előre telepített videotelefon szoftver. A NetMeeting segítségével megkeresheti a program többi felhasználóját az Interneten.

Tudta-e?

Töltsön el egy kis időt a kamera beállításával, hogy a képernyőn a lehető legjobb arcát mutassa. Ne helyezze a kamerát túl közel, a kontraszt és az élesség gombok segítségével pedig tökéletesítse a képet. Legyen elég fény,

hogy a kép ne legyen elmosódott vagy árnyékol. Egyszerű háttér elé helyezkedjen, így feltűnőbb lesz a képen. Látogasson el a www.webkamera.hu oldalra, és válogasson kedve szerint az érdekes tudnivalókból.

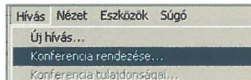
Kérdés-felelet

hívást kezdeményez az Interneten, a vizuális kapcsolat egyoldalú lesz: nem fogja látni a másik felet.

K Lehet konferenciahívást indítani a NetMeeting segítségével?

F Igen. A NetMeetinget pontosan erre fejlesztették ki. Válassza a **Hívást** majd az **Értekezlet összehívása** opciót a NetMeeting értekezlet beállításaihoz. A szokásos audio és videoszolgáltatásokon túl a NetMeeting képes számítógépek közötti fájlmegosztásra és közös írótablea használatára.

K Hogyan kerülhetem el az idegenek figyelmét?

F Úgy, hogy nem regisztrálja magát az on-line címjegyzékben. Mindegyik programcsomag megkérdezi, akar-e regisztrálni az on-line fiókba. Amennyiben igennel válaszol, az internetes telefonjának beállításai ugyan láthatóvá válnak minden felhasználó számára, de a személyes adatai nem.

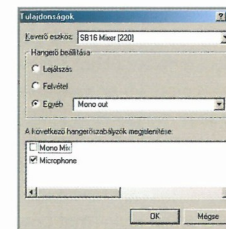
K Használhatom-e a videotelefon programot, ha a másik félnél nincs webkamera?

F Igen, de az információcsere csak akkor működik, ha mindkét számítógépre ugyanaz a program van telepítve. Akinek nincs webkamerája, az is használhatja az alkalmazást, ha figyelmen kívül hagyja a videóra vonatkozó opciókat telepítéskor. Amikor

Hibakereső

Nem sikerül üzembe helyezni a mikrofont.

Győződjön meg arról, hogy a mikrofon a mikrofonbemenetbe van dugva a hangkártyán, és nem a vonalbemenetbe. Ha ellenőrizni akarja, hogy a mikrofon ki van-e jelölve és nincs-e elnémitva, kattintson a Hangerő ikonra.

A Hangerőszabályzó párbeszédpanel menüjében válassza a **Beállításokat**, majd a **Tulajdonságokat**. Kattintson az 'Egyéb' gombra és pipálja ki a Microphone opciót. Nyomjon **OK**-t. Megjelenik egy új hangerőszabályzó, 'Microphone' néven. A csúszka felfele és lefele húzásával állíthatja a mikrofon hangerejét.

Szótár

Webkamera USB porton csatlakozó kis digitális kamera, amely élőképfelvételt és közzétét teszi lehetővé az Interneten.

Helyi hálózat (LAN) Egy iroda vagy épület által behatárolt területen létrehozott számítógép hálózat. A nagyobb távolságokat áthidaló számítógép hálózatoknak távolsági hálózat (WAN) a nevük.

IP cím Négyjegyű szám, 217. 206. 40. 92 formátumban, amelyet akkor kap meg, amikor bejelentkezik az Internetre. Ennek segítségével képes a videotelefon program megkeresni és azonosítani a számítógépet.

IP-cím: 192.168.0.1

Konferenciahívás Video- vagy audiohívás, amely során kettő vagy több résztvevő beszélget, és fájlokat küld az Interneten.

Webkamera vásárlása

A webkamera és a videotelefon program lehetővé teszi, hogy az egész Földön bárkivel élőben kommunikáljon.

A webkamerák választéka hatalmas. A legelterjedtebb típus egy digitális kamera, amely a számítógépen keresztül csatlakozik az Internetre. A komolyabb webkamerák élőképet és hangot jelenítenek meg. A www.webkamera.hu honlapon különböző webkamerákat tekinthet meg.

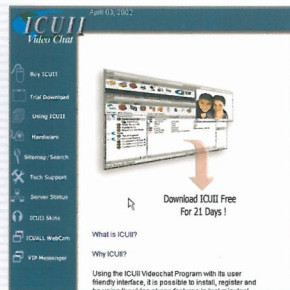
A webkamerák egyszerre készítenek videót és digitális fényképet

A videotelefon szoftver beszerzése

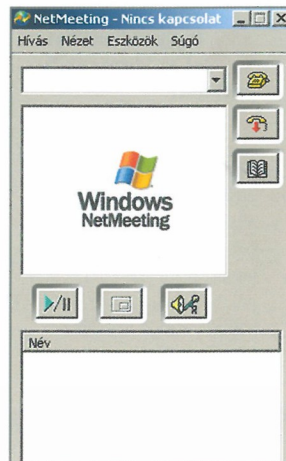
Amennyiben a videokommunikáció ötletét csábítónak tartja, számos programcsomagból választhat.

■ Windows ME és XP esetén érdemes kipróbálni a NetMeetinget. A NetMeeting lehetővé teszi, hogy az Interneten beszélgetsen a többi felhasználóval egy videokonferencia keretében, továbbá telefonálhat számítógépéről, fájlokat küldhet és megkeresheti az Interneten elérhető felhasználókat a Microsoft Internet címjegyzéke segítségével.

■ A NetMeeting alkalmazás elérhető a számítógép **Start** menüjéből. Kattintson a **Kellékekre**, majd a **Kommunikációra**, és válassza a NetMeetinget.

On-line csevegés az ICUI programmal

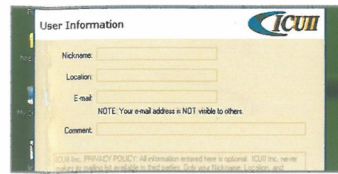

Windows NetMeeting

■ Otthoni számítógépről indított videokonferenciához egy másik ideális program az ICUI, amely támogatja mozgóképek küldését és fogadását, és képes audio csevegésre is. A próbaverzió letölthető a www.icui.com honlapról. Kattintson a próbaverzió (**Trial Download**) hivatkozásra

A videotelefon telepítése

A legtöbb videotelefon programcsomag telepítő Varázslóval együtt kapható. Ez gyakran tartalmazza a regisztrációt az on-line címjegyzékbe, ahol barátai megtalálják, ha az Interneten keresik.

A Videotelefon finombeállítása

A kép- és hangminőség az elérhető sávszélességen múlik, de a küldött jelek optimalizálására így is adódnak megoldások.

Számítógépe mikrofonját beállíthatja a Hangoló és videobeállítások varázsló segítségével, ami megvizsgálja beszédhangját, és beállítja a

hangerőszinteket. A Vezérlőpulton található **Hangok és audioeszközök tulajdonságai** opcióval válassza a **Hangok** fület, majd a

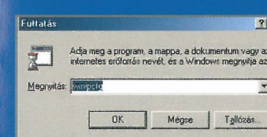

Hardver kipróbálása gombot. A videojelet állítsa a sávszélességnek megfelelően, legyen minőségűre, ha 56k-os modemet használ, jó minőségűre, ha kábelen vagy ADSL-en keresztül kapcsolódik az Internetre. Érdemes időt szentelni ezek beállítására, ha jól látható és érthető üzeneteket akar küldeni.

Kisokos

Helyi hálózatok

Az Internet mellett a helyi hálózaton is használhat videotelefont. Ehhez a fogadó fél számítógépének IP címét kell megadni. Ha Windows ME-vel dolgozik, kattintson a **Start**ra, majd a **Futtatásra**. A 'Megnyitás' mezőbe gépelje be, hogy 'winipcfg', és nyomjon OK-t. Amint megvan a szükséges IP

cím, ezt adja meg a NetMeeting erre vonatkozó mezőjében.

Fókuszban

Csevegjen!

Kapcsolatba léphet közvetlenül, vagy bejelentkezhet egy videotelefon címjegyzékbe.

Üdvözlő a Windows NetMeeting

A NetMeeting a világ bármely tájára emberek számára teljesen új kommunikációs módszert kínál. A NetMeeting segítségével konferenciákra vehetünk részt, a NetMeeting szolgáltatásai révén közösen dolgozhatunk a fájlokon, információkat oszthatunk meg az Interneten vagy a vállalati intranet keresztül.

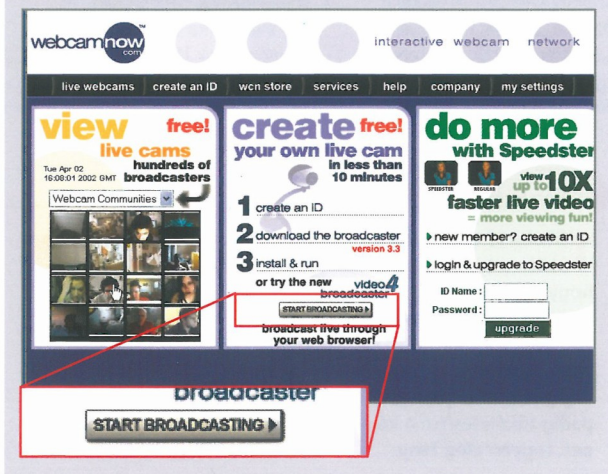
Ha többet kívánnak megtudni a NetMeetingről, kattintsunk az alábbi elemek egyikére:

- A NetMeeting újdonságai
- NetMeeting szolgáltatások
- A Súgó indítása

©2001 Microsoft Corporation. Minden fenntartva.

Ötlet

Beszélje meg a hívás időpontját, így biztosan eléri azt, akit keres.

Izgalmas fotók

Vissza
a múltba

Tartalom

- Így még értékesebbek
- Különleges címkékkel
- Színek és árnyalatok
- Készítsen kettős fotót

Emléktárgyaink között az esküvőkön, születésnapokon vagy más alkalmakkor készült családi képek idővel kultikus ereklyékké válnak. A számítógép segítségével egyedivé varázsolhatjuk ezeket a becses emléktárgyakat. A kép legjobb részét kiemelve, finom címke effektus hozzáadásával a leghehétköznapibb fényképet is régvésszi fotóvá alakíthatja. A pazar képeket elküldheti szeretteinek,

barátainak, sőt kinyomtatva akár be is kereteztetheti őket.

Családi értékek

Ez a kártya bemutatja a Paint Shop Pro 7 segítségével a fotók háttérének elhalványítását, ovális

keretbe szerkesztését. Szép árnyalatok hozzáadásával a kép stílusos, művészi hatású lesz. A programmal meghökkentően újja alakíthatja képeit. Lássuk ezt az egyszerű és szórakoztató folyamatot.

Tudta-e?

Adíszes fényképek az 1800-as évek közepétől a múlt század elejéig voltak divatban, ma már a kor patinás hagyományának számítanak. Fotók készültek teljes alakú ábrázolással, de népszerűek voltak a viktoriánus stílusú családi, félalakos fotók, ezeken a képet válltól lefelé elhomályosították. A világhálón számos régimódi kép látható, például ezek a Julia Margaret Cameron által készített fotók a www.dibola.co.uk hálózemen találhatóak.

Kérdés-felelet

K Milyen címke formát készíthetek?

F Az Eszköztár – Kijelölés párbeszédpanelben található Selection Type legördülő menüben több forma – például Rectangle (Téglalap), Square (Négyzet), Ellipse (Ovális) vagy Circle (Kör) – közül is választhat. Más formájú, akár szív alakú címkét is készíthet a Free Select lehetőség kiválasztásával.

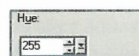
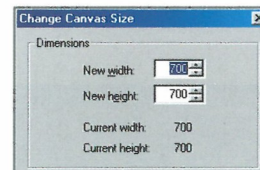
K Hogyan változtathatom meg a címke színeit?

F A címke színét a Colours menüben a Colourize lehetőség segítségével változtathatja meg.

A Hue and Saturation skálán a színeket 0-tól 255-ig terjedő számok jelzik. Mozgassa egy keveset a tolokákat, és nézze a kép színskáláját. Balról jobbra haladva piros, sárga, zöld, szürke, kék és bíborvörös képet kaphat. Válasszon ezek közül, és kattintson az OK gombra.

K Kiemeltem a kép egy részét, de most túl kicsi. Hogyan nagyíthatom meg?

F Nyissa meg a Paint Shop Image menüjét, és válassza a Canvas Size opciót. Írjon be egy nagyobb számot a New width és a New height panelekbe, majd kattintson az OK gombra.

Szótár

Címke/vignette Olyan kép vagy fénykép, amely fokozatosan elhalványodik, majd beleolvad a háttérbe.

Halványítás A kép szélének elhomályosítása. A halványítás mértékét képpontokban fejezik ki. Minél nagyobb a képpontok száma, annál finomabb az elhalványulás.

Ellentétes kijelölés

Az előzőleg kijelölt területen kívül eső területet jelöli ki. Ha a Kijelölés eszköz segítségével téglalapot rajzol, akkor a téglalap által határolt területet jelölte ki. Az Ellentétes kijelölés opcióval a téglalapon kívül eső területet jelöli ki.

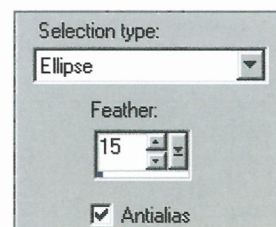
Háttérszín A Színpaletta jobb oldali paneljében jelenik meg. A halványítás során a kép a háttérszín panelben megjelölt színbe olvad át.

Hibakereső

A kép háttérének eltérőlése után nem sikerül a képet elhalványítani.

Mielőtt hozzáfog a címke körvonalának megrajzolásához, győződjön meg, hogy az 'Eszköztár – Kijelölés' párbeszédpanelbe 10 és 70 közötti számot írt be.

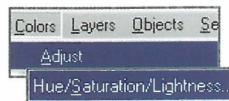

A halványítás mértékét később nem tudja módosítani. Az L billentyűt lenyomva jelenítse meg a Layers palette-et, majd ellenőrizze, hogy a képet tartalmazó réteg szintjén dolgozik-e.

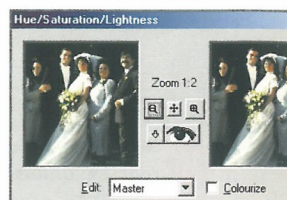

Készítsen Viktória-korabeli portrét

A kép beolvasása után, az arckép területének kijelölése előtt jelölje ki a színeket a Paint Shop Pro 7 segítségével. A címke fekete-fehér és színes képeken egyaránt hatásos.

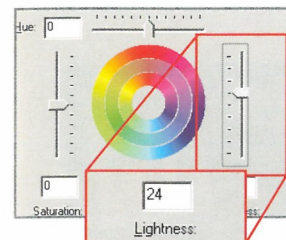

1 Készítsen másolatot a képfájlról, majd nyissa meg a Paint Shop Pro 7-ben. A színárnyalat kiigazításához válassza a **Színek** menüben az **Adjust**,

majd a **Hue/Saturation/Lightness** opciót. Nagyítsa meg a képet, hogy nagyobb részt láthasson belőle a megjelenítés ablakban. Helyezze a személyt a kép középpontjába.

2 A „Lightness” alatt a tolóka jobbra vagy balra mozgathatóval világosítsa, illetve sötétítse a képet. Ne fehéritse ki teljesen a kép egyes részeit. Kattintson az **OK**-ra.

3 Ha a kép széle vizsgálgja meg a fehér háttérszín kijelölését. Ha nem, kattintson a képernyő

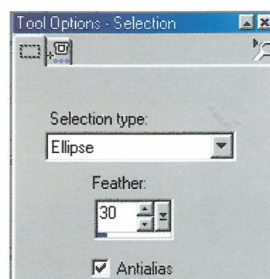
jobb oldalon található háttérszín panelre, válassza a színpaletán látható színek közül a fehéret. Kattintson az **OK** gombra.

Készítsen ovális címkét

Az ovális címke mind a modern, mind a hagyományos portrék esetében kedvelt keret.

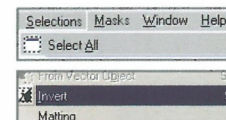
1 Az ovális címke és az elhalványuló szegély szélességének kiválasztásához kattintson a **Kijelölés**, majd a **Toggle Tool Options Windows** gombra. Az Eszköztár párbeszédpanelben kattintson a Selection Type mellett nyílóra, és jelölje meg az Ellipse (Ovális) formát. A 'Feather' panelbe írjon be egy 10 és 30 közötti számot.

2 Helyezze a mutatót a megrajzolandó ovális középpontjába. Az egér gombját tartva lenyomva, és rajzoljon az egérmutatóval egy ovális a kép köré. Ha nem elégedett a kapott formával, kattintson mellé és próbálja újra. Próbálja a személyt az ovális középpontjába helyezni úgy, hogy mások ne kerüljenek a képbe.

3 Jelölje ki és törölje az oválison kívül eső területet. A **Kijelölés** menüben válassza az **Invertet**. A kijelölt területet a kép széle körüli pontozott vonal és a központban lévő ovális jelzi.

Ötlet

Használja a **Shift + Ctrl + I** billentyűkombinációt a kijelölés visszaállítására.

4 Az **Edit** menüben található **Cut** opció segítségével kitörölheti a kép környezetét és elhalványíthatja a szegélyét. Megeshet, hogy a halványítási effektusra kicsit várni kell.

Kisokos

Készítsen kettős fotót

Készítsen két másolatot az eredeti fényképről. A vőlegény és a menyasszony

képét tegye külön címkébe. Egyelőre ne vágja ki őket. A **Kijelölés** eszköz segítségével jelölje ki a menyasszonyt ábrázoló ovális egy téglalapot rajzolva köré. A Szerkesztés menüben elérhető Paste és As New Selection opcióval másolja át a vőlegény címkéjébe. Most már kivághatja.

5 A **Crop** eszköz segítségével távolítsa el a külső fehér részt. Az egér gombját tartva lenyomva, és rajzoljon egy téglalap alakú keretet a címke köré, vékony szegélyt hagyva.

Adjon hozzá szépia árnyalatokat

Tetszetős antik hatást ér el, ha a színeket árnyalatokkal helyettesíti.

6 A **Színek** menüben válassza a **Színez** opciót. Jelölje ki a 23-as értékű árnyalatot és 128-as értékű telítettséget. A hatás megtekintéséhez kattintson a **Proof** ikonra, amelyet egy szem jelez, majd az **OK**-ra. Ha a fénykép fekete-fehér, válassza a **Színek** menüből az **Increase**

Colour Depth lehetőséget, majd állítson be 16 million colours – 24 bit értéket.

Multimédia varázslat

Hang
és kép

Tartalom

- ▶ Hogyan kezdünk hozzá
- ▶ Bemutatókészítés kész mintákkal
- ▶ Betűtípusok, hátterek és képek
- ▶ Hangeffektusok, animációk

A prezentációs szoftverek segítségével, mint a PowerPoint 2000 szöveget, grafikát, hangot és animációt kombinálva hatásos bemutatót készíthetünk. Üzleti, iskolai és egyetemi környezetben is nagyon hasznos, ha a PowerPoint segítségével hatásos prezentációt tudunk tartani. Házi használatra is készíthetünk bemutatókat születésnap bulikra, a nyaralás fotóiból, vagy akár lokálpatriótaként helyi pénzügyi akcióra is.

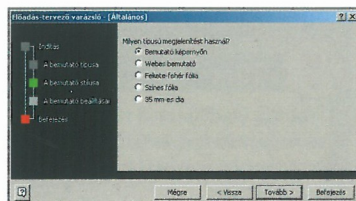
Bemutató könnyen

Ebben a fejezetben bemutatjuk a diatervezéstől a képek csatolásáig, hogy miként készíthet könnyen érdekes és hatásos bemutatót a PowerPoint eszközeit és lehetőségeit használva. Még a hangeffektusok és animációk

használata is gyerekjáték. A PowerPoint Varázslójának közreműködésével könnyedén, néhány perc leforgása alatt állíthat össze egy komplett bemutatót, sokkal látványosabbá téve előadását.

Tudta-e?

Sokféle kreatív bemutató készülhet a PowerPointtal. A PC alapú multimédia show a legjobban kivétve mutat. Lehetőség van arra, hogy a bemutató oldalait ki is nyomtassa. Így ki tudja osztani a jelenlévőknek, mielőtt

Interneten keresztül akár az egész világot.

Kérdés-felelet

Első nap

New York, New York!

málási sémák menüből válassza ki a **Megjelenés** parancsot. A bemutató során a szöveg nem jelenik meg azonnal, csak ha az egér bal gombjával kattint. Ha pontokba szedett listája van, minden egyes kattintással meg fog jelenni a következő pont.

K Túl nagy a kép. Le tudom kicsinyíteni?

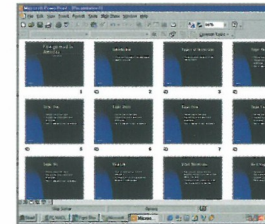
F Bármelyik grafikus programmal le tudja kicsinyíteni a képet. Ugyanakkor a PowerPoint lehetővé teszi, hogy csatolás után is változtasson a kép méretén. Egyszeri kattintással jelölje ki a képet, majd fogja meg a jelölőpontnál, és mozgassa az egeret, amíg a kívánt méretet el nem éri.

K Hogyan tehetem a szöveget rejtetté addig, amíg nem akarom megjeleníteni?

F A szöveg a képernyőn úgy jelenik meg a prezentáció közben, ha az egérrel rákattint. Jelölje ki a szöveget az egérrel, majd az **Ani-**

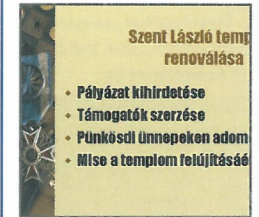
K Miként ellenőrizhetem a diák sorrendjét a bemutatómban?

F Legjobb, ha a **Diarendező** nézetet választja, így teljes áttekintést kap a prezentációjáról. A **Nézet** menüben válassza ki a **Diarendező** pontot. Prezentációját egyetlen oldalra kicsinyítve láthatja. A diák sorrendjét meg tudja változtatni, ha rájuk kattintva az egérrel új helyükre húzza őket.

Szótár

Animáció A képernyőn a szöveg, kép vagy grafika mozogva jelenik meg. Ezzel vizuálisan sokkal mozgalmassabbá, izgalmasabbá teheti a bemutatót.

Pontokba szedett felsorolás Bekezdésekbe szedett listát jelent. Mindegyik sor egy kis ponttal kezdődik.

Jelölőpont Olyan kis négyzet, ami az objektum szélein és sarkain jelenik meg, ha ki van jelölve. Ha rájuk kattintunk, akkor az objektum méretét, alakját tudunk változtatni.

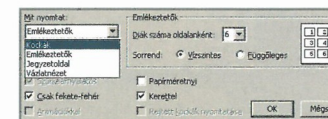
Áttűnés Az új dia megjelenésének módja az előző dia helyén. A PowerPoint számos elegáns áttűnéstípusot kínál.

Varázsló A programba épített "asszisztens", ami segít a felhasználónak új dokumentumot készíteni, és megmutatja a különböző választási lehetőségeket is.

Hibakereső

A prezentációt nem tudja megfelelően ki-nyomtatni.

Ha prezentációját után a bemutatót ki akarja osztani nyomtatott formában, a PowerPoint segítségével megbizonyosodhat, hogy sem a papírt, sem a tintát nem fogja pazarolni. A **Fájl** menüben válassza ki a **Nyomtatást**, majd a megnyíló párbeszéd-

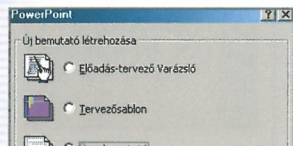
ne nyomtatni papírtakarékosság céljából, akkor a **Fájl** menüben a **Nyomtatási kép** pontra kattintson. Az 'Emlékeztető' panelrészen válassza ki, hogy hány diát szeretne egy oldalra tenni.

Kezdődhet az előadás

Kis fantáziával az egész család számára élvezetes bemutatót tarthatsz a PowerPoint segítségével.

1 Az indításhoz nyomja meg a **Start** gombot, válassza a **Programok** pontot, azon belül a **Microsoft PowerPoint**-ot.

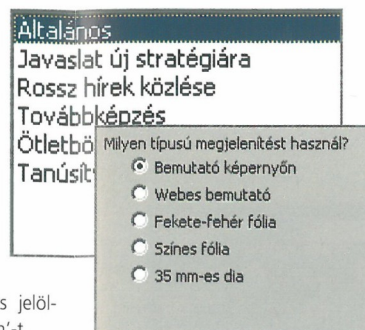

2 Négy lehetőséget tartalmazó ablak nyílik meg. Az **Előadás-tervező varázslóval** és a **Tervező** sablon pontok prezentációs vázlatokat kínálnak. Ha teljesen az elejéről kívánja kezdeni, válassza az **Üres bemutatót**. Ha már létező prezentációval szeretne dolgozni, válassza a **Bemutató megnyitása** opciót.

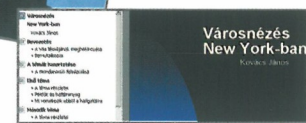
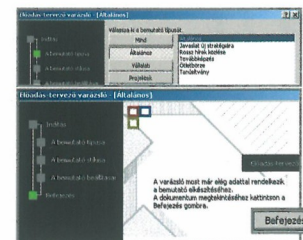
Az Előadás-tervező varázsló

A beépített tanácsadó segít a bemutató megtervezésében.

3 Válassza az **Előadás-tervező varázslót** a kezdő oldalon. Mikor a Varázsló megjelenik, nyomja meg a **Tovább** gombot, hogy az opciók felé továbbhaladjon. Válassza az **Általánost**, majd **Tovább**, és jelölje be a 'Bemutató képernyőn'-t.

4 Írja be a bemutató címét, és nyomja meg a **Befejezés** gombot.

5 A PowerPoint azonnal megjelenít egy 9 diából álló, szépen megtervezett bemutatót. A képernyő bal oldalán látható az összes, míg a jobb oldalon az éppen aktuális dia. Kattintson a bal oldalon a következőre.

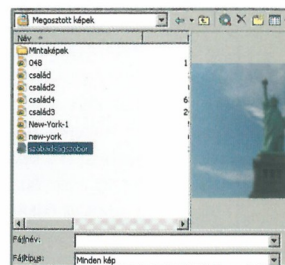
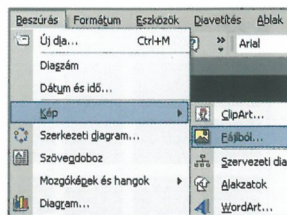
Bevezetés

- Kövacsék meglátogatják Bob bácsit
- Miert?
- Mikor?
- Hoi?
- Es mennyibe kerül mindez Apunak!

Képek csatolása

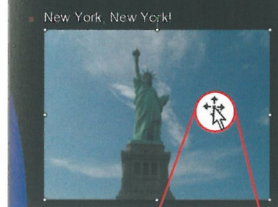
Élénkítse a bemutatót, mindig tartsa fenn a közönség érdeklődését.

7 A diában lévő szövegbe kattintson, ha a tartalmán kíván változtatni. A PowerPoint javaslatait el is fogadhatja, de el is veheti.

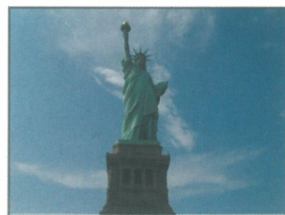

Első nap

New York, New York!

8 Az egér segítségével vigye a kiválasztott képet a helyére. Ugyanígy járjon el, ha további képeket kíván csatolni a prezentációjához.

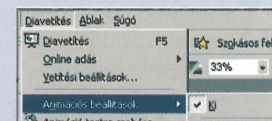

Fókuszban

Különleges effektusok

A közönség elkápráztatásához a PowerPoint számos animációt és hangeffektust kínál.

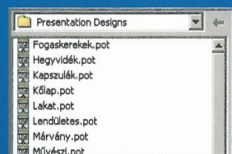
■ Még érdekesebbé teheti a szöveget, ha a **Diavetítés** menüben az **Animálási sémákra** kattint. Válassza a **Leereszkedik** sort, de a képeket is animálhatja a **Diavetítés** menü 'Alkalmazás a kijelölt diákra' panel sorai segítségével. Kipróbálhatja, hogy a kép több részletből álljon össze.

Kisokos

Színes háttér

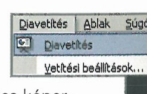
Az **Előadás-tervező varázsló** megadja a színeket is, de lehet kísérletezni is. A **Formátum** menüben kattintson a **Beépített elrendezésekre**. A párbeszédablakban válassza ki a leginkább megfelelőt, nyomja meg az **Alkalmaz** gombot. A PowerPoint a kiválasztott elrendezést hozzárendeli az összes sablonhoz, de a szövegeket és képeket változatlanul hagyja.

Nézz meg a bemutatót

Miután befejezte a bemutató megszerkesztését, dőljön hátra és élvezze az előadást.

9 A **Diavetítés**ben kattintson a **Diavetítés**re. A diák teljes képernyőn jelennek meg. Az egér bal gombjának kattintására jelenik meg a következő dia.

10 A diavetítés befejezéséhez az **Esc** billentyűt nyomja meg. A **Fájl** menü **Mentés más-ként** parancsával mentse.

Városnézés
New York-ban
Kovács János

Ötlet

Próbálja lendületesen tartani PowerPoint bemutatóját. Diánként ne használjon 40 szónál többet

■ Ha azt szeretné, hogy a dia különlegesen jelenjen meg, akkor a **Diavetítés** menü **Áttűnés** pontját válassza. A megjelenő ablakban válasszon az effektusok közül. Hanghatásokat is választhat. Nyomja meg az **Alkalmaz** gombot.

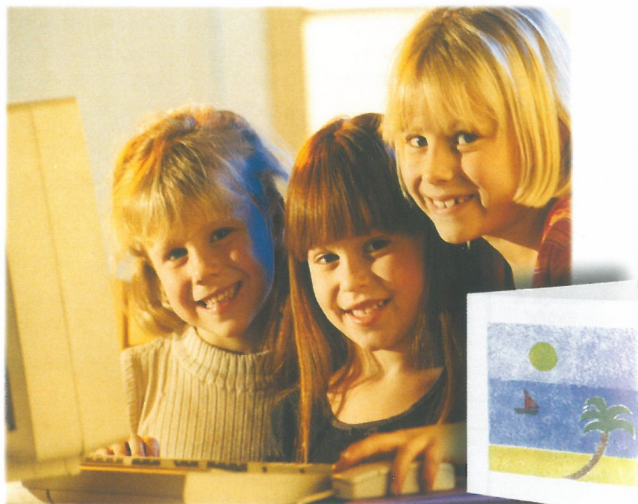
Rajzolt kép készítése

Egyszerű minták

Tartalom

- ▶ Színes kép készítése a Word Rajzolás Eszköztárával
- ▶ Többretegű rajz készítése
- ▶ A rajzok nyomtatása és körbevágása
- ▶ A rajz kifestése

Nem szükséges művésznek vagy szakképzett díszletfestőnek lennie ahhoz, hogy saját maga tervezzen és készítsen mutatós képeket. A művészi alkotás összeállításához szükséges összes eszköz a számítógépben rendelkezésre áll. A Word Rajzolás eszköztára segítségével elkészítheti saját festményét, vagy ízlésének megfelelően változtathatja meg az előre elkészített sablonrajzokat.

A PC segítségével a képernyőn kipróbálhatja a különböző formákat és színeket, mielőtt végleg papírra 'vetné' a művet. A sablon rétegeinek egyenkénti nyomtatásával ellenőrizheti, hogy a kép minden egyes részlete összhangban van-e a többivel.

Varázslatos Színezés

Miután elkészítette saját rajzát, szüksége lesz ollóra és festékre. A fejezetben bemutatott minta üdvözlőkártya készítésére szolgál, de számos más területen is felfedezi majd a minták sokrétű felhasználásának lehetőségeit.

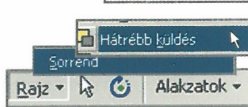
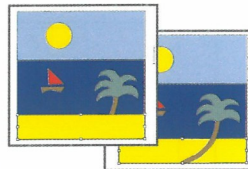
Tudta-e?

A számítógéppel készített ábrák, kompozíciók, díszítőelemek nagy előnye, hogy ezeket nem csak a képernyőn csodálhatja meg, hanem dekorálhatja velük a szoba falát, készíthet belőlük plakátot, elküldheti ismerő-

seinek e-mailben és nyomtatva is. Ha nincs jó minőségű színes nyomtatója, érdemes áldozni rá, és a lemezre vagy CD-re mentett anyagot egy fénymásoló irodában megfelelő papírra, a kellő méretben lehet nyomtatni.

Kérdés-felelet

K A képen lévő fát el akarja a homok. Hogyan helyezhetem a fát a homok elé?

F Ha egy elemet véletlenül egy másik elem fölé rajzolt, meg kell változtatnia a kép egyes rétegeinek elhelyezkedési sorrendjét. Jelölje ki a kép egyes részeit takaró elemet. Lépjen a **Rajz** menü (Beszúrás/Eszköztárak/Rajzolás) **Sorrend** almenüjére és válassza a **Hátrébb küldés** parancsot. Addig ismétlje a műveletet, amíg a kívánt részek láthatóvá nem válnak.

K Elkapott az alkotói hív. Honnan meríthetek ihletet?

F Saját gépe is rengeteg ötletet kínál. A Word **Beszúrás** menüjének **Kép** almenüjében találja a ClipArt Képtárat. Ezeket a szabadon

felhasználható képeket lementheti vagy felhasználhatja. Az Internet is kitűnő képkeresési forrás. A www.clip-art.com honlapon számos téma-körben talál remek képeket.

K Mely képek alkalmasak leginkább rajzokhoz, sablonokhoz való felhasználásra?

F Mivel a sablonképeket nem lehet túl aprólékon kialakítani, válasszon olyan

képet, amelyen a különböző színű részek viszonylag nagy területet foglalnak el. Használhatja csak a körvonalakat, kihagyhat minden olyan részletet, amely nem használható hatékonyan. A legegyszerűbb mintákkal készíthető a leghatásosabb sablon.

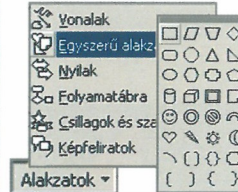
Szótár

Vízfesték Toxikus anyagot nem tartalmazó, gyermekek számára ideális festék.

Szabadkézi sokszög Ezzel az eszközzel görbe és egyenes részeket tartalmazó alakzatot rajzolhat. Kattintson az egérgombra, és mozgassa, ha egyenes vonalat szeretne rajzolni. Görbe vonal rajzolásához húzza az egeret a kívánt irányba.

Tetszőleges Forgatás Az alakzatot saját tengelye körül tudja elforgatni az alakzat bármelyik segédjének kívánt forgatási irányba történő húzásával.

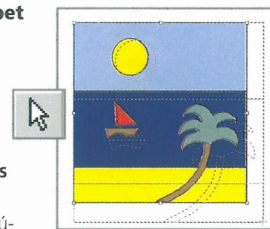
Alakzatok Ez az eszköz lehetővé teszi különböző alakzatok dokumentumba történő beillesztését, az egyszerű körtől és négyzettől kezdve, a csillagon át egészen a zászlóig. Ha szeretne a dokumentumba egy alakzatot illeszteni, lépjen az Alakzatok menüre, jelölje ki az alakzat típusát, majd a menüből válassza ki a formát.

Hibakereső

Szeretne egy nagyobb képet készíteni, de nem tudja, hogyan méretezze át az eredeti sablont.

A kép átméretezéséhez az összes elemet össze kell csoportosítani. Válassza a **Rajzolás** menü **Objektumok kijelölése** gombját, majd kattintással és hú-

zással jelölje ki a kép összes elemét. Lépjen a **Rajz** menüre és nyomja meg a **Csoportba foglалás** parancsot. Miután az elemeket egy csoportba foglalta, kattintással jelölje ki az egész képet. A kép sarkaiban található segédjelek kifelé vagy befelé húzásával növelheti, illetve csökkentheti a kép méretét.

Kifestő sablon tervezése

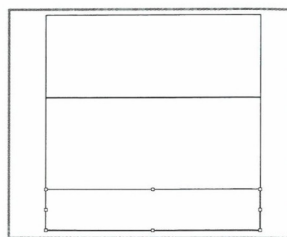
Bemutatjuk, hogyan rajzolhat a számítógéppel képet, és hogyan alakíthatja sablonná, amelyet üdvözlőkártya festésére használhat fel.

1 Válassza a **Start** menü **Programok** almenüjét, majd kattintson a **Microsoft Word** programra. A 'Rajzolás' eszköztárat a **Nézet** menü **Eszköztárak** almenüjének **Rajzolás** parancsával érheti el.

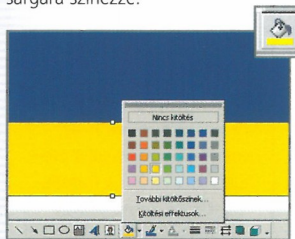

2 Kattintson az **Eszköztár Alakzatok** parancsára, és az **Egyszerű alakzatok** részben válassza a **Téglalapot**. Négyzet rajzolásához (a kép körvonalainak kijelöléséhez) az egér húzása közben

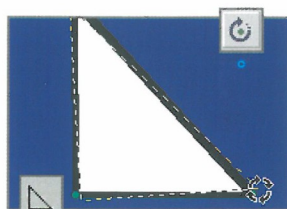
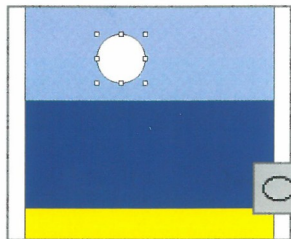

tartsa nyomva a **Shift** billentyűt. Ugyanígy rajzoljon még három téglalapot, ezek fogják jelképezni az eget, a tengert és a partot.

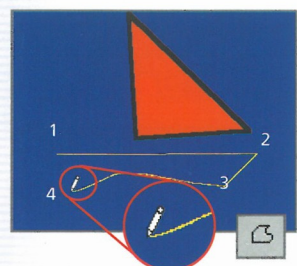
3 Jelölje ki a felső téglalapot, és a **Kitöltő szín** gomb melletti nyíllal megnyomásával válassza ki a megjelenő színek közül a világoskék. A tengert kékre, a homokot sárgára színeze.

4 Az **Ellipszis** gombbal rajolja meg a napot. Kör rajzolásához az egér húzása közben tartsa nyomva a **Shift** billentyűt. Színezza a napot sárgára.

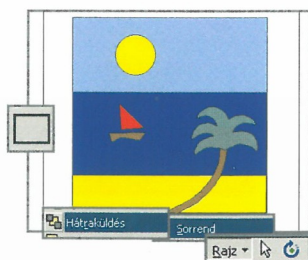
5 A vitorla megrajzolásához válassza a **Háromszöget**. A vitorlát enyhén döntse meg a **Tet-szőleges forgatás** gomb segítségével, a jobboldali sarokpontot emelje fel. Fesse a vitorlát pirosra.

6 Válassza a **Vonalak Szabadvézi sokszög** parancsát. Kattintson az 1, 2 és 3 pontokra. Tartsa nyomva az egérgombot és húzzon hullámot a hajótest aljára, majd a gombot a 4. pontnál engedje el. A hajótestet fesse barnára.

7 Ugyancsak a **Szabadvézi sokszög** opció segítségével rajzoljon egy pálmát. Kattintással és húzással megrajzolhatja a törzset és a leveleket. Színezza ezeket barnára, illetve zöldre.

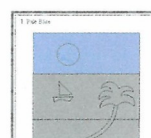
8 A **Téglalap** opció segítségével rajzoljon a kép köré egy, a kivágást jelölő szegélyt. A szegély kép mögé helyezéséhez válassza a **Rajzolás** eszköztárban lévő **Rajz** menü **Sorrend** almenüjének **Hátraküldés** parancsát. Mentse el a kész képet.

Minden színhez külön sablon

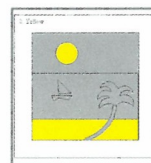
A **Fájl** menü **Mentés másként** parancsát használva készítsen a képről öt másolatot és nevezze el azokat Réteg 1... 5-nek, ez lesz a kiszínezés sorrendje. Minden fájl esetében kattintson jobb egérgombbal a külső téglalapra, válassza a menü **Szöveg hozzáadása** parancsát és adja meg az adott réteghez tartozó számot és színt.

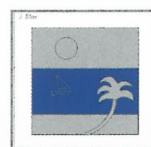
1. réteg az ég világoskékje. A napot törölje

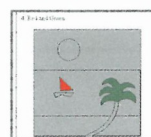
2. réteg a nap és a homok sárgája

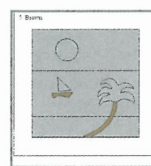
3. réteg a tenger kékje. Törölje a hajót

4. réteg piros (vitorla) és zöld (pálma-levelek)

5. réteg barna, a hajótest és a pálmafa törzse

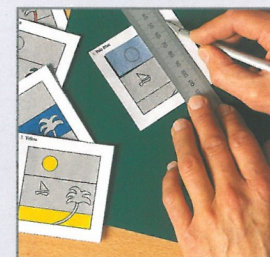

Fókuszban

Saját üdvözlőkártya kifestése

Az üdvözlőkártyát minimum 165 g/m² súlyú papírra nyomtassa. Ilyen papírt írószerboltokban vagy művészeti boltokban talál.

1 Nyomtassa ki az egyes rétegek sablonjait, és gondosan vágja ki a színes részeket. Keverjen világoskék, sárga, sötétkék, piros, zöld és barna festéket. Ragasztószalag segítségével erősítse az 1. réteget a papírra. Halványan jelölje meg a sarkokat a többi réteg könnyebb helyreillesztése érdekében.

2 Mártsa egy ritka ecset végét a világoskék színbe, majd egy konyharuhán hagyja az ecsetet majdnem teljesen megszáradni. Vigye fel a festéket a sablon segítségével a kártyára. Várjon a festék megszáradásig pár percet, majd távolítsa el a sablont és folytassa a következő sablonnal és színnel. Ismételje, amíg a kép elkészül.

Ötlet

Ezt a feladatot jó szórakozás gyerekekkel együtt végezni, de ügyeljen rá, hogy a kivágást mindig felnőtt csinálja.

Kisokos

Mutatós szegélyek

Egyforma sablonminták egy színnel történő kifestésével mutatós szegély készíthető. A Word Rajzolás Eszköztárának **Alakzatok** menüjében számos forma és minta közül választhat. Használhat egyfajta alakzatot, vagy három különböző alakzattól sormintát készíthet. Az egyes alakzatokat kü-

lönböző színűre is festheti, és az imént említett módon nem csupán üdvözlőkártyát díszíthet, hanem saját maga készíthet szegélyeket bútorra, falra vagy padlóra

Festés képtubusokkal

Könnyed művészet

Tartalom

- ▶ A rendelkezésre álló opciók megismerése
- ▶ Különbő képtubusok használata
- ▶ Saját képtubus készítése
- ▶ Táblázat készítése fényképek sorba rendezéséhez

Grafikai programokkal műalkotásokat, posztereket, üdvözlőkártyákat készíthetünk. Nem is kell minden egyesével, kézzel megrajolni, ugyanis néhány programban találunk úgynevezett „képtubusokat”, amelyek megfestik nekünk a képeket. Egy sor különféle stílusú és témájú kép közül válogathat, ilyenek a virágok, csillagok, zene vagy piros festék. Egyes képek további képcsoport

okat tartalmaznak, mondjuk bolygókat és szerszámokat vagy akár háromdimenziós képeket is.

Válasszon képet!

Ez a kártya bemutatja, hogyan kell képtubusokkal dolgozni a Paint Shop Pro 7-ben. Kiválaszt-

hatja, milyen jellegű és mekkora méretű képekkel szeretne dolgozni, majd miután megtanulta saját képeit elkészíteni, bármilyen képből képfestő eszközt állíthat elő. Számos képtubust találhat a világhálón is, amelyekkel a képek szinte életre kelnek.

Tudta-e?

További képtubusokat találhat a Jasc honlapján, a www.jasc.com/tubes/tubedl.html címen. Ha kedvére való gyűjteményt talál, kattintson a letöltés ikonra a megfelelő Paint Shop Pro verzió mellett, és válassza ki a mappát, ahová a képtubus „.exe” fájlját szeretné elhelyezni. Amikor a letöltés befejeződött, kattintson duplán a „.exe” fájlra. A Jasc Picture Tube Installerben kattintson az

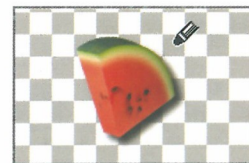

Install Tube Files to start gombra. A különböző tubusok most használatra készen állnak a Paint Shop Proban.

Kérdés-felelet

K Lehet tudni, hogy melyik kép fog megjelenni, miközben a képtubus ecsettel festek?

F Nem tudni, melyik kép fog előbukkanni, amikor áthúzza vagy rákattint az oldalra. Ha egy konkrét képet szeretne használni, válassza a **Continuous** opciót a 'Placement' legördülő menüjéből, az **Incremental** opciót a 'Selection Mode' menüből, és állítson be **150-es** 'Step'-et. Kezdjen festeni az ecsettel. A képek egyesével jelennek meg, balról jobbra, fentről lefelé, de nem mindig az elejéről indulva. Válasszon ki egyet és törölje a többit.

Eraser eszközzel távolíthatja el. Nagyítsa fel a képet a **Zoom** eszközzel, válassza ki az **Erasert**, és kattintson

Toggle Tool Palette

gombra, hogy az ecset méretét kisebbre vehesse. Tisztítsa meg a képet, majd kattintson a **File** menü, **Export** és **Picture Tube** parancsára. Tartsa meg ugyanezt a fájlnévet, és nyomjon **OK**-t.

K Amikor az új képtubussal festek, fehér képpontokból álló sáv jelenik meg körülötte. Hogyan távolíthatom el?

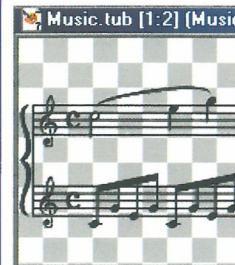
F A '.tub' fájl szerkesztésével. Menjen a **Sajátgéphe**, válassza a **(C:)** meghajtón a **Program Files**, **Jasc Software Inc.** mappákat. Kattintson a **Paint Shop Pro 7** és **Tubes** mappákra. Nyissa meg a '.tub' fájlt, amely az új képeket tartalmazza. A nem kívánatos életlen részt az

K A négyzetrácsok minden megnyitott dokumentumon megjelennek. Megszabadulhatok tőlük?

F Igen. Válassza a **Grid** a **View** menüben, vagy nyomjon **Ctrl + Alt + G**-t.

Szótár

Exportálás Egy fájl valamely verziójának elmentése egy bizonyos formátumban, abból a célból, hogy más módon vagy egy másik programban is felhasználható legyen. A képtubus fájlokat „.tub” formátumban mentjük és exportáljuk, és a Program Files mappa Picture Tubes mappájában tároljuk őket.

Crop eszköz

A képek külső szélének levágásához használt eszköz.

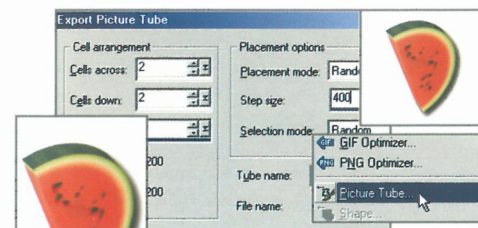
Placement mode Beállítási opció annak a szabályozására, hogy a képtubusok rendszeres vagy véletlen sorrendben helyezkedjenek el.

Selection mode Beállítási opció annak szabályozására, hogy a képtubus melyik képe lesz a következő.

Hibakereső

A képtubusnak hiányzik a fele.

Nyissa meg a fájlt, és kapcsolja be a négyzetrácsokat, hogy a képek biztosan a négyzetekben legyenek. Kattintson a **File** menü **Export**,

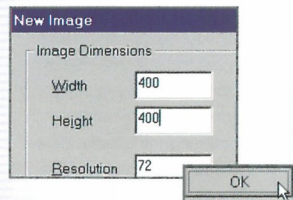
majd **Picture Tube** parancsára. Az 'Export Picture Tube' ablakban legyen elegendő számú cella keresztben ('Cells across') és lefelé ('Cells down'). Nyomjon **OK**-t.

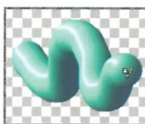
Képtubusok használata

A képtubus gombja a képernyőn balra az eszköztáron található.

1 Indítsa el a Paint Shop Pro 7-et, és kattintson a **Newra** a **File** menüben. Az alapértelmezett beállítások egyelőre megfelelőek, úgyhogy nyomjon **OK**-t.

2 Kattintson a **Picture Tube** gombra. Ha az eszköztár nem látszik, kattintson a **Tool Palette** gombra.

A 3D Green képtubus áthúzás után

3 Egy kép elkezdéséhez kattintson egyszer az oldalra. Egyes tubusoknál különféle hatásokat érhet el, ha rákattint és húzni kezd az ecsettel.

Fókuszban

Opciók kipróbálása

A képtubusokat úgy érheti el, hogy jobb gombbal rákattint a **Picture Tube** ikonra és a **Tool Options** gombra.

Tube Görgesse lefelé az oldalt a rendelkezésre álló tubusok megtekintéséhez. Ha rákattint, tőle balra megjelenik az előnézet.

Scale A tubus mérete százalékban megadva. A méretek 10-től 250 százalékig terjednek.

Placement mode Random, Continuous

Placement mode A 'Random' egyenlőtlenül osztja fel a képet, míg a 'Continuous' egyenletesen.

Selection mode Random, Incremental, Angular, Pressure, Velocity

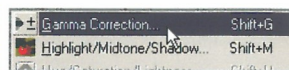
Step Minél nagyobb a Step érték, annál nagyobb lesz a távolság az egyes képek között.

Selection mode Válassza a **Random**-ot, ha véletlenszerűen szeretné kiválasztani a képet a tubusból. Ha sorban szeretné őket használni, válassza az **Incremental**-t. Az **Angular** az ecset húzásával egyező irányba igazítja a képet. A **Pressure** csak akkor válassza a sorrend meghatározására, ha elektronikus tolla vagy beviteli felülete van. Válassza a **Velocity**-t, ha a képet az ecsetvonás sebességéhez igazítva szeretné elhelyezni.

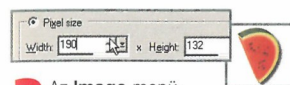
Saját képtubus készítése

Ha egyszer megtanulja a módját, akkor szinte bármiből készíthet képtubust, még egy darab gyümölcsből is, mondjuk egy dinnyéből.

1 Digitális géppel fotózza le az adott tárgyat fehér háttér előtt. Készítsen annyi felvételt, amennyire szüksége lesz. Töltse fel őket a számítógépre, majd nyissa meg az első képet a Paint Shop Pro-val. Menjen a **Colors** menü **Adjust** pontjába és kattintson a **Gamma Correction** opcióra. Nyomjon **OK**-t.

2 Kattintson a **Cropping** eszközre, és rajzoljon négyzetet a kép köré. Kattintson duplán, hogy kivágja.

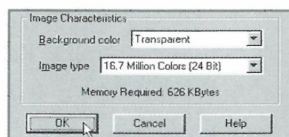

3 Az **Image** menüből kattintson a **Resize**-ra. Írjon be 200 körüli méretet mind a szélességhez (Width), mind a magassághoz (Height).

Négyzetrácsok

A fényképek sorba helyezéséhez rácsokat kell készítenie.

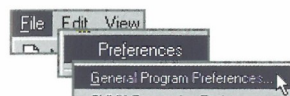
6 A **File**ben válassza a **New**-t. A szélességhez és magassághoz írjon 400 pixelt, a háttér pedig legyen **Transparent**. Nyomjon **OK**-t.

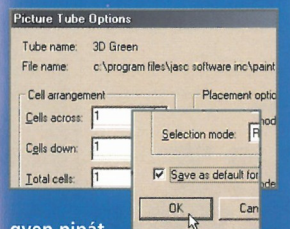
Kisokos

Alapbeállítás

Ha kiderül, hogy az egyik tubust gyakrabban használja mint a többi, akkor kényelmes lehet beállítani ezt alapértelmezett képtubusnak. A **Tool Options** ablakban válassza ki a tubust. Válassza a középső fület és kattintson az **Options** gombra. A megjelenő ablak jobb alsó sarkában te-

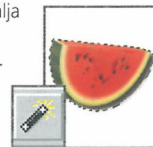

7 A **File** menüben a **Preferences**, majd a **General Program Preferences** válassza. A **Rulers and Units** fülön állítsa 100 pixelre a 'Horizontal' és 'Vertical' térközoeket. Nyomjon **OK**-t. A **View** menüben válassza a **Grid**-et.

gyen pipát a 'Save as default for this Picture Tube' sor mellé, és nyomjon **OK**-t.

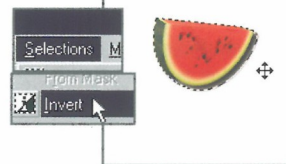
4 A kép háttérének kiválasztásához használja a **Magic Wand** eszközt. Kattintson a fehér háttérre.

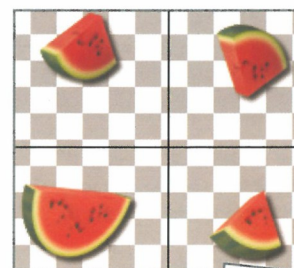
Ötlet

A **Magic Wand**dal kiválasztott színárnyalatok terjedelmének növeléséhez a **Tool Options** ablakban állítsa a **Tolerance**-on.

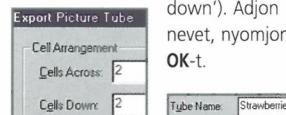
5 Ha az egész hátteret kiválasztotta, menjen a **Selections** menübe és válassza az **Invert** parancsot. Most már a tárgy és nem a háttér lesz kijelölve. Nyomja le a **Ctrl + C** gombokat a kijelölt terület átmásolásához.

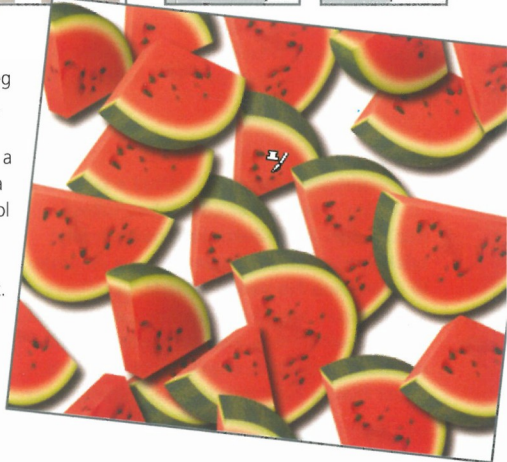
8 Menjen az **Edit** menübe és válassza a **Paste** parancsot, majd az **As New Selection** opciót. Állítsa a képet a rácsra és ismételje meg a fenti lépéseket 1-től 5-ig.

9 Nyomja le a **Ctrl + D** gombokat, hogy megszüntesse a képek kijelölését. A **File** menüben válassza az **Export** és a **Picture Tube** parancsokat. A 'Cell Arrangement' alá írja be, hogy 2 cella keresztbe ('Cells across') és 2 lefelé ('Cells down'). Adjon nevet, nyomjon **OK**-t.

10 Nyisson meg egy új fájlt, és állítsa fehérre a hátteret. Kattintson a **Picture Tube** ikonra és nyissa meg a 'Tool Options' ablakot. A tubusok listáján keresse meg az újat. Ha az oldalra kattint, most már az új képek jelennek meg a Picture Tube ecset végén.

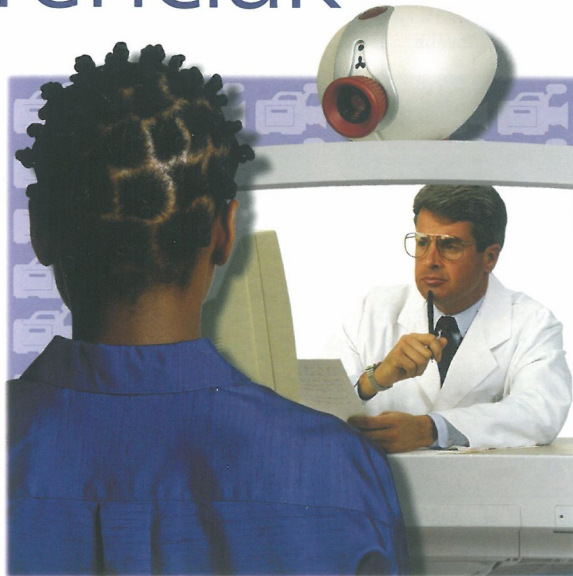
Video-konferenciák

Virtuális találkozók

Tartalom

- ▶ Webkamera beállítása videokonferenciához
- ▶ A Microsoft NetMeeting használata
- ▶ Kapcsolódjon barátai számítógépéhez egy internetes videokonferenciára

A hogyan egyre többen megismerik és használják a webkamerákat, úgy váltják le a telefonbeszéléseket az izgalmasabb videofon hívások. Ha csevegni szeretne barátaival, messze élő rokonai-val, vagy üzleti találkozón kell részt vennie, de nem tud személyesen megjelenni, akkor az internetes videokonferencia olcsó és hatékony megoldás, amely szórakoztató is egyben.

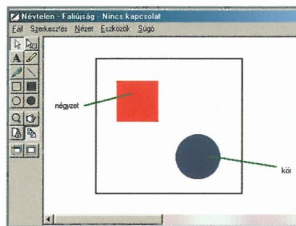
Életképek

Ha a másik félnek nincs kamerája Internetes beszélgetés közben, akkor is küldhet képeket magáról. Akárhogyan is használja, ez egy jó kapcsolattartó lehetőség. Ez a kártya megmutatja, hogyan

telepítse a webkamerát, és hogyan állítsa be a Microsoft NetMeeting programot, amely alapértelmezett része a Windows Me rendszernek. Ha mindent beállított, megtudhatja, hogyan beszélgethet.

Tudta-e?

A Microsoft NetMeeting alkalmazás tartalmaz egy Faliújság opciót, amelynek segítségével megoszthatja a gépet, kézzel írt vagy rajzolt információt a videokonferencia összes tagjával. Sőt, az összes résztvevő egyidejűleg

tudja követni az előadón bemutatott animációt. A szinkronizálás segítségével írhat és rajzolhat a táblára a képernyőn, amit a konferencia többi tagjai egyből látnak. Így pontosan megértheti magát minden összetett témában.

Kérdés-felelet

K Vajon lehet-e javítani a kép minőségén?

F Igen. Figyelmesen helyezze el a kamerát. A fény a kamera képét világítsa, és ne jusson a lencsébe. Próbálja beállítani a képernyő felbontását. Kattintson jobb egérgombbal az Asztalra, majd kattintson a Tulajdonságokra, és a Beállítások fülre. Érdeemes elolvasni a webkamera leírását is, ahol megtudhatja, hogyan állíthatja át az alapértelmezett beállításokat. Kerülje a hirtelen mozdulatokat videokonferencia közben – minél kisebb a változás a képkockák között, annál kevesebbet dolgozik a számítógép.

K A webkamerámhoz kaptam saját szoftvert. Használhatom azt a videokonferenciához?

F Természetesen igen, mégis kiderülhet, hogy kompatibilitási gondok merülnek fel, ha a többi fél más szoftvert használ. Így a NetMeeting a biztonság, mivel része minden újabb Windows

verzióknak, így a legtöbb ember, akivel kapcsolatba léphet, szintén használhatja.

K Kivel tarthatok on-line videokonferenciát?

F Bárkivel kezdeményezhet videokonferenciát, akinek az Internetre csatlakozó számítógépére webkamera van telepítve. Kompatibilis szoftverre, mint például a NetMeeting és a beszélgetés ideje alatt, folyamatos Internet-kapcsolatra van szükség. Gondok merülhetnek fel, ha egy irodai számítógéppel szeretne kommunikálni, mivel a legtöbb cég tűzfallal védi rendszerét az illegális behatolásoktól.

- Microsoft Windows 95 vagy újabb
- 90 MHz-es Pentium processzor
- 16 MB RAM
- Microsoft Internet Explorer 4.01 vagy újabb verzió
- ... vagy ...
- Microsoft Windows NT 4.0 (Windows NT rendszeren történő program)
- 90 MHz-es Pentium processzor
- 32 MB RAM

K A Windows XP tartalmazza-e a NetMeeting programot?

F Nem. Windows XP alatt a videokonferencia opció a Windows Messenger 4.0 alkalmazásban található. További részletekért látogasson el a <http://messenger.msn.com/> oldalra.

Szótár

Szinkronizálás Két, egymással kapcsolatban álló számítógép által megjelenített információ kölcsönös összehangolása.

Kompatibilitás Egy hardvereszköz vagy szoftver képessége az együttműködésre egy másik eszközzel, programmal. Amikor ez érvényes, akkor hívják őket kompatibilisnek.

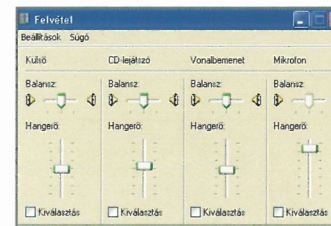
Hotmail Ingyenes internetes postafiók, amely a www.hotmail.com oldalon található. Ha már aktiválta a Hotmail fiókját, elektronikus levelezést folytathat, és használhatja bejelentkezéshez a NetMeeting programban.

Tűzfal Olyan hardvereszköz vagy szoftver, amely az Internetre csatlakozó gépeket védi az illegális behatolások, például vírusok ellen.

Hibakereső

Ismerőse nem hallja a hangját a videokonferencia alatt.

Ha nincs beépített mikrofonja a számítógépnek, a hátlapon található bemenetre csatlakoztatni kell egyet. Kattintson duplán a Tálcán található hangszóró ikonra.

A Beállítások menüben kattintson a Tulajdonságokra. Nyomja meg a **Felvétel** rádiógombot, majd kapcsolja be a 'Mikrofon' jelölőnégyzetét, és nyomjon **OK**-t. Most bekapcsolhatja a mikrofont, és ellenőrizheti, hogy működik-e.

A kamera telepítése

Mielőtt beállítaná a számítógépet egy videokonferenciához, webkamerát kell csatlakoztatni rá.

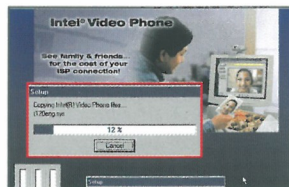
1 Hatástalanítsa a vírusölő és egyéb biztonsági szoftvereket, majd kapcsolja be a mikrofont (számítógépének védelmét ne fejtse el visszakapcsolni csatlakozás előtt).

2 Figyelmesen kövesse a telepítési utasításokat a webkamera leírásában.

3 Érdemes elérhető helyen hagyni a Windows telepítő CD-Romot, mivel a telepítők néha kérhetik.

4 Ha már telepítette, futtasson le minden, beállítást végző Várslót, amelyet a kamerához kapott. Így biztos lehet benne, hogy minden működni fog.

Fókuszban

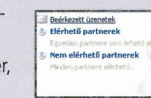
A tökéletes kapcsolat

Ha már csatlakozott az Internetre, beszélgethet a többi résztvevővel, az MSN Messenger szolgáltatás segítségével.

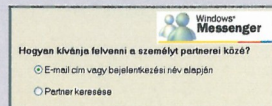
1 A NetMeeting programban kövesse a képernyőn látható utasításokat az MSN Messenger telepítéséhez és a Hotmail fiók megnyitásához.

2 Amikor elindul az MSN Messenger, megjelenik partnereinek listája, és láthatja, hogy ki elérhető és ki nem.

3 A **Partner felvétele** opcióban kattintson az Újra. Keresse meg partnerét e-mail címe, MSN Net.Passportja vagy neve alapján. Kattintson a **Következő** gombra. Adja meg a hozzátartozó adatokat, majd **Befejezés**.

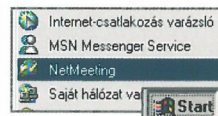

4 Ellenőrizze, hogy partnerét sikeresen regisztrálta, majd válassza ki nevét a listából.

A NetMeeting beállítása

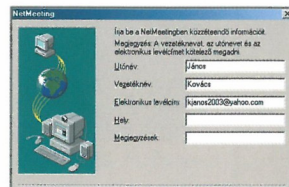
A NetMeeting egy Microsoft alkalmazás, amelynek segítségével az emberek Interneten keresztül kommunikálhatnak élőszóval és mozgó képpel. A program része a Windows 98 és Me verzióinak.

1 Kattintson a **Start/Programok**-ra. Az **Internetes eszközök/Kommunikáció** alatt válassza a

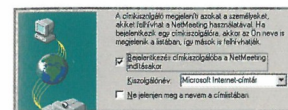

NetMeeting ikont.

2 Kattintson a **Következőre**, adja meg nevét és e-mail címét, majd újra **Következő**.

3 Döntse el, bejelentkezik-e a Címszolgáltatóba. Ha igen, tegyen pipát, majd **Tovább**.

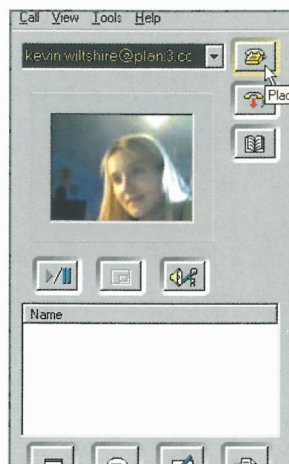

4 Válassza ki a megfelelő hálózati sebességet, majd kattintson a **Tovább** sorra.

Hívás kezdeményezése

Ha megtalálta partnereinek nevét a listán, hívhatja őket, és elindíthatja a konferenciát.

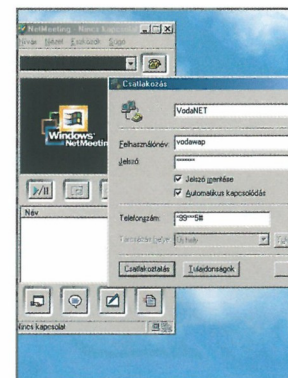
1 Jelölje ki a partnert a listából, vagy adja meg e-mailcímét az oldal tetején látható cím mezőbe.

2 Kattintson a **Hívás-kezdeményezés** gombra.

3 Ha a cél-személy szintén csatlakozik, megjelenik egy kép a képernyőn, és elkezdődhet a beszélgetés.

5 A következő panelen a program teszteli a beállításokat. A **Csatlakozás** panelben adja meg a kért adatokat, majd végül kattintson a **Befejezés** gombra.

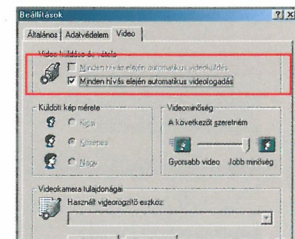

6 A NetMeeting elindul első alkalommal, és csatlakozik az Internetre.

Ötlet

Úgy helyezze el a webkamerát, hogy élethű szemkontaktust tarthasson a videokonferencia többi résztvevőjével.

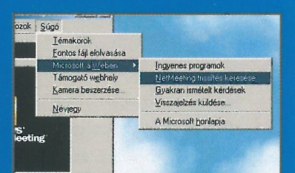
7 Hogy számítógépe biztosan elküldje a kamera által felvett képet konferencia közben, kattintson az **Eszközök/Beállítások**-ra.

A **Video** fülön kapcsolja be a 'Mindezen hívásoknál automatikus videofogadás' jelölőnégyzetet.

Ötlet

A videokonferencia többi tagjának képét kis ablakokban jelenítse meg, hogy a kép tisztább legyen.

Kisokos

Megfelelő illesztés

A legtöbbet akkor hozhatja ki egy videokonferenciából, ha a világhálón megkeresi a legújabb illesztőprogramokat, amelyek megadják számítógépének, hogyan dolgozzon a videoeszközökkel. Frissítse a NetMeeting programot. A NetMeeting ablakban kattintson a **Súgó** menüre, majd

a Microsoft a Weben opcióra. Kattintson a NetMeeting frissítés keresése funkcióra. Megjelenik egy weboldal a letölthető frissítésekkel.

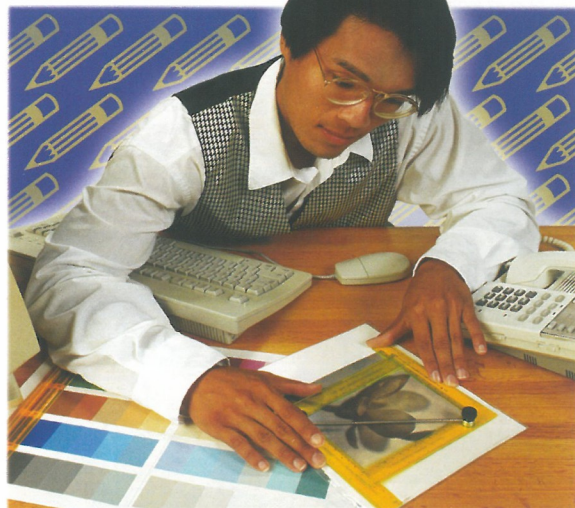
Plakát tervezése

Profi
reklám

Tartalom

- ▶ Szöveg beírása a plakátba
- ▶ A szöveg stílusának beállítása
- ▶ ClipArt kép beillesztése a dokumentumba
- ▶ Kitöltési effektusok használata

Plakátot tervezni nagyszerű élmény, főleg, ha rendelkezésére áll egy olyan kitűnő szoftver, mint a Paint Shop Pro. A soron következők partitól, bolhapiacról, amatőr szín-darab bemutatóról vagy más összeállításokról plakátok, szórólapok, rölapok segítségével tájékoztathatja az érintetteket. Számítógépén színes plakátokat készíthet. A Paint Shop Pro számos, pl. a képek színezésére vagy

ecsetvonás utánzására alkalmas eszközzel áll rendelkezésére.

Számtalan lehetőség

A plakátot még tökéletesebbé teheti, ha ClipArt képeket illeszt a dokumentumba. A szöveget, a betűtípus testreszabásával

és színezésével teheti még izlésebbé. A Paint Shop Proval lenyűgöző és vonzó plakátokat készíthet, újra és újra meglepve ezzel környezetét. Ha követi a fejezet utasításait, olyan munkát adhat ki a kezéből, amire méltán büszke lehet.

Tudta-e?

A dokumentum mentésekor a Color Channels (Színskála) panelben két lehetőség közül választhat: RGB és CMYK opciók közül. Képernyőn történő felhasználásra (pl. honlap) készült képeknél válassza az RGB

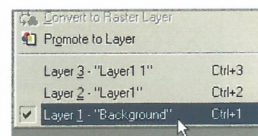

(Red-Green-Blue: Piros-Zöld-Kék) opciót. A képernyő ezekhez a színekhez három elektronpisztolyt használ. Ha nyomtatásban szeretné a képet felhasználni, válassza a CMYK (Ciánkék-Bíbor-Sárga-Fekete) opciót.

Kérdés-felelet

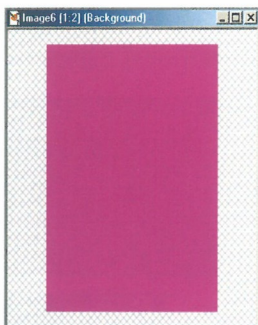
K Miért nem tudok a Paint Brush (Kitöltés) eszközre kattintani egy kép kiszínezéséhez?

F Lehet, hogy rossz réteget választott. Kattintson a **Layers** menüre, és jelölje ki a **Layer 1 - 'Background'** sort.

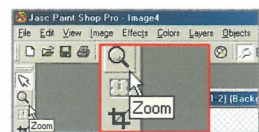
K Úgy tűnik, mintha a háttérszín nem töltené ki az egész hátteret. Miért van ez?

F A háttér körül alapértelmezés szerint található egy margó. Minden Paint Shop Pro dokumentum jelzi ezt a szegélyt.

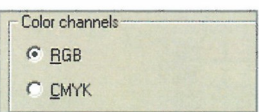
K A háttér túl kicsi a képernyőhöz képest. Hogyan tudom felnagyítani?

F Ha szeretné munkáját nagyobb méretben, margók nélkül látni, lépjen az eszköz paletta **Zoom** (nagyítás) ikonjára, majd a bal egérgombbal kattintva növelje a háttér méretét. Csökkentéshez használja a jobb egérgombot.

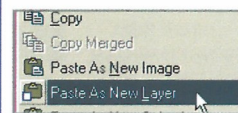
K Menthetem a plakátot merevlemezre?

F Igen. Nyomja meg a billentyűzete **F12** gombját. Megjelenik a 'Save as' ablak. Írja be a fájlnevet a 'File name' részbe, majd a 'Save as type' részben való választáshoz kattintson a lefelé nyílóra. Válassza az **Options** parancsot és ellenőrizze, hogy a 'Color Channels' panel **RGB** gombja ki van-e jelölve. Nyomjon **OK**-t, majd **Save**-et.

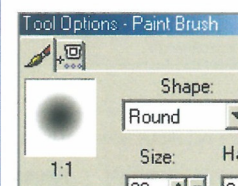
Szótár

Layer Egy új kép egyetlen rétegből áll. Új réteg készítésével új elemet adhat a képhez, amelyet a későbbiekben gond nélkül eltávolíthat.

Pixel Képpont, a legkisebb elem, amelyből minden kép összeáll. Nyomatok esetében 'dot'-nak hívják. Minél több képpont jut egy hüvelyk (inch) területre, annál tisztább a kép.

Drag and drop Folyamat, amelynek során egy elemre bal egérgombbal kattintunk, és azt nyomva tartva, az elemet a képernyő egy másik részébe vagy egy másik programba húzzuk.

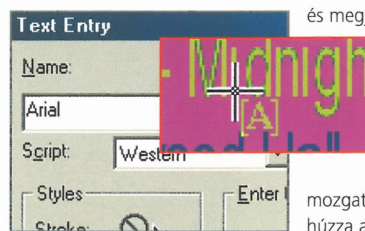

Eszközök opciói Az eszközpalletta bármelyik parancsikonjára kattintva a parancssal kapcsolatos további opciók jelennek meg.

Hibakereső

A plakát szövegére kattintva nem tudja elvégezni a kívánt szerkesztési műveleteket.

Ha a szövegdobozban rossz helyre kattint, megtörténhet, hogy egy már meglévő elemet illeszt be. Helyezze a kurzort a szöveg fölé, és keresse az 'A' betű körül megjelenő zárójeleket. Kattintson a szövegre,

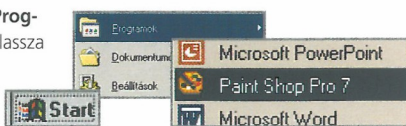

és megjelenik a 'Text Entry' (Szöveg módosítás) ablak. Végezze el a javításokat és nyomja meg az **OK** gombot. Ha a szöveget szeretné elmozdítani, kattintson rá és húzza a megfelelő helyre.

A program indítása

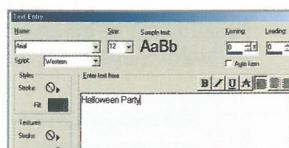
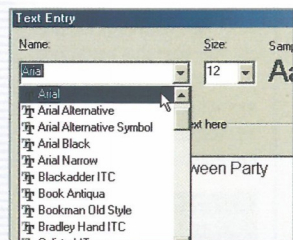
■ Lépjen a **Start** menü **Programok** almenüjére és válassza a **Jasc Software** részben található **Paint Shop Pro 7** programot.

Szöveg beillesztése a plakátba

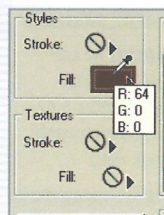
A plakáton megjelenő szöveg stílusát testreszabhatja. A külalak színesítéséhez egyéni betűstílust, betűméretet és betűszínt választhat.

1 A megjelenő 'Text Entry' ablak 'Enter text here' részébe gépelje be a szöveget.

2 A 'Name' részben kattintson a lefele nyílra, és kijelöléssel válasszon betűtípust a megjelenő listából. A 'Size' részben található lefele nyílra kattintva jelölje ki a betűméretet.

3 Lépjen a 'Styles' panel **Fill** részére és a 'Color' ablakban válassza ki a betűtípus színét, majd nyomja meg az **OK** gombot.

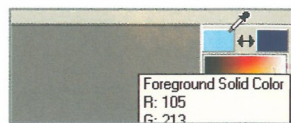
4 A szöveg áthelyezéséhez helyezze a kurzort a szöveg fölé. Amikor a kurzor négyágú nyílá válik, a bal egérgombot nyomva tartva húzza a szövegdobozt a kívánt helyre. Az átméretezéshez helyezze a kurzort a szövegdoboz sarkához. A kurzor kis kereszté változik. Húzza a szövegdobozt a kívánt méretre és engedje el az egérgombot.

A háttér megszerkesztése

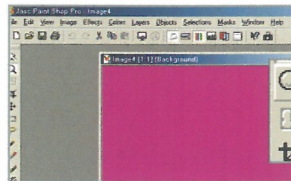
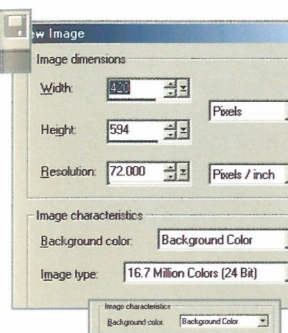
A rendelkezésre álló sablonok segítségével a dokumentumot addig alakíthatja, amíg az tökéletesen meg nem felel igényeinek.

1 A program megnyitásához a Jasc Software képernyő megjelenésekor kattintson a **Start**-ra.

3 A 'Standard' eszköztárban kattintson a **New** gombra egy üres háttér megjelenítéséhez. Miután a 'New Image' ablak megnyílik, az 'Image Dimensions' részben a szélességhez (width) 420 értéket, a magassághoz (height) pedig 594 értéket adjon meg. Az alapértelmezés szerinti képfelbontás 72 képpont/hüvelyk. Nyomja meg az **OK** gombot.

2 Válassza ki az előtér és a háttér színeit. Kattintson a **Color** Paletta (Színpaletta) fölötti két téglalapra és a 'Color' (Színek) ablakban válasszon színt.

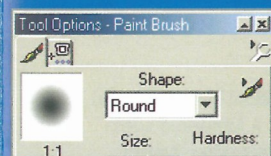

4 Amikor a kiszínezett háttér megjelenik a képernyőn, kattintson az eszközpaletta **Zoom** gombjára, és igényeinek megfelelően méretezze át a hátteret.

Kisokos

Ecsetnyommal

Kattintson jobb egérgombbal az eszközpaletta **Paint Brush** ikonjára, és válassza a **Tool Options** parancsot az ecset alakjának és méretének megválasztásához. A szín a már megadott előtér színe lesz. Ha más színt szeretne, kattintson a színpaletta fölötti bal oldali téglalapra és vá-

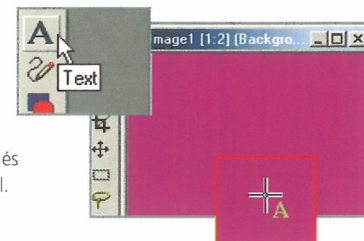

lassza ki. Tartsa a bal egérgombot nyomva és így mozgassa az egeret a kívánt terület fölött az ecsetvonások megjelenéséhez.

Saját plakát készítése

Szöveg beszúrásával helyezzen el a plakáton minden fontos információt, mint pl. dátum, időpont, helyszín.

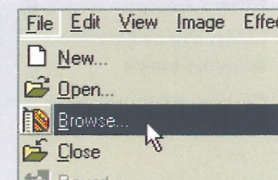
■ Kattintson az eszközpaletta **Text** ikonjára. A kurzor egy 'A' betűt tartalmazó kereszté változik. A 'Text Entry' ablak megjelenéséhez helyezze a keresztet a háttérre, és kattintson a bal egérgombbal.

Fókuszban

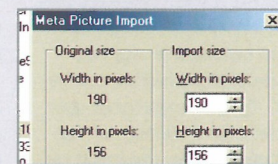
ClipArt képek

1 Lépjen a **File** menü **Browse** (Böngészés) parancsára. Keresse meg a programfájlok között a **ClipArt** mappát.

2 Nyissa meg a mappát és keresse meg a megfelelő képet. Kattintson a fájlra és húzza azt a háttérre.

3 Megjelenik a 'Meta Picture Important' párbeszédablak. Az 'Important Size' (Hasznos méret) részben ellenőrizze, hogy a kép szélessége és magassága megfelelő-e. Nyomjon **OK**-t.

4 Amikor a kép megjelenik a készülő plakáton, kattintson az eszközpaletta **Mover** gombjára. Helyezze a kurzort a kép fölé és húzza azt a háttér megfelelő pontjára, majd engedje el az egérgombot.

Ötlet

A Paint Shop Pro programról bővebb információt talál a www.jasc.com honlapon

Elektronikus festés

**Képek
kreatívan**

Tartalom

- ▶ Alakítsa számítógépét műteremmé
- ▶ Segítse elő gyermeke kreativitását
- ▶ Saját számítógépes galéria készítése
- ▶ A program beállításainak vezérlése

A Discover Painting for Kids ideális program bimbózó tehetségű kis művészeink számára. A visszavonás lehetősége különösen szabadá teszi a festést, és növeli a kísérletezőkedvet. A program gépünket szinte festőműteremmé alakítja, a monitorunk festővászonná változik. Számos színező és rajzoló opció áll rendelkezésre, így bármilyen korú gyermek örömet lel majd az alkotásban.

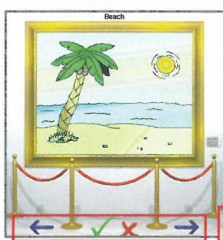
Különböző vonások

A program kifestőket kínál a kisgyerekek, illetve eseteket, ceruzákat és nyomdákat a nagyobbak számára. Sőt néhány igazán bolondos effektust is, melyek a felnőttek tetszését is el

fogják nyerni. Minden egyes esz-köz azonnal felismerhető, így az ifjoncok is olyan ösztönösen kattintanak majd rájuk, mintha a valóságos eszközök után nyúlának. Ráadásul hangeffektusok teszik még valóságosabbá az eszközök használatát.

Tudta-e?

A remekműveket méltó módon kell kiállítani, tehát helyük a Galériában van. A program minden elmentett alkotást a Galériában tárol, bekeretezve, mint egy igazi kiállítás. Kattintson a Remote Controlra, és válassza ki a Gallery opciót a menüben.

A kék nyilak segítségével tud haladni, kattintással pedig ki tudja választani az adott képet, így nagyobb formátumban jelenik meg. A Galéria 'falán' lévő ezüstsínű névtáblára rá is írhatja a mű címét.

Kérdés-felelet

K Hogyan frissíthetem a Discover Painting programomat?

F Időnként ellátogathat a www.crescentvision.com oldalra, ahol a **Download Center** linkre kell kattintania, hogy megnézze, van-e frissebb verzió, melyet letölthet és telepíthet.

Download Center

Bonus Discover Painting Pages and Backgrounds - These new background and coloring pages are only available to registered users of Discover Painting. These files are password protected and can only be opened with a Discover Painting license code.

For Windows 95/98

For Macintosh

Bonus Pages 1.0 (1.0MB)

Bonus Pages 1.0 (1.1MB)

K Mire szolgálnak a 'polcon' lévő 'könyvek'?

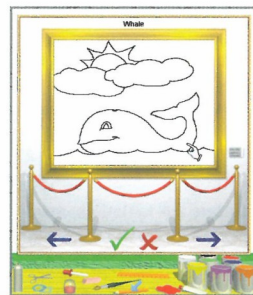
F Különböző témájú, kész bélyegzőket tartalmaznak, hasonlóak a Cliparthoz. Kattintson az egyik könyvre, így az rákerül az 'asztalra'. Újabb kattintásra bélyegzők sora tárul fel a könyvből. A 'lapok' csúcsaira kattintva lehet a könyvben lapozni. Egy bélyegző kiválasztásához rá kell kattintani, majd a festménybe kell helyezni. Így a

bélyegzőről készült másolatot be tudjuk helyezni saját alkotásunkba.

K Hogyan érhetem el a kifestőket és a kezdő háttereket?

F Egyszerűen a **Remote**, majd a **New** gombra kell kattintani. Ahelyett, hogy a megjelenő ablakban egy üres képernyőt választana, a kék nyilak segítségével navigáljon a következő ablakhoz, amely előre elkészített kiszínezendő rajzokat, illetve nyitó háttereket tartalmaz. Kattintson a kívánt design-ra.

Szótár

Prefs A Távirányítón ezt a gombot megnyomva megnyitunk egy ablakot, ahol módosíthatjuk a program működését. Például a **Sound** szekcióban be lehet állítani, hogy legyenek-e hangeffektusok vagy ne. A **New** szekcióban be- illetve kikapcsolhatjuk az új kép megjelenését kísérő hangeffektusokat. A **Print** szekcióban beállíthatjuk, hogy a nyomtatás teljes vagy csökkentett tintamennyiséggel történjen-e.

Templates Ezzel az eszközzel lehet köröket és négyzeteket rajzolni. Kattintson a kör vagy négyzög körvonalra, ha üres alakzatot kíván rajzolni. Válassza a teli négyzöget vagy kört a teli alakzat rajzolásához. Ebben az esetben a festékes vödör mellett látható, hogy milyen szín van kiválasztva.

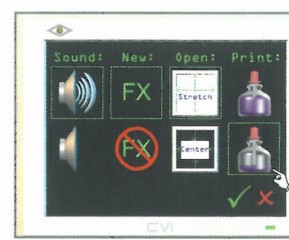

Ilyen színű lesz az alakzat is.

Hibakereső

Túl sok tintát használ.

Ha gyermeke egyszerre sok képet akar nyomtatni, beállíthatja, hogy a nyomtató kevés festéket használjon. Kattintson a **Remote**-ra, nyomja meg a **Prefs** gombot, és a megjelenő párbeszédablakban válassza ki a jobb kéz felőli, majdnem üres

tintásüveget, majd a zöld pipára kattintva erősítse meg ezt a beállítást. Ezzel az eljárással féken tarthatja kiadásait. Természetesen bármikor visszaállíthatja a teljes intenzitású nyomtatást. Nem kell mást tennie, mint a **Prefs** opcióban a teli tintásüveget újra kiválasztani.

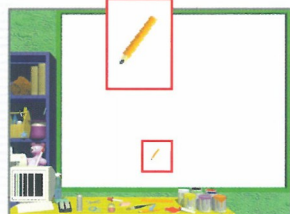
Így készül a műalkotás

Eszközök és effektusok tárháza áll rendelkezésünkre, hogy gyermekeink olyan művet készíthessenek, melyre méltán büszkék lehetünk. Az alábbiakban bemutatjuk, miként használja a főbb eszközöket.

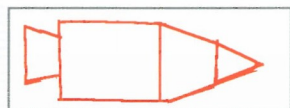
1 Nyissuk meg a programot az Asztalon lévő parancsikonra, vagy a **Start/Programok/Discover Painting for Kids** pontra kattintva.

2 A képernyőn egy üres vászon jelenik meg. Az egér mutatója ceruza alakúra vált. Az egér bal

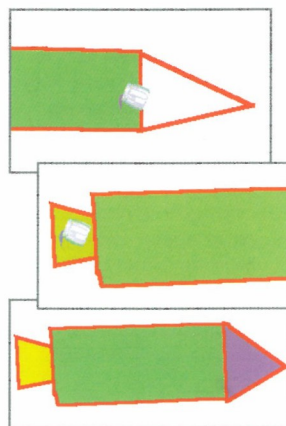
gombját nyomva tartva és húzva lehet a rajzot elkészíteni. Itteni példánk egy rakéta.

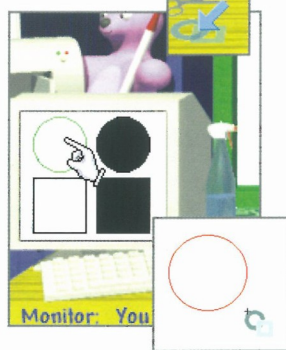
3 Ha a színt változtatni akarja, megteheti bármikor. Kattintson a nyolc festékes vödör egyikeire.

4 A rakétát ki lehet színezni az ecsetet használva, de ha egy nagyobb felületet egyszerre akar feltölteni színnel, használja a **Jar** opciót. Példánkban a Bögrét használva a rakétát zöldre, sárgára és bíborra festjük.

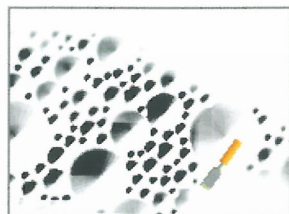
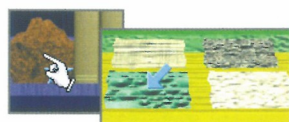
5 Rajzoljunk a háttérre néhány bolygót. Ehhez a **Templates** eszköze kell kattintani, majd az üres kört kiválasztani. A kurzor alakja kör és négyzet alakot vesz fel.

6 Húzzuk a kurzort a vászonra, és formáljunk egy kört, majd engedjük el az egérgombot. Színezzük a köröket **Spray Cannel** vagy a **Jarral** a különböző hatások elérése érdekében.

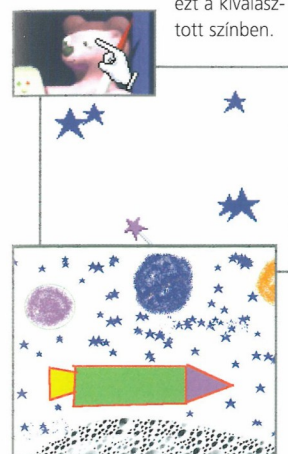
7 Az előtérben is helyezzünk el egy bolygót. A polcon kattintunk a **Rock**-ra, hogy a 'bump' eszközökhöz hozzáférjünk. Ezek olyan 3D effektusok, melyek valóságghú megjelenést kölcsönöznek a képnek. Kattintunk a megfelelő 'bump' effektusra, és rajzolunk egy nagy félkört vele a rakéta alá, hogy kialakítsuk a bolygó felszínét.

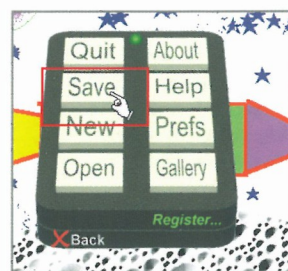
Ötlet

További kifestő és háttér oldalakat tölthet le a Discover Painting weboldaláról: www.crescentivision.com.

8 Utolsó simításként tegyük a képre csillagokat. Kattintsunk a **Toys** eszközökre a polcon, majd válasszuk ki onnan a 'palcát'. Minden kattintás a képbe egy csillagot eredményez. Ha kattintás közben húzzuk is az egeret, akkor csillagfüzért tudunk rajzolni. Persze mindent a kiválasztott színben.

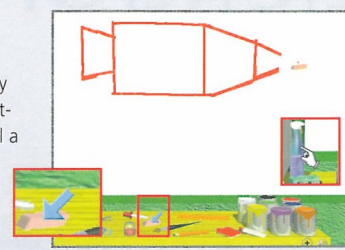
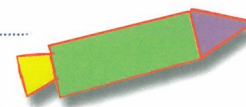
9 Amint elégedett a képpel, kattintson a **Remote**-ra, és menjen a főmenübe. Kattintson a **Save** gombra és nevezze el a festményt. A munka automatikusan bekerül a Galériába. Ha minden képet így elmentünk, idővel szép kis gyűjteményünk lesz; büszkélkedhetünk velük barátaink előtt.

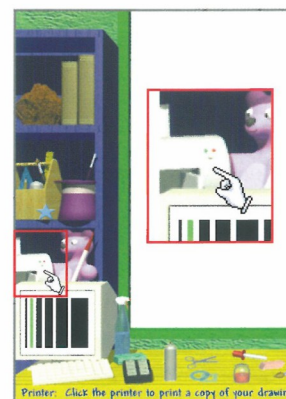
Fókuszban

Képen kívül

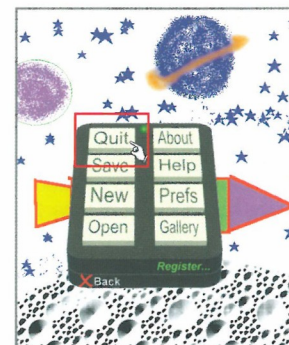
■ Ha elrontott valamit vagy változtatni szeretne, kattintson a **Radírra** és távolítsa el a hibát. Ha az utolsó műveletet vissza akarja vonni, akkor válassza a **Cleaner** opciót.

10 Amennyiben a képet ki akarja nyomtatni, a 'polcon' lévő 'nyomtatóra' kell kattintania.

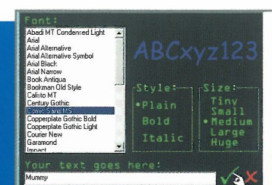
11 Ha egy új képet akar kezdeni, a **Remote**-on kattintson a **New** gombra, így egy üres oldal fog megjelenni. Ha pedig befejezi a festést, a programból való kilépéshez kattintson a **Quitre**.

Kisokos

Színes nyelvezet

A képhez szöveg is csatolható. Kattintson az Asztalon lévő Billentyűzetre. Ezután a baloldali listából betűtípust, stílust és méretet választhat. A két abc mutatja, hogy a különböző betűtípusok hogyan néznek ki. Az alul lévő sorba írja be a szöveget, amit a zöld pipára kattintva tud

elfogadni. A szöveg a kurzor végén jelenik meg, ennek segítségével tudjuk a képhez pozícionálni. A megfelelő helyen kattintunk és engedjük a helyére a szöveget.

Emlékeztők

- ▶ A faliújság hátterének megváltoztatása
- ▶ Saját jegyzetek, listák hozzáadása
- ▶ Emlékeztető hangjelzések beállítása
- ▶ A teendők listájának rendezése a Corkboard segítségével

A My Corkboard sokkal több mint egy képernyővédő – ébresztőóra, naptár, tervező és szervező egyben. A faliújság elbúkkban a számítógép elindítása után, így biztos lehet abban, hogy nem kavarja el a kis cetliket és fontos feljegyzéseket, amelyek így a képernyőre vannak „tűzve”. Vásárlási listáktól és saját feljegyzésektől kezdve a fontos találkozóik, születésnapokig

és évfordulókig minden fontos emlékeztetőt kitehet az Asztalra.

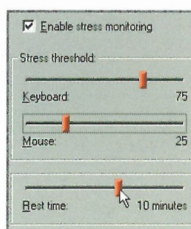
Mindig résen

A My Corkboard emlékeztetőivel biztosítja, hogy sosem felejt el

fontos találkozóit. A jegyzeteket változatos stílusban jelenítheti meg, így a faliújság személyessé válik. A teendők listájára feljegyezheti fontos dolgait, és kipipálhatja, amint elvégezte őket.

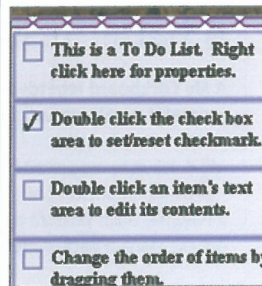
Tudta-e?

A Corkboard segítségével megelőzheti az RSI-szindrómát, azaz az ismétlődő túleröltetési sérülést, mivel szemmel tartja az egér és billentyűzet használatának idejét. A 'Properties' ablakban kattintson a 'Stress Monitor' fülre. Győződjön meg arról, hogy az 'Enable stress monitoring' op-

ció ki legyen pipálva. A 'Stress Threshold' rész alatt állítsa be a billentyűzet és az eger használataának időtartamát – minél nagyobb értéket ad, a Corkboard annál később szólítja fel pihenőre. Ha többet használja a billentyűzetet az egernél, állítsa azt 80-ra, az egeret 20-ra. Alkalmaz, majd OK.

Kérdés-felelet

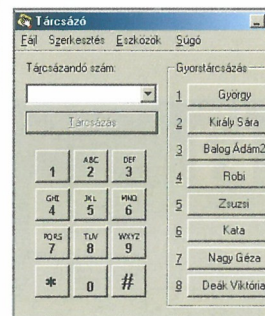
K Hogyan férhet el minden dolgom a teendőik listáján?

F jobb egérgombbal kattintson a teendők listájára (To Do List), majd a felbukkanó menüből válassza a **Properties** opciót. A megjelenő párbeszédpanelen változtathatja a teendők listájának külsőjén, beleértve a betűtípust és a sorok számát. A tételek számának növeléséhez kattintson a 'Length' mellett található felfelé mutató kis nyílra, majd nyomjon **OK**-t. A teendők listájára így minden ráér.

K Mire jó a telefon képe?

F A My Corkboard telefonját ugyanúgy használhatja, mint bármely telefon. Ha a számítógépéhez modemem keresztül telefon-

vonat és mikrofon is csatlakozik, telefonálhat vele. Mivel a modem adatátvittele ugyanolyan, mint egy telefoné, a hívás minősége ugyanolyan lesz, mint egy hagyományos telefonhívásé.

K Változtathatók-e a feljegyzések méretén?

Figen. A Corkboard minden elemének méretét megváltoztathatja, ha jobb egérgombbal rákattint. A felbukkanó menüből a **Scale 100%** alatt százalékok listája jelenik meg. Az aktuális méretet pipa jelzi. Igény szerint kattintson nagyobb vagy kisebb százalékra. Ennek megfelelően változik az elem mérete. A változások érvénybe lépnek, amint visszatér a falijűságra.

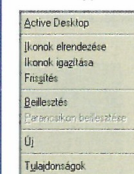
Szótár

Értesítési terület A Windows képernyő alján látható Tálca része, ahol az óra és az automatikusan elinduló programok és hardvereszközök ikonjai láthatók. A programok és eszközök megjelenítéséhez kattintson duplán az ikonjukra.

Előnézet Olyan átmeneti nézete egy dokumentumnak, amelyen alkalmazás előtt a kiválasztott módosítás eredménye látható. Az előnézetből általában a Bezárás gomb megnyomásával léphet ki.

Kijelölés Színes árnyalat egy dokumentum eleme, egy fájl vagy ikon körül. Ez mutatja, hogy az adott elemet kiválasztotta szerkesztésre vagy törlésre.

Aktív Desktop

Ilkonc elrendezése

Ilkonc igazítása

Függesztés

Beállítások

Elérhető programok listája

Uj

Tulajdonságok

Felbukkanó menü

Kattintással aktiválható opciók

listája, amely akkor látható, ha jobb egérgombbal egy ikonra, az Asztalra vagy egy program valamely elemére kattint.

Hibakereső

A My Corkboard órája pontatlan.

A My Corkboard minden órája ugyanazt az időt mutatja, mint az Asztal órája. Kattintson jobb gombbal a faliújság hátterére, majd válassza a **Return to Windows** opciót a menüből. A **Start** menüben kattintson a **Beállítások**-ra, majd a **Vezérlőpult**-ra. Kattintson duplán a **Dátum** és az **Idő** ikonra. A **Dátum** és az **Idő** ablakok megjelennek. Az **Idő** ablakban kattintson a **Időzóna** gombra. A **Időzóna** ablakban kattintson a **[GMT+01:00]** gombra. Az **Időzóna** ablakban kattintson a **Automatikus** gombra.

tum és Idő ikonra. Az óra, perc és másodperc mezőkre duplán kattintva begépelheti a helyes időt. Ellenőrizze, hogy az Időzóna GMT legyen, kattintson az **Alkalmaz**, majd az **OK** gombokra.

A Corkboard aktiválása

Ha a My Corkboard már telepítve van, az Asztalról könnyen elindíthatja.

1 A faliújság képernyőkímélő aktiválásához kattintson duplán az Asztalra helyezett parancsikonra vagy a Rendszertálcán látható kis ikonra.

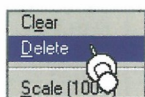
2 Amikor megjelenik a faliújság, a változatos sablonok már ki vannak tűzve. Olvassa el a feljegyzéseket – ezekkel a tippekkel kiismerheti a My Corkboard programot.

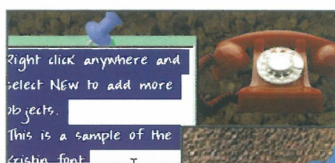
A faliújság megváltoztatása

A képernyővédő változatos feljegyzésekkel, órákkal és emlékeztetőkkel jelenik meg. Ezeket tetszés szerint szerkesztheti, törölheti.

1 Ha egy sablonra már nincs szüksége, egyszerűen kattintson rá jobb egérgombbal, majd válassza a **Delete** opciót a felbukkanó menüből.

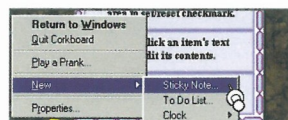
2 A jegyzetre duplán kattintva megváltoztathatja a tartalmát. Befejezéshez kattintson egyet a jegyzeten kívül. Kattintson jobb egérgombbal a jegyzetre. Válassza az **Edit** opciót.

Ötlet

A **Randomize images** opcióval a faliújságnak más-más külsőt adhat.

3 Új elemek hozzáadásához kattintson jobb egérgombbal egy üres területre, majd a felbukkanó menüből válassza a **New** opciót, majd a **Sticky Note** elemet.

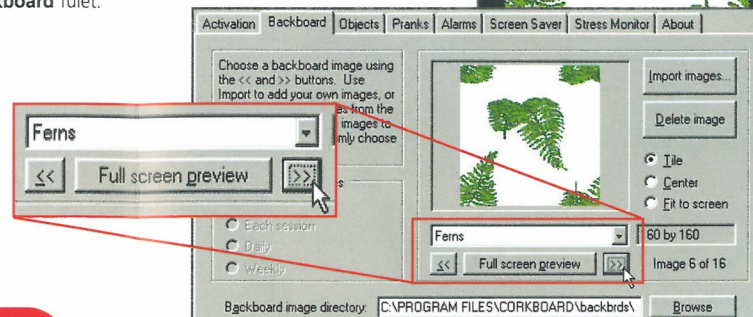
A háttér testreszabása

A My Corkboard lehetővé teszi, hogy az alapértelmezett hátteret, a parafát a változatos színes képek egyikére változtassa.

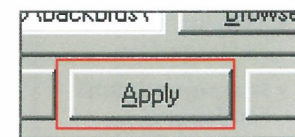
1 A faliújság megjelenítésének beállításához kattintson jobb egérgombbal a háttérre, majd válassza a **Properties** opciót, utána a **Backboard** fület.

2 A **Full screen preview** (Teljes képernyős előnézet) mellett látható nyilak segítségével tallózza végig a háttereket.

3 A **Full screen preview** gomb megnyomásával tekintse meg, hogyan néz ki a kiválasztott háttér. Kattintással visszatérhet a háttér beállításaihoz. A hátlap pozícióját a **Tile** (Mozaik), **Center** (Középen) vagy **Fit to screen** (Nyújtás) opciókkal állíthatja. Előnézetben döntse el, melyiket kedveli.

4 Ha megfelelnek a beállítások, kattintson az **Alkalmazás**, majd **OK** gombokra.

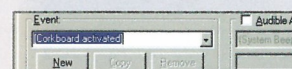
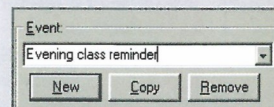

Fókuszban

Emlékeztető jelzés beállítása

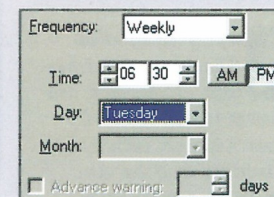
Beállíthatja gépét, hogy időnként hangjelzéssel figyelmeztesse.

1 Kattintson jobb egérgombbal a háttérre, majd a **Properties** után válassza az **Alarms** fület.

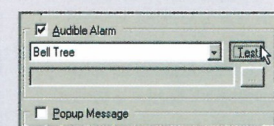

2 Az **Event** alatt válassza a **New** opciót, majd gépelje be az emlékeztető nevét az 'Untitled Event' mezőbe.

3 A 'Frequency' (Előfordulás) alatt adja meg az emlékeztető sűrűségét. A nyilakra kattintva állítsa be az órát és a percet. Ha heti emlékeztetőt állít be, ne felejtse el megadni a megfelelő napot.

4 Győződjön meg arról, hogy az 'Audible Alarm' (Hangjelzés) ki van jelölve, majd válasszon a jelek közül. A **Test** gomb segítségével kipróbálhatja a jelzést.

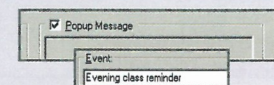
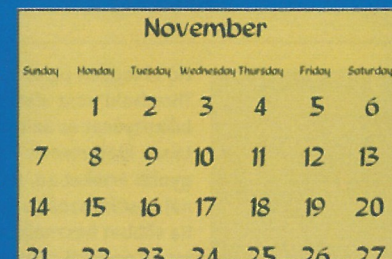

Kisokos

Találkozók

Ha a munkához figyelnie kell a dátumokat, próbálja ki a naptárat a képernyőn. Jobb egérgombbal kattintson a hátlapra, majd a **New** almenüjéből válassza a **Calendar** elemet, majd a **Monthly** (Havi) opciót.

A megjelenő párbeszédpanelen a nyílak segítségével válasszon stílust, majd nyomjon OK-t. A naptárat húzza a megfelelő helyre a faliújságon.

5 A hang beállításai után pipálja ki a 'Popup message' (Felbukkanó üzenet) melletti jelölőnégyzetet, és gépelje be üzenetét. Kattintson a **Bezárársra**, az **Alkalmazásra**, majd az **OK**-ra. Az emlékeztető így elkészült, és a megadott időben jelezni fog.

Háttér- ötletek

Szeretnél
itt lenni?

Tartalom

- ▶ Emberi alakok kivágása
- ▶ Helyezze családját és barátait egzotikus környezetbe
- ▶ A kivágott alakok élethű árnyékolása
- ▶ Hátterek készítése képekhez

Mindannyian sokszor vágytunk már arra, hogy fényképalbumunkat trópusi szigeteken vagy hófödte hegycsúcsokon készült fényképekkel rakjuk tele. A Paint Shop Pro 7 segítségével saját magát, családját és barátait a világ bármely pontjára vagy a világűrbe is elrephetheti. Bemutatjuk, hogyan vághatja ki bármilyen fényképről az emberi alakokat és hogyan helyezheti át azokat egy új,

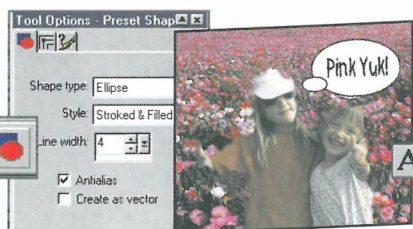
beszkennelt vagy digitális háttér elé. Merítsen ihletet régi képeslapgyűjteményéből vagy kutasson az Interneten szokatlan háttérképek után. Ha az alakoknak árnyékot készít, azt a hatást keltetheti, mintha valóban a helyszínen lennének!

Megváltozik a színhely

A fejezetben ismertetett eljárással szórakoztató képeket készíthet, amelyeket üdvözlőkártyákra és plakátokra illeszthet vagy elküldhet e-mailben, a világ tetszőleges pontján tartózkodó barátainak vagy családtagjainak.

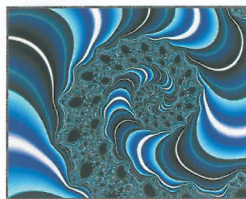
Tudta-e?

Végző lépésként helyezzen el a képen egy gondolatbuborékot, szöveggel. Kattintson a Preset Shapes-re, jelölje ki az alakzat formáját, a stílus részben válassza a Stroked &

Filled-et és 4-es vonalvastagságot. Tegyen pipát az 'AntiAlias' mellé. Rajzoljon ellipszist a kép tetejére. Válassza a Text eszközt, kattintson az ellipsziszre és gépelje be a szöveget.

Kérdés-felelet

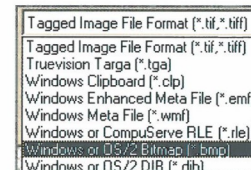
K Elhelyezhetek-e a kivágott alakok mögé kézzel rajzolt háttér?

F Igen. A kivágott alakok alatti rétegen bármilyen grafikai elemet vagy képet elhelyezhet. A Paint Shop Pro rajzoló eszközeivel alkossa meg saját grafikáját, vagy egy más rajzoló programmal hozzon létre mintát. A készülő háttérhez beszkennelt minták, képek, mint pl. a csomagolópapír mintázata is meglepő hatást képesek produkálni.

K Barátaim meg tudják nyitni az általam küldött képfájlokat?

F A képet Word dokumentumba illesztéshez történő elküldéshez először egy rétegű képpé kell alakítania. Válassza a Paint Shop Pro program Layers menüjét, és azon belül kattintson a Merge és Merge All (Flatten) parancsra. Nyomja meg a File menü Save

as parancsát. Adjon meg egy új nevet. Ha a képet Wordben szeretné felhasználni a 'Save as type' részben válassza a Windows vagy az OS/2 Bitmap (*.bmp) opciót. Ha a képet e-mail mellékletként szeretné elküldeni, akkor jelölje meg a JPEG – JFIF Compliant (*.jpg) opciót. Nyomja meg a Save parancsot.

K A kivágott alakok szélei körül fehér jelek láthatók. Hogyan lehet ezeket eltüntetni?

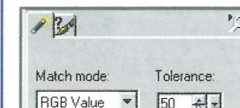
F A kivágás tökéletes befejezéséhez az Eraser eszköz segítségével minden fehér képpontot el kell tüntetnie a kivágott alakok széleiről. A fehér képpontokat könnyen láthatóvá teheti, ha a kivágott alakok rétege alá egy sötét, egyszínű réteget helyez. A sötétképek réteg beillesztésével például láthatóvá válik, hol végződnék a világos részek és hol kezdődik a háttér. Az egyes képpontokat az Eraser eszköz segítségével törölheti.

Szótár

Background Egy képen látható alakzat megjelenésének színhelyét szaknyelven háttérnek nevezzük. A rétegepalettán az első réteg neve mindig Background.

Magic Wand

A Paint Shop Pro egyik legfontosabb eszköze, amely mindig a képpontok színének, fényességének vagy színárnyalatának megfelelően végzi a másolást.

Tolerance Meghatározható, hogy milyen közel legyen egy képpont az összepárosítás értékéhez a varázspálccával történő kijelöléskor.

Deformation Tool

Döntéssel vagy forgatással torzít.

Toggle Tool

Options Window

Ezt a gombot megnyomva megjelenik az ehhez az eszközhöz tartozó 'Toolbar Options' párbeszédablak.

Layer A képet vagy egy részét tartalmazó réteg. A képek tetszőleges számú rétegből épülhetnek fel.

Hibakereső

A végleges kép nem elég élethű.

Az alakokat részben fedje be a háttérrel, így azt az érzetet keltheti, mintha a személyek a helyszín közepeén lennének. Ennek egyik módja, hogy a Freehand eszköz segítségével kijelöl a háttérből egy darabot, majd az Edit menüben a Copy parancs segítségével másolja a vágólapra a kijelölt részt. Most kattintson az alakokra és egy eléjük helyezett új rétegre illesse be a kimásolt részt.

A képek élethűvé tételéhez használja a Freehand (Szabadkézi) eszközt.

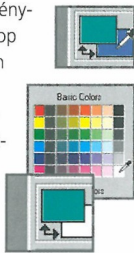

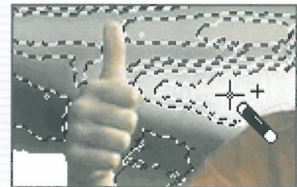
Alakzatok körbevágása

Az alakok kivágása nagy türelmet igénylő feladat, ám az alakok különféle hátterek elé helyezése remek szórakozást nyújthat.

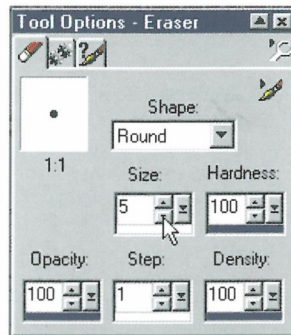
1 Nyissa meg a fényképet Paint Shop Pro-ban. Győződjön meg róla, hogy a téglalap alakú háttér fehér színű. Kattintson a háttérre, válasszon színt a színpalettáról (Color Palette) és nyomjon **OK**-t.

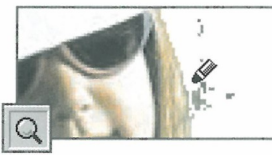
2 Válassza a **Magic Wand**-ot, majd a **Toggle Tool Options Window** parancsot. A **Tool Options** ablakban (**Tolerance**) adjon 50-es értéket. Egy terület kiválasztásához kattintson a háttérre. Ha az alakok részletei is kijelölésre kerülnek, vegye kisebbre a tolerancia értékét. A **Delete** parancsral vágja ki a területet.

4 A kivágott alakzatok széleinek kiigazításához kattintson duplán az **Eraser** eszközre és állítsa a méretet ('Size') '5' értékre.

3 A háttér világos részeinek kivágásához a tolerancia értékét állítsa 1 és 20 közöttre, így kisebb terület kerül kijelölésre. Ha egyszerre több területet szeretne kijelölni és törölni, tartsa lenyomva a Shift billentyűt, és kattintson a háttér különböző részeire. Eltávolításukhoz nyomja meg a **Delete** gombot. Mielőtt folytatná a munkát, mentse el a fájlt.

5 Válassza a **Zoom** (Nagyítás) opciót, és az oldalra kattintva nagyítsa fel a képet. Tisztítsa meg a széleket, finoman mozgatva a radírt.

Látványos háttérreteg készítése

Ha fényképei, képeslapjai, folyóiratai és utazási szóróanyagai között sem talál megfelelő háttérképet, kerekedjen fel és készítsen néhány új képet digitális kamerájával.

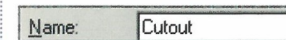
1 Mielőtt új hátteret készítené, tudnia kell a szükséges méretet. Nyissa meg a körbevágott alakzatokat tartalmazó fájlt, lépjen az **Image** (Kép) menüre és válassza a **Resize** (átméretez) opciót. Jegyezze fel a 'Pixel Size' (Képpont mérete) részben található szélességet és hosszúságot.

2 Nyissa meg az új hátteret és válassza az **Image** (Kép) menüből a **Resize** (Átméretez) opciót. A 'Width' (Szélesség) és 'Height' (Magasság) részekben adjon meg nagyobb értéket, így a kép a kivágott alakok méreténél nagyobb lesz. Nyomjon **OK**-t. Válassza a megfelelő képet és a **Ctrl + A**, majd a **Ctrl + C** billentyűkkel másolja azt át.

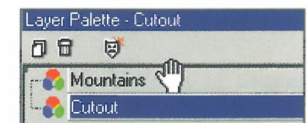

3 Térjen vissza a kivágott alakzatokat tartalmazó fájlhoz, és az 'L' billentyűt megnyomva nyissa meg a **Layer palette**-et. A **Background** rétegre duplán kattintva nevezze át. A 'Name' részbe gépelje be a 'Cutout' szöveget. Nyomja meg az **OK** gombot.

4 Keresse meg az **Edit** menü **Paste** parancsát, majd az **As New Layer** parancsot megnyomva helyezze a képet a fájlban belül kijelölt új rétegre. Adjon a rétegnek nevet: például 'Mountains' (Hegyek).

5 Az alakokat helyezze a háttér elé, a réteg paletta (Layer Palette) 'Cutout' (Kivágott) rétegére kattintva és húzza a paletta listájának elejére.

6 A **Magic Wand** segítségével kattintson a kivágott alakokat körülvevő fehér részre, majd nyomja meg a **Delete** gombot az új háttér felfedezéséhez. Állítsa be az alakzatok háttérhez képest elfoglalt helyzetét.

Ötlet

A különböző háttérretegeket a **Layer Visibility Toggle** opció segítségével jelenítse meg.

Az árnyék formázása

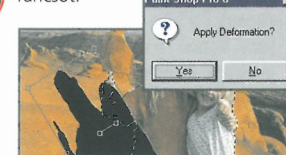
Az alakokat árnyékolással finoman beillesztheti a képbe.

1 Készítsen másolatot a kivágott alakokat tartalmazó rétegről, a réteg nevére duplán kattintva, a **Duplicate** parancsral. A másolatot nevezze el árnyéknak (Shadow). A **Magic Wand** segítségével kattintson a háttérre, és lépjen a **Selection** menü **Invert** parancsára.

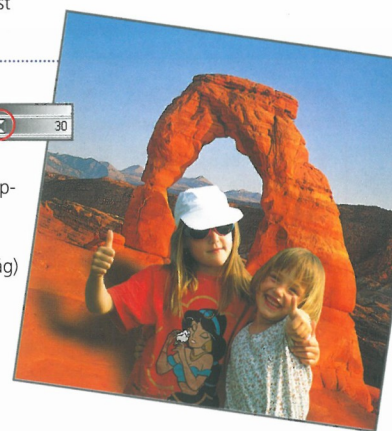

2 Válassza a **Flood Fill** eszközt és a 'Tool options' ablakban állítsa a 'Tolerance' értékét 200-ra. A **Color palette**-en válassza ki a feketét, majd kattintson az alakok belsejére.

3 A **Deformation** opcióval döntse el és forgasd meg az árnyékot. Kattintson duplán. A módosítások alkalmazásához nyomja meg a **Yes** parancsot.

4 Az árnyék világosításához lépjen a réteg palettára (Layer Palette) és húzza a **Shadow** (Árnyék) réteg **Opacity** (homályosság) csúszkáját 30% körüli értékre. Végül a 'Shadow' réteg 'Cutout' réteg alá húzásával helyezze az árnyékot az alakok mögé, és mentse a fájlt.

Hangfelvétel beszúrása

Beszélő
oldalak

Tartalom

- ▶ Saját hangfelvétel készítése
- ▶ Hangfelvétel beszúrása levélbe
- ▶ Internetről másolt WAV fájlok használata
- ▶ Hangfelvétel csatolása e-mailhez

A Microsoft Word lehetővé teszi különféle elemek, többek között fotók, alakzatok és logók hozzáadását dokumentumokhoz. De vajon hallott-e már arról, hogy a dokumentumok megszólalnak egy, a Windows Kellékek között található Hangrögzítő segítségével? Mindössze egy mikrofont kell a hangkártyához csatlakoztatni a művelet végrehajtásához. Könnyen hozzáadhat szóbeli

üzenetet egy üzleti dokumentumhoz, üdvözlőszöveget egy családi levélhez, vagy énekelhet a barátjának a születésnap üdvözlét mellé. Egy hangfelvétel multimédiás élménnyé varázsolhat egy lapos és unalmas Word dokumentumot.

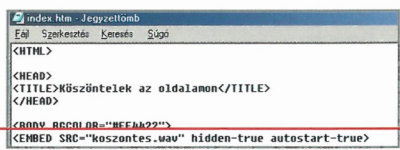
Hallassa a hangját!

A fájlt akár e-mailhez is csatolhatja, és néhány perc alatt elküldheti hangját a világ minden pontjára. Remek módja ez a távolba szakadt barátok üdvözlésének, és annak, hogy személyessé tegye leveleit.

Tudta-e?

Ha van honlapja, beágyazhatja hangfelvételeit úgy, hogy ha valaki megnézi a weblapot, a felvétel elinduljon.

Először készítsen hangfelvételt és mentse el a Hangrögzítő segítségével. Most adjon hozzá egyetlen sornyi HTML kódot a hon-

laphoz. A bal oldalon látható legutolsó sor azt a parancsot adja a böngészőnek, hogy töltsse le, rejtse el, és automatikusan játssza

le az „üdvözlés” nevű WAV fájlt, amikor az oldal betöltődik. A HTML hozzáadásához használhatja a Jegyzetkönyvet.

Kérdés-felelet

K Készíthetek hangfelvételt a Microsoft Works használatával?

F Igen, a Microsoft Works használhatja ugyanazt a Hangrögzítőt, mint a Word. Minden olyan programhoz hozzáadható hangfelvétel, amely engedi objektumok beszúrását, ideértve az Excelt és az Access-t is. Elég a **Beszúrás** menüben az **Objektum** parancsra lépni és követni az alább bemutatott lépéseket.

K Hangfelvételt tartalmazó Word dokumentumot küldtem e-mailben egy barátomnak. Miért nem hallja?

F Windows-t és az önével egyező verziójú Wordöt kell használnia a fogadónak, hogy hallja a felvételeket és az egyéb WAV fájlokat. Ha a Word régi, nem tudja megnyitni az újabb verzióban készült dokumentumokat. Ebben az esetben a Mentés párbeszédpanelben nézze meg, hogy a Fájltípus lista felkínálja-e a korábbi formátumot.

K Mi a különbség a Hangrögzítő és a Hangobjektum között?

F Ugyanazon program részei, azonos megjelenéssel. A Hangrögzítő önállóan is használható, nemcsak programba ágyazott programként. A Hangrögzítő megnyitásához kattintson a **Start** gombra, lépjen a **Programok** pontra, majd kereszben a **Kellékek** menüre. A **Szórakozás** pontban kattintson a **Hangrögzítő**-re. Ez pontosan úgy működik, mint a Hangobjektum ablak, kivéve, hogy egyéni fájlként, külön mappába mentheti bármelyik felvételét a számítógépen.

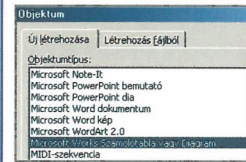
K Hogyan érhető el, hogy a hangfelvétel ikon ne ölelje körül a szöveget?

F Jobb egérgombbal kattintson a hangfelvétel ikonjára, és az előbukkanó menüből kattintson az **Objektum formázása** opcióra. A párbeszédpanelben válassza az **Elrendezés** fület, kattintson 'A szöveg mögé' ikonra, majd nyomjon OK-t.

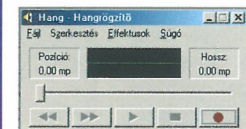
Szótár

HTML Hypertext Markup Language, az a kódrendszer, amelyben a weblapokat tervezik és készítik.

Objektum Speciális dokumentumfajta, amit más dokumentumokba lehet ágyazni. A számítógépen elérhető összes objektum fel van sorolva az 'Objektum' párbeszédablakban.

Hangkártya A számítógép belsejében található áramkör lap. Lehetővé teszi mikrofons, hangszórók, és más audio eszközök csatlakoztatását. A hangot digitális audio formátumúvá alakítja át és vissza.

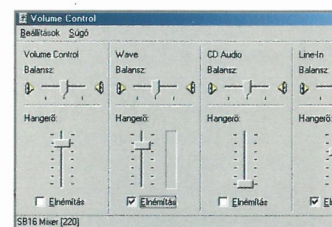

WAV fájl A legtöbbet használt Windows hangfájl típus. **Hangfelvétel** Kis, mikrofonnal felvett beszéd- vagy hang tárolása.

Hibakereső

Nem hallatszik a hangfelvétel.

Ellenőrizze, hogy a hangerőszabályozó a számítógép hangszóróin nincsen letekerve, majd kattintson duplán a Tálcán a hangszóró ikonra, hogy előhívja a Windows hangerőszabályzót. Győződjön meg róla, hogy sem a szélső baloldali Hangerő csúszka, sem a Hanghullám csúszka nincs alsó helyzetben. Tolja felfelé őket, ha hangosítani akar. Ha ellenőrizte a csúszkákat, vegyen ki minden pipát az 'Elnémítés' melletti cellákból.

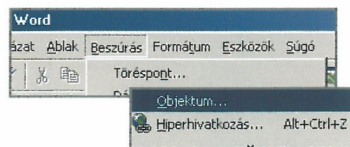

A dokumentum elkészítése

Bármely Word dokumentum bármely pontjára beszúrhat hangfelvételt. Ehhez mindössze egy mikrofon és némi mondanivaló szükséges.

1 Indítsa el a Wordöt és írja meg a levelét. Amikor elkészült, mentse el, majd kattintson bal gombbal azon a pontra, ahol a felvétel elindítását szeretné.

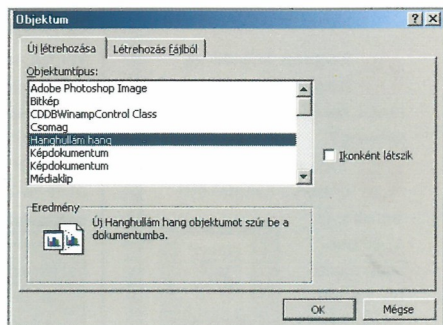
Szia Zoli!

BOLDGOC 40. SZÜLETÉSNAPOT!

Gyöngyinek volt ez a nagyszerű ötlete, hogy hogyan tartsuk a kapcsolatot – hangfelvételekkel, de majd inkább ő elmagyarázza:

2 Menjen a **Beszúrás** menübe, és válassza az **Objektum** opciót a legördülő lista parancsai közül.

3 A legördülő lista megjelenik az 'Objektum' párbeszédpanelben. Itt választhat a különböző típusú objektumok közül (a típusok és a kínálat a számítógépre telepített szoftvertől függ). Kattintson az **Új létrehozása** fülre, haladjon lefelé az objektumok listáján, és válassza a **Hanghullám** hangot.

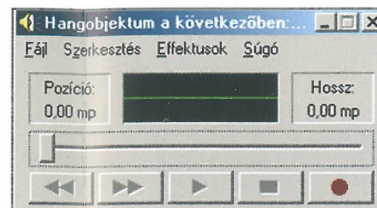

Nyomjon **OK**-t. Ez megnyitja a Hangobjektum rögzítőt.

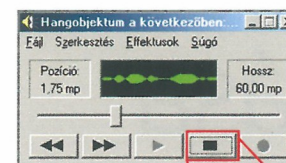
A hangobjektum használata

Ha be szeretné szűrni saját hangfelvételét, a Windows beépített Hangrögzítőjével könnyű dolga lesz.

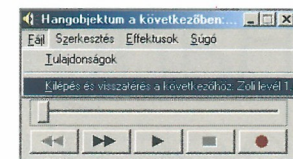
1 A számítógép Hangobjektum rögzítője sokban hasonlít egy hagyományos kazettás magnó felépítésére. Az ablak alján található gombok az előre és hátra haladást, illetve a felvétel szüneteltetését és megállítását teszik lehetővé. A piros gomb a felvételt elindító gomb. A Hangobjektum ablak címsora megjeleníti annak a dokumentumnak a nevét,

amelybe be fogja szűrni a hang- vagy zenefelvételt. Kattintson a **Felvétel** gombra, ha felkészült az üzemi felvételére.

2 Beszéljen bele a mikrofonba. Ahogy elkezd, hanghullámokat fog látni a Hangobjektum ablakban, amelyek jelzik, hogy éppen felvétel zajlik. Ha befejezte, kattintson a **Stopra**.

3 Kattintson a **Fájl** menüre, és válassza a **Kilépés és visszatérés** parancsot, hogy visszatérjen a dokumentumhoz. Nem kell magától a hangfelvételt elmenteni, mert az automatikusan beágyazódik a Word dokumentumba.

A hangfelvétel lejátszása

A hangfelvétel meghallgatásához elég a tálcán bekapcsolni a hangszórókat.

Gyöngyinek volt ez a nagyszerű ötlete – hangfelvétel!

4 A hangfelvételt egy kis hangszóró ikon jelzi az első lépésben kiválasztott helyen.

5 Ha ellenőrizni szeretné a felvételt, kattintson duplán az ikonra. A felvétel lejátszása közben az ikon szürke árnyalatot ölt. Amikor a lejátszásnak vége, az ikon visszanyeri szokásos külsejét. Ha a felvétel nem tökéletes, a törléséhez jelölje ki a hangszóró ikonját és nyomja meg a **Delete** gombot.

Szia Zoli!

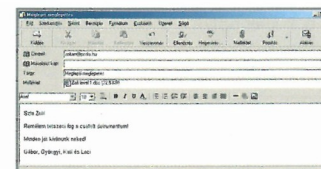
BOLDGOC 40. SZÜLETÉSNAPOT!

Gyöngyinek volt ez a nagyszerű ötlete, hogy hogyan tartsuk a kapcsolatot – hangfelvételekkel, de majd inkább ő elmagyarázza:

Tehát itt vannak az üzenetek az egész családtól:

Minden jót!

6 Annyi hangfelvételt adhat egy dokumentumhoz, amennyit csak akar. További hangfájlok hozzáadásához ismétlje meg a fenti lépéseket.

9 Néhány e-mail program megmutatja a dokumentum méretét. Ezt érdemes ellenőrizni küldés előtt, mivel a szöveges hangfájlok sok adattal bővíthetnek még a legrövidebb Word dokumentumot is.

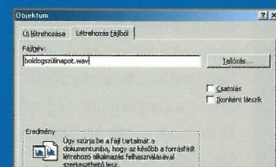

Kisokos

Egyéb WAV fájlok hozzáadása

A szöveges felvételek jól illeszkednek a humoros üdvözlésekhez, de bármilyen WAV fájl,

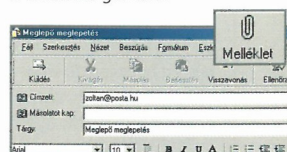
beleértve az Internetről letöltött fájlokat, alkalmas lehet a beszúrára. Ehhez a **Beszúrás** menü **Objektum** pontjánál válassza a 'Létrehozás fájlból' fület. A Tallózás gomb segítségével keresse meg a letöltött fájlt, és az **OK**-val szűrje be. A hangszóró ikonra kattintva játszhatja le a WAV fájlt.

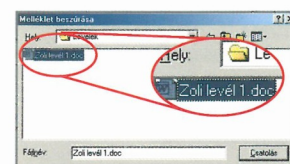
Szöveges hangfelvétel küldése

Az Internet és egy e-mail program segítségével néhány perc alatt a világ minden pontjára elküldhet egy dokumentumot.

7 Indítsa el a levelező programot és írjon új üzenetet. Kattintson a **Csatolás** gombra.

8 Válassza ki az eredeti dokumentumot, kattintson a **Csatolásra**.

Honlap animálása

Mozgó képek

- ▶ A honlap dinamikussá tétele
- ▶ Amit a Paint Shop Pro Animation Wizardról tudni kell
- ▶ Saját animáció elkészítése és beállítása

Ebben a fejezetben bemutatjuk, hogy készíthet honlapja számára egyszerű GIF animációt, hogyan

tervezheti meg és készítheti el az animáció képkockáit Paint Shop Proban, és hogyan mentheti azokat GIF fájlként. Végezetül megismertetjük az animáció JASC Animation Shop szoftverben való elkészítésével.

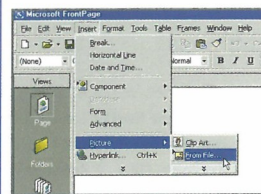
Tudta-e?

A honlap animálás az Internet világában lassanként egy külön iparrá válik. A villogás, a fény, a dinamika vonzza az olvasó tekintetét. A hálón is számtalan megoldást találhatunk az animált képek elkészítésére.

Vannak nagyon profi programok, amiket egy kis böngészéssel megtalálhatunk. Ha néhány különleges megoldást elsajátít, hihetetlen dolgokra lesz képes. Képei le-fel, előre-hátra villoghatnak mindenki csodálatára.

Kérdés-felelet

F Az animált GIF fájlokat a webszerkesztő program segítségével a szokásos GIF és JPG fájlokhoz hasonlóan helyezheti el a honlapon. Miután feltette a fájlt a honlapra, a már megszokott módon változtassa hiperhivatkozássá, hasonlóan azokhoz a hivatkozásokhoz, amelyek a honlap egy másik részére vagy egy másik honlapra irányítják a felhasználót.

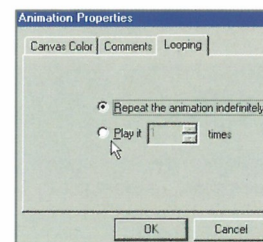
K Tudok-e saját készítésű fényképeket animálni?

F igen. Bármilyen weblap formátumú fájl animálható, de ne feledje, hogy az Animation Wizard minden animált képet GIF formátumúvá konvertál. Az ilyen fájlok a JPG fájloknál kevesebb színt használnak, tehát a képek minő-

ségromlása elképzelhető. Ezért javasoljuk, hogy még az Animation Shopba importálás előtt konvertálja a fájlokat GIF formátumba, így még az animálás előtt megtekintheti őket a honlapon. Ha elégedett az eredménnyel, folytassa a műveletet és animálja a képeket az Animation Shop segítségével.

K Hogyan állítsam be, hogy az animáció csak egyszer fusson le?

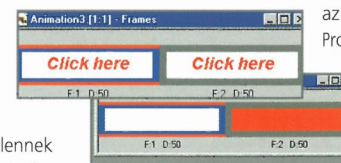
F Animation Shop programban kattintson az **Animation** menüre, és válassza az **Animation Properties** (Animáció tulajdonságai) opciót. Az 'Animation Properties' ablakban kattintson a **Looping** (Összefűzés) fölére, jelölje meg a 'Play it' (Lejátszás) opciót, és adja meg a lejátszások számát kifejező értéket. A beállítások alkalmazásához nyomja meg az **OK** gombot.

Hibakereső

Az Internet Böngészőben való teszteléskor az animáció nem jelenik meg.

Amikor az animált fájlt Animation Shopban megnyitja, a képkockák egy külön ablakban jelennek meg. Ügyeljen arra, hogy ugyanazt a kockát ne töltsse be kétszer. Ha a két kocka különböző, akkor a fájl valószínűleg hibás. Készítse el újra

arra, hogy a megfelelő rétegeket (layer) elrejtse.

Szótár

Áttetsző GIF Olyan GIF kép, amelynek háttere áttetsző. Az áttetsző GIF esetében a honlap hátterét csak a fájl képi része takarja ki. A GIF fájlok hátterének szokásos alapbeállítása fehér.

Segédprogram A program lehetőségeinek kiterjesztését szolgáló beépülő modul.

Az Internet programok leggyakoribb beépülő moduljai a Shockwave és a Flash, amelyek lehetőséget adnak a Shockwave és Flash animációk lejátszására.

Raszter A kép, például egy színes háttér, képpontokból áll. Ennek ellenkezője a vektortkép, amely matematikai kifejezések segítségével rendkívül pontosan és mégis tömören határozza meg a vonalakat és az áltuk befoglott területeket. A két képtípus különbözősége miatt a szöveg és a kép nem lehet ugyanazon a rétegen (layer).

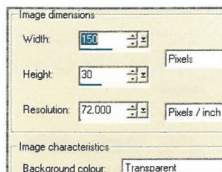

Két animációs képkocka előkészítése

Legkönnyebben egy kétkockás, villogó, animált GIF fájlt készíthet. Ezt használhatja egy nyomógomb kiemelésére, vagy honlapja egy meghatározott elemére irányíthatja a figyelmet.

1 Nyissa meg a Paint Shop Pro programot, majd kattintson a **File** menü **New** parancsára. A 'New Image' ablakban adjon meg a nyomógomb szokásos méretének megfelelő 150 képpontos szélességet és 30-as magasságot. Háttérként jelölje meg a 'Transparent' opciót. Nyomjon **OK**-t.

2 Ha a Réteg- és a Színpaletta nem nyílik meg, lépjen a **View** menü **Toolbars** almenüjére, és tegyen pipát a 'Colour Palette' és 'Layer Palette' sorok mellé. Visszatéréshez nyomja meg a **Close**-t.

3 Most válassza a **Layers** menü **New Raster Layer** parancsát és kattintson az **OK** gombra. A színpalettán válassza a Foreground colour parancsot. A megjelenő színkálán válassza a fehér színt, és nyomja meg az **OK** gombot. Válassza a **Flood Fill** eszközt és kattintson a képre.

Fókuszban

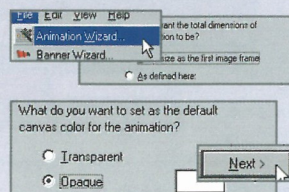
A villogó animáció elkészítése

A két képkockát Animatin Shop programban egyetlen animált GIF fájlra egyesítheti. Nyissa meg a Paint Shop Pro programot.

1 Kattintson a **File** menü **Jasc Software Products** parancsára és indítsa el az alprogramot a **Launch Animation Shop** sorra kattintva. Ez a Paint Shop Pro önálló része, amely egy külön ablakban nyílik meg.

2 Nyomja meg a **File** menü **Animation Wizard** parancsát, és válassza a párbeszédablak 'Same size as the first image frame' opcióját, majd kattintson a **Next** gombra.

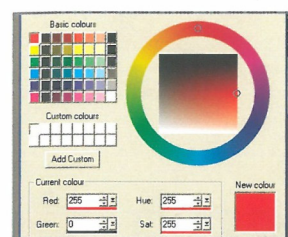
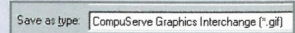
3 Alapbeállított színnek válassza az 'Opaque' opciót, majd kattintson a **Next** gombra. A soron következő ablak nem szükséges az adott feladathoz, így ismét nyomja meg a **Next** gombot.

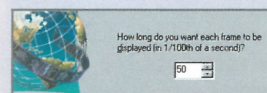
4 Az animáció legyen folyamatos lejátszásra állítva, a kockák megjelenési ideje legyen 50-es értékű. Kattintson a **Next** parancsra.

5 Nyomja meg az **Add Image** gombot, keresse meg az első 'Klikk ide 1' nevű képfájlt, majd **Open**. Ugyanezt a 'Klikk ide 2' fájlra is. **Next**, majd **Finish**.

6 Válassza a **File** menü **Save As** opcióját, kattintson a 'CompuServe Graphics Interchange (*.gif)' fájl típusra, nyomjon **Save**-et. A további opcióknál **Next**, majd **Finish**.

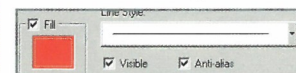
6 Kattintson a **Text** gombra, majd a képre. Megnyílik a 'Text Entry' ablak. Állítsa a Fill rovatot fehérre, oly módon, hogy a rovatkockára kattint, majd a megjelenő színpalettából a fehér színmintát választja. Gépelje be a szövegdobozba a 'Klikk ide' szöveget és nyomjon **OK**-t. A szöveg gombon belüli igazításához használja a **Mover** eszközt.

7 Az animált GIF fájl teszteléséhez húzza a fájl ikonját a megnyitott Internet Explorer ablakba.

7 Most másolja át a fehér szöveget. Ellenőrizze, hogy a rétegpalletán a 'Fehér szöveg' réteg van kijelölve. Most lépjen a **Layers** menü **Duplicate** parancsára. Az új rétegen kattintson jobb egérgombbal, válassza a **Rename** opciót, nevezze el 'Piros szöveg'-nek.

A fájl mentése

Mielőtt az animáció képkockáit működésbe hozná, mentse a képkockák elemeit külön fájllokba.

1 A 'Piros szöveg' és 'Fehér háttér' rétegek elrejtéséhez kattintson a mellettük lévő szem ikonokra. Megjelenik a piros háttérben fehér szövegű réteg.

3 Térjen vissza a rétegpalletához, és az imént egyesített réteget húzza a lomtárba (Dustbin).

Kisokos

Izgalmas módosítások

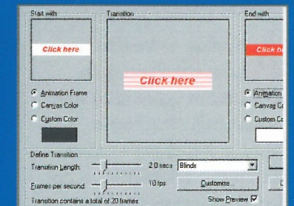
Kísérletezzon az **Effects** menü opcióival. Az 'Insert Image Transition' ablakban az egyszerű képváltást különböző trükkös átmenetké változtathatja, például használhatja a Venetian blind vagy a Zoom hatásokat. Vegye figyelembe, hogy az ilyen különleges effektusok megnövelik a fájl mé-

8 Kattintson a **Text** eszközzel az új rétegen. Megnyílik a 'Text Entry' ablak. Kattintson a Fill rovatra, és válassza a háttérréteghez használt piros színmintát, így megváltoztathatja a szöveg színét. Kattintson az **OK** gombra.

2 Lépjen a **Layers** menü **Merge** almenüjének **Merge Visible** opciójára. Válassza a **File** menü **Save As** parancsát. Adja a nyomógombnak a 'Klikk ide 2' nevet, a 'Save As Type' rovatban jelölje meg a **CompuServe Graphics Interchange (.gif)** opciót, végül nyomja meg a **Yes** gombot.

4 Kattintson a **Szemre**. Válassza a **Layers** menü **Merge** almenüjének **Merge All** parancsát. 'Klikk ide 1' néven mentsen.

retet, így a letöltéshez szükséges időt is.

Digitális fotóalbum

Rendezze képeit

Tartalom

- ▶ Saját digitális fénykép-album készítése
- ▶ Diavetítés a fényképekből
- ▶ Kettő vagy több fénykép összefűzése

Könnnyen előfordul, hogy digitális kamerával készített képsorozatai ott maradnak a merevlemezen.

A Jasc Photo Albummal a nyaraláson készült képeibe új életet lehelhet, és munkába állíthatja őket. Azon túl, hogy képeit albumokba helyezheti, kulcsszó vagy leírás alapján el is rendezheti őket. A képekből diavetítést is rendezhet, és a képeket akár képernyőkímélőként is beállít-

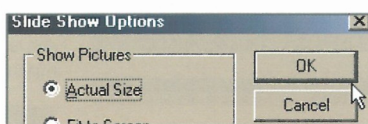
hatja. Ha esetleg több fényképe is van lélegzetelállító tájokról, miért ne használná a Photo Album Panorama opcióját, hogy a képeket egybeolvasztva hatásos panorámaképet készítsen?

A tökéletes kép

A Photo Album eszközeivel módosíthatja a betöltött képeket. Még weboldalt is készíthet belőlük, hogy az egész világnak megmutassa újonnan szerzett szaktudását.

Tudta-e?

A Photo Albummal képernyőkímélő is készíthet. Válassza ki azt az albumot, amelyet fel szeretne használni, és lépjen a Share menübe. Kattintson a 'Set images as Screensaver'-re. Egy figyelmeztető panel megerősítést kér. Kattintson a 'Yes'-re. Legközelebb, amikor szá-

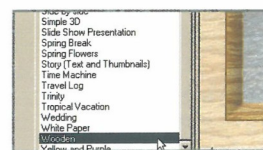
mítógépe tétlen, képernyőkímélőként az album képeinek diavetítése jelenik meg. A beállításain változtathat, ha jobb

egérgombbal az Asztalra kattint, majd a Tulajdonságokat választja. Kattintson a Képernyőkímélő fültre, majd miután megfelelően beállította, kattintson az OK gombra.

Kérdés-felelet

KA Photo Albummal szebbé tehetem képeimet?

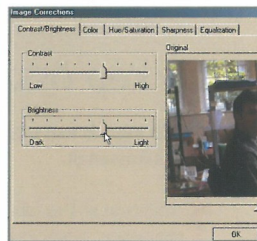
FIgen. Nyissa meg a képet. Kattintson a Quick Fix gombra az eszköztáron. Ez automatikusan beállítja a kép fényerősségét és színtelítet-

KKészíthetek weboldalt digitális fényképeimből?

FIgen. Nyissa meg az albumot. A 'Share' menüben kattintson a 'Create Web Gallery' parancsra. Megjelenik a 'Web Gallery' nézet. Kattintson a 'Templates' fültre a bal oldali ablakban, majd görgesse végig a listát, és válassza ki a

ségét. Részletesebb módosításokhoz kattintson az 'Adjust' gombra. Az Adjust párbeszédpanelben található a Brightness/Contrast, a 'Flash/Backlighting', 'Saturation', a 'Sharpness' és a 'Color Balance' fülek. Kattintson egy csúszkára, és a gombot nyomva tartva húzza jobbra vagy balra, hogy a módosítás mértékét csökkentse vagy növelje. A hatásokat előnézetben láthatja a jobb oldali ablakban.

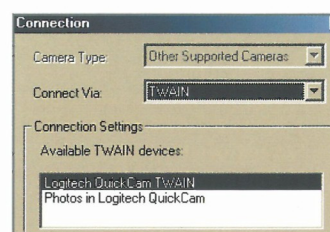

honlapjához illő sablont. Végiglapozhatja a fényképeket a 'Links' nézetben (ez nem érvényes a Photo Albumban). Kattintson az Adjustments fültre, ahol változtathat a háttér színén, mintázatán.

Hibakereső

Nem tudja csatlakoztatni a digitális kamerát.

Ellenőrizze a csatlakozókat. Ha USB-n keresztül akar csatlakozni, ellenőrizze a kábelt. Ellenőrizze a Csatlakozás párbeszédpanelben található beállítások helyességét. Ha először csatlakoztatja az eszközt,

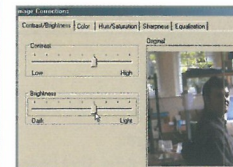

bizonyosodjon meg arról, hogy minden, a kamerához szükséges szoftver telepítve van. A Start menüben, a Programok alatt kattintson a kamerához kapcsolódó alkalmazásra. Amennyiben bizonytalan a dolgában, CD-ről telepítse újra a szoftvert.

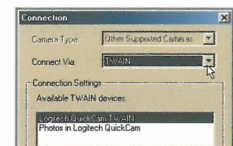
Szótár

Színárnyalat Egy elem színe a színskálán belül.

Kontraszt Egy kép különböző árnyalatai. A Photo Albumban, ha növeli a kontrasztot, a sötét és világos részek közötti különbség nagyobb lesz.

TWAIN Szkennerek, digitális kamerák és képező szoftverek közötti kommunikációs felület. Ezen keresztül töltheti be a felhasználó a képeket a megfelelő szoftverbe.

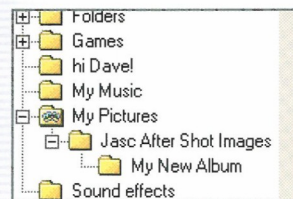
USB A számítógép és a külső eszközök közötti csatlakozófelület. Egy USB port több mint 127 eszközt támogat, többek között modemeket, billentyűzeteket, egeret, digitális kamerákat és a 'Plug and Play' eszközöket.

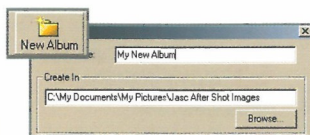
Album készítése

Albumot készíthet a digitális fényképezőgépén található vagy a merevlemez egy mappájában tárolt képeiből.

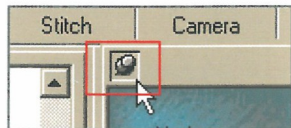
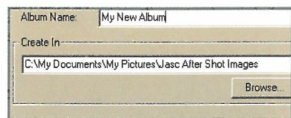
1 A **File** menüben kattintson a **New Album** parancsra. Megjelenik a 'New Album' panel.

3 Az alapértelmezett beállítás szerint az új album a Dokumentumok mappában található 'Jasc Photo Album' mappába kerül. Ha ez megfelel, kattintson az **OK** gombra. Amennyiben máshová szeretné menteni az albumot, kattintson a **Browse** gombra.

2 Az 'Album Name' mezőben adjon nevet új fotóalbumának. Ez a név lesz a merevlemezén létrehozott mappa neve is.

4 Az új album megjelenik a Photo Album ablakának bal oldalán. Kattintson az album ablakának bal felső sarkában található **Push Pin** gombra. Így az új album látható marad akkor is, amikor más mappákban keres fényképeket.

Kisokos

Diavetítés készítése

Nyissa meg azt az albumot, amelyből diavetítést szeretne, majd kattintson a 'Slide Show' ikonra. Végignézheti képeit a

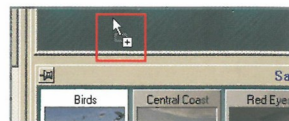
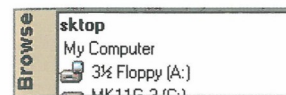

'Next Image' (Következő) és 'Previous Image' (Előző) gombokra kattintgatva. Kattintson a 'Play' gombra, hogy a képek meghatározott időközönként kövessék egymást. Az 'Options' gombra kattintva beállíthatja a diavetítés tulajdonságait. Jelölje be a kívánt gombokat és opciókat.

Fényképek beillesztése az albumba

Ha be szeretne illeszteni egy, a számítógépen található képet, keresse azt meg a mappákban.

1 Kattintson a **Browse** fülre, és jelölje ki az albumot vagy mappát a fényképekkel, amelyeket az új albumba szeretne illeszteni.

2 Most kattintson a képre, és tartsa nyomva a bal egérgombot, majd húzza át az új albumra. Engedje el az egérgombot, így bemásolja a képet az albumba.

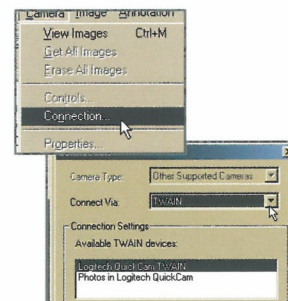

3 Ha másolás helyett inkább át helyezni szeretné a képeket, kattintással együtt tartsa nyomva a **Shift** billentyűt, így húzza át a fájlt.

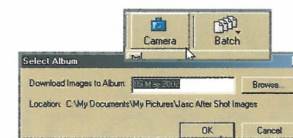

4 Ha digitális fényképezőgépről szeretné beilleszteni a képeket, bizonyosodjon meg arról, hogy a fényképezőgép csatlakoztatva van, majd kattintson a **Camera** opcióra az eszköztáron. Kattintson a **Connection** parancsra.

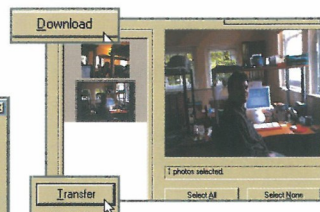
5 A 'Connection' párbeszédpanelben kattintson a 'Connect Via' mező melletti nyílra, és a legördülő menüből válassza ki a csatlakozás módját, például **TWAIN**. A 'Connection Settings' alatt kattintson arra az eszközre, amelyet használni szeretne.

6 A következő lépésben kattintson a **View** parancsra a **Camera** gomb legördülő menüjében, így megnyílik a 'Select Album' párbeszédpanel.

7 Az album mappája alapértelmezetten az aktuális dátumot kapja névként, és a merevlemezén található 'Jasc Photo Album Images' mappába kerül. Kattintson **OK**-t.

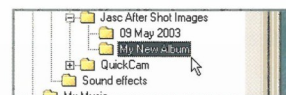

8 Amint megjelenik a fényképezőgép letöltő párbeszédpanelje, kattintson a **Download** gombra, válassza ki a kívánt fényképeket, majd kattintson a **Transfer** gombra. A képek megjelennek a Photo Album albumában.

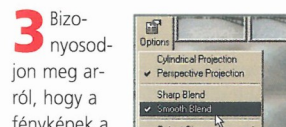
Két kép összefűzése

Ha több képe is van egy tájról, összefűzheti őket, hogy panoráma-képet alkossanak.

1 Kattintson arra az albumra a mappákban, amely az összefűzeni való képeket tartalmazza. Tartsa nyomva a **Ctrl** billentyűt, és kattintson a kívánt képekre.

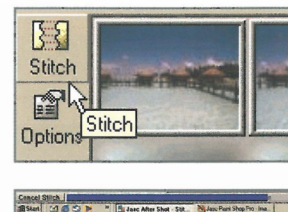

2 Tartsa nyomva a **Shift** gombot, és a fényképekre kattintva jelölje ki azokat. A 'Tools' menüben kattintson a **Stitch** parancsra. Megjelenik a 'Panorama' ablak, benne a kiválasztott képekkel.

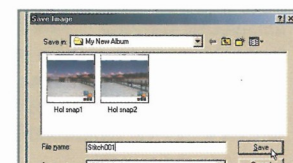

3 Bizonyosodjon meg arról, hogy a fényképek a megfelelő sorrendben vannak. Kattintson az **Options** gombra, és jelölje meg a megfelelő 'Projection' és 'Blend' opciókat. Például, válassza a **Perspective Projection** és **Smooth Blend** beállításokat.

4 Az **Output Size** menüben állítsa be a méretet, válassza a **Medium** opciót. Kattintson a **Stitch** gombra. Amikor elkészült az összefűzés, az eredmény új ablakban jelenik meg.

6 A **File** menüben kattintson a **Save** parancsra. A 'Save Image' párbeszédpanelben a 'Save in' mezőbe adja meg a mappát, ahová menteni szeretné a képet, majd kattintson a **Save** gombra.

5 A kép szélén megjelenik egy ajánlott vágási keret. Kattintson a **Crop** gombra az eszköztáron, így a képről automatikusan levágja a felesleget.

Számítógép plusz tévé

Nagykép-
ernyős PC

Tartalom

- ▶ A PC és tv összekapcsolását segítő speciális kártya csatlakoztatása
- ▶ A PC-t és a tv-t összekötő vezetékek és csatlakozások
- ▶ Tökéletesebb DVD élmény a PC segítségével

A személyi számítógéphasználat valaha annyit jelentett, hogy a felhasználó egymaga használt egy elszigetelt, önálló, kisképernyős rendszert. A Windows multimédiás eszközeinek megjelenésével a PC az egész család szórakoztató központjává változott. A hagyományos képernyőt két embernél többen már nem látják jól, egy nagyobb képernyő viszont általában igen drága beruházás.

Kényelmes számítógép

A legtöbb háztartásban már van otthon egy nagyképernyős készülék. Egy tv-kimeneti grafikus kártyával a PC a tv-készülékhez csatlakoztatható. A modern grafikus tv-kártyák látvány új di-

menzióit nyitják meg. A számítógépen megszerkesztett videofelvételek széles képernyőn nézhetők, és a játékok is jóval látványosabbak. Az élethű 3D hatás és tökéletes hang egy egészen új audiovizuális élményt jelent.

és csatlakoztassa azt a videóhoz. A PC-hez DVD-meghajtót is csatlakoztathat, és digitálisan rögzített, a videofelvételeknél jóval tökéletesebb képpel és hanggal rendelkező filmeket nézhet. Nappali szobáját ilyen módon komplett mini mozivá alakíthatja.

Tudta-e?

A digitális technika újraformálja a PC és a tv-készülék szerepét. Számítógépét videoszerkesztő állomásként vagy a háziművi rendszer elemeként használhatja. A számítógép képernyőjén megjelenő kép rögzítéséhez illesszen be egy tv-kimeneti grafikai kártyát

Kérdés-felelet

K Milyen grafikai kártyát kell a gépem-hez illesztenem?

F Tanulmányozza számítógépe és tv-készüléke műszaki leírását. Ellenőrizze, hogy a készülék rendelkezik-e megfelelő SCART videó csatlakozóval. A részletekről érdeklődjön az üzletben, vagy látogasson el a termék gyártójának vagy forgalmazójának

honlapjára. Érdekes megnéznie néhány, termék-összehasonlító tesztet, ilyeneket talál például a www.zdnet.com vagy a www.computerworld.com honlapokon.

K Milyen kábelekre van szükség a PC és a tv összekapcsolásához?

F A PC és a tv csatlakoztatásának többféle módja is létezik, attól függően, hogy milyen a kártya kimenete, illetve a tv-bemenete. Ellenőrizze a tv hátulján, hogy van-e a készüléknek S-Video vagy SCART csatlakozója, és el-

lenőrizze a grafikai kártya kimenetét is. A megfelelő csatlakozás kialakításához egy kábelcsatlakozóra vagy két különböző kábel összeillesztésére lesz szüksége.

K Lehet-e a PC-n film, DVD-t nézni, és közben az Interneten böngészni?

F Probléma csak abban az esetben adódhat, ha gépe nem elég nagy teljesítményű. Egyébként filmnézés közben nyugodtan csatlakozhat egy csevegőforumhoz és megvitathatja a látottakat. Az internetes munkavégzéshez csökkentse a DVD ablak méretét.

Szótár

Tv-kimeneti kártya Olyan bővítőkártya, amely a digitá-

lis PC videót televíziós jelekké alakítja. Ezáltal a PC monitoraként használhatja tv-képernyőjét. A kimenet használható kombinált vagy S-Video csatlakozót.

Videó rögzítő kártya Bővítőkártya, amelynek segítségével egy VGS vagy videokamera tartalma merevlemezre másolható. Egy előzőleg videokazettára másolt anyag is újra felvehető.

S-Video és SCART Mindkét eszköz a videós készülékek tv-hez való csatlakoztatására szolgál. A legtöbb videokamera S-Video kimenettel rendelkezik, és a legtöbb tv-készüléken S-Video vagy SCART csatlakozó van. Ha tv-készülékén nincs S-Video bemenet, a SCART illesztőkábelhez szüksége lesz egy DS-Video csatlakozóra.

Hibakereső

A videokártya telepítésekor az új hardver hozzáadása Varázsló nem ismeri fel a kártyát.

Ebben az esetben a kártya segédprogramját vizuálisan kell telepítenie. Kattintson a **Start** menü **Beállítások** almenüjére, majd válassza a **Vezérlőpult** ikont. Kattintson duplán az Új

hardver hozzáadása ikonra.

A Varázsló ablakban nyomja meg a **Tovább** gombot.

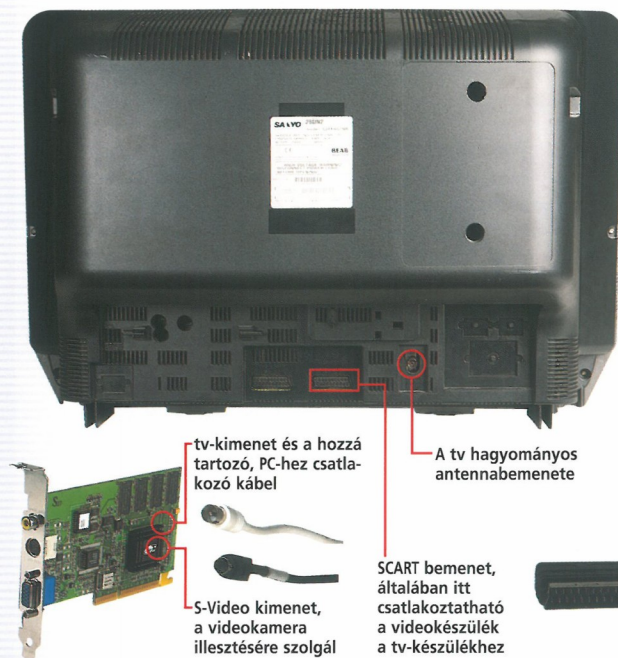
Jelölje meg a 'Nem, egy listáról akarom kiválasztani a telepíteni kívánt eszközt' opciót, majd a végrehajtáshoz kövesse a képernyő utasításait.

Telepítés

Nézzon utána, hogy grafikai csatlakozója illeszkedik-e a tv-készülék kimenetéhez. Ha a kártyán kombinált vagy S-Video kimenet van, a kártya csatlakoztatható. Ha a kimenet nem megfelelő, a tv-hez való csatlakoztatáshoz szüksége lesz egy grafikai csatlakozóra.

Dugja be az új csatlakozót, és minden vezetékét illesszen a tv-készülékbe, illetve a képernyőbe. Most kapcsolja be a számítógépet, és a Windows automatikusan felismeri az új hardver eszközt.

DVD

Ha gépében beépített DVD-meghajtó van, a számítógépről közvetlenül a tv-képernyőre vetítheti DVD filmjeit és egyéb DVD anyagait.

A teljes tv-képernyőn élvezheti a filmet, ha megnyomja a **Teljes méret** gombot és elrejtje a menüt.

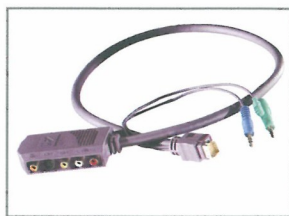

Mit tud a számítógépem?

Grafikai csatlakozók

A modern tv-tunerek segítségével meghatározhatja, hogyan nézi a tv-adást számítógépén.

■ A modern grafikus tv-kártyák, mint például az All-in-Wonder Radeon, számos elképesztő funkcióval rendelkeznek, ilyen például a beépített 125 csatornás sztereó tv tuner és a pause live tv-funkció. Bármilyen adást rögzíthet, és később visszanezézheti azt. A PC Asztal eléréséhez nem kell bezárnia a tv-ablakot, csupán rá kell kattintania az áttetsző tv-ablakra.

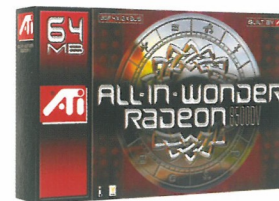

■ Az ATI Radeon 8500-hoz hasonló grafikai kártyák másik előnye, hogy a PC-s játékok által nyújtott élményt még egyszerűbbé teszik. A játék megjelenése, hangminősége a kártya nagy teljesítményének köszönhetően tökéletesebb minőségben élvezhető.

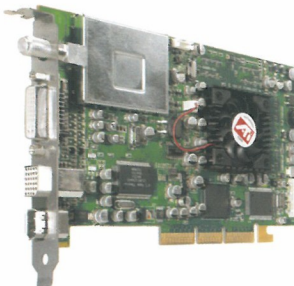
Kisokos

Dupla képernyő

Ha Windows Me rendszert használ és megvan még a Windows 98 grafikai kártyája,

■ Az All-in-Wonder Radeon segítségével tökéletes minőségű állóképet rögzíthet. Nagy teljesítményű videószerkesztő szoftver teszi lehetővé, hogy saját alkotásához hangot és különböző effekteket készítsen, egy egyszerű csatlakozókábel birtokában pedig bármilyen külső eszköztől (Videó, DVD vagy kamera) elvégezheti a szerkesztési feladatokat. A kártya tökéletes működésének biztosítása érdekében ellenőrizze a PC és a tv készülék műszaki paramétereit.

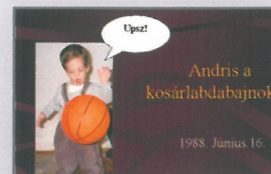

tyája, az új kártyával együtt használhatja a tv-készülékét vagy egy másik képernyőt mint a videoszerkesztők és grafikai tervezők, akik az egyik képernyőn dolgoznak, a másikon pedig a terv kialakulását kísérik figyelemmel.

Fókuszban

Bemutató

A PC nem csupán szórakozásra használható. A tv-képernyő segítségével oktatóanyagokat nézhet meg, és bemutatókat tarthat.

■ A Microsoft PowerPoint segítségével elkészítheti fényképekkel, hangokkal és effektekkal színesített családi bemutatóját. Ha van videórögzítő kártya és szoftver, saját gépén megszerkesztett filmjét is levetítheti.

Játékok

Mivel a tv jóval messzebb van ülőhelyétől, mint a PC, a játékok miatt be kell szereznie egy hosszabb billentyűkábel vagy egy vezeték nélküli játékpultot, mint például a Logitech Wingman.

Ötlet

A játékok és a DVD-k nagy élményt nyújtanak, ha surround rendszert is használ.

■ Ne üljön túl közel a képernyőhöz, mivel a készülékek nem közeli szemkontaktusra lettek kifejlesztve és a kép így kissé homályosnak látszik. Beszerezhet vezeték nélküli billentyűzetet és egeret, és így kényelmesen ülve, jól láthatja a tv-képernyőt.

Mit tud a számítógépem?

Picture Tube műalkotás

Számítógépes festészet

Tartalom

- ▶ Műalkotások készítése Paint Shop Pro 7 programban
- ▶ Picture Tube fényképkeretek készítése
- ▶ Absztrakt festmények készítése a Picture Tube funkciók segítségével

A Paint Shop Pro 7 programban kész műalkotásokat készíthet anélkül, hogy akár egy ecsetvonást is tenné. A Picture Tube funkciók segítségével egyetlen egérgattintással mintákat és egész képeket készíthet. A formák egyedülálló képpé állnak össze, és a „művész” több mint 60 különféle motívumból választhat. A minták könnyedén összeilleszthetők, sőt takarhatják is egymást, ha egy

átlátszó háttérre helyezzük őket. A Paint Shop Pro alakzatnak árnyéka is lehet.

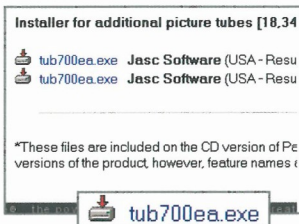
Önkifejezés

Ebben a fejezetben bemutatjuk, hogyan használhatja a Picture

Tube funkciókat természeti képek készítésére, valamint hogyan tölthet le festménye színesítéséhez további képeket az Internetről. Megtudhatja, hogyan készíthet kedvenc fényképeire virág vagy falevél mintázatú keretet.

Tudta-e?

A Paint Shop Pro 7 Picture Tubes mintázatok egész gyűjteményét tartalmazza. Ha ennek ellenére a program levél, bogár, róza és számos más témakörben összegyűjtött mintái között nem talál megfelelőt, ellátogathat a Jasc

honlapra. Gépélje be böngészőjébe a www.jasc.com/cdfiles.asp szöveget. Lépjen az 'Installer for additional picture tubes' részre, és kattintson a kép ikonjára az új minta PC-re történő letöltéséhez.

Kérdés-felelet

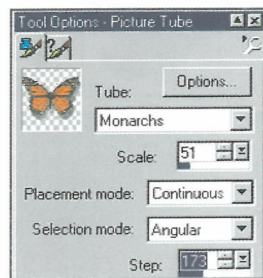

K Nagyon jó minőségű képet szeretnék. Használhatok-e 72 képpont/hüvelyknél nagyobb felbontást?

F A minőség javítására a felbontás értékét egészen 300 képpont/hüvelyk értékig növelheti, de ne feledje, hogy a minták így kisebbek lesznek. A Picture Tube mintákhoz egy a szélességükre és magasságukra vonatkozó képpontszám tartozik. A képpont/hüvelyk érték növelésével tehát minden minta mérete csökken.

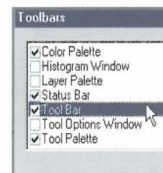
K Készíthetek-e egyes sormintát Picture Tube mintákból?

F Igen. Válasszon ki egy Picture Tube mintát, majd adja meg a méretet és távolságot. Ha szeretné, hogy minden minta azonos irányba nézzen, válassza a 'Placement' rész Continuous opcióját, és a jelölje ki a 'Selection mode' Angular parancsát. A megjelenítéshez kattintson arra a pontra, ahol a mintát el szeretné kezdeni, majd a Shift billentyűt nyomva tartva kattintson a sorminta kívánt befejezési helyéhez. A képernyőn megjelenik a kiválasztott képből alkotott sorminta. A File (Fájl) menü segítségével mentse az elvégzett változtatásokat.

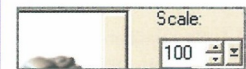
K A program megnyitásaakor nem jelenik meg az Eszköztár és az Eszközpaletta. Hogyan jeleníthetem meg őket?

F Az eszköztárak mindig megjelennek, hacsak a program utolsó használatakor nem rejtette el azokat. A megjelenítéshez válassza a View menü Toolbars parancsát. Tegyen pipát a 'Toolbar' és 'Tool Palette' sorok mellé, majd nyomja meg a Close gombot.

Szótár

Scale A kép mérete a 'Tool Options' rész Scale részében, százalékos értékben kerül meghatározásra. A méret 10 százaléktól 250 százalékgig terjedhet.

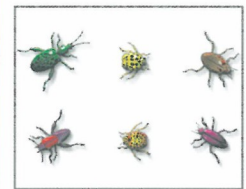

Step A Picture Tube ecset húzásakor két kép között kihagyott távolság.

Selection mode Opció, meghatározza a képek megjelenésének sorrendjét.

Placement mode Itt adható meg, hogy a képek egymástól szabályos távolságokra vagy véletlenszerűen jelenjenek-e meg.

Angular E funkció segítségével eldöntheti, melyik Picture Tube kép kerüljön kiszínezésre, attól függően, hogy melyik irányba húzza a kurzort. Ez a funkció csak olyan Picture Tube fájlok esetén alkalmazható, amelyek különböző irányokba néző képeket tartalmaznak.

Hibakereső

Szeretne egy katicabogarat elhelyezni a képen, de az nem jelenik meg.

Válassza az eszköztár Picture Tube ecsetét, majd kattintson a megjelenő 'Tools Options' ablak megjelenő fülére. A 'Placement' részben jelölje meg a Continuous opciót, majd kattintson a 'Select-

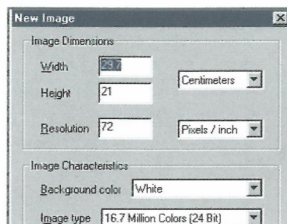
tion mode' rész Incremental opciójára. Térjen vissza a festővászonhoz és a Picture Tube ecsettel kattintson a vászon fölért. Egymás után megjelennek a Bogár (Beetle) gyűjteményben található képek. Ezután a felesleges képek törléséhez tartsa nyomva a Ctrl+Z billentyűket, amíg el nem ér a katicabogárhoz (ladybird).

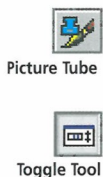
A Picture Tube képek használata

A Paint Shop Pro 7-ben több mint 60 Picture Tube kép van, mindegyik azonos módszerrel használható. Ha már megismerkedett velük, a 'Tool Options' ablakban ügyesen használhatja őket.

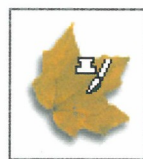
1 A File menüben válassza a **New**-t. Ha A4 lapra szeretne nyomtatni, adja meg a 29.7 cm és 21 cm értéket a 'Width' és a 'Height' részekben. Válassza a 72 felbontást ('Resolution') és a **Pixels / Inch** mértékegységet. Az 'Image type' részben jelölje meg a **16.7 Million Colors (24 Bit)** opciót. Nyomjon **OK**-t.

2 Kattintson az Eszköztár **Picture Tube** ikonjára. Eszközbeállítás-hoz nyomja meg a **Toggle Tool** palette gombot.

3 A kép kiválasztásához kattintson a 'Tool Options' ablak Tube része mellett nyírlra. Minden kép méretét és távolságát egyenként határozhatja meg, valamint megadhatja megjelenésük sorrendjét. Minél magasabb a 'Step' részben

Egy kattintás a Picture Tube eszkettel

megadott érték, annál nagyobb lesz az egyes képek közötti távolság az ecset húzásakor.

Képek a természetből

Számos képet 'természetfotó'-hoz is használhat: **River Rocks** (folyami kavicsok), **Beetles** (bogarak) **Autumn Leaves** (ősz levelek), **Summer Leaves** (nyári levelek), **Crawlers** (csúszómászók), **Fire** (tűz), **Fish** (halak), **Pine Cones** (fenyőtobozok), sőt még pókok is (Arachnophobia)

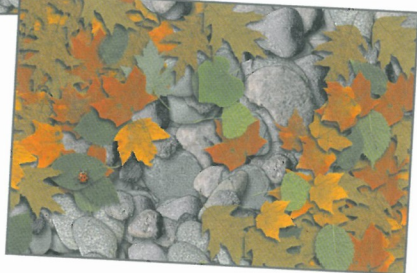
1 Válassza az **Autumn Leaves** (ősz falevelek) képet és helyezzen száraz levéltakarót a kép bal felső és jobb alsó sarkaiba.

2 Képezzen átlós utat folyami kavicsokból (**River Rocks**). Váltogassa a kavicsok méretét.

3 Helyezzen a képre néhány őszi, majd nyári levelet (**Autumn Leaves**, **Summer Leaves**). A csúszómászók (**Crawlers**) közül illeszen a képbe egy katicát vagy egy másik bogarat.

Keretek, szegélyek

A **Coloured Rose** típusú kép remekül használható fényképek keretként. A képet különböző méretű rózsákból állítsa össze, majd válassza ki egyik kedvenc, digitális fényképezőgéppel készült képét, vagy szkenneljen be egy fényképet.

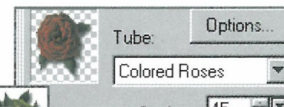
1 Az A4 festővászonhoz válassza a File menü **New** parancsát. Ellenőrizze, hogy a fénykép illeszkedik-e az oldalra. Az oldal képpont-méretéhez válassza az **Image** parancsot, a 'Pixel Size' részben jelölje meg a 'Width' és a 'Height' értéket. A képpont méretének feljegyzéséhez kattintson a **Resize** opcióra, írja fel a **Pixel Size** adatát, majd nyomjon **Cancel**-t.

3 Másolja át a képet az üres festővászonra. Jelölje ki a képet a **Ctrl + A**-val, másoláshoz nyomja meg a **Ctrl + C**-t. Kattintson az üres festővászonra a fénykép beillesztéséhez, nyomjon **Ctrl + E**-t. A kijelölés megszüntetéséhez nyomja le a **Ctrl + D** billentyűkombinációt.

2 Kattintson a File menü **Open** parancsára. Jelölje ki a fényképet, és ismét nyomja meg az **Open** parancsot. A fénykép A4-es oldalhoz való illesztéséhez válassza az **Image** menü **Resize** parancsát. A magasságot a festővászon méretének felére állítsa be. Tegyen pipát a 'Maintain aspect ratio of' sor mellé, így a szélesség arányos lesz.

4 Válassza a 'Tool Options' ablak **Coloured Roses** képet. Kattintson az egérrel a rózsák színezéséhez, de tartson mértéket. Ha különböző méretű rózsákat használ, az alkotásnak térhatást, mélységet kölcsönözhet.

5 Ha áttetsző rózsákat szeretne festeni, nyisson egy új réteget. A rétegpalletta megjelenítéséhez nyomja meg az **L** betűt. Kattintson a **Create Layer** ikonra, nyomjon **OK**-t. Az új réteget kijelölve folytassa.

6 A rózsák áttetszővővételéhez kattintson a **Layer Opacity** csúszkára és húzza azt balra.

7 Végül kattintson valamelyik rétegre a jobb egérgombbal. A kép 'kisimításához' válassza a **Merge** menü **Merge All** parancsát.

Fókuszban

Absztrakt művészet

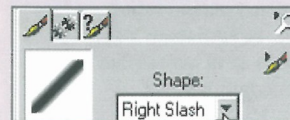
A rajz opciókkal absztrakt festményt is készíthet. Ezeket a vonalakat kombinálhatja más képekkel és használhatja a Paint Brush funkciót is.

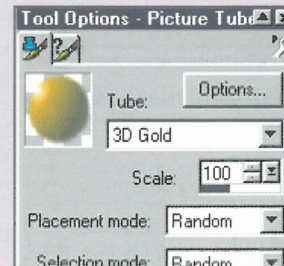
1 Színes hátteret a **Flood Fill** eszköz segítségével készíthet. A szín kiválasztásához kattintson a színpalettára, majd a kiszínezéshez magára az oldalra.

2 Színes vonalat húzhat, a **Paint Brush** eszközzel, a 'Tool Options'-ban pedig megadhatja a vonal alakját, méretét.

3 Kísérletezzen a vonalakkal a **3D Gold**, **Green**, **Orange**, **Rainbow**, **Neon Green** és **Pink** színekben, és változtassa a méreteket.

4 Válasszon néhány képtípust, például a folyami kavicsokat (**River Rocks**). Kicsinyítse őket 40%-ra, és adjon meg 100-as értéket a Step részben.

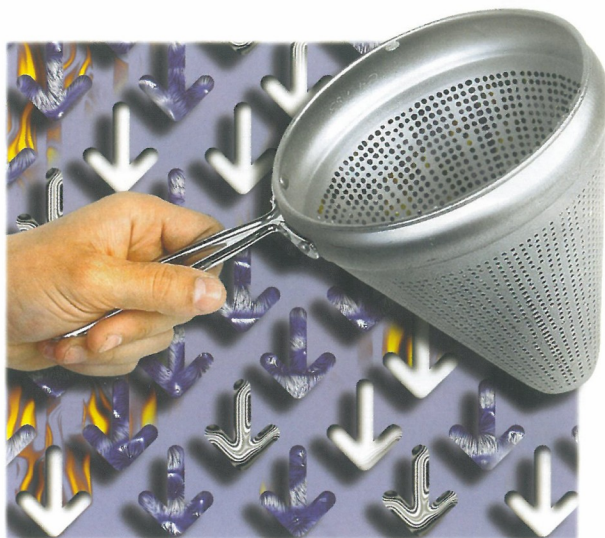
Szűrők beépítése

Izgalmas képek

Tartalom

- ▶ Szűrők letöltése és telepítése
- ▶ Buborék és festett effektusok készítése az Eye Candy programmal
- ▶ Szűrők beillesztése Paint Shop Pro 7 programban
- ▶ Ingyenesen letölthető szűrők az Interneten

A szűrők segítségével a képekhez különböző effektusokat rendelhetünk. A legtöbb grafikai program szűrők egész sorát bocsátja a felhasználó rendelkezésére, de más szoftverforgalmazók szűrői is beépíthetők. Ezek a hagyományos menükön belül kezelhető szűrők izgalmas opciókkal gazdagítják a felhasználó képszerkesztő programját. Példáinkat a Paint Shop Pro 7 programban mutatjuk be,

de a legtöbb szűrő más grafikai programokkal (CorelDRAW, PhotoShop) is kompatibilis.

Hatásos varázslat

Az Internetről számos szűrő (például buborékos, festett vagy ár-

nyékolt hatások) demo verziója tölthető le, az Interneten keresztül a teljes szoftver megvásárolható. Megkíséröljük bemutatni a forgalomban lévő legjelentősebb és legfeltehetőbb hatásokat előállító szűrő alprogramokat.

Tudta-e?

A szűrő kifejezés egy fényképeszeti módszernek köszönhetően került a számítógépes terminológiába. A lencse elé egy műanyag vagy üveg alkatrészt helyeztek, így érték el, hogy a fókusz vagy a fény len-

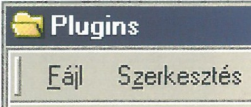

csére érkezésének irányát megváltoztassa. Az úgynevezett szűrő beépülő modulok képszerkesztéshez használt alkalmazásával a grafikai programokban, pl. a Paint Shop Proban hasonló hatás érhető el.

Kérdés-felelet

K A szűrőt gépre telepítés után nem találom az Image and plugin filters menüben. Mi lehet ennek az oka?

F Ellenőrizze, hogy a szűrő a Paint Shop Pro Plug-ins mappájába került-e telepítésre. Ha nem, telepítse újra a szűrőt. Amikor a gép megkérdezi, hová mentse a szűrő fájlokat, jelölje ki a Paint Shop Pro mappa Plugins almappáját. Hogy a mentés a megfelelő mappában történt-e, a merevlemez Paint Shop Pro mappájának Plugins almappáját átvizsgálva ellenőrizheti.

K Kipróbáltam egy beépülő modul próbaverzióját. Hogyan vásárolhatom meg a teljes szoftvert?

F Amikor a szűrőt letöltötte, valószínűleg nem tudta használni az összes szűrőt, vagy a verziót csak meghatározott ideig működtethette. A teljes verzió megrendeléséhez a szoftver honlapján töltsse ki a szükséges adatlapot, megadva bankkártyája

adatait is. A megrendelés iktatásáról e-mail üzenetben értesül. A legtöbb szűrőprogram Beállítások ablakában van egy gomb, amelyet megnyomva megadhatja regisztrációs számát, s akkor a teljes szűrőprogram működésbe lép.

K Hol találhatom meg a Paint Shop Proba beépíthető szűrőprogramok listáját?

F Sok szűrőprogram található a világhálón. Könnyen ráakadhat a Paint Shop Pro vagy Windows legfrissebb verzióival együttműködő, beépülő modulok listájára. A www.psptips.com/filters.html honlapon a Paint Shop Pro szűrőprogramok teljes listájának megtekintéséhez fusson végig az oldalon. A kívánt hivatkozásra kattintva elérheti a szoftver honlapját.

<http://www.psptips.com/filters.html>

Hibakereső

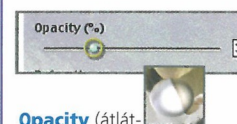
A szűrő nem működik a képen.

Ha a szűrő nem produkálja a várt hatást, a Paint Shop Pro program Colours menüjére lépve próbálja megnövelni a fájl színmélységét. Válassza az **Increase Colour Depth** opciót, majd pedig a **16 Million Colours (24 bit)** sort. Ha a szűrő

így sem működik, lehet, hogy egy átlátszó réteget kell a képhez rendelnie. Lépjen a **Layers** menüre, kattintson a **New Raster Layer** opcióra, majd **OK**. Ha bizonytalan a szűrő használatát illetően, helyezze a kurzort a szűrőprogram ablakának eszközsávjára fölé és olvassa el a megjelenő magyarázatokat.

Szótár

Opacity (átlátszatlanosság) Egy kép vagy hozzáadott effektus átlátszóságának mértéke. Minél alacsonyabb a megadott érték, annál átlászóbb lesz a kép. 100 érték esetén a kép teljesen eltűnik.

Length (pixels) (Képpontok hossza) Szűrő opció, amely megnyújtja a kép részeit, és ezzel ecsetvonások hatását utánazza.

Texture (Anyagminta) Az ilyen minták képen való alkalmazásával különböző felületi (anyag, fém, szövet, domború vagy kiemelkedő) hatások érhetők el.

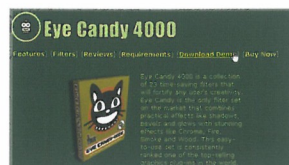

Szűrők letöltése és telepítése

Az Interneten sok szűrőprogram található. A szolgáltatók bizonyos programokat ingyenesen bocsátanak rendelkezésre. Az Eye Candy 4000 szűrőprogram telepítéséhez kövesse az alábbi lépéseket:

1 A kereső program címsorába gépelje be a www.alienskin.com honlapcímet. Az oldal megjelenésekor kattintson a **Products** hivatkozásra és a listában keresse meg az **Eye Candy 4000** programot. Nyomja meg a **Demo Download** parancsot, majd ellenőrizze, hogy a telepítendő változat szerepel-e a felsorolásban. Ha a gépén Paint Shop Pro program fut, vá-

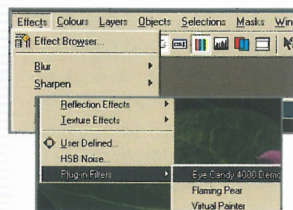
lassza a **Download the Windows version letöltése** hivatkozást, majd a fájl mentéséhez nyomja meg az **OK** gombot.

2 Amikor az Eye Candy befejezte a letöltést, megjelenik egy új Zip fájl. A fájlt az **EC4000demo.zip** ikonra duplán kattintva saját Zip programjában nyithatja meg. A programot a Zip Varázslóra kattintva csomagolja ki. Megnyílik egy új mappa. A telepítés

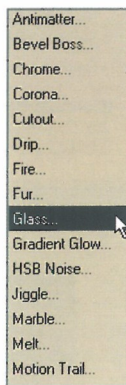

megkezdéséhez kattintson az **EC4000Demo.exe** ikonra. Nyomja meg a **Next**, majd az **Accept** gombokat. Ismét **Next** a szűrő grafikai programon belüli (Pl. Paint Shop Pro-ban történő) használatához. Nyomja meg az **OK**, majd pedig a **Finish** gombokat.

3 Miután telepítette a modult, nyissa meg a **Paint Shop Pro 7** programot, majd a PC-n tárolt fájlt. Az Eye Candy szűrőinek megtekintéséhez lépjen az **Effects** menü **Plug-in Filters** almenüjének **Eye Candy 4000 Demo** sorára. Megjelenik a programban található szűrők teljes listája. A demo verzióban csak a **Glass**, **Marble** és **Shadowlab** szűrők használhatók teljes egészükben.

4 Kattintson a képre és válasszon a listából egy működő szűrőt, például a **Glass** opciót. Megjelenik a szűrő ablaka, amelyben látható az adott szűrő hatása által megváltoztatott kép. A **Glass** szűrő alkalmazásához nyomja meg az **OK** gombot. Ez a szűrő olyan hatást kelt, mintha a kép egy zöld palackon át látszana. A végrehajtott változtatások mentéséhez válassza a **File** menü **Save** parancsát.

Szűrők használata

Bemutatunk néhány szűrőt, amelyeknek beállításai a fényképekhez vannak igazítva. Bizonyos szűrők az egész képre alkalmazhatók, mások használatához a képnek külön rétegre helyezése van szükség.

Idégen gúnyák

A **Water Drops** buborékokat varázsol a képernyőre. Változtathatja az színeket, a méretet vagy éppen az átlátszatlanságot beállított értéket.

A **Fur** szűrő a fényképet ecsetvonásokkal készült alkotássá változtatja. Határozza meg a vonalak hosszát, ívét és tónusát (length, waviness, shininess). A szűrő használata előtt

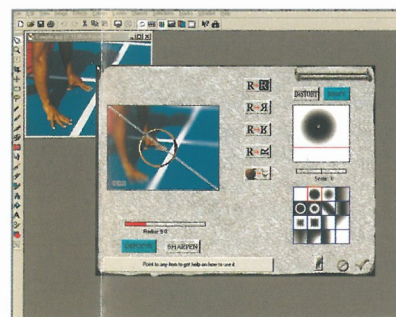

a **Selection** eszközzel jelölje ki az arcot, majd válassza a **Selection** menü **Invert** parancsát. Így a szűrő az arcot érintetlenül hagyja.

Andromeda szűrők

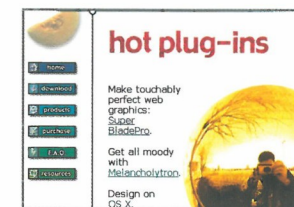
Az **Andromeda** rengeteg olyan szűrőt tartalmaz, amelyek eltorzítják a képet. A képek homályosítására vagy élesítésére alkalmas szűrők ki-próbálásához látogasson el a www.andromeda.com honlapra, kattintson a **Demos** hivatkozásra. Válassza a **VariFocus Filter Demo for Win** hivatkozást. Letöltés után csomagolja ki a mappát. Kattintson az **installation.exe** fájlra, majd, amikor a gép kéri, mentse a programot a **Paint Shop Pro Plugins** mappába. A szűrő ki-

próbálásához nyisson meg egy képet **Paint Shop Pro**-ban, majd lépjen az **Effects** menü **Plug-in Filters** almenüjének **Andromeda** sorára és válassza a **VariFocus Demo** opciót.

SuperBlade Pro

A **SuperBlade Pro** segítségével a legkülönlegesebb hatások elérése érdekében különböző mintázatok keverhet össze. A szűrő program www.flamigpear.com honlapján érhető el. Kattintson a **Download**, majd a **Windows Trial** hivatkozásokra. A letöltéshez és telepítéshez kövesse a képernyőn megjelenő utasításokat.

Ötlet

Újabb próbaverzióért látogasson a yahoo.com-ra és keresse a 'filter plug-ins' szöveget.

A **SuperBlade Pro** próbaverziójában ingyenes szűrő a **Lacquer** (lakkozás) és a **Swerve** (Kanyarodás). Alkalmazásukhoz **Paint Shop Pro**-ban nyisson meg egy képfájlt. Kattintson az **Effects** menü **Plug-in Filters** almenüjére, válassza a **Flaming Pear** opciót. Válassza a **Swerve** szűrőt a kép előzetes nézetének megtekintéséhez. A szűrő beállításait a csúszkák mozgatásával módosíthatja. Ha elégedett, a szűrő alkalmazásához nyomja meg az **OK** gombot.

Auto FX Dreamsuite

Az **Auto FX** szoftver **Dreamsuite** gyűjteménye a speciális effektusok egész sorát tartalmazza. A próbaverzió letöltéséhez látogasson el a www.autofx.com/dreamsuite/main.html honlapra, majd kattintson a **Demo** gombra és másolja a telepítőprogramot számítógépére.

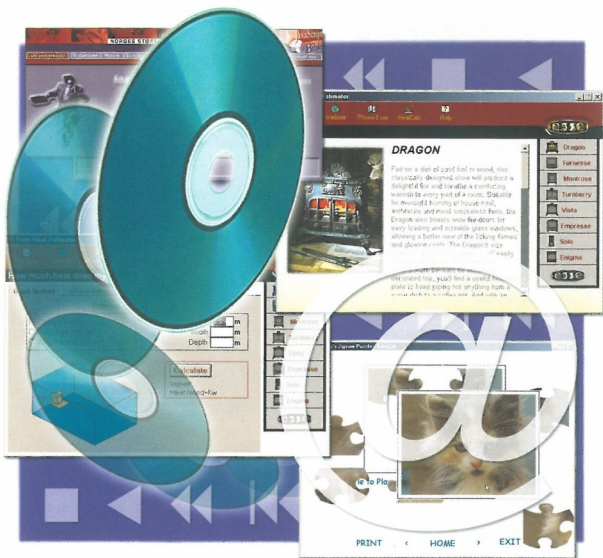

NeoBook publikáció

**Elektronikus
könyvek**

Tartalom

- ▶ Elektronikus publikáció készítése NeoBookban
- ▶ Interaktív funkciók beillesztése
- ▶ Kapcsolódás az Internet-hez a NeoBookkal
- ▶ Animációk elhelyezése a könyvben a NeoToon programmal

A NeoBook programmal viszonylag rövid idő alatt olyan elektronikus publikációt készíthet, amelynek összeállításához korábban számos technikai adottság meglétére volt szükség. Bemutatjuk, hogyan kezdjen dolgozni a NeoBookkal, és hogyan készítsen el az önálló programként működni képes fájlt. Ettől kezdve már nem szükséges rendelkeznie a NeoBook programmal vagy bármilyen az elkészítéskor használt

betűtípussal és egyéb elemmel, mert egy kattintással meg tudja nyitni a fájlt.

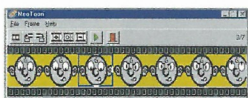
Hordozható prezentáció

Ha NeoBook bemutatója több oldalas, valószínűleg nem fér el egy floppylemezen. Ilyenkor CD-

re mentheti és Interneten is elérhetővé teheti. A NeoBook jól szerkesztett, könnyen kezelhető program, amely minden, a multimédia világába való belépéshez szükséges eszközt magában foglal. A kártya segítségével megszerkesztheti saját könyvét.

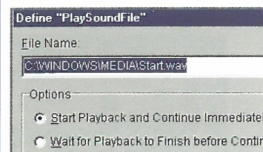
Tudta-e?

A NeoBookhoz tartozó NeoToon program segítségével különálló képeket (célképet vagy képkockákat) rendezhet egyetlen, hatékonyan lejátszható fájlba. A néző a képeken lévő objektumok helyzetváltoztatásait mozgásként érzékeli. A NeoToon a legkülönbözőbb animált effektusok elkészítését bemutató

és videoszerkesztő program lehetőséget ad az elkészített képsorok és animációk exportálására és NeoToon programba történő importálására.

Kérdés-felelet

verziót is talál, de ne feledje, hogy ezzel semmiféle dokumentumot nem tud összeállítani.

K Hozzárendelhetek-e hangokat elektronikus könyvemhez?

Figen. A **PlayTone** parancsot megnyomva, PC-je hangfalain egyszerű hangokat játszhat le, a **PlaySoundFile**-re kattintva a Windows Media mappában lévő fájlokat (például WAV) szólaltathat meg.

K Hozzárendelhetek-e egy gombhoz több funkciót?

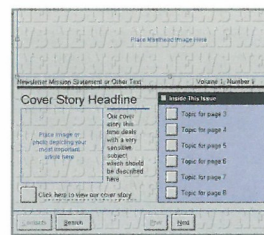
F Igen, de a funkciók ne legyenek ellentmondásosak. Ne kívánja egy gombtól, hogy elindítsa a lejátszást és egyidejűleg sípoljon is.

K Mi a különbség az alap és a bővítéshez szükséges NeoBook verziók között?

F Megnézheti, ha a **Help** parancsra kattint és az **About** sort választja. A megjelenő ablakban tájékozódhat a legfontosabb változásokról. A CD-lemezen egy időkorlátozással programozott NeoBook

K Találhatók-e a NeoBookban előre elkészített sablonok?

F igen. Több ilyen sablont találhat a NeoBook mappa-ban belül lévő **Samples** mappában. Próbálja ki a **Newsletter Template.PUB** sablont. A dokumentumban elhelyezheti saját szövegeit.

K Hogyan helyezhetek el terjedelmes szövegrészeket?

F Szövegszerkesztőjébe gépelje be a szöveget, majd mentse a fájlt „.txt” fájltypusként. Kattintson a **Place Text File** ikonra és keresse meg a fájlt. Amikor a szöveg megjelenik a dokumentumban, igazíthat a szövegdoboz méretén.

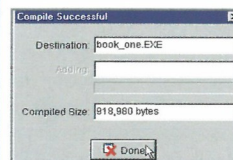
Szótár

Elektronikus publikáció

On-line vagy e-mailen keresztül terjesztett, illetve CD-lemezre másolt multimédiás termékek. Az elektronikus publikáció hasonlíthat egy újságra, egy játékra vagy egy üzleti bemutatóra.

Összeállítás A prezentáció 'összeállításán' a különálló elemek, például betűtípusok, hangfájlok, grafikák összegyűjtését és önállóan futtatható kis program formájában megtörténő rendezését értjük.

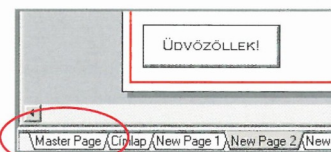

NeoToon A NeoBook rész-
ként használható animációs
program. Futtatásához kat-
tintson a **Start** menü **Prog-
ramok** almenüjének **Neo-
Book SE** sorára, majd vá-
lassza a **NeoToon** opciót.

Hibakereső

Nem tudom végrehajtani a gombokkal kapcsolatos változtatásokat.

Miután megrajzolt egy gombot, begépelte a szöveget és beillesztette a műveleteket, bármelyik beállítását megváltoztathatja, ha a gombra jobb egérgombbal kattint. Ha úgy látja, hogy a gomb nem reagál, ellenőriz-

ze az alul lévő füleket megvizsgálva, hogy melyik oldal van megnyitva. Ha a parancsgombot eredetileg a Master Page oldalon készítette el, a változások végrehajtásához is erre az oldalra kell visszatérnie. A változtatások az elektronikus könyvön belül a gomb minden előfordulási helyén érvényesülni fognak.

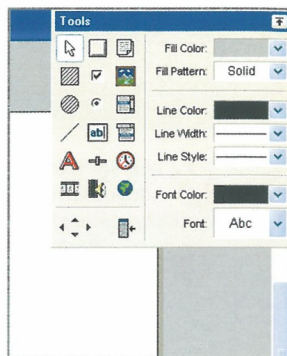
A NeoBook sztori

Először gyűjtse össze a felhasználni kívánt képeket. Ezeknek a képeknek BMP vagy PCX fájloknak kell lenniük.

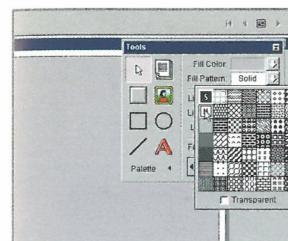
1 Kattintson a **Start** menü **Programok** almenüjének **NeoBook SE** opciójára, válassza a **NeoBook** sort. Amikor a **NeoBook** megnyílik, a képernyőn egy üres terület jelenik meg.

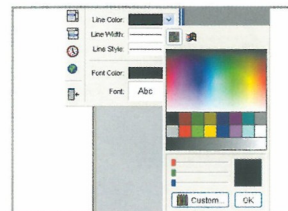
2 Az ablak jobb oldalán megjelenik a **Tools**. Az ablak alsó részében látható két fül közül kattintson a **Master Page** fülre.

3 Nyomja meg a **Rectangle** ikont.

4 A keret elkészítéséhez húzza a **Rectangle** eszközt az oldal bal felső sarkából a jobb alsó sarokba. A négyzet most szürke színű. Új szín kiválasztásához lépjen a **Fill Pattern** opcióra, majd kattintson a **'H'**, mint **Hollow** lehetőségre.

5 Megváltoztathatja a téglalap vonalainak tulajdonságait is. Kattintson például a **Line Color** opcióra is válasszon színt.

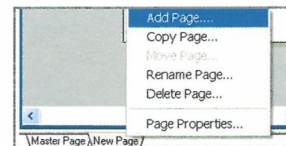
Kisokos

Kapcsolódás a Világhálóhoz

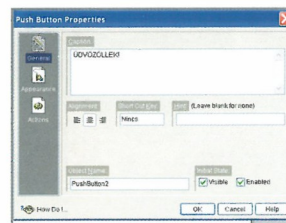
Nem szükséges elektronikus publikációjának tartalmát egyetlen fájlra korlátoznia. Ha rendelkezik internetes oldallal, használja az **Internet Link** opciót. Ne feledje, az emberek ezt a dokumentumot a saját PC-jükön fogják látni, és legtöbbjük az Interneten további információkhoz juthat.

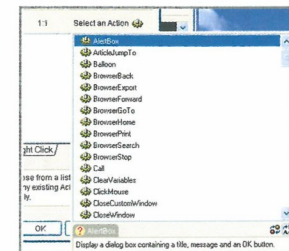
az osztályomat szeretném bemutatni. stálya különböző színes egyéneit, továbbá bulásainkról, illetve egyéb más

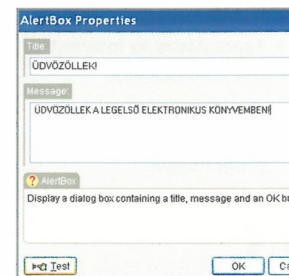
6 A dokumentum csak két oldalt tartalmaz. Újabb oldalak hozzáadásához kattintson jobb egérgombbal a fülre, és válassza az **Add Page** parancsot. Tetszés szerinti új oldalt készíthet, ezeket bármikor kitörölheti.

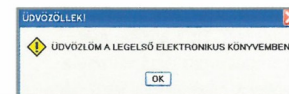
7 Lépjen a **Push Button** eszközhöz és rajzoljon az ablak bal alsó sarkába egy parancsgombot. Ahogy befejezte, megjelenik a **'Push Button Properties'** ablak. A **'Caption'** rovatba gépelje be az **'ÜDVÖZÖLLEK!'** szöveget, majd kattintson az **Actions** fülre.

8 Kattintson a **Select an Action** gombra, és a leforgólistából válassza a **Sort By Name / MessageBox** opciót.

9 Gépelje be az ablakban megjeleníteni kívánt figyelmeztetést. A **Test** gomb megnyomásával tudja kipróbálni. A figyelmeztető ablak megjelenik a képernyőn.

10 Ne feledje, ezt a parancsgombot a Kezdőlapra helyezte el, ahogy a keretet készítette. Ha bármelyik másik oldal fölére kattint, látni fogja, hogy a gomb ott is megjelenik. További gombokat is elhelyezhet és egyéb funkciókat, műveleteket is kipróbálhat.

Fókuszban

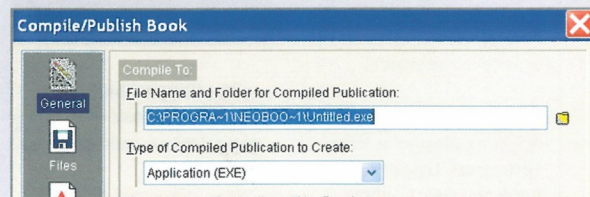
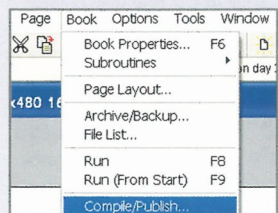
A prezentáció összeállítása

Első elektronikus dokumentumának elkészítését követően már csak össze kell állítania, hogy mások is megtekinthessék. Íme a folyamat:

1 Az elektronikus dokumentum működését ellenőrizheti, ha a **Run** ikonra vagy az **F8** billentyűre kattint. Amikor elégedett, össze kell állítania a dokumentumot, hogy az egy önálló, működő dokumentummá váljon.

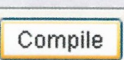
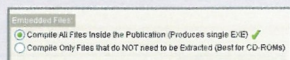

2 Nyissa meg a dokumentumot, és válassza a felső menüsor **Book** menüjének **Compile/Publish** parancsát. Az összeállítást bármikor újra elvégezheti.

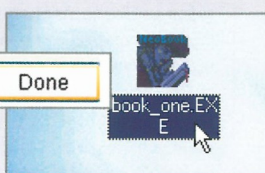

3 Megjelenik a **'Compile/Publish Book'** ablak. A **'Compile to'** rovatban jelölje ki a mentésének helyéül szolgáló mappát.

4 Balról válassza a **Files** gombot, és ellenőrizze, hogy a **'Compile all files...'** opció meg van-e jelölve. Kattintson a **Fonts** gombra és jelölje meg a használni kívánt betűtípusokat.

5 Nyomja meg a **Compile** parancsot. Írja fel a bemutató összeállított fájljának méretét. Ha az kisebb mint 1.44 MB, mentheti floppylemezre. Az összeállított fájl ikonjára duplán kattintva megnyithatja az elektronikus könyvet.

Honlap-szerkesztés

A tökéletes honlap

Tartalom

- ▶ A honlapszerkesztő szoftver fogalma
- ▶ A honlapszerkesztő programok működése
- ▶ A honlapszerkesztő programok típusai
- ▶ A HTML programozás

Majdnem minden Internet-szolgáltató biztosít internetes előfizetőinek bizonyos nagyságú szabad helyet. Saját honlapjának elkészítése – akár vállalkozását akarja népszerűsíteni, akár távoli rokonaival szeretne kapcsolatot tartani – csak egy kis idejébe kerül.

Ne reméljön meg, ehhez semiféle speciális programnyelvet nem kell megtanulnia. A napjainkban forgalomban lévő honlapszerkesztő programok automatikusan elvégzik a kódolást, a felhasználónak egyedül a honlap tartalmára kell koncentrálnia.

lapszerkesztő programok automatikusan elvégzik a kódolást, a felhasználónak egyedül a honlap tartalmára kell koncentrálnia.

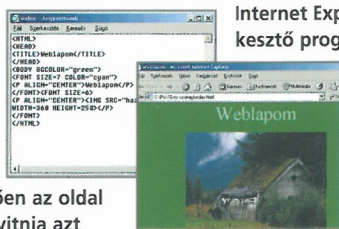
Vágjon bele

Számos honlapszerkesztő program közül választhat, de az is lehet, hogy PC-jén már eleve megtalálható az egyik ilyen program, amelynek neve FrontPage. Ez a program az Internet Explorer szoftvercsomag része és a Programok menüben található. Azonnal elkezdheti tehát honlapja szerkesztését.

het, hogy PC-jén már eleve megtalálható az egyik ilyen program, amelynek neve FrontPage. Ez a program az Internet Explorer szoftvercsomag része és a Programok menüben található. Azonnal elkezdheti tehát honlapja szerkesztését.

Tudta-e?

A honlapot a Windows NotePad nevű szövegszerkesztő programjában tudja elkészíteni. Ehhez azonban el kell sajátítania a HTML programnyelvet (Lásd a Kérdés-Felelet részen). A programozást követően az oldal megtekintéséhez meg kell nyitnia azt

Internet Explorerben. A honlapszerkesztő programok lehetővé teszik a honlapok képekkel és szöveggel való feltöltését anélkül, hogy a felhasználónak teljes egészében el kellene sajátítania a HTML programozást.

Kérdés-felelet

K Kipróbálhatok-e egy honlapszerkesztő programot, mielőtt megvásárolnám?

F Bemutató honlapszerkesztő programot leggyorsabban az Interneten keresztül találhat. A kisebb szoftvergyártók többsége honlapjaikról letölthető ingyenes, bemutató programverziókat kínál. Keresse fel még a bemutató programokra szakosodott www.download.com oldalt. Készüljön fel, hogy a honlapszerkesztő programok (pl. WebExpress) letöltési ideje hosszú, a letöltés akár 20 perc is igénybe vehet.

K Értennem kell a HTML programozáshoz, ha megszeretném szerkesztetni saját honlapomat?

F Egyáltalán nem, habár nem árt, ha tisztában van a HTML programozás alapjaival. Ez akkor lehet hasznos, ha valakinek a honlapján egy

olyan effektust lát, amelyet szeretne használni. Ilyen esetben belenézhet az adott oldal HTML kódjába és bepillanthat az effektust megadó HTML kódsorba vagy címkébe. Ha a honlapszerkesztő programmal bizonyos elemeket készít, majd apróbb változások végrehajtását követően átvált HTML nézetbe, pillanatok alatt elsajátíthatja az alapvető szabályait.

K Az elkészített honlap saját képernyőmon tökéletesen néz ki, de amint feltöltöm az internetes szerverre, a képek elvesznek.

F Ez gyakori probléma, amit legtöbbször a képfájlok vagy az azokat tároló mappák helytelen elnevezése okoz. A Windows nem tud

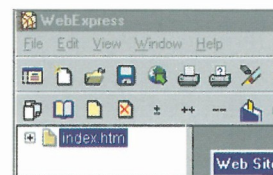
```
<FONT SIZE=6>
<IMG SRC="haziko.jpg"
360 HEIGHT=250></P>
```

különbséget tenni a fájlnevekben használt nagybetűk és kisbetűk között, ellentétben az Internet-szerverek által leggyakrabban használt Unix operációs rendszerrel. Ezt a problémát elkerülheti, ha megszokja, hogy minden honlap-fájlt és képfájlt kisbetűs neveket lát el.

Hibakereső

Nem tudja eldönteni, melyik programot használja.

Próbáljon ki több programot, és válassza ki a megfelelőt. Kezdje a Word honlapszerkesztő részében, mivel itt a honlapszerkesztés a szövegszerkesztéshez hasonló módon történik. Próbálja ki a WebExpress programot is, amit ingyen letölthet a www.download.com honlapról.

mok használatába is belekóstolhat.

Szótár

HTML
Hyper Text Markup Language

(Hiptertext-kijelölőnyelv). Honlapok készítéséhez és megjelenítéséhez használt kódrendszer. A HTML alapjainak ismerete különösen akkor hasznos, ha honlapszerkesztő programot használ, mivel így kiszűrhetők a HTML kódolásban előforduló hibák.

Internet-szerver Honlapok tárolására szolgáló, folyamatos Internet-kapcsolattal, nagy számítógép. A legtöbb Internetes kiszolgáló saját szerverén tárterületet tart fenn előfizetői honlapjainak tárolására.

Unix Az Internet-szerverek által leggyakrabban használt operációs rendszer. A Unix külön fájlként képes érzékelni pl. az 'index.htm' és 'Index.htm' nevű fájlokat.

Webbongász

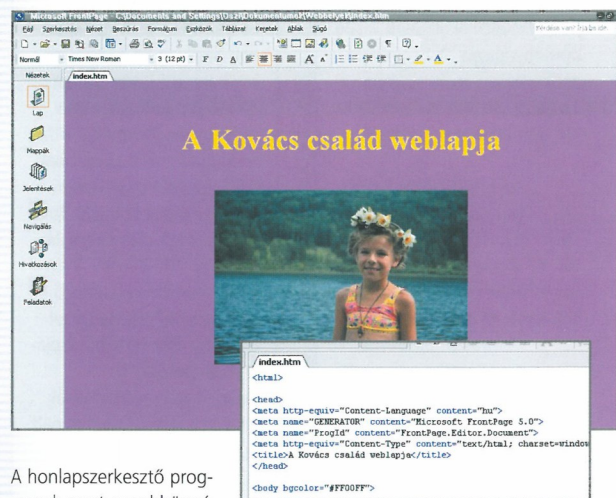
Olyan program (pl. Internet Explorer), amely lehetővé teszi a honlapok megtekintését.

HTML Címke, honlapszerkesztők által használt kódrendszer, amely meghatározza, hogyan jelenjen meg a honlap egyes elemei.

Honlapszerkesztő programok

Miután elkészítette honlapjának oldalait, a honlapszerkesztő program olyan formátumba konvertálja át azokat, amelyek bármilyen, Internetre kapcsolt gép számára értelmezhetőek.

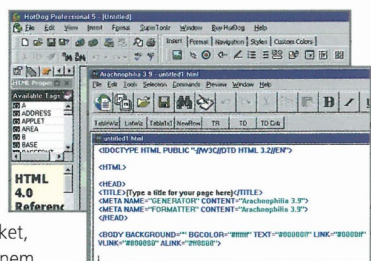
A honlapszerkesztő programok pont a webböngészőkkel ellentétes feladatot látnak el. Míg a webböngészők egy honlap HTML kódjait konvertálják szöveggé és képekké, a honlapszerkesztő programok a képeket és szöveget tartalmazó oldalakat alakítják át HTML kóddá, annak érdekében, hogy az oldal bármilyen böngésző számára értelmezhetővé váljon.

A honlapszerkesztők lehetővé teszik a szöveg és a képek tetszőleges elhelyezését, hasonlóan ahhoz

a módszerhez, amellyel az elhelyezés Microsoft Word vagy Works programokban is megadható. Honlapján sokféle állandó és interaktív elemet elhelyezhet. A szövegek és ábrák máshonnan is kimásolhatók, illetve beilleszthetők. A táblázatok és hivatkozások gombnyomások segítségével aktiválhatók. Az oldalon körben elhelyezhet elemeket és azok helyzetét gombokkal vagy menük segítségével megváltoztathatja.

Szerkesztők

A NotPad-hez hasonló, HTML szerkesztésre kifejlesztett programok. Az Arachnophilia és a HotDog programok lehetővé teszik, hogy a felhasználó menüparancsokkal készítsen HTML címkéket, de az igazat megvallva, ezek nem honlapszerkesztő programok.

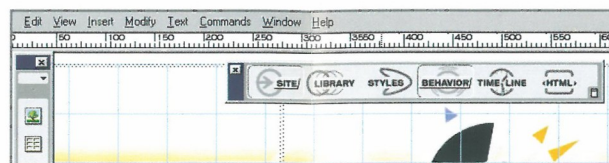

HotDog és Arachnophilia

Melyik a legjobb honlapszerkesztő?

Számos honlapszerkesztő program létezik. Egyes programok bonyolultak és inkább tapasztaltabb szakemberek számára készültek, mások egyszerűbbek, és kiválóan alkalmasak kezdőknek is. Bármilyen legyen is a szerkesztendő honlap, biztos, hogy megtalálja a feladatra legalkalmasabb szoftvert.

Macromedia Dreamweaver

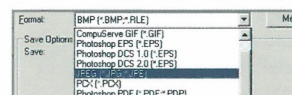
Ezt a programot sok hivatásos szakember használja. A program tartalmaz egy olyan JavaScript generáló lehetőséget, amely elengedhetetlen a kereskedelmi célú honla-

pokon látható interaktív opciókhoz. Az ilyen programok drágák, de más programot is választhat, például a Macromedia's NetObjects Fusion.

A képek előkészítése

Ha honlapján képeket vagy fényképeket is el szeretne helyezni, azok helyes formázásához szüksége lesz egy jó képszerkesztő programra, mint pl. a PaintShop Pro. Mentse a képeket, a honlap elemeit tároló mappába, JPEG formátumban (fényképek esetén) vagy GIF formátum-

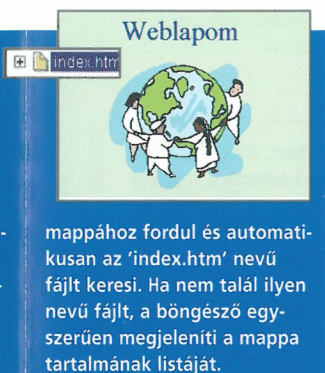
ban (emléma vagy cégjelzés esetén). Ezt követően a képeket a program segítségével a honlapon belül, tetszőleges helyre igazíthatja.

Kisokos

Saját honlap

Honlapjának összeállításakor ügyeljen arra, hogy az az oldal, amelyet főoldalnak, nyitóoldalnak szán, 'index.htm' formátumban kerüljön elmentésre. Ez azért rendkívül fontos, mert amikor egy potenciális látogató begépel egy honlap címét, az illető keresőprogramja a honlapot tároló

mappához fordul és automatikusan az 'index.htm' nevű fájlt keresi. Ha nem talál ilyen nevű fájlt, a böngésző egyszerűen megjeleníti a mappa tartalmának listáját.

Középkategória

A Microsoft FrontPage, a Claris Home Page és az Adobe PageMill programok mindegyike közepes árfekvéű.

Adobe PageMill

Mint ahogy az a honlapszerkesztő programok esetében megszokott, a Microsoft FrontPage is tartalmaz olyan honlap sablonokat, amelyek a munka kiindulópontját képezhetik. A program olyan hasznos opciókat is tartalmaz, mint az üzenőfal (message boards) és a keresés (site search), amelyeket kódolási ismeretek nélkül is bárki képes használni.

A Claris Home Page a táblázatok és keretek használatán kívül tartalmaz egy integrált böngészőt, így a felhasználónak a hivatkozások ellenőrzéséhez nem kell külön megnyitnia az Internet Explorert. Ez különösen előnyös, ha a PC nem rendelkezik elegendő memóriával.

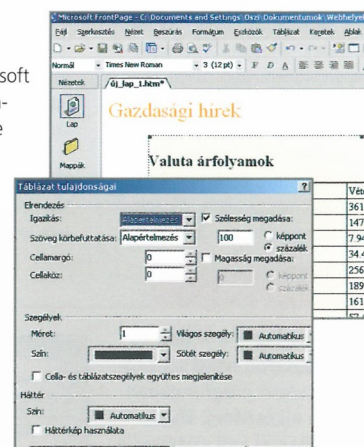
Ötlet

Honlapja fájljait '.htm' kiterjesztéssel nevezze el, így a böngészők megtalálják azokat.

FrontPage2002

Honlapját szerkesztheti Microsoft Word vagy Publisher programban, de letöltheti a FrontPage 2002 próbaverzióját is a www.microsoft.hu honlapon. A FrontPage kifejezetten honlap szerkesztésre kifejlesztett program. Használataival egyidejűleg Internet Explorerben megnyithatja az éppen szerkesztett oldalakat, és ellenőrizheti, hogyan is fog kinézni a honlap adott oldala. Az ellenőrzések némelyike igen sajnálatos, de egy kezdő honlapszerkesztő számára ez nem okoz semmiféle problémát.

A program másik nagy előnye, hogy a felhasználó bármilyen hon-

lapot letölthet, majd azt FrontPage 2002 alatt megnyitva, tartalmát átalakítva saját honlapjaként használhatja fel.

Kép-keretezés

Szegélyek könnyedén

Tartalom

- ▶ Keretek készítése digitális fényképekhez a Paint Shop Pro's Frame Wizard segítségével
- ▶ Keretsáv kijelölése a vászon átméretezésével (Canvas Size)
- ▶ A kép ízléses körbevágása

Keretezés könnyedén

Bármilyen méretű keretet készíthet, és a Paint Shop Pro színpalettája segítségével tetszőleges árnyékot varázsolhat a kerethez. Lehetősége van előre elkészített kereteből is választani, amelvek

élethű fa vagy fém hatású szegélyt alkotnak a kép körül. Kövesse a fejezetben leírt egyszerű lépéseket, és hamarosan hatásos és izléses kereteket készít majd besz kennelt képeihez és e-mail üzenethez csatolt mellékleteihez.

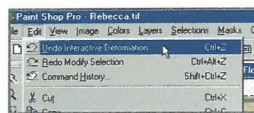
Tudta-e?

Bár a Paint Shop Pro képernyőképező funkciója jól használható, nem minden képhez választható odaillő keret. Ha szeretne valami egyszerűbbet, válasszon háttérszínt a képernyő jobb oldalán lévő színpalettáról, majd válassza az Image menü Canvas Size parancsát. Növelje meg a képfájl területét.

nek szélességét és magasságát 100-100 képponttal (pixel). A kép körül megjelenik a kiválasztott színű sáv. Ismételje meg a fenti lépéseket, és ezúttal adjon egy más színű, 200 képpont széles, második sávot a képhez.

Kérdés-felelet

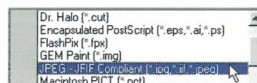

amely megtartja a kép teljes
színskáláját. Az üzenet cím-
zettje bármilyen hagyományos
Internet-böngésző program-
ban meg tudja nézni a képet.

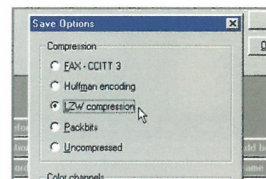
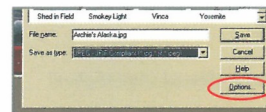
K Eltávolíthatom-e a keretet, ha már végrehajtottam bizonyos változtatásokat a képen?

F A Paint Shop Pro a men-
tessel egyidejűleg az
adott fájljal kapcsolatosan el-
végzett összes lépést nyilván-
tartja. Ha egy képet teljesen
megváltoztatott, lépésről lé-
pésre, fordított sorrendben ha-
ladva bármelyik változtatáshoz
visszatérhet, és törölheti azt.
Az **Edit** menü első opciója
mindig az előző lépés vissza-
vonása. Ugyanez a visszavo-
nást a **Ctrl + Z** billentyűkombi-
nációval is elvégezheti.

K A fényképek e-mail-hez csatolására melyik fájlformátum a legalkalmasabb?

F Ha egy fényképet szeretne e-mailben elküldeni, vagy honlaphoz szeretné felhasználni, legjobb, ha JPEG formátumban menti. Ez egy erősen tömörített formátum.

majdnem 50%-al csökkenti a fájl méretét. A Save as ablakban kattintson az **Options** parancsra, majd pedig jelölje meg az **LZW Compression** opciót.

Szótár

Képpontok A digitális kép alkotó kis pontok. Annál tisztább és részletesebb lesz a kép, minél több képpontból áll.

Felbontás A kép képpontjainak sűrűsége, amelynek értékét dpi-ben (dot per inch – képpont/hüvelyk) fejezzük ki. A színvonalas kiadványokhoz használt képek felbontása általában 300 dpi. A csak képernyőn használt (pl. weboldalon szereplő) képek felbontása rendszerint 72dpi.

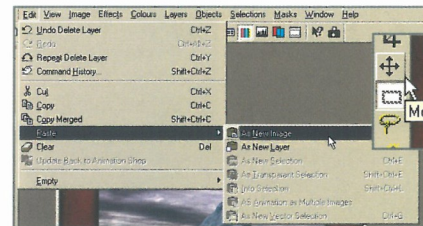
Paletta A Paint Shop Pro programban a képfájl által felhasználható színek gyűjteménye. A paletta gazdagsága fájlformátumunként változik, a mindössze 8 színt használó GIF fájlától egészen a színek millióit használó TIF fájltypusig.

Marquee Animált fekete-fehér szegély, amely a kép egy meghatározott területét keretezi, és a Crop, Selection és Freehand (Körbevágás, Kijelölés, Szabadkézi) eszközökkel készíthető el.

Hibakereső

Nem tudja a keretet a kép köré igazítani.
A keretkészítés másik módszere, ha a képet új réteggént (layer) másolás sal és beillesztéssel egy üres vászonra helyezi, amelynek mérete nagyobb, de felbontása

megegyezik a képpével. Készítse el a keretet, majd a **Mover** eszköz segítségével illessze a képet a keret alá, így a feleslegessé váló terület eltűnik.

Kép körbevágása

Rendkívül hatásos, ha a beszkennelt képekről és fényképekről körbevágással eltüntet a felesleges részeket.

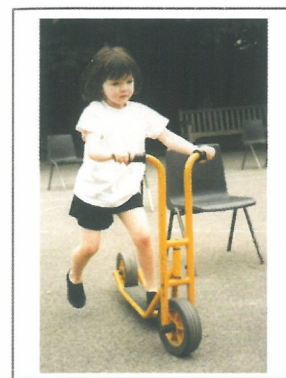
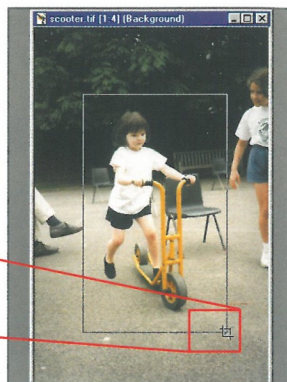
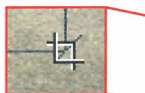
1 Paint Shop Proban kattintson a **File** menü **Open** parancsára, majd keresse a fájlt tartalmazó könyvtárat. Jelölje ki a fájlt és nyomja meg az **Open** gombot.

2 Most a tökéletes hatás elérése érdekében vágja körbe a képet. Legelőször a kijelöléshez kattintson az **Eszköztár** **Crop** eszközére.

3 A megtartani kívánt területet és húzással készített kerettel jelölje ki, majd engedje el az egérgombot.

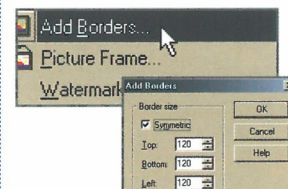

4 A felesleges részek levágásához duplán kattintson.

Szegély készítése

A képhez egy szegélyt kell készítenie, ezen helyezkedik majd el a képkeret.

1 Nyissa meg a képfájlt, majd kattintson az **Image** menü **Add Borders** parancsára.

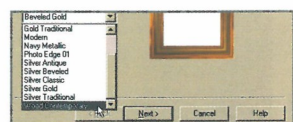
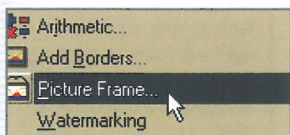

2 Az **Add Borders** ablakban ellenőrizze, hogy a 'Symmetric' opció van bejelölve. Kattintson a 'Top' rovatba és adjon meg 120 értéket. Nyomjon **OK**-t. Most megjelenik a szegély.

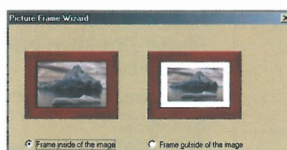
A keret kiválasztása

A szegély elkészítése után a **Picture Frame Wizard** segítségével válasszon keretet.

1 A **Picture Frame Wizard** megnyitásához válassza az **Image** menü **Picture Frame** parancsát.

2 A baloldali lista egyes neveire kattintva megtekintheti az adott keret mintáját. Válasszon keretet, majd nyomjon **Next**-et.

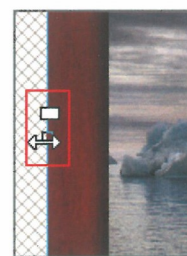

3 Jelölje meg a 'Frame inside of the image' opciót, és kattintson a **Finish** parancsra.

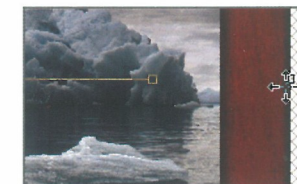
A keret igazítása

A keret szélességétől függően szükségessé válhat a méret és az elhelyezés módosítása.

1 Kattintson a fájlalab jobb alsó sarkára, és lefelé és kifelé húzással növelje meg a munkaterületet.

2 A keret vastagításához vagy vékonyításához válassza a **Deformation** eszközt. Helyezze a kurzort a keret oldalainak egyikénél lévő segédjel fölé, és húzással végezze el az igazítást. Ne húzza a keretet a szegélyen kívülre, mert akkor a keret eltűnik.

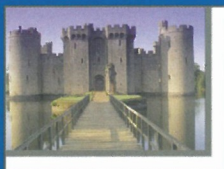

3 Ha a keretre kattint és elhúzza azt, láthatja a keret körvonalát a húzásnak megfelelően mozogni egészen addig, amíg az egérgombot el nem engedi. Ekkor a keret átmúlik új helyére. Kattintson duplán, nyomjon **Yes**-t.

Kisokos

Árnyékolás

A képet egy vetülő árnyék segítségével még érdekesebbé teheti. Növelje meg a vászon szélességét és magasságát egyaránt 200 képponttal. A **Selection** eszköz segítségével válassza ki az árnyékolni kívánt területet.

A terület kijelölése után kattintson az **Image** menü **Effects** almenüjének **Drop Shadow** opciójára. Minden Offset field rovatban adjon meg 20 értéket. Nyomja meg az **OK** gombot.

Offset field rovatban adjon meg 20 értéket. Nyomja meg az **OK** gombot.

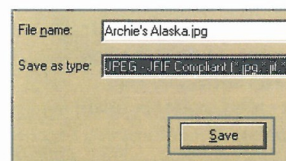
Utolsó simítások

Ha egy vékony keretet választott, a kép újbóli körbevágásával pillanatok alatt eltávolíthatja a kilógó szegélyrészeket.

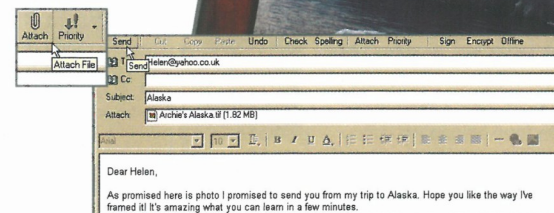
1 Válassza a **Crop** eszközt, majd kattintson, és a kurzort húzza a keret bal alsó sarkából a jobb felső sarok felé. A kivágás elvégzéséhez kattintson duplán a területre, vagy nyomja meg egyszerre a **Shift** és **R** billentyűket.

2 Nyomja meg a **File** menü **Save** as parancsát. Válassza ki a mentés helyét, adjon nevet és **Save**.

3 Mostantól a képet e-mail üzenethez csatolhatja, vagy kinyomtathatja.

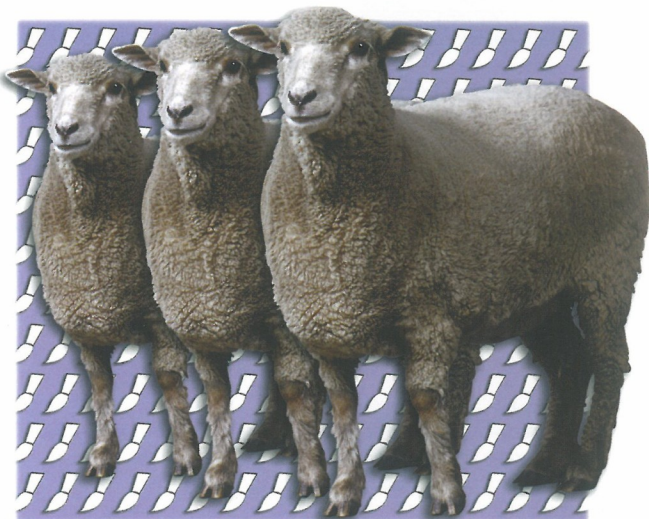
A klónozó ecset

**Javítás
könnyedén**

Tartalom

- ▶ A fényképeken lévő karcok és foltok eltüntetése
- ▶ A klónozó ecset (Clone Brush) használata Paint Shop Pro 7-ben
- ▶ Különleges effektusok, káprázatos hatások

Mindannyian készítettünk már igéretes fényképeket, amelyekről később kiderült, hogy mégsem sikerültek; a lencsébe nézve nem vettünk észre egy tárgyat a háttérben vagy lehangytuk valakinek a feje búbját. A PC és egy grafikai program, például a Paint Shop Pro segítségével az elrontott fénykép kijavítható átméretezéssel, körbevágással, egyéb szerkesztési műveletekkel.

Nagytakarítás

A legtöbb grafikai programban van egy úgynevezett Clone Brush, amelynek segítségével a kép kijelölt részei másolhatók és beilleszthetők. A Paint Shop Pro 7 programban a Clone Brush a szí-

nek, mintázatok és hátterek javítására is felhasználható. Bemutatjuk, milyen sokoldalúan használhatja a klónozó ecsetet, és megtudhatja, hogyan használhatja ki maximálisan az eszközpalletta nyújtotta lehetőségeket.

Tudta-e?

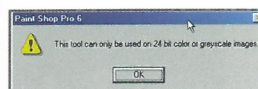
A Clone Brush különböző művészi hatások fényképekbe való beillesztését teszi lehetővé. Egy bizonyos alakzat klónozásával könnyedén kelthető a mozgás vagy sebesség érzete. A különböző alakzatok kiemelésével vagy halványításával kiválóan érzékeltethető a mozgás

(lásd a képen). A rejtélyesség vagy a kód érzetét keltheti, ha egy külön rétegen, az eredeti képre szinte átlátszó felhőket vagy hullámokat tesz. Drámai kontrasztot képezhet, ha egy szürke árnyalatú képen színes elemeket helyez el.

Mit tud a számítógépem?

Kérdés-felelet

K Nem sikerült klónozni. Állítólag a klónozás csak 24-bites színekkel és szürke árnyalatok képeknél használható. Mit rontottam el?

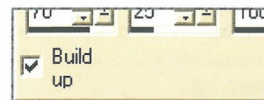
F A klónozó eszköz csak 24-bites képeknél, 16 millió vagy több szín esetében használható. A kép valószínűleg 8 bites és 256 színű vagy kevesebb. A kép 24-bitessé alakításához kattintson a Colours menü Increase Colour Depth parancsára, majd válassza a 16 millions colours (24 bit) opciót.

K Amikor képeket áthelyezek, a végeredmény nem valóság-hű. Hogyan tudok ezen javítani?

F A feladat nem bonyolult, mindössze némi gyakorlathoz igényel. Próbálja ki az alábbi ötleteket. A 'Clone Option palette' ablakban csökkentse az 'Opacity' értékét

70, a 'Hardness' értékét 20 körülire, így a klónozott kép szélei élethűbb hatást mutatnak. Ha a 'Clone Brush' fül 'Built up' opcióját választja, az ecset minden újabb használatkor több festék kerül a vászonra. Ha közben lágy és átlátszatlan ecsetet használ, lehetővé válik a másolandó terület finom és tökéletes beillesztése.

K A klónozó ecsetnek adhatok-e más alakot a kör és a téglalap formán kívül?

F Igen. Számos érdekes forma közül választhat. A képek klónozásához akár csillag vagy szív alakú ecsetet is használhat. Az alak kiválasztásához kattintson a 'Clone

Brush' fül alatt található Brush Types ikonra és válassza a Custom opciót. Megjelenik a Custom Brush ablak.

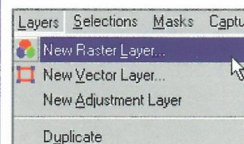
Kattintson a lefelé nyíló az új forma kiválasztásához, majd nyomja meg az OK gombot.

Szótár

Clone brush A Paint Shop Pro és más képszerkesztő programok eszköze, amely egy kép adott részét egy másik helyre másolja át.

24-bit szín A képek több mélységben menthetők. A 24-bites szín annyit jelent, hogy a kép akár 16 milliónál is több színt használ. A klónozó ecset nem használható olyan képekhez, amelyek nem 24-bit színűek vagy nem szürkeárnyalatúak.

Szürke árnyalat Fekete-fehér képek, amelyek színek helyett a szürke különböző árnyalatait használják. Színes képek klónozhatók szürkeárnyalatossá és fordítva.

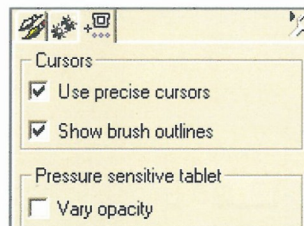

Raszteres réteg Egy kép számos rétegből állhat. A raszteres rétegeket a képekhez, a vektoros rétegeket szövegekhez és alakzatokhoz használják. Ha a képpel meg van elégedve, de szeretne bizonyos változtatásokat kipróbálni, rétegenként is megteheti. Újabb réteget a Layers menübe lépve jelölhet ki.

Hibakereső

Amikor a klónozó ecsetet használja, nem látja jól az ecset által kijelölt területet.

Ha a Paint Shop Pro eszközeállításain kíván változtatni, lépjen a Tool Options Palette ablakba és válassza a Cursor and Tablet Options fület.

Ellenőrizze, hogy a 'Use precise cursors' és 'Show Brush outlines' sorok mellett van-e pipa. Most a kurzor kereszt alakúvá változik, és pontosan megmutatja a célt. A klónozendó terület méretét körvonal fogja jelezni.

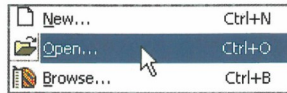
Mit tud a számítógépem?

Karcolások és foltok eltávolítása

Példánkban a Paint Shop Pro 7 működését mutatjuk be, de más grafikai programok is rendelkeznek hasonló klónozó eszközzel.

1 Kattintson a **Start** menü **Programok** almenüjére és nyissa meg a **Paint Shop Pro 7** grafikai programot.

2 Nyomja meg a **File** menü **Open** parancsát és keresse meg számítógépén a javítani kívánt fájlt.

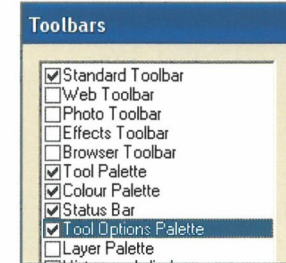
3 Válassza a **Clone Brush** eszközt.

4 A tökéletes eredmény érdekében a lehető legnagyobb gondossággal jelölje ki a klónozendó területeket. Képünkön megkíséreljük kijavítani a foltot, a levelekre vetülő fény és árnyék játékát felhasználva. A körbekerített, nyílakkal jelölt részeket másoljuk a foltra, úgy, hogy ne látszódjanak a másolás szélei.

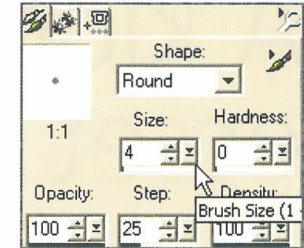
6 Helyezze a kurzort a folt fölé és kattintson az egérrel. A klónozó ecset most átmásolja a kijelölt részeket a kijelölt területre.

5 Jelölje ki a beillesztendő területet a kurzor segítségével, úgy, hogy közben megnyomja a jobb egérgombot. Az ecset hegye kijelöli a pontos területet. Esetünkben a zöld levelek és a sötét árnyék kombinációja segít a folt nyomtalan eltüntetésében.

7 A kép javítása közben hasznos lehet, ha változtat a klónozó ecset méretén és alakján. A változtatáshoz kattintson a **View** menü **Toolbars** parancsára és ellenőrizze, hogy a párbeszédablakban ki van pipálva a 'Tool Options Palette' opció.

8 Az ecset méretének ellenőrzését a 'Tool Options Palette' eszköztárban végezheti el. A méretet az ecset által lefedett képpontok számával fejezik ki. A kisebb méretű (4-8) ecset a terület szélének mentén használható, a terület közepén viszont ajánlatos a méretet 15 értékig növelni.

9 Az ecset formáját négyzet alakú kör alakúra vagy más, a menüben felsorolt alakra változtathatja.

10 Ez a folyamat eleinte türelmet igényel, de a későbbiekben megszerzett gyakorlattal egész képterületeket tud majd átmásolni. Az új képek úgy fognak kinézni, mintha soha nem lettek volna hibásak vagy foltosak.

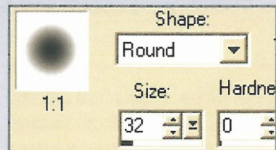
Fókuszban

Az opacity (átlátszatlanság) funkció használata

Egy fénykép adott területének javításánál, az élethűbb hatás érdekében szükségessé válhat kevésbé átlátszatlan rétegek használata.

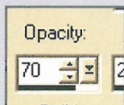
1 Ezen a fényképen belől a fényképet készítő személy ujjá. A fénykép javításakor a kikötő hullámaival való munka komoly kihívást jelent, mivel a fodrozódásnak pontosan illeszkednie kell a kép többi részéhez.

2 Az ecsethez kezdésnek válasszon kör alakot és egy nagyobb, például 32 képpontos méretet. A másolandó területet a folt széléhez közel jelölje ki.

4 A 'Tool Options Palette' ablakban vegye kisebbre az 'Opacity' értékét. Most ismét helyezze az ecsetet a terület fölé. A felületek tökéletesebb illeszkedése érdekében változtassa gyakran az ecset által használt alapot.

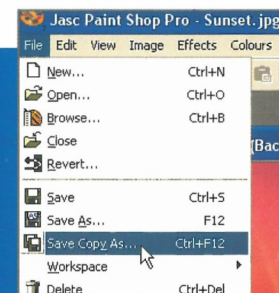
5 Ahogy újra és újra a terület fölé helyezi az ecsetet, az illesztési körvonalak egyre kevésbé láthatóak, bár még mindig észrevehetők. Az átlátszatlansági érték további csökkentésével (kb. 40%) a szélek tökéletesen egymásba simíthatók.

6 A kész kép jól mutatja, milyen sikeresen tűntették el az egyes rétegek az ujjlenyomatot, tökéletesen folytonossá téve a víz fodrozódását.

Kisokos

Dupla vagy semmi

A Paint Shop pro programban végzett munka során az egyik legfontosabb övintézkedés, hogy a képről másolatot készítsen, és ezzel a másolattal dolgozzon tovább. Így nem történhet meg, hogy az eredeti képet felülírja, és így elveszíti azt. Lépjen a File menü **Save Copy as** parancsára és

adjon a fájlnak másik nevet. Most zárja be az eredeti fájlt és nyissa meg a másolatot.

Vidám rajzfilm animáció

A kép életre kel

Tartalom

- ▶ Az animáció elemeinek elkészítése
- ▶ Mozgó képkockák rétegenként
- ▶ Rajzfilm készítése az Animation Wizarddal
- ▶ A rajzfilm levetítése és mentése a PC-re

A z animáció időigényes, de néhány egyszerű fogással percek alatt vidám, szórakoztató alkotások készíthetők.

Varázslatos mozi

A Paint Shop Pro beépített Animation Shop programjával gyorsan és egyszerűen megrajzolhatja, megtervezheti és elkészítheti saját rajzfilmjeit vagy animációit.

A számítógépes animálás egyik legnagyobb előnye, hogy nem kell minden egyes kockát kézzel újra és újra megrajzolni. Mozgás érzetét keltheti a kép mindössze egy vagy két elemének megmozdításával. Ebben a kártyában be-

mutatjuk, hogyan rajzolhat képkockákat Paint Shop Pro 7 programmal, hogyan készíthet önálló rétegeket a különböző elemek számára, és hogyan készíthet önálló animált fájlokat az Animation Shop Wizarddal.

Tudta-e?

M érítsen ihletet a hálóról. Látogasson el a www.rajzfilm.lap.hu oldalra. Itt válogathat az éppen futó rajzfilmek oldalai vagy a szinte már történelmi időkből való Micimackó linkjei közül. Ha már önálló kis rajzfilm el-

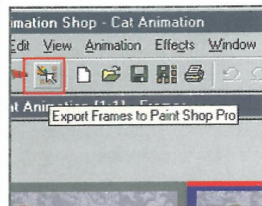

készítésére is képes, akár pályázhat is az oldalon felbukkanó pályázati kiírásokra. Az érdekesség rovatban mélyebb betekintést nyerhet a rajzfilmkészítés varázslatos világába, sőt megnézheti egy rajzfilm vázlatos terveit is.

Kérdés-felelet

K Megváltoztathatom-e a képkockák sorrendjét?

F Nyissa meg az animációt az Animation Shopban. Kattintson valamelyik kockára, húzza előrébb vagy hátrébb, majd engedje el a megfelelő hely fölött.

K Megváltoztathatok-e egy képkockát a programon belül?

F Nem, de lehetősége van a képkockát kijelölni és áthúzni a Paint Shop Pro ablakba, ahol már bármilyen változtatást elvégezhet. Jelölje ki a kockát, és kattintson az eszköztár **Export Frames to Paint Shop Pro** parancsára. Paint Shop Proban végezze el a változtatásokat. Kattintson az **Edit** menüre, majd pedig az **Update Back to Animation Shop** parancsra. Az újraserkesztett kocka az eredeti kocka helyén jelenik meg az Animation Shop programban.

K Elküldhetem-e animációt valaki másnak?

F Igen. A '.gif' kiterjesztésű fájlt mellékletként e-mail üzenethez csatolhatja. Az animációt bárki megtekintheti Internet Explorerben. Saját maga is kipróbálhatja, hogy az animáció látható-e Interneten, ha a **File** menü **Open** parancsát választja, majd a **Browse** gombra kattint, és a 'fajltípus' részben a **GIF** fájlt opciót választja. Keresse meg a fájlt, és dupla kattintással nyissa meg. A fájlt az Explorer ablakban jelenik meg.

K Hol nézhetem meg a billentyűparancsok listáját?

F Kattintson a **Help** menü **Help Topics** almenüjének **Getting Started** parancsára. A listából válassza az **Animation Shop features**, majd azon belül a **Keyboard Shortcuts** (Billentyűparancsok) opciót.

Szótár

Animáció Állóképek sorozata, amelyek sebesen egymás után következve a mozgás érzetét keltik. Ezek lehetnek fényképek, rajzok, gép által generált alakzatok.

Save Copy As A megnyitott képfájlból másolat készíthető, például Paint **Save Copy As...**

Shop Proban, amely azonban már nem tartalmazza a szerkeszthető rétegeket. **Key frame** A teljes animáció legfontosabb eleme. Gyakran ezt az elnevezést használják egy animáció önálló sorozatának kezdő és befejező képre is.

Frame display time Az Animation Shop program Animation Wizard alprogramjának egyik funkciója. Meghatározza, hogy a következő kockára ugrás előtt mennyi ideig látszódjon az adott kocka. Az animáció összes kockájára csak egy időtartam jelölhető meg.

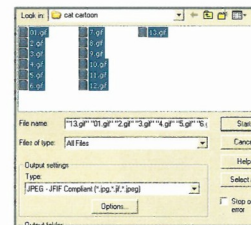
How long do you want each frame to be displayed (in 1/100th of a second)?

20

Hibakereső

Az elkészített képek az Animation Wizardban nem animációként jelennek meg.

Ellenőrizze, hogy a képfájlokat 'GIF' vagy 'JPG' formátumban mentette. Nagy mennyiségű fájlt átkonvertálásához kattintson a Paint Shop Pro **File** menüjének

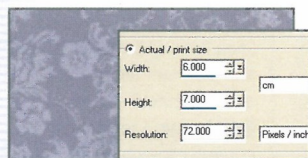
Batch Conversion parancsára. Nyissa meg a képkockákat tartalmazó mappát, jelölje ki az összes fájlt, majd az Output settings rovat 'Type' listájában válassza ki az új fájlformátumot. A **Browse** parancs segítségével jelöljön ki egy új mappát a mentés helyéül, majd nyomja meg a **Start** gombot. Kattintson **OK**-t.

Animáció készítése

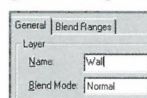
Nem kell művésznek lennie ahhoz, hogy Paint Shop Pro 7 programban elkészítse és animálja saját vidám rajzfilmjét.

1 Nyissa meg a PaintShop Pro programot és válasszon háttérret. Példánkban egy darab mintás tapétát szkenneltünk be. Válassza az **Image** menü **Resize** parancsát. Jelölje meg az 'Actual/Print Size'

opciót. A szélességet állítsa 6 cm-re, a magasságot 7 cm-re, a felbontást pedig 72000 pixel/inch értékre. Nyomja meg az **OK** gombot.

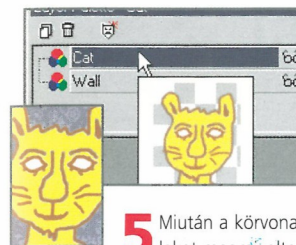
2 Ha a Layer Palette ablak nem látható, nyomjon L-t a megjelenítéshez. Kattintson duplán a Background rétegre. A 'Name' részbe gépelje be a 'Wall' elnevezést, majd nyomjon **OK**-t.

3 Új réteg készítéséhez kattintson a Layer Palette **Create Layer** ikonjára. A 'Layer Properties' részben adja meg a 'Cat' nevet. **OK**.

4 A macska körvonalához válassza a **Paint Brush** eszközt. A színpalettáról válassza a barna színt. Az eszköztáron válassza a **Tool Options** opciót. A 'Shape' listában kattintson a **Round**-ra, 'Size'-nak adjon meg 4-es vonalvastagságot. Rajzolja meg a macska fejét, de szemét hagyja fehérén.

5 Miután a körvonallakat megrajcolta, válassza a **Magic Wand** és kattintson a kiszínezni kívánt területekre. Most lépjen a **Flood Fill** opcióra és azon belül jelölje meg a világossárga színt. A szemek fehérre színezéséhez ismételje meg az előbbi lépéseket.

Ötlet

Mielőtt színezné, ellenőrizze, hogy a réteg palettán (Layer Palette) a megfelelő réteg került kijelölésre.

7 Ismét készítse új réteget 'Arm' (mancs) meg és színeze ki a mancsokat. A rétegpalletta kész rétegei az alábbi sorrendben kerülnek kilistázásra:

Az animáció képkockáinak mentése

A rajzfilm részeinek elkészítéséhez használja a Move eszközt.

1 Mielőtt nekilátna, tervezze meg a mozgás kulcskockáit.

1. Amikor a légy a bal fülhöz ér, a macska szeme követi a legyet.

2. A légy rászáll a macska orrára. A macska haragos, mancsával a légy felé csap.

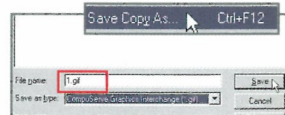
2 Válassza a **Move** eszközt. Helyezze a légy fölé, majd húzza kiinduló helyzetbe.

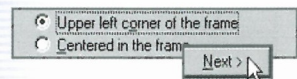
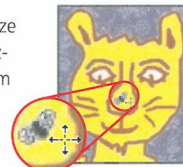
3. Ezt a lépést háromszor ismételje meg. A légy a földre esik, ahol is a macska végül leüti.

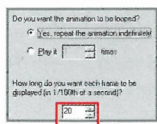
3 Kattintson a **File** menü **Save Copy As** parancsára. Jelöljön ki egy új mappát a képkockák számára. Adjon a fájloknak 1-től kezdődő sorszámneveket, és mentse őket (.gif) formátumban. A következő ablakban kattintson a **Yes**-re, a kép 256 színt használó mentéséhez.

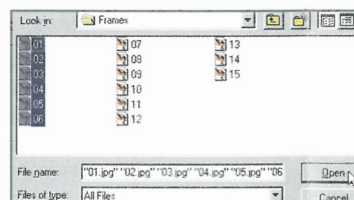
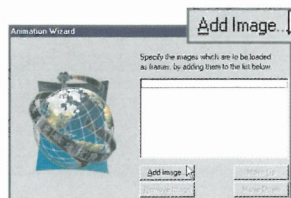
4 Az újabb képkockák elkészítéséhez mindig mozgassa picit arrébb a legyet és használja a **Save Copy As** parancsot. Mozgathatja a macska szemét és mancsait is. Nem kell mindig külön kijelölnie a réteget, csak helyezze a **Move** eszközt az elem fölé, és húzással mozgassa.

3 A következő ablakban jelölje meg az 'Upper left corner of the frame' sort, és kattintson a **Next** gombra. Tegyen jelet a 'Yes, repeat the animation indefinitely' sor mellé. A képkockák megjelenésének időtartamát állítsa '20' értékre és kattintson a **Next** parancsra.

4 A 'Specify images' részben kattintson az **Add Image** parancsra. A képsorozatokat megismételheti, ha a sorozatban szereplő képeket együtt kijelöli (például a légy zümöghet a macska feje körül).

5 Helyezze el a képkockákat az 'Open' részben. **Shift** plusz az egérkurzor húzásával kiválaszthatja a megfelelő képsorrendet. Kattintson az **Open** gombra.

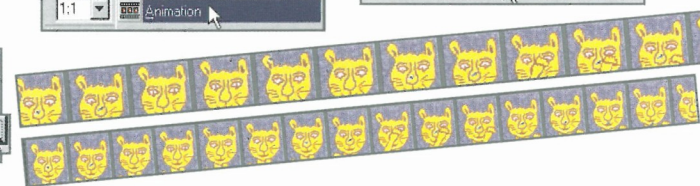
6 Ismétléshez nyomja meg az **Add Image** parancsot, jelölje ki a képkockákat, kattintson az **Open**-re.

7 Miután kijelölte a képeket, kattintson a **Next**-re, majd a kilépéshez nyomja meg az **Exit** gombot.

8 Lejátszásához lépjen a **View** menü **Animation** parancsára. Az Animáció megállításához is az **Animation** parancs szolgál.

9 Mentéshez válassza a **File** menü **Save** parancsát. Adjon nevet a fájlnak, nyomjon **Save**-et, majd kétszer **Next**, végül kattintson a **Finish**-re.

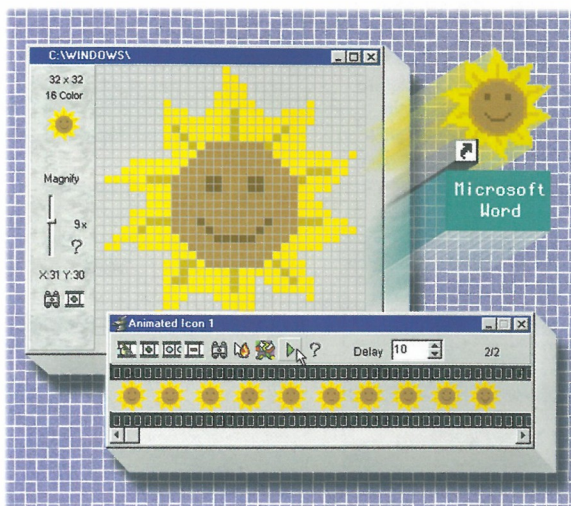

Saját ikonok készítése

Képek mozgásban

Tartalom

- ▶ Saját ikonok és animációk készítése
- ▶ Az ikon munkába állítása az Asztalon
- ▶ Képek importálása digitális fényképezőgépről
- ▶ Az elkészült ikon mentése

Az IconForge egy felhasználóbarát programcsomag, amely segít az Asztal megjelenésének átalakításában. Segítségével egyedi ikonokat tervezhetünk, és azok animálását a rendelkezésre álló eszközök széles választékával élvezgethetjük. Tethetünk az ikonra szöveget, kiszínezhetjük, és különleges effektusok alkalmazásával érhetjük el a kedvünkre való megjelenést. Emellett még számos további opció közül választ-

hatunk ebben a könnyen kezelhető programban.

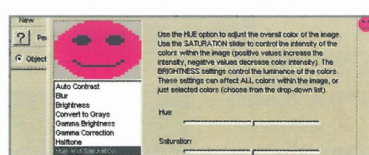
Pillantás az ikonra

Készíthetünk ikonokat fotók vagy ClipArt ábrák felhasználásával, de az IconForge maga is rendelkezik egy könyvtárral, amely

előre elkészített képeket tartalmaz. Egyéni ikonokkal minden könnyebben megtalálható, különösen egy ikonokkal kissé zsúfoltabb Asztal esetén. Az IconForge használatával megszerkeszthetjük és azonnal használatba is vehetjük az ikonokat.

Tudta-e?

A programmal különleges hatásokat alkalmazhatunk a képernyőn egészen vagy egy részletén, az Eszköztárban elhelyezett Effects gombra kattintva. A bal elemek egyikét kiválasztva a szűrő vezérlővel úgy,

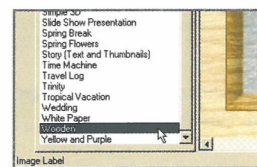
tatód fel-le mozgatjuk. A bal felső sarokban kicsinyített képen megjelenik a beállítási hatása, azaz láthatóvá válik, hogy a képen az adott kinézni. Miután befejeztük a beállítást, az Apply, majd az OK gombokkal megerősítjük a beállítást.

effektus hogyan fog kinézni. Miután befejeztük a kép módosítását, az Apply, majd az OK gombra kell kattintani.

Kérdés-felelet

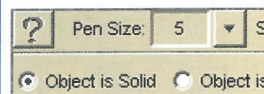
K Be tudok egyszerre több képkockát is színezní?

F igen. A stílus eszköztárban kattintson a **Pen Size** nyílra, majd válasszon értéket 3 és 9 között. Minél nagyobb számot választ, annál több kockát fog tudni a **Paint Brush Tool** eszközzel kiszínezni. Amennyiben az egész munkafelületet akara-

K Fel tudom-e használni kedvenc fotómat is ikonkészítéshez?

F igen. Kattintson az **Open** opcióra, határozza meg a felhasználni kívánt kép forrását, majd nyomjon **OK**-t. A '.bmp' formátum a legmegfelelőbb. A jobb oldali eszköztárból válassza a **Crop**

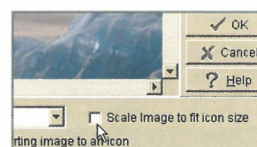
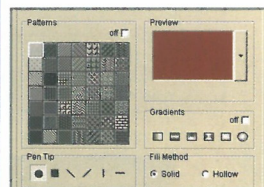
ja színezni, válassza a **Fill** eszközt, majd kattintson az ikonterv belsejébe.

K Hogyan tudom a
hátteret különle-
gessé varázsolni?

F A **Style** opció mellett nyílna duplán kattintva megnyit egy párbeszédablakot, ahol számtalan mintázat, tollhegyméret és gradiens közül választhat.

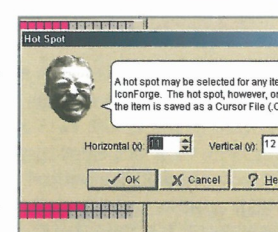
eszközt, majd jelöljön ki egy területet az ikonon. Megteheti azt is, hogy a 'Scale Image to fit icon size' opcióra kattint, majd OK. Ennek hatására a kép az ikon szerkesztőablakában fog megjelenni.

Hibakereső

**Nem tudja, hogy hol van
a kurzor kontaktpontja.**

Az új kurzorikonon meg kell határozni a 'kontaktpontot' (hot spot). Ezáltal a gép megtudja, hogy a kurzor melyik pontjával választjuk ki az objektumokat. Válassza ki az ikonon azt a területet, melyet leginkább alkal-

masnak vél. Ezután a rácszatón jelölje be a pontos helyét a következők szerint: a menüsávon válassza ki az **Options** opciót, majd a **Set Cursor Hot Spot** opciót. Amikor a Hot Spot párbeszédablak megnyílik, vigye be a kontaktpont helyét X, Y koordinátaként, végül nyomjon **OK**-t.

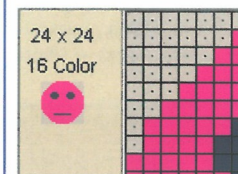
Szótár

Pixel A grafika vagy kép egyetlen pontja. A képernyők a képeket ezernyi képpontból építik fel.

Hot spot Az egér mutatójának egy pontja. A kiválasztandó objektumra kell mutatnia, mikor a gombbal kattintunk. Alapértelmezés szerint a Windows-ban a nyíl csúcsán található.

Thumbnail Az eredeti kép kicsinyített változata.

Kurzor Az a kép, mely az egér kijelölő pontjának aktuális helyét mutatja a képernyőn.

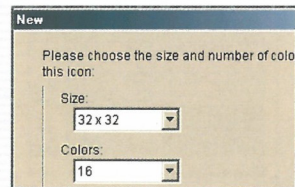

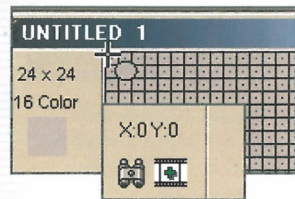
Ikonkészítés

A következőkben egy mosolygó arc ikon elkészítését mutatjuk be. A bemutató alapján saját ötletét is megvalósíthatja.

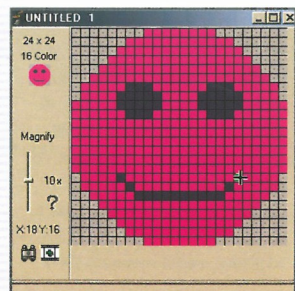
1 Nyissa meg az IconForge programot, és a fő eszköztárban kattintson a **New** menüre, azon belül a **New Icon** pontra.

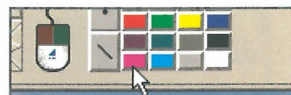
3 A színpalettán a megfelelő kockára az egér bal gombjával kattintva ki tudja választani az arc színét. Válassza az **Ellipse** eszközt.

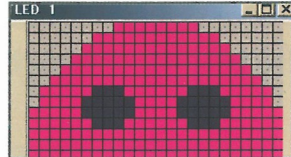
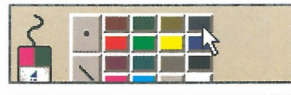
5 A színpalettából bal gombos kattintással most a szem színét válassza ki. Rajzoljon újabb ellipszist, kezdve az X=5, Y=9 ponttól az X=9, Y=9 pontig, utána ismételje meg a műveletet a másik szem kialakításához az X=14, Y=6 pontok közt.

2 Adja meg az ikonterv méretét és a felhasználni kívánt színek számát. Az ikonok szabványmérete 32 x 32 képpont. Maximum 16 szín használható. Nyomjon **OK**-t.

4 Kattintson a terv bal felső kockájára (rácskoordinátája: X=0, Y=0), és húzza a kurzort a jobb alsó sarokig (rácskoordinátája: X=32, Y=32). Amint elengedi a gombot, az alakzat megjelenik.

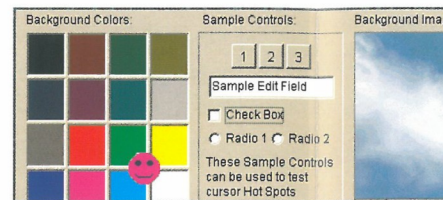

6 A száj megrajolásához a Paint Brush Toolra lesz szüksége. Húzzon vonalat az X=7, Y=18 és az X=16, Y=18 rácsponthoz. A mosolyt úgy tudja kialakítani, hogy az alábbi kockákra rákattint: X=6, Y=17; X=5, Y=16; X=17, Y=17; X=18, Y=16.

Előnézet és mentés

A Preview Icon (Ikon előnézet) opcióval nyomon tudja követni az ikontervezés folyamatát. Az elkészült munkát el is tudja menteni.

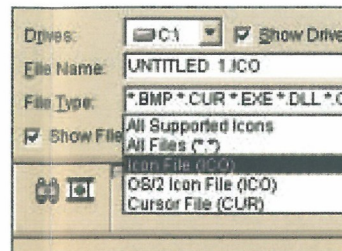
1 Mihelyst elégedett az ikonnal, nyomja meg a **Preview Icon** gombot.

2 Hatására megjelenik a Test párbeszédablak. Mozgassa a terület fölé a kurzort, ahol megjelenik az új ikon.

3 Az **OK** gombra kattintva bezárul az előnézet párbeszédablak.

4 A Fájl menüben válassza a **Mentés más-ként** pontot, és a Mentés párbeszédablakban jelölje be, hogy hová szándékozik az új ikont menteni.

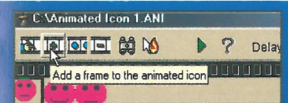
5 A Fájl típus listából válassza az **Icon File** formátumot, és a Fájl név panelban nevezze el az ikont 'MOSOLY'-nak. **OK**-val elmenti a fájlt.

Kisokos

Animált kurzor

A mosolygós ikonunkat animálttá tehetjük, ha a **New** menüből a **New Animated Icon** opciót választjuk ki. Nyomja meg az **OK**, majd a **Yes** gombokat. Válassza ki a 'Mosoly' fájlt, majd nyomjon **OK**-t. Ezután kattintson az **Add a frame to the animated icon** opciót, és nyomja meg az **OK**

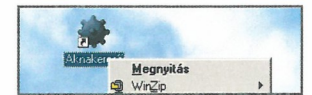

gombot. Újból válassza a 'Mosoly' ikonfájlt, és kattintson kétszer az animáció második képkockájára. A száját változtassa egyenesre, majd mentse el a képkockát. Nyomja meg a **Preview animated icon** gombot, hogy megnézhesse az elkészült animációt.

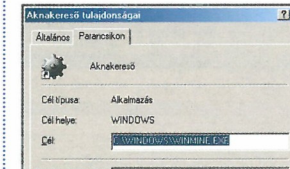
Az új ikon alkalmazása

Miután elkészült az első IconForge elemmel, nyomban fel is rakhatja az Asztalra.

1 Határozza meg, hogy melyik fájlt fogja az új ikonnal jelölni, például egyik kedvenc programjának vagy játékának parancsikonját.

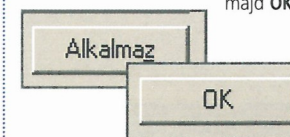

3 Most kattintson az **Ikoncsere** gombra a Parancsikon fülön. A megjelenő párbeszédablakban nyomja meg a **Tallóz** gombot.

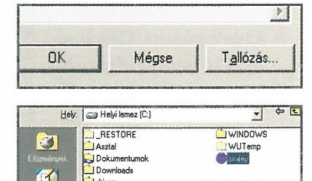
5 Az **Ikoncsere** párbeszédablakban nyomja meg az **OK** gombot.

6 A Tulajdonságok párbeszédablakban megjelenik az a program, melynek parancsikonját le akarja cserélni. Ott **Alkalmaz**, majd **OK**.

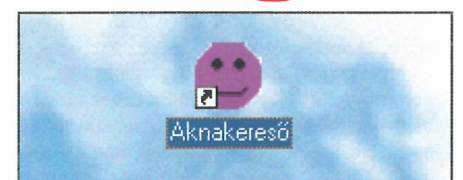
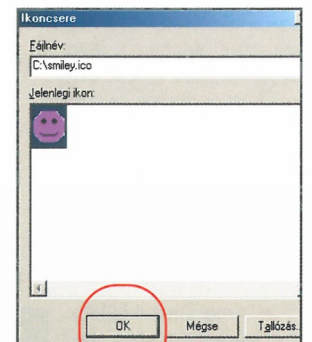

7 Az Asztalon lévő parancsikonok ezzel lecserélte az IconForge programmal készített mosolygós ikonra

2 Az Asztalon kattintson az adott alkalmazás aktuális parancsikonjára jobb gombbal. A menüből válassza a **Tulajdonságok** opciót. Kattintson a **Parancsikon** fülre.

4 Válassza ki azt a mappát a listából, amelyikbe elmentette az ikont, majd kattintson a 'Mosoly' nevű fájlra. Nyomja meg az **OK** gombot.

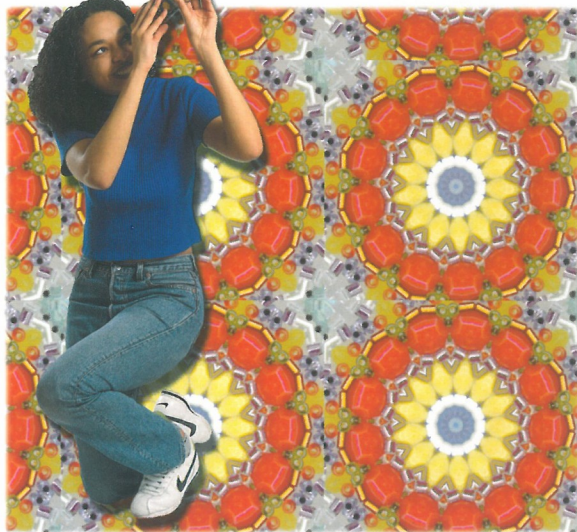
Számítógép-kaleidoszkóp

Tükörképek

Tartalom

- ▶ Kaleidoszkopikus effektusok és a Paint Shop Pro 7
- ▶ Fantasztikus minták gyöngyökkel, fényképekkel és beszkenelt tárgyakkal
- ▶ A Settings ablak megismerése

A Paint Shop Pro 7 segítségével olyan lenyűgöző kaleidoszkopikus mintákat készíthet, mint amelyet a gyermekek a játékba kukkantva látnak. A kaleidoszkópot útmutatónak véve alkothatunk színes gyöngymintákat. Próbálkozhatunk a nyaralás képeivel is, természetes tárgyakkal vagy házi alkotásokkal. A kész művet elhelyezhetjük üdvözlőkártyán, ajándékcímkén vagy egy keretben. De akár hátradölvé élvezhetjük

az állandóan változó műalkotásokat.

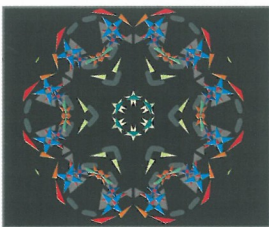
Minták mozgásban

Ez a kártya különféle kaleidoszkopikus hatásokat mutat be. A legjobb eredmény érdekében

értemes több időt eltölteni a kaleidoszkóp párbeszédablakkal kísérletezve. Könnyen elsajátítható, és meg fogunk lepődni, rövid idő alatt milyen csodás effektusokat hozhatunk létre mindössze néhány egérgattintás nyomán.

Tudta-e?

Ha többet szeretne ezekből az izgalmas mintákból, akkor letölthet egy animált kaleidoszkopikus képernyőkímélőt a Jumbo webhelyéről (www.jumbo.com). A honlapon írja be a keresmezőbe, hogy „kaleidoscope”, és kattintson a

Search gombra. Válasszon ki egyet az eredménylistából. Győződjön meg arról, hogy a kiválasztott képernyőkímélő kompatibilis a használt Windows verzióval. Egyszerűen kattintson a letöltés ikonra, és kövesse az utasításokat.

Kérdés-felelet

K A vázlatom szélei le vannak vágva a kaleidoszkópban. Hogyan javíthatok ezen?

F Mielőtt alkalmazná a kaleidoszkópot, tanácsos kiszélesíteni a képernyőt és középre igazítani a képet. Válassza a **Canvas Size** opciót az **Image** menüben. Növelje a szélesség értéket és pipálja ki a "Centre image horizontally" opciót.

K Meg tudom változtatni a szkennelésre váró tárgyak hátterét?

F Noha ki lehet választani és színnel kitölteni a hátteret Paint Shop Pro-ban, gyorsabb, ha újra beszkeneli a tárgyat, és színes papírt helyez a tárgy fölé a szkennерben.

K Használhatok-e fekete-fehér képet?

F Igen, ha megnöveli a színek 24-bitesre. Menjen a **Colours** menübe, válassza az **Increase Color Depth** (Színmélység növelése) opciót, és válassza a **16 Million Colours** (24 bit) lehetőséget.

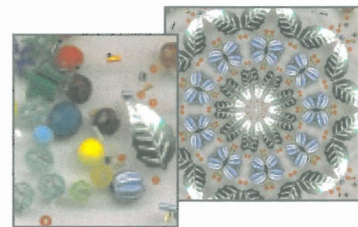
K Milyen képfajta alkalmas kaleidoszkopikus minták készítéséhez?

F Minden kép, amelyen eltérő színek, árnyalatok és látványos minták találhatók. A színes képek fogják a legnagyobb változatosságot előhívni. Mivel a kép tükrözve lesz, az emberalakok és arcok nem annyira hatásosak.

Hibakereső

A kaleidoszkópkép üres.

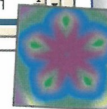
Valószínűleg a kép egy üres részét választotta. Próbálja a forgatás középpontját a kép egy másik pontjára helyezni úgy, hogy növeli a vízszintes és függőleges távolságot, és ellenőrizze az eredményt

az előnézet ablakban. Pozicionálja újra a forgatási szöveget is, hogy a központi téma bal oldalát metssze. Mindig emlékezzen arra, hogy a kijelölt terület előbb tükröződik, és csak ezután ismétlődik.

Szótár

Kaleidoscope settings:
Number of petals: 11
Number of orbits: 1

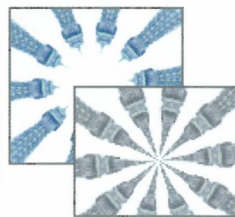

Szirom A kép kijelölt része tükrözve van, hogy egy virágsziromra hasonlítson, majd ezek kör alakban megismétlődnek. Minél több szímet választ, annál vékonyabbak lesznek.

Scale factor: 1.3

Nagyítás A kaleidoszkópot alkotó képselekt nagyításának mértéke. Ez az opció szabályozza, hogy a kép ismétlődjön-e a szelet hosszanti oldalán. Egy alacsonyabb felbontású nagyítás a minta többszöri ismétléséhez vezet.

Radiális behúzás Hatására a kép közepe befelé tart. Minél nagyobb az érték, annál inkább torzított a kép.

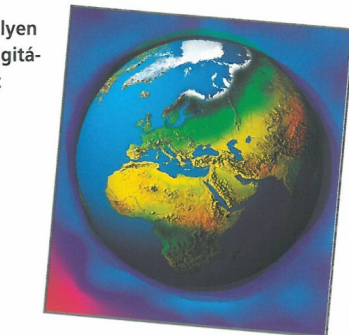
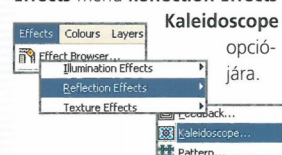

Fényképes kaleidoszkóp

A kaleidoszkopikus effektust bármilyen képre alkalmazhatja, beleértve a digitális fényképeket vagy a beszkenelt nyaralási fotókat.

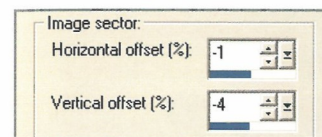
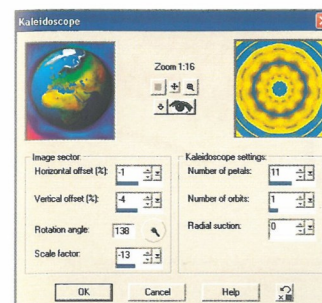
1 Válasszon ki egy képet, amely jól mutat, ha körkikk alakban körbevágja. Nyissa meg a képet a Paint Shop Pro 7-ben, és menjen az **Effects** menü **Reflection Effects**

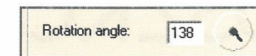
2 A Paint Shop Pro kijelöli a kép egy körszeletét középről indulva, és addig ismétli, amíg kalei-

doszkopikus hatást nem kapunk. A kép előnézetét és a 'Kaleidoscope' ablak változtatásait a jobb oldali minta ablakban láthatja.

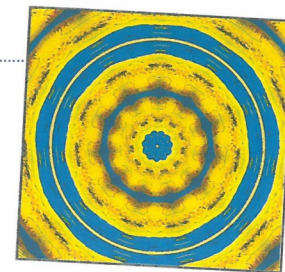
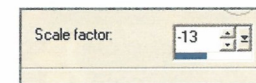
3 A kijelölt körkikk centrumának mozgatásához állítson a „Horizontal offset (%)” értéken. A kép középpontját a 0% jelenti. A pozitív tartomány jobbra lefelé, a negatív balra felfelé tolja a forgatás középpontját.

4 A forgatási szög a forgatási középpontból a kép széléhez tartó vonal szöge. Válasszon értéket 0 és 360 között.

5 Csökkentse a nagyítást, hogy az egész kép hosszában elférjen. Válasszon értéket -90 és 90 között. A kis képek megismétlődnek.

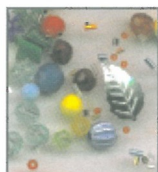

6 Válassza ki a minta ismétlődésének számát, ehhez írjon egy számot a 'Number of petals' dobozba. Minden szírom dupla kép, ezért ha 11-et ad meg, akkor a körben 22 másolat lesz a képről. Kísérletezzen a 'Number of orbits' és 'Radial suction' beállításokkal. Nyomjon **OK**-t, és elkészül a kaleidoszkóp. Ezt mentse el Paint Shop Pro formátumban.

Hagyományos kaleidoszkóp

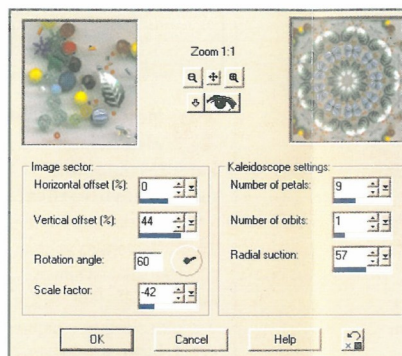
A gyöngyök tradicionális külsőt kölcsönöznék a kaleidoszkopikus képek, de bármely egyéb anyagot is beszkenelhet.

1 Helyezzen néhány színes üveg-golyót vagy gyöngyöt a lapos tálcás szkennerbe, és készítsen róluk képet. Mentse el a képet TIF formátumban.

2 Nyissa meg a képet Paint Shop Pro-ban. Menjen az **Effects** / **Reflection Effects**re, majd a **Kaleidoscope** opcióra.

3 Kattintson a negatív előjelű nagyítógombra, hogy az egész képet lássa az előnézet ablakban.

4 Kattintson az 'Auto proof' opcióra, ha teljes nézetben szeretné látni a képet.

5 Kísérletezzen saját beállításai a 'Kaleidoscope' ablakban. Pozícionálja a forgatás középpontját a vízszintes és függőleges távolságokkal. Próbáljon ki különféle forgatási szögeket és nagyítást, amíg elégedett nem lesz az eredménnyel.

6 Válasszon számot 2 és 20 között a 'Number of petals' dobozban a 'Kaleidoscope settings' résznél.

7 Kísérletezzen a 'Radial suction' opcióval a szokatlan művészi hatásokhoz. Válasszon egy számot 0 és 100 között. Végül pedig kattintson az **OK** gombra és mentse el a képet.

Ötlet

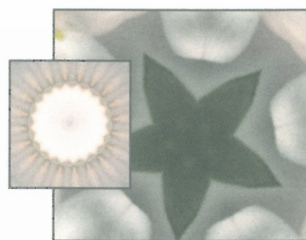
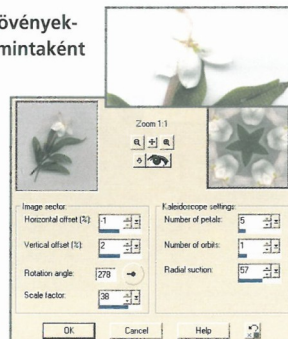
Ha a kiválasztott kép feldolgozása túl sokáig tart, kicsinyítse a fájlt.

Természetes kiválasztódás

A virágok és levelek futurisztikus növényekké változnak, ha kaleidoszkopikus mintaként nézzük őket.

1 Szkenneljen be virágot. Mentse el '.tif' formátumban és nyissa meg Paint Shop Pro-ban.

2 A 'Kaleidoscope' párbeszédablakban állítsa be az 'Offset' értéket, amíg a virág látható nem lesz. Válasszon 5 szírmot, és próbáljon ki különböző forgatási szögeket.

Egyetlen virág képe is lenyűgözően sokféle kaleidoszkopikus mintát alkot.

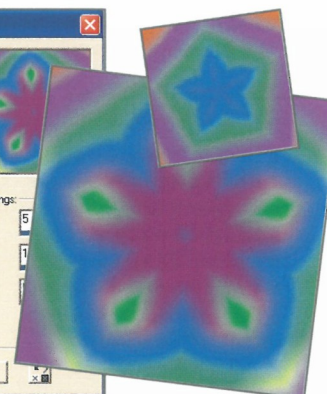
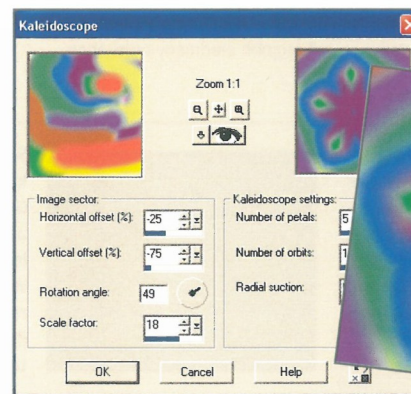

Művészi rajzok

Meglepően sokféle színes kaleidoszkopikus mintát készíthet egyszerű művészi rajzból.

1 Fessen egy színes képet a Paint Shop Pro 7 **Brush** eszközével.

2 Nyissa meg a 'Kaleidoscope' párbeszédablakot, és kísérletezzen a beállításokkal. Ha valami olyan kerekedik ki, ami megnyeri tetszését, kattintson az **OK**-ra és mentse el a fájlt új néven.

Számító- gépes utazás

**Szintisza
szimuláció**

Tartalom

- ▶ Szabad repülés a Sierra Hangsim játékkal
- ▶ Zakatoljon a Föld körül a Microsoft vonat-szimulátorával
- ▶ Tesztelje hajózási képességeit és szelje a hullámokat saját jachtja kapitányaként

A tökélyre fejlesztett szimulációs játékok, például a Wilco Publishing cég Hangsim és 21st Century Sailing szimulációs szoftverei segítségével könnyedén elsajátíthatja a vezetéstechnika alapjait, a nyílt tengeri hajózástól a gőzmozdony vezetéséig.

Szárnyaló képzelet

A repülő-szimulátorok egyike, a Hangsim olyan sárkányrepülést

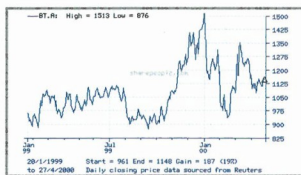

és siklóernyőzést szimuláló szoftver, amelynek segítségével tapasztalatot szerezhet a szabadrepülés közben megjelenő hatásokról, és megtanulhatja meglovagolni a termikeket. Ha mindig is vágyott egy saját mozdonyra,

most számítógépén álma beteljesedik. A virtuális vonat-szimulátorral vonatot vezethet és körbeutazhatja a Föld vasúthálózatát. A Microsoft vonat-szimulátorával a repüléskor észlelhető termikek számát és viselkedését.

Tudta-e?

A pilóták az 1960-as évektől használnak repülés-szimulátorokat. A szimulációs technikák megjelenésével számos oktató és előrejelző feladat ellátásához fejlesztették ki a tökéletesen valósághű szimulátorokat. A pénzügyi szimu-

Pénzügyi szimulációs program a www.sharepeople.com weboldalon

lációs programok segítségével a szakemberek különböző helyzeteket modellezhetnek, az orvostudomány számára kifejlesztett szimulációs programok segítségével pedig sebészek tökéletesíthetik tudásukat.

Kérdés-felelet

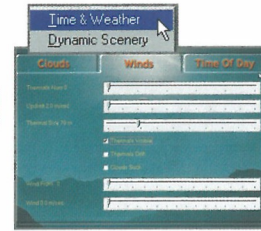

K Hogyan tökéletesíthetem az egér működését a Hangsim szoftver használatakor?

F Válassza a Hangsim játékok **Settings** menüjét, és kattintson a **Mouse** opcióra. A 'Choose Mouse Sensitivities' ablakban beállíthatja az egér érzékenységet. A X tengelyen a bal-jobb irányú, az Y tengelyen pedig a fel-le irányú mozgásokat finomíthatja. Választhat, hogy a gépet kattintással és húzással vagy egérmozgatással irányítja.

K A Hangsim játékban megváltoztathatom-e az időjárást?

F Igen, a szimulációs játékok egyik legfontosabb tulajdonsága, hogy teljes körű irányítást tesznek lehetővé. Ha az **Environment** menü **Time & Weather** opciójára kattint, megváltoztathatja a felhőréteg vastagságát és az általános látási viszonyokat, bekapcsolhatja a ködfunkciót és beállíthatja a repüléskor észlelhető termikek számát és viselkedését.

K A Microsoft Train Simulator használatában én irányíthatom a mozdonyt?

F Igen. A Train Simulator játékban a játékos ugyanúgy irányítja a vonatot, mint ahogy a valóságban a mozdonyvezető teszi, azaz kezeli a pedált, a tolatást, az automatikus és szabad fékvezést, valamint a szélvédőn lévő ablaktörlőket és a fényszórót. Ha a Cab nézetből átvált utas nézetre, a vonat mozgását továbbra is tudja irányítani a billentyűzet és az egér segítségével.

Hibakereső

A képernyő képe nem elég egyenletes és tiszta.

A legtöbb számítógépes játékszimulátor alapját az egyenletes kép érdekében 3D grafikák képezik, továbbá lehetőség van a felbontás módosítására és a részletezettség szintjének beállítására is. Ha a grafikák lassúak

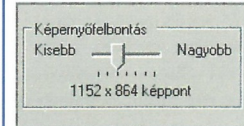

és akadozóak, próbálja meg csökkenteni a felbontást vagy a részletezettséget. Amennyiben ez nem vezet eredményre, érdemes megfontolnia grafikai adapterének korszerűsítését, mivel a legújabb játékok nem működnek a régi hardverekkel. Tanácsokat talál a www.pcworld.com honlapon.

Szótár

Képernyőfelbontás

A képernyőn megjelenő képpontok száma. Minél nagyobb a felbontás, annál több képpontot kell kezelni és megjeleníteni, azaz annál nagyobb processzorra és memóriára van szükség, tehát a gép általános teljesítménye csökken.

Frame rate (Képkockák száma)

A televízióadás általában 25 képkockát jelent meg másodpercenként. Ezt az értéket hívjuk képkockaszámnak. Egy nagyteljesítményű, modern grafikai kártyával felszerelt gép a fenti értéknél jóval több képkockát képes megjeleníteni, így a kép sima és egyenletes. A 16 millió szín és a magas felbontás ugyan jelentősen csökkenti a megjeleníthető képkockák számát, különösen akkor, ha a képernyőn egyidejűleg több esemény zajlik.

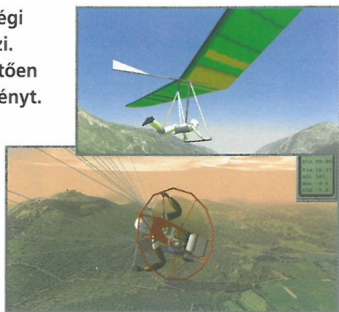
Szimuláció Valós élethelyzetek számítógépes utánzása folyamata.

Kezdjük a levegőben

A szabadrepülés leginkább a légi közlekedés gyermekkorát idézi. A Hangsim játéknak köszönhetően bárki kipróbálhatja ezt az élményt.

■ A Wilco Publishing cég Hangsim játékában számos motoros és nem motoros vitorlázó-repülő, sikkönyű és könnyű kisrepülőgép közül választhat. A demo változatot a www.wilcopub.com honlapról töltheti le.

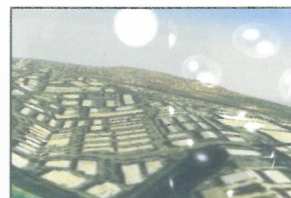
■ A program kipróbálásához és a levegőbe emelkedéshez nyomja meg a Hangsim főképernyőjén található **Free Flight** gombot.

■ A tájat és a repülés típusát a bal oldali listából választhatja ki. Az opciókra kattintva jobb oldalon megjelenik egy minta. Az opciót az **Accept** jelölheti ki.

■ Válasszon a hét felkínált repülőalkalmatosságból. Indításhoz ismét nyomja meg az **Accept** gombot.

■ Ha a kiválasztott eszköz a földről indul, a felemelkedéshez nyomja meg a **Page Up** parancsot, majd a légi járművet az egérrel való kattintással és húzással irányíthatja. A **Page Up** és **Page Down** gombok megnyomásával a gép 45 métert emelkedik, a **fel** és **le** nyilakat ábrázoló billentyűkkel szabályozhatja a **sebességét**. Gyakorlással hamar hozzászokik a géptípushoz.

A Hangsim megjeleníti a vitorlázó-repülő magasban tartó termikeket is.

Ötlet

Ellenőrizze, hogy gépe megfelel-e a játékhoz szükséges technikai feltételeknek.

Sínen vagyunk

A Microsoft Train Simulator segítségével kipróbálhatja a szénrel vagy vízzel hajtott gőzmozdonyok vezetését, vagy bejárhatja az Orient Expressz útvonalát egész Európán keresztül.

■ A Microsoft kihívásokkal tarkított rengeteg útvonallal és a háttérrel, illetve vonat típusok széles választékával rendelkező Train Simulator programja minden elképzelhető tudásszinten élményt nyújt a lelkes rajongóknak.

■ Lehetőség van saját vonatok, útvonalak, sínpályák és feltételek kidolgozására. A programban rendelkezésre áll 8 különböző vonat bármelyikét irányíthatja az egér és a billentyűzet segítségével.

Ötlet

Mielőtt szoftvert vásárolna, keresse meg Interneten annak demo változatát.

■ A legkülönbözőbb vonat típusokat vezetheti, többek között dízel, elektromos vagy gőzmozdonyt is. Az irányítás típusonként eltérő, de mindenhol lehetőség van a gázpedál, a fékek és a tolató berendezések kezelésére. A gőzmozdonyokat szénrel és vízzel is fel kell tölteni.

■ A Train Simulator programban választhat, hogy csak hátradről, és élvezetként figyelje a tájat, vagy különféle kihívásokkal néz szembe; például szigorú menetrendet betartva vezeti vonatát, vagy egy kemény téli hóvihárban átvzeti gőzmozdonyát a Maria hegysíoron.

Fókuszban

Élet a tenger hullámain

Tegye próbára képességeit a természeti erők elleni küzdelemben a Sailing Simulator from the 21st Century hajózási szimulátorral.

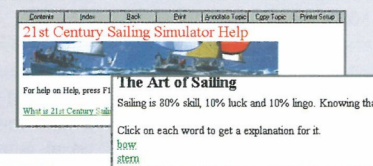
■ A Sailing Simulator szoftverben lehetősége van egyedül gyakorolni, a számítógép által kreált ellenféllel megmérkőzni, sőt Interneten keresztül más hajózással versenyezni.

■ A vitorlás viselkedését a szoftver által pillanatról pillanatra változtatott tényezők; szél-irány, aktuális sebesség stb. befolyásolják.

■ A képernyő három részre oszlik: az adott időpillanat képe, fedélzeti irányítás és a navigáció áttekintése. A navigálás során a vitorlás irányításához és a menetirány kontrollálásához mindhárom ablak használatra szüksége van.

■ Játék előtt a Help segítségével ismerkedjen meg a vitorlázás terminológiájával és a játék irányítási rendszerével.

Kisokos

Direct 3D

A legtöbb 3D szimulátor a Direct 3D meghajtókat használja. Ha a gépben megfelelő kártya van, a Direct 3D nagy felbontású képeket generál, amelyek egyenletesen és simán jelennek meg a képer-

nyőn. A magas képalkotókészlet elengedhetetlen, a modern grafikai adapterek pedig kétszer vagy háromszor akkora képalkotókészlet elérésére képesek, mint amekkora az a TV vagy a mozikép esetében.

A képernyő felbontása

**Monitor-
ügyek**

Tartalom

- ▶ A Képernyő tulajdonságai ablak megnyitása
- ▶ A képernyőfelbontás megváltoztatása
- ▶ Az ideális képernyőfelbontás
- ▶ Megfelelő felbontás számítógépes játékokhoz

Biztosan előfordult már, hogy az Asztalon lévő ikonok és programok nehezen voltak láthatók. Ne nyugorogjon, ismerje meg a probléma megoldását. A számítógép monitora a képet különböző felbontásokban képes megjeleníteni. Minél nagyobb a felbontás, annál kisebbek a képelemek. Ez azt is jelenti, hogy nagyobb a szabad felület a képernyőn. Nagy felbontás esetén több képpont jut egységnyi területre. Ha ezek a

képpontok kisebbek, a képernyő grafikai sokkal részletgazdagabbak, a vonalak élesebbek.

Ami a felbontást illeti

A képernyő felbontásának megváltoztatása egyszerű, mert a Képernyő tulajdonságai ablakban

minden vonatkozó beállítás módosítható. Ebből a kártyából megismerheti ezt az opciót, és be fogja tudni állítani a legmegfelelőbb képernyőfelbontást. A számítógépes játékok rajongói is segítséget kaphatnak a tökéletes látvány beállításához.

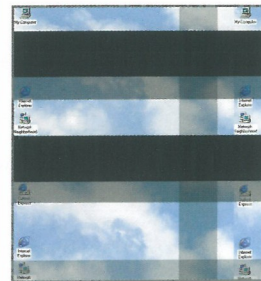
Tudta-e?

A Képernyő tulajdonságai / Beállítások fülön a Szín szekcióban a színek száma adható meg. (Színmélységnek is nevezik.) A színek számának változtatása befolyásolja, hogy egy adott kép mennyire élethűen jelenik meg a monitoron. A képernyő minimum 16 színt használ, de a játékok többsége és a

multimédiás alkalmazások 256 vagy 65 536 szín (High Color) felbontás mellett futtathatóak. Az ennél is több színt használó képernyőmód neve True Color, ez 16,7 millió színt kezel. Ez a beállítható legnagyobb színmélység, és egyben az emberi szem által még érzékelhető színskála felső határa is.

Kérdés-felelet

K Az én számítógépe-men a Beállítások megjelenése más. Miért?

F A 'Színek' és 'Képernyő' nevű dobozok valamilyen formában biztosan szerepelnek a Képernyő tulajdonságai Beállítások fülén. A videokártya saját szoftvere további vezérlési lehetőségekkel egészítheti ki az opciókat.

K Mit tegyek, ha a monitor nem működik a Beállítások megváltoztatása után?

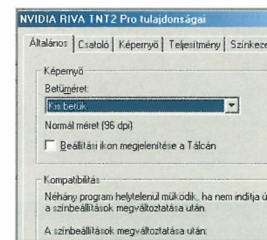
F Nem minden monitor képes kezelni a videokártya kínálta felbontást. Ilyenkor a képernyőn a kép elferdül és villódzik a felbontás változtatása után. Ha ez történne, nem szabad pánikba esni. Egy szerűen várjon 15 másodpercet anélkül, hogy bármelyik billentyűt lenyomná. A korábbi beállítás magától visszaáll.

K Meg kell változtatnom a képfriessítési frekvenciát is?

F Nem kell feltétlenül változtatni a frissítési frekvenciát, de mindenképpen ellenőrizze, hogy a monitor képes-e dolgozni az adott frekvencián az új felbontás esetén is.

K Mire szolgál a Speciális gomb?

F Ez a gomb a Képernyő tulajdonságai Beállítások fülén található, a videokártyához való beállítási lehetőségeket tesz lehetővé. Ezek általában finomabb beállításokat jelentenek. Ilyen lehet például, hogy mekkora az alapértelmezett betűméret vagy az, hogy a képernyő rendelkezik-e Energy Star üzemmóddal. A részletekért a videokártya használati útmutatóját érdemes tanulmányozni.

Hibakereső

A felbontás annyira alacsony, hogy nem látja jól a képernyőt.

Bármilyen okból is változtatott a felbontáson, a 640x480-as vagy alacsonyabb felbontás mellett a kép zavarossá válik, mert a különböző elemek egymásba csúsznak. Nyomja meg a **Tálcán** lévő

Asztal gombot, így ki tudja azt üríteni. Majd az egér jobb gombjának megnyomása után felnyíló menüből kattintson a **Tulajdonságok** opcióra, azon belül pedig válassza a **Beállítások**at. Így visszaállíthatja a felbontást.

Szótár

Képernyő A számítógép képi megjelenítő egysége. Egy nagyfelbontású televíziós képernyőnek felel meg.

High Color mód A 256 színt használó módnál egy-egy magasabb szint. 16 bites színek is szokták hívni, mert minden képpont 16 bit információval felel meg. High Color módban a kép 65 536 színnel jelenik meg, és ez már eléggé valószínű ábrázolást eredményez.

Energy Star-képes Az ilyen képességgel rendelkező monitor számos energiatakarékos jellemzővel bír. Például egy bizonyos idő után automatikusan kikapcsol, ha nem használják.

Képpont A képek ilyen elemekből épülnek fel. A képpont egy kép vagy grafika egyetlen képi egysége.

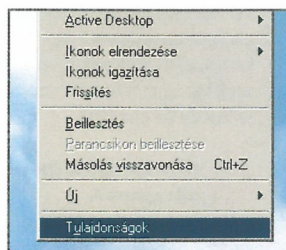
Felbontás A kép élességére, tisztaságára vonatkozó adat. A kép által használt képpontok összessége.

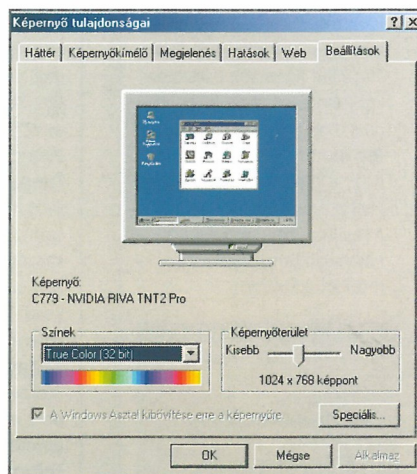
A Képernyő tulajdonságai ablak

A Képernyő tulajdonságai ablak tartalmazza a sajátos igényeinknek megfelelő képernyőbeállítások minden vezérlési lehetőségét.

1 A legkönnyebb módja a Képernyő tulajdonságai ablak megnyitásának, ha az egérkurzort az **Asztal** egy üres felülete fölé viszi (ikon és ablak nélküli terület), és a jobb gombbal kattint. Egy felnyíló menü jelenik meg, amelyből a **Tulajdonságok** opciót kell kiválasztania.

2 Megnyílik a **Képernyő tulajdonságai** ablak, melyen a számos beállítási lehetőséget fülekbe rendezve találjuk meg, a fülke tetején elnevezésükkel. A fülke pontos száma és elnevezése függ attól, hogy milyen videohardver van a géphez csatlakoztatva. Mindenképpen van egy **Beállítások** elnevezésű fül, melyet kiválasztva megadhatók a képernyőfelbontás beállításai.

Kisokos

Színes játékok

A játékok és a multimédiás programok egy része 640 x 480-as felbontást igényel, a monitort ilyenkor át kell állítani. Vannak programok, melyek ezt nem megfelelően végzik el, sőt el is hibáztatják a felbontás visszaállítását működésük befejezése után. Ezért a probléma

megelőzésére a kívánt felbontást az adott program futtatása előtt manuálisan kell beállítani. Hasonló problémaforrás lehet, hogy néhány játék a High Color módban biztosított több szintet használ. Tehát itt is célszerű a beállításokat saját magunknak elvégezni.

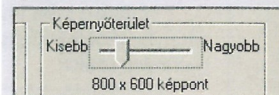

Fókuszban

A képernyő alapbeállításai

A gyártó alapbeállításait meg kell változtatni, hogy a képernyő és a videokártya lehetőségeit a legjobban ki tudjuk használni.

A számítógép beállításai nem feltétlenül megfelelőek. Néhány képernyő esetén a legalacsonyabb felbontás (640 x 480) van

beállítva. Ennél a felbontásnál a 640 azt jelenti, hogy a képernyő 640 képpont széles, a 480 pedig azt, hogy 480 képpont magas.

Ha a képernyőn az ablakok túl nagy helyet foglalnak el, akkor emelje fel a felbontást 640x480-as módról 800x600-asra

A felbontás meghatározása

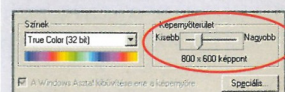
Alacsony felbontás esetén nem lehet sok adatot elhelyezni a képernyőn. Láthatjuk, hogy a Képernyő tulajdonságai ablak szinte a képernyő teljes felületét kitölti. Ha az ablak felső részén több sor

ba rendezve látjuk a fülkeket, akkor lehet, hogy az ablak alsó része már a tálca alá nyúlik. A felbontás megnövelése sokkal kényelmesebbé teszi a számítógép használatát.

A képernyőfelbontás megváltoztatása

Változtassa meg a képernyőfelbontást. Érdemes kipróbálni több felbontást is, hogy lássuk, melyik felel meg igazán igényeinknek.

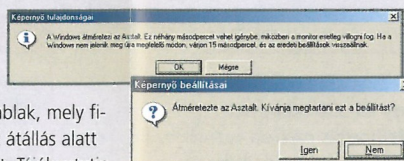
1 Az Asztalterület alatti csúszkával állíthatjuk alacsonyabbra a felbontást (balra mozgatva),

és magasabbra (jobbra húzva).

A csúszka nagy lépésekben mozog. Ha a 640 x 480-as felbontástól egy lépéssel jobbra mozgatja a csúszkán a mutatót, akkor a csúszka kijelzőjén a '800 x 600' képpont felirat jelenik meg.

2 Nyomja meg az OK gombot. Ezután megjelenik egy párbeszédablak, mely figyelmezteti, hogy az átállás alatt a képernyő villódzhat. Tájékoztató továbbá arról is, hogy ha az új felbontás nem kompatibilis a számítógéppel, akkor a Windows automatikusan visszatér az előző képernyőbeállításra. Kattintson OK-t.

3 Még visszavonhatja a változtatást. Az ablakban lévő Igen gomb megnyomásával viszont érvénybe léptetheti az új beállítást.

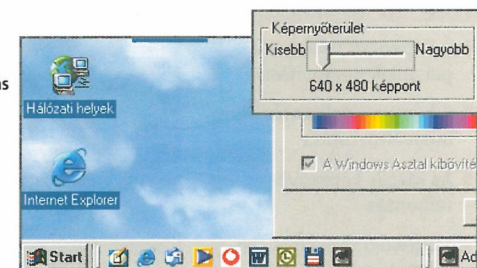
Az ideális képernyőfelbontás

Az első kérdés, hogy vajon melyik a 'jó' felbontás. Szempont a képernyő mérete, a felhasználó látása, valamint sajátos igényei.

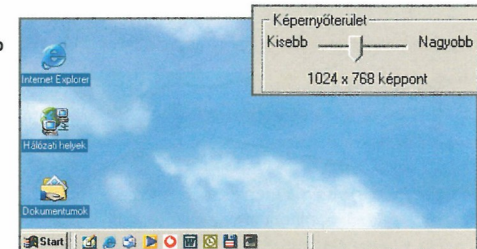
1 Nincs ideális felbontás. Tény, hogy a legtöbb felhasználó a 800 x 600-as vagy az 1024 x 768-as felbontást részesíti előnyben. Ezeknél alacsonyabb felbontás esetén

az ablakok és a párbeszédablakok nem férnek el rendesen az Asztalon. Magasabb beállítás esetén pedig a betűk túl aprók lesznek és nehezen olvashatók.

640x480-as vagy alacsonyabb felbontás mellett az Asztal ikonjai túl nagyok

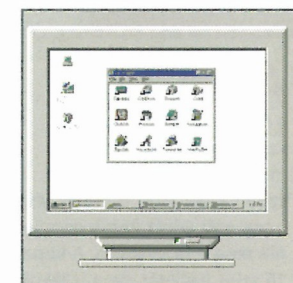

1024x768-as vagy magasabb felbontás esetén az ikonok és a betűk nehezen kivehetők

2 A 640 x 480-as és a 800 x 600-as felbontás közti különbséget meg tudja nézni, miközben az egyikről a másikra vált a Képernyő tulajdonságai ablak képernyő diagramján. Úgy működik, mint egy

képernyő bemutató nézet. Mozgassa a mutatót a csúszkán jobbra és balra, és az ablak megnő, illetve csökken. A 800 x 600-as beállításnál az ikonok és ablakok számára jóval több hely jut az Asztalon.

Képszerkesztés Gimpben

Elsőrangú felvételek

Tartalom

- ▶ Fényképszerkesztési alapok
- ▶ Rajzolás a Gimp programban
- ▶ Szkriptek és effektek használata
- ▶ Sérült fényképek retusálása

A Gimp teljesértékű képszerkesztő program, amelyet képek alkotására, korrekciójára vagy nyomtatására használhat. Alapvető funkciói között mindenképp meg kell említenünk a fényerőt és a kontrasztot vagy a színiemlést és a kép méretének módosítását. Ha felfedezi a Gimp összetettebb funkcióit, rá fog jönni, hogy módosítani egy nem túl jól sikerült felvételt vagy egy fénykép-

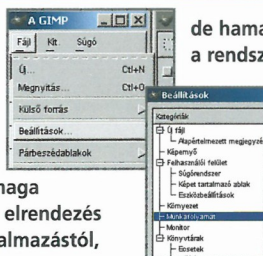
ből vonzó üdvözlőlapot készíteni gyerekjáték. A fényképek módosításával azonban a programban rejlt lehetőségek messze nem érnek véget: a programban különféle eszközökkel, mint például az ecset vagy a toll, akár rajzolhat is.

Csodát tesz

A Gimp alkalmas internetes oldalak grafikájára is. Tanulja meg, hogyan alakítson át egy szövegrészt figyelemkeltő felirattá. A rétegeken, amelyekre a Gimpben minden kép fel van osztva, egymástól függetlenül is dolgozhat.

Tudta-e?

A Gimp elindítása után a rendszer megnyitja a Windows ablakokat. Ezek közül néhányban az operációs rendszer elemei vagy az eszköztárak találhatók, de az egyikben ott van maga a módosítandó kép. Az ilyen elrendezés eltér a legtöbb Windows alkalmazástól,

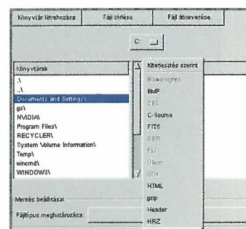

de hamarosan hozzá fog szokni, akárcsak a rendszer nyújtotta előnyökhöz. Ha az operációs rendszer és az eszköztárak ablakait elképzelése szerint elhelyezte, elvégezhet egy olyan beállítást, hogy az ablakok a program legközelebbi elindítása során is ugyanazon a helyen maradjanak.

Kérdés-felelet

K A fényképeket elképzeléseim szerint módosítottam, és most fel szeretném őket helyezni az Internetre. Milyen formátumban mentsem el a képeket?

F A fényképek internetes használatra vagy e-mailhez való csatolásra JPG formátumban alkalmasak. Az egér jobb gombjával kattintson bárhon a Gimpben megjelenített fényképre, és válassza ki a Fájllétrehozás... opciót a menüből. Kattintson a **Mentés másként** opcióra, majd a **Kép mentése** ablakban válassza ki a **JPEG** opciót.

K A beszkenelt kép nem elég éles. Lehet ezen javítani?

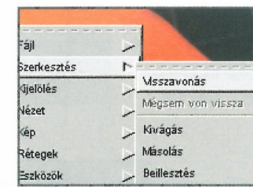
F Bizonyos fókuszra. Használja a program valamelyik filterét (funkcióját), amely a kép élesítésére szolgál. Az egér jobb gombjával kattintson bárhol a fényképre, és válassza ki a **Filterek** opciót.

ót, majd a **Tökéletesítés**, aztán az **Élesít** parancsot.

K Szeretnék visszacsinálni egy elhibázott műveletet. Létezik-e ebben a programban is a **Visszavonás** parancs, amelyet a Wordból ismerek?

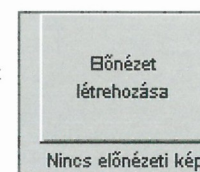
F Igen. Kattintson a jobb oldali egérgombbal bárhon, és válassza a **Módosítások** menüben a **Visszavonás** parancsot.

Hibakereső

Új fénykép megnyitásakor nem látja a Megtekintést.

A Kép megtekintése ablakban, amelyet a Fájllétrehozás... opcióval lehet elérni, bizonyos típusú fájlok esetében megjeleníthetők a Megtekintés, a kép méretei és nagysága funkció. Ez a funkció kiválóan használható a terjedelmesebb fényképekkel való munkához, ahol előre pontos

tozó gombon csak a Megtekintés kialakítása felirat jelenik meg. Egy kattintás a Megtekintés funkcióra.

Szótár

Megtekintés

A Kép megtekintése ablakban mindenkor nyomom kísérheti a munkát. **Retusálni** A fényképeken megjelenhetnek karcolások, szennyeződések. A Gimp segítségével ezek a dolgok digitális úton eltávolíthatók. **Réteg** A Gimpben megnyitott kép a munka során rétegekre van felosztva. Ezt úgy kell elképzelni, hogy minden réteg olyan, mint az átlátszó fólia, amelyet a képre helyezünk. Ezen a

rétegen hajthatunk végre módosításokat, például festhetünk rá egy ecset segítségével.

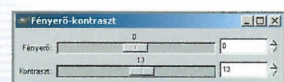
Lenyomat A rajzeszközök különféle effektek hozhatnak létre a kiválasztott eszköz típusától és annak lenyomatától függően. A lenyomat az eszköz lenyomata, amelyet az a képen hagy.

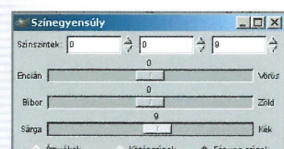
A képek alapvető módosításai

A beszkennelt vagy digitálisan fotózott képeket általában módosítani kell, mielőtt kinyomtatnánk vagy egy internetes oldalra felhelyeznénk, esetleg barátainknak e-mail-ben átküldenénk őket.

1 Az első lépés a fényerő és a kontraszt beállítása. Az egér jobb gombjával kattintson bárhol a fényképre, majd a megjelenő menüből válassza ki a **Kép, Színek** menüpontokat és klikkeljen a **Fényerő – Kontraszt** parancsra. Az ablakban módosíthatja a képet, majd hagyja jóvá az **OK**-val.

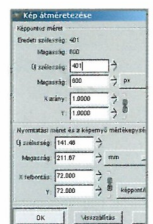

2 A **Képmenüben** ismét válassza ki a **Színek** opciót, majd a **Színegyensúly** parancsot. Kattintson rá, így a megnyíló ablakban változtathatja a fénykép színösszetételén. Mielőtt kipróbálná a színárnyok hatását a kép végleges formájában, ellenőrizze, hogy a **Megtekintés** funkció be van-e állítva.

3 A képnek gyakran csak egy részére van szükségünk. Az eszközök főpaneljén kattintson a **Kivágásra**, és az egér húzásával jelölje ki a fényképen azt a részt, amelyet meg szeretne tartani. Az ablakban kattintson a **Kivágásra**.

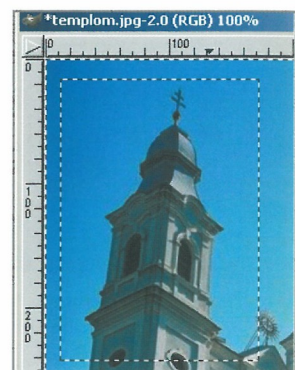
4 A nyomtatásra alkalmas kép méretei több mint négyszeresen meghaladják a számítógép monitorján megjeleníthető nagyságot. A kép méreteit a **Kép átméretezése** menüben a 'Kép pontos' opcióban változtathatja meg. Az ablakban az új magasság vagy szélesség opcióval módosíthatja az értéket, majd **OK**.

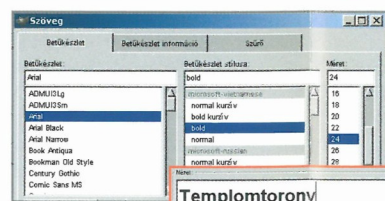
A Gimp rajzeszközei

A fénykép módosításainak befejezése után mentse el munkája eredményét a **Fájl** menü **Mentés** opciójának segítségével. A további változtatások a Gimp rajzfunkcióival kapcsolatosak, ezek teszik lehetővé, hogy egy fényképből üdvözlőlapot vagy meghívót készítsen.

1 Ha a fénykép egy összefüggő felületét szeretné kiszínezni, az egér húzásával jelölje ki a szóban forgó részt a **Kijelöl** eszközzel. A kijelölt terület egy szaggatott vonalakkal határolt keretben fog megjelenni.

2 Az előtér és háttérszínek paneljére kattintva válassza ki a színt, amellyel a területet befestí.

3 Kattintson a **Befest** nevű eszközre, majd a fénykép keretezett részére. A kijelölt részt így befestí a kiválasztott színnel.

4 Ha az **Ecsetet** vagy a **Tollat** használja, tetszőleges alakokat festhet. Hasonlóan, mint a színnel való kitöltés esetén, először ki kell választania a színt és ki kell jelölnie azt a részt, amelybe rajzolni kíván.

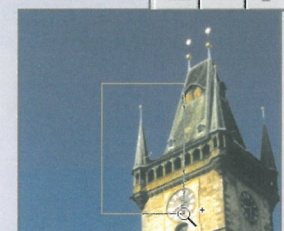
5 Szöveget a képbe a megfelelő eszközzel illeszthet. A Gimp eszközpáncéljában kattintson a **T** betűvel jelzett gombra, majd a képre való kattintás után a megnyíló ablakban megírhatja a szöveget, kiválaszthatja annak formátumát és méretét.

Fókuszban

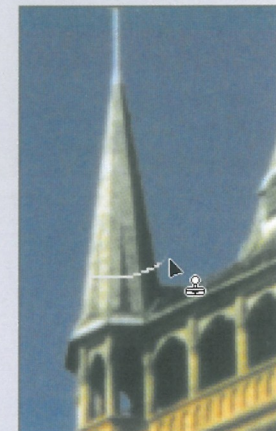
Fénykép retusálása

A fényképeken por, karcolás, szennyeződés jelenhet meg, melyeket nyomtatás előtt ajánlott digitális úton eltávolítani. A retusáláshoz türelem is szükséges.

1 Keresse meg a fénykép problémás részét, kattintson a **Nagyító** gombra, és a lenyomva tartott bal gomb húzásával a területet jelölje ki és nagyítsa fel.

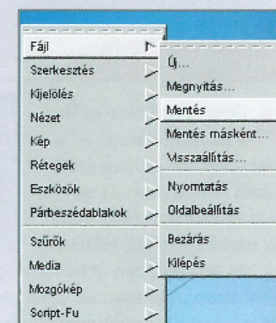

2 Az eszközpáncélban kattintson a pecsételt ábrázoló gombra. Tartsa lenyomva a **Ctrl** billentyűt és kattintson a fényképen egy olyan helyre, amely nem károsodott.

4 Folytassa a folyamatot hasonlóan tovább, a lenyomott **Ctrl** billentyűvel mindig vegyen mintát vagy színt, amely megfelel vagy hasonlít a fénykép javítandó részéhez.

5 Ne felejtse el munkáját folyamatosan elmenteni a **Fájl** menüben a **Mentés** opció segítségével.

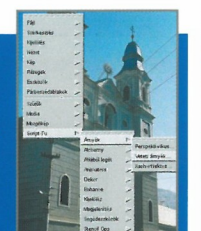

Kisokos

A Script-Fu eszközök

Ha vonzó feliratot szeretne készíteni, használja a **Script-Fu** szkript galériáját. Kattintson a jobb egérgombbal a fényképre és a **Script-Fu** menüjében egy sor érdekes effektet fog találni. Minden szkript a Gimp program parancsainak kombinációja képekre alkalmazva. Bizonyára érdekesnek fogja ta-

lálni az árnyék hozzáadása opciót az árnyék menüből. Próbáljon ki néhány effektet, és minden esetben jegyezze fel, hogy milyen volt az eredmény, és hogy miben változott a kép.

PC surround hangzás

**Zene
füleinek**

Tartalom

- ▶ Többhangfalas rendszerek üzembe helyezése
- ▶ A surround hangzás beállításának lépései
- ▶ A szoftver telepítése és a hangkártya beállítása

Egy új gép vásárlásánál a PC teljesítménye és grafikai tulajdonságai jelentkeznek elsődleges szempontként. Mivel azonban a legújabb számítógépekbe már DVD-lejátszót is beépítenek, a DVD-filmek, zenék és játékok effektusok tökéletes, magas minőségű visszaadáshoz megfelelő hangrendszer és hangfalak is szükségesek. Bármekkora legyen is a monitor mérete, a jó minőségű hang lényegesen hozzájárul egy film

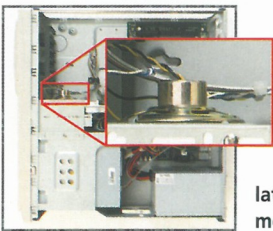
vagy játék egészének élvezetéhez. A PC hangkártyák és hangfalak egyre nagyobb teljesítményűek, mivel lépést kell tartaniuk a játékok és DVD-filmek kiváló minőségű hangzásának követelményeivel. Nem könnyű kiválasztani a megfelelő kombinációt.

A 'hang' költségei

A fejezetben bemutatjuk a hangkártyák és hangfalak palettáján belül megtalálható különböző lehetőségeket és konfigurációkat, és segítséget nyújtunk a számítógéphez megvásárolni kívánt 3D eszközök kiválasztásához.

Tudta-e?

Minden PC rendelkezik egy beépített hangfalal, amely megszólaltatja az alapvető figyelmeztető hangjelzéseket, mint pl. a gép bekapcsolásakor hallható rövid sípolást. Minden egyéb hang megszólaltatásához hangkártyára és hangfa-

lakra van szükség, Ez az igény ugyanolyan alapvető, mint a képernyő és a grafikai kártya. A hangkártya megjelenése előtt egy program engedélyezte a PC beépített hangfalának használatát a hang- és játékeffektusok megszólaltatásához.

Mit tud a számítógépem?

Kérdés-felelet

K Baj-e, ha a szoftverem csak a régi SoundBlaster kártyákkal kompatibilis?

F Minden új hangkártya kompatibilis a régebbi szoftverekkel, és támogatja a SoundBlaster16 típust. Az új hangkártyák felülmúlják a régi SoundBlaster típust, a hangvisszaadással kapcsolatosan jelentkezhetnek apróbb problémák.

K Miért hallok a játékok közben zavaró hangokat?

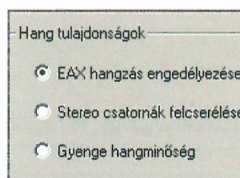
F Az egyre bonyolultabb megoldásokat tartalmazó játékok hang és grafikai hardverigénye egyre magasabb, ezért ezek tökéletes működéséhez a legmodernebb hardver meghajtókra van szükség. Látogasson el a játékgyártójának honlapjára és ellenőrizze, hogy rendelkezik-e a legújabb fejlesztésű hardver eszközökkel. Lehetséges, hogy a gép általános teljesítménye is csekély. Elképzelhető, hogy a játék futtatása, a grafikák megjelenítése és a hangminőség produkálása egyszerre túl nagy feladat a processzor számára. Próbálja meg a játékokat alacsonyabb szintű beállításokkal futtatni.

K A hangkártyák általában Microsoft DirectX programmal kerülnek forgalomba?

F Igen a legtöbb kártya rendelkezik DirectX meghajtóprogrammal. Látogassa rendszeresen a Microsoft honlapját a www.microsoft.com/windows/directx/default.asp címen a DirectX legfrissebb verziójának letöltéséhez.

K Miért nem szólnak elég jól a hangfalaim?

F Mindig ügyeljen, hogy a vezetékek sértetlenek legyenek, és tökéletesen csatlakozzanak. Ellenőrizze, hogy a hangkártya szoftvere megfelelően van-e telepítve és, hogy a hangot visszajátsszó játék vagy szoftver tudja-e, milyen típusú hangkártya került telepítésre. Például a legtöbb, Creative EAX hangkártyát támogató játék esetében a játék beállításainak menüjében be kell jelölni a megfelelő opciót.

Hibakereső

Számítógépének surround hangzásvezérlése nem működik.

Gondosan ellenőrizze, hogy a hangkártya csatlakozó kábeleit tökéletesen illeszkednek-e a számítógéphez. Ha minden kábel tökéletesen csatlakozik, akkor valószínűleg szoftverproblema áll a háttérben, ezért ellenőrizze, hogy a futtatott program vagy DVD-

film támogatja-e a surround hangzást. Ha nem, a hangkártya csak megpróbálja utánozni a surround hangzást, de ez nem a várt minőségben történik. A 'Rendszer tulajdonságai' 'Eszközkezelő' részében ellenőrizze a hangkártya beállításait. Minden hangkártyához saját szoftver tartozik, tehát a részleteknek nézzen utána a használati utasításban.

Mit tud a számítógépem?

Szótár

Csatorna Egyik eszközről a másikra történő adatátvitel akár fizikai úton (kábel segítségével), akár levegőn keresztül (pl. rádióhullámokon keresztül). A négycsatornás surround rendszerhez négy hangfalra van szükség, amelyek mindegyike külön hangokat szólaltat meg.

DirectX Microsoft utasítások gyűjteménye, amelyeket a szoftverfejlesztők használnak a Windows rendszeren belüli magas minőségű hangok és grafikák előállítására.

Dolby Digital 5.1 Olyan digitális hangalakzat, amely öt különböző hangszórt játszik vissza. A rendszer három hangfala az előlő csatornákon, két hangfala pedig oldalt helyezkedik el. A hatodik csatorna LFE néven ismert, és a mélyhangszóróhoz vezet.

Mélyhangszóró Nagyméretű hangfal basszushangok lejátszására.

EAX és DS3D A Creative és Microsoft cégek által külön-külön kifejlesztett 3D hangrendszer.

Kettő, négy és öt hangfal Két hangfal

■ A legtöbb hangkártya két hangfal segítségével is képes utánozni a surround és hasonló formátumú hangzásokat. Ennek ellenére a surround és 3D hangzás tökéletes visszaadásához legalább öt, PC-hez kapcsolt hangfalra van szükség: két első, két hátsó hangfalra és egy mélyhangszóróra. A surround hangzást stimuláló két hangfalas rendszerben az egyik hangfalból jövő hang késleltetve

van, ezzel azt a hatást éri el, mint ha messzebb helyezkedne el, mint a valóságban.

Négy hangfal

■ Számos olyan 3D surround rendszer van forgalomban, amely négy hangfalat és egy mélyhangszórót használ. A Creative Sound Blaster Surround 5.1 hangkártya kiváló minőségű 3D surround hangzást produkál. A Creative hangkártyák a 3D hangzáshoz a Microsoft DS3D-t is tudják használni. A Creative

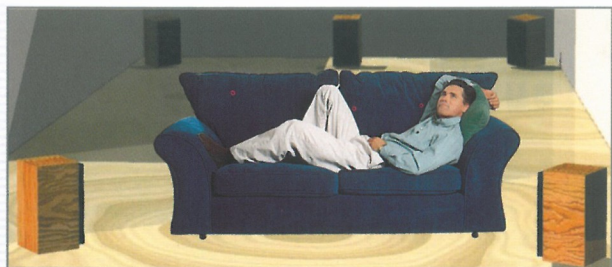

hangkártyák lehetővé teszik a játékok 'légköri' effektusainak visszaadását, például, ahogy egy játékos érzékelheti a teret, amikor különböző méretű szobákba lép.

Öt hangfal

■ A Dolby Digital 5.1 a hang kibocsátásához öt hangfalat, valamint egy mélyhangszórót használ, és számos (DVD-filmekhez használt) digitális kimenettel rendelkezik. Az extra csatornák a DVD-n digitáli-

san kódolva vannak, és hagyományosan esetben nem hallhatók. A számítógéphez kapcsolt eszköz segítségével a digitális kimenet hat különböző csatornára osztható.

Mit tud a számítógépem?

A 3D hangzás Hangkártya

■ A 3D hangzás eléréséhez szükség van egy olyan hangkártyára, amely támogatja a surround hangformátumot. A Creative Sound Blaster Extigy hangkártya a géphez USB kábellel csatlakozik. A gép így hangküldésre és hangfogadásra képes számos hangeszköz vonatkozásában, mint pl. hordozható CD-le-

játszó, hangfalak, DVD-lejátszók vagy hangszerek. A hangkártya analóg és digitális formátumok kezelésére is képes. Ha külső hangkártyát szeretne csatlakoztatni, választhatja a surround hangzás létrehozására szintén alkalmas Sound Blaster Live 5.1 típust.

Hangfalak

■ Ha szeretne a gépen hi-fi hangzást elérni, a számítógép hangfalainak minősége legalább olyan fontos, mint a hangkártyáé. A Labtech vagy Cambridge SoundWorks hangfal típusok tökéletesen alkalmasak a feladatra. A Labtech hangfalak reális áron kaphatók és teljesítményük kiváló. A Creative cég Cambridge SoundWork típusú hangfalai elsőrendű hangminőséget produkálnak, de a forgalomban lévő legdrágább hangfalak.

Ötlet

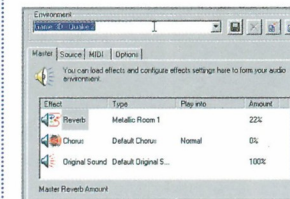
Vásárlás előtt hallgassa meg a PC surround hangkártyák és hangfalak hangját.

A Creative cég egyik legkülönlegesebb rendszere az FP2000 Digital, amely négy hangfalat és egy mélyhangszórót foglal magába, valamint a Desk Top Theatre DTT3500 Digital rendszer, amely öt hangfalat, egy mélyhangszórót és egy dekódoló egységgel van felszerelve, és ideális a Dolby Digital 5.1 surround szoftverhez.

Meghajtóprogramok és effektusok Szoftver

■ A hardver telepítését követően ellenőrizze, hogy minden meghajtóprogram telepítve van-e, és hogy a PC hangzása megfelelően van-e beállítva. Bár minden hangkártya a meghajtóprogrammal kerül forga-

DirectX

■ Rendkívül fontos, hogy rendelkezzen a Microsoft DirectX legfrissebb változatával, tekintve, hogy a Microsoft 3D hangzás rendszere, a DS3D a DirectX része. Ellenőrizze,

Ötlet

A mélyhangszórót mértékkel használja, mivel a mély, basszus hangok nagyon erőteljesek.

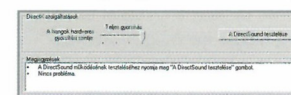
Kisokos

PC-házimozi

Egy DVD-lejátszóval, képernyővel és jó hangkártyával rendelkező számítógép szinte felér egy házimozi rendszerrel. A PC segítségével nézhet filmet, hallgathat zenét, játszhat, és futtathatja a hagyományos számítógépes programokat. Ha egy, a géphez kapcsolt speciális tv-kimeneti gra-

lomba, látogasson a gyártó honlapjára a legújabb frissítések letöltéséhez. Némely hangkártyák szoftverjei különleges opciókat tartalmaznak, amelyek kifinomult hangszínszabályozást, különleges effektusok alkalmazását (pl. visszhang) teszik lehetővé.

hogy hangkártyája tökéletesen együttműködik-e a Microsoft DirectX DirectSound programmal. Kattintson a **Start**, majd a **Futtatás** parancsokra. Gépelje be a 'dxdiag' szöveget, és nyomja meg az **OK** gombot. Ezután válassza a **Hang** fület, nyomja meg a **DirectSound** tesztelése parancsot, majd válassza az **Igen** gombot.

fikai kártyát összekötött saját tv-készülékével, a tv-n DVD-filmeket nézhet, anélkül, hogy különálló DVD-lejátszót kellene vásárolnia.

Mit tud a számítógépem?

A megjelenés is számít

Formatervezés

Tartalom

- ▶ Számítógépes formatervezés
- ▶ Színes PC-házak
- ▶ A berendezéshez illő munkaállomás
- ▶ A munkaterület tökéletesebb kihasználása

Régebben a PC-házakat csak drapp színben gyártották. Napjainkban a burkolatok sokféle formában és színben kerülnek forgalomba. Ha egy felhasználó igényes a számítógépe külsejét illetően, vagy szeretné munkaasztalát újjávarázsolni, a legmodernebb külsejű PC-t vásárolhatja meg, vagy meglévő gépét új, formatervezett külsőbe bújthatja. A munkaasztalt átrendezheti, a számítógépes bútorokat attraktív darabokra cserélheti, minden elemet a lakás és a számítógép stílusának megfelelően válogathat össze. Vásárolhat kompakt PC-t, amelyet elhelyezhet a sarokban, vagy különleges tervezésű munkaállomást vehet.

géses bútorokat attraktív darabokra cserélheti, minden elemet a lakás és a számítógép stílusának megfelelően válogathat össze. Vásárolhat kompakt PC-t, amelyet elhelyezhet a sarokban, vagy különleges tervezésű munkaállomást vehet.

Csak ízlésesen

A fejezetben bemutatjuk, hogyan varázsolhatja újjá számítógépét, hogyan választhat igényeinek megfelelő munkaasztalt. Praktikus ötletekkel és tanácsokkal szolgálunk a munkaasztal nagytakarítására vonatkozóan is.

Tudta-e?

Az Apple gépek nem kompatibilisek a Windows PC-kkel. Az Apple rengeteg vásárlót vesztett el a formatervezett iMac gépek megjelenését megelőzően. Az otthoni használatra készült PC-gyártók a formatervezés forradalmasításával válaszoltak. Az iMac gépekhez hasonlóan ma már

a modern PC-k is USB bemenetekkel rendelkeznek a régi párhuzamos bemenetek helyett, így az iMac gépekhez kifejlesztett perifériák a PC-khez is csatlakoztathatók.

Kérdés-felelet

K Miért jobb a munkaállomások, mint a hagyományos asztalok?

F A munkaállomáson biztonságosan és ízlésesen helyezheti el a PC egységeit. Kaphatók már ergonomiailag is tervezett munkaállomások, állítható képernyővel billentyűzettel és egérrel, így csökken a szem, a nyak- és csuklóizmokra háruló terhelés. Ha mégis hagyományos íróasztalt használ, ellenőrizze, hogy a képernyő szemmagasságban helyezhető-e el. Egy billentyűzettartó egyrészt helytakarékos, másrészt mind a billentyűzet, mind pedig az egér jobban kézre esik.

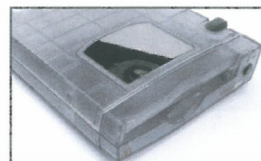
K Azt hallottam, hogy a formatervezett PC nem más, mint egy silány teljesítményű gép, tetszetős külsőben. Igaz ez?

F Tény, hogy mindenkinek jobban tetszik egy formatervezett PC, ezért a leg-egyszerűbb gépektől a forma-

tervezők által használt komoly teljesítményű gépekig minden PC folyamatosan formaváltozáson megy keresztül. Ne dőljön be a csinos csomagolásnak. Kérdezze meg az eladót, mondja el neki saját igényeit, a géppel szemben támasztott követelményeit, és ennek alapján válassza ki a megfelelő paraméterekkel rendelkező gépet. Ez a szempont a formatervezésnél előrébb való.

K Sok formatervezett gépnek nincs floppy-lemez-meghajtója. Szükség van rá egyáltalán?

F A floppy-lemezek 1.4 MB adat tárolására képesek, ez a tárhatalom szövegfájlok és néhány képfájl elmentésére elegendő, de egyéb információ tárolásához már kevés. A felhasználók egyre gyakrabban mentenek nagy felbontású képeket, audio fájlokat, honlapokat, és ezek egyike sem fér rá egy floppy-lemezre.

Hibakereső

Az asztalon nincs elég hely egy nagyméretű képernyőnek.

A hagyományos katódcsőcsöves (CRT) képernyők a számítógépes tartozékok közül általában a legnagyobb méretűek. Mélységüknél fogva egy keskeny asztalt egyik végétől a másikig elfoglalhatnak, képtelenség őket diszkrétan eltüntetni. A megoldás csak a sík-képcsőves képer-

nyő beszerzése lehet. Az ilyen képernyők képcsőve folyadékkristályos, ellentétben a TV készülékek és hagyományos PC-képernyők katódcsöves képcsővével. Egyes típusok mindössze néhány cm vékonyak és nagyon könnyen elhelyezhetők. Piacra dobásuk kezdetén rendkívül drágák voltak, de növekvő népszerűségüknek köszönhetően mára áruk alacsonyabb lett.

Szótár

CPU Central Processing Unit. A PC-házban elhelyezkedő központi egység, ehhez van kapcsolva a billentyűzet és a képernyő.

USB Universal Serial Bus (Univerzális soros sín). Téglalap alakú csatlakozó, amely a legtöbb új PC-be van építve. Segítségével a nyomtatótól a digitális kameráig bármilyen berendezést csatlakoztathat számítógépéhez.

Ergonómia A munkavégzéssel kapcsolatos mozgással foglalkozó tudomány, nagyobb értelemben a gépek és a munkakörnyezet megfelelő kialakítása.

Zip-meghajtó A floppy-lemez tárolás alternatívájaként használható fájlmentő rendszer, a PC-hez általában kívülről csatlakozik. A Zip lemezek 250 MB tárolására képesek.

Periféria A géphez csatlakoztatott egység. Ilyen pl. a nyomtató, a szkennert, a billentyűzet.

Áttetsző Nem teljesen átlátszó felület, a festett üveghez hasonlóan átengedi a fényt.

Formatervezett számítógép

Intsen búcsút a nagy szürke dobozoknak, és üdvözölje a színes, lekerített formákat, amelyek tökéletesen megfelelnek elképzeléseinek.

■ A lekerített, ezüstszerű HP Pavilions az otthoni felhasználók álmodták meg. Kis méreteivel és divatos formájával leginkább egy hordozható TV-készülékhez vagy hi-fi berendezéshez hasonlít.

■ Ha egy kis színt akar csempészni otthonába, vakmerően fényes PC-házak között böngészhet a www.colourpc.co.uk honlapon. Kék, lila és zöld PC-ket találhat itt, az otthoni felhasználásra alkalmas gépektől az egész komoly teljesítményű irodai gépekig.

■ Ha nem akar horribilis összeget költeni a legújabb géptípusra, forduljon egy számítástechnikai szervizhez, ahol meglevő gépét új ruhába csomagolják. A www.colourcase.com honlapon vidám és különleges PC-házakat tekinthet meg.

Kisokos

Elegáns nyomtatás

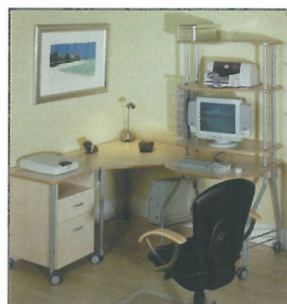
Lehetősége van a PC stílusával összhangban lévő, formatervezett nyomtatót vásárolni. Ha iMac gépe van, az Epson Stylus Color 740i nyomtató mind színében, mind pedig formatervezésében remekül illik hozzá. Ezt a típusú nyomtatót Windows PC-hez is csatlakoztathatja.

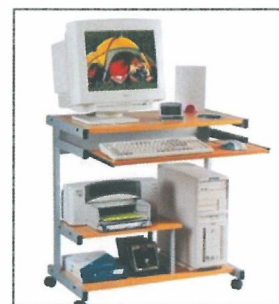
Számítógép-bútorok

A munkaállomások napjainkban több színben, méretben, anyagban és formában kaphatók.

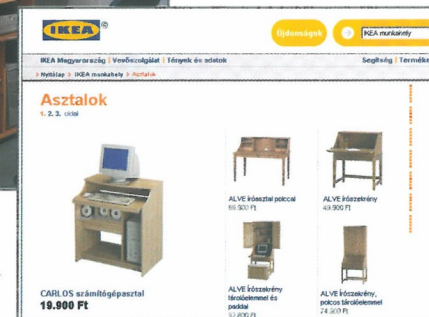
■ A munkaállomás helyet kell, hogy biztosítson a központi egység, a képernyő, a nyomtató és a szkener, valamint a CD-k és floppy-lemezek számára. A kihúzható fióklapon el kell férnie a billentyűzetnek, az egérnek és az egérpadnak. A www.depo.hu honlapon irodai és otthoni munkaállomások széles választékát találhatja meg.

■ A www.pctable.com honlapon látható sarokasztalok és munkaállomások remek ötleteket kínálnak a PC elhelyezésére szolgáló hely kihasználását, vagy félreeső helyen való felállítását illetően.

■ Ha gyermekeinek van saját számítógépük, érdemes különleges formatervezésű asztallal meglepnie őket. Billentyűzet- és egértartó polccal ellátott gyermekbútorokat a www.ikea.hu honlapon találhat.

■ A www.eurooffice.co.uk honlapon látható Accodata Mobile munkaállomást lelkes játékosok számára fejlesztették ki, külön helyet kiképezve a kormánykéreknek. Ez a modell könnyen hagyományos munkaállomássá alakítható, külön helyet a játékokkal kapcsolatos felszereléseknek. A honlapon kifejezetten otthoni használatra szánt asztalokat és munkaállomásokat is talál.

Fókuszban

Csináld magad!

Ha nem szeretne új asztalt vásárolni, néhány egyszerű trükkel újjávarázsolhatja a számítógépes sarkot.

■ Az asztal felszabadítása érdekében tegye a központi egységet a földre, csak a bekapcsoláshoz kell lehajolni.

■ A felszabaduló helyet felhasználhatja a képernyő szemmagasságba történő elmozgatására és a billentyűzet kényelmes elhelyezésére.

Ötlet

Az áttetsző egér bármely stílusú és színű géphez remekül illik.

■ Vásárolhat az asztallap alá szerelhető billentyűzetpadot, így több helye lesz, és billentyűzetét is védi.

■ A kábelcsinálék megkímélésére az összegubancolózott kábelzsinórok látványától és megakadályozzák, hogy megbolton bennük.

Interex's XLR8 'Cool Ice' görgős egér

A vezeték nélküli billentyűzettel asztala rendezettebbnek tűnik

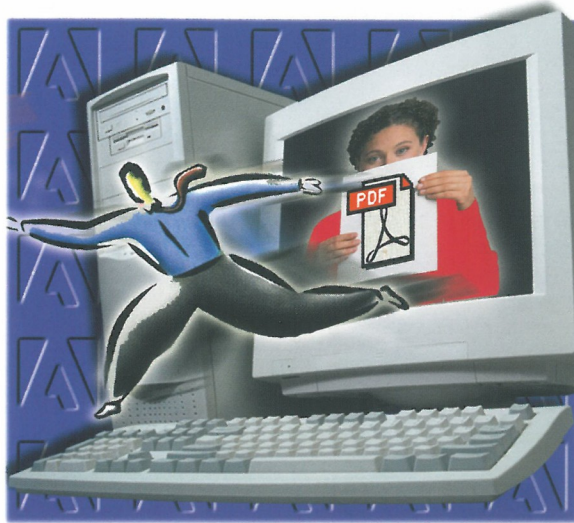
PDF fájl készítése

Dokumentum átalakítása

Tartalom

- ▶ Word dokumentumból készítsen PDF fájlt on-line
- ▶ Megjegyzések elhelyezése PDF dokumentumban, különböző eszközök segítségével
- ▶ Ismerkedés az Adobe Acrobat Readerrel

A legtöbb dokumentumot csak azzal a programmal lehet megnyitni, amellyel eredetileg készült. Ez általában megnehezíti a fájlok megosztását barátok között és a munkahelyen. Az Adobe Acrobat segítségével PDF verziót készíthet fájlaiból, így azt bárki megtekintheti, aki telepíti az Acrobat Reader programot. A PDF fájlokban ugyanúgy megjelennek a képek és a szövegek, mint az eredeti

dokumentumban, a memória terének felhasználásával.

Megosztás

Egy Adobe Acrobatbal készített PDF fájlt másodpercek alatt elküldhet e-mailben, vagy rögzíthet

het floppylemezre. Az ingyenes Adobe Reader programmal bárki megtekintheti az ilyen fájlokat, amelyeket az Adobe Acrobat segítségével tovább szerkeszthet, és ugyanolyan könnyen visszaküldhet.

Tudta-e?

Ha egy elkészített képet akar a számítógépre feltenni, először be kell szkennelnie. A szkennelés manapság már nagyon egyszerű, és ami fontos, szkennerek már elérhető áron kapható. Minden szkenn

ernél a beolvasás célja opcióban megtalálhatja az adobe acrobat célhelyet. Miután sikerült egy mappában elhelyeznie a képet, a továbbiakban e kártya segítségével különböző hasznos funkciókat használhat.

Kérdés-felelet

K Mi a különbség az Adobe Acrobat és Reader között?

F Az Adobe Acrobat segítségével megnyithatja, megtekintheti és PDF formátumba mentheti a dokumentumokat. Az Acrobat Reader alkalmazással azonban csak a végleges PDF fájlokat lehet megnyitni és megtekintheti. A Reader népszerű program az Interneten. A www.adobe.com oldalon a **Download Acrobat Reader** hivatkozásra kattintva letöltheti az ingyenes programot. Az Acrobat teljes verzióját megvásárolhatja a www.adobe.com/products/acrobat/main/html oldalon.

K Lehet-e egy hosszú PDF dokumentum adott részére ugrani?

F Igen. Ha egy PDF fájlban sok szöveg van, a **Find** eszközzel az Acrobat és Reader alkalmazásokban egyaránt, gyorsan megtalálhat szavakat

vagy szóösszeteket anélkül, hogy átolvasná az egészet. Kattintson a **Find** eszközre, majd adja meg a keresett szót a mezőben. Kattintson a **Find next** gombra, amellyel mindig a következő találat jelenik meg.

K A PDF dokumentumokat mire használják a leggyakrabban?

F A PDF fájlok azért rendkívül népszerűek az információ megjelenítésénél, mert pontosan úgy jelenítenek meg mindent, ahogyan azt a szerző akarja. Függetlenül az operációs rendszertől és a programtól, amellyel készült, bármely PDF formátumba konvertált dokumentum eredeti képekkel fog megjelenni az Acrobat Reader programban. PDF formátumot használnak a gyártók az on-line használati utasításokhoz, illetve az állami és hivatalos szervek letölthető és kinyomtatható kiadványaihoz.

Szótár

Acrobat Reader

Az Adobe termékcsaládjának része, amellyel PDF fájlokat megnyithat és kinyomtathat. Az Acrobat Reader program ingyen letölthető a www.adobe.com honlapról.

Adobe Acrobat Ezzel a programmal is megtekintheti, illetve kinyomtathatja a PDF fájlokat, továbbá készíthet saját PDF dokumentumokat, és megjegyzés formájában további információval bővítheti azokat.

PDF Portable Document Format Hordozható dokumentum. Minden Adobe Reader programot futtató, számítógéppel megnyitható fájlformátum információ tárolására. A PDF fájlok írásvetőkkel, szerkesztéssel és képekkel fog megjelenni az Acrobat Reader programban. PDF formátumot használnak a gyártók az on-line használati utasításokhoz, illetve az állami és hivatalos szervek letölthető és kinyomtatható kiadványaihoz.

Mark up annotation (Megjegyzés) Olyan eszköz az Adobe Acrobat programban, amellyel megjegyzéseket fűzhet egy meglévő PDF dokumentumhoz. Például kiemelheti a hibákat.

Hibakereső

Elkészített egy PDF fájlt, de a képek zavarasok.

Más programokkal elmentében az Adobe Acrobatnak a szkennelt kép vagy grafika eredeti változatára van szüksége a PDF fájl elkészítéséhez. A fájl írása előtt bizonyosodjon meg arról, hogy a képek ugyanabban a

úgy elkészíti a PDF fájlt, azonban csak az előnézeti képet képes felhasználni, így annak minősége jóval rosszabb lesz.

mappában vannak, és azok valóban a felhasználandó képek. Ha a szkennelt képek nem a megadott helyen vannak, az Adobe Acrobat ugyan-

PDF fájl Word dokumentumból

Az Adobe Reader 5.0 programmal ingyen kipróbálhatja az on-line PDF készítőt.

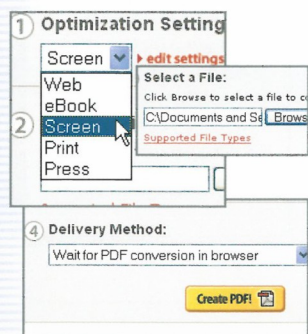
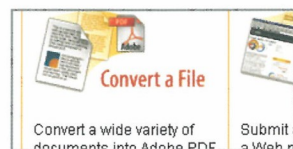
1 Az Acrobat Reader segítségével bármely, Internetről letöltött PDF fájlhoz hozzáférhet. Saját PDF fájlokat is készíthet egy próbaidő lefutásáig. Egy Word dokumentum PDF fájlba írásához indítsa el az Adobe Reader programot, majd válassza a **Create Adobe PDF online** opciót. Ezzel megnyílik az Adobe

regisztrációs honlap a böngészőben. Kattintson a **Try it for Free!** gombra, majd kövesse a képernyőn látható utasításokat, és regisztráljon az Adobe.com oldalán.

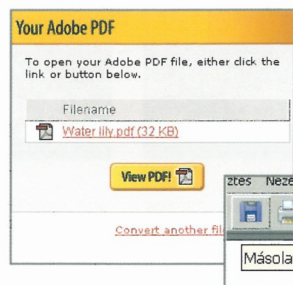
3 Indítsa el az Adobe Reader programot, majd kattintson a **Create Adobe PDF Online** opcióra. Megnyílik a 'Create Adobe PDF Online' honlap a böngészőben. Kattintson a **Convert a File** gombra.

2 Ha már regisztrált, és megkapta a megerősítő e-mailt, egyszerűen kattintson a levélben található hivatkozásra az Adobe rendszer aktiválásához.

5 Ha elkészült a fájl konvertálása, a böngésző új ablakot nyit, abban jeleníti meg az elkészült fájlok listáját. Kattintson a **View PDF!** gombra, így megnyitja a fájlt az Adobe Reader programban. Kattintson a **Save a Copy** gombra a fájl merevlemezre való mentéséhez.

4 Egy kiválasztott Word dokumentum PDF formátumba írásához válassza a **Screen** opciót az 'Optimization settings' legördülő menüből. Kattintson a **Browse** gombra, majd keresse meg a kívánt fájlt a **Choose file** ablakban, és kattintson a **Create PDF!** gombra. A folyamat menetét egy sávon követheti.

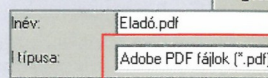

Fókuszban

PDF fájlok megnyitása és kinyomtatása

Az Acrobat Reader segítségével megnyithat bármilyen PDF fájlt, megtekintheti képernyőn, kinyomtathatja, de nem szerkesztheti.

1 Indítsa el az Acrobat Reader alkalmazást. Kattintson a **Start** menüre, majd a **Programok** alatt válassza az **Acrobat Reader 5.0** ikont.

2 A **File** menüben kattintson az **Open** parancsra. Az 'Objects of type' mezőben jelölje ki az **Adobe PDF files (*.pdf)** opciót, majd keresse meg a kívánt fájlt.

3 A **Hand**el húzza a dokumentumot bármely irányba. Kattintson a **Zoom In**re. Jelöljön ki egy területet, amelyet nagyítani szeretne. Nyomja le a **Ctrl**-t és kattintson a **'Zoom'** gombra a nézet visszaállításához.

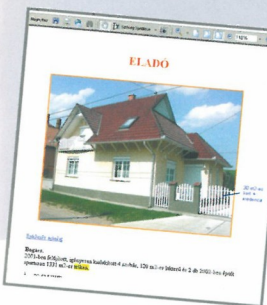

4 A fájl nyomtatásához kattintson a **Print** gombra. A grafikákat és megjegyzéseket kívánság szerint kinyomtathatja – de a különálló jegyzeteket nem.

Ötlet

Ha a nyomtatónak nem elegendő a memória, a 'Print' párbeszédpanelen jelölje ki a 'Print as Image' opciót.

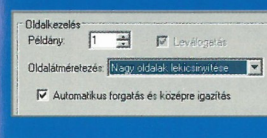

Kisokos

A tökéletes nyomtatás

Ha egy PDF dokumentumnak csak egy oldalát szeretné kinyomtatni, kattintson a 'Print' opcióra a 'File' menüben. A 'Print' párbeszédpanelen a 'Preview' alatt ellenőrizze, hogy a dokumentum elfér-e a lapon. Ha túl nagy, kattintson a 'Shrink oversized pages to paper size' rádiógombra. Ha

kicsi, kattintson az 'Expand small pages to paper size' opcióra. Amennyiben elégedett a beállításokkal, kattintson az OK gombra a nyomtatáshoz.

Ismerkedés az Adobe Acrobatbal

Az Adobe Reader része egy erőteljesebb programnak, az Adobe Acrobatnak, amely rengeteg további eszközzel rendelkezik.

Az alábbi eszközökkel az Acrobat programban jegyzeteket csatolhat egy dokumentumhoz, rajzolhat rá, megjelölhet szövegrészeket. Egy eszköz ikonjának jobb alsó sarkában egy háromszög további eszközöket rejt. Megjelenítésükhöz kattintson a háromszögre, és tartsa nyomva az egér gombját.

Annotation tools (Jegyzet eszközök)

Notes tool Kattintson az oldalra, ahova a megjegyzést szeretné szúrni. Írja be a szöveget, kattintson a doboz bal felső sarkára. Kattintson duplán egy megjegyzés megjelenítéséhez.

Graphic markup tools (Grafikus eszközök)

Pencil tool Ezzel az eszközzel szabadon rajzolhat. Több vonalat rajzolhat, a befejezéshez kattintson egy másik eszközre.

Rectangle and Ellipse tools Kattintson, majd húzza méretre a téglalapot vagy ellipszist, amelyeket utána szövegre vagy képre helyezhet.

Line tool Kattintson rá, majd húzza az egeret a vonal megrajzolásához. Ennek segítségével összeköthet egy megjegyzést a hozzátartozó szövegrésszel.

Text markup tools (Szöveg eszközök)

Highlight tool Kattintson, majd húzza az egeret egy szövegrész kijelöléséhez. A kijelölés színének megváltoztatásához az 'Edit' menüben válassza a 'Properties' opciót.

Strikeout and Underline Text tools Kattintson a szövegre, jelölje ki az áthúzendő vagy aláhúzendő szöveget.

Megjegyzések szerkesztése

Az Acrobat programmal áthelyezheti és szerkesztheti a különálló megjegyzéseket, és megjelenítheti a PDF fájl összes jegyzetének és megjegyzésének listáját.

Egérrel kattintson egy megjegyzésre, majd húzza azt a megfelelő helyre. Kattintson duplán egy jegyzet, grafika vagy megjegyzés ikonjára a szerkesztéshez. Egy megjegyzést úgy törölhet, ha rákattintva kijelöli, majd lenyomja a Delete billen-

tyűt, majd az OK gombra kattint. Az összes jegyzet és megjegyzés listázásához kattintson a **Show/Hide Navigation Panel** gombra a **Comments** fülön. Kattintson duplán az oldalelválasztóra a nézet visszaállításához.

Javított beszéd felismerés

Tartalom

- ▶ Tanítsa meg számítógépét saját hangja és kiejtése megértésére
- ▶ Dokumentumok diktálása, számítógép vezérlése beszédhanggal
- ▶ Felolvasás számítógéppel

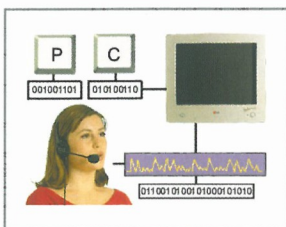
A legtöbbször ember számára a beszédfejlés a számítógépes valóságos álmom. Ahelyett, hogy gondosan begépelné a szavakat, bediktálhatja dokumentumait számítógépének. Ez ösztönzi a kreativitást, még azokét is, akiket a gépelés tartott vissza. Egy fél óra alatt begépelhető levelet töredék idő alatt bediktálhat. A beszédfejlés szoftverei ma már sokkal erőteljesebbek, ügyesebbek és

olcsóbbak, mint pár évvel ezelőtt. Képesek tanulni és alkalmazkodni a felhasználók hangjához.

Hangvezérlés

Ennek a kártyának a segítségével
kihozhatja a maximumot a be-

szédfelismerő programokból. Megtudhatja, hogyan alkalmazhatja a diktáláson túl más programok irányítására. Ha nem zavarja a számítógép hangja, segítségével visszahallgathatja leveleit vagy beszédeit, ellenőrzésre.

ismerőnek ugyanennyi idő alatt ennek ezerszeresével kell dolgoznia. A mikrofon által közvetített hangot értelmezve hatalmas digitális adatmennyiséget halmoz fel. Ezt azonnal összehasonlítja a beépített szövegdetektor, majd szöveggé változtatja.

Tudta-e?

Egy beszédfelismerő szoftvernek gyors számítógépre van szüksége megfelelő mennyiségű memóriával (általában 256 MB). Míg egy szövegszerkesztő program csupán néhány karaktert kezel másodpercenként, a beszédfel-

Mit tud a számítógépem?

Kérdés-felelet

tet választott a telepítés során. A nyelv választásának módját megtekintheti a szoftver leírásában. Lehet, hogy újra kell telepíteni a programot.

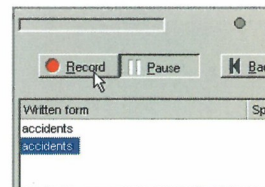
K A program miért nem tanul meg új szavakat?

K Fejbeszélőt kell-e használnom hozzá?

F Egyes programokhoz a fejre helyezhető mikrofon azért fontos, hogy a külső zajokat ne vegye. Ha azonban számítógépéhez kapott mikrofont is, érdemes lehet kísérletezni vele. Próbálja meg a monitor tetejére helyezni. Ugyanolyan eredményes lehet, ha szobája csendes, beszédhangja, pedig hangos és érthető.

K A bediktált szöveget miért amerikai angol helyesírás szerint kapom?

F Előfordulhat, hogy véletlenül rossz szöszede-

which version of pronunciation, spelling and to install:

- ☐ US English
- ☒ British English
- ☐ English for the Indian subcontinent
- ☐ English for South East Asia

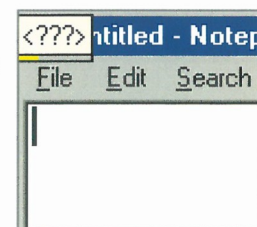
K Létezik magyar nyelvű beszédfelismerő szoftver?

F A legtöbb szoftvergyártó több nyelven adja ki a programokat, amelyek általában az angol verzióban vannak részletezve.

Hibakereső

A szoftver néha hibázik.

A beszédfelismerő programok könnyen belezavarodnak a külső háttérzajokba. Ezek talán fel sem tűnnek, hiszen könnyen hozzászokhat az ember. Például egy közeli kutyaugatás nagy ki-
lengést okozhat a mikrofon be-
meneti jelén. A szoftver ettől el-

rontja a szavakat, vagy kiírja, hogy nem érti a beszédet. Az ilyen gondok elkerülése érdekében kerülje a beszédfelismerő program használatát, ha környezete nem csendes. A mikrofon mindig legyen megfelelő távolságban.

Szótár

Fejbeszélő Kis mikrofon egy fejen elhelyezhető pánt-ra csatolt kar végén. Ennek segítségével a mikrofon közel lehet a beszélő szájához.

Digitális adat Bináris információ, azaz egyesekből és nullákból álló sorozat. Mint minden program és dokumentum, a beszédfelismerő hangfájlljai is digitális formátumban tárolódnak.

Darabos beszédfelismerő Olyan beszédfelismerő szoftver, amelyhez lassan kell beszélni, a szavak között szünetet hagyva. Sokkal nehezebb használni, mint a folyamatos beszédfelismerők, mivel tudatosan daraboltan kell beszélni.

Eredmény (Results box)
Olyan kis ablak, amely megjeleníti a beszédből felismert szavakat, kifejezéseket és parancsokat.

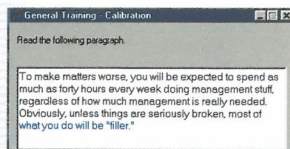
Szószerdet Szavak, számok és kifejezések gyűjteménye. A beszédfelismerő program ezeket érti és tárolja adatbázisában.

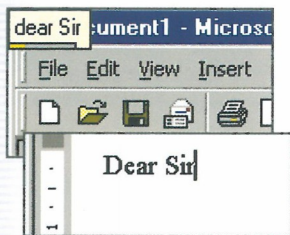
A szoftver tanítása és használata

Mielőtt levelet diktálna számítógépének, meg kell tanulnia diktálni, és megtanítani a beszédfelismerő programot saját hangjának megértésére.

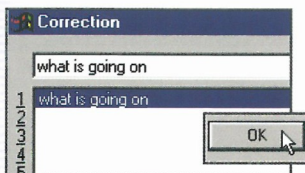
1 Miután telepítette a programot, el kell végezni egy bevezető „edzést”, amelynek során a program megismerkedik hangjával és kiejtésével, különösen a hasonló hangzású szavak esetében.

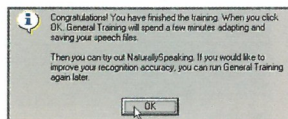
3 Az alapedzés szoftverenként változik, de általában öt perc körüli időt vesz igénybe. Az ismétlés, illetve a részletesebb feladatok elvégzése segíti a program hatékonyabb működését.

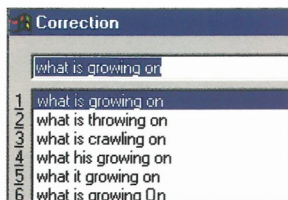
5 Ha a program hibázik, minél hamarabb javítsa ki, de ne billentyűzet vagy egér segítségével. Használja a program saját javító opcióját, így az tanulni fog a hibájából.

2 Az edzés része különböző szövegkivonatok felolvasása. Miközben a felhasználó elvégzi a feladatokat, a program felépíti személyes adatbázisát a beszédhangjából.

4 Diktálás közben fontos, hogy tagolva és tisztán beszéljen. Beszéd közben egy kis ablakban látható a beszédfelismerés folyamata. A szoftver folyamatosan bővíti a szöveget, így minél többet használja, annál hatékonyabbá válik.

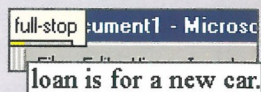
6 A felkínált lehetőségek közül kiválasztott kifejezést a program társítja a félreértett hangrészlettel, és későbbi referenciaként elmenti a személyes adatbázisba.

Fókuszban

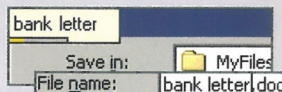
Hangvezérlés

A beszédfelismerő programok értelmeznek írásjeleket is, és olyan parancsokat, mint például a menük opciói vagy a gombok.

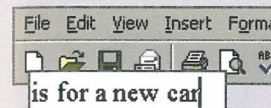
1 A program a diktálás felismerése közben figyel az írásjeleket jelentő kulcsszavakra.

3 A program figyel a menüpáncsok kulcsszavaira is. Egyes programokban például beállíthat a Fájl menübe, ha azt mondja neki 'Click File'.

5 A hangvezérléssel gombokat is használhat. A 'Click Save' kifejezéssel megnyomja a Mentés gombot a párbeszédpanelen.

2 Például a 'pont' szóra pontot ír a mondat végére.

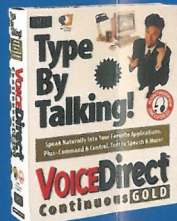
4 Ha utána azt mondja 'Click Save', megjelenik a Mentés másként párbeszédpanel. Ezután a Fájl neve mezőbe közvetlenül beíráhatja a nevet.

Kisokos

Szoftver választása

Kétfajta beszédfelismerő program létezik, a folyamatos beszéd és a darabolt beszéd. A folyamatos beállítás több időt vesz igénybe, viszont egyszerűbb. Természetes be-

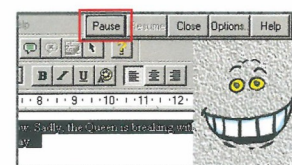
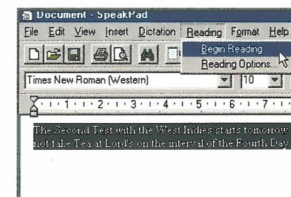

szédből a program egész kifejezéseket és mondatokat ismer fel. A darabos beszéddel lassabban fog haladni, de hatékonyabban. A program megvásárlása előtt ellenőrizze a rendszer és teljesítmény követelményeit.

Szövegből beszéd

Némely beszédfelismerő program lehetővé teszi, hogy egy beírt szöveget beszédé alakítson, akkor is, ha azt eredetileg nem diktálták.

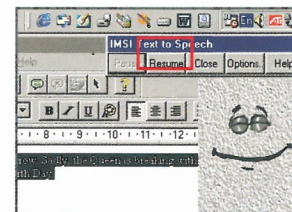
1 Nem minden beszédfelismerő programban található ilyen funkció. Az IMSI VoiceDirect Continuous például képes erre. Vigyen be valamilyen szöveget, majd a Reading menüben kattintson a Begin Reading opcióra.

Ötlet

A jobb felismerés érdekében helyezze a mikrofont a szájához közel.

3 Amíg a felolvasás szünetel, a szövegen bármit javíthat. Jelölje ki az adott részt újra vagy egy másikat, és folytassa a felolvasást a Resume gomb megnyomásával.

Ötlet

A beszédfelismerés a jövő eszköze – gyermekeit tanítsa meg rá még most.

Alkosson zenealbumot

Jól hangzik

Tartalom

- ▶ Állítsa össze saját zenegyűjteményét
- ▶ Használja az Internetet, hogy CD-lemezeit automatikusan osztályozza
- ▶ Mérje fel gyűjteménye értékét

A napjainkban elérhető számos médiának, valamint a hatalmas mennyiségű CD-nek és előadónak köszönhetően egyre nehezebb rendben tartani az otthoni zenei gyűjteményeket. A Music Label 2002 ideális program azon zene-rajongók számára, akik rendszerezni szeretnék CD-, kazetta- vagy éppen MP3-gyűjteményüket. A programnak köszönhetően bárki könnyedén összeállíthatja saját

tételes katalógusát. A szoftver számos olyan funkciót is tartalmaz, amelyek az Internet lehetőségeit kihasználva segít a felhasználóknak információkat gyűjteni kedvenc előadóikról.

Lemezek áttekintése

Ez a kártya bemutatja, hogy miként rendszerezheti zenegyűjteményét, és segítséget nyújt a gyűjtemény megfelelő elmentéséhez.

Tudta-e?

A Music Label egyik legfontosabb tulajdonsága az, hogy az Internet-alapú Disk Recognition Service (DRS) lemezfelismerés szolgáltatást használja. Segítségével CD-lemezeit automatikusan azonosítani és osztályozni tudja, annak alapján, hogy minden CD-nek van egy speciális tartalom-

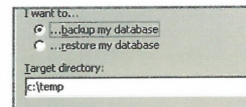
a CD automatikusan letöltődik az Internetről, a DRS honlapjáról (www.cddb.com) és a CD-lemez adatai megjelennek a gépen.

jegyzéke. Amikor Internethez csatlakoztatott számítógépen játszik le egy CD-t, és a Real One Player programot használja – mely támogatja a Disk Recognition szolgáltatást –,

Kérdés-felelet

K Hogyan készítek biztonsági másolatot a katalógusomról?

F A File menüben válassza ki a Backup/Restore parancsot. Bizonyosodjon meg, hogy az 'I want to...' részleg jelölőnégyzetei közt a 'backup my database' opció ki van jelölve. A 'Target directories' ablakba írja be a mappa

nevét, ahol a másolatot tárolni szeretné. Amikor az adatbázist felújítja, a 'restore my database' opciót jelölje be.

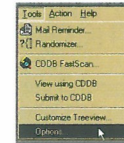

K Kötelező-e az Internethez való csatlakozás a Music Label program használatához?

F Nem, de ajánlott csatlakozni az Internethez, mivel, mint számos más program is, a Music Label folyamatosan használja az Interneten közzétett naprakész információkat.

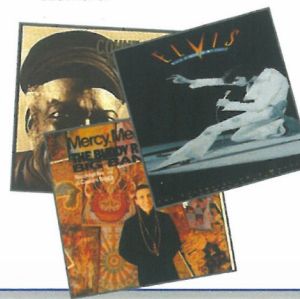
K Hogyan jeleníthetem meg a helyi pénznemet?

F A Music Label alapértelmezett pénznemként egy dollárjelet jelenít meg. Ezt megváltoztathatja, ha a Tools menüből kiválasztja az Options parancsot. Kattintson az Other fülre, és írja be a kívánt pénznem jelét. Kattintson az OK gombra.

K Hol találok képeket a katalógusom illusztrálásához?

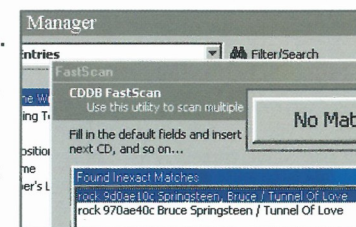
F A www.allmusic.com honlapon előadó szerint kereshet és menthet el fedőlap fotókat a kívánt albumról. Az itt található képek megfelelő méretűek az adatbázis számára.

Hibakereső

A keresett CD nincs a Gracenote adatbázisban.

A népszerű CD-k már megtalálhatók a Gracenote adatbázisban, de régebbi, ritkább vagy esetleg nagyon friss lemezek még nem szerepelnek itt. A Gracenote adatbázist a felhasználók tartják fenn, így

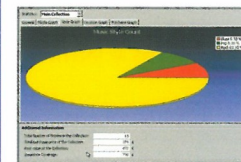

ha olyan CD-lemezre akad, ami még nincs az adatbázisban, azt hozzáteheti a www.cddb.com honlapon az adatlapok kitöltésével. Vagy kattintson a No Match gombra és írja be az adatokat.

Szótár

Gracenote A zenével kapcsolatos átfogó on-line adatbázis, mint például a www.cddb.com. A szolgáltatás eredményeként a CD-lemez összes adatai automatikusan letöltődnek.

Multimedia Az adatok digitális megjelenítési módja, egy adott összetételű média használatával, ami lehetővé teszi szövegek módosítását és helyettesítését. **Filter** Használjon egy adatbázis keresőt, hogy kiszűrje azokat a tételeket, amelyekre nincs szüksége. A szűrő nem befolyásolja az adatokat – az eredmény csupán egy képernyőn megjelenített lista vagy egy nyomtatvány formájában jelenik meg.

Statistic Manager A statisztikai kimutatások különböző szemszögből mutatják be a zenei adatbázisban létező adatokat. Csupán tájékoztató jellegűek, és nem teszik lehetővé az adatok megmérését.

Osztályozza gyűjteményét

A Music Label CD-adatbázis bővítése egyszerű művelet. Részletes nyilvántartást vezethet lemezeiről és az MP3 zeneszámokról.

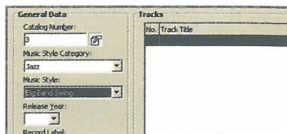
1 Kattintson a View manager ablak tetején található **New** gombra, hogy belépjen az Entry Editorba. Megjelenik egy adatlap az osztályozandó tétel részletes adatai számára.

2 A lényeges adatokat írja be a 'Title' és 'Artist' mezőkbe – a mi esetünkben 'Buddy Rich' és 'Mercy, Mercy'. Ezután a 'Media' ablak mellett található legördülő menüből válassza ki a környezetet – a mi esetünkben: CD Album.

3 A General Data részlegen bevezethet adatokat a Catalogue Number mezőbe, és választhat stílust a Music Style legördülő menüből.

4 A Release Year/Kiadási év ablakban válassza ki a helyes dátumot a legördülő menüből.

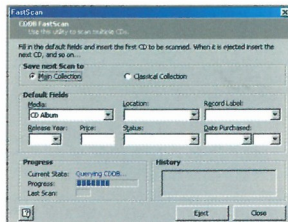
Automatikus CD-osztályozás

Valószínű, hogy gyűjteménye jórészt CD-kból áll. Automatikusan bevezetheti az előadóra és a zeneszámról vonatkozó információkat az adatbázisba az Internet-alapú CDDB szolgáltatás segítségével.

1 Csatlakozzon az Internethez, majd kattintson az Eszköztáron található **CDDB** gombra.

2 Állítson be minden alapértelmezett adatot, a FastScan párbeszédpanel alapértelmezett mezőiben.

3 Tegye be az első CD-t a CD-lejátszóba, és pihenjen, mielőtt behelyezi a következő CD-t.

Ötlet

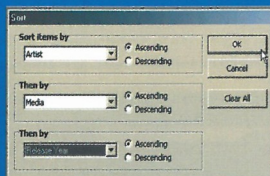
Ha a CD több előadó számát tartalmazza, próbálja meg kijelölni a 'Various Artists' opciót.

Kisokos

Albumkeresés

Ha meg szeretné tudni, hogy egy bizonyos előadótól milyen albumjai vannak, kattintson a **Sort** gombra a View Manager ablakban. A keresést bármilyen kombinációban végrehajthatja, ha a megfelelő mezőkbe írja be a kritériumokat. Az Eszköztárban található **Search** gombra kattintva

is kereshet. Írja be a keresett előadó nevét, hogy azonnal megkapja a keresés eredményét.

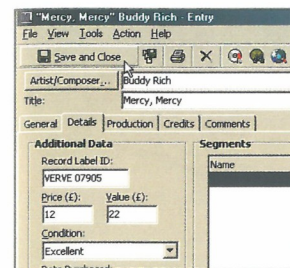
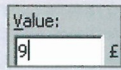

Fókuszban

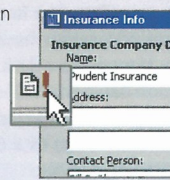
Biztosítsa gyűjteményét

A Music Label 2002 segítségével felmérheti zenegyűjteménye értékét, így megfelelően biztosíthatja gyűjteményét.

1 Minden tétel mellé írjon be egy értéket. Az érték eltérhet a vételártól. A gyűjtők darabjai magasabb, a régebbi, nem gyűjtöhető tételek alacsonyabb értékűek.

2 Kattintson az **Insurance Info** ikonra, és írja be a szerződése részleteit.

Képek hozzáadása

Élénkítse zenegyűjteményét digitális képek hozzáadásával.

1 Dupla kattintás a View Manager-ben valamelyik tételre, majd az Entry Editorban található **Details** fülre. Kattintson a **Folder** gombra, hogy képeket keresgéljen.

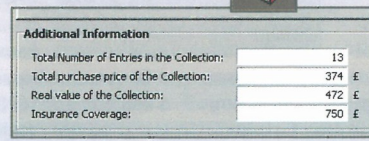

2 Keressen és válasszon ki egy megfelelő képet a számítógépéről. Amikor megjelenik az előnézet, kattintson az **Open** parancsra, hogy a képet a kiválasztott tételhez hozzátegye.

3 Kattintson a **Statistics Manager** gombra, hogy megjelenítse a teljes vételárát és a gyűjtemény javasolt biztosítási összegét. A képernyő alján talál-

ható az **Additional Information** részleg. A biztosítás értéke nem lehet alacsonyabb a vételárnál.

A tökéletes szkennelés

**Tetszetős
imázs**

Tartalom

- ▶ Képek szkennelése a Paint Shop Pro segítségével
- ▶ Szkennelési technikák
- ▶ A szkennelt képek előkészítése Internetre vagy nyomtatásra
- ▶ Képi hatások alkalmazása

Ha számítógépre akarja vinni fényképeit, a szkennelő hatalmas előny. Szenvédélyes fényképezéskor használhatunk hagyományos fényképezőgépet, majd képeiket számítógépen szerkeszthetjük. A szkennelő segítségével készíthet egyedi képeslapokat, fényképalbumot tölthet fel az Internetre, rendezgetheti gyűjteményét a számítógépen. Egy szkennelőn kívül még képszerkesztő szoftverre is szükség van – a Paint Shop Pro például ideális eszköz a szkennelt képek javításához. Eltávolíthatja a piros szemeket, átméretezheti képeit, élesítheti őket és beállíthatja fényerejüket, a jobb minőség érdekében.

ség van – a Paint Shop Pro például ideális eszköz a szkennelt képek javításához. Eltávolíthatja a piros szemeket, átméretezheti képeit, élesítheti őket és beállíthatja fényerejüket, a jobb minőség érdekében.

Képvarázs

Ha elkészült a kép, és az eredeti szkennelt változatot már elmentette egy megfelelő mappába, a Paint Shop Pro 7.0 kreatív eszközeivel elszórakozhat.

Tudta-e?

A legtöbb szkennelő ugyanolyan normák szerint készíti, mégis érdemes néhány szempont szerint választani. A nagyobb szkennelőknek nagy a helyigényük. Ha gyakori használatra vásárol, érdemes egy előnézeti és gyors szkennelési funkcióval ellátott készüléket venni. Film és dia szkenneléséhez szüksége lehet egy adapterre. Erre a célra hasznos lehet egy különálló gépet venni, mivel a 35 mm-es filmekhez tervezett szkennelőkkel jobb minőséget érhet el.

ket venni. Film és dia szkenneléséhez szüksége lehet egy adapterre. Erre a célra hasznos lehet egy különálló gépet venni, mivel a 35 mm-es filmekhez tervezett szkennelőkkel jobb minőséget érhet el.

Kérdés-felelet

K Hogyan döntsem el, milyen formátumban mentsem a képeket?

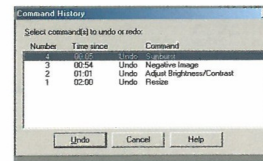
F Első lépésben a szkennelt képeket TIFF (.tif) formátumba mentse, amely a hagyományos képformátum minden dokumentumban. Az Internetre szánt képekhez JPEG (.jpg) formátum kell. Mielőtt újra elmentené, készítsen másolatot az eredeti TIFF formátumú fájlból, és minden változtatást végezzen el rajta, mivel a JPEG formátumba való mentés mindig adatvesztéssel jár, ami nem pótolható.

K A képeim kinézhetnek úgy, mint a régi szépiá rajzok?

F A Colors menüben található Colorize opcióval igen. A 'Hue' csúszkát 15-

re, a 'Saturation' csúszkát 100-ra állítva a színvilág a szépiához lesz hasonlós.

K Hogyan vonhatok vissza több változtatást egy képen?

F Az Edit menü Undo opciójával egynél több hibát is visszavonhat. Választhatja a fent ábrázolt Command History párbeszédpanel is, ahol a visszavonandó változások kijelölése után kattintson az Undo gombra. Visszavonni csak sorban lehet, tehát ha három lépéssel korábbi műveletet szeretne visszavonni, az utána végrehajtottakat is vissza kell vonni.

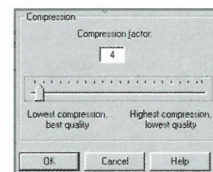
K A szkennelt kép színei rosszak. Hogyan állíthatok ezen?

F A nem kívánt színárnyalatok gyakoriak szkennelt képeken. Paint Shop Pro-val javíthat ezen. A Colors alatt az 'Adjust' opcióra, majd a Red / Green / Blue opcióra kattint. A párbeszédpanelen beállíthatja a piros, zöld és kék színek arányait.

Hibakereső

A JPEG formátumú szkennelt kép borzalmasan néz ki, amikor újra megnyitja.

Nyissa meg a szkennelt kép eredeti változatát, majd a File menüben kattintson a Save as opcióra. A párbeszédpanelen válassza ki a JPEG formátumot, majd kattintson az Options gombra. A csúszkát húzza a 'Lowest compression best quality' felé.

majd tekintse meg a kép letöltési idejét különböző sebességeknél a Download Times fülön.

Szótár

JPEG Weboldalakon széles körben használt képfájl formátum. Rendkívül hatékonyan tömöríti a képadatokat, így kicsi és könnyen kezelhető fájlokat készít.

Gamma correction (gamma igazítása) Olyan opció, amellyel a monitorok közötti fényerősségbeli különbségeket kompenzálhatja.

Crop Egy fénykép területének kijelölése, és a kijelölt részen kívül eső terület törlése.

Line art (vonalas ábrák)

Fekete-fehér kép, szürke árnyalatok nélkül. A vonalas ábrákat általában a vonalak pontosságára miatt nagy felbontásban szkennelik.

Greyscale (szürkeárnyalat) Csak a szürke szín árnyalatait tartalmazó kép. Színes képeket ezzel öregíthet.

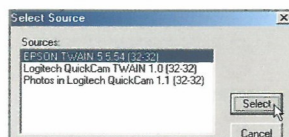

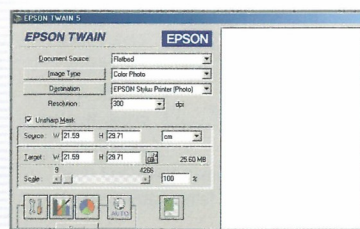
Fényképek szkennelése

Mielőtt elszórakozna képével a Paint Shop Pro segítségével, be is kell szkennelni őket.

1 Ha Paint Shop Pro segítségével szeretne szkennelni, indítsa el a programot. A **Start** menüben kattintson a **Programokra**, majd a **Paint Shop Pro** ikonra. A **File** menüben az **Import** alatt kattintson a 'TWAIN', majd **Select Source** opcióra. Megjelenik a 'Select source' párbeszédpanel, amelyen a telepített

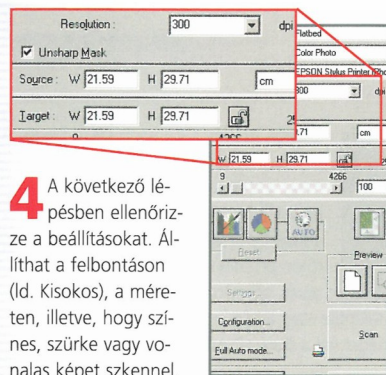

szkenner már ki van jelölve, így egyszerűen kattintson a **Select** gombra.

2 Lépjen újra a **File** menübe, és az **Import** alatt ezúttal az **Acquire** opciót válassza. Elindul a szkennerszoftver. A legtöbb szkennernél ilyenkor minden beállítás, és egy alsó előnézeti ablak (balra) látható.

3 A szkennerszoftverek általában van egy **Preview** gombjuk, amellyel megjeleníthet egy átmenetileg szkennelt képet. A **Selection** eszközzel jelölje ki a szkennelendő területet. Ez egy programonként változó eszköz, de általában egy pontozott négyszög jelzi.

4 A következő lépésben ellenőrizze a beállításokat. Állíthat a felbontáson (ld. Kisokos), a méretén, illetve, hogy színes, szürke vagy vonalas képet szkennel.

Kattintson a **Scan** gombra, a szkennelt kép elkészültével megjelenik egy Paint Shop Pro ablakban. A szkennerszoftver továbbra is fut, további szkennelések végett.

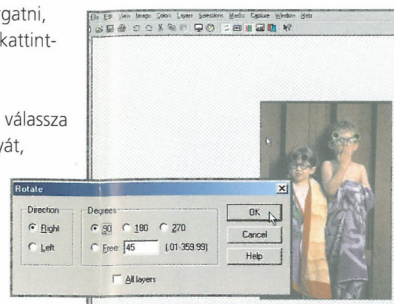
5 Ha többet nem kíván szkennelni, zárja be a szkennerszoftvert, és térjen vissza a Paint Shop Pro-ba.

Beállítások Paint Shop Pro-val

Ha már elkészült a szkennelt kép, és elmentette azt a Paint Shop Pro segítségével, mindenféleképpen változtathat rajta.

1 Ha a képet el kell forgatni, az **Image** menüben kattintson a **Rotate** opcióra.

2 A párbeszédpanelen válassza ki az elforgatás irányát, majd kattintson az **OK** gombra. Ha eltévesztette, kattintson az **Undo** opcióra az **Edit** menüben.

3 A szkennelt képeket gyakran szabni kell. A **Crop** (balra) eszköz segítségével jelölje ki a képet a bal felső sarkától a jobb alsóig húzva az egeret.

4 Állítsa be a kívánt területet a kijelölt négyzet széleit és sarkait húzva. A kijelölt területen a kurzor négyirányú nyílá válik, ilyenkor dupla kattintással méretre szabhatja a képet.

Kisokos

A megfelelő felbontás

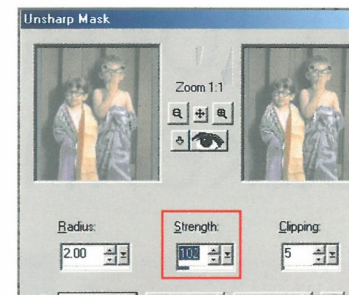
Minél nagyobb a felbontás, annál jobb a minőség. De ha a képet egy weboldalra szánja, a monitorok által megjeleníthető 72 dpi-nél többet felesleges választani. Ha a képet majd nagyítani szeretné, szkennelje nagyobb felbontásban, hogy minden részlet benne legyen. Próbálkozzon

különböző felbontásokkal a megfelelő nyomtatási minőség eléréséhez.

Zoli weboldala

5 A szkennelt képekkel előfordul, hogy kicsit elmosódottak, nincs rajtuk fókuszpont. Az 'Unsharp Mask' hasznos opció, amely-lével élesebbé teheti képeit. Az **Effect** menüben található **Sharpen** almenüben kattintson az **Unsharp Mask** opcióra.

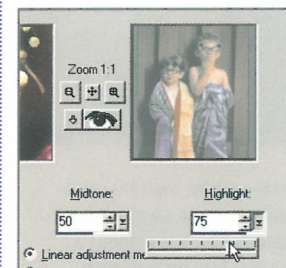

6 A párbeszédpanelen látható egy 'előtte' és 'utána' kép, továbbá számos beállítás. A 'Strength' érték állításával élesíthet

képeit. De legyen óvatos, mivel a túl magasra állított érték eltorzítja a kép színeit.

7 Az eredeti kép exponálási idejétől függően lehet, hogy a szkennelt változat túl sötét vagy világos. A **Colors** menüben található **Adjust** alatt kattintson a **Highlight / Midtone / Shadow**

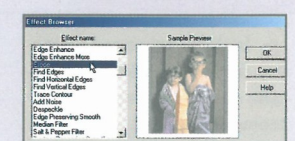
(fényes/középtónus/árnyékos) opcióra. A 'Highlight' csúszkát húzza 100-ról lefele, amíg a kép jelentősen világosabb nem lesz. Kattintson az **OK** gombra.

Fókuszban

Képek világa

Érdekes eszközöket találhat az **Effect** menüben lévő **Effect Browser** opcióra kattintva. Amikor egy képi hatásra kattint a bal oldalon, előnézetben láthatja

a jobb oldalon. Válasszon, majd kattintson **OK**-t. Végül a **File** menüben válassza a **Save as** opciót, és nevezze el a képet.

Mit tud az Ability Draw

Grafikák könnyedén

Tartalom

- ▶ Elegáns cégjelzés Ability Draw-val
- ▶ A vektorgrafikák nyújtotta lehetőségek felfedezése
- ▶ Az Ability opciói
- ▶ Egyszerű térkép beillesztése Ability Write dokumentumba

A szövegszerkesztő vagy táblázatkezelő programban készített dokumentumot gyakran érdemes illusztrációval színesíteni. Rengeteg grafikai program van forgalomban, és tengernyi fénykép tölthető le az Internetről. Így könnyen kísértesbe eshetünk, hogy dokumentumunkat a legkülönfélébb grafikákkal zsúfoljuk tele. Ezzel munkánk eredményét rontjuk, és összefoglaljuk az olvasót.

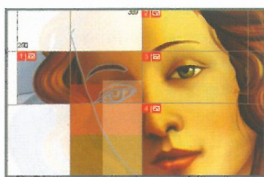
Éppen elegendő

Az Ability Draw segítségével egy kis izgalmat varázsolhat az oldalra. Része a programnak az összetett képszerkesztésre alkalmas Photopaint Studio is, de az Ability Draw kínál az éppen alkalmazott

programon belül is felhasználható funkciókat is. Így pillanatok alatt olyan illusztrációk készíthetők, amelyek a szöveges dokumentumokat, megszerkesztett oldalakat izgalmassá és érdekessé varázsolják.

Tudta-e?

Az Adobe Illustrator az Ability Draw programénál jóval gazdagabb eszköztárral rendelkezik. Kezelésének elsajátítása nem egyszerű, de ha tisztában van az Ability Draw alapvető használatával, nem fog visszariadni az Illustratorral való megismerkedéstől. Az Illustrator

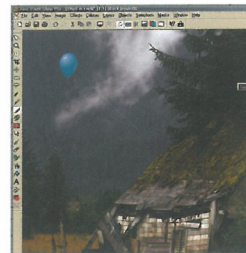

kon belüli megnyitásra és gyors illusztrációk készítésére.

Kérdés-felelet

K Miért van szükség a Paint Shop Pro vagy PhotoShop programokon felül egy vektorgrafikai programra is?

F A Paint Shop Pro, a PhotoShop vagy más komoly programok alkalmasak fényképek szerkesztésére, képek megfestésére és megrajzolására, speciális képszerkesztésre. Ha viszont emblémára, fejlécre vagy prospektusokhoz készülő képekre van szüksége, az Ability Draw a megoldás.

K Nem találok a kép elforgatásához szükséges eszközt?

F Sajnos, az Ability Draw programban nem tudja végrehajtani ezt a műveletet.

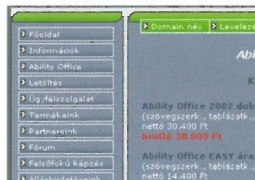
K A képet beillesztetem az Ability Write programba. Tudok-e még változtatni a képen?

F Igen. Az Ability Write programban kattintson duplán a képre, és megnyílik egy olyan ablak, amelyben a képszerkesztéshez szükséges összes rajzoló eszközt megtalálhatja. A kép teljes megjelenítéséhez lehet, hogy szükségessé válik az ablak átméretezése, de a szerkesztés végén a kép méretét újra be kell állítania.

K Az általam használt demo változat már nem működik. Hogyan tudom újra elindítani?

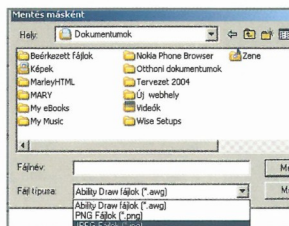
F Meg kell vásárolnia a szoftvert. A 'Trial unlock' kód megvásárlásához látogasson el a www.ability.com-ra, és kattintson a Buy it now hivatkozásra.

Hibakereső

Egyik képét sem tudja használni Wordben.

Az Ability programcsomag részei között kiváló az együttműködés. Az Ability Draw saját fájljait '.awg' fájlkiterjesztéssel menti, amit a többi Ability program felismer, de a Word nem tudja kezelni. Ezért fájljait

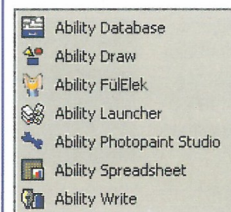

olyan formátumban kell mentenie, amelyet a Word is felismer, például a '.jpg'-ben. Kattintson a Fájl menü Mentés másként parancsára. Kattintson a Fájl típusa rovara és válassza a JPEG Fájlok (*.jpg) opciót. Most már beillesztheti a képet a Word dokumentumba.

Szótár

Optimalizálás A grafikus fájl mélységének, felbontásának és méretének minőségromlás nélküli csökkentése. Ezt az eljárást általában digitális képek világhálón történő megjelenítésekhez használják.

Ability Office Szövegszerkesztő és táblázatkezelő programot is tartalmazó programcsomag.

PDF (Portable Document Format). Az Adobe Acrobat Readerrel olvasható, csekély méretű fájlformátum, amelyen más felhasználók pontosan az eredetivel megegyező formában tekinthetik meg az elkészült dokumentumot.

Vektorgrafika Matematikai módszerekkel kiszámított vonalakból álló kép. Az ilyen kép minőségromlás nélkül nagyítható illetve kicsinyíthető.

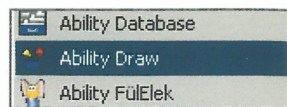
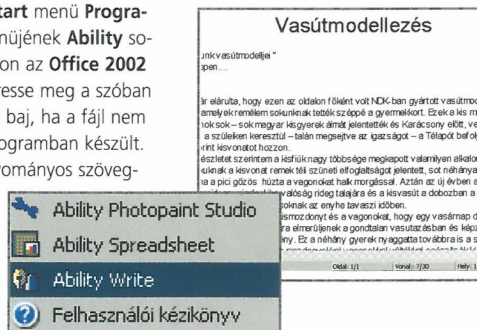

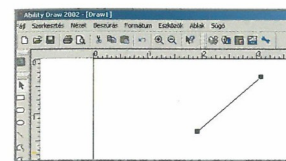
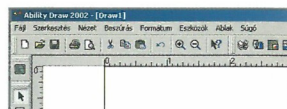
Elegáns fejléc

Az Ability Draw és Ability Write programok segítségével pillanatok alatt stílusos grafikákat illeszthet levele fejlécébe.

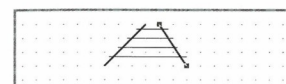
1 Lépjen a **Start** menü **Programok** almenüjének **Ability** sorára és kattintson az **Office 2002** sorra, majd keresse meg a szóban fogó fájlt. Nem baj, ha a fájl nem Ability Write programban készült. Bármilyen hagyományos szövegszerkesztő programban készült fájl gond nélkül megnyitható.

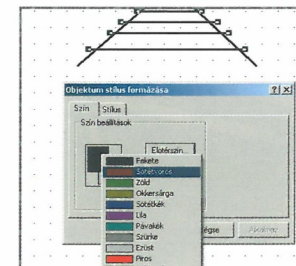
2 Nyomja meg a **Start** menü **Programok** almenüjének **Ability Office 2002** sorát, majd válassza az **Ability Draw** programot. Megjelenik egy új ablak. Kattintson a **Vonal** eszközhöz.

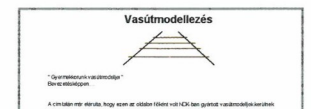
3 Rajzoljon bárhol az oldalon egy ferde vonalat a **Vonal** eszköz segítségével. A rács megjelenéséhez, kattintson a képernyő alján lévő **Grid** ikonra. Rajzoljon még több vonalat, megpróbálva vonatsíneket formázni.

4 A **Shift**et lenyomva kattintson egyenként a 'talpfákra'. Kattintson jobb egérgombbal és válassza a **Tulajdonságok** opciót. Válassza az **Előtérszín** parancsot, és válasszon egy megfelelő színt. Nyomja meg az **OK** gombot.

5 Kattintson a **Szöveg**-**doboz** ikonra, rajzoljon szövegdobozt. A szövegdoboz keretes és szürke. Válassza a **Selection** eszközt, jobb egérgombbal kattintson a szövegdobozon. A **Tulajdonságok** opcióban változtassa a háttér színét fehérre. Gépelje be a szöveget. A képet mentse 'logo.awg' néven. Lépjen az új Ability Write dokumentumra, válassza a **Beszúrás** menü **Kép/Fájlból** opcióját, végül jelölje ki a képfájlt.

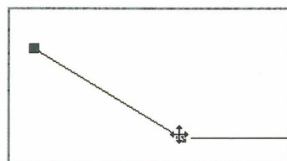

Egyszerű térkép készítése

A **Rajz** eszközzel egyszerű térképet készíthet. Ezt elhelyezheti például egy meghívón, a helyszín könnyebb megtalálásához.

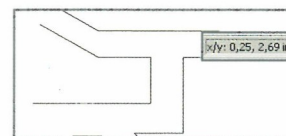
1 A **Draw Project** ablakban kattintson a **Vonal** ikonra.

2 A kurzor keresztte változik. Kattintson rá, és húzzon egy vonalat keresztül az oldalon, ezzel jelöli a térképen az utat.

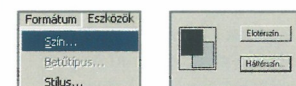
4 Ha törölni akar egy vonalat vagy utasítást, nyomjon **Visszavonást**.

5 További vonal beillesztésével újabb utcákat tüntethet fel. A párhuzamosság beállításához használja a képernyő alján lévő **grid** referencias opciót.

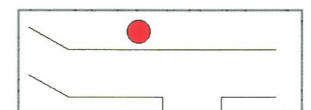

6 A postaláda szimbólum beillesztéséhez kattintson az **Ellipszisre**. Rajzoljon egy kört lakóhelye megjelöléséhez.

7 Jelölje ki a kört, majd kattintson a **Formátum** menü **Szín** opciójára. Nyomja meg az **Objektum Stílus Formázása** ablak **Háttér** színt gombját.

8 A színskálából válassza a pirosat, nyomjon **OK**-t. Kattintson az **Objektum Stílus Formázása** ablak **OK** gombjára, és a piros kör megjelenik a térképen.

Ötlet

Mentse a térképet biztonságos helyre, bármikor szüksége lehet rá.

Kisokos

Dokumentumok nyomtatása

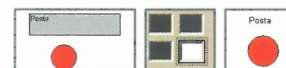
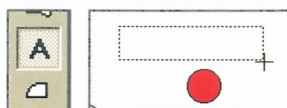
A dokumentum kissé szemcsésnek is látszhat, de a vektorgrafikák kiváló minőségű nyomatok készítését teszi lehetővé. A nyomtatás minősége kizárólag a csatlakoztatott printer felbontásától függ. Éppen ezért a vektorgrafikát hatalmas plakátok és képek készítésekor is alkalmazzák, amikor többféle méretű nyomtatott anyag elkészítése a feladat.

Szöveg beszúrása

Utolsó lépésként magyarázó szöveget is elhelyezhet a térképen.

1 Kattintson az eszköztár **Szöveg**-**doboz** ikonjára, majd a bal egérgombot lenyomva húzással jelölje ki az oldalon a szövegdobozt.

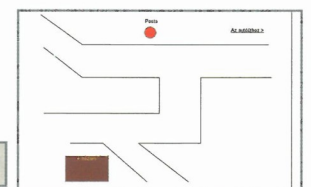
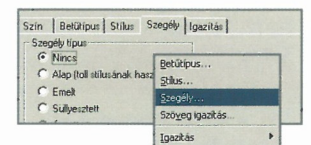
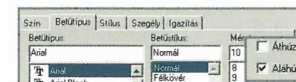

2 Írja be a szöveget, majd lépjen a **Formátum** menü **Szín** opciójára. Kattintson a **Háttér** színt parancsra és válassza a fehér színt. Nyomja meg az **Objektum Stílus Formázása** ablak **OK** gombját.

3 A keret eltávolításához jelölje ki a dobozt, kattintson a **Formátum** menü **Szegély** almenüjére.

4 Válassza az **Objektum Stílus Formázása** ablak **Szegély** fülét és jelölje meg a 'Nincs' opciót. Nyomja meg az **OK** gombot.

5 Kattintson a **Formátum** menü **Betűtípus** opciójára. A **Betűtípus** fül alatt válasszon betűt, méretet és típust, például 'Aláhúzott'.

**Beszélő
oldalak**

- ▶ Kommentár írása
- ▶ Csatolás a weblaphoz
- ▶ A JavaScript használata hangfájloknál
- ▶ Kisméretű hangfájlok

A man in a light blue dress shirt and a patterned tie is shouting into a large, golden brass megaphone. He is standing in a field of numerous 3D '@' symbols that appear to be floating or scattered around him. The background is a gradient of purple and blue, and the overall scene suggests a message being broadcast through digital communication channels.

Vállalkozó szellemű weboldal-szerkesztők ún. Javascriptet használva összetettebb trükköket is alkalmazhatnak. Ugyanis lehetőség van a HTML dokumentumba további elemként hangfájlokat vagy hiperlinkeket csatolni,

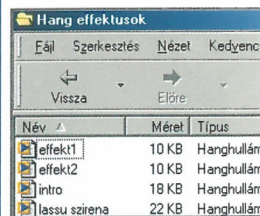
amelyek a weboldalra látogatót segítik az oldalon való tájékozódásban. Ha előre megtervezi a hangalámondást, és a fájl mérete is ügyel, akkor olyan weboldalt készíthet, amelyet igazán könnyű használni, és a betöltése sem tart sokáig.

A kommentár a modern multimédia elengedhetetlen része. Dokumentumfilmek, hirdetések és multimédia CD-ROMok használják magyarázat vagy meggyőzés céljából. Ha hangálomondással kívánja gazdagítani weboldalát, de nincs ötlete, hallgasson meg néhá-

nyat az említett példából. Figyelje meg a hang stílusát, a nyelvezetet, különösen a rádióreklámok által használt hatásos érvelést. Megfigyelheti azt is, hogy hírességeket előszeretettel kérnek fel ilyen feladatra. Ha tudja utánozni egy híres ember hangját, felkelheti vele virtuális látogatói figyelmét.

Szótár

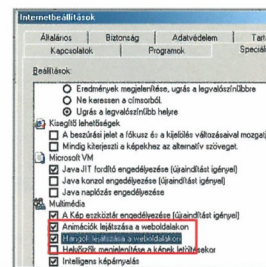
F A számítógép web-böngészője esetleg úgy van beállítva, hogy az ilyen fájlokat ne játssza le. Érdemes az internetes beállításokat ellenőrizni. Az Internet Explorerben az **Eszközök** menü **Internet-**

F igen. Lehetősége van erre is. Bármilyen típusú felvételt felhasználhat. Több rövid hanghatás használata alkalmas arra, hogy a multimédia miatt az oldal kitűnjön a weboldalak közül, ugyanakkor a betöltési idő ne növekedjék.

F Hacsak nem használ túl sok és hosszú kommentárt, nem valószínű, hogy ezzel a problémával szembesüljen, mivel a hely általában több mint elegendő. A legkisebb fájlméret alkalmazásával pedig biztosíthatja, hogy a honlap látogatóinak ne kelljen majd hosszú ideig várni, míg a weboldalhoz tartozó hangfájlok betöltődnek.

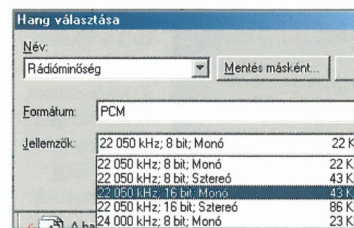

beállítások pontját kell kiválasztani. A párbeszédablakban a **Speciális** fülre kell kattintani, ahol a Multimédia szekción belül a **Hangok lejátszása a weboldalon** opciónak kell bejelölve lennie.

**A hangfelvétel
nagyon zajos lett.**

Sok PC mikrofon nem a legjobb minőségű, úgyhogy érdemes egy jobbat vásárolni, vagy kölcsönkérni. A számítógépek hűtő ventilátora is elég zajos lehet, úgyhogy felvétel ese-

tént cészerű minél messzebb menni tőle. Ha a hangfelvétel minősége gyenge lett, akkor újból fel kell venni a hangot 8 helyett 16 bites szinten. Ez persze megkétszerezi az adott fájl méretét, és a wendobal betöltési idejét is megnöveli.

```
<HEAD>
<TITLE>Kedvenc linkeim lap</TITLE>
<META content="text/html;
charset=windows-1252" http-equiv=Cont
</HEAD>
<BODY bgColor=#ffffee link=#ff0000
```

HTML Angol nyelvű rövidítése (HyperText Markup Language) a weboldal készítésére használt programkódnak. Extra HTML betoldásokkal az `<and>` szimbólumok közt tudunk kommentárt csatolni.

Javascript Programnyelv, aminek a használatával a weboldalunk funkcióit bővíthetjük. Interaktív elemek beépítését teszi lehetővé, amire a HTML önmagában nem lenne képes.

Szerzői jog:	Nincs szerzői jogi (Copyright) információ
Hossz:	7.30 mp
Audioformátum:	PCM, 44 100 kHz; 16 bit; Sztereó

Sample rate (Mintavételezés) A digitális adat rögzítésének frekvenciája, mely a hangminőséget befolyásolja. Jobb minőség nagyobb helyet igényel, de 8 KHz már elég és praktikus is.

WAV fájl Digitális hangfelvételeknél használt formátum.

Fájl típusa:	Hangok (*.wav)
Formátum:	PCM 22 050 kHz; 8 bit; Monó

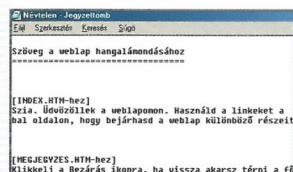
Hangrögzítés

Mielőtt még a felvételt elkezd, tervezze meg és próbálja el, hogy mit fog a kommentárban mondani.

1 A szöveg megírására használhatja a Jegyzetömböt vagy egy szövegszerkesztőt. Jobb a szövegezést még ezen a szinten tisztázni, mint később változtatni már a felvétel elkészülte után.

Szöveg a weblap hangalámondásához

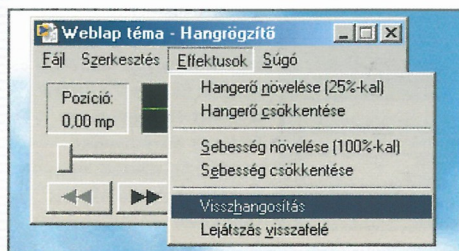
Szia. Üdvözöllek a weblapon.

3 A hangfelvételekhez használja a Windows Hangrögzítőjét. Ehhez kattintson a **Start** menüben a **Programok**, majd a **Kellékek, Szórakozás** végül a **Hangrögzítő** pontokra. Miután elkészítette az összes szükséges kommentárfájlt, hallgassa meg mindegyiket, és ellenőrizze a szöveget, a hang tónusát. Vegye fel újra azt a részt, amellyel nem elégedett.

4 A Hangrögzítőben néhány egyszerűbb hangeffekttel gazdagíthatjuk a kommentárt. A megnyitott programban az **Effektusok** menüben tud választani a lehetőségek közül. A felvétel hangerejének szabályozásán kívül a felvétel gyorsítható, illetve lassítható, és visszhangosítható. Fontos, hogy ne használjunk belőlük egyszerre túl sokat.

Fókuszban

Kommentár csatolása

A kommentárfájl minden virtuális látogató számára megnyílik.

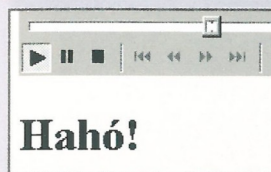
1 Nyissa meg a weboldalt a **Jegyzetömbben**. Láthatóvá válik a HTML kód. A **<BODY>** címke alá szűrjön be egy üres sort. Ez a címke a dokumentum elején található.

2 Gépelje be az **<EMBED>** HTML címkét, ahol nevezze meg a kommentárfájlt (udvozlet.wav). Mentse el így az oldalt, majd nyissa meg a webböngészőben. A kommentár azonnal hallható lesz, és egy vezérlő panel is megjelenik.

3 Bár ennek a panelnek a segítségével a látogatók számára lehetővé válik a kommentár kikapcsolása, elindítása, mégis inkább zavaró elem a weboldalon. Hogy ne jelenjen

```
<HTML>
<HEAD>
<TITLE>Üdvözlét</TITLE>
<META content="text/html; charset=utf-8" http-equiv="Content-Type">
</HEAD>
<BODY bgColor=#FFFFFF link=#FF0000 vLink=#993300>
<IMG height=60 src="fejlec2.gif" width=460>
<H1>Hahó!</H1>
```

```
<BODY bgColor=#FFFFFF link=#FF0000 text=#000000 vLink=#993300>
<EMBED SRC="udvozlet.wav" AUTOSTART="TRUE" HIDDEN="TRUE" HIDECONTROLS="TRUE" WIDTH=460 HEIGHT=60 SRC="fejlec2.gif" WIDTH=460>
<H1>Hahó!</H1>
```



```
<BODY bgColor=#FFFFFF link=#FF0000 text=#000000 vLink=#993300>
<EMBED SRC="udvozlet.wav" AUTOSTART="TRUE" HIDDEN="TRUE" HIDECONTROLS="TRUE" WIDTH=460 HEIGHT=60 SRC="fejlec2.gif" WIDTH=460>
<H1>Hahó!</H1>
```

meg, a weboldal HTML kódjába az udvozlet.wav html címkébe írjuk be: **'HIDDEN=true'**.

Beszélő link Javascripttal

Nem csupán kommentárokat használhatunk a weben. Sokféle típusú link alkalmazható.

1 A webböngészőben lehetőség van arra, hogy egy hangfájl a látogató egérmozgásának hatására szólaljon meg. Ehhez egy második 'EMBED' címkét kell a HTML dokumentumba beszúrni, ahogy a képen látszik (jobbba).

```
<BODY bgColor=#FFFFFF link=#FF0000 text=#000000 vLink=#993300>
<EMBED SRC="udvozlet.wav" AUTOSTART="TRUE" HIDDEN="TRUE" HIDECONTROLS="TRUE" WIDTH=460 HEIGHT=60 SRC="fejlec2.gif" WIDTH=460>
<H1>Hahó!</H1>
```

```
<A HREF="links.htm"
onMouseOver="javascript:document.soundfile.play()">
<IMG SRC="linkek.gif" HEIGHT=15 WIDTH=55 BORDER=0>
</a>
```

2 Fussuk át a HTML dokumentumot, hogy megtaláljuk azt a linket, hivatkozást, melynél az adott hangfájlt meg akarjuk szólaltatni. A baloldalon látható példában a 'linkek.gif' az, amelyik a látogatót egy másik oldalra navigálja.

```
<A HREF="links.htm"
onMouseOver="javascript:document.soundfile.play()">
<IMG SRC="linkek.gif" HEIGHT=15 WIDTH=55 BORDER=0>
</a>
```

3 A fenti kijelölt Javascript kódot írjuk a 'A HREF=' címkébe, ügyelve arra, hogy az a címke '>' szimbóluma elé kerüljön. Mentse el

a változtatást, majd nyissa meg a böngészőben. Amint az egér a link fölé érkezik, megszólal a hangfájl.

Feltöltés és tesztelés

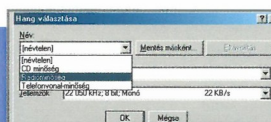
A kommentárfájlok csatolása után ellenőrizni kell, hogy nincs-e bennük valami hiba. A tesztelés elengedhetetlen; ehhez el kell különítenie egy területet a weboldalon, ahová nem utal egyetlen link sem, vagyis teljesen „rejtett”. Töltse fel az összes fájlt, weboldalakat, grafikát és kommentár fájlokat. Jegyezze meg a hely webcímét, és egy másik számítógéppel navigáljon a weboldal URL címére, és tesztelje az összes kommentárt. Végül, mikor meggyőző-

Kisokos

Kis fájl méret

Még egy rövid kommentár is jelentősen növelheti a weboldal letöltődésének idejét. A WAV fájl méretét alacsony rögzítési szint alkalmazásával csökkenthetjük. Indítsa el a Hangrögzítőt és nyissa meg benne a kívánt fájlt. A Fájlméret menü Tulajdonságok opcióját válassza, majd kattintson

a Konverzió gombra, és a Név panel melletti lefelé mutató nyilat használva állítsa át a hangminőséget. Weboldalak esetén a Rádióminőség opció elegendő. Amennyiben sztereó hangot akar, akkor válassza a '16,000 kHz, 8 bit; Sztereo 31KB/mp' opciót.

Az Outlook emlékeztetője

Tökéletes időzítés

Tartalom

- ▶ A találkozók, feladatok és üzenetek egyesítése
- ▶ Adatbázis-kezelés az Archiválás segítségével
- ▶ Kategóriák és emlékeztető beállítása

A Microsoft Outlook egy nagy teljesítményű e-mail és információkezelő program, amely a Microsoft Office csomag tartozéka. Magában ötvözi az összes eszközt, amelyre szüksége lehet a személyes és üzleti élet menedzseléséhez. A program számtalan funkcióját sokan állandóan használják. Ez a kártya azokra a tulajdonságokra koncentrál, amelyek a Naptár és Feladatok lista használatán túlmenően segítenek

szervezni és rendszerezni az ügyeit.

Lépéselőny

Ha követi ezen kártya útmutatását, akkor függetlenül attól, hogy mennyire elfoglalt, mindig

a lehető leghatékonyabban fogja használni az idejét. Megtanulja az elvégzendő feladatok ütemezését és emlékeztető beállítását, amelyek figyelmeztetik arra, hogy egy feladat esedékes vagy egy találkozó közeleg.

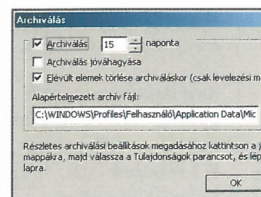
Tudta-e?

A személyes információkezelő eszközök az 1980-as években lettek népszerűek, amikor egy vasos Filofax minden üzletember alapfelszerelése volt. A személyi számítógépek piacán hamar kifejlesztették a határidőnapló elektronikus verzióit, mint a Microsoft Outlook, de az információkat valóban hordozhatóvá tevő

technológia csak az utóbbi években látott napvilágot. Utolsó generációjuk tagja, a Palm kéziszámitógép közvetlenül rákapcsolható a számítógépre, ahol szinkronizálja az adatait az információs adatbázissal. Ez azt jelenti, hogy ezután mindig magánál tarthatja névjegyzékét és határidőnaplóját.

Kérdés-felelet

K Hogyan archiválhatom automatikusan a régi elemeket?

F Kattintson az **Eszközők** menü **Beállítások** pontjára. Az **Egyéb** fülön kattintson az **Archiválás**ra és állítsa be az opciókat. Az alapértelmezett archiválási fájl végződése legyen 'archive.pst'. Nyomjon **OK**-t kétszer. Most állítsa be a mappák tulajdonságait. A mappalistában minden mappára kattintson jobb egérgombbal, majd válassza az **Adatlapot** és az **Archiválás** fület. Pipálja ki a 'Régi elemek áthelyezése az alábbi fájlba' opciót, és a megadott fájl az archive.pst legyen. Az archiválás ettől kezdve automatikusan fut.

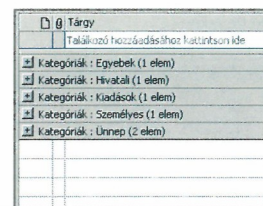
K Hogyan adhatom hozzá a Mappalista ikont az eszköztárhoz?

F A **Nézet** menüben menjen az **Eszköztárak** pontra és a **Testreszabás**ra.

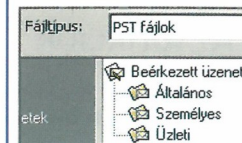
A Parancsok fülön a 'Kategóriák' táblában jelölje ki a **Nézet**-et. A Parancsok táblából húzza át a **Mappalista** ikont az eszköztárra. Ha elkészült, zárja be a Testreszabás ablakot.

K Hogyan válasszam külön az eltérő információ típusokat?

F Jó ötlet olyan kategóriák létrehozása, amelyek lefedik az összes adattípust, amit az Outlookban tárol, mint például munka, barátok vagy család. A bejegyzéseket ennek megfelelően rendezheti el. Új kategória hozzáadásához menjen a **Kategóriák** ablakra a **Szerkesztés** menüben. Ha jobb egérgombbal egy elemre kattint, miután kiválasztotta a kategóriák listáját, akkor hozzáadhatja valamelyik kategóriához. A bejegyzések kategória szerinti megtekintéséhez lépjen a **Nézet** menüben a **Jelenlegi nézet**, 'Kategóriák szerint' opciójára.

Szótár

PST Az Outlookban használt fájlterjesztés, amely az összes elérhetőséget, üzenetet és időbeosztást tartalmazza. Fontos, hogy rendszeresen biztonsági mentést készítsünk a fő Outlook.pst fájlokról.

Mappalista Az Outlook mappái nem azonosak a Windows Intézőben látott mappákkal. Nem tartalmaznak egyéni fájlokat. Minden Outlook mappa a PST fájlban tárolódik. Ezek a mappák a programon belüli elemek szortírozására szolgálnak.

Húzd és ejtsd A Windows elemek áthelyezésére utaló művelet egérrel. Helyezze a kurzort az áthelyezni kívánt tárgy fölé, és nyomja le a bal egérgombot. Tartsa lenyomva, miközben mozgatja az elemet, majd engedje fel, ha le szeretné tenni.

Archiválás A már nem használt elemek külön helyre történő áthelyezése, törlésük helyett.

Hibakereső

Retteg az Outlookra veszélyes vírusoktól.

Az Outlook sikerének hátránya sajnos az, hogy sok újkeletű vírus, mint az 'I Love You' kifejezeten az Outlook e-mail felhasználóit célozta. A vírusok beépített szkriptíró funkció segítségével teszik tönkre a felhasználó

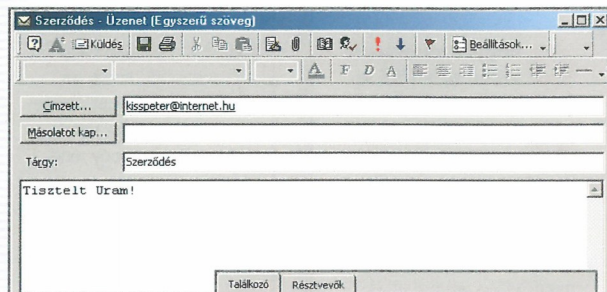

gasson a www.symantec.com-ra.

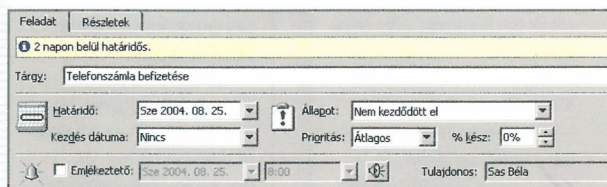

A fő funkciók

A Microsoft Outlook fő alkalmazásai az e-mail program a Névjegyzékkel, Naptárral és Feladatok listával.

A Naptár programmal az átfedés veszélye nélkül ütemezheti találkozóit.

A Feladatok ideális szervezője az elintézendő ügyeknek.

A Névjegyalbum egy teljes adatbázis, amelyben mindenki szerepel, aki számít, és amely közvetlenül kapcsolódik az Outlook e-mail programjához.

Ötlet

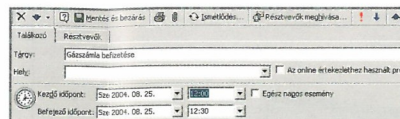
A Microsoft Outlookban nyomja le a Ctrl+Y billentyűket a Map-paváltás ablak megnyitásához.

■ Az információ bevitelle egyszerű feladat. Minden terület számos adatbeviteli mezővel rendelkezik, ahol annyi információt adhat meg, amennyit csak akar. A Microsoft Outlookhoz hasonló programok igazi előnye, hogy a rendelkezésre álló eszközök működésbe lendítik a megadott információt.

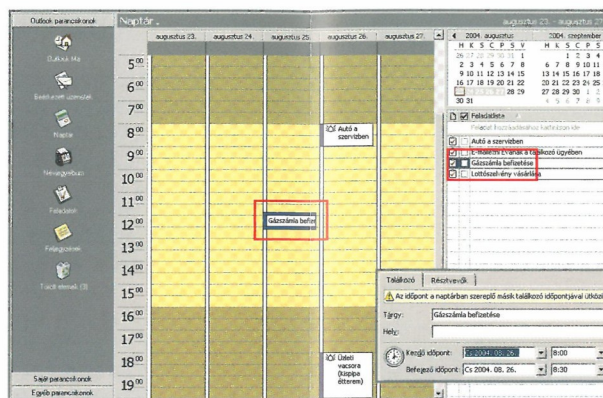
A feladatok ütemezése

Ha a Naptárban rögzíti a találkozókat és látogatásokat, ne hagyja figyelmen kívül a Feladatok listában szereplő többi eseményt.

A Feladatok listát használja a szokásos módon feladatai összeszedéséhez, ezután azonban húzza át az egyes feladatokat a Naptárba, és rendeljen időintervallumot hozzájuk. Így megmarad a Feladatok lista

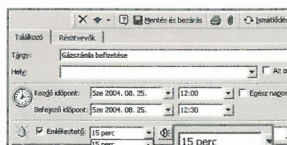

egyértelmű útmutatása, miközben látható lesz, hogy ütközik-e a Nap-tárral egy-egy feladat.

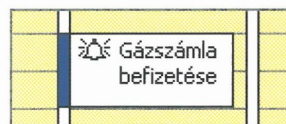
Emlékeztetők

A feladatokhoz vagy találkozókhöz emlékeztetőket kapcsolhat, hogy figyelmeztessék a kezdési időpont előtt, de a számítógép közelében kell lennie, hogy lássa az emlékeztetőt.

1 A Találkozó ablakban te-
gyen pipát az 'Emléztető' jelölő-
négyzetébe, és adja meg, hogy
mennyi idővel a kezdés előtt jelez-
zen az emléktető.

2 A Naptáron egy kis harang ikon jelenik meg a találkozó mellett, amely jelzi, hogy emlékeztetőt adott meg.

3 Egy felvillanó ablak fog megjelenni, emlékeztetve az esemény időpontjára.

Fókuszban

Találkozó

Több módon ütemezheti a találkozóját, ezek közül az egyik során e-mailben kell jóváhagyni az adott találkozót.

1 A Naptár ablakban kattintson
duplán a tervezett időpontra.

3 Ha a szereplőket szeretné e-mailben a találkozó jövőhagyására kérni, kattintson jobb gombbal egy időpontra és az **Új értekeztetés összehívása** opcióra. Az értekeztetés e-mail ablak megnyílik.

2 Lépjen a Címjegyzékre, kattintson duplán a meghívandó emberek nevére. Töltse ki az űrlapot. Kattintson a **Mentés, Bezárásh**ra. A találkozó megjelenik a Naptárban.

4 Kattintson a **Címzett** gombra. Kattintson duplán a szereplők nevére, majd nyomjon **OK**-t. Töltsse ki a többi adatot, és nyomja le a **Küldést**.

Feljegyzések

Használjon feljegyzéseket tervezés közben. A későbbiekben ezeket találkozásként, feladatokként vagy akár e-mail üzenetként alakíthatja, ha a feljegyzés ikonját áthúzza a megfelelő mappába.

1 Kattintson a **Feljegyzés** ikonra az Outlook parancsikonok táblájában. Kattintson duplán a Feljegyzések ablakban feljegyzés írásához.

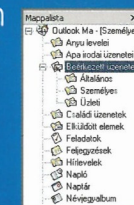
2 Húzza a feljegyzést egy mappába, ha feladattá, üzenetté vagy találkozásvá akarja alakítani.

Kisokos

Navigáció Outlookban

Az Outlook hatékony használatához tudnia kell, hogyan váltson a különböző Asztali nézetek között, és hogyan érje el az alkalmazásokat. A Nézet menüben kattintson a Mappalistára, hogy lássa az összes mappát. Ebben a nézetben áthúzhatja az elemeket. Egy Outlook alkalmazás

futtatásához kattintson a kis nyílra az eszköztáron található

Animálás tweeninggel

Rajzfilm-
készítés

Tartalom

- ▶ Animálás a PC segítségével
- ▶ A tweening (átalakítás) művelete
- ▶ Az alakzatok mozgatása és módosítása
- ▶ Képtámenetek kialakítása a Flash programban

Az 'átalakítás' (tweening) olyan technika, amely az animált képek vagy rajzok közé további képkockákat generál. A képkockák tucatnyi másolata segítségével még a leg-
rövidebb film is több órányi vagy több napos hosszúságúvá alakítható. A multimédia programok használatával (mint a Macromedia Flash programja vagy az Iota szoftver Complete Animation alprogramja) a gép előtt ülőnek csak a legfontosabb kockákat

kell megrajzolni, a kevésbé fontos (köztes) kockákat a gép a meglévők közé rajzolja.

Próbálja ki otthon

Kísérletezzen a tweening technikával, és animációi elkészítésekor rengeteg időt és energiát takarít-

hat meg. Nincs szükség Walt Disney filmekhez hasonló költségvetésre, otthoni gépén is megoldhatja a szükséges feladatokat. A kártyából megtudhatja, hol található a világhálón animációs szoftvert, és hogyan készítheti el saját animációit.

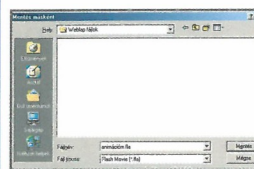
Tudta-e?

A mikor az animálás még gyerekcipőben járt, minden képkockát egy ember rajzolt meg. A hosszabb rajzfilmeknél azonban ez már túl sok munka egyetlen személynek, így a vezető animátor rajzolja meg a kulcsfontosságú képkockákat (cels), majd beosztott animátorai

készítik el a köztes, vagyis tween képkockákat. Az 1970-es években a New York Institute of Technology animátorai kidolgozták a köztes kockák megrajzolásának elvét (tweening), majd azt a szoftvert, amely a megrajzolt kockák közé köztes képkockák sorát volt képes berajzolni.

Kérdés-felelet

K Használhatok-e generált köztes képeket saját honlapomon is?

F Igen. Animációját animált GIF fájl formájában mentheti, majd honlapszerkesztő szoftver segítségével beillesztheti saját honlapjába. Ha a Flash programot használja, a Flash fájlt közvetlenül a honlaphoz kapcsolhatja. Az animáció megtekintéséhez a honlagra látogatóknak Flash plug-in programra lesz szükségük, amelyet viszont ingyenesen tölthetnek le a www.macromedia.com/downloads honlapcímről.

K Animálhatok-e egyszerűen két képet?

F Jó összehatást érhet el, ha az egyik fénykép egy részletét háttérre tegnek kivágja animáló programban. Ezt

követően a másik kép kiválasztott részletét a háttér előtt mozgathatja. Jó példa erre a levegőben repülő madár.

K Miért olyan nagy az animált GIF fájlok mérete?

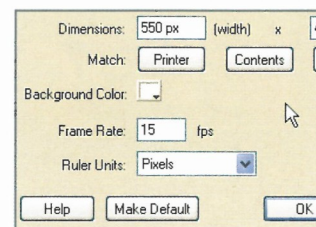
F Mivel minden képkocka egy önálló kép, így tehát 25 önálló kép adattartalma megegyezik 25 darab ugyanolyan méretű kép nagyságával. Ha aggódik, hogy GIF fájlja túl nagy lesz, próbálja azt lementeni QuickTime (*.mov) formátumban, ezáltal a fájlméret valószínűleg csökken, azonban a csökkenés mértéke az animáció összetettségétől függ. Éppen ezért érdemes fontolóra vennie, milyen hosszúra tervezi az animációt. Kerülje a túl nagy vagy túl hosszú animációk készítését. Nem csupán azért, mert a honlagra való feltöltés sok időt fog igénybe venni, hanem azért is, mert a honlagra látogatók az animáció letöltése közben könnyen beleunhatnak a várakozásba.

Hibakereső

Az átalakított (tween) animáció nem tűnik gördülékenynek.

Ha az animáció mozgása helyenként szaggatott, próbálja meg megnövelni a kulcsfontosságú képkockák közötti köztes kockák számát. Ellenőrizheti az animáció sebességét is.

gét is; legalább 15 fps érték szükséges, hogy az animáció a természetes mozgáshoz hasonlítson. Az ellenőrzéshez válassza a **Modify** menü **Document** parancsát, majd nézze meg, és szükség esetén változtassa meg a 'Frame Rate' rovat értékét, végül **OK**.

Szótár

Tweening (Átalakítás) Számítógép által készített képkockák, amelyek sorozatának két kulcsfontosságú képkocka közé ékelődése a mozgás hatását kelti.

Képkocka Az animált filmet alkotó önálló rajz.

Animált GIF Állókép helyett rövid animációt tartalmazó fájlformátum.

Cel A kézzel rajzolt animáció képkockái. Ezeket a rajzokat eredetileg átlátszó fóliákra, filmekre rajzolták, amelyeket ezután egymásra lehetett fektetni.

Fps (Frames per second) A másodpercenként megjelenő képkockák száma. Minél magasabb ez az érték, annál simább, gördülékenyebb az animáció. Az animációknál leggyakrabban használt érték a 24 Fps.

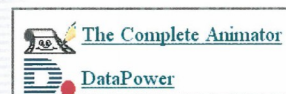
Kulcsfontosságú képkocka A tweening eljárásakor használt első/utolsó képkocka. A megfelelő szoftver, mint például a Flash, minden köztes kockát elkészít.

Timeline (Időtengely) A képkockák elhelyezkedését ábrázoló sáv. A sávra kattintva tetszés szerint mozoghat a kockák között.

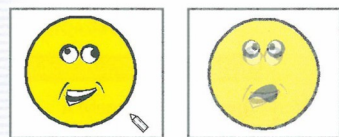
Manuális tweening

Bár bizonyos grafikai programok tartalmaznak tweening parancsokat, számítsd rá, hogy minden kockát meg kell rajzolnia.

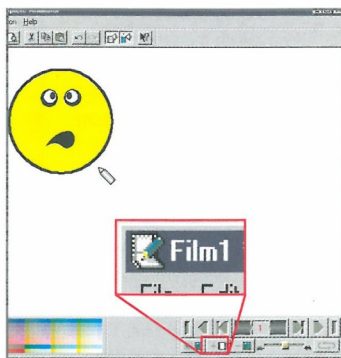

2 A program letöltéséhez és telepítéséhez kövesse a képernyő utasításait. Ezután lépjen a **Start / Programok / Iota Software** sorra és a listából válassza a **The Complete Animator Demo** sort. A Complete Animator segítségével, az eszköztár színező és rajzoló funkcióit használva helyezzen egy képet az első képkockába. Két új képkocka elkészítéséhez kattintson duplán a **New frame** parancsra.

3 Most a harmadik kockában készítse el a kép másik változatát.

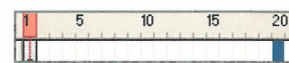
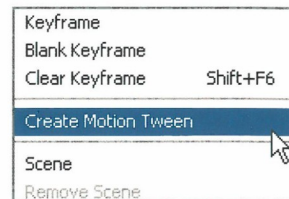
1 Látogasson el a www.iota.co.uk honlapra. A szoftver bemutató verziójának letöltéséhez kattintson a **Products**, majd a **The Complete Animator** hivatkozásokra.

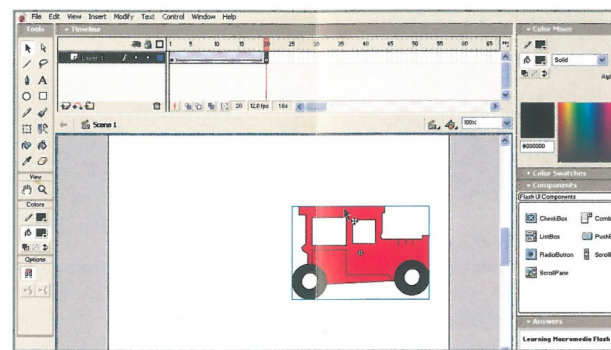
4 Lépjen a második képkockára, és az **In-Betweening** ikonra kattintva rögtön láthatja munkaterületen a két képkocka halványan egymásba csúsztatott képét. Most ezt a kockát alpnak véve megrajzolhatja a köztes képkockát, csakúgy, mint ha jelenában a manuálisan dolgozó animátorok tették.

Számítógépes tweening

Rengeteg időt és erőfeszítést spórolhat meg, ha a számítógépre bíz az animáció köztes filmkockáinak generálását.

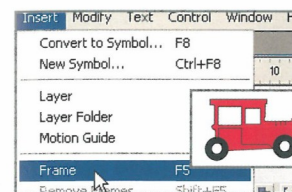
2 Az ablak tetején lévő időtengelyen kattintson a 20. számhoz, majd lépjen az **Insert** menü **Frame** opciójára.

3 Miután az időtengelyen kijelölte a 20-as értéket, húzza az alakzatot a munkaterület egy másik pontjára. A Flash program minden többi kockát elkészít. Kattintson az időtengelyen a köztes kockákra.

4 Az időtengelyen a köztes képkockákra egyenként kattintva megtekintheti, milyen munkát végzett a szoftver, azaz milyen új helyzetet ábrázoló képkockákat illesztett a kezdő és végpontok közé.

1 Töltse le a www.macromedia.com honapról a Flash bemutatót. Nyissa meg a programot, és az első kocka helyén készítsen a rajzoló eszközök segítségével egy egyszerű alakzatot. Jelölje ki az alakzatot, majd válassza az **Insert** menü **Create Motion Tween** parancsát.

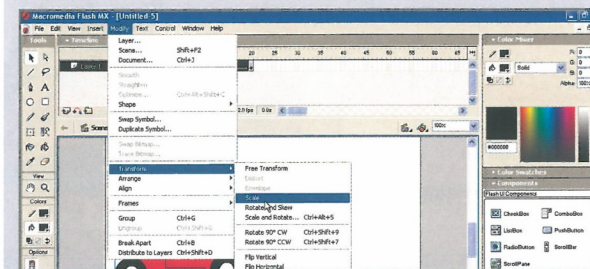

5 A Flash programban készült animáció megtekintéséhez nyomja meg a **Return** billentyűt.

Fókuszban

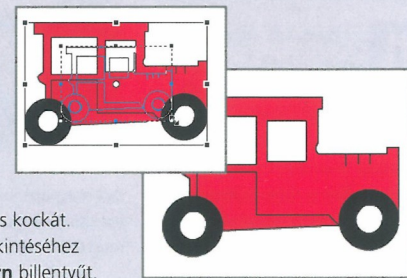
Alakzatok megváltoztatása tweeninggel

A tweeninggel megváltoztathatja az objektumok méretét és formáját, sőt a képernyő egy másik pontjára helyezheti át azokat.

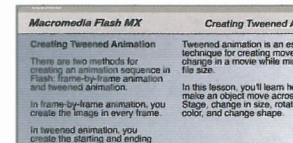
1 Az előbbi animációt felhasználva lépjen az időtengely első kockájára, jelölje ki az objektumot. Lépjen a **Modify** menüre és kattintson a **Transform**, majd a **Scale** parancsokra.

2 Most a körvonal sarkait az egér segítségével húzva változtassa meg az alakzat méretét. Amint elengedi az egérgombot, a program újrarajzolja az összes köztes kockát. Az eredmény megtekintéséhez nyomja meg a **Return** billentyűt.

Elképesztő animációk

Flash MX a különböző effektusok egész sorával áll rendelkezésére. Például pattogó labda hangját rendelheti egy mozgó körhöz, vagy a **Shape tweening** parancs segítségével az egyik alakzatot átviheti egy másikba. Az animációs effektusokról bővebben tájékozódhat, ha a **Help** menü **Lessons** almenüjének **Creating Tweened Animation** parancsát választja. Az útmutató megtekintéséhez kövesse a képernyő utasításait.

Ötlet

Mutassa meg gyermekeinek, hogyan olvashatnak össze fényképeket.

Kisokos

Képek egymásba alakítása átmenettel

A tweening módszert általában a rajzfilm animációkhoz használják, de ugyanez a módszer felhasználható fényképek megelevenítéséhez is. A Morphing szoftverek fokozatosan átvisszik az egyik képet a másikba. Ha kiválaszt egy kezdő és egy befejező képet, a szoftver elkészíti a köztes kockákat, és fokozatosan átvisszi az első képet a másodikba.

tes kockákat, és fokozatosan átvisszi az első képet a másodikba.

Kreatív XP-használat

Háttér
az Asztalon

Tartalom

- ▶ Az Asztal háttérének testreszabása
- ▶ Háttérkép létrehozása saját képekből
- ▶ Rendrakás az Asztalon
- ▶ Weboldalak megjelenítése az Asztalon

Ha az otthoni számítógépen való munka unalmassá válik, ideje színt vinni a PC-alkalmazásba. A Windows XP egyik nagyszerű tulajdonsága, hogy a felhasználók saját elképzelésüknek megfelelően alakíthatják a gép megjelenését. Bármikor könnyedén megváltoztathatja az Asztal hátterét. A megszokott háttér egy idő után egyhangúvá válhatnak, helyettük bemásolhat képeket az

Internetről, vagy letöltheti őket digitális fényképezőgépéről.

Egy kis képzelőerő

A Windows Megjelenítés tulajdonságai párbeszédablak segítségével könnyen megváltoztat-

ható a háttérkép külseje és hangulata, és az ember maga döntheti el, milyen látványelemek legyenek a háttérben. A Windows XP-vel akár egy weblapot is megjeleníthet az Asztalon, amelyel a világhálón böngészhet.

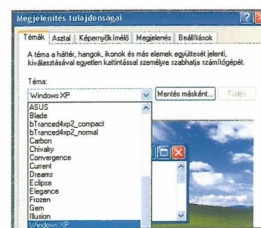
Tudta-e?

Egy egész sor interaktív bővítménnyel láthatja el a Windows XP Asztalát, a hírszolgáltatól az időjárásjelentésen át a sporteredményekig, ha ellátogat a Microsoft Képtárba. A Képtár megnyitásához menjen a 'Megjelenítés tulajdonságai' ablakba, kattintson az

Asztal füle. Válassza az Asztali elemek testreszabása gombot és a Web fület. Kattintson az Új gombra, válassza a Képtár felkeresése opciót. Megnyílik az internetes böngészőprogram az on-line képtárral. Elem hozzáadásához kattintson az Add to Active Desktop-ra.

Kérdés-felelet

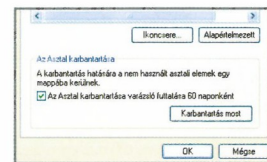
az 'Asztali elemek zárolása' opciót, nyomjon kétszer OK-t.

K Az Asztalom tele van ikonokkal. El lehet őket távolítani?

F Igen. A Windows XP-ben található egy úgynevezett Asztal karbantartása varázsló. Ez megjeleníti a 60 napnál régebben használt ikonok listáját, és felajánlja az eltávolításukat. Az Asztal karbantartása varázsló futtatásához menjen a 'Megjelenítés tulajdonságai' ablakba, és kattintson az **Asztal** fülre. Válassza az **Asztali elemek testreszabása**, majd a **Karbantartás most** parancsot. Nyomja meg a **Tovább** gombot, és pipálja ki az eltávolítható ikonok jelölőnégyzetét. A **Tovább** gomb újbóli lenyomása után nézze át az eltávolítandó ikonok listáját, nyomja meg a **Befejezés** gombot.

K Hogyan előzhető meg, hogy az Asztalon levő weblap mérete ne változzon meg minden újraindításkor?

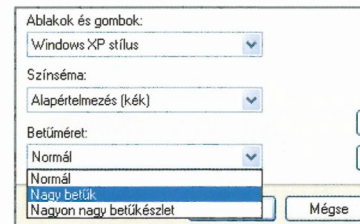
F Az Asztali weblap kis ablakban nyílik meg. Ha az egész képernyőn szeretné látni, kattintson a **Teljes méret** gombra a képernyő jobb felső sarkában. Menjen a Web fülre a 'Megjelenítés tulajdonságai' ablakban. Pipálja ki

Hibakereső

Nehezen olvasható a szöveg az Asztalon.

Ha nehéz kibetűzni az ikonok címkeit vagy a menük szövegét, akkor változtassa meg a betűtípust és a betűméretet az egész Windows-ban. Menjen a Megjele-

nítés tulajdonságai ablakba és kattintson a **Megjelenítés** fülre, majd a **Betűméret** legördülő menüre. Három lehetőség közül választhat: Normál, Nagy betűk, és Nagyon nagy betűkészlet. Válasszon közülük, majd nyomja le az **OK** gombot.

Szótár

ikon Egy olyan kis kép az Asztalon, amely egy program, fájl vagy mappa

megnyítására szolgál. Az ikon szó szintén használatos funkciók vagy eszköztár gombok leírására, mint például a Mentés vagy a Nyomtatás. A képek kifejezetten a gyors és könnyű felismerhetőséget segítik elő.

Asztal Az a terület, amelyet a Windows XP betöltődése után látunk. Neve arra utal, hogy a hagyományosan az íróasztalon található nyomtatott anyagokat és irodai felszereléseket egyre inkább a számítógép helyettesíti.

Grafika Bármilyen digitális kép, kivéve a fényképeket. Lehet ikon, gomb vagy művészi rajz.

Háttér Az Asztal háttere, ami lehet egyszínű, és lehet egy saját kezűleg beszkennelt kép is.

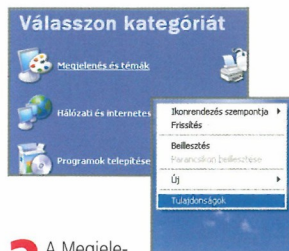
Megjelenítés tulajdonságai Az Asztal és az ikonok külső arculata.

Asztali háttérkép választása

A Windows XP-ben egy egész sor figyelemfelkeltő és vizuálisan izgalmas háttérkép található. Kövesse az alábbi utasításokat, és válassza ki a személyiségéhez illő képet.

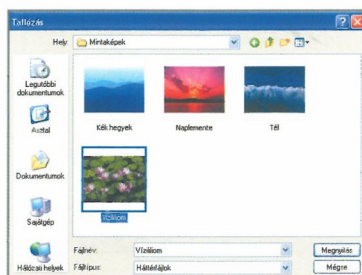
1 Menjen a **Start** menü **Vezérlőpult** parancsra. Kattintson a **Megjelenítés** ikonra, majd az **Asztal** fülre. Szintén célravezető, ha jobb egérgombbal kattint egyet az Asztal területén, és kiválasztja a **Tulajdonságok** opciót az előbukkanó menüből.

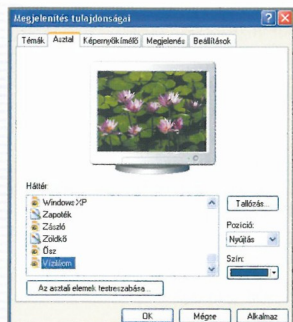
2 A Megjelenítés tulajdonságai ablakban talál egy listát a Windows XP háttérképeiről. Szintén lehetősége van tallózni egyéb alkalmas képek között a számítógép merevlemezén. Windows XP-ben BMP, GIF, JPEG, DIB vagy PNG képfájlokat használhat az Asztal háttéréként.

3 Ha a merevlemezén tárolt saját képet szeretne kipróbálni, kattintson a **Tallózás** gombra. A háttérként használható képek 'háttérképek' típusként vannak megjelölve. Jelöljön ki egy képet és nyomja le a **Megnyitás** gombot.

4 Miután kiválasztott egy képet, az megjelenik egy kis rajzolt képernyőn, hogy előnézetben is meg tudja nézni.

Ötlet

Ingyenes Asztali háttérképekért látogasson el www.cool-wallpapers.com webhelyre.

Fókuszban

Képek átalakítása

Miután kiválasztotta az Asztal háttérét, még jobban személyre szabhatja a megjelenésének pontos módját.

1 Kattintson a **Posíció** legördülő menüre a 'Megjelenítés tulajdonságai' ablakban. Három opciót kínál fel a kép elhelyezésére: Középen, Mozaik, Nyújtás.

2 A Mozaik megismétli a képet eredeti méretben, függőleges és vízszintes sorokban, ameddig a képek teljesen le nem fedik a képernyőt. A Középen opció az Asztal közepére helyezi a képet.

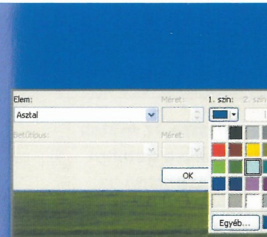
3 A Nyújtás opció átméretezi, hogy kitöltsse a teljes képernyőt. Ha a kép arányai eltérnek a képernyő arányaitól, akkor ez a kép torzulásához vezethet. Ha ezt el akarja kerülni, próbáljon a képernyőhöz hasonló paraméterű képet választani.

Kisokos

Tudatos arculat

Ha nem szeretne képet megjeleníteni az Asztalon, válasszon egy egyszerű színt. Menjen a 'Megjelenítés tulajdonságai' ablak **Asztal** fülére. Válassza a **Nincs** opciót a **Háttérnél**, és nyomjon **OK**-t. Ha meg akarja változtatni az alapszínt, kattintson a **Megjelenítés** fülre, ott jelölje ki a **Színséma** me-

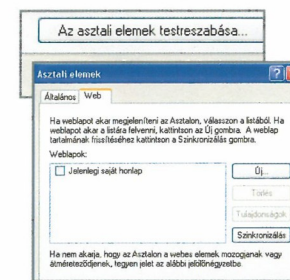
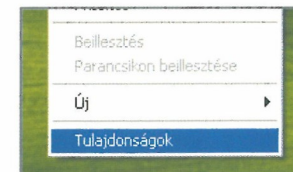

nüt, és kattintson a **Speciális** gombra. Válasszon új színt az '1. szín' legördülő menüből.

Weblap hozzáadása az Asztalhoz

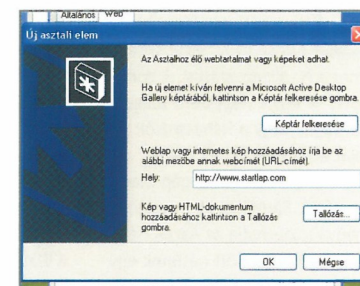
A Windows XP-ben található egy olyan funkció, amely lehetővé teszi egy élő weboldal használatát háttérként, miközben kapcsolódik az Internetre.

1 Amikor egy aktív weboldalt használ háttérként, akkor a böngésző elindítása nélkül szűrőzhet a világhálón. A kedvenc weblapja beállításához kattintson jobb gombbal az Asztalra, és válassza a **Tulajdonságok** opciót.

2 A Megjelenítés tulajdonságai ablakban kattintson az **Asztali elemek testreszabása** gombra. Az új ablakban kattintson a **Web** fülre. A Weblapok alatti mezőben a 'Jelenlegi saját honlap' szerepel. Kattintson a jelölőnégyzetbe, ha a böngésző jelenlegi kezdőlapját szeretné háttérként. Egyéb esetben nyomja le az **Új** gombot.

3 Egy internetes weboldal hozzáadásához írja be az oldal URL-jét a megfelelő mezőbe, és nyomjon **OK**-t. Ha a webhely jelszóval védett, írja be a jelszót a **Testreszabás** gombra kattintva. Egyéb esetben nyomjon **OK**-t.

4 A kiszemelt webhely címe megjelenik a Weblapok listában a kezdőlap mellett. Ha valóban csak az új honlap négyzete van bejelölve, nyomjon **OK**-t. Az Asztal fül alján kattintson az **Alkalmazás** és az **OK** gombokra. A kiválasztott weblap megjelenik az Asztalon. Ha be akarja zárni a webhelyet

és vissza szeretné térni az alapértelmezett Asztalhoz, nyomja meg a **Bezáras** gombot.

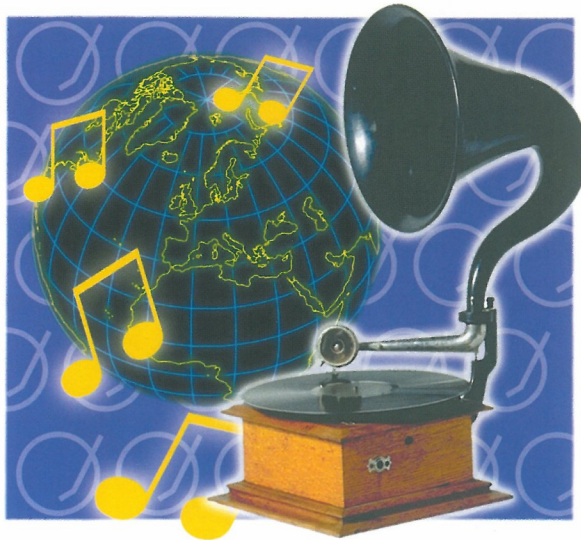
Zene a világhálón

A hangok házhoz jönnek

Tartalom

- ▶ Zenei stílusok felkutatása internetes könyvtárak segítségével
- ▶ Előadóművészek, hírességek honlapjai
- ▶ A Világhálóról letöltött zenei fájlok lejátszása

Az Interneten zenei témájú honlapok ezrei találhatók. Bizonyos honlapokat, mint például az előadóművészek saját oldalait a kiadó cégek működtetik. A lelkes rajongók is rengeteg honlapot üzemeltetnek, ahol kedvenc énekesükről vagy együttesükről olvashatunk. Sok honlapról lehet letölteni hanganyagokat, és ezek a PC-n közvetlenül lejátszhatóak. A legkülönbözőbb zenei fájlok, zeneszámok találhatók a neten.

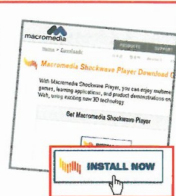
A letöltött anyag lejátszásához megfelelő szoftverre van szükség. Ha gépen nincs ilyen program, a szóban forgó honlapokon megtalálhatja a szükséges programok elérését segítő hivatkozásokat. Ezek a programok egyszerűen letölthetők, a gyakran ingyenesek.

Tetszés szerint

Gyerekjáték megtalálnia a megfelelő zenei stílust, az adott lemezt, sőt egy bizonyos zeneszámot is, ha tisztában van az Interneten elérhető számos keresési lehetőséggel és módszerrel.

Tudta-e?

Bár valószínű, hogy gépére telepítve vannak a hagyományos audió és videó szoftverek, ezek a programok nem alkalmasak rá, hogy optimális hangminőséggel szolgáltassák meg az Internetről letöltött zenei anyagokat. Beszerezhet speciális zenei lejátszó programot, amelynek letöltése gyakran még pénzébe sem kerül. A RealOne Player (www.real.com) és a Shockwave (www.macromedia.com) készítői megengedik a programok ingyenes verzióinak honlapról történő letöltését. Az említett két program segítségével a napjainkban az Interneten keresztül elérhető zenei fájlok majdnem mindegyike lejátszható.

Kérdés-felelet

K Miért tart olyan sokáig egyes fájlok letöltése?

F Ennek általában két oka van. Az első ok a modem sebessége. Mindenképpen érdemes 56 kb/s sebességű vagy gyorsabb modemet géphez csatlakoztatni. A második ok az, hogy a Világháló rendszerint lassúbb, amikor Amerika internetes kapcsolatban van. Legjobb, ha a képeket és a zenei fájlokat vagy korán reggel vagy későn este tölti le, vagyis olyan időszakban, amikor Amerikában dolgoznak vagy alszanak.

K Szükségem van-e bármi másra a zenei fájlok letöltéséhez?

F A modem és internetes kapcsolaton kívül szüksége lesz egy 16 bites (vagy nagyobb) hangkártyára, illetve egy pár jó minőségű számítógépes hangfalra. Nézzon utána; ha gépe multimé-

Download the free player:		Register Quick!	
Select your operating system:		E-mail Address:	
☐ X Mac OS X v10.2 "Jaguar"		First Name:	
☐ X Mac OS X v10.1.3-10.1.5		Last Name:	
☐ X Mac OS 8.6/9		Select country:	
☐ Win 98/NT/Me/2000/XP		United States	
Select a language:		Aplae Privacy Policy	
English			
Check system requirements and notes to QuickTime Pro and DVD			

ás PC, lehet, hogy ezek az eszközök alaptartozékok.

K Melyik segédprogram a legjobb?

F Az, amelyik képes kezelni a hangfájlfájlfarmátumát, amely viszont a fájl forrásától függően többféle lehet. A RealOne Player, Shockwave és Quick Time alapverzióit ingyenesen letöltheti, így akár mindhárom programot telepítheti, és a lejátszásához a legmegfelelőbbet használhatja.

K Mi az oka, hogy néha az adott zeneszámnak csak egy részét tudom letölteni?

F Nem mindegyik honlap tartalmazza a teljes zeneszámot. Lehet, hogy mintaként csak a szám egy része tölthető és játszható le. Ha tesszik a zene, hitelkártyája segítségével Interneten keresztül megrendelheti.

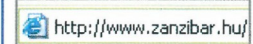
Szótár

Letöltés Fájl áthelyezése az Internetről vagy más hálózatról a saját számítógépére.

Multimédia Különböző audió és vizuális eszközök egységbe rendezése a számítógépen, mint például a grafika, animáció, videó és hang.

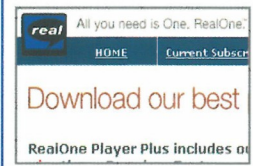
Hangkártya Az analóg jelek digitális jelekké alakítására szolgáló eszköz, amely ezáltal lehetővé teszi a hangok számítógépen történő lejátszását.

Cím A honlapok elérhetőségét jelző hely. A cím általában 'www.'-vel kezdődik és például magyar honlapok esetében '.hu'-val, amerikai honlapoknál '.com'-al végződik. Például a Zanzibár együttes honlapcíme: www.zanzibar.hu.

Segédprogram (Plug-in)

Kis szoftver, amely további funkciókkal ruhazza fel az alapprogramot.

Hibakereső

Olyan beépülő modul letöltésére kéri fel, amely már telepítve van a gépére.

A legtöbb cég gyakran frissíti szoftvereit, még az ingyenesen letölthetőket is, és erről figyelmeztést küld. Megtörténhet, hogy már letöltötte a RealAudio Player egyik változatát, és az Internetről

To listen to the RealAudio sound clips, you'll need: can download one at no charge

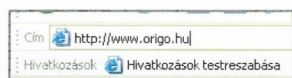
mégis újból letöltésre irányuló kérés érkezik. Ne aggódjon, csak arra hívják fel a figyelmét, hogy a fájl lejátszásához bővítésre van szükség, amely általában ingyenes. A frissítés telepítéséhez kövesse a képernyő utasításait. Ezt követően már az új programot fogja tudni használni.

Előadók vagy együttesek keresése

Az előadókra és együttesekre vonatkozó honlapok kereséséhez használjon keresőprogramot, például az Origót. A hivatalos honlapok nagyobb valószínűséggel tartalmaznak hangfelvételeket.

1 Csatlakozzon Internet-szolgáltatójához. Ha Internet Explorer használnál, válassza a **Start** menü **Programok** almenüjét, majd kattintson az **Internet Explorer** sorra.

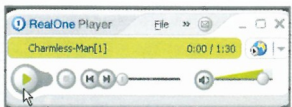
3 A számos témakör és kategória közül válassza a Szórakozás hivatkozást.

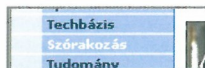
5 A megjelenő találatok mellett láthatja az adott honlap rövid tartalmát. Válassza azokat a hivatkozásokat, amelyek ismertetője hangfelvételekről, audio fájlokról tesz említést.

7 Majd a hangfájl is letöltődik. Ez a folyamat néhány percet vesz igénybe.

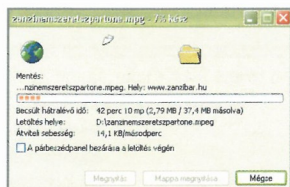
2 Amikor a program megnyílik, a címsorba gépelje be az Origo címét (www.origo.hu).

4 Kattintson a Zene sorra, majd az oldal bal alsó részében található Gyorskeresés rovatban válassza a 'csatornában' opciót, és írja be az együttes vagy előadó nevét, majd kattintson a **OK** gombra.

6 Amikor megtalálta a kívánt honlapot, kattintson arra a hivatkozásra, amelyről letölthető zenei számok (példánkban Letöltés hivatkozás). Ha gépen van lejátszó szoftver, a zeneszámok letöltődnek, vagy a honlap megkéri a megfelelő szoftver letöltésére.

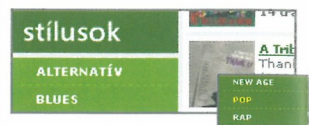
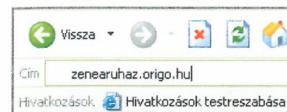

8 A fájl lejátszásához nyomja meg a lejátszó program **Play** gombját.

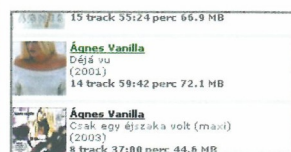
Zenekeresés zenei stílus alapján

Az Interneten megtalálhatja a zenei ízlésének megfelelő, meghallgatható számokat. Bármilyen zenét könnyedén megkereshet, legyen az jazz, blues, pop, rap vagy bármi más.

1 Az Interneten válasszon egy honlapot, például az Origo zenei áruháza (zenearuhaz.origo.hu).

2 A Stílusok listájából válasszon egyet, például az **Alternatív** stílust.

3 Kattintson a keresett zenei irányzatra, legyen ez, például a pop. Válasszon az előadók listájából (legyen ez Ágnes Vanilla). A megjelenő Tracklistában kattintson a meghallgatni kívánt számra.

Zenei magazinhonlapok

Az internetes zenei magazinok tartalma színes és gazdag. Ezenek mindent megtalál, a hazai cikkek on-line verzióitól kezdve egészen a rajongók által szerkesztett honlapokig és helyi írásokig.

1 Írja be keresőjébe a http://vizsla.origo.hu-t.

4 Ha valamelyik magazin honlapon meghallgatható számokat talál, a zeneszám lejátszásához kövesse a honlap utasításait.

Fókuszban

Zenei kiadók honlapjainak felkutatása

A komoly lemezkiadó cégek saját honlappal rendelkeznek, ahol felsorolják a gondozásuk alatt megjelent lemezek előadóit, és lehetővé teszik az újdonságokba való behallgatást.

1 Internetes böngésző programjába gépelje be a www.zenesz.lap.hu címet.

2 Ezen a zenei honlapokat kategorizáló oldalon megtalálhatja a legnagyobb külföldi és számos hazai kiadó hivatkozásait.

3 Válassza például a Magyarországi kiadók rovatot.

4 Ha például szeretne a Bahia kiadó honlapjára ellátogatni, kattintson az ABC sorrendben megjelenő lista megfelelő hivatkozására.

5 A Bahia főoldalának megjelenése után az Info részben található MP3 gyűjtemény hivatkozásra kattintva, böngészhet a meghallgatható zenék között.

Kisokos

Előadóművészek a világhálón

Sok zenész rendkívül körültekintően kezeli az Internet keresését. David Bowie például nagy energiát fordított honlapjára. A honlapcímek kitalálásakor érdemes alkalmazni a következő szabályt: a legtöbb cím 'www.'-vel kezdődik és '.com'-al végződik. Logikus tehát, hogy David Bowie hon-

lapcíme www.davidbowie.com, Madonnaé pedig www.madonna.com.

Emulátorok világa

A játék örök

Tartalom

- ▶ Játékemulátorok a számítógépen
- ▶ Emulátorok és ROM-ok beszerzése
- ▶ PlayStation játékok a számítógépen
- ▶ Emulátorok letöltése az Internetről

Evente több millió játékkonzolt adnak el világszerte, ilyen például a Sony PlayStation. A konzolok először akkor tettek szert széleskörű ismertségre, amikor a Nintendo és a Sega piacra dobta a 8-bites gépeit a nyolcvanas években. A Sega Dreamcast, a Sony PlayStation 2 és a Microsoft X-Box megjelenése óta a konzolra épülő interaktív játékok a technológiai fejlettség új szintjére léptek.

A számítógép mint játékkonzol

Nincs feltétlenül szükség konzolra ahhoz, hogy izgalmas és érdekesítő játékokat játsszunk. Ezt az úgynevezett emulátor programoknak köszönhetjük. Emulátorok segítségével a konzolokkal gyártott játékokat saját számítógépünkön is játszhatjuk.

Ez a kártya az emulátorok világába ad bevezetést. Megmutatjuk, hogyan működnek, hol találhatók az Interneten, és hogyan játszhatunk velük a számítógépünkön.

Tudta-e?

A Bleemcast az emulátorok másik fajtája, amelyet a Dreamcast konzolhoz terveztek. A Dreamcast egy rendkívül népszerű konzol volt, jól lehet nem érte el a PlayStation sikerét. A Bleemcast segítségével a PlayStationt emulálhat-

juk a Dreamcast konzolon, vagyis a legtöbb PlayStation játék működni fog a Dreamcast eszközön. Emellett javítja a grafika minőségét a tónusok árnyalásával, ennek köszönhetően a darabos szélek kisimulnak, és a pixelpontok kevésbé feltűnőek.

Mit tud a számítógépem?

Kérdés-felelet

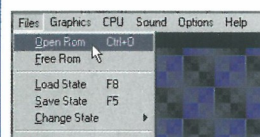
K Mi a teendő, ha egy emulátor nem kompatibilis a számítógéppel?

F Minden konzolhoz találni fogunk különféle típusú emulátort. A Nintendo 64-hez például legalább négy létezik – az UltraHLE, Nemu64, TRwin, és a Corn. A régebbi konzoloknak vannak DOS és Windows emulátorai, ezért aztán egy kicsit keresgélnie kell, amíg megtalálja a számítógépéhez leginkább megfelelőt.

K Mennyire nehéz egy emulátort a gépre tenni?

F Először el kell olvasnia a 'readme.txt' fájlban található információkat, de ettől eltekintve a legtöbb emulátornak igen egyszerű kezelői felülete van, Windows-típusú menüvel és az ismerős opciókkal, hogy a konfiguráció eredménye a megbízható működés legyen.

K Könnyű-e megtalálni a játék ROM-okat?

F Sok webhelyen találunk ROM-okat, de legtöbbször csak akkor szabad őket letölteni, ha rendelkezünk a játék eredeti verziójával. A legjobb megoldás egy keresőgép segítségével felkutatni a ROM-okat.

THE ROMS:

BEST 6:

NAME:	SIZE
Random folder	635kb

K Vásárolhatok emulátorokat és ROM-okat a számítógéphez?

F Semmiképpen ne fizessen az emulátorokért vagy ROM-okért, mivel ezek ingyenesek. A ROM-ok árusítása törvénybe ütközik, mivel ezek az eredeti csomagolás vagy CD biztonsági másolatai. Az egyetlen jelenleg is kapható emulátor a Bleem!, amely Amerikában legális.

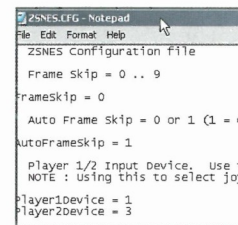
K Mire kell ügyelni, amikor emulátort keresünk?

F Előtte válaszolja meg az alábbi fontos kérdéseket. Melyik játékokat kell támogatnia? Jól és pontosan visszaadja-e a képeket és hangokat? Mennyire könnyű kezelni?

Hibakereső

A számítógépre telepített emulátor nem akar megfelelően működni.

Minden emulátort megfelelően konfigurálni kell, mielőtt futtatná őket a számítógépen. Normál esetben ez a gépen található grafikai és hangkártya és az emulátor egymáshoz illesztését jelenti. Né-

hány emulátor csak adott eszközökkel működik együtt, ezek hiányában nem tudja használni az emulátort. A helyes konfigurációhoz a 'readme.txt' vagy a '.cfg' fájlban talál információkat. Ha továbbra sem működik az emulátor, akkor nézzen meg egy részletes leírást a webhelyen, ahonnan letöltötte.

Mit tud a számítógépem?

Szótár

Emulátor Olyan program, amely egy hardver eszközt imitál az eszközhöz tartozó szoftver futtatásához. Például telepíthet egy emulátort, amely segítségével a Sega konzolhoz készült játékokkal játszhat.

ROM Az emulátorok esetében a szó egy adatforrást jelöl, amely csak olvasható, szerkeszthető vagy újítható. Speciális eszközök segítségével juthatunk hozzá az adatokhoz a játékkártyából, amelyet számítógépes formátumba kell átalakítani. Ezután használható lesz az emulátorral. A ROM a játékot tartalmazó fájl neve is. A ROM rövidítése a read-only memory kifejezésből ered (csak olvasható memória).

Joy pad A konzolokon használt játékevezérlőkhöz hasonló, számítógépes vezérlőeszköz.

Grafikus gyorsító Egyfajta grafikai illesztőeszköz, amely gyors, nagy felbontású és háromdimenziós grafikákat hoz létre. Ismert gyártók többek között az NVIDIA és az ATI.

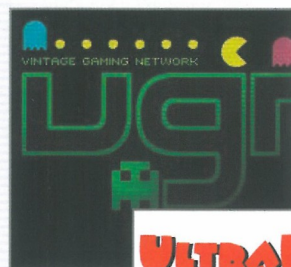

Melyik emulátort válasszam?

Gyakorlatilag minden létező konzolhoz találhat emulátorokat, a Dreamcast-tól és PlayStation 2-től eltekintve, mivel ezek teljesítménye nem reprodukálható a mai számítógépeken.

■ A legnépszerűbb konzol emulátorok közé tartozik a Bleep!, SMYNES, NeoGeo, UltraHLE és az Odyssey. Mindegyik egy olyan alkalmazás, amely egyetlen konzolt emulál, mint például a Nintendo 64, PlayStation, Super Nintendo és a Sega Megadrive.

■ Több webhelyről is letöltheti az emulátorokat. Nézze meg az alábbi webhelyeket: www.vg-network.com, www.bleem.com, és www.ultrahle.com.

Az emulátorokat nem

nehéz megtalálni, viszont a ROM-ok (vagyis az emulátorral kompatibilis játékok) megfelelő verzióinak felkutatása már nehezebb feladat. Ennek oka az, hogy elvileg tilos a ROM-ok letöltése, ha nem rendelkezik az eredeti konzollal és a játékkal.

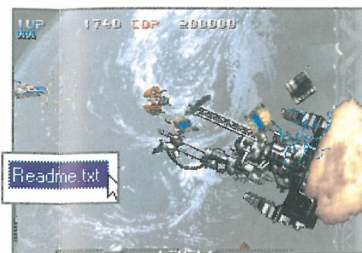

Ötlet

Mindig legyen naprakész a vírusirtó programja, ha gyakran másol fájlokat az Internetről.

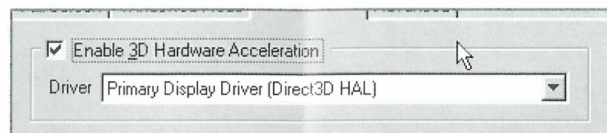
Emulátorok és ROM-ok telepítése

■ Az emulátorokat nagyon könnyű telepíteni és konfigurálni, és legtöbbjükhez tartozik egy 'readme.txt' fájl, amely hasznos telepítési és konfigurálási útmutatót tartalmaz. A telepítés megkezdése előtt olvassa el ezt a fájlt.

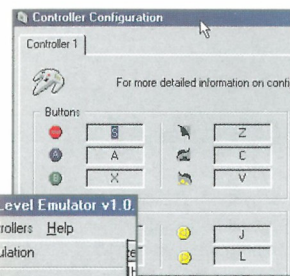

■ Ha megtörtént az emulátor telepítése a merevlemezre, először ellenőriznie kell, hogy kompatibilis-e

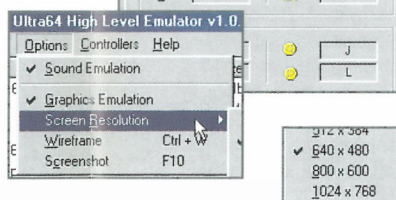
a hardverkörnyezettel. Ezek közül is a legfontosabb a grafikai kártya.

■ A legtöbb emulátor Windows kezelői felülettel rendelkezik, amellyel megadhatja a hardver beállításokat. Kiválaszthatja a hangkártyát, és hozzáadhat joysticket vagy game padet.

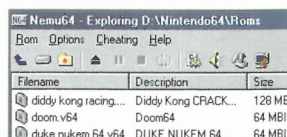

■ Szintén állíthatja a hang és grafika paramétereit, ha megváltoztatja a hangoknál a csatornák számát vagy a képernyő felbontását. Egyes emulátorok megengedik, hogy a játék különböző állapotait elmentse és betöltse, és a különböző webhe-

lyekről le is töltheti az elmentett játékokat.

■ Ekkor már csak annyi a teendő, hogy választ egy játékot a letöltött ROM fájlok közül.

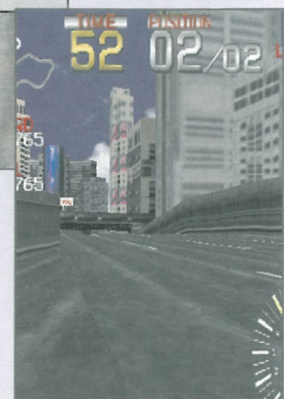
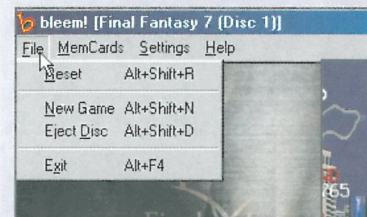

Fókuszban

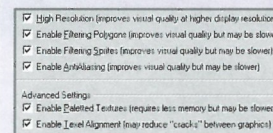
A Bleem! bemutatása

■ Minden számítógépes emulátor ROM fájlokat használ. Ezzel szemben a Bleem!, amely a PlayStation emulátora, az eredeti PlayStation CD-t kéri. Ennek az az oka, hogy

a legtöbb PlayStation játékfájl nagyméretű, akár 650 MB vagy ennél több is lehet. Más emulátorok ROM-jai általában nem haladják meg a 30 MB-ot, ezért aztán gyorsan letölthetőek az Internetről.

■ A Bleem! emulátor haladó grafikai opciókkal rendelkezik, ami gyakorlatilag azt jelenti, hogy a játékok számítógépes változatai jobb felbontásban játszhatóak, mint az eredeti PlayStation konzoljáték.

Kisokos

Zseb-emulátorok

Léteznek emulátorok a kézi játékgépekhez is, mint a Gameboy, Pocket NeoGeo, Lynx vagy a Nomad. Használatuk és konfigurálásuk hasonló a vezérlőpult emulátorokéhoz. A kézisámítógépekhez kapható többek között egy Gameboy emulátor. Egy USB vagy soros kapcsolat se-

gítségével telepítheti az Internetről letöltött ROM-okat a kézisámítógépre. Ennek egyik előnye, hogy több játékot tárolhat egy eszközön anélkül, hogy sok játékkazetta lenne szüksége.

Hang videofilmhez

Beszélő képek

Tartalom

- ▶ Videoszinkron rögzítése a Videostúdióban
- ▶ Hangklipek szerkesztése videofilmekhez
- ▶ Ingyenes hang-szerkesztő program letöltése

Hangok hozzáadása a videoklipekhez egyszerű és szórakoztató feladat, ráadásul hangulatot kölcsönöz még a legalapvetőbb videofelvételnek is. Használhat házi készítésű hangokat, zenét vagy beszédhangot, illetve kész hangeffektusokat is. A nyaralás alatt készült videókat érdekesebbé tehetjük alámondott beszédhanggal, és az olyan hanghatásokkal, mint az állathangok vagy hangszerek. Groteszk hang-

okkal humoros jelleget adhatunk képeinknek.

Rendezői változat

Nagyon hatásos lehet, ha a már elkészült hangklipeket kreatívan szerkeszti és helyezi el a videofelvétel. A hangok segíthetnek

kiemelni a videó alapötletét. Ez a kártya praktikus tanácsokat nyújt hangklipek felvételéhez, emellett bemutatja az Ulead VideoStudio programot, amely segít a kezdőknek elsajátítani a hangszerkesztés alapjait.

Tudta-e?

Ha kísérletezni szeretne a hangklipekkel, próbáljon ki egy hangszerkesztő programot, mint például a VideoStudio. Egy MP3 fájl megnyitása után haladó szerkesztési műveleteket hajthat végre a hangfájlon, beleértve az effektek hozzá-

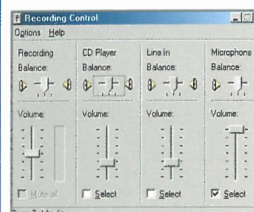

adását, a fokozatos némitást és a hangfájl hosszának megváltoztatását. A www.ulead.com webhelyről letöltheti a VideoStudio próbaverzióját. Kattintson a Free Downloads hivatkozásra, majd válassza a VideoStore 6.0 opciót.

Kérdés-felelet

K Hogyan érhető el, hogy a felvett beszédhang ne legyen halk?

F Az alábészelt videohangnak néha semmi köze nincs a mikrofonhoz. Nyissa meg a Volume Control ablakot, és ellenőrizze a felvételi beállításokat. Kattintson az **Options**, majd a **Properties** menüre. Jelölje ki a 'Recording' opciót, és a 'Show the following volume controls' résznél válassza a **Microphone** and **Recording Volume Control**. Kattintson az **OK**-ra, és ellenőrizze a hangerő szintjét.

K Szerkeszthető-e a video hanganyaga?

F Igen. A hanganyag szerkesztése memóriahelyet szabadít fel, élvezetesebbé teszi a videót és nagyobb kifejezőerőt kölcsönöz a felvételnek. A hangszerkesztés hasonló a videoszerkesztéshez, megválaszthatja, hogy mikor szólaljon és szűnjön meg a hang a film közben. Egy jól megkom-

ponált hanganyag drámai hangulatot kölcsönözhet a videofilmnek. Ne aggódjon, ha néhány pillanatra csend van, ez is nagyon hatásos lehet.

K Letölthetők szerzői jogvédelem nélküli hangokat az Internetről?

F Igen. Sok webhelyen talál ingyen letölthető hangklipeket. A hangok legtöbbször MP3-fájlok, ezért viszonylag kicsik és megközelítőleg CD-minőségűek. Nézze meg az alábbi webhelyeket:

- www.mp3.lycos.com
- www.mp3.com
- www.rollingstone.com
- www.winamp.com

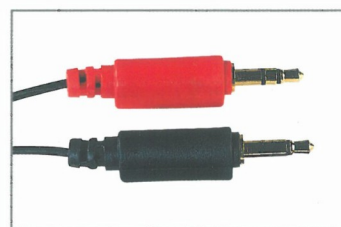
Mindig győződjön meg róla, hogy a hangfájlok után nem kell jogdíjat fizetni, mivel ebben az esetben tilos letölteni őket.

Hibakereső

Egyenetlen, zajos hangokat tud csak felvenni a VideoStudio-ban.

Ellenőrizze a hangforrás (minidisk lejátszó, kazettás magnó, mikrofon) és a számítógép közötti csatlakozást. A piszkos vagy rosszul bedugott csatlakozók rontják az

MP3 Tömörített hangfájl, amely a tömörítésnek köszönhetően kevesebb memóriát igényel. Az MP3-fájlokból hiányoznak azok a frekvenciartományok, amelyeket az emberi fül elméletileg nem képes észlelni. Noha ez enyhén rontja a minőséget, az MP3 fájl minősége megközelíti a CD-k minőségét.

Fade in/out Átmenet halk hangoktól kezdve a hangos felé és vissza. Ha megfelelően használjuk őket, az elnémitás és felerősítés igen hatásosak a filmek alatt. A VideoStudio Fades funkciója az eredeti felvételtől új hangokat állít elő.

Idősáv (Timeline) Sáv, amely megmutatja, hogy hol vannak a hang- vagy képi

'események' a filmben. A legtöbb szerkesztés itt történik, ezért nem árt jobban megismerni. **Klip** Digitális formátumban tárolt hangfelvétel a számítógépen.

Hangok átvitele a számítógépre

Számtalan módon elhelyezheti a hangokat a számítógép merevlemezén a VideoStudio számára. A hanggyűjtemény változatos és érdekes marad, ha kipróbál néhányat az alábbi módszerek közül.

■ A számítógép hátulján található „mic” bemeneten keresztül bármely külső eszköztől felvehető hangok, feltéve, hogy van kimenet, és a jack dugó passzol a számítógépbe. Ha hangfelvételre képes MP3 vagy minidisk lejátszója van, akkor a szabadban is felveheti a szükséges hangokat. Kísérletezen olyan hanghatásokkal, mint a természet hangjai vagy az utcai zajok.

■ Ne riadjon vissza a kísérletezéstől. Ha filmje viszonylag egyszerű, akkor a háttérzene és egy egyszerű alámondás is megfelel. Néhány érdekes hang azonban megfelelő szerkesztés mellett az átlagos felvétel is különlegessé varázsolhatja. És ne feledje, hogy végtelen számú kis hangklipet rögzíthet egyetlen video számára. Ez azt is jelenti, hogy nem kell folyamatos hanganyagot komponálnia a filmhez.

Fókuszban

Navigáció a programban

A VideoStudio egy viszonylag egyszerű program, amely számos hasznos funkciót tartalmaz. Ezek közül néhányat érdemes megismerni még mielőtt elkezdi dolgozni a programmal. Az itt látható minta a képernyő bal oldalán megjelenő információt mutatja, amikor külső forrásból készítünk felvételt egy CD-ről.

Duration A jelenlegi felvétel hossza.

Mark in A hang kezdőpontjának beállítása.

Mark out A hang végpontjának beállítása.

Fade in and out Fokozatos elnémítást (jobb) vagy fokozatos felerősítést (bal) ad a hangmintához.

Volume Az éppen kijelölt hangot szabályozó gomb.

Info Rákattintva információt kaphat a hangról, amellyel éppen dolgozik.

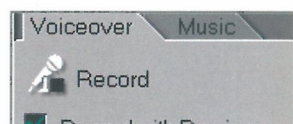
Hangok külső forrásból

A videóhoz bármilyen, kimenettel rendelkező külső forrásból hozzáadhatunk hangokat, mint például egy kazettás magnó vagy MP3-lejátszó. A bemeneti oldalhoz egy mikrofont csatlakoztatva szöveget rögzíthet a videóhoz.

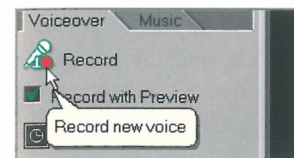

1 Kattintson a **Start, Programok** gombokra, majd a **VideoStudia**ra, vagy kattintson az Asztalon található parancsikorra.

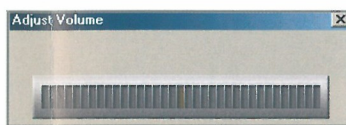
3 Kattintson a hangsáv ikonra az idősvávon, hogy aktiválja. Amikor a hangsáv aktív, világítani kezd. Ellenőrizze, hogy a felvételi forrás csatlakoztatva van-e a géphez.

2 Nyissa meg a videofájlokat, amelyekhez a hangot szeretné adni. A videó lehetőleg legyen készen, mert így sokkal könnyebb a hanganyag szerkesztése.

4 Győződjön meg róla, hogy a felvételi forrás a megfelelő helyről indul majd el. Kattintson a **Record** gombra a VideoStudióban. Az ikon szürkéről vörösre vált.

Kisokos

Hallgatni arany

Az egész film alatt ne menjen a zene. A film kulcsfontosságú pillanatait előtt próbálkozzon hosszabb csenddel. Például egy kosárlabdázót mutató video esetében a csend a labda hálóbba érkezésekor érhet véget. Két hangfájlból ezután fanfárt játszhatunk le, majd tapsot. Ebben a filmrészletben

tehát a feszültséget nem hanggal, hanem hang nélkül építettük fel, amit a spontán taps old fel a pontszerzés pillanatában.

Hangok hozzáadása CD-ről

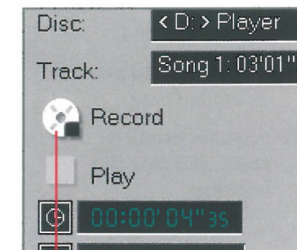
Közvetlenül egy CD-ről is átvethet hangokat a számítógép merevlemezére, hogy utána a VideoStudióban dolgozzon vele. Ne használjon erre a célra szerzői jogvédelem alatt álló anyagokat.

1 Nyissa meg azt a videofelvételt, amelyhez hangot szeretne adni. Helyezze be a használni kívánt CD-t a CD-lejátszóba.

2 A hangsáv ikonról kattintson a zenesáv ikonra. Az ikon kigyullad, jelezve, hogy aktív.

3 Válassza ki a felvenni kívánt számot, és nyomja le a **Record** gombot. A VideoStudio elindítja a CD-t, és az ikon szürke lesz. Mivel a hang forrása egy tisztán digitális CD, a felvétel hangereje megfelelő lesz, és nem kell állítania rajta. Nyomja le újra az ikont a felvétel leállításához.

Start/Stop recording (Felvétel elindítása/megállítása)

4 A felvett klip megjelenik az idősvávon.

Felvételek szerkesztése

Ha hozzáadta a videóhoz a hangklipeket, jöhet az elnémítás és a hangosítás. Megváltoztathatja a klip hosszát, és áthelyezheti a hangot a megfelelő helyre a filmben. Ne feledje, a jó szerkesztés feldobhatja a filmet, ezért érdemes kísérletezni a hangokkal.

■ Az elnémítás hozzáadásához az idősvávon kattintson a 'fade' gombra a hangszerkesztő ablakban. A VideoStudio automatikusan elkészíti a fokozatos hatásokat.

■ Egy klip hosszának átalakításához helyezze a kurzort a hangklip sávjának végéhez, és méretezze át a klipet tetszés szerint. Ezután ragadja meg és húzza a megfelelő helyre a filmben.

Ötlet

Állítson össze számítógépes hangtárat, hiszen bármikor hasznára lehet.

Zenei adatbázis

Adat-
rendezés

Tartalom

- Új adatbázis program készítése Ability programban
- Mezők kialakítása és elnevezése
- Az összegyűjtött információk begépelése
- Űrlapkészítés Ability programban

Az Ability Database olyan összetett, könnyen kezelhető program, amelyben fontos információkat tárolhat. Legyen szó akár már meglévő CD-felvételekről, akár olyan számokról, amelyeket hallott valahol és meg szeretné szerezni őket. Az adatbázist saját elvárásának megfelelően alakíthatja ki.

Nyomon követés

Az Ability Database programban bejegyzéseket helyezhet el az új

számokról, tárolhatja az adatokat, és bármikor kinyomtathatja a szükséges információkat. A könnyebb és gyorsabb áttekintés érdekében tetszés szerint táblázatos vagy űrlap formában is megjelenítheti az információkat. A kártyában bemutatjuk, hogyan

készítheti el klasszikus zenei adatbázisát. A gyűjteményt katalogizálhatja, és folyamatosan újabb tételekkel bővítheti. Az elkövetkező oldalakon ismertett lépéseket bármilyen zenei irányzat adatbázisának összeállításához felhasználhatja.

Tudta-e?

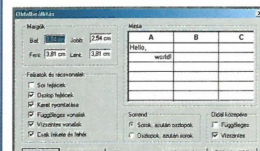
Az adatbázis elkészítése után újabb és újabb információk érkeznek. A kutatáshoz az a legkézenfekvőbb, ha az Internet segítségével veszi igénybe. Használjon keresőprogramot (például a www.google.hu).

www.google.hu

google.hu) és gépelje be a 'klasszikus zene+felvételek' szöveget. Számos honlapon talál információt a klasszikus zenével kapcsolatban, sőt némelyik oldalon rövid zenei klipet hallgatva kóstolhat bele a zeneműbe.

Kérdés-felelet

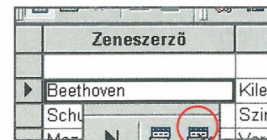
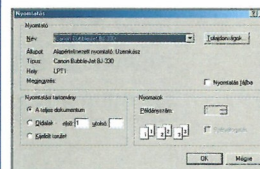

K Hogyan nyomtathatom ki az adatbázist vagy annak egyik űrlapját?

F Válassza a Fájlménü Oldalbeállítás opcióját. Az Oldalbeállítás ablakban ellenőrizze a margókat és beállításokat, majd kattintson az OK gombra. A teljes oldal megjelenítéséhez válassza a Fájlménü Nyomatási kép parancsát, majd kattintson a Fájlménü Nyomtatás opciójára.

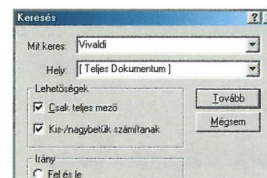

Ellenőrizze a nyomtató beállításait, válassza ki a kinyomtatandó oldalakat és adja meg azok példányszámát. Végül az adatbázis kinyomtatásához kattintson az OK gombra.

K Hogyan módosíthatom egy már meglévő rekord részleteit?

F Kattintson a módosítani kívánt mezőre, jelölje ki, majd változtassa meg a szöveget. Ha a mező adatait törölni szeretné, jelölje ki az adatokat, majd nyomja meg az **Eszköztár Rekord törlése** gombját.

K Rákereshetek-e egy zeneszerző összes szerzeményére?

F Igen. Használja a keresési opciót. Kattintson a Keresés gombra. Amikor megjelenik a 'Keresés' párbeszédablak, gépelje be a kulcsszót, esetünkben a zeneszerző nevét. A keresett nevet tartalmazó rekordokat a **Tovább** gomb megnyomásával találhatja meg.

Szótár

Rendezés A rekordok ABC szerinti vagy számszerinti rendezése. A rendezés az adatbázisban megtalálható bármelyik oszlopra alkalmazva kérhető.

Rendezés - növekvő
Rendezés - csökkenő
Rendezés törlése

Adat Bármiféle, számítógépen tárolt információ. Az adatbázis elérhető és módosítható adatok rendezett gyűjteménye.

Mű	Zenekar
Klencsédi szimfónia	Zander
Szimfónia No. 5	Kabasta
Varázskör	Bajti
Négy évszak	Kővárdi vonósnégyes

Mező Az adatbázis minden egyes rekordja mezőkből rendezett információkat tartalmaz.

Táblázat Oszlopok és sorok formájában tárolt adatok, ilyen táblázat többek között az adatbázis is.

Hibakereső

Nem elégedett az adatok megjelenésének sorrendjével.

Ha egy konkrét információra kíváncsi, akkor ne az adatok között az adatbázis lista nézetében (List view) keressen. A mezőket próbálja minél kisebbre hagyni, és címkézzé fel

Zeneszerző	Vivaldi
Mű	Négy évszak
Karmester	Nagy Árpád
Zenekar	Kisvárdi vonósnégyes
Felvétel címkéje	A legjobb klasszikusok
Dátum	1990.04.06

őket gondosan és egyértelműen. Ha Űrlap nézetre vált, egyszerre láthatja a képernyőn az összes feltöltött rekordot. Egyéb esetekben a legmegfelelőbb sorrend kialakításához használja a Rendezés funkciót.

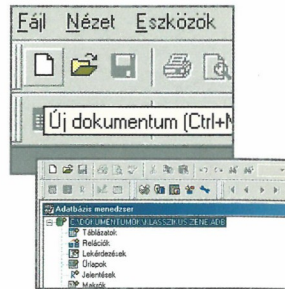
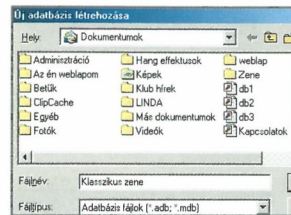
Új mappa megnyitása

Szinte bármelyik adatbázis-kezelő program segítségével elkészítheti klasszikus zenei adatbázisát.

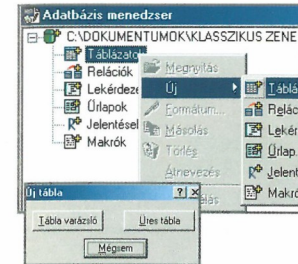
1 Kattintson a **Start** menü **Programok** almenüjére, majd keresse meg az **Ability Office 2002** mappát és kattintson az **Ability Database** sorra.

2 Először megjelenik egy üres ablak, itt kezdheti el adatbázis-át összeállítását.

3 Kattintson az Eszköztár **Új dokumentum** ikonjára, ekkor megjelenik az 'Új adatbázis létrehozása' ablak. A Fájl név részben nevezze el a fájlt, majd nyomja meg a **Létrehozás** gombot.

4 Amikor az 'Adatbázis menedzser' ablak megjelenik, kattintson jobb egérgombbal a **Táblázatok** ikonra és válassza az **Új** opciót. Most kattintson a **Táblázat** parancsra. A **Új tábla** ablakban kattintson az **Üres tábla** gombra.

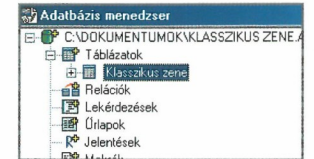
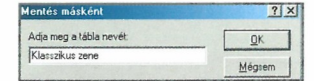

5 Amikor a táblázat megjelenik, adja meg a mezők nevét. Az összegyűjtött információk beviteléhez szüksége lesz egy 'Név', egy 'Típus' és egy 'Leírás' mezőre.

6 A 'Név' mezőbe írja be a 'Zeneszerző' szöveget. A 'Típus' részben válassza a legördülő menü **Betűformátum** sorát. A 'Leírás' részben adja meg a mező rövid leírását.

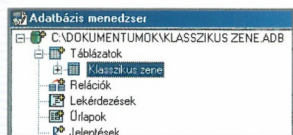
7 Miután minden mezőt kitöltött, adja meg a **Táblázat** leírását, és kattintson az **OK** gombra. A 'Mentés másként' részben adjon nevet a táblázatnak és **OK**. Az új táblázat most megjelenik az 'Adatbázis menedzser' ablakban.

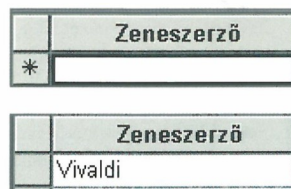
Új rekord hozzáadása

Az adatbázist bármikor kiegészítheti új információkkal, majd a gyors visszakeresés érdekében rendezheti az adatokat.

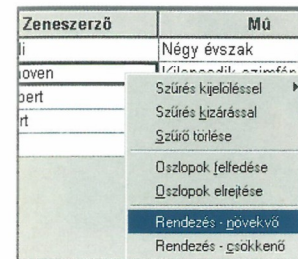
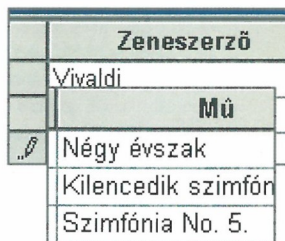
1 Kattintson az eszköztár **Adatbázis menedzser** ikonjára, majd duplán a 'Klasszikus zene' adatbázisra.

2 Kattintson az első 'Zeneszerző' mezőre és írja be a nevet, például a 'Klasszikus zene' adatbázisra.

3 Töltse ki a többi mezőt is. Amikor a rekord utolsó mezőjét is kitöltötte, automatikusan megjelenik a következő rekord első mezője.

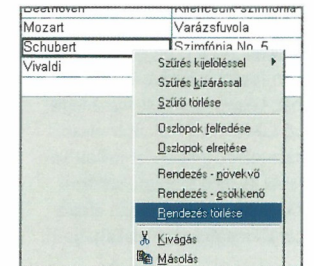

4 Miután minden adatot bevitt, rendezze a rekordokat. Kattintson jobb egérgombbal a 'Zeneszerző' oszlopra.

5 A megjelenő menüből válassza a 'Rendezés - növekvő' opciót. A mezők most ABC sorrendben, zeneszerzők szerint rendeződnek.

6 A rendezés törléséhez kattintson jobb egérgombbal a 'Zeneszerző' mezőre, és válassza a 'Rendezés törlése' opciót.

Kisokos

Az Ability Indítópult

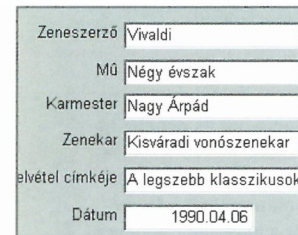
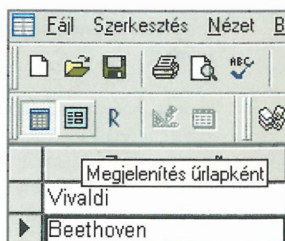
Amikor az Ability Database programmal dolgozik, szükség lehet valamelyik más Ability Office alkalmazásban elkészített dokumentumra. Az Ability Write vagy Spreadsheet programokat az eszköztár megfelelő ikonjaira vagy az Ability Indítópult ikonjaira kattintva érheti el. Így megje-

lenik a szóban forgó Ability programokat tartalmazó lebegő eszköztár, amelyet tetszés szerint elhelyezhet a képernyő bármelyik pontján.

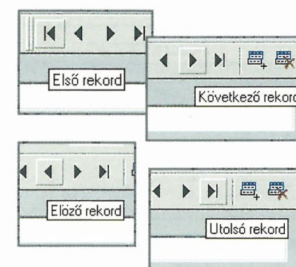
Űrlapként

1 Kattintson az eszköztár **Megjelenítés űrlapként** ikonjára.

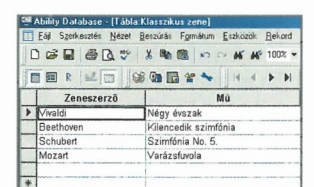

2 Az adatbázis most űrlapok formájában tekinthető meg, minden rekord adatai külön űrlapon jelennek meg.

3 A következő űrlapra lépéshez kattintson az eszköztár **Következő rekord** ikonjára.

4 A visszalépéshez nyomja meg az eszköztár **Előző rekord** ikonját. Az elkészített űrlappagyűjtemény elejére vagy végére ugráshoz nyomja meg az **Első rekord** vagy **Utolsó rekord** ikonokat.

Ismerkedés az Eudorával

A tökéletes e-mail

Tartalom

- Üzenetküldés Eudorában
- E-mail szűrők beállítása
- Válasz és továbbítás
- Hangüzenetek az Eudorával

A beérkező üzenetek óriási mennyisége zúdulhat rá, akár személyes, akár üzleti levelezésről van szó. Megtelik a levelesládánk, nem kapjuk meg a fontos üzeneteket. Ugyanakkor, ha az Eudorát használjuk, könnyen kezelhetővé tehetjük postaládánk tartalmát. Az üzeneteket külön mappákba szortírozhatjuk, a nem kívántakat kitörölhetjük, és a 'szemes' mappa méretét is szemmel tartjuk.

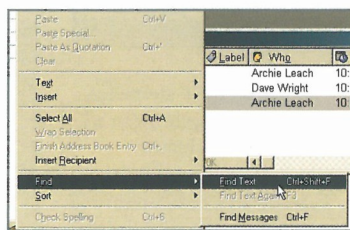
Összekeveredett üzenetek

E praktikus programnak sok hasznos tulajdonsága van. A cím-tár például lehetővé teszi, hogy a címzett becenevének kezdőbetűjét megadva a program aktiválja a címtart, ahonnan automatiku-

san letölti a címzett e-mail címét, így időt spórol meg számunkra. A PureVoice funkcióval pedig hangüzenetet tudunk rögzíteni, majd azt a levélhez csatolva egy igazán különleges e-maillé lehetünk meg barátainkat, rokonainkat.

Tudta-e?

Egy hosszabb szövegben keresési funkciót is el lehet indítani néhány egérgattintással. Ha a levél nyitva van, válassza az Edit / Find opciót. Az almenüben a Find Text pontra kattintva megnyílik a

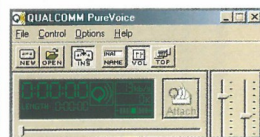

Find párbeszédablak, ahová be kell írni a keresendő kifejezést, majd megnyomni a Find gombot. Az Eudora végigpáztazza a szöveget, kezdve attól a helytől, ahol a kurzor áll, majd kijelöli a szövegben a találatokat.

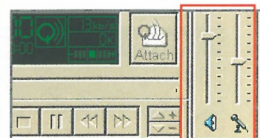
Kérdés-felelet

K Hogyan tudom a PureVoice opciót használni?

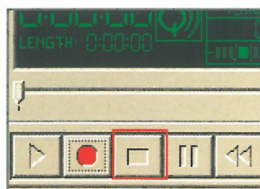
F Az eszköztárban kattintson a PureVoice gombra. Mikor a PureVoice ablak

megnyílik, nyomja meg a New gombot. Az a kérdés jelenik meg, hogy le akarja-e törölni a korábbi felvételt. Kattintson az Yesre, majd a Record opcióra. Beszéljen tisztán a számítógép mikrofonjába. A Volume

gomb megnyomásával be tudja állítani a hangerőt, illetve a mikrofon érzékenységet. Befejezéshez nyomjon Stopot.

K Miként csatolhatom a hangüzenetet?

F Miután befejezte az üzenet felvételét, kattintson a File / Save as pontra, és mentse el a felvételt. Az Eudora főképernyőjén kattintson a New Message opcióra, és írja meg a levelet. Ezután válassza az eszköztárban az Attach File opciót. Keresse ki az elmentett hangüzenetet, majd nyomja meg az Attach gombot.

K Meg tudom keresni egy adott zeneszerző összes művét?

F Igen. Használja a keresőszavas keresést. Kattintson a Find gombra, melynek hatására megnyílik a Find párbeszédablak. Írja be a keresőszót, ebben az esetben a zeneszerző nevét. Nyomja meg a Find Next gombot, hogy a szövegben a következő találatra ugorjon.

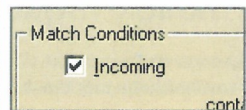
Szótár

Csatolmány Számítógépes fájl, mely lehet grafikus, szöveges vagy hangfájl, amit az e-mailhez csatolva azzal együtt el tudunk küldeni.

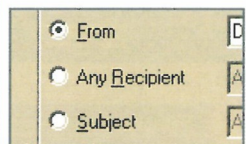
To: john
From: Archie Leach <sirarchieach>
Subject:
Cc:
Bcc:
Attached: C:\My Documents\Cajun\Buckw

Filter Szűrő. Olyan funkció, mellyel a beérkező üzeneteket külön mappákba sorolhatjuk. A szűrés történhet a küldő, a téma vagy e-mail cím alapján.

Check box Olyan doboz, melyben egy adott funkciót ki vagy be lehet kapcsolni. Ha az adott opció be van kapcsolva, azt pipa jelzi.

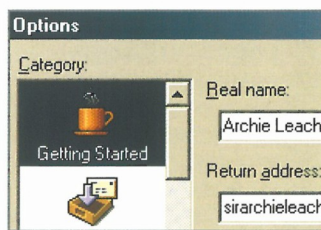
Rádiógomb Hasonló az előbbihez, mert itt is egy funkciót lehet be- és kikapcsolni. Ha az adott funkció be van kapcsolva, azt a melléte lévő fekete pont jelzi.

Hibakereső

Nem tud e-maileket fogadni.

Ha az Eudorában nem tud hozzáférni e-maileihez, bármilyen problémáról értesítést kap a fő képernyő alján elhelyezett panelben. Ellenőrizze, helyesen adta-e meg az e-mail szerver adatait. Kattint-

son a Tools opcióra, és a legördülő listából válasszon opciót. Kattintson a Getting Started ikonra. Ellenőrizze az e-mailcím és a bejövő üzeneteket kezelő szerver adatait. Szintén ellenőrizze, hogy helyesen adta-e meg jelszavát a szerverre való belépéskor.

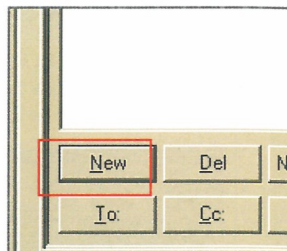
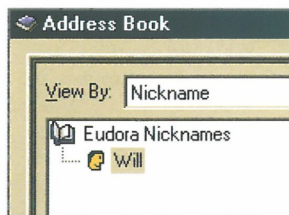
Új üzenet írása

Készítsen címtárat, hogy ne kelljen minden alkalommal újra begépelnie az e-mailcímet.

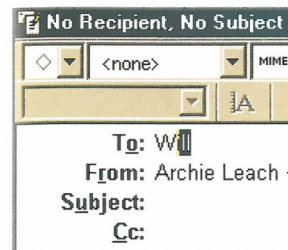
1 A program megnyitásához kattintson az Asztalon lévő Eudora parancsikorra.

2 Amint a főképernyő megnyílik, nyomja meg a **Tools** gombot, és a legördülő menüből válassza az **Address Book** opciót.

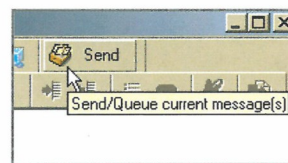
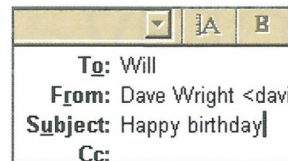

3 A megjelenő Address Book párbeszédablakban kattintson a **New** opcióra. Töltse ki a levelező partner adatait, miután megadta a 'becenevet'. Ezután kattintson a **File / Save**-re, majd nyomja meg az ablak **Close** gombját.

4 Az eszköztárból válassza a **New Message** ikont. A 'To:' mezőbe írja be a címzett már korábban megadott becenevének néhány első karakterét, és a program automatikusan beírja a címzett e-mailcímét.

5 A 'Subject' mezőbe rövid szöveggel utaljon a levél tartalmára, majd kattintson az alatta lévő ablakra. Írja meg a levelet.

6 Miután a levelet megírta, kattintson a **Send** gombra. Megnézheti, hogy az üzenetet a program sikeresen postázta-e. Ehhez kattintson az **Out** mappába. A sikeresen elküldött üzenetek mellett egy pipa jelenik meg.

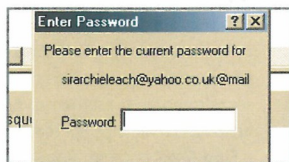
E-mailek fogadása

A beérkezett üzeneteket tárolhatja, vagy válaszolhat rájuk azonnal, és továbbíthatja másoknak is.

1 Az elindított Eudora főképernyőjén kattintson az eszköztárban a **Check Mail** ikonra.

2 A megjelenő Enter Password ablakba írja be jelszavát, majd nyomja meg az **OK** gombot.

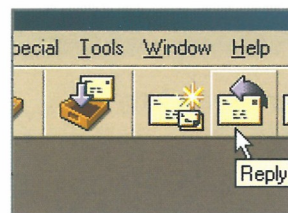

3 Egy doboz tájékoztatja, hogy van-e új üzenete. Ha nem akarja, hogy ez máskor is megjelenjen, jelölje be ezt az opciót, majd kattintson az **OK** gombra.

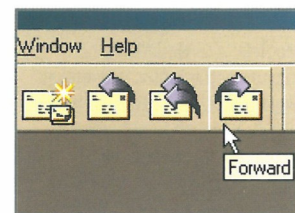

4 Megnyílik az 'In' postaláda. Kattintson duplán a sor elején álló új üzenetre, hogy el tudja olvasni.

5 Ha a kiválasztott levélre azonnal válaszolni akar, akkor nyomja meg a **Reply** ikont, így egy új üzenet ablak nyílik meg. Gépelje be a választ, majd kattintson a **Send** ikonra.

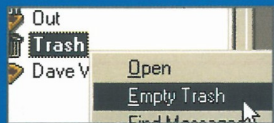
6 Ha nem válaszolni akar a levélre, hanem továbbküldeni akarja az üzenetet, akkor a **Forward** gombot nyomja meg az eszköztárban. Gépelje be a címet, és kattintson a **Send** ikonra.

Kisokos

Üzenetek törlése

Napjaink hatalmas e-mail forgalma miatt szinte biztos, hogy a beérkező üzeneteket tartalmazó mappa gyorsan megtelik. Nyissa meg a mappát és törölje a már nem fontos e-maileket úgy, hogy kijelöli őket, majd megnyomja az eszköztár Delete Message ikonját. A törölt üzenetek

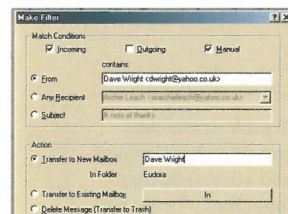

átkerülnek a Trash mailbox mappába. Mikor ez megtelt, kattintson rá jobb gombbal, majd a megjelenő menüben válassza az Empty Trash opciót, amivel területet szabadít fel a merevlemezen.

Szűrők

E-mailjeit személyre szóló postaládákban gyűjtheti.

1 Az eszköztárban kattintson a **Special** menüre.

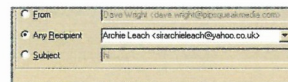

2 Kattintson a **Make Filter** opcióra. Ekkor egy párbeszédablak nyílik meg. A 'Match Conditions' szekcióban jelölje be az 'Incoming' opciót.

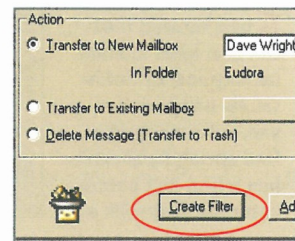
3 Kattintson a 'From'-ra. Írja be a küldő adatait, akinek leveleit külön szeretné választani a többiétől.

4 Az 'Any Recipient' szekcióban ellenőrizze, hogy helyesen adta-e meg saját e-mailcímét.

5 Kattintson a 'Transfer to New Mailbox' opcióra, válassza a **Create Filter** pontot. Az új postaláda mappája megjelenik a listában.

Embléma tervezése

Segít a
CorelDRAW

Tartalom

- ▶ Az embléma színes háttere
- ▶ Képek beillesztése a dokumentumba
- ▶ Színek és szöveg beillesztése
- ▶ Az elkészített munka mentése webes felhasználás céljából

A CorelDRAW tökéletesen alkalmas tervezési képességeinek kibontakoztatására. Legyen szó akár céges levelezéséhez szükséges levélpapír, akár a honlapján megjelenő embléma megtervezéséről, a CorelDRAW számos, a tökéletes tervezést biztosító eszközzel áll rendelkezésére. A CorelDRAW beépített eszközei segítségével munkáját felteheti a világhálóra, sőt még PDF fájlként is mentheti, hogy minél többen tekinthessék

meg a programmal való kísérletezésének eredményét.

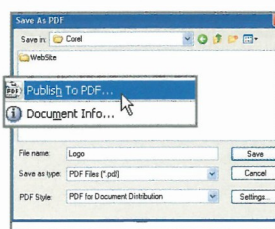
Figyelemfelkeltés

Fejlessze képességeit; tervezzen emblémát a helyi sportklub, játszós csoport vagy akár egy kisvállalkozás számára. Kísérletez-

zen az alakzatokkal és vonalakkal, színekkel, szövegekkel és képekkel, majd rendezze az elemeket figyelemfelkeltő formába. Később az elkészített terv felhasználható szórólapokon, leveleken, plakátokon és hirdetésekben.

Tudta-e?

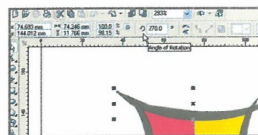
Ha munkáját PDF fájlként menti, azt Adobe Acrobat Reader programban bárki megtekintheti. Kattintson a File menü Publish To PDF parancsára. Miután a Save As PDF ablak megjelenik, kattintson a Save in rész mellett nyílra és válassza ki a cél-

mappát. Gépelje be a fájl nevét a File name részbe. Győződjön meg arról, hogy a Save as type részben a PDF Files (.pdf) sor került kijelölésre. A befejezéshez nyomja meg a Save parancsot. Ha végzett, ellenőrizze, hogy a mentés sikerült-e.

Kérdés-felelet

K Mire szolgál a Property eszköztár, és mire használható?

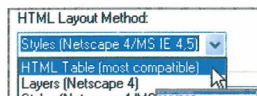

F Amikor a megrajzolt objektumra, például egy alakzatra vagy vonalra kattint, a szóban forgó elemre vonatkozó tulajdonságok megjelennek a szokásos eszköztár alatt. Itt változtathatja meg az objektum méretét, magasságát, szélességét, elforgathatja az oldalon, vagy éppen módosíthatja a vonalak vastagságát. Ezek az eszközök remek lehetőséget nyújtanak a rajzolással való kísérletezésre az egyre tökéletesebb eredmény elérése érdekében.

K Menthetem-e munkámat úgy, hogy később fel tudjam tenni a világhálóra?

F Igen. Amikor a dokumentum mentésre kész, lépjen a File menü Publish to the Web parancsára. Most kattintson a HTML sorra. Amikor a 'Publish to The Web' ablak megjelenik, kattintson a 'HTML Layout Method' rovat-

ban lévő nyílra. Válasszon elrendezési módot. Példánkban ez a HTML Table (most compatible). Kattintson a 'Destination' melletti nyílra és jelölje meg a webes elrendezésű dokumentum tárolására kiválasztott mappát. Ha látni szeretné, hogy néz ki a dokumentum a weben, nyomja meg a

Browser

Preview

gombot, és az embléma megjelenik a böngészőprogramban. Zárja be a böngészőt és kattintson a 'Publish to The Web' ablak OK parancsára.

K Hogyan változtathatom az objektumok színét?

F Bármikor az objektumra kattinthat,

majd új színt választhat a képernyő jobb oldalán lévő színpa-

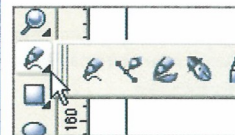

lettáról. Ha tévedett, kattintson a szokásos Eszköztár Undo ikonjára.

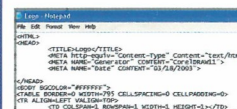
Szótár

Felbukkanó eszköztár

Olyan eszköztár, amely a Workspace tools ikonjain elhelyezkedő kis fekete nyílra kattintáskor jelenik meg.

HTML (Hypertext Markup Language – Hipertext kijelölőnyelv). Internetes dokumentumok elkészítéséhez használt nyelv, amely hegyes zárójelek között megadott információk segítségével határozza meg a szerkezetet és az elrendezést.

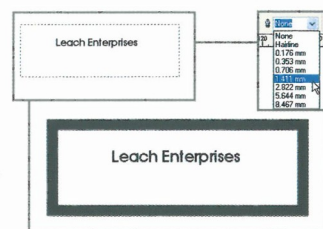
PDF Portable Document Format – Hordozható dokumentumformátum. Fájlformátum, amely a kiadványszerkesztő alkalmazásokból kigyűjti a formázási információt, így a dokumentumot meg lehet tekinteni az Acrobat Reader segítségével.

Hibakereső

Nem tudja elrejtetni a szövegdoboz szegélyeit.

Amikor szövegdobozt készít, tervező nézetben látható a doboz dupla szegélyvonala. A vonalak elrejtéséhez kattintson a Rectangle Tool ikonra, és rajzoljon táblát jelképező

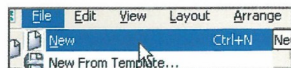
dobozt. Válassza a Property eszköztár 'Outline Width' rovatát, majd a nyílra kattintva válasszon a szövegdoboznál nagyobb szélességet, kattintson a táblára, tartsa lenyomva az egérgombot, majd húzza a táblát a szövegdoboz körvonalai fölé, ezzel kitakarva azokat.

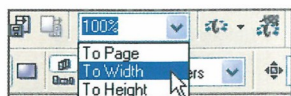
A háttér megtervezése

Az emblématervezés első lépéseként nyisson új dokumentumot, majd kezdjen neki a terv részleteinek kidolgozásához.

1 Az üres dokumentum megnyitásához kattintson a **File** menü **New** parancsára.

2 Nyomja meg a **Zoom** érték melletti nyilat, és a listából válassza a **To Width** opciót. A dokumentum kitölti a teljes képernyőt.

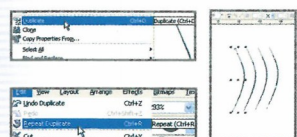
3 Kattintson a Freehand Tool sarkában lévő nyílra, és a felbukkanó menüből válassza az **Artistic Media Tool** opciót.

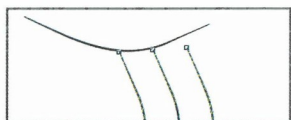
4 Az 'Artistic Media Tool' szélességére adjon meg '4.762mm' értéket. Kattintson a 'Preset stroke' felsorolás melletti nyílra, és válassza a **Bulletedoubleout** sort.

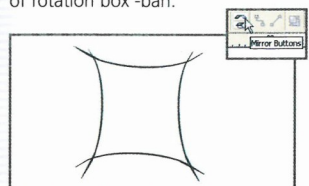
5 Kattintson az oldalra és rajzoljon enyhén hajlított függőleges vonalat. A vonalat jelölje ki, és a képernyő jobboldali színpalettájáról válasszon színt.

6 A vonal lemásolásához kattintson az **Edit** menü **Duplicate** parancsára. További két vonalat jeleníthet meg a terven a fenti lépés kétszeri megismétlésével.

7 Rendezze a vonalakat négyszögbe. Kattintson a vonal középre, gépeljen be '270' értéket a Property eszköztár 'Angle of rotation box' rovatába. **Enter**. Ez a négyszög felső vonala. A másik vonalra kattintva adjon meg '90' értéket az 'Angle of rotation box'-ban.

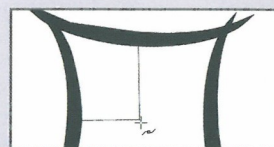
8 Húzza a vonalat úgy, hogy az képezze a négyszög alsó vonalát. Kattintson a másik két vonalra és húzza azokat a négyszög oldalaihoz. Kattintson a jobboldali vonalra és nyomja meg a Property eszköztár **Mirror Buttons** gombjai közül a felsőt. Rendezze a vonalakat, hogy igazodjanak a négyszöghöz.

Fókuszban

Szöveg és színek hozzáadása

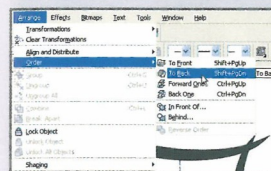
Az embléma megformálásához számos eszköz áll rendelkezésére, továbbá színekkel és szövegrészekkel is kiegészítheti a rajzot.

1 A felbukkanó eszköztár megnyitásához kattintson az **Artistic Media Tool** melletti nyílra. Válassza a **Bezier Tool**!

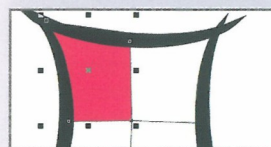

3 Ismételje a lépéseket addig, amíg a négyszögon belül négy négyzet lesz látható. Sorban jelölje ki az összes négyzetet és kattintson az **Arrange, Order** és **To Back** parancsokra. A négyzetek vonalai a négyszög vonalai mögé kerülnek.

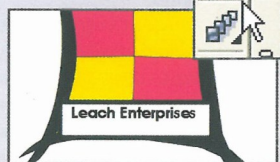
2 Kattintson a négyszög bal sarkába, majd a felső vonal közepére. Most a négyszögon belüli négyzet megrajzolásához kattintson a baloldali vonal közepére, majd ismét a bal felső sarkokba.

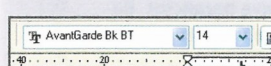
4 Jelölje ki a bal felső négyzetet és lépjen a színpalettára. A szín megjelenik a négyzetben. A lépéseket minden négyzetre vonatkozóan ismételje meg.

5 Az embléma szövege számára készítsen táblát. Kattintson a **Rectangle Tool** eszközre, majd egérekattintással és húzással készítse el a táblát az embléma belüli. Jelölje ki a táblát és kattintson a színpaletta fehér színére.

6 A **Text Tool** eszközzel a táblán belüli alakítson ki egy szövegdobozt. Gépelje be a szöveget, jelölje ki, majd a megjelenő **Format** eszköztárból válasszon betűt, betűméretet és betűstílust.

Kép beillesztése

Az utolsó simításként emblémájában a merevlemezről beillesztett képet is elhelyezhet.

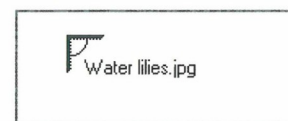
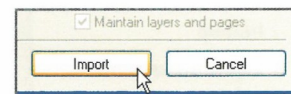
1 Kattintson a **File** menü **Import** parancsára.

2 Az 'Import' párbeszédablakban válassza ki a beilleszteni kívánt képet tartalmazó mappát.

3 Jelölje ki a felhasználni kívánt képállapotot, majd nyomja meg a párbeszédablak alján elhelyezett **Import** gombot.

4 Amikor a képállapot ikonja megjelenik az oldalon (példánkban a 'tavorosza.jpeg'), kattintson a bal egérgombbal, és a kép megjelenik a képernyőn.

5 A kép átméretezéséhez kattintson annak sarkában lévő négyzetre, majd húzza az embléma megfelelő helyére.

Kisokos

A munka mentése

Az elkészített terv mentéséhez kattintson a **File** menü **Save** parancsára. Amikor a 'Save Drawing' ablak megjelenik, a 'File name' rovatban adjon nevet a rajznak. Kattintson a 'Save as type' CDR-CorelDRAW opciójára, és a befejezéshez nyomja meg a **Save** parancsot.

Zene és film Neroval

Munka és szórakozás

Tartalom

- ▶ Adat-CD létrehozása
- ▶ Audió-CD-k készítése
- ▶ Audió fájlok konvertálása
- ▶ Nero segédprogramok bemutatása

A Nero CD- és DVD-író programmal minden másolási és mentési feladat könnyedén megoldható. Számtalan olyan funkciót kipróbálhatunk, amelyek a CD-re írt szöveg, képi vagy zenei fájlok minőségét, jellegét, formáját, kiterjesztését igazítják elvárásainkhoz. Nemcsak fájlokat menthetünk CD-re és DVD-re, hanem át is konvertálhatjuk őket olyan kiterjesztésűvé, hogy a számítógépen kívül más lejátszókon is tudjuk

használni a számunkra fontos vagy éppen szórakoztató jellegű elektronikus anyagainkat.

Több program egyben

A Nero igazából egy programcsomag: nem csak egy-két művelet végrehajtására alkalmas, hanem

számos érdekes és hasznos alkalmazást is magában foglal. Egészen kezdő szintről indulva is sokat tanulhatunk és továbbfejleszthetjük például a zeneszerkesztést, -keverést, a zajok szűrését, vagy éppen az anyagaink karbantartását, mentését.

Tudta-e?

A Nero Eszköztárának alkalmazásával a rendszer konfigurálásáról és meghajtóinkról kaphatunk információt. Tesztelhetjük meghajtóink sebességét, és összehasonlíthatjuk a Neroval található számos pro-

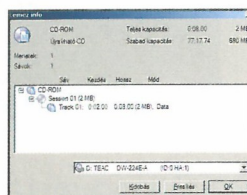

Mit tud a számítógépem?

Kérdés-felelet

K Ha nem tudom, hogy milyen és mit tartalmaz az a CD, amit éppen használnék, akkor hogyan tudhatom ezt meg?

F Az Extrák menüpont alatt van a Lemez Info almenü, ahol a meghajtóba helyezett CD-ről minden fontos információ megtalálható.

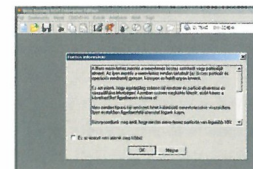

K Mp3-as fájljaimat szeretném CD-re írni, hogy az otthoni DVD-lejátszón is hallgathassam. Lehetséges ez?

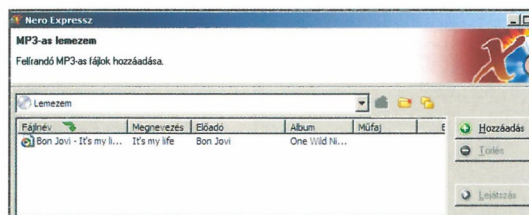
F Igen, amennyiben a DVD-lejátszó képes olvasni mp3-as fájlokat. Ki kell választani az Audió menüpont

MP3 CD készítése almenüt, és a varázsló segítségével elkészítheti a CD-t, ami lejátszható CD- és DVD-lejátszón.

K Jól tudom, hogy akár a merevlemezről is készíthetek másolatot a Nero-val?

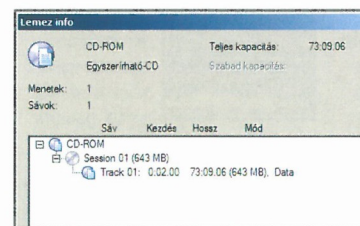
F A Nero-val a teljes merevlemez vagy annak egyes partícióit is kiírhatjuk CD-re. A Mentés és másolás menünél bekapcsoljuk alul a Különleges feladatok gombot (két emberke piktogram) és kiválasztjuk a Merevlemez mentése almenüt, majd először a fontos figyelmeztetést, a varázsló segítségével menthetjük a merevlemez.

Hibakereső

Az íróba helyezett CD-re nem lehet írni.

Ekkor több dolgot is érdemes ellenőriznünk. Az egyik az, hogy megnézzük a CD adatait az Extrák menüpont alatt található Lemez Info segítségével. Megtudhatjuk, van-e elég

szabad hely még a CD-n vagy sem. Ha a CD nem újraírható, és az utolsó írás alkalmával nem állítottuk be, hogy a szabad helyre más alkalommal írassunk, akkor most azt látjuk, hogy nincs szabad kapacitás.

Szótár

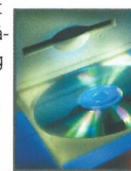
Konvertálás Az a folyamat, amelynek során egy adott dolog valamely tulajdonságát vagy összetevőjét átalakítjuk. Ez fájlok esetében vonatkozhat a kiterjesztésük megváltoztatására, hogy más alkalmazásokban is megnyithatók legyenek.

CD-R Ez a jelölés a CD-ken azt jelenti, hogy az adathordozó írható. Adatot, zenét filmet írhatunk rá. Törölni nem tudunk róla, és nem is tudjuk felírni a már rögzített anyagokat. A CD tárfelületének teljes kihasználásáig írható, akár eltérő időpontokban is, ha ezt állítjuk be az Író programnak.

CD-RW Ez a jelölés azt jelenti, hogy az adott CD újraírható, azaz a feleslegessé vált dolgok letörölhetőek róla, és annyiszor írhatjuk újra, ahányszor csak akarjuk.

CD-író sebessége Az író sebességének adatai a következőket jelentik: Írási sebesség / Újraírási sebesség / Olvasási sebesség.

Mit tud a számítógémem?

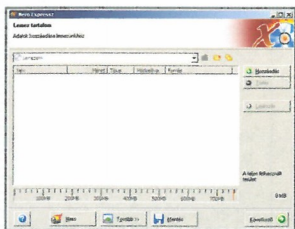
Adat-CD készítése

A fontos fájlokat, mappákat időről-időre kimentheti CD-re, így akkor sem vesz adatot, ha a számítógépével kellemetlenség történik.

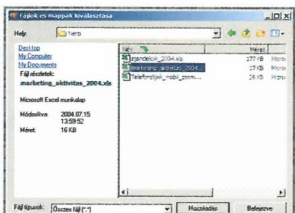

1 Tegyen be a számítógép CD-írójába egy írható CD-t. Válassza ki a grafikus

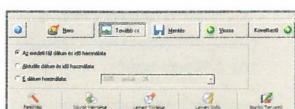
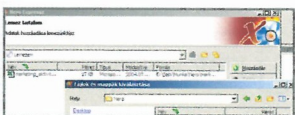
menüből az **Adat** menüpontot, majd almenüi közül kattintson az **Adat-CD készítése** felíratra.

2 Ekkor egy új ablak – a **Nero Express** – váltja fel az előzőt. Itt készítheti elő azon fájlok és mappák listáját, amelyeket fel szeretne írni a CD-re. Kattintson a **Hozzáad** gombra, és válogassa össze őket a megjelenő fájlok és mappák kiválasztása ablak segítségével. Ha megvan az adott fájl, kattintson rá az egérrel. A kijelölést kék sáv jelzi.

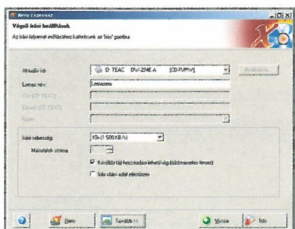

3 Kattintson a **Hozzáadás** gombra, és a fájl a CD-re írandók listájára került. Ezt ismételje, amíg az összes fájl össze nem gyűjtötte.

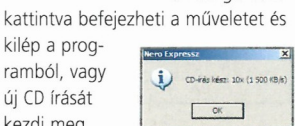

4 A **Tovább** gombra kattintva beállításokat végezhet, vagy meg tudhatja az írásra váró CD adatait. Ha újrairható a CD, akkor törölheti róla a korábban mentett anyagokat.

5 A **Következő** gombra kattintva léphet tovább a végső írási beállításokhoz. Itt adható meg az írásra igénybeveendő meghajtó, a CD neve, az írás sebessége, és egy nagyon fontos dolog, hogy kívánja-e, hogy a CD-n fennmaradjon üres helye a későbbiekben írni lehessen. Ezt az opciót érdemes kipipálni, így máskor is írhatunk a lemezre a szabad hely erejéig. Az írás gomb megnyomásával elindíthatja a CD-re mentést.

6 Megjelenik az írási folyamat ablak, ahol láthatja az események menetét. Amint az írás sikeresen befejeződik, egy üzenet tájékoztat róla, az **OK** gombra

kattintva befejezheti a műveletet és kilép a programból, vagy új CD írását kezd meg.

Audió CD készítése

Ha az audio fájlokat szeretné számítógépéről CD-re kiírni, hogy hallgathassa más lejátszókon is, a műveletek szinte lépésről-lépésre megegyeznek az adat-CD készítésével.

1 Tegyen be a számítógép CD-írójába egy írható CD-t. Válassza

ki a grafikus menüből az **Audió** menüpontot, majd almenüi közül kattintson az **Audió CD készítése** felíratra.

2 Kövesse az Adat-CD készítésénél megadott lépéseket, és hallgassa kedvére az így elkészült zenei felvételt az írott CD-ről.

CD konvertálása audio fájlakká

Ha kedvenc zenei CD-iről szeretne a számítógépre készíteni egy zenei válogatást, akkor a Nero ebben is segítségére lesz.

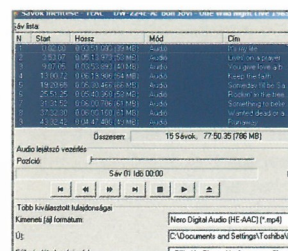
1 Tegyen be a számítógép CD-meghajtójába egy audio CD-t. Válassza ki a grafikus menüből az **Audió** menüpontot, majd almenüi közül kattintson az **Audió CD-k Audio Fájlakká Konvertálása** felíratra.

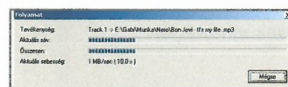
2 Ekkor megjelenik egy ablak, amiben megadhatja a CD nevét, műfaját, vagy ha rendelkezik Internet-kapcsolattal, akkor a Nero internetes adatbázisa behozza az adatokat, a számok címével, amennyiben ezek elérhetők, így nem kell gépelgetni őket.

3 A **Sávok mentése** ablakban tekintheti meg az audio CD-n szereplő számokat. Sávoknak az egyes számokat jelöli a Nero. Itt akár bele is hallgathat egy-egy zeneszámba, hogy biztos lehessen

benne, hogy a megfelelőket konvertálja. Jelölje ki egérrel a keresett fájlt, vagy akár az összeset. Adja meg, hogy hova kívánja menteni a audio lemez sávjait, milyen formátumuk, nevük legyen, majd nyomja meg az **Indítás** gombot a konvertáláshoz.

4 A Folyamat ablakban követheti nyomon a szám(ok) konvertálását, majd a megadott mentési helyen ellenőrizheti, hogy hogyan szólnak a zeneszámok, immár a számítógépről lejátszva.

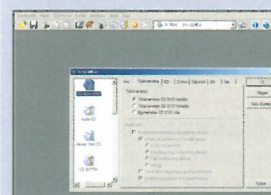
Fókuszban

A Nero egyéb alkalmazásai

Ha a Nero többi alkalmazását is meg szeretnénk ismerni, akkor a kezelőfelület bal szélén lévő nyílall ezt meglehetjük.

■ **Nero Burning ROM:** az előbbiekben a CD-k megírásához a Nero Express-t használtuk, de a Nero Burning ROM-mal is meglehetjük. Ennél az alkalmazásnál jobban testre szabhatja a funkciókat.

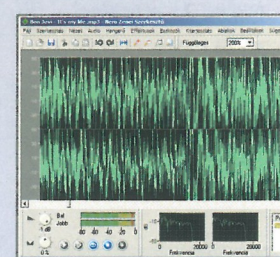

■ **Nero Express:** ezt az alkalmazást használtuk az előzőekben bemutatott adat- és audio CD-k készítésekor. Ezzel a leggyorsabb és leggyorsabb az írás.

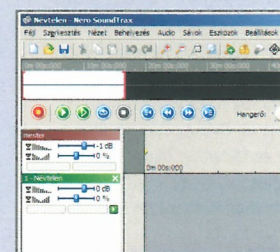
■ **Nero Cover Designer:** ezt a funkciót használhatjuk borító és címke készítéséhez.

■ **Nero Wave Editor:** ez a professzionális zenei szerkesztő program, amelynek használatával

audio fájlokat lehet szerkeszteni, módosítani, vágni. Törölhetők az audio felvételek során beszűrődő zavaró zajok is.

■ **Nero SoundTrax:** lehetőleg nyílik arra, hogy régi, kazettán vagy LP lemezen őrzött audio számokat digitalizáljunk és CD-re írjunk.

Ötlet

Érdeemes venni egy újrairható CD- és/vagy DVD-lemezt, hogy ezeket használjuk adig, amíg el nem sajátítjuk a program tökéletes alkalmazását és funkcióit.

Előadás projektorral

A nagy
vászon

Tartalom

- Fedezze fel a projektorban rejlő multimédiás lehetőségeket
- A megfelelő projektor kiválasztása
- A lehető legjobb kép beállítása

Ha csak néhány embernek mutat képeket, megteszi a számítógép képernyője is. Azonban ha egy nagy csoportnak akar előadást tartani, még egy 19 colos monitor is kicsinek bizonyulhat. Ha a számítógéppel a nyaralás során készült képeket vagy filmet akarja vetíteni, esetleg üzleti előadást készít, akkor érdemes egy projektor után nézni. A projektor a hagyományos diavetítőhöz ha-

sonlóan falra vagy vászonra vetíti a képet.

Multimédiás csoda

A hagyományos vetítők a számítógépes projektor multimédiás képességeivel szárnyalja túl.

A projektorok képesek számítógépen készített hangok, képek, filmek és szövegek kombinációját megjeleníteni. Ezáltal az előadások a közönség minden tagja számára igazán lenyűgöző élménnyé válnak.

Tudta-e?

A hogy korábban a videó készült forradalmasítani a szórakoztatóipari technológiát, ma ugyanilyen szerepet látnak el a piacon kapható házi projektorok, amelyek képesek a számítógépek, televíziók, videók és DVD-k képeit is kivetíteni. A digitális TV is egyre többet tud, amióta be-

vetítőknek van jövőjük, folyamatosan továbbfejlesztik őket.

Kérdés-felelet

K Mekkora fényerősségű projektorom legyen?

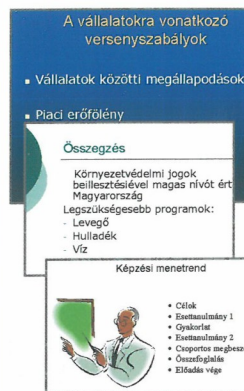
F Kis helyiségben, ahol a fényviszonyokat befolyásolni tudja, 700 lumen körüli fényerősség a megfelelő. Ha 20 résztvevőnek tart előadást, válasszon 1000 lumen fényerősségű projektort, főleg, ha nincs lehetőség sötétítésre.

K Minden projektor képes DVD és videó vetítésére?

F A házi mozi vetítés szintje az összes projektor alaptulajdonságai között szerepel, de nem mindegyik támogatja a 16:9 arányú, széles vászon formátumot. Ez utóbbit ellenőrizze vásárlás előtt.

K Szükség van speciális vászonra a projektorhoz?

F Nem. Egy speciális vászon ugyan jobban visszaadja a kép fényességét és tisztaságát, jobb vizuális élményt nyújt, de nem feltétlenül szükséges. A tapasztalat azt mutatja, hogy egy fehér vagy világos falfelület – ha sima – tökéletesen megfelel. A sikeres előadás titka a tartalom; a projektor csupán kihozza belőle a legjobbat.

K Szeretnék projektort dolgozni. Milyen szoftvert használnak?

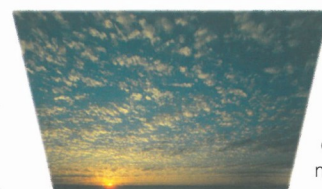
F A legnépszerűbb előadáskészítő szoftver a Microsoft PowerPoint, amit a Microsoft Office egyes verziói tartalmaznak. Segítségével elkészítheti a szövegek, listák, grafikonok, animációk és videoklipek kombinációját.

Hibakereső

A vetített kép szélesebb a tetején, mint az alján.

Ezt trapéztorzításnak hívják, és akkor fordul elő, amikor a projektor és a vászon nem jól vannak elrendezve. Tipikusan akkor tapasztalható, amikor a projektor nincs egy magasságban a vászonnal. Amennyire lehetséges, állítsa a pro-

ható a rossz elhelyezés.

DVD Digital Versatile Disc (Sokoldalú digitális lemez). Nagy kapacitású tárolóeszköz videó- és adattárolásra. **Felbontás** A számítógép képernyőjének tulajdonsága, képpontban megadva. **Lumen (lm)** Projektorok fényerősségét megadó (amerikai) szabvány egység, amellyel a képmegjelenítés minőségét határozzák meg. A gyengébb projektorok 650 lumen erősségűek, míg a nagyobb teljesítményűek 2000 felett vannak.

16:9 formátum A legtöbb filmet ilyen arányú képpel veszik fel. Ismertebb elnevezése széles vászon, bár a pontos magasság-szélesség arány változhat.

LCD Liquid Crystal Display (Folyadékkristályos kijelző). Hordozható számítógépek és projektorok képernyőtechnológiája. Működése a folyadékkristály három alapszínnek megfelelő mátrixban keresztül küldött elektromos töltés által aktivált képpontokra alapul.

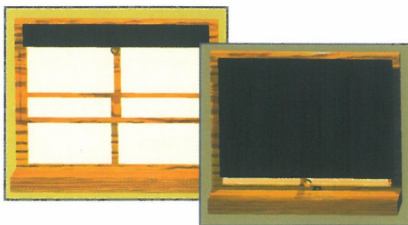

A projektor kiválasztása

Mint bármilyen vásárlásnál, a projektor beszerzése előtt is érdemes néhány szempontot megfontolni. A megfelelő típust a felhasználás célja határozza meg. Könnyen hordozható üzleti eszközt szeretne? Esetleg kevésbé mobilis megoldást, például egy házi mozit?

Fényerősség

Ez mutatja a projektor által megjelenített kép intenzitását, amit lumenben (lm) mérnek. A fényerősség mértéke különösen fontos, ha természetes fényviszonyok mellett szeretne vetíteni. A gyengébb projektorok tipikusan 650, míg az erősebbek 2000 lumen körüli fényerősséget adnak le.

Sharp PGC 30XE
Kompakt típus,
jó, 1700 lumen
fényerősséggel.

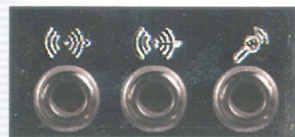
Hang

Ha ki akarja használni a projektorok multimédiás képességeit, keressen sztereó audió kimenetű típust, hogy a hangot hi-fi-re tudja küldeni. Bizonyosodjon

meg arról, hogy a projektor beépített hangrendszere is megfelelő. Ha nagyobb közönségnek készül előadással, egy mikrofonbemenet és egy beépített erősítő igen hasznosak lehetnek.

A mikrofonbemenet a projektor hátsó oldalán keresse.

Súly

Ha rendszeresen magával akarja vinni a projektort, a cipekedés és az izomláz elkerülése céljából határozottan érdemes könnyebb típusokat keresni. Számos típust közvetlenül lehet csatlakoztatni egy laptopoz, így egy könnyen összeállítható, hordozható multimédiás eszközt kap.

Mit tud a számítógépem?

Távírányítás

A könnyű használat nagyon fontos jellemzője minden projektornak. Nem ajánlott közönség előtt gombokkal és kapcsolókkal bajlódni,

Sanyo PLC SU20
Jó minőségű projektor egyszerűen használható távírányítóval.

Projektor

A kép ne csak fényes, hanem tiszta és éles is legyen. Nagy felbontású projektort keressen, főleg, ha nagy felbontású (1024x768 képpontos)

Epson EMP 9000
Fényes, nagy felbontású készülék

Karbantartás

Ha a projektor a házi mozi rendszerének szíve, meghibásodás esetén fontos minél gyorsabban megjavíttatni. Vásárláskor vegye figyelembe, milyen a vevőszolgálat. Vajon a viszonteladó

helyben végzi a javítást, vagy a hibás gépeket a szervizbe küldik? Fontos még megnézni, hány évre érvényes a projektor garanciája.

kockára téve az előadás minőségét, főleg ha sötét van. A legtöbb projektor távírányítóval kapható, amelynek segítségével egyszerűen navigálhat az előadás részei között. Vásárlás előtt próbálja ki a távírányítót, hogy valóban könnyedén tudja használni.

Ötlet

Az előadáshoz használjon jól olvasható betűtípust, amelyen például az Arial Black.

Mitsubishi LVPH 300U
A legtöbb projektorhoz hasonlóan a képeket több ezer színnel jeleníti meg a vásznon.

grafikus képeket szeretne vetíteni. Egyes LCD kijelzők külön jelenítik meg a színeket, és vetítésnél hozzák létre az összetartást. Noha ez fényes képet ad, homályossá válhat, ha a színek összetartása nincs megfelelően hangolva. Kérje, hogy mutassák meg a projektor képét.

Fókuszban

Projektorötletek

Külső eszközökkel tovább növelheti a projektor multimédiás képességeit.

Digitális kamera

Akár művészi ambíciói vannak, akár csak amatőr képeket készít, remekül bemutathatja felvételeit, ha a digitális kamerát a projektorra csatlakoztatja.

DVD-lejátszó

Átélteti otthonában a lenyűgöző multiplex mozi élményét, ha a projektorra DVD- vagy videolejátszót csatlakoztat. A hang még filmszerűbb lesz, és a mozi hangulatát még jobban felidézi, hogyha a hi-fi-n keresztül szólaltatja meg.

Digitális kamera

Ha inkább a saját filmjeit nézi, mint másokét, miért ne csatlakoztatná camcorderét a projektorba, hogy nagyobb vásznon mutassa be alkotását?

Kisokos

És lőn világosság

Alapvetően két fajta lámpát használnak projektorokban. A Metal Halide körték nyújtják a legjobb minőséget és leg hosszabb élettartamot, de a legdrágábbak is. Üzemidejük 2000 óra, és körülbelül 120 ezer forintba (£300) kerül kicserélni őket. Élettartamuk felétől gyengül a fényerejük.

A halogén körték jóval olcsóbbak, körülbelül tizedannyiba kerülnek, de csupán 50 óra üzemidőt jósolnak nekik.

Projektor izzó – ELPLP10S

Tulajdonságok:
UHE (Ultra High Efficiency) projektor izzó 120 W-os fogyasztással, továbbá kb. 2000 órás élettartammal

Mit tud a számítógépem?

MIDI-tippek

Egy dal erejéig

Tartalom

- ▶ Zene készítése az egérrel
- ▶ Felvétel MIDI billentyűzetről
- ▶ Több hangszer használata
- ▶ Hibák javítása és zeneszerkesztés

A MIDI mindenkinek ideális zeneszerzéshez. Aki nem zenész, a számítógép segítségével megtanulhatja az alapokat. Aki képzett muzsik, olyan dallamokat írhat, amelyeket máshogy lehetetlen lenne lejátszani. Csúpn egy MIDI sequencer programra, például a Cakewalk-ra, van szükség. Ez azt teszi a zenévé, amit a szövegszerkesztő az írással – ha hibát ejt, kijavíthatja a hangokat, ha

pedig az adott rész hibátlan, ki-másolhatja és beillesztheti.

Vájt fülek

Ez a kártya bemutatja, hogyan szerezhetsz zenét a számítógéppel. A megfelelő hangkártyával hang-

szerenként, akár egérrel, akár MIDI billentyűzettel könnyen fel-építhet egy dalt. Több különféle hangszín áll rendelkezésre, így szinte bármilyen létező stílusban írhatja zenéjét. Az egyetlen korlát a képzelőerő.

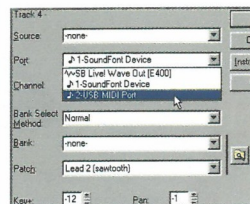
Tudta-e?

A MIDI-t egy zongorista vagy gitáros játéka utánzására is használhatja, ugyanakkor a MIDI megszabadítja a valódi hangszerek fizikai korlátaitól. Olyan zenét szerezhetsz, amely technikailag a zenészek képességén túlmutat. Például megszólaltathat egy olyan akkordot zongorán, amelyben

olyan nagyok a hangközök, hogy egy zongorista nem tudná lefogni, vagy szerezhetsz olyan gyors fuvalaszólót, hogy nincs fuvalista, aki tempóban lejátszana. Ha Bach vagy Händel képes lett volna ilyen rugalmas zenekarral dolgozni, ki tudja, napjainkban milyen zenét hallgatnánk.

Kérdés-felelet

K Lejátszhatok-e 16 MIDI csatornánál többet egyszerre?

F Megfelelő hardverrel igen. A legtöbb hangkártyán egy MIDI port van, ez 16 csatornát képes kezelni, de hozzáadhat még egyet, ezzel további 16 csatornát biztosítva a dalokhoz. Vethet további MIDI portokat is, amelyeket a számítógép párhuzamos, soros vagy USB bemeneteire csatlakoztathat.

K Ha csatlakoztatok egy MIDI szintetizátort, továbbra is használhatom a hangkártya hangszíneit?

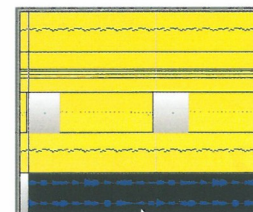
F Igen. A hangszíneket egyidejűleg is használhatja. Például, ha igazán telt

vonós hangzást szeretne, ki-küldheti a sávot egyetlen MIDI csatornán a hangkártya és a billentyűzet szintetizátorának. Így mindkettő teljes összhangban fogja játszani ugyanazokat a hangokat.

K Hogyan vehetek fel éneket a MIDI zene mellé?

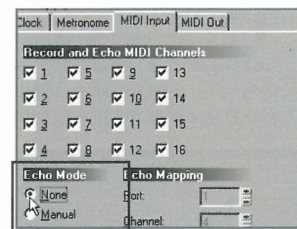
F A legtöbb sequencer lehetőséget nyújt hangminták (digitális hangok) hozzáadására. A számítógépbe hátul csatlakoztatott mikrofonnal rögzítheti az éneket, amit hangmintaként elmenthet a merevlemezre. Ezeket bárhol beillesztheti a dalba, mint egy új sávot, csakúgy, mint a MIDI sávok esetében.

Hibakereső

Egyes hangok duplán szólnak.

Ez akkor fordul elő, amikor a MIDI információ körbe megy. Például, a MIDI billentyűzetet lejátszott hang először megszólal, majd a MIDI adat átmegy a számítógépbe, és vissza a billentyűzetbe, ahol

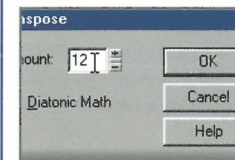
újra megszólal. Ezt úgy kerülheti el, hogy az **Options** menüben a **Project Options** funkciót választja. Megjelenik a 'Project Options' párbeszédpanel. Kattintson a **MIDI Input** fülre, és az 'Echo Mode' alatt kattintson a 'None' gombra. Kattintson az **OK**-ra.

Szótár

MIDI Musical Instrument Digital Interface (zenei hangszerek digitális felülete). Adatkommunikációs szabvány két hangeszköz között (például szintetizátorok).

Local Control Olyan kapcsoló a MIDI billentyűzeten, amely, ha be van kapcsolva, akkor a billentyűzet áramkörei adják, majd MIDI-n keresztül a számítógépre küldik, ha pedig ki van kapcsolva, akkor csak MIDI jeleket küldenek (az áramkörök).

Transzponáció Egy zenei darab eredeti hangnemétől eltérő hangnembe való áthelyezése.

Wavetable A hangkártya memóriájában tárolt több mint száz létező hangszer hangmintáinak összessége.

Sequencer Programozható eszköz, melynek segítségével a digitális formában tárolt hangjegyeket a hangszereknek továbbíthatja.

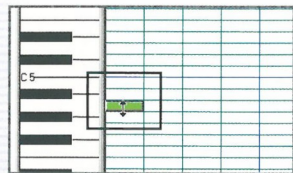
MIDI sáv beírása kézzel

Egy MIDI sequencerrel számos módon vihetjük be a hangokat. Használja az egeret, ha nincs billentyűzete, vagy nem tud játszani rajta.

1 Indítsa el a sequencert, válasszon hangszínt az 1-es csatornának, majd válassza a **Staff** (kotta) nézetet. A **Pencil** eszköz segítségével egyenként írja be a hangokat.

2 Ha a kottaolvasás nem erőssége, váltson a **Piano roll** (Zongora) nézetre. Így is egyszerűen kell beírni a hangokat, de jóval könnyebb mozgatni őket, mint a Staff nézetben. Egyszerűen ragadja meg őket és húzza át új helyükre.

3 A hangok hosszán is könnyen változtathat. Ragadja meg a szélénél, és húzza balra, ha hosszabb –, jobbra, ha rövidebb hangot szeretne.

Felvétel MIDI billentyűzetről

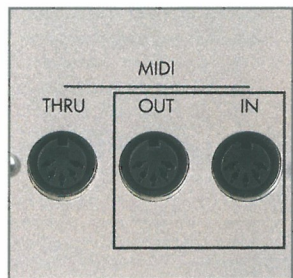
Csatlakoztasson egy MIDI billentyűzetet, és vegye fel játékát közvetlenül a dalba.

1 Mielőtt a MIDI in és out portokra csatlakoztatná a MIDI billentyűzetet, mindenképpen kapcsolja ki a számítógépet.

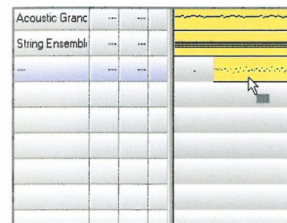
Ötlet

A MIDI fájlokat ugyanúgy mentse el, mint a legfontosabb dokumentumokat.

2 A hangkártyájának megfelelő PC-MIDI kábelt bármely számítógépes boltban megveheti.

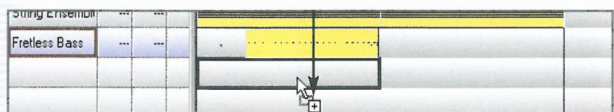
3 Lépjen a dal elejére, majd kattintson egy üres sávra. Nyomja meg a Felvétel gombot, majd játszon, amikor csak akar.

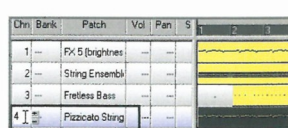
4 Nyomja meg a **Stop** gombot, amikor befejezte. A felvett rész megjelenik a sávon látható színes területen. Ragadja meg és húzza át, vagy akár fel is darabolhatja.

További részek hozzáadása

Zenéjében hatásos nagyzenekari hangzást érhet el, ha egy hangszert vagy sávot átmásol további sávokba.

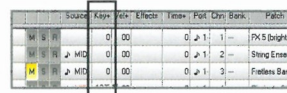

1 Szóltasson meg egyes részeket duplán, eltérő hangszínnel. Track nézetben a **Ctrl** gombot tartva nyomva, majd ragadjon meg és húzzon le egy részt egy üres sávra.

2 Amikor megjelenik az új rész, válasszon egy kiemelkedő hangszínt, majd rendeljen új MIDI csatornát az új sávhoz.

3 Transzponálja a sávot úgy, hogy a „Key+” oszlopban megad egy értéket. A -12, például egy oktávval lejjebb transzponál. Ezeket a lépéseket megismételheti, ahány-szor csak akarja.

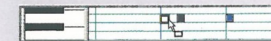
Fókuszban

MIDI adat szerkesztése

A MIDI nagy erősségét a hibák javításának könnyedsége és a hangok tetszés szerinti szerkeszthetősége adja.

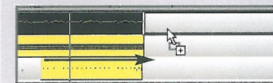
1 Kattintson egy billentyűzetről felvett sávra, majd váltson **Piano Roll** nézetre, így megtekintheti a lejátszott hangokat. Ha bármelyik pontatlan, túl hosszú

vagy rövid, esetleg diszsonáns, ragadja meg, és húzza a megfelelő helyre vagy méretre.

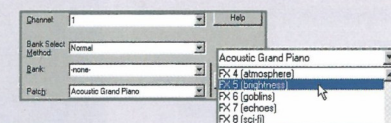

2 Megismételheti azokat a részeket, amelyek hibátlanok, például egy versszakot vagy ref-

rént. A **Ctrl** gombot tartva lenyomva, majd húzza át a megfelelő részt. Amikor elengedi az egérgombot, a kurzor által megadott helyen megjelenik a szakasz másolata. Így az egeret és a billentyűt használók egyaránt rengeteg időt nyernek.

3 Kísérletezzen a hangszínek változtatásával, hogyan hatnak a dalra. Például, ha egy zongora részhez szintetizátor hangszínt rendel, egészen más lesz a zenei atmoszféra. Jelöljön ki egy sávot, és tallózzon a hangszerek között. A hangokhoz nem is kell hozzányúlni.

Ötlet

Ha a dal kezdetét billentyűzetről akarja felvenni, hagyjon pár üres taktust az elején, így ráérezhet a tempóra.

Kisokos

MIDI adat

A zeneszerző utasításokat ad művei egyes részeinél, például „crescendo” vagy „pianissimo”. Ugyanezt megteheti MIDI-ben is. Minden MIDI hangnak van egy „velocity” értéke, egy 0 és 127 közötti szám. Magasabb értékekkel hangosabbak a

hangok. Más MIDI adatokkal összetettebb beállítások állnak rendelkezésre. Egy hangszínhez rendelhet olyan zengetőt, amely a dal kezdeténél még alig feltűnő, de a fináléra már egy hatalmas koncertterem visszhangjaként szól.

Hogyan működik?

Lencsén át

Tartalom

- ▶ A digitális fényképezőgép belülről
- ▶ Hogyan készül a digitális fénykép
- ▶ A digitális kép megtekintése a fényképezőgép segítségével
- ▶ A képek átvitele számítógépre

A fényképek előhívásakor és nagyításakor kellemtelen meglepetés érhet mindenkit. A fénykép sötét, homályos, a gyermek helyén egy nagy folt van, az üdülés emlékei örökre elvesznek. A digitális fényképezőgépek megjelenésével nem kell többé reszketni ettől.

Csak egy pillanat

A digitális fényképezőgép azonban menti a képeket, így az eredmény rögtön megtekinthető.

A szerkezet gyakorlatilag nem tartalmaz mozgó alkatrészeket, tehát nincs filmnagyítási és kidolgozási költség, képeit a digitális nyomatokra kifejlesztett speciális papírra nyomtathatja. Ámbár ezek a szerkezetek külsőleg nagyon hasonlítanak elődeikhez,

működésük teljesen eltérő. Ebből a fejezetből megtudhatja, hogyan készít képet a digitális fényképezőgép, hol tárolja a memóriáján belül a digitális fájlokat, és említést teszünk arról is, hogyan készíthet digitális fényképezőgéppel tündökletes fotókat.

Tudta-e?

Kedvetben kétkedéssel fogadták a digitális gépeket. Drágák voltak, és a képminőségük gyengébb volt a hagyományos gépekénél. A magazinok legfrissebb események iránti hajszája azonban nagyon hamar a digitális technológia elfoga-

dására kényszerítette a fényképszeket. A digitális képeket a világ bármely pontjáról modemen vagy mobil telefonon keresztül pillanatok alatt továbbítani lehet. Ugyanez elképzelhetetlen a hagyományos film esetében, mivel a filmre vitt képeket először laborban elő kellett hívni, majd számítógépbe beszken-

Kérdés-felelet

K Hogyan javíthatom digitális fényképek minőségét?

F Minél nagyobb felbontással dolgozik a gép, annál tökéletesebb lesz a fényképek minősége. Fontos a tömörítés helyes beállítása is. A legtöbb gépen többféle tömörítési beállítás adható meg, amelyek lényegében a minőség és a tárolókapacitás közötti kompromisszum kialakítását jelentik. Ha a tömörítési funkciót kikapcsolja, a lehető legjobb képminőséget érheti el. Ne feledje, hogy ezzel a gép memóriájában tárolható képek számát korlátozza.

K Használhatok-e más lencsét digitális fényképezőgéphez?

F Erre csak a legdrágább digitális fényképezőgépek esetében van lehetősége, mivel e készülékek lencsái rendelkeznek a profi, hagyományos fényképezőgépekéhez hasonló hajlékonysággal. Ezeket a készülékeket általában sajtófotósok használják, akik teleobjektívvel dolgoznak. Kéves olyan típus van, amely kiegészítő lencsékkel rendelkezik, de egyre több készülék van beépített varioobjektívvel felszerelve. Ez a megoldás a

legmesszebbmenőkig elegendő egy amatőr által használt digitális gép esetében.

K Készíthetek-e képeket vakuval?

F Igen. Több digitális fényképezőgép beépített vakuval rendelkezik. Bizonyos típusokon a vakuval készített képek tökéletesebb minőségét biztosítandó, 'piros szem' kiszűrő és kitöltő funkció is van.

K Hol találok digitális fényképezőgépekről bővebb információt?

F Látogasson a gyártók honlapjaira, ahol megtalálhatja a forgalomban lévő típusokat, azok leírását és árát.

Szótár

CMOS Complementary Metal-Oxide Semiconductor
A CCD olcsóbb alternatívája

alacsonyabb fogyasztással, de alacsonyabb minőséggel és érzékenységgel.

Tömörítés Az adatok összepréselésének folyamata, amelynek köszönhetően az adatok kevesebb helyet foglalnak. A digitális fényképezőgép tömörítési eljárása során azonban a képek valamelyest veszítenek minőségükből.

Pixel Képpont A grafikus kép önálló eleme. Egyetlen digitális képet képpontok százezrei alkotnak.

LCD: Liquid Crystal Display (Folyadékkristályos kijelző). Ez a technológia teszi lehetővé a képek fényképezőgépen való megjelenését, ezt az eljárást használják a laptop gépeknél is.

Hibakereső

Nem tudja, melyik kábelt hová csatlakoztassa.

A legtöbb digitális fényképezőgép USB kábellel rendelkezik, amely a PC USB csatlakozójába illeszthető. Az USB kábelek a soros kábeleknel gyorsabbak, segítségükkel a képek PC-re való feltöltése a szokásos idő töredéke alatt végezhető el.

USB kábel

Egy soros kábel esetében egy kép betöltési ideje 20 másodperc vagy még több, azonban USB kábelt használva a folyamat a hagyományos időtartam tizede alatt lezajlik. A letöltési időkről és az USB tartozékok használatáról bővebben az USB Implementers Forum honlapján (www.usb.org) olvashat.

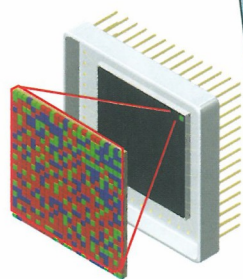

Fényképezés

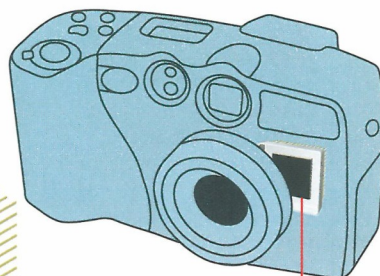
Minden digitális fényképezőgép lelke a CCD vagy CMOS chip. Ezek a chipkek helyettesítik a hagyományos fényképezőgépekhez használt filmet és zárat is.

1 A látvány vagy tárgy fénye a lencsén keresztül behatol a gép belsejébe, amely lencse a fényt a mögötte található fényérzékeny CCD chipre fókuszálja.

2 A CCD közvetlenül nem képes színfelismerésre, ezért a fény először vörös, zöld, majd kék szűrőn halad át és a CCD képpontjaira kerül. Az emberi szem által érzékelt bonyolult színárnyalatok három alapszínre bontódnak.

A CCD chip egy parányi kockájának kinagyított képe

A fényképezőgép lencséje mögött lévő CCD chip

3 A megszárt fény ezután a CCD celláknak ütiődik. Minden egyes érzékelő cella apró elektromos töltéssé alakítja a fényt.

Kattan és ment

Az alábbiakban ismertetett folyamatok mindegyike egyetlen gombnyomás hatására következik be.

1 Amikor megnyomja a fényképezőgép gombját, a gépben lévő bármilyen aktuális információ a memóriában tárolódik. Ha a digitális fényképezőgép tömörítési funkciója be van kapcsolva, a gép elektronikája a képet tömöríti, és csak ezt követően teszi azt a többi elkészült képhez.

CompactFlash

Smartmedia

Sony Memory Stick

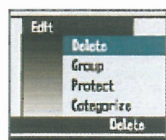
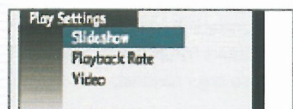
2 A tömörített kép ezután a fényképezőgép központi tártérébe kerül. Ez általában egy kivethető tároló kártya, mint pl. a Sony Memory Stick, a SmartMedia vagy a CompactFlash..

3 Bár a tömörítés és tárolás folyamata egy másodpercig tart, a kép éles marad, mivel a gomb megnyomásakor elkészülő képhez nincs szükség a hagyományos exponálási időre.

Fényképek ellenőrzése és törlése

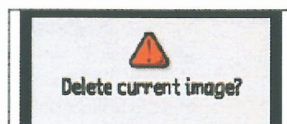
A hagyományos fényképezőgépekkel ellentétben a digitális gépen készült képek azonnal megtekinthetők és törölhetők.

1 A fényképezőgép gombjaival válassza ki a képeket, és az LCD képernyőn tekintse meg őket.

készült képet és készíthet egy új felvételt.

2 Ha elégedetlen az eredményvel, akár azonnal törölheti az elkészült képet és készíthet egy új felvételt.

3 Nem kell tehát várnia a képdolgozásra, és a törölt memória azonnal szabadon, újra felhasználható.

Fókuszban

Valóság azonnal

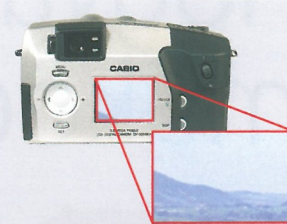
A digitális kamera kijelzője a CCD chipen rögzített formában mutatja meg a képet.

1 A gép a képpontokat nagy sebességgel olvassa, és felerősítve továbbítja az ADC-hez, amely digitális adatokká alakítja őket. Az adatok a DSP-hez kerülnek, amely beállítja a kép különböző elemeit, mint például a kontrasztot és az apró részleteket.

Ötlet

Ügyeljen az elemek állapotára, mivel a digitális elemek élettartama rövidebb, mint a hagyományos fényképezőgépeké.

3 A memóriában az információ folyamatosan leolvasásra kerül és a gép LCD képernyőjéhez továbbítódik, így még a fénykép elkészítése előtt lehetőség van a látvány megtekintésére.

A fényképek átvitele számítógépre

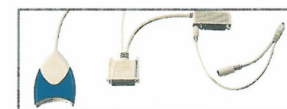
Utolsó lépésként a digitális fényképeket számítógépre kell mentenie.

1 Miután a fényképezőgépet soros vagy USB kábellel a PC-hez csatlakoztatta, a géppel együtt szállított szoftver segítségével a képeket gépre töltheti és szerkesztheti. A soros összeköttetés jóval lassabb, mint az USB kábeles csatlakozás, tehát érdemes USB csatlakozóval ellátott digitális fényképezőgépet vásárolnia.

PC-hez illesztés

Soros USB

SmartMedia kártyaolvasó

3 A digitális fényképezőgép vagy a tároló kártya a 'Saját gép' mappában külön ikont kap.

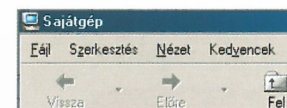
Kisokos

A CCD minősége

A fénykép minősége döntő részt a digitális fényképezőgép CCD egységétől függ. Minél több képponttal történik a kép készítése, annál finomabban lesznek a megőrzött részletek, és minőségük nagyításkor annál tökéletesebb lesz. A kisméretű CCD-vel rendelkező gépek által készített

képek nagyítás után szemcésessé és darabossá válnak. Az alaptípusok CCD-je mindössze 640x480 képpontos, de a legjobb minőségű CCD-k több mint hússzor nagyobbak: 3040x2016 képpontosak.

4 Szerkesztse a képeket képszerkesztő program segítségével, majd a végső fájlt mentse PC-jére.

Ötlet

A képek új változatait mindig más néven mentse, hogy megővja az eredeti változatot.

IrfanView képkezelő

Web-
galéria

Tartalom

- ▶ Képek elrendezése e-mailben küldéshez
- ▶ Méretbeállítások böngészéshez és nyomtatáshoz
- ▶ Képtár létrehozása a weben
- ▶ Kép formátum megváltoztatása

A digitális fényképezőgép képeit vagy a beszkennelt felvételeket, sőt, az Internetről letöltött fényképeket is meg tudjuk nézni az IrfanView program segítségével. Az alap-elrendezésen túl, mint amilyen a képek elforgatása vagy kivágása, több más érdekes technikai megoldás is rendelkezésünkre áll. Az e-mailhez csatolt képeket e program segítségével rövidebb idő alatt küldhetjük el.

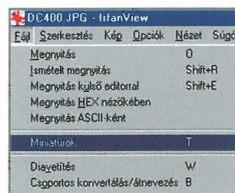
Kép és formátum

A képi adatokat a számítógépben különböző formátumú fájlokban menthetjük el. Esetekben nem a fájl nagyságáról beszélünk, hanem a fájl típusáról. Biztosan észrevette már, hogy az Internetről leggyakrabban letöltött

képeknek JPG kiterjesztésük van. Ez azonban lehet GIF vagy PNG is. A kártyából megtudja, hogy mely formátumok milyen felhasználásra felelnek meg, és ismereteket szerezhet a fájlok minden felhasználó számára olvasható formátumban történő áthelyezéséről.

Tudta-e?

A PC merevlemezén az IrfanView-t különleges üzemmódban is lehet használni. A kiemelt mappákban képminiatűrök is megjeleníthetők. Miniatűrök üzemmódban átkapcsolni a Fájlművelet menü alatt a Miniatűrök parancs segítségével lehet. Ha a programot köz-

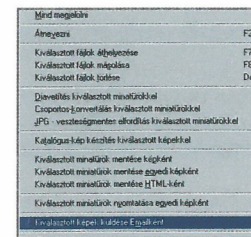
Program Files\IrfanView\Languages

vetlenül ebből az üzemmódból akarja elindítani, az elindításhoz használja az átkapcsoló/thumbs gombot. A egér jobb gombjával nyomja meg a program helyettes ikonját, és a szöveget a kép alapján a Cél mezőben a Helyettesítőn változtatva meg.

Kérdés-felelet

K A képek miniatűrjei túl kicsiben jelennek meg. Hogyan tudom őket felnagyítani?

F A miniatűrök megjelenítésének opcióiban válassza ki a Beállítások menüből a Miniatűrök lehetőségeinek beállítása parancsot. A megnyitott párbeszédpanelen a Miniatűr-méret keretben a megfelelő mérethez kattintással választhatja ki a képek nézetének nagyságát.

K Meg tudom-e nézni az egy fájlban található képeket egyszerre?

F Igen. Ha a Miniatűrök üzemmód bekapcsolt állapotban van, vagy kattintson a Fájlművelet menü Miniatűrök sorára. A képek nézetei azonnal megjelen-

K Hol tudhatom meg a kép méretét?

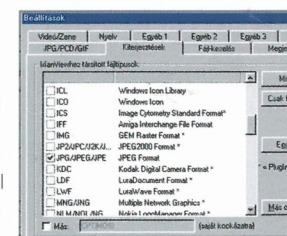
F Elég a képet megnyitni az IrfanView képkézelő környezetében, és az állapotsorban azonnal megtalálja a magasságra és a szélességre vonatkozó alapinformációkat. Itt a képeket tartalmazó fájl adatait is megtudhatja. Az első szám a számítógép diszkjén lévő fájl magasságát, a második a kép valódi, nem tömörített méretét mutatja meg.

306 x 206 x 24 BPP 250/461 110 % 8.68 KB / 185.08 KB 21.01.2003 / 08:36:10

nek miniatűrök formájában a program ablakának jobb felében. Az egér kattintásával az egyidejűleg hosszan lenyomott Ctrl billentyűvel jelölje be azon képek miniatűrjeit, amelyeket szeretne megjeleníteni. Ezt követően válassza ki a fájl kintől adatait is aktuális opciót. A képek folyamatosan megjelennek a teljes képernyő felületén. A képeket tartalmazó mappákban kényelmesen tudunk böngészni.

Hibakereső

Az IrfanView programot állította be kiinduló képkezelőként, de egy idő után a fájlom dupla kattintás után más alkalmazásban nyílnak meg. Számos program, feltelepítése után a felhasználó figyelmeztetése nélkül úgy változtatja meg a fájlok hozzárendelését, hogy e fájltípusok kiin-

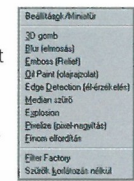

Szótár

A kép formátuma A képet tartalmazó fájl típusa másik elnevezése. A képfájlok tartalmukon kívül az adatlogikus elrendezésében is különböznek. Előfordulhat, hogy a JPG formátumú felvétel csak 300 KB, azonban ugyanaz a fénykép TIFF formátumban a merevlemezén 5 MB-ot is elfoglalhat.

Miniatűrök Azon kép kicsinyített nézete, amely könnyebben használható nyaralási fényképek böngészésére vagy olyan felvételek közötti válogatásra, amelyeket e-mailben továbbít a barátainak. A képet tartalmazó fájl érintetlen marad, az IrfanView képkézelő a miniatűröket kiválasztja és megjeleníti.

Effektusok Az IrfanView programban elérhető funkciók képekre is alkalmazhatók csoportja, amellyel megváltoztatható a képek tényleges megjelenése. Az effektusokat bármelyik fényképen kipróbálhatja.

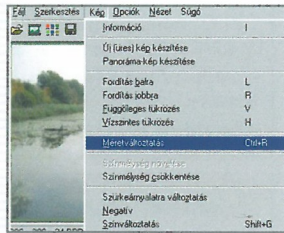

A kép beállítása e-mailben küldéshez

A gépben elraktározott képeket e-mailben csatolásként küldheti el. Kövesse az alábbi utasításokat, hogy az átvitel ne igényeljen hosszú időt, és a címzettnek ne okozzon gondot a felvételek megtekintése.

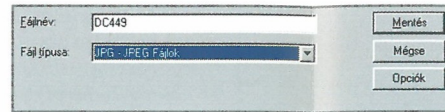
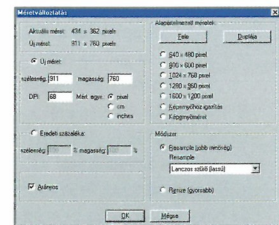
1 Nyissa ki a képet, amelyet az IrfanView képezelő segítségével e-mailben akar elküldeni.

2 Először a méretet állítsa be. Az a méret lesz a megfelelő, ahol a kép hosszabbik oldala megfelel a monitor rövidebb oldal méret felbontásának. Ha szabvány méretű monitoron például egy 853 pont széles, 1038 pont magas képet állít

be megtekintéshez, a magasságot 760 pontra állítsa be.

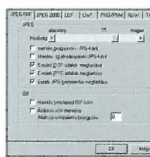
3 A Kép menüből válassza ki a Méretváltó parancsot. A dialógusboxban ellenőrizze, hogy bejelölte-e az Arányos opciót, majd az Új méret beállítása keretben a Magasság mezőbe írja be a 760-as számot. Nyomja meg az OK gombot.

4 A Fájll menüből válassza ki a Mentés másként parancsot. A megnyitott Mentés képként párbeszédpanelen válassza ki azt a mappát, amelybe a fájlt szeretné elmenteni, a Fájltípust állítsa be JPG – JPEG fájlokra. A Fájlnév mezőbe írja be az elrendezett kép nevét. Kattintson az Opciók gombra.

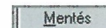
5 A mentés tulajdonságai párbeszédpanelen a JPEG/GIF kártyán a JPEG keretben beállíthatja az elmentésre szánt kép minőségét. Minél nagyobb értéket állít be

a mutatónyíl segítségével, annál nagyobb lesz a fájl mérete. Ha túl alacsony minőség

get használ, a fénykép torzított, éleetlen és használhatatlan lesz. Lehetőleg 50-60 százalék közötti értéket állítson be, majd a választását az OK gombbal erősítse meg.

6 A Mentés gombra kattintással elraktározza az elrendezett képet, amely készen áll az e-mailben történő küldéshez.

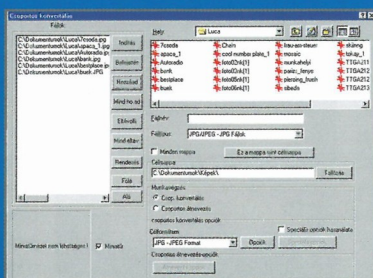

Kisokos

Fájlok átnevezése

Amennyiben több fájlt szeretne más grafikai formátumban egyszerre átnevezni a Fájll menü kínálatából, használhatja a Csoportos konverziót/átnevezést. A Csoportos konverzió párbeszédpaneljében először a Fájlok hozzáadás gomb segítségével választhatja ki azokat a fájlokat, amelyeket szeretne átnevezni. Állítsa be az átnevezett fájlok elhelyezéséhez szükséges mappát a Kiin-

duló címlista mezőben és állítsa be a Csoportos konverzió választást. A Start gomb megnyomásával elindítja a fájlok átnevezését.

A formátum megváltoztatása

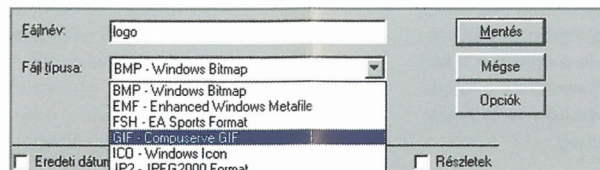
Néhány esetben a képet más grafikai formátumban kell átnevezni. Leggyakrabban azért, hogy a képet egy különleges szoftver telepítése nélkül nézhesse meg mindenki.

1 Az IrfanView képezelőben nyissa meg a képet tartalmazó fájlt.

2 A Fájll menüből válassza ki a Mentés másként parancsot és a megnyitott párbeszédpanelben a Fájltípust a kívánt grafikai

formátumba változtassa meg. A választható típusokat megtalálja az Opciók gomb alatt.

3 Választhat új fájl megnevezést is amennyiben elégedett választásával erősítse meg a Mentés gombra kattintással.

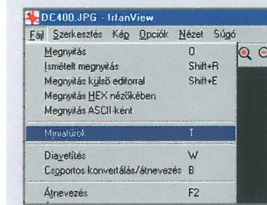

Fókuszban

Fényképgaléria kialakítása

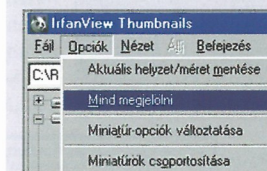
Néhány Web oldalon már biztosan találkozott áttekinthetően elrendezett kisalakú fényképekkel. Emellett mindegyik rendelkezett teljes nézetű fényképre hivatkozó plusz funkcióval. Az IrfanView beépített funkcióinak köszönhetően az ilyen fényképgaléria létrehozása gyerekjáték.

1 Kapcsolja át az IrfanView programot a Miniaturák üzemmódba a Fájll menüből a Miniaturák parancssal.

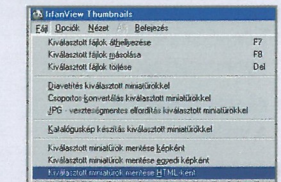

2 A program ablakának bal részében jelölje meg kattintással azt a mappát, ahol a galériájába elhelyezendő fényképek találhatóak.

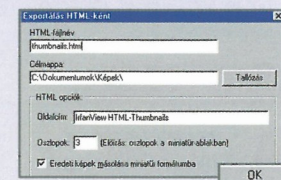
3 Rövid idő múlva a program ablakának jobb részében feltűnnek a képek nézetjei. Kattintson valamelyikre, és a beállítások kínálatából válassza ki a Mind megjeleníteni parancsot. Az összes fénykép megjelenik.

4 A Fájll menüből válassza a Kiválasztott miniaturák mentése HTML fájlként opciót.

5 A megnyitott HTML fájl kialakítása párbeszédpanelben nevezze el az Új galériát a HTML fájl név elnevezésű mezőben, és a Célmappa mezőben válasszon ki számára a PC merevlemezén egy mappát. Az azonos mezőben a HTML Opciók keretbe beírt elnevezés a galériát tartalmazó Web oldal elnevezéseként lesz feltüntetve. Az oszlopok számát is kiválaszthatja. A többi hagyja változatlanul és erősítse meg az OK gombbal.

6 A Sajátgép segítségével keresse ki a PC merevlemezén a kialakított fényképgalériát tartalmazó fájlt és dupla kattintással nyissa meg. Az Internetre szánt fényképes weboldal elkészült.

Mozizás videóval

**Hatékony
produkció**

Tartalom

- ▶ A fájlok elhelyezése
- ▶ Szöveg csatolása a videóhoz
- ▶ A Storyline funkció használata
- ▶ Effektusok alkalmazása

Azt gondolhatná, hogy a videó rögzítése, majd effektusokkal való ellátása, jelenetek szerkesztése és zenei aláfestés csatolása komplikált és drága mulatság. Ellenkezőleg, az MGI VideoWave használatával mindez az otthoni számítógépen is elvégezhető. Amint a videót felvettük, rögzíthetjük a VideoWave-vel, tárolhatjuk a Könyvtárban, és máris hozzáláthatunk, hogy effektusok alkalmazásával remekművet alkossunk.

Mozizzunk!

A jelenetekhez könnyen csatolható zenei vagy más hangeffektus. Továbbá számos különleges effektus áll rendelkezésre, melyek videónkat hatásos és profi művé varázsolják. Amint a munkát a videón befejeztük, máris el-

menthetjük a fájlt, hogy a későbbiekben mint sablont használjuk. Az elkészült munkát CD-re, DVD-re vagy akár VHS videokazettára írhatjuk, így hozzáférhető lesz mások számára is. Ezen a kártyán bemutatjuk, hogy a kérést módosítani szinte átverekízték.

Tudta-e?

A Capture gomb használatával a felvett videót digitális AVI fájlként is elmenthetjük. Ezáltal a film lejátszható lesz a számítógépen. Ehhez mindössze egy videó rögzítő kártyára van szükség. Ilyen pl. az ATI All-in-Wonder 128 Pro típus is. Csatlakoztassa videokameráját a kártyához, a Mode Selectorban

kattintson a Capture-ra. A Beállítások panelen megjelenik a Rögzítési beállítások párbeszédablak. A Bemeneti listából válasszon bemeneti forrást. Tegye meg a szükséges, majd a rögzítés elstarta a Video opcióra.

Kérdés-felelet

Keverhetek hangot a videóhoz?

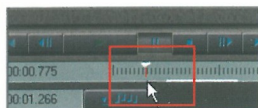
F Igen. Tegye a jelenetet – melyre hangot akar keverni – a Képernyőre.

Kattintson a Mode Selector

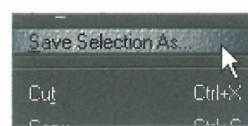
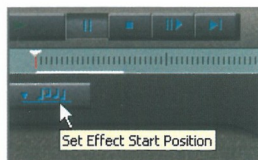

Audio gombjára.

A megnyíló Audió ablakban válassza ki a használni kívánt hangfájlt a Könyvtárból, és húzza bele az **Audió Tracks** ablakba. Ha nem akarja, hogy a jelenet elején kezdődjön a hang/zene lejátszása, akkor

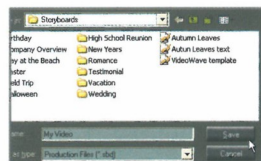

a Time Slidertől mozgassa a nyilat addig a pontig, ahonnan a lejátszás kezdődjön. Azután nyomja meg a **Set Effect** **Start Position** gombot. Amikor a Képernyőn lenyomja a vezérlőgombok közül a **Lejátszás**-t, a jelenet elindul, és a hang ott indul, amely pontra beállította.

K Miként menthetem a Storyline-t (cselekménysor)?

Fartás lenyomva a **Shift** billentyűt, miközben kijelöli, hogy mely jelenetek kerüljenek a Storyline panelbe. Kattintson jobb gombbal a kijelöltekre, és válassza a **Save Selection As** opciót. A párbeszédablakban adja meg a mappát, ahová a fájlt menteni akarja, és nyomja meg a **Save** gombot.

K Szerkeszthetem-e a beírt szöveget?

F Természetesen. Nyomja meg a **Text Animation** gombot, és a Text Editor ablak megnyílik. A **Fonts** gombra kattintva megnyílik a Betűtípus párbeszédablak. Itt lehetséges betűtípus-, stílus- és méretválasztás. Majd az **Effects** fülre kattintva különleges hatások tehetők a szövegre.

Szótár

Thumbnail Egy kép vagy tervezet kicsinyített változata, ami lehetővé teszi, hogy képek sorozata egyszerre legyen látható.

Storyline A fő képernyő tetején elhelyezett panelek, ahol összeállítjuk a videót alkotó klipeket, jeleneteket, szövegeket és effektusokat.

Viewscreen Az a mező, ahol megnézhetők és szerkeszthetők a jelenetek.

Mode selector Hasonló más programok eszköztárához. Ezek a gombok szolgálják a videóképzítést, -szerkesztést.

Library Multimédia (video- és hangklippek) fájlok tároló helye.

H-P-73-10-20-062

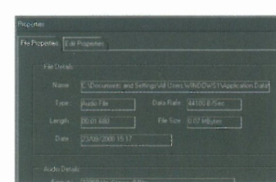
A Min tud a számítógépem? alkotói arra törekedtek, hogy megbizható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakanyagokból megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról és funkciókról, operációs rendszerekről, számítógépekről.

© International Masters Publishers BV/
Mester Kiadó Kft.
Mit tud a számítógépem?

Hibakereső

Nem tud megnyitni egy hangfájlt a VideoWave programban.

Néhány formátum nem kompatibilis ezzel a programmal. Nem lehet probléma, ha WAV fájlokat használ. MP3 fájlok használata esetén a VideoWave átalakítja azokat WAV formátumúra. Saját készítésű MIDI fájlok felhasználásához

got csatoljon, akkor a felvétel automatikusan WAV formátumban fog készülni.

át kell alakítani azokat WAV formátumra. Ez megtehető olyan hangrögzítő programokkal, mint a Cakewalk, vagy olyan lejátszókkal, mint a Winamp. Ha a Mode Selector Capture opcióját használja, hogy a videóhoz han-

A Storyline

A VideoWave elmentett fájljainkat külön mappákban és a program saját könyvtárában tárolja, így azok a fő képernyőről elérhetők.

1 Indításhoz kattintsunk duplán az Asztalon lévő **MGI VideoWave 5** parancsikonra. A megjelenő első képernyőben nyomjuk meg a **Try** gombot.

2 A **Video** fülre kattintva lesznek elérhetők a könyvtárainkban tárolt fájlok.

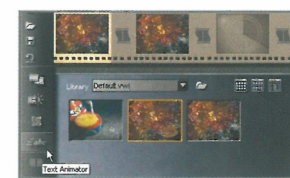
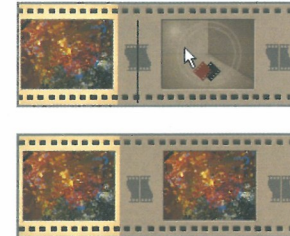

3 A szerkeszteni kívánt videó fájl miniatűrjére kattintsunk kétszer, így az megnyílik a Viewscreen-en. Az aktuális képsor megtekintéséhez nyomjuk le a program **Play** gombját.

4 A fő képernyő tetején üres miniatűr ablakok sora van elhelyezve. Ez a Storyline, ahol a videoklipeket képsorba fűzhetjük. A Library panelből húzzuk a klipet a Storyline panelre.

5 A könyvtárban kattintsunk a fájlra, melyet a videó következő szakaszában akarunk használni, és húzzuk a képsor következő ablakába. Az egérgomb elengedésével belehelyezzük az ablakba.

6 Nyomjuk meg az alkotás következő fázisában használni kívánt gombot. Példánkban ez a **Text Animator**, melynek segítségével címet és stáblistát csatolhatunk a videóhoz.

Képsor összeállítása

A jelenetekből, címből, stáblistából, hangból és effektusokból álló képsor az alábbi módon állítható össze.

7 Mihelyst a Text Animator gombot megnyomtuk, megjelenik a Paths (útvonala) képernyő, mely az összes szövegopciót tartalmazza.

8 Kattintsunk a kívánt opcióra. Példánkban a **Center Fade In/Out** opció szerepel.

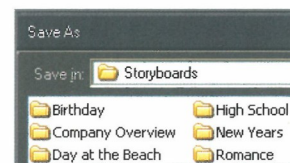

9 A bal alsó szövegablak belsejébe kattintsunk, és írjuk be a címet, illetve a stáblistát. A Viewscreenen megtekinthető, hogy ez hogyan fog majd mutatni.

10 A Viewscreenen lévő **Play** gombot megnyomva megnézhetjük az alkalmazott effektusokat.

11 A Fájl menüben kattintsunk a **Save as** opcióra. A párbeszédablakban adjuk meg a mappát, ahová munkánkat menteni akarjuk, nevezzük el a fájlt, nyomjunk **Savet**.

12 Kattintsunk a következő miniatűr képre a könyvtárban, és húzzuk rá a **Storyline** következő szabad ablakába a produkció következő jelenetéhez.

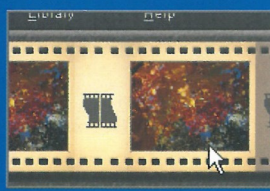

Kisokos

Nézzük meg a Storyline-t

Tartsuk lenyomva a Shift billentyűt, kattintsunk rá a Storyline valamennyi miniatűrjére, és az egér bal gombjának lenyomva tartásával húzzuk őket a Viewscreen-re. A Viewscreen Play gombját megnyomva az egyes jelenetek sorrendben lejátszódnak. Így a művet ellenőrizhetjük,

és mentés előtt a szükséges változtatásokat megejthetjük.

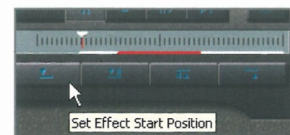
Effektusok

1 Mikor a Viewscreenen következő Storyline fájl meg van nyitva, a Mode Selectorban kattintsunk a **Special Effects** gombra.

2 Az **Effects** képernyőn megjelenő opciók közül válasszunk egyet. Itt az Olajfestmény lett kiválasztva.

3 A Viewscreenben a Time Slider-en helyezzük a nyilat oda, ahol az effektust kezdeni akarjuk, és nyomjuk meg a **Set Effect Start Position** gombot. A nyilat állítsuk oda, ahol az effektusnak végződni kell, és kattintsunk a **Set Effect End Position** gombra.

4 A Viewscreen **Play** gombjával az effektust megnézhetjük működés közben. Ha elégedettek vagyunk az effektussal, kattintsunk a **File** menü **Save as** opciójára.

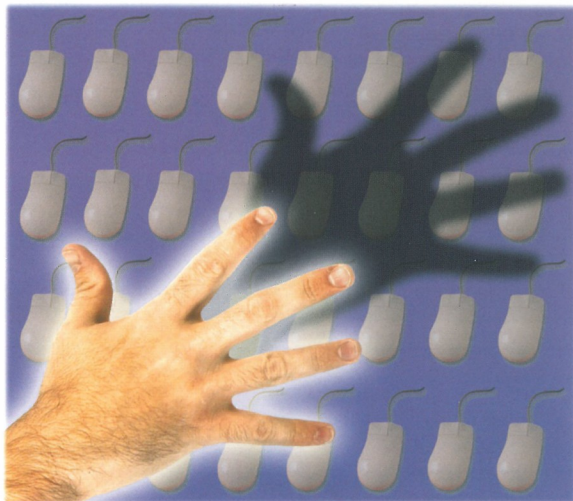
Vetülő árnyékok

Photoshop
élmény

Tartalom

- ▶ Vetülő árnyék készítése Adobe Photoshop programban
- ▶ Homályos hatás eléréséhez használja a szűrőt
- ▶ Szöveg beillesztése beszkenelt kép elé
- ▶ Amit a kép rétegeiről tudni kell

A Photoshop vetülő árnyék funkciója kiválóan alkalmas címsorok kiemelésére és egyéb szövegelemek hangsúlyozására. A vetülő árnyék importálható más programokba, például Microsoft Wordbe is, vagy beilleszthető a képszerkesztő programba közvetlenül beszkenelt képbe. A program különösen jól használható új képek készítésekor, mivel lehetőséget ad az önálló rétegekkel való munkára. A beírt szöveghez tet-

szöleges számú effektust illeszthet, felhasználva a színek és betűtípusok széles skáláját.

Tökéletes kép

Ha elégedett az eredménnyel, a képet sokoldalúan felhasználhatja. A tetszetős külalakú szöveg

bármilyen dokumentumot ízlésszerűen varázsol, legyen szó akár honlapon való elhelyezésről, akár barátoknak szóló üdvözlőkártyáról. A kártyából megtudhatja, hogyan készíthet különleges effektusokat, és hogyan illesztheti azokat a kívánt képhez.

Tudta-e?

A vetülő árnyék egyszerű megoldás a kép vagy szövegrészlet kiemelésére. Az effektus hatására a grafika vagy szöveg lebeg a háttér fölött, és láthatatlan fényforrás által megvilágított objektum hatását kelti. A térhatás illúziója az árnyék eltolásával

Az én weboldalam

Az én weboldalam

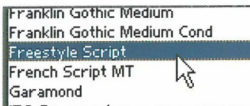
Az én weboldalam

tovább fokozható. Megpróbálhat kísérletezni az árnyék árnyalatának változtatásával is, a sötét árnyéktól az egészen világos szürkéig számos megoldás kínálkozik a térhatás fokának megváltoztatására.

Kérdés-felelet

K **Megszerkeszthető-e a teljes szöveg Photoshop programban?**

F Ha a kész anyag pár szónál többet tartalmaz, érdemes a begépeléshez és szerkesztéshez külön szövegszerkesztő programot használni. Nagy mennyiségű szöveg Photoshopban történő bevitele rendkívül időigényes.

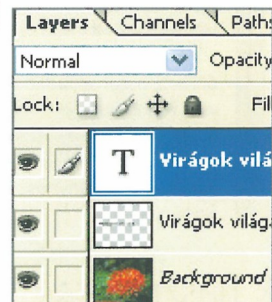

K **Színezhetem-e a vetülő árnyékot?**

F Miután begépelte a szöveget, kiválaszthatja a használni kívánt színeket. Ha viszont a vetülő árnyékot szövegszerkesztőbe importálja és az oldal háttére színes, ne fedje el a Photoshop dokumentum háttérszínét pontosan megadni. Fehér háttér esetén a vetülő árnyék megmarad, de másik programba való beillesztéskor fehérben jelenik meg. A két program színeit úgy tudja megfeleltetni, ha a színpalettán ugyanazokat a CMYK értékeket jelöli meg.

K **Hány különböző szövegréteget használhatok a Photoshopban?**

F Annyi réteget (layer) használhat, amennyit az elképzelése megkíván. Ha rendkívül gondosan kidolgozott szövegeffektusokat szeretne használni, az egyes szavakat is külön rétegekre helyezheti. Ez különösen hasznos akkor, amikor felül hangsúlyos, könnyen olvasható karakterek helyezkednek el. A rétegek segítségével bármikor módosíthatja a szöveget, és kijavíthatja az esetleges hibákat.

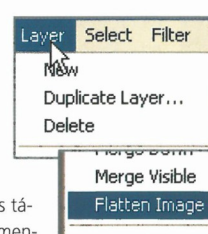
K **Kipróbálhatom-e az Adobe Photoshop programot, mielőtt megvásárolnám?**

F Igen. A www.adobe.com honlapról letöltheti a szoftver próbaverzióját. Kattintson az Other downloads hivatkozásra és a Photoshop verziók közül válassza a Windows-hoz alkalmas változatot.

Hibakereső

Nem tudja munkáját hagyományos képformátumban menteni.

A Photoshopban készített réteges kép csak a program saját PSD fájlformátumában menthető. Ha munkája során rétegeket használ, és munkáját TIFF, JPEG vagy más támogatott formátumban szeretné men-

teni, kattintson a **Layer** menüre és válassza a **Flatten Image** parancsot. Ne feledje, ha a képet kisítoztotta, a továbbiakban nem tudja külön-külön szerkeszteni az egyes rétegeket. Érdemes a kép és a rétegek másolatát elmenteni. Ehhez kattintson a **File** menü **Save As** parancsára és válassza a **Photoshop (*.PSD, *.PDD)** fájlformátumot.

Szótár

Vetülő árnyék Az eredeti szöveg (vagy alakzat) körvonalait felhasználó, a térhatás érzetét keltő, kicsit elmosódott és eltolott effektus, amely kiemeli az objektumot. A vetülő árnyéknak díszítő hatása van, és nagymértékben segíti a kép vagy szkennelt objektum előtt elhelyezett félkörív betűk kiemelését.

Rétegezés Képek vagy szövegek egymásra helyezése. A rétegezés a Photoshop programban a könnyebb szerkesztheszethez szolgálja, tekintve, hogy minden réteg külön-külön megjeleníthető, elrejtethető vagy törölhető.

Gaussian Blur A grafikai programok többségében elérhető effektus, ahol a homályosság foka csúszkával ellátott skálán állítható. Mielőtt megnyomná az OK gombot, a Photoshop megjeleníti a 'homályosítás' előzetes nézetét.

PSD Photoshop Dokumentum. Az Adobe Photoshop alapértelmezett fájlformátuma.

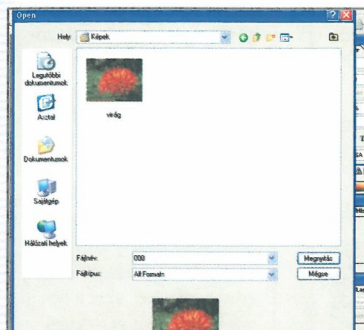

Vetülő árnyék

A vetülő árnyék kiemeli a szöveget a háttérben elhelyezkedő képből. Ez azt is jelenti, hogy maga a szöveg is vizuális eszközzé válik, és odavonzza a kép néző tekintetét.

1 Nyissa meg a programot a **Start / Programok / Adobe / Photoshop** parancsaira kattintva. Nyomja meg

a **File** menü **Open** parancsát. Ellenőrizze, hogy a 'Fájltípus' rovatban az **All Formats** opció van-e megjelölve, így minden típusú képfájl (például TIF, JPEG, GIF vagy BMP) megjeleníthető. Válassza ki a PC merevlemezről azt a képet, amelyhez szöveget szeretne illeszteni – a miniatűr képen ellenőrizheti, hogy valóban a kívánt fájl jelölte-e ki – majd a kép Photoshop ablakban történő megnyitásához kattintson a **Megnyitás** parancsra.

2 Válassza a főképernyő **Horizontal Type Tool** eszközt, és kattintson a munkaterület tetszőleges pontjára. Megjelenik a 'Type Tool' eszköztár.

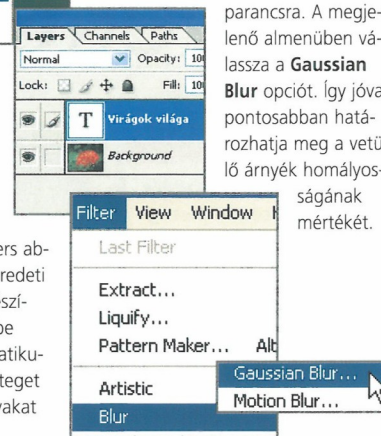

3 Válasszon az árnyékhoz betűtípust, méretet és színt. Ne feledje, hogy a hatásos kiemeléshez az árnyék színének a fő szövegnek valamivel sötétebbnek kell lennie. Gépelje be a képen megjeleníteni kívánt szavakat.

4 Amikor beírta a szöveget, kattintson a **Window** menüre és válassza a **Layers** opciót (Ha a Layer opció mellett pipa van, a Layer eszköztár már betöltődött). A Layers ablak mutatja a hátteret (az eredeti kép) és az éppen most elkészített szövegréteget. Az Adobe Photoshop program automatikusan elnevezi ezt a szövegréteget a szövegdobozba beírt szavakat felhasználva.

5 A következő szövegréteget a listában kell kijelölnie. Lépjen a **Filters** menüre és kattintson a **Blur** parancsra. A megjelenő almenüben válassza a **Gaussian Blur** opciót. Így jóval pontosabban határozhatja meg a vetülő árnyék homályosságának mértékét.

Speciális effektusok használata

1 A csúszka segítségével kísérletezhet a homályosság fokozataival. Ha kis értéket választ, az árnyék szélei élesebbek lesznek, ezáltal úgy tűnik, mintha az árnyék közelebb lenne a szöveghez. Nagyobb érték esetén úgy látszik, hogy az árnyék jóval távolabb van az oldalon. Amikor elégedett a homályosság minta ablakban megjelenített mértékével, kattintson az **OK** gombra. Ha a 'Preview' sor elé pipát tesz, az effektus hatását a főablakban is megtekintheti.

2 Az Eszköztár **Move** eszközének segítségével az árnyékot a kép tetszőleges pontjára helyezheti át, ha rákattint és az egeret a kívánt pontra húzza, majd ott elengedi. Ne aggódjon, ha az árnyék nem a megfelelő helyre került, a mozgást akárhányszor elvégezheti, egészen addig, míg el nem éri a tökéletes eredményt.

Szöveg beillesztése

Ha az árnyék megfelel, írja meg a kép előtt megjelenő szöveget.

1 Válassza ismét az eszköztár **Horizontal Type Tool** eszközt, kattintson a munkaterület tetszőleges pontjára, így megjelenik egy szöveglánc.

2 Másolja át a vetülő árnyék elkészítésekor használt betűtípust és méret beállításokat. Az Adobe Photoshop megjegyzi a korábban használt beállításokat, így ezt a munkát elvégzi a felhasználó helyett. Válassza ki a szöveghez használni kívánt színt.

3 Most válassza az eszköztár **Move** eszközt, majd kat-

tintással és húzással helyezze az új szövegréteget az első szövegréteg jobb oldalára, annál kicsit feljebb. Ez az enyhe elcsúsztatás fogja kelteni a vetülő árnyék hatását. Ha nem elégedett a színnel, kattintson a szövegre a **Type Tool** eszközzel, jelölje ki a szöveget, és a színkáláról válasszon másik színt.

4 Amikor végzett, munkája mentéséhez kattintson a **File** menü **Save** parancsára.

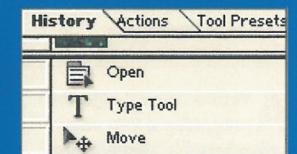
Ötlet

Előbb készítsen másolatot, hogy visszatérhessen az eredeti változathoz.

Kisokos

Előzmények listája

A munka során a Photoshop a History fül alatt menti az utolsó 20 elvégzett műveletet. Ha szeretné ezt a listát megtekinteni, kattintson a Window menü History parancsára. Ha hibát követett el, és azt nem vette észre azonnal, nem fogja tudni a javításhoz felhasználni az Edit menü legutolsó

műveletet törölő Undo parancsát. Ilyen esetben a History részben lévő lista bejegyzéseire kattintva visszakeresheti a hibás lépést.

Zenei felvétel

Sound
Studio

Tartalom

- ▶ Amit a Sound Studio virtuális billentyűzetről tudni kell
- ▶ Akkordsáv készítése Sound Studiólal
- ▶ A dallamsáv beillesztése
- ▶ A Sound Studio egér funkcióinak használata

A továbbfejlesztett Sound Studio II a zeneszerzés végtelen módjait kínálja, amelyek segítségével elkápráztathatja barátait és családját. A kezdet rendkívül egyszerű. Ha rendelkezik MIDI billentyűzettel, azt a PC hangkártyájához csatlakoztathatja, és közvetlenül a Sound Studio programba rögzítheti a lejátszottakat. Ha nincs billentyűzete, használhatja a Sound Studio II virtuális billentyűzetét, majd felveheti a tetszőleges

hangszerekkel és stílusban megírt zenéket.

Ráhangolódás

A billentyűzet opciói között megtalálhatja a legkülönbözőbb zenei stílusokat, majd felveheti az akkordokból álló vagy dob

megszóltatott kísérezene sávját, ez lesz a megszületendő mestermű alapja. Számos további opcióval is kísérletezhet. A kártyából megtudhatja, hogyan használhatja a virtuális billentyűzetet, és hogyan kezdhet neki a dallamírásnak.

Tudta-e?

A Sound Studio II programban a zenei anyagok rögzítésekor, illetve lejátszásakor számtalan lehetőség közül választhat. Ha a Cycle Mode-t választja, összeállíthat egy zenerészletet, ami folyamatosan ismétlődve szól, így nem kell

az adott részletet újra és újra továbbmásolnia. A Punch Mode-dal meghatározhatja, hogy a felvétel hol kezdődjön, és hol fejeződjön be. Állítsa be a bal és jobb oldali rögzítőket, kattintson a Transport/-Punch parancsra.

Kérdés-felelet

K Használhatom-e a virtuális billentyűzet helyett saját MIDI billentyűzetemet?

F Csatlakoztassa a MIDI billentyűzet OUT kimenetétbe illesztett kábelt a PC hangkártyáján található IN bemenetbe. Ellenőrizze, hogy a hangkártya beállítások tökéletesek-e, és győződjön meg arról, hogy az Options menüben található MIDI eszközök input szekciójában megjelenik-e a MIDI billentyűzet.

K Megváltoztattam a dal ritmusát, de felvételkor visszaugrik 96-ra. Miért?

F Ha MIDI billentyűzetről készíti a felvételt, a Conductor ablakban meg kell változtatnia a tempót. Ha a Transport ablakban a **Conductor Follow** gombot kikapcsolja, minden tempó megváltozik.

K Mi a rögzítők feladata?

F A Track ablak Timeline-ján elhelyezkedő bal és jobb rögzítők kijelölésre használhatók. Ha a Transport ablak Right Locator rovatára jobb

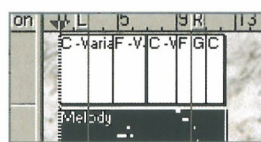
egérgombbal kattint, a rögzítő felkerül az idősávra. Ezután Cycle módban ellenőrizni tudja azt a pontot, ahol a sáv visszakanyarodik a bal rögzítőhöz

(Left Locator), vagy Punch módban azt a helyet, ahol a sáv rögzítése befejeződik. A bal rögzítő beállításával Cycle módban ellenőrizni tudja azt a pontot, ahol a sáv visszakanyarodik a jobb rögzítőhöz (Right Locator), vagy Punch módban azt a helyet, ahol a

sáv rögzítése elkezdődik. Ha a Transport ablakban lévő Locator rovatra bal egérgombbal kattint, a rögzítő eltűnik az idősávról.

Hibakereső

A hangkártyából egyáltalán nem jön hang.

A megfelelő kimeneti eszköz kiválasztásához kattintson az Options menü **MIDI Devices** opciójára, majd lépjen az Output rovatra. A régebbi hangkártyák valószínűleg a Windows-hoz tartozó MPU401 meghajtót használják.

Ha többféle meghajtó is rendelkezésre áll, mégsincs hang, egy kivételével mindet törölje és próbálkozzon újra. A PC Vezérlőpultján kattintson duplán a **Hangok és audioeszközök** ikonra. Válassza a **Hangerő** fület, majd a **Speciális** gombot megnyomva ellenőrizze a kimenő hangok szintjét.

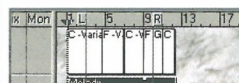
Szótár

Transport (átvitel) ablak

Vezérlőpult, amelyen a sávok lejátszása, felvétele és megállítása történik, hasonlóan a CD-lejátszóéhoz.

Idősáv (Timeline) A Track ablak része, amely a felvett sávon szereplő összes hangszert játékat oszlopok formájában tünteti fel.

Style A virtuális billentyűzet (Virtual Keyboard) része, itt választhatja ki a kísérő akkordsáv zenei stílusát.

Voice Szintén a virtuális billentyűzet része, itt választhatja ki a megszólaltatni kívánt hangszert vagy 'hangot'.

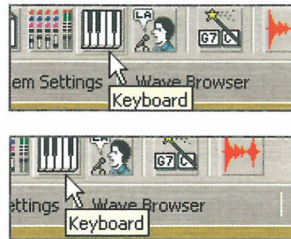
Zenélés virtuális billentyűzetten

Mielőtt elkészítené a felvételt, számos hangszerrel és dallamstílussal kísérletezhet.

1 Kattintson a **Start** menü **Min-den program** almenüjére, majd válassza a Sound Studio II mappa **Sound Studio II** ikonját.

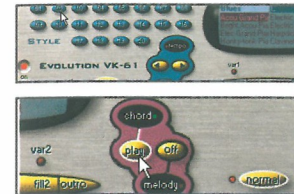

2 Lépjen az eszköztár **Keyboard** ikonjára, és a virtuális billentyűzet megjelenik a képernyőn.

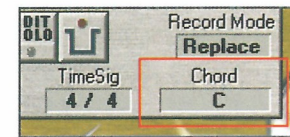

3 Ellenőrizze, hogy a billentyűzet be van-e kapcsolva, majd kattintson a **Synchro** gombra. A Tempo részben lévő nyílak segítségével lassíthatja vagy gyorsíthatja a tempót. Példánkban a beállított érték **112.00**.

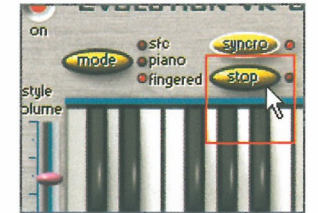
4 A sáv stílusának megválasztásához kattintson a 'Style' részben lévő gombok egyikére. Példánkban ez a 'Blues'. A gyakorláshoz kattintson a Chord rész **off** gombjára addig, amíg az át nem vált a play gombra. Most nyomja meg a **Playrite** gombot.

5 Most az akkord lejátszásához nyomja meg a billentyűzet bal végén lévő bármelyik gombot. Amikor egy akkordot lejátszik, annak neve megjelenik a Transport ablak Chord rovatában.

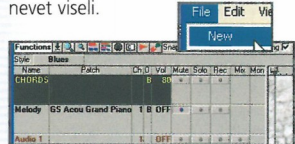
6 Az akkord megváltoztatásához kattintson egy másik billentyűre. Próbálja meg az akkordváltást az ütemnek megfelelően végezni. Amikor kialakította az elképzeléseinek megfelelő akkordsort, kattintson a billentyűzet **stop** gombjára.

Zenei felvétel virtuális billentyűzettel

Számos hangszert felhasználva a legkülönbözőbb akkord és dobkíséreteket alkothatja meg.

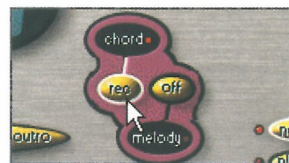
1 Kattintson a **File** menü **New** parancsára. Jegyezze meg, hogy új sávjának első szekciója a Chords nevet viseli.

2 Nyissa meg a virtuális billentyűzetet és ellenőrizze, hogy a Tempo, Voice és Style beállítások megfelelőek-e, majd kattintson a **synchro** gombra.

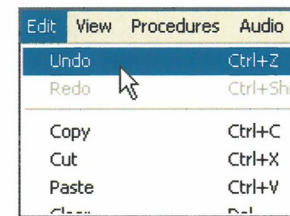

3 Lépjen a Chord részre és addig nyomja az **off** gombot, amíg az át nem vált a **rec** gombra. Kattintson az elsőként megszólaltatni kívánt akkord gombjára, majd folytassa a begyakorlott módon.

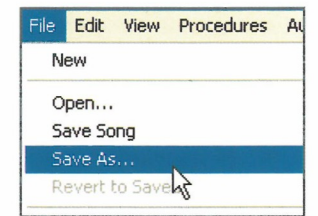

4 Amikor végzett, kattintson a **stop** gombra. A zene megjelenik a Track ablak időskáijában.

5 Ha az akkordsáv összeállításakor hibát követ el, kattintson a **stop** gombra. Lépjen az **Edit** menü **Undo** parancsára.

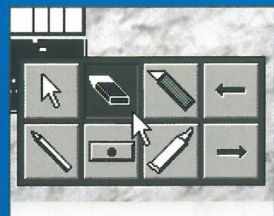
6 Amikor végzett, nyomja meg a **File** menü **Save as** parancsát. Nevezze el a fájlt és kattintson a **Save** opcióra.

Kisokos

Egér eszközök

Ha az időská oszlopaíra jobb egérgombbal kattint, közvetlenül szerkesztheti a zeneoszlopokat. Az oszlopokat törölheti, a zenerészleteket két részre vághatja, az időskáon jobbra vagy balra toltatja, sávokat némithat el, vagy akár két részt össze is kapcsolhat. Az Egér eszközöket más abla-

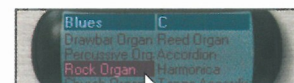

kokban, például a Piano Roll, Score és Drum ablakokban is használhatja.

Dallam készítése

A billentyűzetten kiválaszthat a hangok számára egy új szűrőt.

1 Kattintson a Chord sáv alatti következő Melody sávra. Lépjen a Melody részre, és addig nyomja a virtuális billentyűzet **off** gombját, amíg az át nem vált a 'rec' gombra.

2 Lépjen a Voice részre, és válassza ki a dallamot megszólaltató hangszert. Példánkban a **03**, majd az LCD Display ablakban a **Rock Organ** jelölődik ki.

3 Kattintson a Transport ablak **Rec** gombjára. Megjelenik a Count In ablak. A számgombok 4-től 1-ig csökkennek, ekkor kezdődik el a sáv. Ahogy a zene megszólal, az akkordkísérezethez igazodva játssza le a dallamot.

4 Amikor végzett, nyomja meg a Transport ablak **Play** gombját és hallgassa meg az új hangzást, végül, pedig kattintson a **Save Song** ikonra.

On-line fényképalbum

Képen
lenni

Tartalom

- ▶ A nyaralás képeinek internetes kidolgozása
- ▶ On-line fényképalbum készítése
- ▶ Fényképnézegetés családi, baráti körben
- ▶ Üdvözlőkártyák és szóróajándékok készítése

Az Internet fejlődésének köszönhetően egyre több olyan honlap működik, amelynek segítségével bárki elkészítheti digitális fényképalbumát. Az olyan honlapok, mint például a TAR.HU, lehetővé teszik, hogy feltöltsd digitális fényképeit, tetszés szerint szerkessze, majd megmutassa barátainak, sőt mi több, személyre szóló szóróajándékokat, például kulcstartókat és pólókat készítsen.

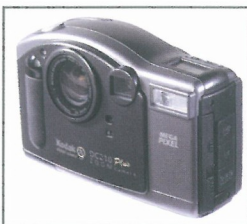
Akció indul

Az ilyen honlapok másik nagy-szerű funkciója a saját fényképek felhasználásával készített üdvözlőkártyák szerkesztése. Időt takarítanak meg a felhasználóknak, mivel miniatűr változatban is megmutatják a képeket, mielőtt

megkezdődne azok letöltése. A kártyából megtudhatja, hogyan regisztráltassa magát a TAR.HU honlapon, és hogyan készíthet on-line fényképalbumot. Bemutatunk számos ötletet, amelyek révén fényképeivel szórakoztató műveleteket hajthat végre.

Tudta-e?

Ha van digitális fényképezőgépe, a fényképeket közvetlenül betöltheti számítógépébe, még mielőtt átvinné őket on-line fényképalbumába. A digitális fényképezőgép nem használ filmet, hanem a PC által értelmezhető nyelven tárolja a digitális ké-

peket. A képek számítógépre mentése USB kábel csatlakoztatásával történik. Így a fényképeket gépe merevlemezére mentheti. Ezután a képeket szerkesztheti, különböző dokumentumokban használhatja fel, vagy feltöltheti az Internetre.

Kérdés-felelet

Képek

A képek megjelenítési formája lehet a [diavetítés](#).
A képek megjelenítési formája lehet a [diavetítés](#).
Módosítva: 2003. 10. 05. 15:21
Méret: 39 KB
Méret: 640x480 képpont

zésre, ez mintegy 300, egyenként 300 KB méretű kép elhelyezésére elég. A tárterületet úgy növelheti, hogy utánanéz a honlap speciális ajánlatainak, vagy egy barátját is bevonja a regisztrálásba.

K Miért előnyösebb on-line fényképalbumot készítenem, mint e-mail üzenetben elküldeni a képeket?

F Ha e-mailben küldi el a digitális képeket, minden egyes kép elküldésével eltölt bizonyos időt, a címzettnek pedig azok eléréséhez internetes kapcsolatban kell lennie a szóban forgó képekkel. A folyamat igen lassú, ezért ez a megoldás mindket-

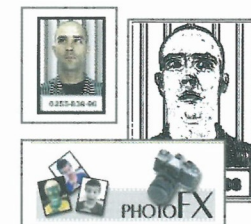
K Milyen méretűek a képfájlok?

F Ez a képek méretétől és a szkennelés során választott részletességüktől, vagy felbontásuktól függ. A digitális kamerán is lehetősége van fényképezéskor beállítani a felbontást és a színek mélységét.

K Mennyi helyre van szükségem képeim on-line fényképalbumba történő mentéséhez?

F Ez honlaponként változik, ezért mielőtt regisztrálna magát egy on-line fényképalbumban, ellenőrizze, hogy az egyes honlapok mekkora tárterületet kínálnak fel. A TAR.HU honlap alapértelmezés szerint 50 MB tárterületet bocsát rendelkez-

tőjüknek pénzbe kerül. Ha fényképeit feltölti egy internetes honlapra, megtekintésük jóval gyorsabb, mint levelező szerverre való elküldésük. Az érdekelteknek csak a honlapot kell megnyitniuk az album tartalmának megtekintéséhez.

Hibakereső

Nem tudja, hogyan illeszthet különleges effektusokat fényképeire?

A PhotoFX segítségével az album fényképeit felhasználva, számos művészi alkotást készíthet. Kattintson a **Photo Workshop** felre, majd válassza a legördülő menü **PhotoEffects** parancsát. Kattint-

son egy új képre, majd jelölje ki az album tetszőleges fényképét és nyomja meg a **Finished** gombot. Az oldal tetején megjelenő lehetőségek közül válassza ki az alkalmazni kívánt effektust, majd 1-től 10-ig terjedő skálán jelölje meg az effektus alkalmazásának erősségét. A kép azonnal megváltozik.

Szótár

Letöltés Dokumentumok és fájlok letöltése internetes helyről saját számítógépre.

Feltöltés Dokumentumok és fájlok feltöltése saját számítógépről a világhálóra egy honlapjára.

Fénykép-szerkesztő eszközök Szoftver, amely lehetővé teszi digitális fényképek számítógépes szerkesztését, többek között a színek megváltoztatását, a kép egyes részeinek kivágását vagy a vörös-szem effektus eltüntetését.

LOGIN: kovacsjanos

Felhasználónév és jelszó Személyes azonosító és belépési kód, amely bizonyos fájlokhoz, PC-khez vagy honlapokhoz való eléréshez szükséges.

JPEG Digitális fényképek internetes felhasználása érdekében a fájlok tömörítésére leggyakrabban használt formátum.

Varázsló Bizonyos programok beépített funkciója, amely az adott program egy feladatának vagy műveletének elvégzését lépésről lépésre irányítja.

On-line képkidolgozás

Ha a TAR.HU céggel hívhatja elő képeit, fényképeiről papírképet kaphat, és ingyenesen megjelenítheti azokat egy on-line fényképalbumban.

1 Látogasson el a www.kep.tar.hu honlapra és kattintson a 'Látogatók Regisztrációja' parancsra. A TAR.HU több szolgáltatást nyújt a látogatói számára. Ha digitális fényképezőgépe van, fájlt feltöltheti a TAR.HU honlapra, papírképet rendelhet, és biztonságos on-line albumban nézegetheti képeit.

2 A honlap segítségével másolatokat és nagyításokat rendelhet, továbbá képereteket széles választékából választhat.

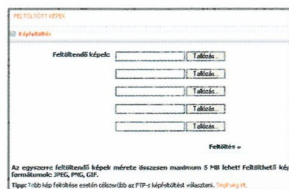

Saját on-line album készítése

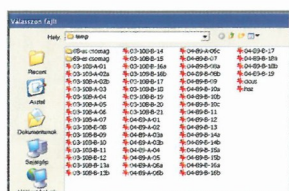
A TAR.HU csak egyike a számos honlapnak, amely ingyenes fényképalbum-szolgáltatást nyújt.

Képek feltöltése

1 A képek feltöltéséhez nem szükséges egy képfeltöltő szoftvert megvásárolnia vagy letöltenie ingyenesen az Internetről, tehát vágjon bele remekül sikerült fotóinak feltöltésébe.

4 Időközben ellenőrizheti, hogy melyik képet töltötte már fel galériájába. Kattintson a FELTÖLTÖTT KÉPEK linkre a 'galéria' alatt.

2 Képei feltöltéséhez kattintson a Képfeltöltés hivatkozásra a Kép.Tár menüben. Olvassa el az utasításokat, hogy elkerülje a problémákat.

On-line fényképalbum használata

Ha fényképeit feltölti az Internetre, csak kapcsolódnia kell a világhálózathoz, és bármikor nézegetheti azokat.

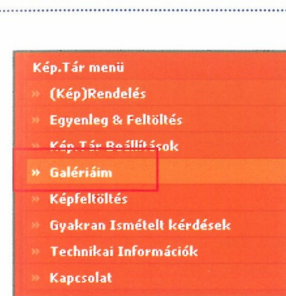
1 Miután regisztrált a TAR.HU honlapon, adja meg felhasználónevét (LOGIN) és jelszavát. Kattintson a **BELÉPÉS**-re. Ezután kiválaszthatja, merre haladjon tovább.

2 Fényképalbumai a **Galériáim** mappában találhatók. Kattintson a kívánt albumra, tartalma miniatűr képek formájában jelenik meg.

3 A kívánt képet megtekintheti nagyobb méretben, ha a nagyítóra kattint. A kép adatai a kép mellett vannak felsorolva.

6 Hogy képeit áttekinthetőbben tudja rendezni, több Galériát is létrehozhat. Az Új galéria űrlapon adja meg a galéria nevét, típusát, valamint elérési útvonalát. A jobb

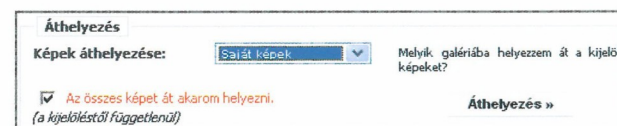

oldalon magyarázatot talál a lehetséges opciókhoz. A 'Leírás' részben írjon rövid ismertetőt újdonsült galériájáról.

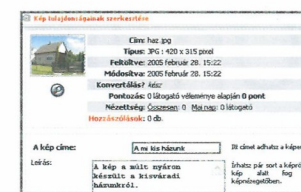
7 Végül a létrehozáshoz kattintson a **Galéria létrehozása** opcióra. Ezután az új galéria megjelenik a 'Saját képek' alatt, jelezve, hogy innen érhetőek el az új képek.

4 Ha a **Kép szerkesztése** gombra kattint, a honlap olyan részére lép át, ahol fényképeit számos lehetőség közül választva változtathatja meg.

5 A fényképeket forgathatja, nagyíthatja, vagy tükrözheti vízszintesen és függőlegesen.

6 Ha több galéria van képei számára, rendezheti képeit az **Áthelyezés** opcióval. Jelölje ki a képeket és kattintson az Áthelyezés gombra. A képeket különböző elvek

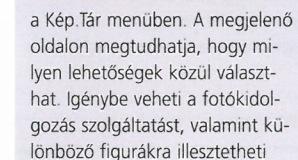
Miután végrehajtotta változtatásait, mentse a képet a **Mentés** gombbal.

szerint még rendezheti is. A rendezés alapja lehet a képek címe ABC sorrendben, a feltöltés, illetve módosítás ideje, az elért pontszám és a látogatók száma.

Fókuszban

Tiszta szórakozás

Miután feltöltötte képeit a TAR.HU honlapra, számos lehetőség közül választhat.

Mielőtt színes nyomtatot készítené, ellenőrizze, hogy a képet megfelelő méretben látja. Ezután kattintson a **(Kép)Rendelés** opcióra

kedvenc képet, hogy egy különleges ajándékkal lepje meg családtagjait, vagy barátait. A szolgáltatás igénybevételéhez jelölje ki a kívánt képet és rakja a kosarába a Kosárba mindent gombbal. Ezután válasszon figurát a **Rendelés** gombbal, miután a **(Kép)Rendelés** hivatkozásra kattintott.

Képernyő- védelem

Ragyogó képernyő

Tartalom

- ▶ Készítse el saját, egyedi képernyővédő tervét
- ▶ Helyezzen el benne szöveget, képeket
- ▶ Képernyővédő telepítése
- ▶ Zenei aláfestéssel még különlegesebb

A képernyővédők nem pusztán szórakoztatóak, hanem meggátolják, hogy a régebbi típusú monitorok ernyője a kép „beégjen”. Amikor a számítógép inaktívá válik, a képernyővédő akkor indítja el magát. Rádásul használatukkal egyedi stílusúvá is tehetjük számítógépünket. A Screen Saver Studio segítségével felhasználhatunk népszerű rajzfilfigurákat és TV-karaktereket saját egyéni képernyővédőnk kialakításánál.

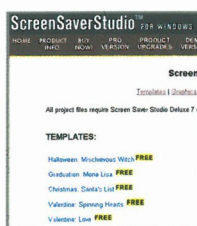
Bűvölet a szemnek

Ez a szórakoztató alkalmazás lehetővé teszi, hogy vázlatainkat alapul véve, vagy saját digitális fotóinkat, illetve Internetről letöltött képeket felhasználva készítsük el egyedi képernyőkímélőnket. Elképzelhető több képből ál-

lő sorozat, de akár egyetlen képet használó képernyőkimélő is. Kiegészíthatjuk különböző szövegekkel, amelyek lehetnek üdvözlő vagy emlékeztető jellegűek, de persze egy egyszerű címet is beilleszthetünk. A vizuális élményt zenével is kiegészíthatjuk.

Tudta-e?

A Screen Saver Studio Template Wizard (Sablon Várárszó) gombjára kattintva kész képekkel, zenével és szöveggel ellátott tervezetekhez juthatunk hozzá. Számos sablon áll rendelkezésre, de ha egyik sem nyeri el tetszésünket, akkor a program weblapjára navigálva

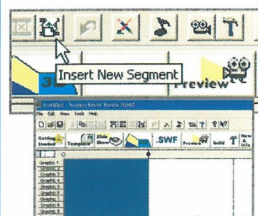
www.screensaverstudio.com/add-on-ra tölthetünk le újbabbakat. Léteznek tematikus változatok: Halloween, Diplomázás, Karácsony, Bálint nap; érdemes őket kipróbálni. Ezeket használhatjuk változtatlanul, de saját képanyaggal saját ízlésünkre is formálhatjuk őket.

Mit tud a számítógépem?

Kérdés-felelet

K Hogyan csatolhatok további részeket a képernyőkímélőmhöz?

F A fő képernyőn kattintson az **End of List** doboz belsejébe. Az eszköztárban az **Insert New Segment** ikonra kattintva az első szegmens bemásolódik a Segment 2 dobozába. Duplán kattintva ebbe a dobozba megnyílik a Segment 2 párbeszédablak. Itt ugyanúgy, mint a Segment 1 esetében szöveget, képeket, hangot tudunk csatolni a különböző párbeszédablakok használatával.

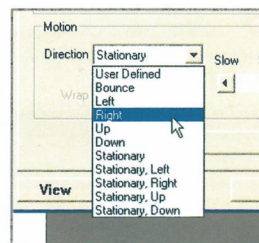

K Használhatom saját zenei fájljaimat a programban?

Fügen. A program lejátszik bármilyen 'wav' kiterjesztésű fájlt. Az **Audió** földre kattintva lehet a merevlemezről fájlokat csatolni. Külső csatlakozású mikrofonnal rögzíthetünk zenét és üdvözlőt, melyet aztán hozzácsatolhatunk a képernyőkímélőhöz.

K Csatolhatok a képernyőkímélőhöz mozgó szöveget is?

Figen. Ehhez a főképernyőn a **Szöveg** fülre kell kattintani, majd a szegmens dobozba. Mikor a szövegdoboz megjelenik, a Motion szekcióban lévő nyílra kattintva választható ki a mozgás típusa (pl. patthogó) a leforduló menüből. A skálán lévő mutatóra kattintva beállítható a szöveg mozgásának sebessége. Mikor a beállításokkal elégedett, kattintson az **OK** gombra.

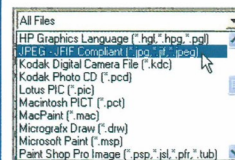

K Hogyan csökkenthető a képernyőkímélő fájl mérete?

F A tervezet összmérete csökkenthető, ha a képek mindegyike JPEG formátumú, illetve ha a használt WAV kiterjesztésű audiófájlok 11 vagy 22 Khz-esek, valamint monó módúak, nem sztereók.

Szótár

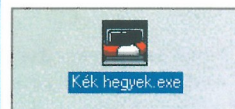
Fájlformátum Utal a fájlban tárolt adatok jellegére. Grafikus, képi fájlok formátuma a '.bmp', '.jpg' vagy '.tif' kiterjesztés.

Szegmens A Képernyőkímélő egy eleme. A képernyőkímélők különböző szekciókból állnak, melyek egy komplett projektte vannak összefűzve. Alternatív megoldásként egy kép és egy zene is betöltheti a képernyőkímélő funkciót.

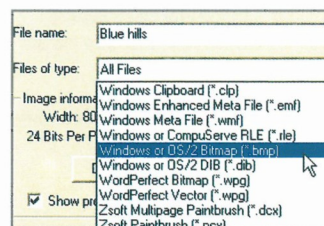
Futtatható fájl '.exe' kiterjesztésű kicsi, önálló fájl. Ilyen típusú fájlra duplán kattintva a benne tárolt szoftver elindul.

Hibakereső

**Olyan képet szeretne
felhasználni, melyet a
Screen Saver Studio
nem ismer fel.**

A Paint Shop Pro, és a hasonló grafikus programok segítségével a képek a megfelelő formátumba konvertálhatók. A Paint Shop Pro-ban kattint-

son a **File**, utána az **Open** opcióra. Nyissa meg a problémátikus képet. A **File / Save as / Save as type**-ban válassza a Windows vagy OS/2Bitmap *. (bmp) pontot, aztán **Save**. Így már használhatja a képet a képernyőkímélőben.

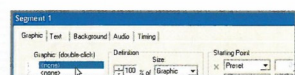

Kezdjünk hozzá

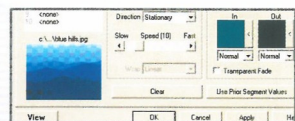
Első lépés a képernyőkímélő elkészítése során egy kép kiválasztása a merevlemezről, melyet az első szegmensben fogunk használni.

1 A Screen Saver Studio elindításához kattintsunk az Asztalon lévő parancsikonjára. Egy dobozka arról tájékoztat, hogy a demó verzióban csak egy projektet tudunk elmenteni. Kattintsunk OK-t.

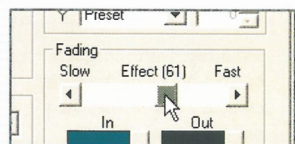
2 A Segment 1 doboz belsejébe duplán kattintva nyitjuk meg a Segment 1 párbeszédablakot.

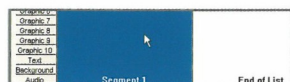
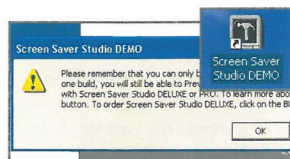
4 Mikor a Megnyitás párbeszédablak megnyílik, határozza meg a mappát, majd a beilleszteni kívánt képfájlt. Amennyiben az 'Enable Preview' be van állítva, a kiválasztott kép megjelenik. Ezután nyomjuk meg a **Megnyitás**-t.

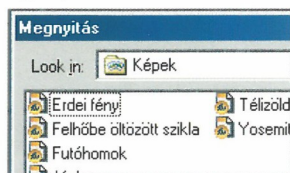
6 Állítsuk be a kép vezérlését. A mozgás szekcióban kattintsunk a **Direction** nyílra, majd válasszunk az ott lévő legördülő menüből: pl. Stationary (álló).

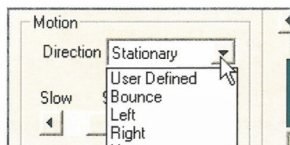
8 Miután az összes szükséges beállítást megadtuk, kattintsunk az OK gombokra, és a kép megjelenik a fő képernyőn lévő Segment 1 dobozban.

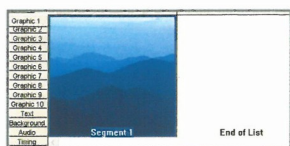
3 A Graphic fülön a 'Graphic' mezőben válasszuk ki dupla kattintással a **1. <none>** feliratú egy kép beszúrásához.

5 A Segment 1 párbeszédablak Graphic (Grafika) fülön lévő bemutató ablakában megjelenik a kiválasztott kép.

7 Beállítható a képernyőkímélő áttűnési faktora a **Fading** szekcióban található skála mutató-ját használva.

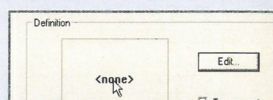
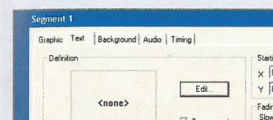
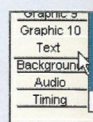

Fókuszban

Különleges hatások a szövegen

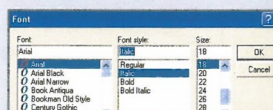
A Text funkciót használva üdvözlő, emlékeztető szöveg vagy sima cím helyezhető el a képernyőkímélőben.

1 A fő képernyő bal oldalán lévő fülek közül kattintsunk a **Text** feliratra.

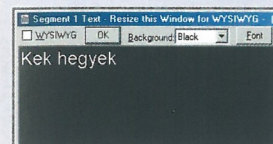

3 Most megjelenik a Segment 1 szöveglap. Gépeljük be a szöveget, majd jelöljük ki.

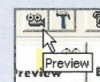
4 A **Font** gombbal megnyitjuk a Betűtípus párbeszédablakot. A stílus, méret és szín kiválasztásával formázzuk meg a szöveget, majd OK.

2 A Segment 1-re duplán kattintva nyitható meg annak párbeszédablaka. A Szöveg fülön a **Definition** szekcióban kattintsunk duplán a **<none>**-ra.

5 Zárjuk be a párbeszédablakokat. A Screen Saver Studio fő eszköztárában kattintsunk a **Preview** opcióra, hogy megnézzük, hogyan mutat a szöveg.

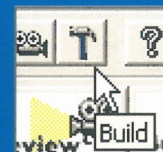

Kisokos

Változtatások mentése

A fő eszköztár **Build** gombjára kattintva készül a futtatható program, mely bármely számítógépre telepíteni tudja a programmal készített képernyőkímélőt. Gépeljük be a fájl nevét, majd kattintsunk az OK-ra. Mikor a 'Save Screen Saver Installer As' doboz megjelenik, adjuk meg a helyet,

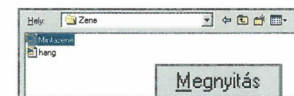
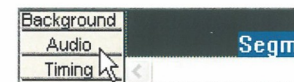
majd **Save**. Megjelenik egy tájékoztató, miszerint a demó által engedélyezett képernyőkímélőt fogjuk most menteni. Ha az összes beállítással elégedettek vagyunk, nyomjuk meg a **Yes** opciót.

Aláfestő zene használata

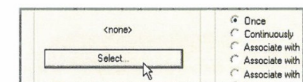
Zenei fájl alkalmazásával fokozható a megjelenő kép hangulati hatása.

1 Kattintsunk az **Audió** fülre, majd duplán a **Segment 1** doboz belsejébe.

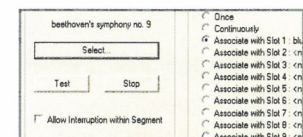

4 A Screen Saver figyelmeztető dobozban lévő szöveget olvassuk el, kattintsunk az **Igenre**. A **Test** gomb megnyomásával tudjuk meghallgatni a hangfájlt. A Segment 1 párbeszédablakban ellenőrizzük a beállításokat. Válasszuk ki az 'Associate with Slot 1' pontot az Action szekcióban, majd OK.

2 Az Audió fül Definition szekciójában nyomjuk meg a **Select** gombot.

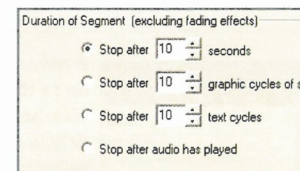
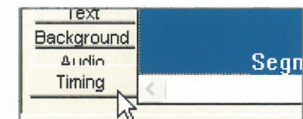
3 Megjelenik a Megnyitás párbeszédablak. Határozzuk meg a merevlemezén lévő, audió fájlokat tartalmazó mappát. Válasszuk ki a kívánt fájlt, és kattintsunk a **Megnyitás** gombra.

Utolsó simítások

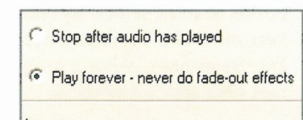
Az utolsó lépés egy Screen Saver Studio szegmens kialakításánál annak eldöntése, hogy milyen hosszú legyen a lejátszás.

1 Kattintsunk a képernyő bal oldalán lévő **Timing** fülre, és az alapértelmezett időtartam megjelenik a Segment 2 szekcióban. Ezután kattintsunk duplán a Segment 2 doboz belsejébe.

3 Ha folyamatos beállítást szeretnénk, válasszuk a 'Play forever - never do fade-out effects' rádiógombot. Kattintsunk **OK**-t.

2 Válasszuk ki az időtartamot a Segment 1 párbeszédablak Időtartam fülén lévő beállítások közül. A numerikus mezők mellett nyíllakra kattintva állítsuk be a képernyőkímélő lejátszási idejét.

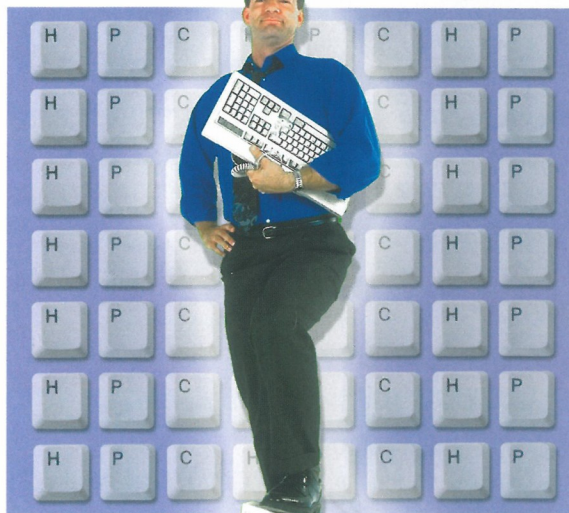
Az idő pénz

Segítő
kéz

Tartalom

- ▶ Programindító gyorsbillentyűk
- ▶ Dátum és idő beszúrása makróval
- ▶ Hogyan takaríthat meg időt
- ▶ Makró futtatása megadott időpontban

A praktikus Keyboard Express programot azért fejlesztették ki, hogy a felhasználók a lehető legkönnyebben tudják végrehajtani számítógépes feladataikat. A program az időigényes és sokszor ismétlődő feladatokat billentyűkombinációkkal vagy 'gyorsbillentyűkkel' hajtja végre. Igazán felhasználóbarát szoftver, elsajátításához nem kell sok idő, így igen hamar megtanulhatja a gyorsbillentyűk beállításait, amelyek

lyek segítenek majd munkája gyorsabb elvégzésében.

Egyetlen érintés

A Keyboard Express-szel gyakran ismétlődő szövegrészeket illeszthet dokumentumaiba. Ha rendszeresen be kell írnia nevét és cí-

mét, készíthet egy makrót, amely elvégzi a feladatot. A program más rutin feladatokat végrehajtását is képes irányítani, mint például programok indítása, dokumentumok mentése, merevlemez töredezettség-mentesítése vagy vírusellenőrzés futtatása.

Tudta-e?

A Keyboard Express két automatikus rendszert használ: a HotKey-t és a Makrót. A HotKey gyorsbillentyűk utasítják a Keyboard Express-t bizonyos feladatok elvégzésére. Ezek általában a Ctrl, Alt vagy Shift billentyűk és a billentyűzet valamelyik

betűje vagy száma. A makrók olyan műveletek, amelyek a HotKey kombináció leütésekor lépnek életbe. Ezek lehetnek egyszerű billentyűleütések, vagy futtathatnak programokat. Makrók készítésével rengeteg időt és energiát takaríthat meg.

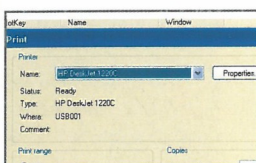
Kérdés-felelet

K Feljegyezhetem-e a Hotkey gyorsbillentyűket, hogy ne felejtsem el azokat?

F Igen. A Hotkey lista ki-nyomtatásához kattintson a Hotkey Explorer File me-

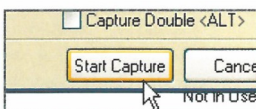

nüjének **Print HotKey List** parancsára. Amikor a **Print** ablak megjelenik, ellenőrizze a beállításokat, majd **OK**.

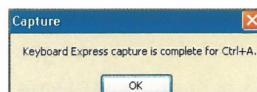

K Hogyan használhatom a program **Capture Keystrokes** opcióját?

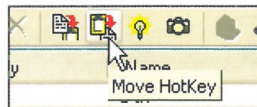
F Ha nyitva van például a Microsoft Word program, kattintson a Keyboard Express **Capture Keystrokes**

parancsára. Válasszon HotKey-t, adjon meg egy becenevet, majd nyomja meg a **Start**

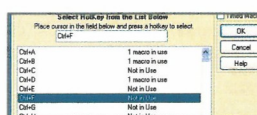

Capture gombot. Nyomja le a Hotkey-hez rendelni kívánt billentyűket, majd kattintson a Rendszertálca **Keyboard Express** ikonjára. Megjelenik a **Capture** párbeszédablak és tájékoztatja arról, hogy a rögzítés megtörtént.

K Megváltoztathatok-e egy makróhoz rendelt, már működő Hotkey kombinációt?

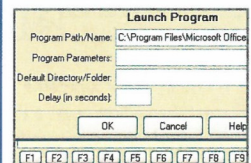
F Igen. Jelölje ki a Hotkey-t a Hotkey Explorer képernyőn látható listában. Most kattintson az eszköztár **Move HotKey** ikonjára. Amikor a párbeszédablak megjelenik, válasszon a listából új Hotkey kombinációt, majd nyomja meg az **OK** gombot. Az új kombináció most megjelenik a Hotkey Explorer listájában.

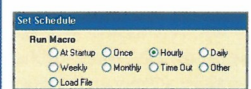
Szótár

Billentyűleütés Munkavégzése gyorsabb és hatékonyabb lehet, ha a Keyboard Express programot használva csökkenti a szükséges billentyűleütések számát.

Elérési útvonál A fájlt azonosító szimbólumok és nevek sorozata. Amikor megadja az elérési utat, a PC az éppen használatban lévő mappában kezdi keresni a fájlt. Ha a fájlt másik mappában van, meg kell adnia a szóban forgó mappára vonatkozó adatokat is, például: C:/Programfiles/Microsoft Office/Office10/WINWORD/.

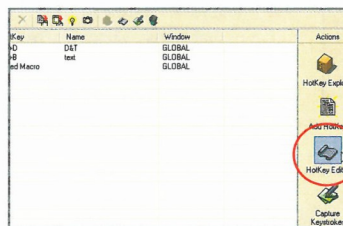
Időzített makró A makró beállítható bizonyos időpontokra, így nem szükséges megadni semmilyen további utasítást. Ez különösen hasznos biztonsági másolatok készítésekor vagy vírusellenőrző program (például a Norton) futtatásakor.

Hibakereső

A már elmentett makróban hibát ejtett.

Ha a makró már kész, és ekkor derül ki, hogy valamilyen változtatásra van szükség, lépjen az Actions eszköztárra, kattintson a **HotKey Editor** ikonra. Miután megnyílik a Hotkey Editor ablak, elvé-

gezheti a makróval kapcsolatos változtatásokat, megváltoztathatja a nevet vagy a parancsot. Miután végzett a módosításokkal, nyomja meg a **Hotkey Explorer** gombot. A megjelenő **Save Changes** ablakban kattintson a **Yes**-re.

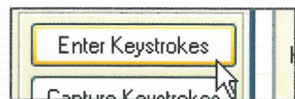
HotKey beállítása

A HotKey beállítása néhány lépésben elvégezhető, így különböző műveletekhez (például program megnyitása) billentyűk rendelhetők.

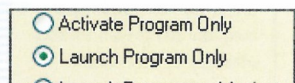
1 A program megnyitásához kattintson a rendszertálca **Keyboard Express** ikonjára.

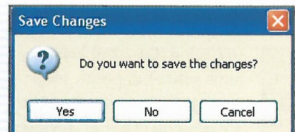
2 Nyomja meg az **Actions** eszköztár **Add HotKey** gombját.

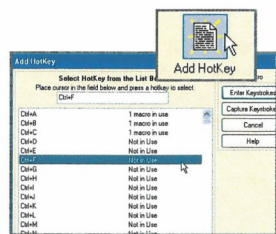
4 A HotKey Editor Nickname rovatában adjon nevet a HotKey-nek, majd kattintson duplán a **Commands** rész **Activate/Launch** opciójára. Megjelenik az **Activate/Launch** ablak.

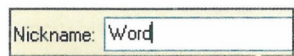
6 Amikor megtalálta a program-fájlt, kattintson az **Open** parancsra, így a fájl elérési útvonala megjelenik a 'Program Path/Name' rovatban. Nyomja meg az **OK** gombot.

8 Az új HotKey megjelenik a HotKey Explorer főképernyőjén. Nyomja meg a **Ctrl + F** HotKey-t és a Microsoft Word program automatikusan megnyílik.

3 Az 'Add HotKey' ablak listájában válasszon szabad HotKey-t (legyen ez például a **Ctrl + F**), majd kattintson az **Enter Keystrokes** gombra.

5 Jelölje meg a 'Launch Program Only' rádiógombot és a merevlemezre keresse meg a HotKey segítségével megnyitni kívánt programot. Válassza például a Program Files mappa 'winword.exe' fájlját.

7 Lépjen a **HotKey Explorer** parancsra. A megjelenő 'Save Changes' ablakban válassza a **Yes** opciót.

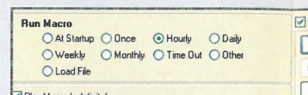
HotKey	Name
Ctrl+A	L
Ctrl+B	A
Ctrl+C	Date
Ctrl+F	Word

Fókuszban

Makrók ütemezése

A makrót beállíthatja, hogy a PC bekapcsolásakor induljon el, de működésbe léphetnek óránként, naponta vagy havonta is.

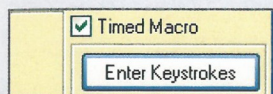
1 Kattintson az **Add HotKey** gombra, majd a 'Timed Macro' jelölőnégyzetbe. Megjelenik az **Add HotKey** ablak.

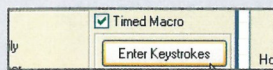
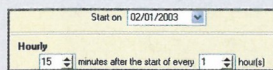
3 Az 'Hourly' nevű alsó rovatban a nyílak segítségével állítsa be a percek és órákat.

4 Kattintson az **Enter Keystrokes** parancsra és válassza a 'Commands' rész **Activate / Launch** opcióját.

5 Adja meg a makró beállításait. Példáknak követe, kattintson a 'Commands' rovatban lévő lista Time sorára, válassza formátumot, majd **OK**.

2 A példa kedvéért válassza a Run Macro rész 'Hourly' opcióját.

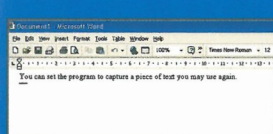

6 Most a makró beállítások megadott időpont megjelenik dokumentuma bal felső sarkában.

Kisokos

Szöveg kiemelése

A programot utasíthatja arra, hogy egy, a későbbiekben újra felhasználandó szöveget kiemeljen. Válasszon HotKey kombinációt, kattintson a **Capture Keystrokes** opcióra, adjon a makrónak becenevet, végül nyomja meg a **Start Capture** gombot. Nyissa meg a Word programot és írja be

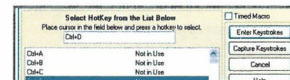

a szöveget. Utána tartsa lenyomva a **Ctrl** billentyűt, és kattintson a jobb egérgombbal. Mostantól kezdve a szöveg automatikusan megjelenik a Word dokumentumban, ahol megnyomja a HotKey-t.

Dátum és idő HotKey beállítása

Időt takaríthat meg, ha a dátum és idő dokumentumokba történő beszúrására alkalmas HotKey-t állít be. Íme a lépések:

1 Kattintson az **Add HotKey** parancsra, és válasszon a listából egy használaton kívüli HotKey-t.

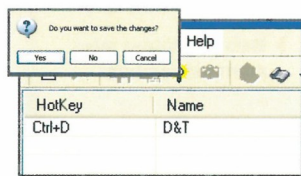

4 Kattintson a **HotKey Explorer** parancsra, majd amikor a **Save Changes** ablak megjelenik, nyomja meg a **Yes** gombot. Az új HotKey megjelenik a HotKey Explorer főképernyőjének listájában és ettől kezdve használatra kész.

2 Nyomja meg az **Enter Keystrokes** gombot, majd gépelje be a nevet a 'Nickname' rovatban.

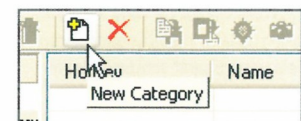
3 A 'Commands' részben kattintson duplán a **Date/Time** opcióra. Lépjen a **Format** rovat melletti nyílra és válasszon opciót a megjelenő listából. Nyomjon **OK**-t.

Kategóriák kijelölése

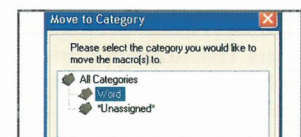
A HotKey-eket különböző mappákba rendezheti, ha mentésük helyül különféle kategóriákat jelöl ki.

1 Lépjen az eszköztár **New Category** ikonjára. A Categories rovat All Categories részében megjelenik a 'New Category' mappa.

3 A listában jelölje ki a HotKey-t és válassza a **Hotkeys** menü **Move to Category** parancsát. Amikor a **Move to Category** párbeszédablak megjelenik, jelölje ki a 'Word' mappát, és a HotKey mentéséhez nyomja meg az **OK** gombot.

2 Nevezze el az új kategória mappáját, példánkban ez a 'Word', majd kattintson billentyűzete **Return** billentyűjére.

Internetes rádiók

Hangok
az éterből

Tartalom

- ▶ A rádiózás hőskora
- ▶ Puskás Tivadar szerepe a rádiózásban
- ▶ Internetes rádiók keresése
- ▶ Segédlet saját webrádió elindításához

A mai értelemben vett rádiózás kezdete az 1910-es évek végére nyúlik vissza. 1919-ben Írországbán már működött zenét és szöveges tartalmat is kínáló rádióadó, amit azonban később betiltottak. A 20-as években Angliában hatalmas fejlődésnek indult a rádiózás, amelynek eredményeként 1925-re az angol lakosság 85%-a férhetett hozzá a szolgáltatáshoz. A rádiót kezdetben az újságírók konkurenciának gondol-

ták, ezért csak esti adásra volt lehetőség, amikor az érdeklődők már megvették a délutáni újságokat is.

A jelen rádiói

A televízió és az Internet viharos terjedése folytán ma már kissé háttérbe szorult a klasszikus rá-

díók hírközlési szerepe, de mint ismeretterjesztő, szórakoztató és zeneközvetítő médium továbbra is kedvelt szórakozási forma maradt. A kártya segítségével megismerheti, hogy hol tart ma a rádiózás, és hogy milyen lehetőségei vannak az internetes rádiózás terén.

gyűjtötte a híreket, majd ezeket felolvasták. A telefontól független vezetéken kb. 10000 embernek jutatták el a friss információkat. 1925-ben a rádióra kiírt pályázatot a Telefonhírmondó Rt. nyerte meg, s ezzel a két szolgáltatás összeolvadt.

Mit tud a számítógépem?

Kérdés-felelet

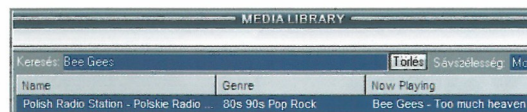
K Milyen sebességű Internet-kapcsolat szükséges az internetes rádiózáshoz?

F Elméletileg lehetséges egy 56 kbps-os, modem kapcsolat is internetes rádiót hallgatni, de ebben az esetben – a jó minőség megőrzése miatt – nincsen lehetőség más internetes tevékenységre. Általánosságban elmondható, hogy minél nagyobb a sávszélesség, annál zökkenőmentesebben és annál jobb minőségben lehet rádiózni.

K Melyik rádióadón játszik a kedvenc együttesem számait?

F Ha a Winampot használja rádiózásra, akkor a Media Library ablakában írja be a Keresés mezőbe kedvenc együttes nevét, és ha szerencséje van, és az adott pillanatban valamelyik rádióadó játsza az együttes egyik számát,

megjelenik a listában. Válaszon, kattintson a Lejátszásra.

K Gyakran megszakad a rádióadás, majd újraindul. Mit tehetek?

F Kifogyott a lejátszó program által használt tárolóból a zene, újra fel kell tölteni. Csökkentse egyéb irányú internetes aktivitását, vagy válasszon kisebb sávszélességet igénylő rádióadót.

K A Media Player és a Winamp nagyrészt csak külföldi internetes rádiókat talál meg. Hogyan ismerhetem meg a magyar nyelvű adásokat?

F Teljes listát talál a radio.lap.hu oldalon. Itt megtalálja a hagyományos rádiók internetes adásait és a csak interneten hallgatható rádiókat is.

Szótár

BBC A British Broadcasting Corporation, vagyis a Brit Műsorszóró Társaság nevének rövidítése. A világ első széleskörű rádióadást biztosító szervezete.

DOL A Danubius On-Line kezdőbetűiből kialakított szó, mely a Danubius Rádió internetes adását jelöli.

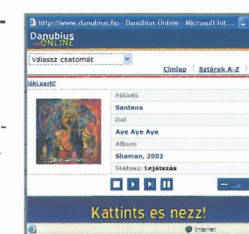
kbps Kilobit per secundum, tehát azt mutatja, hogy hányszor 1000 bit tölthető le másodpercenként. A leggyengébb minőségű internetes rádiók 32 kbps sebességgel működnek.

bit A számítógépes világ legkisebb adatmennyisége. Egy bit azt az információt hordozza, hogy az adott érték igen vagy nem, azaz 1 vagy 0. A gyakorlatban ez a „van-e áram vagy sem” elvén valósul meg.

Hibakereső

Szeretném hallgatni a Danubius Rádió internetes adását. Látszólag működik, de nem hallok semmit.

Nem minden internetes műsorszóró program működik együtt az ismert böngészőkkel, sőt némelyik adáshoz egyedi program letöltésére is szükség van. A Danubius

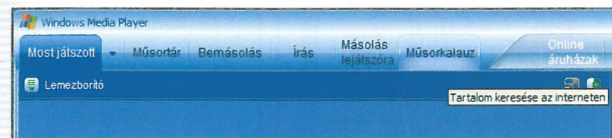
Rádió internetes adása, a DOL Rádió sajnos ezen írás elkészültékor még csak az Internet Explorer felhasználók által elérhető. Az Internet Explorer szerencsére a Windows része, így nem marad le kedvenc rádiójáról, amennyiben a Danubius szeretné a neten hallgatni.

Mit tud a számítógépem?

Rádiózás Windows Media Playerrel

A legkézenfekvőbb megoldás az internetes rádiózásra a Windows beépített lejátszója.

1 Csatlakozzon az Internethez, és indítsa el a Windows Media Playert az asztali ikon, a gyorsindító vagy a Start menü segítségével, majd kattintson a **Műsor-kalauz** gombra.

2 Keresse meg a Radio Tuner nevű hivatkozást az oldal közepe felé a jobb oldalon, és kattintson rá. A Media Player betölti a Windows készítői által javasolt rádióadókat, de természetesen lehetséges van más adók keresésére is.

56 K feliratnál nagyobb, de legjobban, ha 28-at vagy 32-t választ.

3 Válasszon a jobb felső sarokban található zenei műfajok közül. Megjelennek a keresési eredmények az ablak jobb oldalán, ahonnan kiválaszthatja a megfelelő csatornát. A választásnál mindenképpen vegye figyelembe a sáv szélességet. Ha modemes hozzáférése van, semmiképpen ne válasszon az

4 Elindul a zene vagy hírrádió esetében a szöveg. Innentől kezdve a Media Player szokásos vezérlőit használhatja. Tetszőlegesen változtathatja a hangerőt, leállíthatja vagy újraindíthatja a számokat.

Rádióadók keresése a Winampban

A Winamp készítői hihetetlenül leegyszerűsítették az internetes rádiók kezelését, így gyakorlatilag néhány kattintás után már szól a zene.

1 Miután az internetről vagy más forrásból beszerezhet, telepítse a Winampot, és a kényelmesebb használat érdekében a magyar nyelvi kiegészítést is.

2 A program elindítása után kattintson a Fájllista menü 'Internetes rádió' pontjára. Ennek hatására megjelenik a Media Library nevű ablak, melyben azonnal láthatók az

éppen elérhető internetes rádiók adatai.

3 Az ablak tetején található Keresés, Sáv szélesség és Műfaj mezőket használva szűkítheti a kínálatot, míg meg nem találja a megfelelő adót. A sáv szélesség kiválasztásánál vegye figyelembe a Media Playernél leírtakat.

Kisokos

Saját webrádiót? De hogyan?

Aki szeretne belefogni a rádiózásba, és szeretne néha elérhetővé tenni egy pár zeneszámot másoknak, és nem utolsósorban jókora feltöltési sáv szélességgel rendelkezik, az

elkészítheti saját rádióját is. A letöltendő programok listájáról, a telepítésről és az utólagos beállításokról talál egy leírást a www.internetradio.click.hu címen.

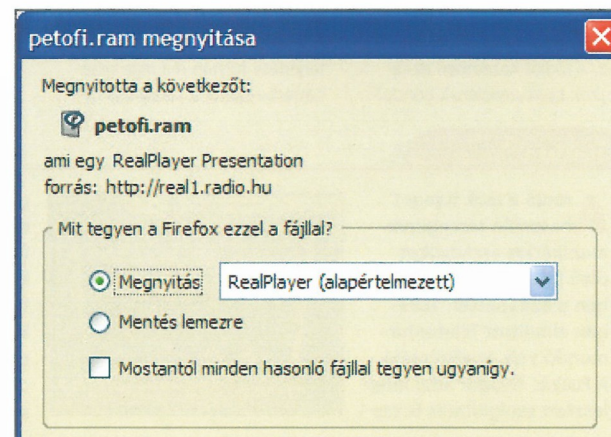
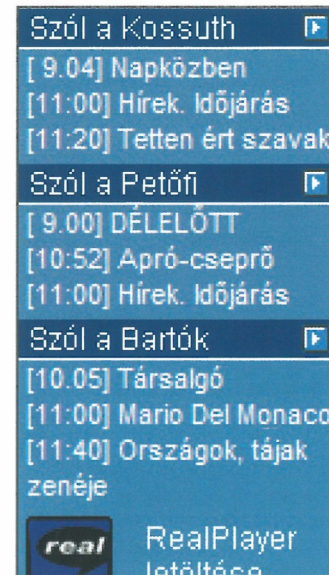
Célirányos keresés

Előfordulhat, hogy már előre tudja, melyik rádióadót szeretné hallgatni, például a Magyar Rádió egyik csatornáját.

1 Mára már a legtöbb hagyományos rádióadó is elkészítette internetes változatát. Így tett a Magyar Rádió is. Látogasson el a www.radio.hu címre, ahol kedvére választhat a Petőfi, a Kossuth és Bartók rádió műsorából.

2 A rádióadások meghallgatásához szüksége lesz a RealPlayer nevű programra is, amit a Magyar Rádió oldaláról közvetlenül le is tölthet. A szoftver telepítése után már nincs más hátra, mint a műsor kiválasztása. Ebben segít a bal oldalon található műsorújság.

3 Kattintson a kiválasztott műsorszámra (természetesen csak a már elkezdődött műsorokra kattinthat), majd a felbukkanó ablakban – amely arról tudakozódik, hogy melyik programmal óhajtja lejátszani a fájlt – válassza a RealPlayert.

PowerPoint 2000

**Élő
bemutató**

Tartalom

- ▶ Három ablak egy képernyőn
- ▶ A program táblázat-rajzoló eszközei
- ▶ Diánkénti kíséző szöveg felvétele
- ▶ Előadásvázlat nyomtatása a hallgatóság részére

Az Office 2000 számos ügyes funkcióját is magába foglaló PowerPoint 2000 programmal gyerekjáték elkészíteni a számítógépes prezentációt. Az eszköztárak például a képernyő alsó és felső sávjain helyezkednek el, rengeteg helyet hagyva a bemutatás szerkesztéséhez. Az Office Segéd 2000 szintén kis helyet foglal, és a helyéhez igazodó okos tanácsokkal látja el a felhasználót. Sőt, mi több, amikor a felhasználó

ló szöveges felsorolást készít, a program a számozást, és módosítások esetén az újraszámozást is automatikusan végzi el.

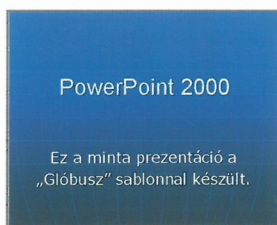
Beszélő bemutató

Ha szeretné kímélni hangját, vagy
a bemutató napján úgy érzi,

nincs formában, a prezentáció minden egyes diájához szöveges alámondást készíthet. A diák elkészítésén túl számos olyan funkció áll rendelkezésre, amelyekkel internetes honlapra is elhelyezhető, professzionális külalakú bemutatót állíthat össze.

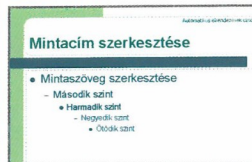
Tudta-e?

A mennyiben nagyobb hallgatóság előtt szeretne PowerPoint bemutatót tartani, de a hallgatóság tagjai eltérő helyeken vannak, érdemes a bemutatót a hálózaton vagy az Interneten keresztül közzétenni. Az élő bemutató során

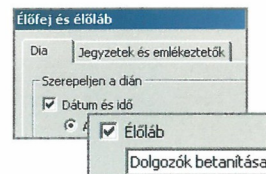

video- és hanganyagokat is felhasználhat. Ha esetleg néhányan nem tudnak jelen lenni, mentheti a bemutatót (csak hálózaton keresztüli közvetítés esetén), hogy a résztvevők akkor nézhessék meg, amikor éppen ráérnek.

Kérdés-felelet

'Élőláb' sor elé, gépelje be a céget, nyomja meg a **Le-
gyen mind** gombot. A szöveg minden dia alján középre rendezve jelenik meg.

K Megváltoztatható-e a teljes bemutató külalakja?

F igen. Ezt a Diarendezőben teheti meg úgy, hogy a PowerPoint a módosításokat minden dia esetében végrehajtja. Kattintson a Nézet menü **Minta** parancsára, majd pedig a Diaminta opcióra.

Kattintson jobb egérgombbal a munkaterületen kívülre és válassza a **Minta elrendezése** parancsot. Válasszon elrendezést, és nyomja meg az **OK** parancsot. Ugyanitt lehetősége van módosítani a szöveg szí-
nét, a betűtípust, a listajeleket és a diaelrendezést is.

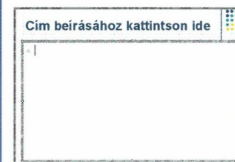
K Hogyan tüntethetem fel cégem nevét az összes dián?

F Ha az adatokat az élő-
láb részben tünteti fel,
nem kell minden dián újra
megadni az információkat.
Válassza a **Nézet** menü **Élőfej**
és **élőláb** opcióját, kattintson
a **Dia** fölé. Tegyen pipát az

Szótár

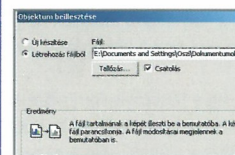
Munkakeret A dián látható, szöveghez vagy grafikához tartozó, átméretező segédjelekkel ellátott pontozott vagy árnyékolt körvonal. A bemutató minden egyes munkakeretét átméretezheti vagy áthelyezheti.

Beágyazott objektum

Amikor egy objektumot (grafikát vagy hangot) a bemutatójába illeszt, a PowerPoint a forrásszoftvert is a bemutatóba ágyazza. Így nagyméretű fájl jön létre.

Csatolt objektum Ha az objektumot csatolással illeszti a bemutató fájlhoz, a fájl jóval kisebb lesz, mint ha az objektumot beágyaztatnánk volna.

Hibakereső

Az előadás vázlata fekete-fehérben kinyomtatva nehezen olvasható.

A vázlat oldalai sokkal világosabbak és olvashatóbbak lesznek, ha nyomtatás előtt megjelöli a 'Nyomtatás' ablak 'Szürkeárnyaltos' opcióját. Ilyenkor a színes hátterek eltűnnek, és a szöveget

szürkeárnyalatú háttérben tudja kinyomtatni. Ha szeretné előzetesen megtekinteni, milyen lesz a nyomtatás szürkeárnyalatos formában, vá-

lassza a **Nézet** menü **Színes/szürkeárnyaltos** opcióját.

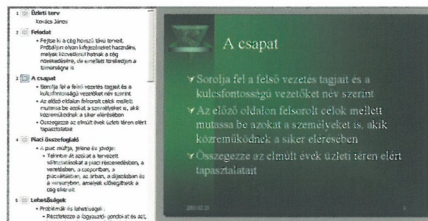

A diák szerkesztése

A program a diára vonatkozó információkat három külön ablakban jeleníti meg a képernyőn. A kényelmesebb munkavégzés érdekében az ablakokat szegélyeik húzásával állítsa kívánt méretűre.

1 Az éppen szerkesztés alatt álló dia a képernyő jobb oldalán lévő nagyméretű ablakban látható.

2 A baloldali vázlat ablakban megjelenik az összes dia szövege. A szöveget begépelheti a vázlat ablakba vagy közvetlenül a diába. Ha a vázlat ablakban gépel, a szerkesztett dia a begépel szöveget folyamatosan mutatja.

3 A dia alatti kisméretű jegyzet elhangzó mondanivalóval kapcsolatos megjegyzéseket írhat. Szükség esetén a jegyzetek is kinyomtathatók.

Felsorolások számozása

A PowerPoint 2000 automatikusan elvégzi a listák (felsorolások) számozását.

1 Ha a felsorolás begépelése előtt a **Számozás** ikonra kattint, a PowerPoint listajelek helyett számokat tesz a bekezdések elé.

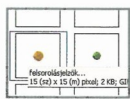
2 Ha a felsorolás sorrendjét az elemek kijelölésével és húzásával akar a diában, akár a vázlat ab-

lakban megváltoztatja, a PowerPoint a listát automatikusan újra-számozza.

Színes listajelek

A színes képek alkalmazása listajelként hatásossá teszi a bemutatót. Ezeket a listák elemeire vagy a felsorolás egészére is alkalmazhatja.

1 Jelölje ki azokat a bekezdéseket, amelyekhez egyforma listajeleket szeretne használni. Kattintson a **Formátum** menü **Felsorolás és számozás** sorára.

2 A **Listajellel** fülben nyomja meg a **Kép** gombot.

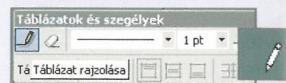
3 Válasszon a listajelek közül, majd a kiválasztott jellel kattintson duplán, hogy beszúrja a felsorolásba.

Fókuszban

Testreszabott táblázatok rajzolása

A Táblázat Rajzolása eszköz segítségével vonalakat rajzolhat, ezáltal különböző magasságú cellákat vagy alrovatokra bontott sorokat és oszlopokat tartalmazó táblázatokat készíthet.

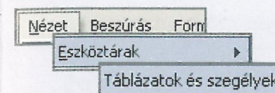
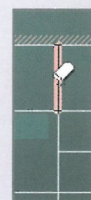
1 A táblázatkezelő eszközök megjelenítéséhez kattintson a **Nézet** menü **Eszköztárak** almenüjének **Táblázatok és szegélyek** sorára.

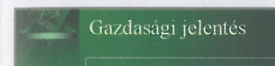
3 A ceruzát húzza átlós irányba a táblázat körvonalainak megrajzolásához.

4 A táblázat belsejében rajzolja meg a sorokat és oszlopokat.

5 A vonal törléséhez kattintson a Táblázatok és szegélyek eszköztár **Radír** ikonjára, majd a radírral kattintson a vonalra, vagy húzza el azt a vonal fölött.

2 A kurzor ceruzává változtatásához lépjen a **Táblázat rajzolása** ikonra.

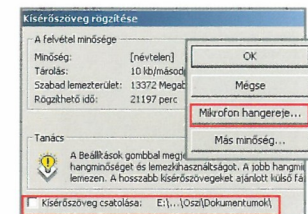
6 Töltse fel a táblázatot szöveggel vagy alakzatokkal. Gépeléshez kattintson a táblázatra és írja be az adatokat.

Alámondás beillesztése

A prezentáció hangsvóját a diákkal egyidejűleg felveheti és szerkesztheti. Erre például akkor lehet szüksége, ha a bemutatót az Interneten is közzé szeretné tenni.

1 Kattintson a **Diavetítés / Kísérőszöveg rögzítése** parancsra.

2 Amikor első alkalommal rögzít alámondást, rá kell kattintani a **Mikrofon hangereje** gombra, és a beállításhoz követnie kell a megjelenő utasításokat.

3 A felvétellel és az alámondás 'beágyazott objektumként' való beillesztéséhez **OK**. Ha a hangot inkább csatolt objektumként szeretné menteni, tegyen pipát a 'Kísérőszöveg csatolása:' sor elé.

Szeretné menteni a diához kapcsolódó időközleteket is?

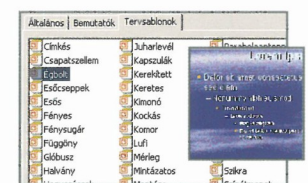
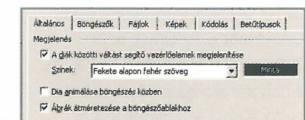
5 Minden hangalámondással ellátott dia jobb alsó sarkában megjelenik a hangszóró ikon.

4 Kattintson sorban a bemutató minden egyes diájára. A program megkérdezi, hogy az alámondás mellé menteni kívánja-e a diák ütemezését. Válassza a **Nincs mentés** opciót, hacsak a bemutató nem automatikus futtatásra van beállítva.

Bemutatók a világhálón

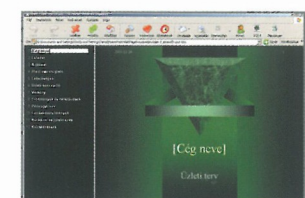
A PowerPoint 2000 segítséget nyújt abban is, hogy az Interneten való elhelyezést megelőzően a bemutatója külalakját tökéletesítse.

1 Meghatározhatja, hogy a PowerPoint hogyan alakítsa ki a honlap oldalakat. Kattintson az **Eszközköz / Beállítások / Általánosra**. Nyomja meg a **Webes beállítások** gombot.

3 A fájl mentését megelőzően a Fájl menü **Megtekintés** webplaként opciója segítségével honlapját böngésző programban is megnézheti.

2 A sablonok segítenek megtervezni a tökéletes elrendezésű honlap oldalakat. Kattintson az **Új ddkokumentum** parancsra.

Kedvencek keresése

Emlékszel rájuk?

Tartalom

- ▶ Utazás a múltba kedvenc gyerekkori műsoraink segítségével
- ▶ Chat a neten hasonló érdeklődésűekkel kedvenc TV-műsorunkról
- ▶ Kedvenc figurák vásárlása on-line

Ha tűnődött már valaha is, hogy hová tűntek a régi gyermekműsorok, akkor az Internet jó választás, hiszen egy szempillantás alatt a múltban találhatja magát. Ha Süsü a sárkányra vagy János vitézre kíváncsi az Interneten, őket is megtalálhatja. Ha annyira odavan értük, és szeretné újra látni őket, amint hirtelen feltűnnek a színen, akkor csak merülni el a nosztalgia hullámai között az Interneten.

Múlt és jelen

Ebből a kártyából megtudhatja, milyen rajzfilmek hozták lázba a gyerekeket. Az Internet visszarepít minket a meghitt gyerekkorba, ahol bájos mesehősök és gyurmafigurák népesítették be a televízió képernyőjét. A gyerek-

kori mesehősök után kutatva az Interneten jártasságot szereztünk a világhálón. A többi nosztalgizálóval is kapcsolatba léphetünk, chatelhetünk; továbbá megtanulhatjuk, hogy miképpen kell a megfelelő szoftvert letölteni a videoklipek lejátszásához.

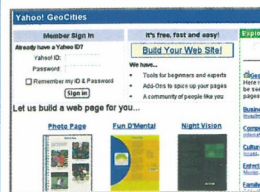
Tudta-e?

Noha az elmúlt évtizedekben úgy tűnt, az animált mesehősök folyton a képernyőn vannak, sokkal kevesebb programot sugároztak, mint a mai földi sugárzású TV-állomások. A műsorrendben lévő szünetek idején a BBC például egy mérnökök

által használt tesztképet mutatott, ami a sugárzás minőségének ellenőrzését volt hivatott szolgálni. Ezen szerepelt egy kisgyermek, aki minden néző jó ismerőssé vált. Az ily módon híressé vált kislány a képen éppen „amőbát” játszott játékbabájával.

Kérdés-felelet

K Elkészíthetem-e a saját televíziós weboldalamat?

F A Geocities honlapja (<http://geocities.yahoo.com>) az a hely, ahol érdemes kezdeni. Segítségével akár kezdők is megszerkeszthetik weblapjukat az oldalon kínált PageWizard-ot használva. A gyakorlottabbak számára az oldal olyan webszerkesztőket kínál, mint a Microsoft FrontPage. A legjobb pedig, hogy a Geocities minden tagja számára gyors és könnyű hozzáférést nyújt majd honlapjához, illetve a többiekéhez is.

K Hogyan kell belépni egy chat szobába?

F A legtöbb chat szoba esetében szükséges a regisztráció, azaz felhasználónév és jelszó, hogy a weboldalt használók tudják, hogy ki kicsoda a „társalgás”-ban. Miután belépett az oldalra, érdemes egy ideig a háttérből „figyelni”, hogy megismerje

a „szoba” hangulatát, majd csak azután csatlakozni a társalgáshoz, hogy magabiztosságot szerzett. Az ilyen weboldalak tagjai néha kifejezetten érdekenyek érdeklődésük tárgyát illetően, vigyázzon, nehogy megsértse őket.

K Hol vásárolhatok TV-szereplőkkel kapcsolatos árukat?

F Bármely bevásárlóközpontban több játékesztet találhat, ahol a kedvenc TV-szereplőivel kapcsolatos figurákat és játékokat vásárolhat.

K Hol található még információ más klasszikus TV-műsorokról?

F Kedvencek kereséséhez érdemes az MTV, RTL Klub, TV2 oldalát felkeresni. Menjen a www.mtv.hu oldalra. Az oldalon régi és új filmek közt tallózhat. Klikkeljen a bal oldalon az archívum sorra.

Szótár

GeoCities Közösségi oldal, melyet a Yahoo! Kereső üzemeltet. Itt felépítheti és megszerkesztheti saját weboldalát, illetve más hasonlóhoz is hozzáférhet.

Megfigyelés Valamely chat szoba vagy hírcsoport megfigyelése tapasztalatszerzési céllal, mielőtt magunk is részeseivé válnánk. Ezt a módszert érdemes követni egy weboldalon, mert ezzel elkerülhetjük, hogy valami baklövést kövessünk el.

Tematikus keresőoldalak

Azoknak a weboldalaknak az elnevezése, melyek inkább csak egy témára koncentrálnak. A böngészőbe írja be, hogy www.film.lap.hu, itt megtalál mindent, ami a film világával kapcsolatos.

Chat szoba Olyan weboldal, ahol más felhasználókkal beszélgethetünk, üzenetváltás formájában.

Hibakereső

Nem tudja lejátszani a zenei fájlok egyikét.

Nézzé meg, hogy milyen típusú hangfájl szándékozik lejátszani, mivel egyes típusok speciális lejátszó szoftvert igényelnek. A legtöbb hangfájl wav kiterjesztéssel lejátszható a Windows Media Playerrel vagy a RealOne Playerrel.

A Microsoft weboldaláról letölthető a RealOne Player www.microsoft.hu. Kattintson a **Letöltések** linkre, hogy a legfrissebb verziót megtalálja. Ingyenes példány a www.real.com oldalról szerezhető be. Az '.mp3' kiterjesztésű fájlok lejátszásához egy MP3 lejátszót kell a gépre telepítenie.

Animációk egy helyről

Néhány weboldal gyerek TV-programok tárháza. Számos remek oldal hivatkozása található meg rajtuk.

Ide süss!

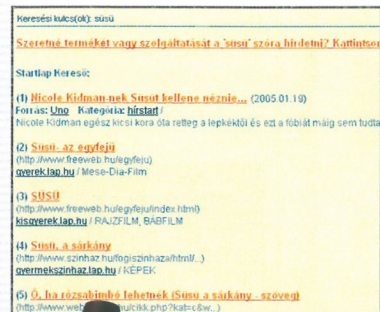
■ A www.watchedit.com oldal ideális hely, ha kedvenc TV szereplőit akarja megkeresni. Mindenféle gyermekműsor honlapjához tartalmaz további linkeket. Kattintson a műsor címére, és kinyílik annak honlapja.

■ Ha kedve van ellátogatni a hős szeretett Süsü, a sárkány oldalára, írja be a Google keresőjébe, hogy Süsü. A következő oldal több találá-

tot fog megadni, amelyek közül kedvére válogathat. Ha szép emlékeket idégetel egy jópofa lomha szelíd sárkányról, kattintson a www.freeweb.hu/egyfeju/ linkre, hogy régi dicsőségében idézhesse fel a hős sárkányunk kalandjait, pár nagyszerű közeli kép-
pél, és az összetéveszthetetlenül kedves, rekedtes hangjával.

■ Ha szeretné színházban is viszontlátni kedvencét, akkor írja be keresőjébe a

www.theatre.org.hu-t és a bal oldalon kattintson a Műsor hivatkozására, majd írja be az 'Előadás vagy alkotó' alatti keresőbe, hogy Süsü, és válasszon várost. Kattintson rá a találatra, így megtudhat minden részletet.

Mit tud a számítógépem?

Nosztalgia óra angolul

Ha angol klasszikus TV filmekre kíváncsi, remek gyűjtőhely a www.80snostalgia.com/classictv oldal.

■ A honlapon egy chatszobában beszélgethet szívének kedves TV műsorairól.

■ Újra meglátogathatja Mr Benn világát a www.mrbenn.co.uk oldal, ahol megnézheti az egyes epizódok forgatókönyvét, és elolvashatja Mr Benn életrajzát. Valamint vásárolhat eredeti tárgyakat a sorozatból.

■ Kattintson a **Fingerbobs** linkre, hogy újra felfedezze ezeket a csodálatosan egyszerű, kartonpapírból készült ujjbábokat, akik gyerekek ezreit szórakoztatták. Megnézhet videókat és képeket a sorozatból. Továbbá elolvashatja a történeteket és a rajongók írásait a szereplőkről.

Kisokos

Rajzfilm művészet

Ha le szeretne tölteni számítógépére néhány clipart formát, megajzolt képet régi rajzfilmes emlékeiről, akkor

látogassa meg a www.clipart-guide.com/clipart_cartoons.html oldalt. Mihelyt letöltötte a képeket a számítógépre, azonnal felhasználhatja őket személyes célokra. Beszúrhatja őket dokumentumokba, vagy használhatja őket posztterek és meghívók színesítésére.

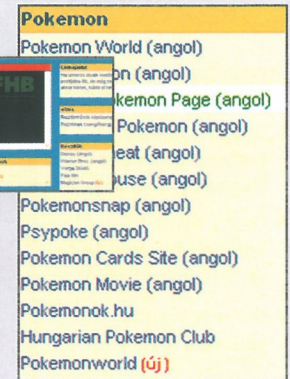

Fókuszban

Speciális weboldalak

Sok rajzzal, mesével foglalkozó weboldalt találhatunk a neten.

■ www.rajzfilm.lap.hu honlapon számtalan információt talál kedvenc rajzfilmjeiről. A linkek nevei nagyon közeli ismerőseink. Dragon ball, Pokemon, a Simpsons család, Tom és Jerry, napjaink és a közelmúlt kedvenc figurái. Érdekességeket olvashatunk a rajzfilm története linken, vagy megnézhetjük, hogy készült a rajzfilm. Új filmeket is nézhetünk, mint például a Pepe és Döme sorozatot. Természetesen itt vannak a közkedvelt rajzfilm csatornák linkjei is.

■ A www.mesetv.hu honlapon egyszerű próbálkozást nézhet. Mi az újszerű? Az Interneten nézheti kedvenc mese és rajzfilmjeit. Az oldalon többféle szórakozási lehetőség van. A folyamatosan pergő TV-műsorok mellett chatelhetnek a gyerekek, a meserádió linken számtalan mese közül választhatnak és hallgathatják meg a kedvenceket. Találhatunk még on-line

játékboltot is. Az egyszerű online boltban minden kapható amit mesének és játéknak hívunk.

■ Nemzedékek nőttek fel rajta, talán ő a világ legismertebb mese-figurája. Micimackónak bizonyára a világ minden országában élnek rajongói, ezért természetesen külön gyűjtőoldala van magyar nyelven is: www.micimacko.lap.hu. Ezen a tematikus

keresőoldalon minden a film körül forog. Eredeti képektől kezdve Micimackóról írt dalokat hallgathatunk.

Küldhetünk Micimackós képeslapokat kedves barátainknak is.

Mit tud a számítógépem?

Hírek útközben

Az AvantGo program

Tartalom

- Feliratkozás AvantGo csatornára hírekért, információért
- Kedvelt weboldalaink felvétele a Beállított Csatornák közé
- Letöltött Internet-oldalak böngészése hordozható PC-n

A legutóbbi időkhöz a felhasználó csak az asztali számítógépen tárolhatta az on-line hírek között, mivel a hozzáférés helyfüggő volt. Az új fejlesztésű rendszerekkel működő kisméretű kézi számítógépekkel ez a probléma mára megoldódott. Ezek a karcú kis készülékek segítenek bennünket abban, hogy mobil hozzáféréssel töltsünk le híreket az Internetről. Vagyis megvalósítható, hogy naprakész információt

szerezzünk be, bárhol is vagyunk a világban.

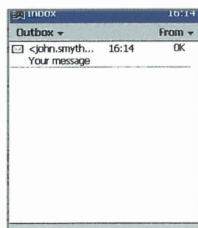
Üzleti eszköz

Majd mindegyik nagyobb újságnak létezik ingyenesen olvasható on-line kiadása. Egyéb ingyenesen elérhető weboldalak is kínál-

nak különböző témájú híreket. Legyen szó időjárásról, sporteredményekről, bulvár hírekről, árfolyamokról vagy utazási információkról. Lássuk, mire is képes a Pocket PC, miként segít abban, hogy kapcsolatban maradjunk az aktualitásokkal útközben is.

Tudta-e?

A mini számítógépet csatlakoztathatjuk modemhez önállóan, vagy személyi számítógépen keresztül is. Amint az eszközöket csatlakoztattuk egymáshoz, a hordozható gép az asztali számítógép Internet-kapcsolatát tudja használni. A PC-n keresztül letölthetünk információt olyan

tartalomszolgáltatóktól, mint az amerikai székhelyű AvantGo, amely kifejezetten hordozható számítógépek számára kínálja webes szolgáltatásait. E-mail is tudunk írni a hordozható számítógépen, elmentjük az Outboxba, majd később az asztali PC-ről el tudjuk küldeni.

Mit tud a számítógépem?

Kérdés-felelet

K Hogyan változtatható az alapértelmezett kezdőlap?

F A kívánt oldalt hozza be a hordozható számítógép Pocket Internet Explorerébe, kattintson az **Tools** menüben az **Options**ra. A Home Page kiválasztóban válassza a **Use Current** dobozt. A kiválasztott oldal neve és címe a gombok felett megjelenik, most be tudja állítani kezdőlapnak.

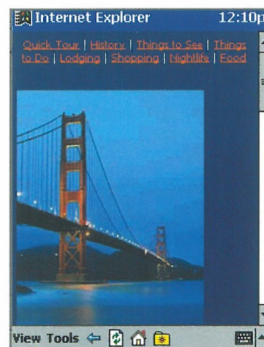
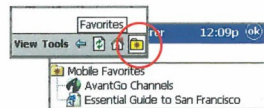
K Mik azok a 'Mobile Channel'ek?

F Internet Explorerrel letölthető, hordozható számítógépek számára készített oldalak. Elolvashatja csupán egyszer, de akár frissítheti is őket minden alkalommal, mikor rácsatlakoztatja kézi gépét az asztali PC-re. A hordozható PC-k korábbi operációs rendszerének, a Windows CE-nek voltak ezek a mobil csatornák a részei. Funkcióik java

részt a Pocket PC-kre is átvitték. Az Internet Explorer 5.0 vagy annál magasabb verziószámú változata szükséges, hogy működjön a kapcsolat.

K Hogyan készítsék Mobile Favorite-ot?

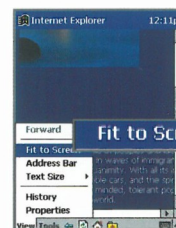
F A hordozható PC legyen összekapcsolva az asztalival. Az Internet Explorerben válassza ki azt az oldalt, melyet a Mobile Favorite gombbal akar elérni. Ezek a kisgép Favorites könyvtárában lesznek tárolva. Megtekintésükhöz kattintson az Internet Explorer alján lévő mappa ikonra. Kattintson a kívánt oldal linkjére.

Hibakereső

Nem jelenik meg AvantGo ikon a hordozható számítógép képernyőjén.

Nem minden hordozható számítógépet árulnak AvantGo-val telepítve. Navigáljon asztali PC-jével az AvantGo weblapjára (www.avantgo.com). Innen letölthető a szükséges szoftver. Ha nem sikerül, ellen-

őrizze, hogy az AvantGo Channel doboz be van-e jelölve az ActiveSync Options oldalán. Az első létesített AvantGo kapcsolat után ennek neve 'Mobil Link'-re változhat.

Amint a kapcsolat létrejött, lehet, hogy a weboldal túlságosan nagy, és nem fér el a hordozható gép képernyőjén. A **View** menüben az Internet Explorer **Fit to Screen** parancsát válassza.

Mit tud a számítógépem?

Szótár

USB (Universal Serial Bus) Asztali PC-khez kifejlesztett nagy sebességű adatforgalmat lehetővé tevő port. Gyorsabb kapcsolatot tesz lehetővé a soros, illetve a párhuzamos portnál.

Mini számítógép aljzat USB kapcsolattal

Partnerség A Microsoft ActiveSync szoftverhasználatában a hordozható és az asztali számítógép közötti kapcsolatot jelenti. A programban meghatározhatjuk a két számítógép közti kommunikáció mikéntjét, beállíthatjuk a kapcsolat számos jellemzőjét. További információt kaphatunk az asztali és a hordozható számítógép kapcsolatáról, ha az asztali gép ActiveSync ablakában lévő **Options** gombot megnyomjuk. A **Sync Options**, **Sync Mode** és **Rules** gombok állnak rendelkezésre.

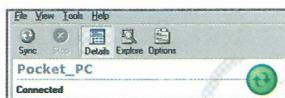

Két gép összehangolása

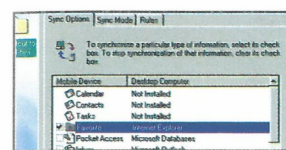
A hordozható és az asztali gépet össze kell kapcsolni, mielőtt hozzájárulhatunk az AvantGo révén a legújabb hírekhez.

■ A hordozható számítógép operációs rendszerének részét képezi a Microsoft ActiveSync. A gyártó útmutatását követve telepítsük a programot az asztali gépre. Csatlakoztassuk a hordozható számítógépet az asztalihoz a USB (vagy soros) porton keresztül. Az instrukciókat követve

állítsuk fel a kapcsolatot a két gép között. A kapcsolódás létrejöttével a gépek már összehangolhatók.

■ A hordozható gépeken működő programok úgy vannak tervezve, hogy az asztali gépen futó Microsoft alkalmazásokkal együtt tudjanak dolgozni. Az információ megosztásához az asztali gép ActiveSync ablakában nyomjuk meg az Options gombot. A Sync Options mezőjében felsorolt programokból válasszunk. A 'Favorite' és 'AvantGo' dobozok legyenek

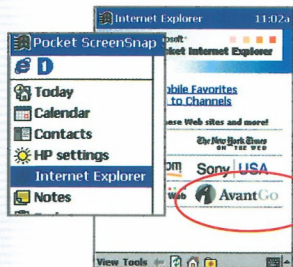

bejelölve, így válik lehetségessé, hogy a kézi számítógép az asztali PC Internetjét használva letöltse az információt.

Az AvantGo használata

A kifejezetten hordozható készülékekre tervezett AvantGo forradalmasíthatja a mobil hírléhvást.

1 A Pocket PC bal felső sarkában nyomjuk meg a Start gombot, és válasszuk ki az Internet Explo-

rt. A honlap megjelenésekor kattintsunk a **Subscribing to Channels**, majd az **AvantGo Channels** és az **Activating AvantGo** opcióra. Kövessük az utasításokat.

Kisokos

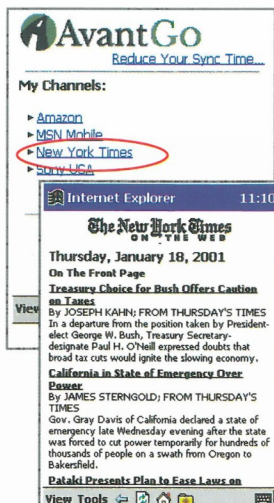
Méretre vágva

A beállított csatornák weboldalai letöltődnek az AvantGo szerverére, mely átalakítja azokat oly módon, hogy a hordozható számítógép kijelzőjén is láthatóak legyenek. Lekicsinyíti a nagyméretű grafikát, a felesleges programozottságot leszedi az oldalakról, valamint tömöríti a HTML

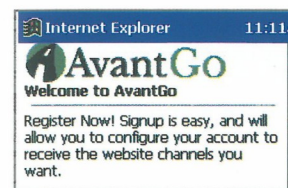
kódot is. Az így karcsúsított anyag az asztali PC-n keresztül érkezik a hordozható számítógépre. Az AvantGo megvásárolható Pocket PC-khez, Palm OS-ekhez.

2 Az összehangolt Pocket PC és asztali gép között az adatok megosztódnak, és a Pocket PC rákapcsolódik az AvantGo szolgáltatásra. Így Pocket PC-re átalakított webtartalmat tölthetünk le. Kezdetben olyan oldalakra navigál az AvantGo, amelyek a honlapon fel vannak sorolva. Ezeket az oldalakat offline tekinthetjük meg, ha a 'My Channels' listában lévő linkekre kattintunk. Ez a lista az eszközök összekapcsolása után válik elérhetővé hordozható számítógépünkön.

3 Nyomjuk meg a **Personalize account** opciót, adjuk meg e-mail címünket. Következő alkalommal, mikor rákapcsolódunk, az információt elküldik nekünk. E-mailben informálnak minket, hogy miként tudjuk regisztrálni magunkat az oldalon az asztali PC-n keresztül.

4 A regisztráció után (a felhasználónevet és jelszót jegyezzük meg jól) az AvantGo nagy számú weblaphoz biztosít hozzáférést. Ezt minden egyes kapcsolódáskor megváltoztathatjuk. A hordozható számítógép kijelzőjén láthatjuk a Featured Channeleket. Az AvantGo Pocket PC Add gombját megnyomva tudunk a csatornák közül választani.

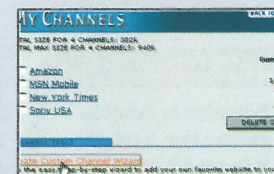

Fókuszban

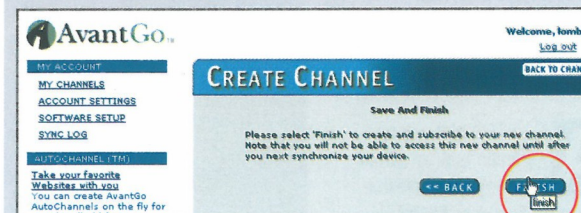
Csatornák beállítása

Az AvantGo-t saját igényeinkhez szabhatjuk, kedvenc weboldalaink naprakész információit érhetjük el általa.

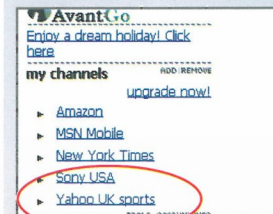
1 Navigáljunk AvantGo-s saját oldalunk beállításaihoz: www.avantgo.com.com/mydevice/. Gépeljük be felhasználónévünket, majd a jelszót, s utána kattintsunk a **My Channels** gombra. Válasszuk a **Create Custom Channel Wizard** vagy a **Create Custom Channel Classic** opciót. Kövessük az utasításokat. Meg kell adnunk a hordozható

számítógépen megjelenítendő weboldal(ak) adatait, és hogy igényeljük-e az ábrákat és linkeket is.

2 Kattintsunk a **Finish** gombra. A következő szinkronizáció

Ötlet

A hordozható számítógépek többségét fülhallgatóval és Windows Media Playerrel együtt forgalmazzák. Így akár MP3 fájlokat is hallgathatunk.

alkalmával az AvantGo a kiválasztott weboldalakat letölti a számítógépre mint beállított csatornákat. Megtekintésükhöz az AvantGo Channels oldalán lévő linke kell kattintanunk.

Híváskezelő központok

Hatékony hangok

Tartalom

- Mi az a Híváskezelő központ, azaz Call Center
- Milyen elemekből épül fel a Call Center
- A Call Center alkalmazásának területei

A mikor információt keresünk, ügyeinket intézzük, tranzakciókat bonyolítunk telefonon, fontos számunkra, hogy a megfelelő személyt, szolgáltatást vagy funkciót érhesük el a lehető leg-rövidebb időn belül. Telefonhívásaink alkalmával sokszor találkozhatunk a vonal másik végén egy úgynevezett Call Centerrel. A Call Centerek arra hivatottak, hogy segítsék gyors eligazodásunkat a szolgáltatások vagy kér-

dések között, és gyorsan a megfelelő ügyintézőhöz kerüljünk.

Gombnyomásos válasz

Mindannyian tapasztaltuk már, hogy amikor tárcsázunk egy számot, akkor nem egy másik ember veszi fel a telefont, hanem egy felvételt hallunk, amelyből kiderül, hogy mely telefongombot kell beütnünk ahhoz, hogy a keresett adatokhoz hoz-

zájuthassunk. Van, amikor ez nagyon gyors és praktikus eszköz, de vannak olyan esetek is, amikor valami speciális kérdésünk van, amire a gép nem tudja a választ. Ilyenkor keressük az ügyintézőt, hogy vele tudjunk kommunikálni. Ez a kártya a telefon- és a számítógép-hálózat együttműködésével megvalósítható Call Centerekről ad áttekintést.

Tudta-e?

Mai világunkra sokszorosan is igaz, hogy az információ időértéke jelentősen megnőtt. Nem mindegy, hogy az információk mennyi idő alatt jutnak el a megfelelő személyekhez. Az idő az, amiből soha sincs elég, ezért fontos, hogy a rendelkezésre állót hogyan osztjuk be. A Call Centereket először az Egyesült

nagyon sok cég ügyfelekkel és partnerekkel történő kommunikációját segíti Call Center, azaz intelligens híváskezelő rendszer.

Államokban kezdték el használni, majd később a multinacionális vállalatok európai terjeszkedésével kezdődött meg széleskörű európai használata. Mára Magyarországon is

Kérdés-felelet

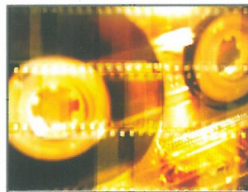
K Hétvégén is lehet intézni ügyeket telefonos ügyfélszolgálaton keresztül?

F Attól függ,

hogy az adott szolgáltató milyen ügyfélszolgálati idővel dolgozik. Például a hangszolgáltatók esetén napi 24 órán keresztül biztosítottak az ügyintézési feltételek és a bankoknál is ezt tapasztalhatjuk. Másutt hétvégén csak az IVR segítségét vehetjük igénybe.

K Mindenhol rögzítik az ügyfélszolgálati történő beszélgetéseket?

F Ez is változó, de általában azért rögzítik a beszélgetéseket, hogy a későbbiekben ne képezhesse vita tárgyát, hogy mi hangzott el és mi nem. Ha rögzítésre kerül a

beszélgetés, azt az ügyintézőhöz való kapcsolást megelőzően közli egy gépi hang.

K Ha már tudom, hogy egy szolgáltatás eléréséhez milyen billentyűket kell benyomnom, akkor ezt megtehetem anélkül is, hogy végighallgatnám a menüszerkezetet?

F Igen, ezt

a legtöbb helyen lehetővé teszik annak érdekében, hogy még gyorsabban elérje a kívánt menüpontot és a hozzárendelt szolgáltatást vagy funkciót.

K Ügyfélszolgálati telefonszámként szavak szerepelnek, hogy lesz ezekből szám?

F A mobiltelefonoknál, de az újabb hagyományos telefonkészülékeknél is a számbillentyűkön szerepel 3 vagy 4 betű is, ezek alapján megfejtethi a számokat. Például Nonstop = 6667867.

Szótár

CTI A Computer Telephone Integration angol kifejezés rövidítése, amely a tele-

fon- és a számítógép-hálózat együttműködését jelenti. Azok az alkalmazások és programok tartoznak ide, melyek a telefon-alközponti rendszerek vezérlését külső szerveren futtatott programok alapján végzik.

IVR Interactive Voice Response (Interaktív Hangfeldolgozó Rendszer). A teendők egy gépi hang mondja el, a válaszadási lehetőséget a telefon billentyűzete biztosítja.

ACD Automatic Call Distribution (Automatikus Híváselosztás). Amikor az ügyfél ügyintéző segítségét kéri, de éppen nincs szabad ügyintéző, akkor várnia kell és a várakozási sort az ACD kezeli. Az ACD két optimalizálási szempont szerint osztja szét a hívásokat: a várakozási idő és az igényelt ügyintézői tudásszint alapján.

Hibakereső

Nem tudok menüpontot választani a telefonommal.

Ennek az lehet az oka, hogy a telefonkészüléke nincs tone üzemmódban, azaz nincs bekapcsolva a DTMF (Dual Tone Multi Frequency) jelátvitel. Így a telefon és az IVR nem tudnak kommunikálni egymással. Akár mobil, akár hagyományos

telefonkészüléke van, állítsa be, hogy tone üzemmódban legyen. Ezt nagyon sok helyen – bankszámla információ, menüválasztás, mellékebutés, stb. – tudja alkalmazni majd, és a továbbiakban is így praktikus mindig aktívan hagyni.

Mi az a Call Center?

■ A nagy ügyfélállománnyal rendelkező vállalatoknál egyre nagyobb szerepet kap a profi ügyfélszolgálat. Éles harc folyik az ügyfelek megszerzéséért és megtartásáért.

■ Vegyük, például a bankokat, biztosító társaságokat, távközlési vállalatokat, ahol az előfizetők száma egyre magasabb, és ezzel arányosan növekszik az ügyfélszolgálatokhoz befutó hívások száma is. A vállalatoknak az a céljuk, hogy a megnövekedett hívásszám kezelését úgy biztosítsák, hogy ne következzen be a kiszolgálás minőségi romlása.

■ Ennek elérését biztosíthatja a Call Centerek alkalmazása. A Call Center egy híváskezelő központ, melyet kifejezetten nagy telefonforgalmat lebonyolító cégeknek fejlesztettek ki. A Call Center lehetővé teszi a hívások gyors és pontos elosztását, speciális ügyintézői csoportok kialakításával az ügyfelek minél rugalmasabb – adott esetben 24 órás – kiszolgálását.

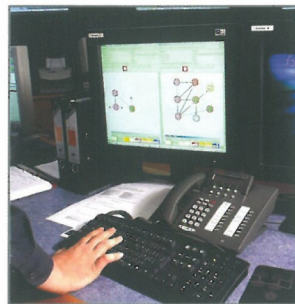

Mit tud a számítógépem?

A Call Center elemei

CTI

A Call Centerek lehetnek CTI alapúak is. Ez azt jelenti, hogy a számítógép és a telefonhálózat együttműködésével felhasználva sokkal gyorsabb és pontosabb ügyfélkezelés valósítható meg. A számítógépről kezelhetőek a kimenő és bejövő hívások, felhasználva a PC által biztosított lehetőségeket, pl. ügyfeladatokat, számlák behívását, ellenőrzését.

IVR

A Call Center alapja az IVR, azaz egy olyan hangfeldolgozó rendszer, melyben általában egy kellemes hang menürendszert és ebben a különböző választási lehetőségeket sorolja fel. Az ügyfél a megfelelő gomb megnyomásával kiválasztja a számára fontos kérdéskört, és meghallgathatja az előre rögzített információt. Az információk jelentős részéhez, a leggyakrabban felmerülő kérdésekre a hangmenüből is vá-

laszt kaphat ügyintézői segítség nélkül. Annak sincs akadálya, ha az ügyfél ügyintézőhöz szeretne kerülni, mert a legtöbb Call Center esetében ez megoldott. Az ügyfél azonosítási számával különböző adatbázisokhoz férhet hozzá, pl. így ellenőrizheti folyószámla egyenlegét.

ACD

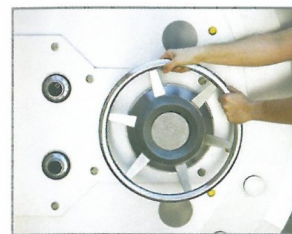
A hívást az ACD, azaz Automatikus Hívásválasztó ahhoz az ügyintézőhöz kapcsolja, aki szabad, vagy akinél kevesebben vára-

kóznak, illetve a szakértelme leginkább megfelel az ügyfél érintő kérdéskörnek.

Ügyintézők

Bár őket hagytuk utoljára, ők azok, akik az eszközökön felül a segítségüket és tudásukat adják egy-egy ügy megoldásában. Az ügyfél az IVR segítségével a menürendszerből ki-

választja az őt érdeklő témát vagy kérdéskört, majd a téma szakértőtől kaphat választ kérdéseire. Az ügyintézők szakértelmét több cégnél is besorolják tudásszintet és tapasztalat alapján. Ez azért előnyös, mert ha az adott kérdés legjobb szakértője nem kapcsolható, akkor az ügyfél nem várakozik, hanem a besorolás szerinti következő ügyintézőhöz jut, aki szintén tud segíteni.

Kisokos

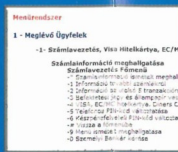
Eligazodás a hangmenü rendszerekben

Ha olyan szolgáltatást vesz igénybe, amelynél az ügyfélszolgálat Call Centeren keresztül érhető el, akkor érdemes kicsit felkészülnie a telefonos menürendszer tekintetében.

Sok vállalat az internetes oldalán is megtekinthetővé teszi a hangmenü rendszerét, így ha azt előre megte-

kinti és értelmezi, akkor még több időt spórol meg azzal, hogy nem kell végighallgatni a telefonban minden menüpontot ahhoz, hogy a megfelelőt kiválassza. Ha pedig bi-

zonyos telefonos tranzakciókat sűrűn végez, érdemes a hozzájuk vezető számokat is feljegyeznie.

Call Centerek alkalmazási területei

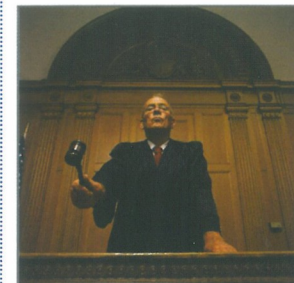
Mára a Call Centerek már olyan mértékben elterjedtek, hogy majd minden terület munkáját segíteni tudják, ahol nagy telefonos forgalmat bonyolít az ügyfélszolgálat.

■ Bankok és pénzügyintézetek

Call Center segítségével ellenőrizheti egyenlegét, átutalásokat indíthat, limiteket változtathat, betétet köthet le, megismerheti az éppen futó akciókat, és ehhez csupán az azonosítójára és egy telefonra van csak szüksége.

■ Önkormányzatok és állami hivatalok

Felvilágosítást kaphat az egyes intézményekhez szükséges iratokról, díjakról, ügyfélfogadási időkről, és ha speciális kérdése van, az adott téma ismerőjéhez tud kerülni.

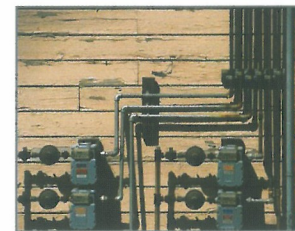

■ Vezetékes és mobil telefonszolgálatok

Meghallgathatja az ajánlatokat az előfizetés és a kártyás verzióhoz egyaránt, szolgáltatásokat tehet aktívra és mondhat le, díjcsomagot válthat, egyenleget kérdezhet, letilthat stb. Rendszeresen a feladat bonyolultságától és adminisztrációs igényétől függően, egy idő után ügyintézőhöz kerül, de odáig is a Call Center vezeti el menürendszerén keresztül.

■ **Közművek** Már választhatja azt a megoldást is, hogy nem a leolvasónak olvassa le a gáz-, víz-, villanyóra értékeit, hanem betelefonálhat a Call Centerbe.

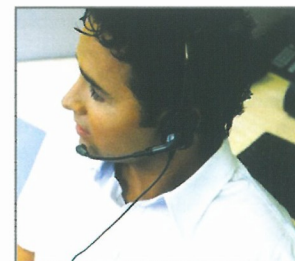

■ Vészhelyzet esetén

Ha a mentőket, rendőrséget vagy a tűzoltókat hívja Call Center rögzíti az elhangzott beszélgetést, így a későbbiekben is visszahallgatható, ha több adatra vagy a hívó azonosítására van szükség.

■ Nehezebb olyan területet mondani, ahol nincs ilyen rendszer, mert megkönnyíti és hatékonyabbá, gyorsabbá teheti az ügyintézt, mind az ügyfelek, mind a szolgáltatók számára. Persze a rendszerek csak akkor jók és használhatóak, ha az őket működtető emberek szakértelme megfelelő.

Mit tud a számítógépem?

Billentyű- hangok

Hangos
gépelés

Tartalom

- ▶ Új hangok hozzárendelése a billentyűzethez
- ▶ Új beállítások letöltése
- ▶ A beállítások megváltoztatása
- ▶ Hangfájlok keresése a helyi meghajtón

A mikor a szövegszerkesztő felett görnyed és egy nagy projekten, esszén vagy riporton dolgozik, úgy tűnhet, hogy a napnak soha nincs vége. Tegye élménnyé a gépirást Sound Pilot billentyűhangok beállításával. Újjáélesztheti az írógép csattogó hangját, előcsalogatva az elektronikus technológia megjelenése előtti korok emlékeit, amikor egy papírdalra minden kézzel kellett elkészíteni.

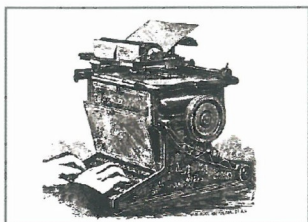
Újra a régi

Ez a szórakoztató program sok hasznos funkcióval áll a felhasználó rendelkezésére. A Sound Pilot segítségével könnyebb gépelni, mivel a nagybetűk hangja különbözik a kisbetűkéétől, így azonnal felfigyelhet a hibákra.

Az írógép effektuson túl letölthet egyéb kedves hangokat, amelyekkel a gépirás valódi élménnyé válhat. Bármikor némíthatja a hangokat, és újra engedélyezheti őket, amikor gépelni készül.

Tudta-e?

Irógépekről 1713 óta vannak feljegyzések. Az első működőképes írógépet Pellegrino Turri készítette 1808-ban. Az ismerős QWERTY billentyűzetet egy amerikai újságíró, Christopher L. Sholes vezette be 1874-ben. Az első írógép

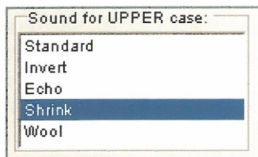
gépyszerű megjelenésének oka, hogy a Remington nevű cég szöveggyártó osztályán tervezték. Ennek ellenére sikeresnek bizonyult, és a QWERTY billentyűzet elosztását ma is használják.

Kérdés-felelet

K Amikor új hangokat próbálok letölteni, figyelmeztető üzenetet kapok. Biztonságos a letöltés?

F Számítógépen lehet olyan program, amely letöltéskor figyelmezteti az Internetről behatoló vírusokra. Ez esetben, minden letöltésnél egy figyelmeztető panel jelenik meg. Az Internetről letöltött fájlokkal jár egy bizonyos szintű vírusveszély, de általában biztonságos a letöltés.

K Megváltoztattam a hangokat a beállításoknál, de a billentyűzet csendes.

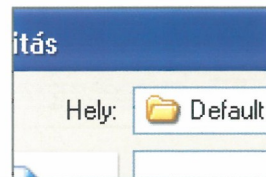
F A hangok csak a nagybetűknél szólnak. Gépeljen egy nagybetűt a hang meghallgatásához. Ez egy hasznos funkció, amely jelzi,

hogy a Shift gombot használva nagybetűt gépel. Ha nem hallja a beállított hangot, akkor tudhatja, hogy nem gépel nagybetűt rossz helyre. Így biztosítva a hibátlan gépelést, időt takarít meg később, munkájának ellenőrzésekor.

K Hol tároljam a letöltött hangokat?

F A legjobb hely, ahol tárolhatja a Sound Pilot weboldáról letöltött hangokat, a Sound Pilot program Default mappája. Amikor egy letöltést indító hivatkozásra kattint, megjelenik a Mentés, mint párbeszédpanel. Keresse meg a mappát a helyi meghajtón, majd kattintson a Mentés gombra.

Hibakereső

Nem hallja a hangokat.

Ennek több oka lehet. Először ellenőrizze, hogy a Tálcán látható-e a hangszóró ikon. Ha nem, kattintson duplára a Sound Pilot ikonra a hangszóró megjelenítéséhez. A hangoknak így meg kell szólalniuk. Szintén jó megoldás le-

het, ha a **Sound Pilot** menübe lép, és a 'Settings' parancsra kattint. Győződjön meg arról, hogy a hangerő csúszka nem a **Min** szinten van. Ha mégis, kattintson a csúszkára és húzza azt **Max** szintre. Kattintson az **OK** gombra a befejezéshez.

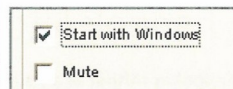
Szótár

Alapértelmezett Beállítás, művelet vagy érték, amelyet a program automatikusan választ, ha a felhasználó nem állítja be másképp.

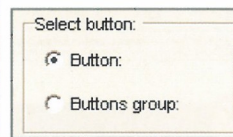
Scheme A Sound Pilot 'Settings' párbeszédpanelen a billentyűzethez rendelhető hangkészlet.

Jelölőnégyzet Grafikus felhasználói felületen található négyzet, amelyre kattintva be és ki lehet kapcsolni a funkciót. Amikor a funkció aktív, a négyzetben egy pipa látható.

Rádiógomb A jelölőnégyzethez hasonlóan, grafikus felhasználói felületen funkciók ki- és bekapcsolásához használják. Amikor a funkció aktív, fekete pont látható a gombon.

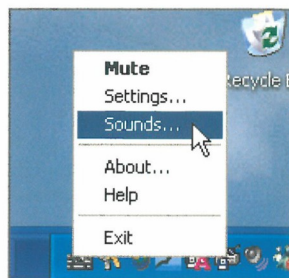
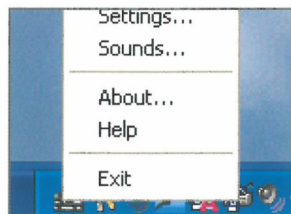
Új hang kiválasztása

Több „sémát” is talál a Sounds párbeszédpanelen, amelyek különböző hangokat rendelnek a billentyűzethez.

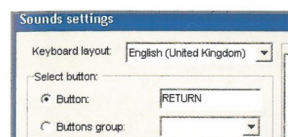
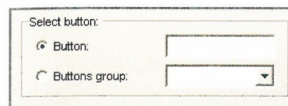
1 A program megnyitásához kattintson duplán a telepítéskor létrehozott **Sound Pilot** parancsikonra az Asztalon.

2 Amikor megjelenik a Sound Pilot ikon a Tálca értesítési területén, kattintson rá jobb egérgombbal a menü megjelenítéséhez.

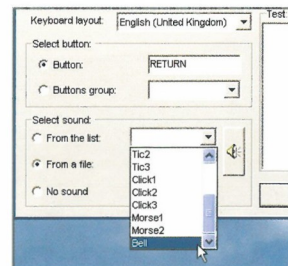

3 A menüben kattintson a 'Sounds' opcióra. A 'Select button' résznél győződjön meg arról, hogy a 'button' rádiógomb aktív.

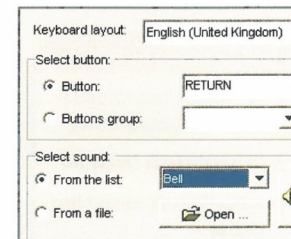
4 Most nyomja meg azt a billentyűt, amelyhez hangot szeretne rendelni. Példánkban ez az **Enter**. A billentyű neve megjelenik a 'Button' panelen.

5 Lépjen a 'Select sound' részre, majd kattintson a 'From the list' rádiógombra. Kattintson az üres mező melletti nyílra. Görgesse a listát és válasszon ki egy hangot.

6 Itt az **Enter** gombhoz a 'Bell' hang rendelődik. Kattintson az **OK**-ra a befejezéshez. Így amikor gépel a számítógépen és megnyomja az **Enter** gombot, csengőhangot fog hallani, mint egy írógépen.

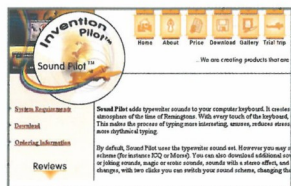
Új hangok letöltése

Új hangokat tölthet le a Sound Pilot weboldáról, vagy böngészhet az Interneten új hangfájlok után.

1 Kapcsolódjon az Internetet. Nyissa meg a böngészőt. A cím mezőben adja meg a <http://www.colorplot.com/soundpilot.html#schemes> URL címet.

2 Ez egyenesen a Sound Pilot weboldalra viszi.

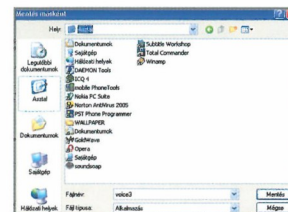
3 A letölthető hangkészletek a 'Downloads' rész alatt találhatók. Minden hangkészletnek van neve, és mellette látható a mérete és rövid leírása.

Additional sound schemes:				
Name	Size, Kb	Leads*	Description	
Stamina	160	1198	Joke and laugh	
Heretic	200	989	Magic sounds	
Erotic	182	1402	Erotic sounds	
Kin-dza-dza	180	1110	Sounds with s	
Voice-Fast	212	950	Each button s	
Voice-Robot	330	1036	Each button s	
Voice-Mellow	400	1061	Each button s	

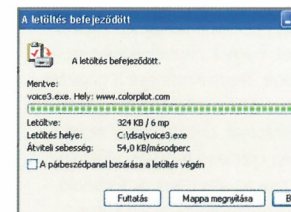
Erotic	182	1402
Kin-dza-dza	180	1110
Voice-Fast	212	950
Voice-Robot	330	1036
Voice-Mellow	400	1061

4 Helyezze a kurzort a kiválasztott séma fölé, így a mutató kézzé változik. Ez a példa a Voice-Robot hangkészletet választotta.

5 Kattintson a **Voice-Robot** hivatkozásra a 'Mentés másként' párbeszédpanel megnyitásához. Válasszon mappát. **Mentés.**

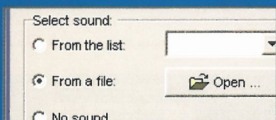
6 A folyamatsávon figyelheti a letöltést. Amikor megjelenik 'A letöltés befejeződött' párbeszédpanel, kattintson a **Bezárás** gombra.

Kisokos

Új hang fájlból

Nyissa meg a Sound Pilot menüt, majd kattintson a 'Sounds' parancsra. Megjelenik a 'Sound settings' panel. Nyomja meg a billentyűt, amelyhez hangot szeretne rendelni. A 'Select sound' résznél kattintson a 'From a file' rádiógombra, majd kattintson az 'Open' gombra. Megnyílik a

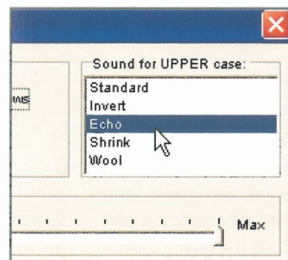
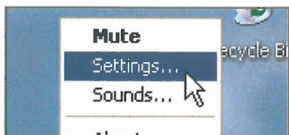

Sound Pilot program Default mappája. Kísérletezzen az itt található hangokkal, vagy nyisson meg más mappát a számítógépen, amelybe letöltött hangfájlokat mentett.

Szűrő hozzáadása

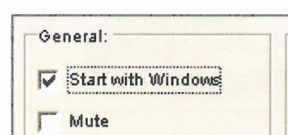
Billentyűhangjaihoz új szűrőt állíthat be.

1 Jobb egérgombbal kattintson a **Sound Pilot** ikonra a Tálcán. A menüben kattintson a **Settings**-re.

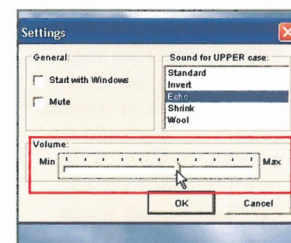

2 Az alapértelmezett beállítás a 'Standard'. Más hang aktiválásához kattintson rá a listán.

3 Ha azt szeretné, hogy a program elinduljon a számítógép elindításakor, kattintson a 'General' rész alatt található 'Start with Windows' jelölőnégyzetre. Mielőtt kipróbálná az új hangot, győződjön meg arról, hogy a 'Mute' jelölőnégyzet ki van-e kapcsolva.

4 A hangerő beállításához kattintson a csúszkára a 'Volume' résznél, és húzza azt a megfelelő szintre.

Kreativitás Photoshopban

Grafikus játékok

Tartalom

- ▶ Rétegek használata a Photoshopban
- ▶ Szöveg hozzáadása a Photoshop képekhez
- ▶ Képcsoport nyomtatása egy lapra
- ▶ Képekhez használható szűrők

Ha van otthon digitális fényképezőgépe, bizonyára tudja, milyen érzés, amikor egy fontos fénykép nem úgy sikerül, ahogyan elképzelte. Az Adobe Photoshophnak köszönhetően a segítség kéznél van, ugyanis digitális fényképei minőségének javítására a program különféle technikai lehetőségeket kínál. A Photoshop ügyes eszközei és funkciói segítségével a módosítások széles skáláját hajthatja végre. Kezdő-

ként is tapasztalni fogja, hogy viszonylag kis erőfeszítés árán és kevés idő alatt hatékonyan javíthatja saját képei minőségét.

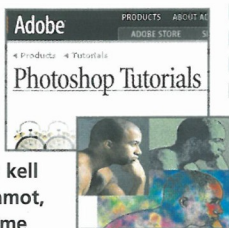
Tökéletes kép

A rétegek és szűrők segítségével a fénykép éleesebbé tehető. Sőt,

mi több, még a fénykép árnyalatait és színeit is megváltoztathatja, a képeket és a szöveget is tartalmazó kollázsba rendezheti. A képek mentésekor formátumok széles választéka áll rendelkezésre, így azok internetes felhasználásra is alkalmassá tehetők.

Tudta-e?

Ha szeretne látni művészi effektusokat, és tudni szeretné, hogyan készültek, nézze meg az Adobe honlapján (www.adobe.com/products/tips/photoshop.html) található videókat. Ehhez gépere kell telepítenie a Quick Time programot, amit a www.apple.com/quicktime

honlapról ingyenesen letölthető. A bemutatott effektusokhoz rétegeket és szűrőket használtak, színes képeket alakítottak fekete-fehérré, domború és átlátszó szövegeket készítettek, színéssé varázsozták az egyszerű vonalakat, megnövelték az expozíciós időt és más lehetőségeket is kihasználtak.

Kérdés-felelet

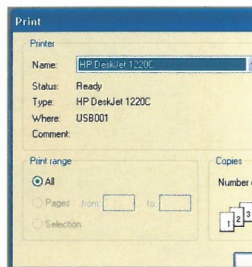

K Szükség van-e nagyobb memóriára a Photoshop futtatásához?

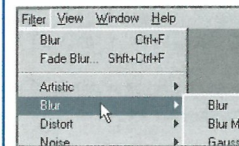
FA Photoshop a legtöbb gépen megfelelően működik. Mivel azonban bonyolult funkciókkal rendelkezik, nagyméretű fájlokon bizonyos parancsok esetében a PC lelassul. Ilyen esetben, ha a képek felbontásának vagy méretének csökkentését követően nem történik jelentős változás, érdemes memóriabővítést vészeztetni (minimum 256 MB memóriát javasunk). A nagy felbontású képek mérete akár több megabájt is lehet, tehát nagyon gyorsan elfogyhat a merevlemez szabadterülete.

K Át kell-e váltanom jelenlegi grafikai programomról a Photoshop programra?

FA Photoshop funkciók sokaságát magában foglaló bonyolult és kifinomult program. Ez a tény a szoftver árában megmutatkozik. Ha csak a nyaralás fényképeit szeretné beszakennelni és nyomtatni, régi programja is megfelelő. Ha viszont szeretné képszerkesztési ismereteit bővíteni és finomítani, a Photoshop megéri a befektetést.

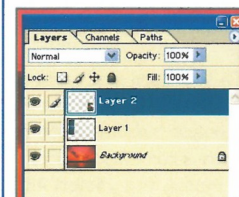

Szótár

Filter Effektusok képi alkalmazásához használható Photoshop eszköz. A szűrők alkalmasak az egyszerű homályosításra vagy élesítésre, és a csavarást vagy zsugorítást végző effektusok megvalósítására is.

Layers A kép számos, egymásra helyezett, különálló részből épülhet fel. A rétegek használata annyit jelent, hogy az adott réteg elemeit vagy tulajdonságait a nélkül módosíthatja, hogy a kép többi része megváltozna.

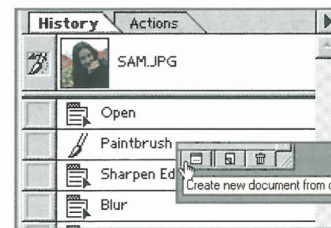

Tömörítés A fájl információinak megváltoztatása a merevlemezen elfoglalt terület csökkentése érdekében. A GIF és JPG formátumú képfájlok eredeti méretük töredékére tömöríthetők.

Hibakereső

**Nem mentette el a fájl
korábbi verzióját, de eh-
hez szeretne visszatérni.**

A mentés időpontjáig végrehajtott minden változtatást a 'History' rész tart nyilván. Minden egyes állapotot a változtatáshoz használt eszköz vagy parancs neve azonosít.

A korábbi állapotra kattintva visszatérhet a verzióhoz. Újrakezdheti a munkát az adott állapottól vagy a fájl másolatának elkészítésétől.

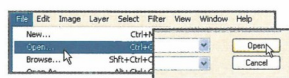
Kattintson a **Create**
new document
from current
state-re.

Rétegek használata

Ha a képet rétegekből építi fel, megkönnyíti annak kezelhetőségét és szerkesztését.

1 Kattintson a **File / Open** parancsra. Keresse meg a használni kívánt fájlt a merevlemezén, majd nyomja meg az **Open** parancsot.

2 Az új kép megjelenik a főképernyőn és a Layers paletta háttérrétegeként (background layer) is.

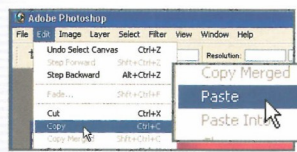
3 Következő réteggé nyisson meg egy másik képet, majd kattintson az eszköztár **Crop Tool** ikonjára.

4 Húzással rajzoljon téglalapot az új kép használni kívánt területére, majd kattintson duplán a téglalap belsejében.

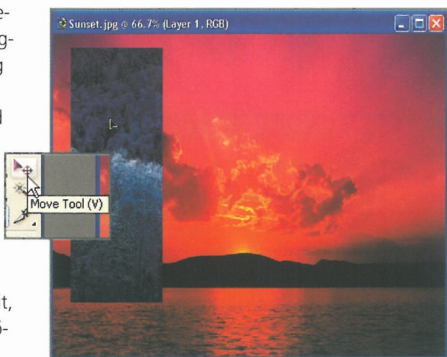

5 A téglalapon kívül eső terület eltűnik, és a kijelölt rész marad a képernyőn. Kattintson jobb egérgombbal a körbevágott képre, majd nyomja meg a **Select All** parancsot.

6 Most válassza az **Edit** menü **Copy** opcióját. Lépjen az eredeti képre, majd nyomja meg az **Edit** menü **Paste** parancsát.

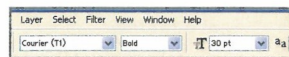
7 Amikor a körbevágott kép megjelenik a háttérréteg előtt, kattintson a **Move Tool**-ra, majd a körbevágott képre, és húzza azt a képernyő kiválasztott helyére. A folyamatot ismételve a képhez újabb képek rétegeit, szöveget vagy szűrőket rendelhet.

Feliratok készítése képekhez

A Photoshop szövegkészítő funkcióinak gazdag választékát használva stílusos és dekoratív feliratokat készíthet.

1 Kattintson a **Horizontal Type Tool**-ra. A képen megjelenik a szövegdoboz. Gépelve be a szöveget, jelölje ki, majd a főképernyő tetején lévő eszköztár segítségével válasszon betűtípust, stílust, méretet és színt. A rovat melletti nyílra lépve válasszon újabb opciót.

2 A Photoshop a szöveget automatikusan új rétegre helyezi, így az bármikor könnyedén szerkeszthető. A szöveg módosításához vagy mozgatásához kattintson a **Horizontal Type Tool**-ra.

Honlaphoz használt képek készítése

A honlap letöltési idejének csökkentése érdekében a fájlok méretének a lehető legkisebbnek kell lenniük. A folyamatot megkönnyítő a Photoshop automatikusan előkészíti a képfájlokat.

■ Lépjen a **File** menü **Save for Web** parancsára. Ez a funkció összetömöríti a képfájlokat, és a honlapon való közzététel érdekében optimalizálja a képernyőn való megjelenésüket.

■ A fájl típusa és mérete az átvitelhez szükséges idővel együtt megjelenik a **Save for Web** ablak bal alsó sarkában.

■ A tömörített fájl formátumát az eredeti kép színe, tónusa és egyéb jellemzői határozzák meg. A fényképek JPEG fájl formájában tömörítődnek, míg az egyszínű vagy szöveges fájlok GIF fájlformátumként említhetjük meg a PNG (Portable Network Graphic) formátumot, ahol a JPEG-hez hasonlóan színek milliói mentődnek.

Fókuszban

Kísérletezés a szűrőkkel

Legyen óvatos, ha a képhez különböző szűrőket használ, vagy ugyanazt a szűrőt sokszor használja. A túl sok effektus kombinációja nehezen felismerhetővé teheti az eredeti képet.

■ A **Blur** és **Sharpen** szűrők segítségével különböző fokozatúra állíthatja a képek élességét. A szűrők legszélsőségebb formáit használva igen érdekes hatásokat érhet el.

■ Az **Artistic** szűrők teljesen átalkotják a képet. Például a **Watercolor** (Akvarell) szűrő (balra) az eredeti fényképet vagy tájképet stílusos akvarell festménnyé változtatja. Izgalmas képek egész sorát készítheti el az ecset méretének és a szűrő árnyékintenzitásának változtatásával.

■ A **Distort** szűrők – **Pinch**, **Ripple** és **Twirl** – merőben szokatlan hatások elérésére alkalmasak. A torzítás mértékét a skálán elhelyezett csúszka mozgatásával állíthatja be.

Twirl (Forgás) szűrő – előtte, és utána

Kisokos

Kontaktlapok nyomtatása

A Photoshop egy adott mappa képeit miniatűrített formában egyetlen lapon képes elhelyezni. Válassza a **File / Automate** menü **Contact Sheet II** parancsát. Jelölje meg a forrásmappát. Ha a mappa összes almappájának képeit meg szeretné jeleníteni, te-

gyen pipát az 'Include All Subdirectories' sorhoz. Beállíthatja az oldal elrendezését, felbontását, színét, és a képeket vízszintesen vagy függőlegesen is elrendezheti. Nagyobb képek esetén egy sorba vagy oszlopba kevesebb képet helyezzen.

Színek tökéletesítése

Ragyogó képek

Tartalom

- ▶ iCorrect programban szerkeszthető képek
- ▶ A preferált beállítások mentése
- ▶ A képernyő beállításainak módosítása
- ▶ Képek tökéletesítése iCorrect programmal

Még a legdrágább digitális fényképezőgépek sem garantálnak tökéletes képet. A fény- és időjárási viszonyok befolyásolják az elkészülő fényképek minőségét. Ezen felül a fénykép merevlemezre mentését követően a képernyő és a nyomtató beállításai, a felhasznált papír mind hozzájárulnak a végső kép esetleges minőségromlásához. Ezeket a problémákat mind kiküszöbölheti az iCorrect program használatával.

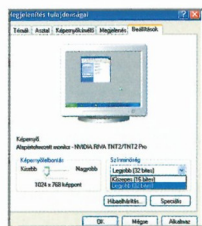
Kötéltánc

Az iCorrect program számos módon segíti a szükséges optimális beállítások kialakítását. A program nem csupán a képernyő tökéletes beállításához nyújt segítséget a Monitor Adjust funkcióval, hanem a képernyőn megje-

lenő képek színvilágának egyensúlyba hozásához és finomításához is hozzájárul. A fejezetben megmutatjuk, hogyan nyithatja meg képeit iCorrectben, hogyan változtathatja meg a képernyőbeállításokat és hogyan varázsolhatja a fényképeit tökéletessé.

Tudta-e?

Az Interneten látható GIF képek maximum 256 színt használnak. Összehasonlításképpen az emberi szem 10 millió színt tartalmaz, amely nem tartozik a felhasználható 256 szín közé, a számítógép kicsi színpontokat tapaszt a megfelelő he-

lyekre, ezt hívjuk színszagatásnak. Ez nem tartozik a PC alapvető beállításai közé. A jobb eredmény érdekében kattintson az Asztal egy üres területére, válassza a Tulajdonságok opciót és a Beállítások fület. Ellenőrizze, hogy a Színminőség rovatban a maximális érték van-e kijelölve.

Kérdés-felelet

K Jobban tetszett a kép, mielőtt az iCorrect megváltoztatta. Hogyan térhetek vissza az eredetihez?

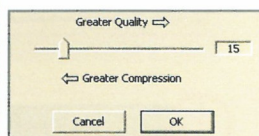
F A színekorrakció a kép színeit határozottabbá teszi. Olyan képekkel dolgozunk, amelyek fényképezése-

kor érvényesül a közeli színek és fények hatása is. Az iCorrect javításai finomak, de jóval életesebbé és kellemesebbé varázsolják a képet. Ha nem lenne elégedett az eredménnyel, készítsen az eredeti képről másolatot, mielőtt iCorrect programban dolgozni kezdene.

K Használhatom-e Interneten az iCorrectben készült képeket?

F Igen. Győződjön meg arról, hogy a JPEG tömörítés csúszkáját a nagyobb tömörítés felé tolta el, máskülönben a kép túl nagy lesz az

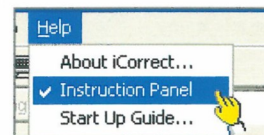

Interneten történő megjelenítéshez.

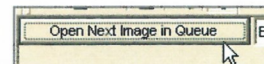
K Eltüntethetem-e az Instruction Panelt a képernyő alsó részéről?

F Az ablak ki-be kapcsolásához kattintson az eszköztáron lévő Instruction Panel kérdőjel ikonjára.

K Hogy működik az Image Queue opció?

F Az opció segítségével tetszőleges képsort jeleníthet meg a képernyőn. Kattintson az **Add image files to the image queue** parancsra. A 'Select Files to be added to the Queue' ablakban keresse meg, és jelölje ki a képeket tartalmazó mappát, majd nyomja meg az **Open** gombot. A lépéseket minden kép esetében ismételje meg. A lista következő képeknek megtekintéséhez kattintson az **Open Next Image in Queue** parancsra.

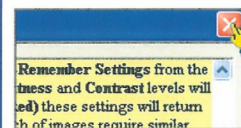

Szótár

Auto Black Point A képen, a sötétebb színek alapján alapvető változtatások kerülnek végrehajtásra. A világosabb színekhez használja az Auto White Point opciót.

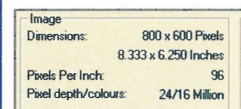

Start up guide Indulási útmutató. Az iCorrect első futtatásakor jelenik meg. Bezárásához kattintson a jobb felső sarkában a keresztre.

OSD On Screen Display. Ez a funkció valószínűleg megtalálható gépe képernyőjén, segítve a fényesség, kontraszt és szín beállítások elvégzését.

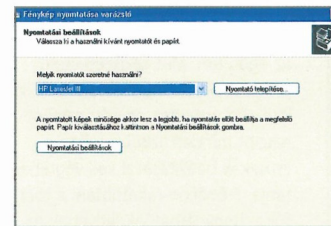
DPI (Dots per inch – képpont per hüvelyk). Ez jelzi a képfelbontást. Minél magasabb a képpontok száma, annál nagyobb a felbontás.

Hibakereső

A nyomtatok nem hasonlítanak a képernyőn látható képre.

Ha szeretné megadni a magas minőségű képeknek, ami jár, olyan nyomtatóra lesz szüksége, amely maximális felbontással **4800x1200 dpi** körül képes nyomtatni.

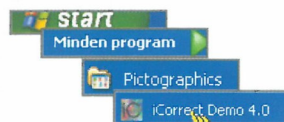

A nyomtatás minőségét a nyomtatóban lévő festék és a felhasznált papír is befolyásolja. Szerkessze meg a képet az iCorrecttel, egy oldalra nyomtasson ki minimum négy különböző verziót. Próbálkozzon addig, amíg elégedett nem lesz, majd mentsen.

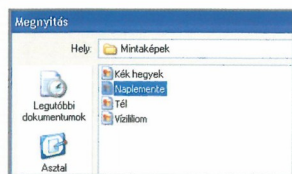

A javítandó kép kiválasztása

Eltérően a legtöbb grafikai programtól, az iCorrect pár egyszerű lépésben lehetővé teszi az egyes színek vagy a fénykép önálló részeinek kiemelését.

2 Megnyílik a program főablaka. Kattintson az **Open an image file** gombra.

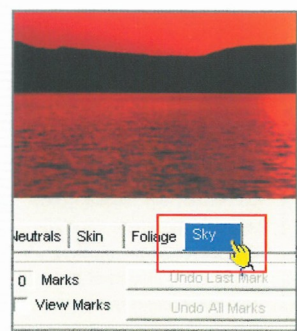
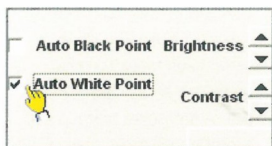

4 Vegye ki a pipákat az **Auto Black Point** és **Auto White Point** opciók elől. Ezek az opciók a legtöbb képen csak minimális változtatásokat hajtanak végre. A megjelenő két kép ugyanolyan lesz.

1 Nyissa meg a programot az Asztalon lévő ikonra kattintva, vagy a **Start** menü **Programok** almenüjében a **Pictographics** sor **iCorrect Demo 4.0** opcióját választva.

3 Ha nincs saját fényképe, keresse meg a **My Documents / My Pictures / Sample Picture** mappát, ahol számos mintakép közül választhat. Jelöljön ki egy fájlnévet és nyomja meg az **Open** parancsot.

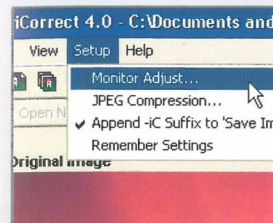
5 A példánkban bemutatott kép legnagyobb részét az égbolt teszi ki. Ha tájképpel dolgozik, kattintson a **Sky** (Ég) füle. A program speciális szinkorrekción hajt végre az égbolton. Más képszerkesztő programokban manuálisan kell kijelölnie az égboltot, majd a szinkorrekción minden szín esetében a csúszkák beállításával kell végrehajtania. Próbáljon rákattintani a többi füle, hogy láthatóak legyenek az egyes opciók hatásai.

Fókuszban

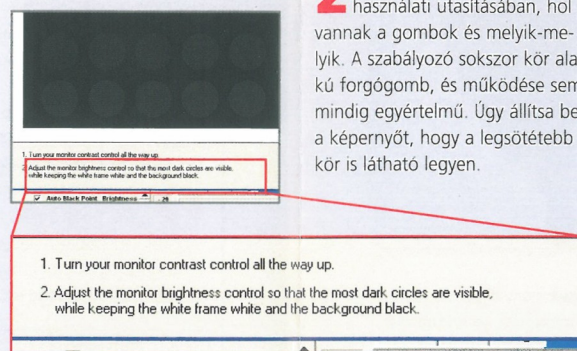
A képernyő beállítása

Az iCorrect eszközeiből akkor hozhatja ki a legtöbbet, ha beállítja képernyője kontrasztját és fényességét.

1 Kattintson a **Setup** gombra és válassza a **Monitor Adjust** opciót, vagy nyomja meg az eszköztár **Adjust monitor** ikonját. Keresse meg képernyője kontrasztállítási lehetőségét. A modernebb típusok esetében a szabályozó szemből nézve a monitor jobb oldalán található, rajta a **Select / Adjust / OSD Off** feliratokkal.

2 Nézzon utána képernyője használati utasításában, hol vannak a gombok és melyik-melyik. A szabályozó sokszor kör alakú forgógomb, és működése sem mindig egyértelmű. Úgy állítsa be a képernyőt, hogy a leglátványosabb kör is látható legyen.

Kisokos

A beállítások mentése

Megfigyelheti az iCorrect programban, hogy azok a beállítások, amelyek mind nyomtatásban, mind internetes felhasználáskor jó eredményt biztosítanak, általában hasonlóak. Kattintson a menüsáv

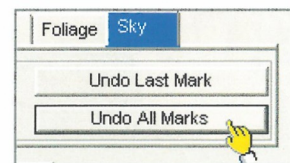
Elefánt ikonjára. Az **Auto Black** és **White Points**, valamint a **kontraszt** és **fényesség** beállításai azonnal életbe lépnek azon a képen, amelyet legközelebb majd megnyit az iCorrect programban.

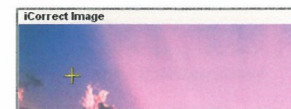
A kép javítása

Az iCorrect eszköztárát felhasználhatja arra, hogy a kép külalakját a lehető legtökéletesebbé alakítsa.

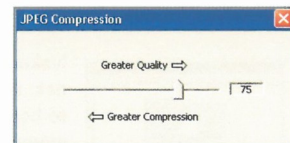
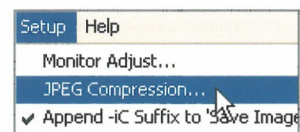
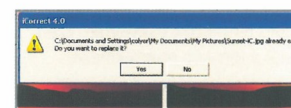
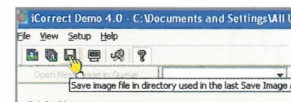
1 Ha tájképet szeretne tökéletessé tenni, kattintson a **Sky** füle, majd jelölje ki az égbolt egy részét. Így a képről az égbolton lévő minden nemkívánatos színtípus eltávolíthat. Maximum 20-szor kattinthat, ez különösen hasznos akkor, ha az égboltot épületek vagy fák szabdalják darabokra. Nézze meg, hogy az égboltra történő egyetlen kattintás milyen változásokat eredményez.

3 Kattintson a **Save** parancsra, majd kövesse az utasításokat. Az iCorrect általában abba a mappába menti a képet, amelyben az eredeti változat is található. Ha már van ilyen nevű fájl, a program megkérdezi, hogy kívánja-e a régebbi fájlt felülírni. Válasszon igennel vagy nemmel (**Yes**, **No**).

2 Az égbolt ugyanazon részére próbáljon többször kattintani. Nem történik több változás. Ha már végrehajtott változtatásokat, és elégedetlen az eredménnyel, az összes módosítást törölheti, ha megnyomja az **Undo all Marks** parancsot.

5 Amikor végzett a szerkesztéssel nyomtassa ki az eredeti és a szerkesztett változatot is. Szánjon időt a két nyomat közötti különbségek áttekintésére.

4 Ha a képet új mappába szeretné menteni, kattintson a **File** menü **Save image as** opcióra. Válasszon fájl típust. Ha a képet Interneten használná, mentse **JPG** formátumban. A **Setup**, majd **JPEG Compression** parancsokra kattintva ellenőrizheti a fájl méretét. A tömörítés megváltoztatásához használja a csúszkát, majd **OK**.

Értesítő a költözésről

Kapcsolat-
tartás

Tartalom

- ▶ Lakcímkártya készítése
- ▶ A megjelenítendő szövegek
- ▶ Kiemelés WordArt segítségével
- ▶ Szórakoztató ClipArt

Költözés után a számítógép segítségével teheti stílusossá a lakcímváltozásról szóló kártyát. Ez általában az utolsó pillanatokra marad, amikor már minden részlet véglegesítve van, és nincs több elintéznivaló. Mégis, miért ne készíthetné el a kártyát jó előre, megadva az új címét és telefonszámát, amint már biztosan tudja őket? A kártya lényege az új elérhetőség, de a barátok és ro-

konok figyelmének felkeltése érdekében érdemes kísérletezni a szövegszerkesztő programokban található WordArt és ClipArt opciókkal. Kinyomtathatja a kártyát fekete-fehéren, de még jobb, ha van színes nyomtatója.

Szórakozás a családnak

Ebből egy egész családi program lehet, ahol mindenki megtervezi saját kártyáját. Készítsen egy alapverziót, és a címzett személytől függően változtasson a WordArt és ClipArt beállításain.

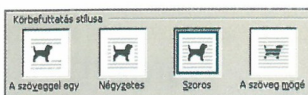
Tudta-e?

Az európai uniós tagságunkkal kitárultak a lehetőségek más tagországokban való munkavállalásra. A költözéshez kapunk segítséget a <http://koltoztetes.lap.hu> oldalon. A lap segít nekünk külföldi tapasztalat-

tal, kapcsolattal rendelkező céget keresni. A csomagoláshoz szükséges kellékek beszerzéséhez is segítséget nyújt a lapon található linkekkel. Természetesen belföldi költözéshez is kapunk ajánlatokat.

Kérdés-felelet

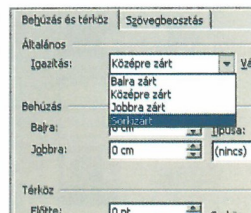
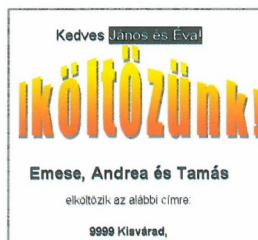
K Megcímezhetem külön-külön a kártyákat?

F Ez több időt vesz igénybe, de igen.

Nincs más dolga, mint helyet hagyni a címzett személy nevének a kártyán. Gépelje a nevet a kijelölt helyekre, majd nyomtassa ki a kártyát. Cserélje ki a neveket a következő nyomtatás előtt, és így tovább.

K Több információt szeretnék a kártyára írni, de a szöveget csak a kép fölé vagy alá tehetem. Hogyan kerülhetem ezt el?

F Kattintással jelölje ki a képet. A **Formátum** menüben kattintson a **Kép** opcióra, majd válassza az **Elrendezés** fület. Kattintson a **Négyzetes** vagy a **Szoros** opcióra a szöveg kép köré futtatásához. **OK**. Ha azt szeretné, hogy a szöveg a kép két oldalán, rendezetten jelenjen meg, lépjen újra a **Formátum** menübe és kattintson a **Bekezdés** opcióra. Az 'Igazitás' mellett található legördülő menü-

ben válassza a **Sorkizárt** opciót. A frissített dokumentumba visszaléphet, ha megnyomja az **OK** gombot.

K Az A5 papírméret túl nagy a kártyának. Lehet ennél kisebbet is készíteni?

F Lehet. Egyszerűen tervezze a kártyát egy A4-es papír negyedére, így amikor Másolással és Beillesztéssel sokszorosítja a kártyát, négy kártyája lesz kettő helyett. Ha gondolja, készíthet még kisebb kártyákat is, és ezzel pénzt is megtakaríthat.

Szótár

ClipArt
A számítógép egyik

könyvtárban tárolt, kész képek választéka. Ezekkel díszítheti dokumentumait, készíthet fejléceket, felhívhatja a figyelmet bizonyos területekre, vagy egyszerűen életre keltheti munkáját.

WordArt Szövegszerkesztő opció, amelynek köszönhetően különböző hatásokat érhet el a szavak hajlításával és csavarásával. Térhatást kelthet árnyékok hozzáadásával, és elforgathatja a szövegeket hirtelven és poszterek szerkesztéséhez.

Körbefuttatás A ClipArt és WordArt objektumok alaphelyzetben szöveggént viselkednek. Körbefuttatás azonban a ClipArt és WordArt rajzok egy helyben maradnak, míg a szöveg kikerül az azokat.

Hibakereső

Barátai szerint a kártya „csicsás”.

Szűkítse a kártyán olvasható információt a lényegre – név, új cím, telefonszámok és a költözés időpontja. Az emberek minél kevesebbet olvasnak, annál többre emlékeznek belőle. Ha fekete-fehér nyomtatója van, állítsa a nyomtatást szürkeárnyalatokra. Ezzel jobb minőséget érhet el, és spórolhat a nyomtatópatronnal.

A családtagok neve: .....
Új cím: .....
Új telefonszám: .....
A költözés dátuma: .....

Az egyszerűség
jobb hat

Program indítása

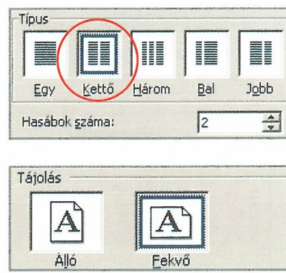
A kártyát elkészítheti a legtöbb szövegszerkesztővel. A tervezés itt a Microsoft Works alkalmazáson keresztül történik, de Microsoft Wordre vonatkozó tanácsok is vannak.

1 Válassza a **Word** opciót a Works programban. Nyisson új üres Word dokumentumot.

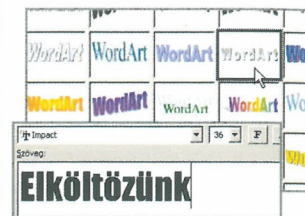
2 A **Fájl** menüben válassza az **Oldalbeállítás** opciót. A **Margók** fülön állítsa be a margókat 1,27 cm-re. A **Tájolás** alatt kattintson a **Fekvő** opcióra.

3 A **Formátum**ban kattintson a **Hasábokra**, majd a 'Kettő'-re.

WordArt

1 Kezdsnek készítsen figyelemfelkeltő WordArt címet. Válassza a **Beszűrés / Kép / WordArt** parancsot. Válasszon stílust, majd gépelje be a címet a mezőbe. Ne legyen túl hosszú, mert később nagyobbra fogja méretezni.

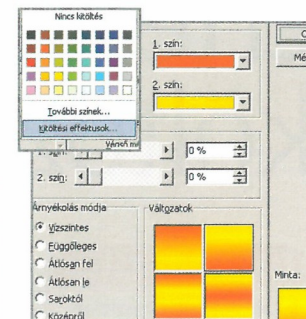

2 Kattintson az **OK** gombra, így megjelenik a cím az oldalon. Kattintson a szövegre a keret megjelenítéséhez. Kattintson a sarkokon látható pontokra, és húzza az egérmutatót a cím átméretezéséhez.

3 A WordArt eszköztáron kattintson a WordArt alakzat ikonra. Válasszon formát a WordArt szövegnek. A példában egy tetőalakzat látható.

4 Lépjen a **Formátum** menübe, és válassza a **WordArt** opciót. Kattintson a **Színek, vonalak** fülre, és nyissa meg a legördülő menüt a **Kitöltés** mellett.

5 Válassza a **Kitöltési effektusok** (Fill Effects) opciót. A **Színátmenet / Kétszínű** opcióban jelölje ki a két szint, és határozza meg az árnyékolás módját. Ha elégedett, **OK**.

6 A cím elkészültével kattintson a szövegdobozon kívülre. Húzza át a sarkokat a méret beállításához, vagy helyezze át az oldalon a kurzor segítségével, mintha hagyományos szöveg lenne.

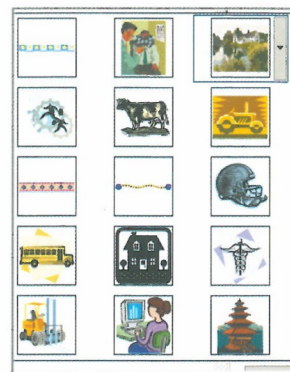
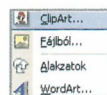

7 A cím alá gépelje be nevét és a költözés dátumát.

ClipArt beszúrása

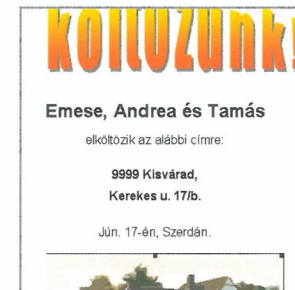
A **ClipArt** érdekessé és vonzóvá teszi a kártyát.

1 Helyezze a kurzort oda, ahová be szeretné szúrni a ClipArt képet. A **Beszűrés** menüben válassza a **Kép** opciót és kattintson a **ClipArt** ikonra. Görgesse végig a képeket. Beszúráshoz kattintson rá duplán.

Ötlet
A tökéletes eredményhez nyomtassa a kártyát színes papírra.

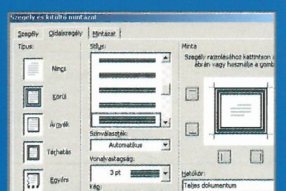
2 A kiválasztott ClipArt megjelenik a kurzor mellett. Kattintson a sarkpontokra, és áthúzással méretezze át a képet. Az oldalpontoknál fogva a képet az eredetinel magasabbra vagy szélesebbre állíthatja.

Kisokos

Szegély hozzáadása

A professzionális hatáshoz rajzoljon szegélyt a kártya köré. Jelölje ki az egész kártyát a **Ctrl + A** billentyűk megnyomásával. Válassza a **Szegély** és **mintázat** opciót a **Formátum** menüből. Kísérletezen a szegélyek stílusával a dobozokra kattintva, külön-

böző vonalvastagságok és színek beállításával a legördülő menükből. Végül kattintson az **OK** gombra.

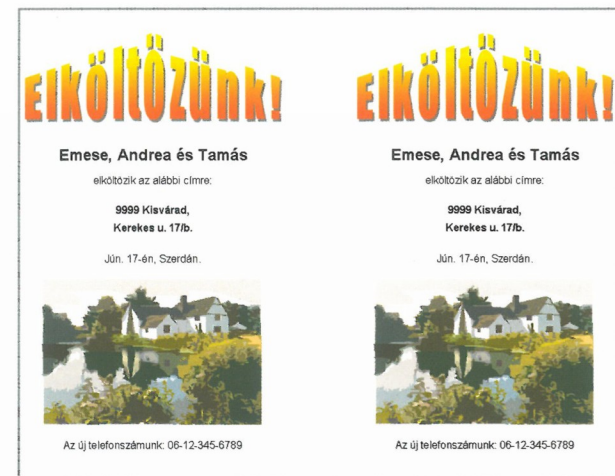
Végző lépések

3 Ne feledje beírni új címét és a fontos adatokat, például az új telefonszámát és faxszámát.

4 Ha elégedett a végeredménnyel, kattintson az **Összes kijelölése** opcióra a **Szerkesztés** menüben. Kattintson a **Másolás**,

majd a **Beillesztés** opcióra, így a kész kártya tökéletes mása megjelenik az A4-es papír másik oldalán, és máris két kártya áll rendelkezésére.

Ötlet
Készítsen listát azokról, akiket értesíteni kell laccímváltozás esetén.

Digitális könyvtár

Micsoda látvány!

Tartalom

- ▶ Digitális fényképek feltöltése a számítógépre
- ▶ Mappák készítése a képeknek
- ▶ A képek tartalom szerinti kategóriákba rendezése
- ▶ Képek keresése kulcsszavak segítségével

Digitális fényképezőgéppel filmtekercs nélkül készíthet képeket. Nincs előlátsási költség – csupán csatlakoztatnia kell a fényképezőgépet a számítógéphez, és átmásolni a képeket egyenesen a helyi meghajtóra. Az eredmény rögtön látható. Képeit dokumentumokba helyezheti, készíthet digitális fényképalbumot, használhatja őket hírlevelek díszítésére, vagy készíthet személyre szabott születésnapi kártyát belőlük. Rövid idő alatt felépíthet egy saját digitális fényképtárat.

bott születésnapi kártyát belőlük. Rövid idő alatt felépíthet egy saját digitális fényképtárat.

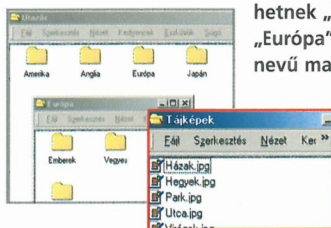
Rendszerezés

A számítógépen tárolt képeket könnyebb előkeresni és egyszer-

rűbb kezelni, mint a fiókba vett, gyűrt felvételeket. Ha a számítógéppel különböző kategóriákba rendezi a képeket, egy adott felvételt másodpercek alatt előkereshet, és szükség szerint ki is nyomtathatja.

Tudta-e?

Az azonnali elérhetőségnek köszönhetően gyorsan felépíthet egy képgyűjteményt. Ahogy bővül a képtár, annál fontosabb megszereznie azt, hogy a képeket gyorsan megtalálja. A fájlok elhelyezéséhez több új mappát kell készíteni. Egy nagy utazónak például le-

hetnek „Magyarország”, „Európa”, „USA” és „Egyéb” nevű mappái, olyan albumokkal, mint „Tájak”, „Emberek” és „Vegyes”. Egy fénykép-naplóhoz rendezze a képeket hónapok szerint.

Kérdés-felelet

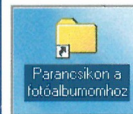

K A képek sok helyet foglalnak a helyi meghajtón. Hogyan csökkenthetem méretüket?

F Kísérletezzen a különböző fájlformátumokkal. A JPEG formátum tömörítési módszerével nagyban csökkenti a fájl méretét, míg a kép minősége alig romlik. Az itt látható TIFF formátumú képfájl több mint húszszor akkora, mint egy JPEG kép.

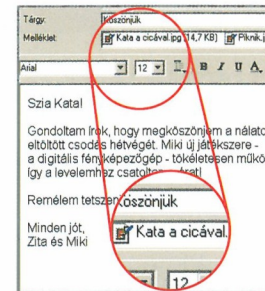
K Egy barátom azt mondta, azonnal meg tudja nyitni a képeit. Mi a leggyorsabb megoldás a képek eléréséhez?

F A képeket tartalmazó főmappáról készítsen parancsikont a Windows Asztalon. Ehhez kattintson jobb egérgombbal a mappára, majd a gombot tartva nyomva, és húzza át a mappát az Asztalra. Az ikon mellett legördülő menüből válassza a **Parancsikont létrehozása** opciót.

K Megakadályozhatom-e, hogy mások megnyissák a képeimet?

F Igen, de csak külön szoftver segítségével – például olyanval, amely jelszavas védelemmel láthatja el a mappákat. Használhat továbbá CD-lemezt vagy Zip-meghajtót, hogy a fényképek ne legyenek szem előtt.

K Hogyan küldhetek képeket barátaimnak és a családomnak?

F Ha van Internet-hozzáférése, elküldheti a képeket egy e-mailbe csatolva. A felvételek így percekben belül eljutnak a világ bármely pontjára. Ezen kívül a legkönnyebb megoldás kimenteni a képeket egy CD-lemeze, és átadni személyesen.

Szótár

ClipArt Programokhoz kinnált képtár. A Microsoft Word és Works egyaránt több száz ClipArt képet bocsát a felhasználó rendelkezésére.

Digitális fénykép

A hagyományos fénykép számítógépes megfelelője. A digitális fénykép több százezer különböző színű pontból áll.

Fájlformátum Az adattárolás módja egy dokumentumban. Ugyanazon kép különböző formátumban több vagy kevesebb helyet foglal.

Jelszavas védelem Egy fájl vagy mappa beállítása úgy, hogy azt csak a megfelelő jelszóval lehet megnyitni.

Miniatűr Valamely kép lecsinnyített verziója, amelynek közzönhetően a képernyőn több képet nézhet egyszerre.

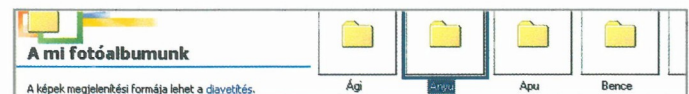

Hibakereső

A családi számítógép többi felhasználója gyakran összekeveri a fényképtár képeit.

Egy jól rendezett számítógép nem mindenkinek egyértelműen előnyös. Különösen a gyerekek hajlamosak az összes fájlt egy mappában tárolni. Ha a többiek a fényképtárba mentik a nem oda-

tartozó fájlokat, a legjobb megoldás egy külön mappa létrehozása a számítógép összes felhasználójának – így a család többi tagja szabadon rendelkezhet saját mappája felett.

A fényképezőgép csatlakoztatása

Ha már készített fényképet digitális fényképezőgéppel, csatlakoztassa a számítógépre. A digitális gépek csatlakoztatásához szinte kivétel nélkül egy vékony kábel jár, amely bitenként viszi át a képeket.

1 Kövesse a digitális fényképezőgép használati utasítását, és csatlakoztassa a kábel egyik végét a fényképezőgépre, a másikat pedig a számítógép hátoldalán található megfelelő bemenetbe.

2 Kapcsolja be a fényképezőgépet, és indítsa el a vele járó grafikus alkalmazást. Válassza azt az opciót, ahol megtekintheti a fényképezőgépen tárolt képeket.

3 Itt láthatja a felvételek miniatűrjeit. A képek számozottak, így könnyebb kiválogatni őket.

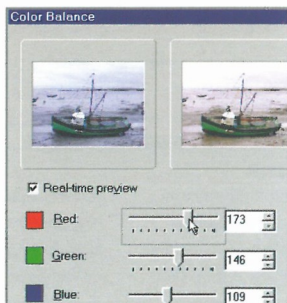
4 Jelölje ki és másolja át a kiválasztott képeket a számítógépre (ennek módja alkalmazásonként változik). A másolás befejeztével a felvételek megjelennek a képernyőn.

5 A fényképezőgép szoftverével szerkesztheti a képet, esetleg világosíthat rajta, vagy élénkebbé teheti a színeit.

Ötlet

Fényképezőgép vásárlása előtt ellenőrizze, hogy az összes szükséges kábel és csatlakozó megvan-e.

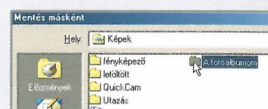

Fókuszban

Mappák létrehozása, képek tárolása

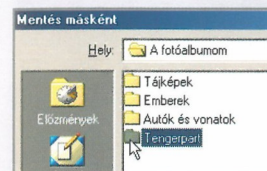
Ha kiválasztotta és tetszés szerint megszerkesztette a képeket, tárolja őket egy megfelelő mappában a helyi meghajtón, a **Mentés** opció segítségével.

1 A **Fájl** menüben válassza a **Mentés** opciót. Megjelenik a **Mentés**, mint párbeszédpanel. Keressen megfelelő helyet a fényképtárnak, és adja meg azt a Hely mezőbe. Kattintson az **Új mappa létrehozása** gombra.

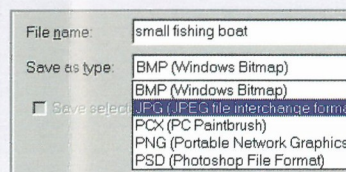
3 A különböző kategóriák-nak megfelelően készített mappákkal a jövőben könnyen megtalálja képeit. Hozzon létre és nevezzen el további mappákat a fényképek típusának megfelelően.

2 Nevezze el a mappát a tartalmának megfelelően – az itt látható példában a mappa neve **A fotóalbumom**. A mappa megnyitásához kattintson rá duplán.

Ajánlott mentés

4 Mielőtt megnyomná a **Mentés** gombot, értelemszerűen nevezze el a képet, majd válasszon fájlformátumot a **Fájl típus** menüből (például JPEG fájl).

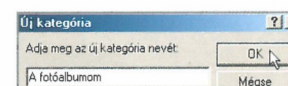
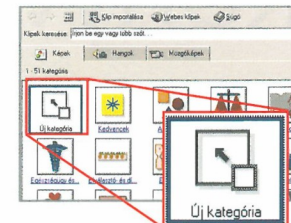

5 Járjon el ugyanígy az összes fényképpel, amit meg szeretne tartani. Ezután már letöltheti ezeket a képeket a fényképezőgépről, helyet hagyva az újabb képeknek.

ClipArt gyűjtemény fényképekből

A programok ClipArt böngészőjéhez hozzáadhatja egyéb programokból származó digitális fényképeit. Így könnyebb lesz beszúrni a képeket a dokumentumokba.

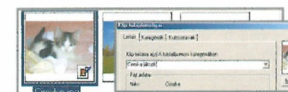
1 A Microsoft Word és Works egyaránt ClipArt gyűjteményekkel teszik lehetővé a képek beszúrását. Lépijen a **Beszúrás** menübe és kattintson a **ClipArt** opcióra. A ClipArt ablakban kattintson az **Új kategória** gombra.

2 Tetszése szerint nevezze el a gyűjteményt.

3 Megjelenik egy új gomb az új gyűjtemény nevével. Kattintson rá, majd a **Klip importálás**ra.

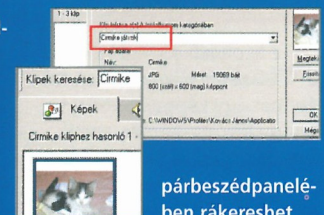
4 Keresse meg a kiválasztott képet, majd nyomja meg a **Hozzáadás** gombot. A Tulajdonságok ablakban kattintson az **OK** gombra.

5 A kép megjelenik a ClipArt ablakban. Szükség szerint ismételje meg ezeket a lépéseket. Most már egy kép beszúrásához elég rákattintani a kategóriára, kiválasztani a képet és megnyomni a **Beszúrás** gombot.

Kisokos

Kulcsszavak

Ha sok képet készül hozzáadni a ClipArt gyűjteményhez, kulcsszavakkal könnyítse meg a fájlok keresését. A Tulajdonságok ablakban a Kulcsszavak alatt kattintson a Kulcsszavak szerkesztése gombra és adja meg a kulcsszavakat. Ezután a ClipArt gyűjtemény Keresés

párbeszédpanelben rákereshet a megadott kulcsszavakat tartalmazó képekre.

Mobil játék a babának

Csináld magad!

Tartalom

- ▶ Egyszerű alakzatok készítése Microsoft Painttel
- ▶ ClipArt képek másolása és beillesztése Paintbe
- ▶ Képek és alakzatok nyomtatása
- ▶ A játéktelefon összeállítása

Egy kisgyermeket boldoggá tehet egy mókás, színes, falra akasztható mozgó alakzat. Egy ilyen játék megalkotása könnyű feladat a Microsoft Paint, Word vagy Works segítségével. A Paintben talál alakzatokat, és szabadkézzel is rajzolhat képeket, míg a Word és Works sok ClipArt képet tartalmaz, amelyek importálhatóak és szerkeszthetők Paintben. Ez a kártya a játék tervezésének lépéseit mutatja be, illetve azt, ho-

gyan használhatja a számítógépet egy tüneményes ajándék elkészítéséhez.

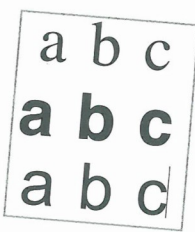
Színpompa

Amikor a játékot tervezi, ne felejtse, hogy a kisgyermek figyelmét jobban megragadja és meg-

tartja egy jól megfogható színkontraszt, ezért válasszon egyszerű képeket vagy fekete-fehér mintákat. Ez a kártya megmutatja, hogyan alkothatja meg és állíthatja össze a mozgó játékot nyomtatott képek, fonal és hurkapálca segítségével.

Tudta-e?

Az egyszerű betűfajtáknak megkapó, markáns alakjuk van, ami rendkívül hatásos lehet a mobiltelefon esetében. Gépélje be az első betűket, vagy a gyermeke nevét. A legjobb hatás érdekében használjon sima betűtípusokat, mint a Helvetica, Arial Black vagy Bookplate.

Ha nagyon ki akarja őket emelni, állítsa a betűméretet 72 pontra. Nyomtassa ki, és nagyítsa tovább egy fénymásolóval, ha még feltűnőbbet szeretne. Vágja ki őket négyzet alakban, hogy a betűk kontrasztosak legyenek a fehér papíron. Használjon pamutot és hurkapálcát, ahogyan a kártyán látja.

Kérdés-felelet

K Hogyan lehet tükrözni a ClipArt képeket, hogy egy irányba nézzenek, amikor háttal egymásnak összeragasztom őket?

F Ha kétoldali képet szeretne, a **Szerkesztés** menüvel másolja le a képet, majd jelölje ki a ClipArt képet a **Kijelölővel**. Válassza az **Átlátszatlan opciót** az eszköztáron, majd menjen a **Kép** menü **Tükrözés / forgatás** parancsára. Válassza a **Vízszintes tükrözés** rádiógombot, és **OK**.

Tükrözés és forgatás

- Tükrözés vagy forgatás
- ☒ Vízszintes tükrözés
  - ☐ Függőleges tükrözés
  - ☐ Forgatás
    - 90°
    - 180°
    - 270°

K Hogyan erősíthetem meg a papírképeket?

F Ha leragasztja őket átlátszó öntapadós fóliával, akkor keményebb lesz a papír, és megvédelmezi a munkáját a kószától, és a nagyobb gyerekek ragacos ujjaitól. Ilyen fóliát a legközelebbi írószoboltban vagy művészellátóban találhat.

K Szeretném, ha a mobilom dekoratívabb lenne. Mit tegyek?

F Használjon szalagot a képek és a hurkapálcák rögzítéséhez. Válasszon élénk szatén szalagot, ami passzol a képek színéhez, vagy fényes ezüsfóliát, esetleg fémszínű szalagot, amiről visszaverődik a fény, és megragadja a gyermek figyelmét.

K Hogyan ellenőrizhető, hogy a mobil biztonságos-e gyerekeknek?

F Használjon PVA-ragasztót a képek összeragasztásához, mivel az aeroszol-alapú ragasztók gőzei károsak lehetnek. A kész mobilt úgy akassza a falra, hogy a gyerek biztosan lássa, de ne közvetlenül a gyerekágy fölé.

K Szeretnék összetettebb képeket tervezni. Milyen szoftvert érdemes vennem?

F A Microsoft Paint kiváló az egyszerű rajzokhoz, de komolyabb képekhez érdemes beruházni. A Paint Shop Pro egy hasznos képszerkesztő, amellyel mindenféle képet készíthet. A www.jasc.com címről letölthető a program ingyenes próbaverziója.

Szótár

Betűtípus Minden betűfajtának saját neve van, és normál és félkővér, illetve bővített vagy sima változatban létezik.

Pont A betűtípus méretének mértékegysége, leggyakrabban 'pt'-nek rövidítik. 254 milliméter 72 pontból áll.

Átméretezés

A kép méretének csökkentése vagy növelése. A képet rákattintással jelölje ki (Wordben és Worksben), vagy rajzolja körbe a Kijelölővel (Paintben). Most nyolc méretezőfogantyú jelenik meg körülötte. Ezeket megragadva és húzva növelheti vagy csökkentheti a kép méreteit.

Mozgató eszköz A kurzor a mozgató eszközzé vált, amikor a kép fölött áll. Kattintson a kép közepére, és mozgassa a kívánt pozícióba.

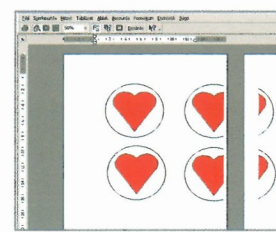
Microsoft Paint Képszerkesztő program, amely a Windows Me és a Windows XP beépített része.

Hibakereső

A nyomtató nem nyomtat minden képet egyetlen oldalra.

Tekintse meg a kép nyomtatási előnézetét. A Microsoft Paintben menjen a **Fájl/Nyomtatási kép** parancsra, hogy megnézze a képek elrendezését. Ha nem férnek el egy oldalra,

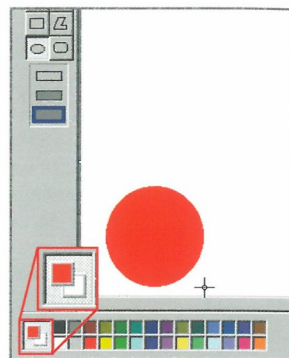
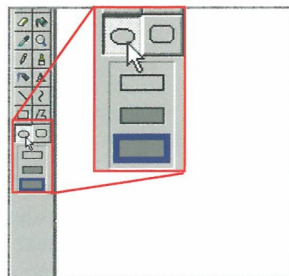
menjen a **Fájl/Oldalbeállítás** opcióra. Ha több képet szeretne egy oldalra helyezni, állítsa át a papírtájolását a 'Fekvő' rádiógombra kattintva, majd állítsa a margókat 0 milliméterre. Nyomjon **OK**-t a változtatások érvényesítéséhez, majd menjen a **Fájl** menü, **Nyomtatás** opcióra.

Egyszerű alakzatok előállítása

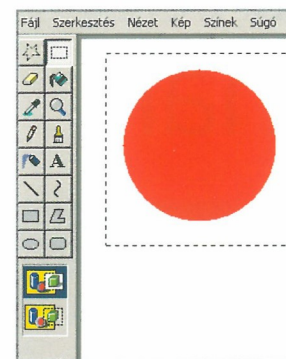
Nyissa meg a Microsoft Paint programot. Menjen a Start menü, Programok, Kellékek opciókra, és válassza ki a Paintet.

1 Nyissa meg a Microsoft Paint-et. Ehhez menjen a Start menü, Programok, Kellékek opciókra, és válassza ki a programot a listából. Egy markáns alakzathoz válassza az Ellipszis vagy Téglalap alakzatokat a program eszköztárából. Ha ez kész, válasszon objektum stílust az eszköztár alatt megjelenő opciók közül.

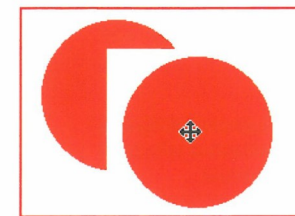

2 Válasszon primer színt a színpalettáról, átlósan húzza át az egeret, amíg az alakzat a megfelelő méretet el nem éri. Áthúzás közben tartsa lenyomva a Shift billentyűt kör vagy négyzet készítéséhez.

3 Az alakzatok megismétléséhez jelölje ki a képet a Kijelölővel: kattintson az alakzat bal felső pontjánál, húzza át felette a kijelölő dobozt. Menjen a Szerkesztés, Másolás, Beillesztés parancsokra.

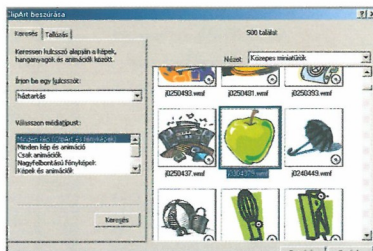
4 A lemásolt képet úgy helyezheti át, hogy belekattint, és a mozgató eszközzel elmozdítja. Ha még látható a kijelölés doboz, másolja le és illesse be újra.

ClipArt használata

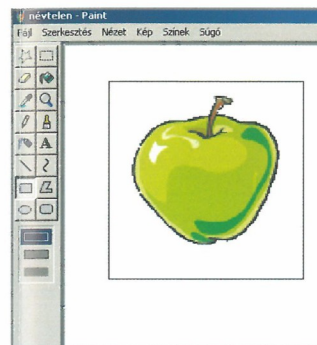
Nyissa meg a Paintet, majd a Wordöt és a Works-t, a Works Eszközök fül és a Szövegszerkesztő lenyomásával a Works Indítópulton.

1 Kattintson az új Microsoft Word vagy Works dokumentumba, menjen a Beszúrás menüre, válassza a Kép, ClipArt opciókat. Kattintson egy tetszőszerinti kategóriára, és egyszer kattintson egy adott képre a kijelöléshez. Nyomja le a Beszúrás.

2 Menjen a Szerkesztés, Másolás parancsra, majd térjen vissza a Microsoft Paint ablakába. Menjen a Szerkesztés, Beillesztés parancsra a ClipArt importálásához.

3 A képméretet állítsa megfelelőre, ehhez ragadja meg és húzza el a kép sarokfogantyút, majd a Kijelölés, Másolás, Beillesztés parancsokkal sokszorosíthatja a képet.

4 Ha éles vonalat akar húzni a kép köré, válassza az Ellipszis vagy Téglalap gombot, és az eszköztárról a körvonal ikont. Kattintson a kép bal felső sarkára, húzza a körvonalat a jobb alsó sarok felé.

Ötlet

Nyomtasson erős papírra, hogy az alakzat ne gyűrődjön meg ragasztás közben.

Nyomtatás

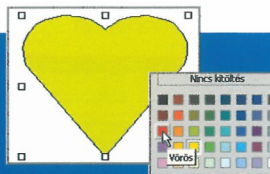
1 Készítse el az alapvető képeket a mobil számára, másolatokkal feltöltve az oldalt. Nyomtasson elegendő oldalt ahhoz, hogy a telefonhoz minden szükséges anyag elő legyen készítve.

Kisokos

Alakzatok használata

A Word sok alakzattal rendelkezik a Rajzolás eszköztáron. Kattintson a Rajzolás ikonra, majd az Alakzatok melletti nyílra. Válassza az Egyszerű alakzatokat körök, négyszögek, háromszögek, a hold vagy a nap beszúrásához; csillagokhoz, pedig a Csillagok és szalagok sorozatot. Kattintson

egy ikonra, majd a dokumentumra átméretezéshez kattintson az alakzatra, majd nyomja le a nyílat a Kijelölés ikon mellett az eszköztáron. Kattintson az egyik színre az alakzat kiszínezéséhez.

A mobil játék összeállítása

1 Vágjon le három vagy négy darab vékony hurkapálcát, az egyiket nagyjából kétszer olyan hosszúra szabva, majd függessze fel őket.

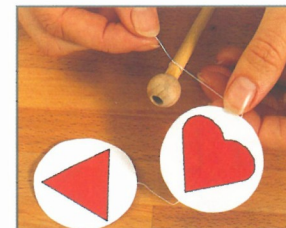

Ötlet

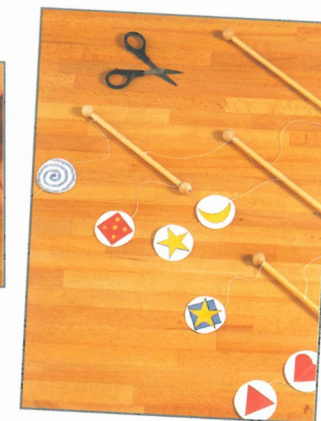
Tegye érdekessé a képet úgy, hogy különböző méretű alakzatokat lógat egymás alá.

2 Vágja ki a kinyomtatott alakzatokat, és ragassza őket össze kettesével úgy, hogy a fonalat közrefogják. Köttözze a fonalat

a mobil pálcáikához, fokozatosan beállítva a fonalak helyét, hogy a szerkezet ki legyen egyensúlyozva.

Mesevilág a PC-n

**Tanulni
gyerekjáték**

Tartalom

- ▶ A gyerekszámítógépek világa
- ▶ Gyermek és a számítógép
- ▶ Szórakoztató szoftver és hardver
- ▶ új készségek oktatása számítógéppel

A gyerekek kíváncsiak, és a számítógép nagyon izgalmas számukra. A szülők jóra fordíthatják gyermekük számítógép iránti lelkesedését, ha a technika felfedezését összekapcsolják a tanulással és a szórakozással. Kezddék korán: az alapokat egy gyakorló billentyűzettel, laptop-utánzattal, és óvodásoknak tervezett kézisámítógéppel is elsajátíthatják. Ha a gyerek már a családi géphez is hozzáfér, te-

mérdek szoftver, hardver és internetes forrás közül válogathat.

Fiatalos lelkesedés

Ez a kártya bemutat néhány módszert arra, hogyan kelthetjük fel a gyermekek érdeklődését a számítógép iránt. A Fisher Price

billentyűzettől a színes egereig, speciális hardverek és bővítmények széles választéka kapható a számítógéphez. A kifejezetten erre a célra íródott könyvek, webhelyek és számítógéphez kapcsolható játékok segítségével is oktathatja gyermekét.

Tudta-e?

A változatos környezet az egyik fő tényező a gyors korai fejlődéshez. A számítógép fontos szerepet játszhat olyan területeken, mint a szem és kéz koordinációja, a színek észlelése és a formák felismerése. Ha például a gyermekei digitális fényképe-

zőgépet használnak, akkor a kész képeket feltölthetik a számítógépre. A gépen ezután szerkeszthetik, kiszínezhetik, kivághatják, és beilleszthetik őket egy webhelyre. A számítógép és a külső eszközök megindíthatják a gyermekek fantáziáját.

Kérdés-felelet

K A Fisher Price számítógépes tanulócsoomag felszerelhető-e bármelyik billentyűzetre?

F Nem. Csak a hagyományos téglalap formájú billentyűzetre lehet felszerelni, az ennél bonyolultabb alakúakra nem fog illeszkedni. A Microsoft Natural Keyboard például gömbölyded, ezért a Fisher Price tanulócsoomag hozzáadása bonyolult. Ez persze előny is, hiszen ez a billentyűzet drága, nem alkalmas az olyan bánásmódra, amelyben egy átlagos gyermek fogja részesíteni. Esetleg helyezzen el egy olcsó csere-billentyűzetet a drágább mellett.

K A gyerekeknek szánt bővítmények működni fognak egy laptoptal is?

F Ennek semmi akadálya nincsen. Az egyetlen lehetséges probléma ismét a billentyűzethez kapcsolódik: a billentyűzet elrendezése eltérő a laptopnál és az asztali gépnél. A jó megoldás egy hagyományos billentyűzet csatlakoztatása, amin a bővítmények gond nélkül használhatóak.

mányos billentyűzet csatlakoztatása, amin a bővítmények gond nélkül használhatóak.

K Használhatják-e gyermekek az Internetet felügyelet nélkül?

F Az Internet nagyszerű erőforrás a tanuláshoz, de sok internetes tartalom nem megfelelő a gyermekek számára. Ha nem szeretné, hogy gyermeke nem kívánatos tartalomba ütközzön, telepítsen egy felügyeleti programot, mint a NetNanny. A program próbaverziója letölthető a www.netnanny.com címről. Szintén célravezető lehet, ha átállítja a böngésző tartalmát. Kattintson az **Eszközök** menü Internetbeállítások opciójára, és a **Tartalom** fülön az **Engedélyezés** gombra. Használja a minősítési szintek csúszkáját annak megadásához, mit tekinthetnek meg a felhasználók. Kattintson kétszer az **OK** gombra az új beállítások érvényesítéséhez.

Hibakereső

Nem biztos benne, hogy az interaktív bővítmények hasznosak gyermeke számára.

Meg kell tanulnia döntést hozni. Íme néhány kérdés, amit vásárlás előtt feltehet magának: A játék ösztönzi vagy elfojtja-e a gyerek képzelőerőjét?

A Vtech Me-Mo-Mo számítógépe

Szótár

Digitális fényképezőgép

Fényképezőgép, amely nem filmet használ, hanem adatfájlként menti el a képeket. Ilyen módon a képek feltölthetők a számítógépre.

Bővítmény Hardver, amelynek hozzáadásával a számítógép sokoldalúbbá válik.

Interaktivitás A számítógép reagál a parancsokra és a bevitt adatokra. Ez a tulajdonság az interaktivitás, amely jól ismert jellemzője például a játékoknak.

Microsoft Natural Keyboard A kéz természetes tartásához kialakított billentyűzet.

Laptop Hordozható, kis méretű számítógép, amelyet bárhol használhat az asztali számítógépen már megskott munka elvégzésére.

Számítógépes bővítmények

Extrák egész sorával bővítheti a számítógépet, hogy a gyermekek számára könnyebben használható legyen.

■ Minden gyermeket elbűvölnek a szép játékok, és ez ravasz módja lehet a számítógéppel való kapcsolat kialakításának. Sok olyan honlap létezik, amely segítséget nyújt a kapcsolat kialakításában. Látogasson el a www.jatekadatbazis.hu oldalra. Regisztrálás után sok hasznos tud-

nivalóhoz juthat. Amennyiben az oldalon kínált termékek közül valamelyik elnyeri tetszését, on-line meg is vásárolhatja.

■ Újabb lehetőség az elektronikus bővítmények felfedezésére a www.vtechkids.com. A webhelyen a mókás, színes egerek és billentyűzetek hatalmas választékát találjuk, a különböző korcsoportok számára.

■ A digitális fényképezőgépek is felbresztik a gyerekek érdeklődését a számítógépek iránt. A www.jatek-makett.hu oldalon talál gyermekeknek való készülékeket. A termékek oszlopban válassza a Gyermekszámítógép sort.

Fókuszban

Gyerekháló

A hardver mellett számtalan online bővítmény található, amelyek a számítástechnikát vonzóvá teszik a gyerekek számára.

■ Sok online játék és feladat létezik kisgyerekeknek, amelyekkel képességeiket fejleszthetik. A www.koloknet.hu oldalon a szülőik számára találhatók érdekességek a gyermek és a számítógép kapcsolatának témájában. Az idősebbek választhatnak interaktív feladatokat,

vagy felkereshetik a www.hiten-tertainment.com/bobthebuilder webhelyet az angoltudásuk gyakorlására.

■ A gyerekek gyorsan megtanulhatják az Internet előnyeit, ha ellátogatnak a www.egyszervolt.hu oldalra. Az oldalon a hivatkozások beszélnek, és rengeteg zenét találhat a dalok címszó alatt. Ha megunta a dalokat, hallgathat verseket, vagy válogathat a sok-sok játék közül, amelyek nehézségi foka is beállítható.

Az egyszervolt.hu dalainak listájában a Halász Judittól a Kalákaig minden népszerű magyar előadótól talál dalokat.

Kisokos

Okos beruházás

Szülőként komoly feladat lehet lépést tartani a gyerekeknek szánt informatikai fejlesztésekkel. Amiről a szülő azt gondolja, hogy a legkorszerűbb technológia, a gyermek számára akár elavult is lehet. Ha szeretne tudni a legújabb fejlesztésekről és játékokról, akkor látogasson el a www.jatekbolt.lap.hu címen található játékboltba. Az oldalon

korcsoport, márka, mesefigura és kategória szerint kereshet a termékek között.

Technikás játékok

Ma már sok játék kompatibilis a számítógéppel, ami az jelenti, hogy bizonyos feladatok elvégzésére vagy a képernyőn megjelenő utasítások követésére beprogramozhatóak.

■ Kombinálja a könyvek varázsát a számítógépes készségekkel a **Büvöspad** segítségével (www.jatekadatbazis.hu). Az interaktív történet animációkat és beszélő betűket használ.

<http://mindstorms.lego.com>

■ A Lego Mindstorms építőkészlete nagyszerű alternatíva az idősebb gyerekek számára. A Vision Command széria segítségével robotot építhetünk, amely az RCX mikroszámítógépen keresztül a számítógépről programozható. Csatlakoztathat egy Lego kamerát, ez egy számítógépes kamera, amely megmutatja a robot nézőpontját.

Laptop és gyerekszámítógép

Szoftver és hardver bővítmények mellett olyan számítógépet is vehet, amelyet kifejezetten gyerekeknek terveztek.

■ A www.jatek-makett.hu oldalon található gyerekszámítógép olyan,

mint egy valódi laptop. Billentyűzet, képernyővel és egy vibráló egérrel is ellátott, de csak arra képes, hogy az óvodásoknak bemutassa, mire képes egy számítógép.

www.vtechkids.com

■ A laptop utánzatokhoz hasonlóan léteznek kézisámítógép-hasonlók, mint a Voyager Adventure Station, amely egy billentyűzetrel és színes képernyővel ellátott kézi méretű játék. A gyerek játszva tanul.

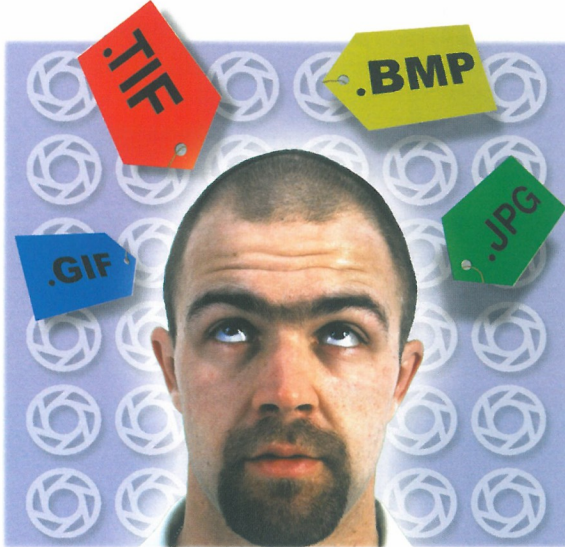

Képfájlok formátuma

Tökéletes képek

Tartalom

- ▶ Amit a fontosabb grafikai formátumokról tudni kell
- ▶ Az adott célnak megfelelő formátum kiválasztása
- ▶ Különböző formátumokban exportált képfájlok

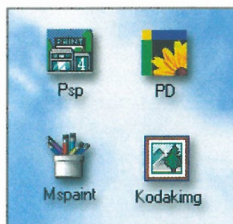
Ha megnézi a számítógépen lévő bármelyik fájlt, láthatja, hogy annak neve után egy hárombetűs kiterjesztés áll. Ez a fájlkód mondja meg a számítógépnek, mire számítson a fájl megnyitásakor, és milyen programban kell azt megnyitnia. Ugyanaz a típusú fájl gyakran többféle fájlkiterjesztést is kaphat. Például egy digitális fénykép különböző formátumokban is tárolódhat. Ez a fájl elkészítő programtól és a felhasználó

által alkalmazott mentési módtól függ.

Látni és láthatóvá tenni

Ha rendelkezik a grafikai fájl típusokra vonatkozó ismeretekkel, máris jobban megérti a PC működését. Ha grafikai tartalmú do-

kumentumot szeretne elkészíteni, vagy e-mail üzenetben szeretné azt elküldeni, rendkívül sokat segít, ha tisztában van az egyes fájltypusok jellemzőivel. A fejezetben számos képformátummal és azok mindennapi használatával ismerkedhet meg.

hivatásos számítógépes grafikusok használják. A különböző grafikai programok próbaverzióinak kipróbálásához látogasson el a www.download.com honlapra. Töltse le a programokat közvetlenül az oldalról, és telepítse a grafikai szoftverek és eszközök bemutató verzióit.

Tudta-e?

A Windows saját, Microsoft Paint nevű grafikai programmal rendelkezik. Mégis, ha bonyolultabb grafikai munkákat végez, szüksége lehet egy speciálisabb programra. A Paint Shop Pro-hoz és Adobe Photoshop-hoz hasonló tökéletes programcsomagokat a

Kérdés-felelet

K Melyik az e-mail küldéshez legmegfelelőbb fájlformátum?

FA JPG, mivel mérete kicsi és képminősége kiváló. Ha a képet mások is szerkesztik vagy módosítják, érdemes megfontolni a BMP vagy TIF formátumok használatát. Ezek azonban jóval nagyobbak, vagyis küldésük vagy áttelepítésük tovább tart.

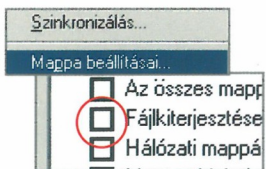
K Miért van olyan sok fájlformátum?

F Ahogy a technika fejlődik, a fájlformátumok egyre jobb minőségűek. Mindemellett szükség van arra is, hogy a visszafelé érvényes kompatibilitás érdekében a programok régebbi fájltypusokat is felismerjenek. Sok fájl-típus szolgál speciális célokat, igaz általában más funkciók rovására. A GIF fájl például kisméretű, viszont a digitális kémpékezhöz hasonlóan csak 256 színt képes kezelni.

Képfájlmunkának nincs fájlkiterjesztése.
Miért?

FA Windowsnak van egy olyan opciója, ami elrejti a szokásos fájlkiterjesztéseket. A beállítás feloldásához lépjen bármelyik mappaablak **Eszközök** menüjére és válassza a **Mappa beállításai** parancsot. kattintson a **Nézet** fülre és vegye ki a pipát az 'Ismeret fájljelpusok kiterjesztéseinek elrejtése' sor elől. kattintson az **OK** gombra.

K Szeretnék néhány képet CD-lemezre menteni. Milyen formátumot használjak?

F Ha a lemezterület nagysága nem szempont, válassza a TIF formátumot. A TIF fájlok képmínősége ugyanolyan jó, mint a JPG fájloké, de ezek a fájlformátumok nem veszteségesek, ami annyit jelent, hogy szerkeszthetők, és megőrzik a felismerhető képmínőséget.

Szótár

Fájlformátum A fájlnevén végén a három vagy négybetűs betűkód, ami alapján

KEPEM~3.TIF

a Windows megállapítja, milyen program olvassa a fájlt. **Visszafelé kompatibilis**

Olyan szoftver vagy hardver, ami saját régebbi verziószmából való fájlokkal és adatokkal is tud dolgozni. Például a Word legújabb verziója visszafelé, minden saját régebbi verziójával kompatibilis.

Veszteséges Bizonyos fájlformátumok tömörítéskor automatikusan eltávolítják a fájlból a nem alapvetően szükséges adatokat. Ez a képmínőség romlásával jár, ekkor mondjuk a fájlformátumra, hogy veszteséges.

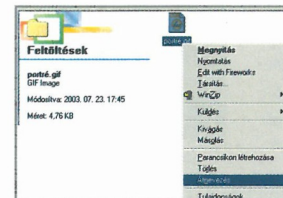
Importálás Egy adott programban készített szöveg vagy grafika másik programban elkészített fájlba történő beillesztése.

Adattömörítés A fájlok vagy adatok kevesebb helyet foglaló formátumúvá alakítása. Például a BMP kép JPG formátumba mentéskor eredeti méretének töredékére zsugorodik össze.

Hibakereső

Nem tudja megnyitni a képfájlt.

Előfordulhat, hogy a gépén lévő grafikai program nem tudja kezelni a megnyitni kívánt fájlformátumot. Ilyen például a Windows beépített Microsoft Paint programja, ami csak igen kevés fájlformátumot képes felis-

majd újra megnyitni.

merni. Próbáljon ki egy másik grafikai programot, például a Paint Shop Pro-t. Ha a probléma továbbra is fennáll, valószínű, hogy a fájl sérült. Ezzel nincs mit tenni. Előfordulhat viszont, hogy a sikertelenség oka a fájl nem megfelelő elnevezése. Próbálja a fájlt átnevezni, majd újra megnyitni.

Bittérképek, GIF ésTIF fájlok

A leggyakrabban használt három fájlformátum a bittérképes (BMP), a GIF és a TIF.

BMP – bittérkép

Ez a formátum az általánosan használt legrégebbi és legnagyobb kompatibilitással bíró grafikai formátum. Ez a Windows alapértelmezés szerint használt képformátuma, és egyben az egyetlen, amit a Microsoft Paint régebbi verziói felismernek. Ezt a formátumot majdnem minden más grafikai formátum is kezelni tudja. A tömörítetlen BMP formátum egyetlen hátránya, hogy a fájlok mérete igen nagy. Ezért ezt a kiterjesztést, a hosszú letöltési idő miatt ritkán használják Internetes környezetben.

386 KB

A BMP nagy formátumú fájl

GIF – Graphics Interchange Formátum

A JPG formátum elsőszámú alternatívája. A GIF formátumot a CompuServe Internet-szolgáltató cég fejlesztette ki, tömörített formátumként, on-line alkalmazás céljából. Sajnos ez a formátum bármilyen kép esetében csak 256 színt tud kezelni. Az ennél több színt tartalmazó kép további színei e 256 szín valamelyikének árnyalatait használva kerülnek átalakításra. Ez általában tökéletesen felismerhető formában őrzi meg a képet, de nem célszerű, ha teljesen fényképhű kép tárolására van szükség. A GIF formátum előnye, hogy fájlmérete bármely más formátumnál kisebb. Ennek oka a veszteséges tömörítés, és ez egyben azt is jelenti, hogy a GIF fájlok használata kevés színt tartalmazó képek esetében célszerű.

196 KB

TIF – Tagged Image File Formátum

Az Internet távolról sem csupán a grafikai fájlok megjelenítéséről szól. Ha például kiadványszerkesztésre szánt képet és fájlokat készít, a TIF formátum tökéletesen megfelel. Továbbá a TIF alkalmas leginkább a fájlok egyik típusú gépről egy másik típusú gépre történő áthelyezésekor, mivel ezt a formátumot a nem Windows rendszerű gépek is könnyen felismerik. A TIF formátum lehetővé teszi a hatékony LZW tömörítési eljárás alkalmazását, habár így a fájl mérete nagyobb, ami a formátum legnagyobb hátránya.

386 KB

A népszerű JPG

Az Internet legelterjedtebb fájlformátuma a JPG vagy JPEG (Joint Photographic Experts Group rövidítése). A minőség a tömörítéssel változik.

Ez a formátum rendkívül népszerű, mivel az elérhető fájl méret más formátumokkal összehasonlítva kisebb, és a kezelt képekben szereplő színek száma elérheti akár a 16,7 milliót is. A fájlformátum ideális Internetes felhasználáshoz, képek felplylemezen vagy más hasonló

adathordozón történő áthelyezésekor. A legnagyobb probléma a JPG fájlok veszteséges mivolta. A formátum tökéletes, ha mentés után meg szeretné tekinteni a képet, de ha azt valaki más szeretné felhasználni, az újratömörítéskor a minőségromlás jelentős.

Különböző minőségek

Magas minőség

A jobboldalon látható kép 143 KB helyet foglal és teljesen valószínű. A kismértékű tömörítés megtartja az összes adatot, így magas képminőség érhető el.

143 KB

Közepes minőség

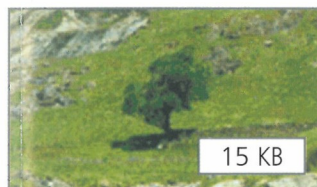
Itt ugyanazt a képet 59 KB méretre tömörítve láthatjuk. A minőség nem olyan tökéletes, de a különbség elhanyagolható. Tárterületet spóroltunk, de a minőségét gyakorlatilag megtartottuk.

59 KB

Alacsony minőség

Ezek a képek alacsony minőségűek, de kevés helyet foglalnak. Ha a kép nem olyan fontos, például egy háttér, akkor bátran válassza a nagyobb mértékű tömörítést.

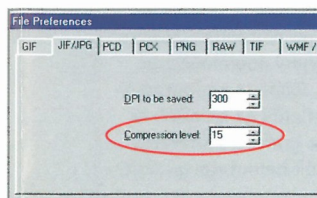

15 KB

JPG fájl tömörítésének beállítása

Mentéskor megválaszthatja a tömörítés fokát.

A kép elkészülte után lehetősége van a kívánt tömörítési szintet alkalmazva menteni. Válassza a **Fájl / Mentés másként** opciót. A fájl típus rovataiban a 'JPG-JPEG' sor jelenik meg, majd kattintson az **Options** parancsra. Állítsa be a megfelelő tömörítési szintet.

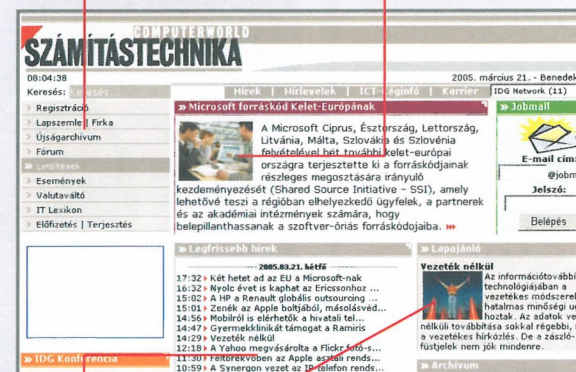
Fókuszban

A grafikai fájlok és az Internet

Honlapkészítéskor az optimális fájlformátumot használjuk, különben az egyes oldalak letöltése túl sok időt vesz igénybe. Lásuk, mikor érdemes a GIF, és mikor a JPG formátumot használni.

A nyomógombok megváltoznak, ahogy fölöttük elhúzza a kurzort. Animációhoz ideális a GIF formátum.

Ez a kép a magas minőség megőrzése érdekében JPG formátumú

A gomb és a cím is valójában GIF formátumban mentett grafikai fájl.

Ezek a kis grafikák GIF formátumúak, mivel nem használnak 256-nál több színt.

Ötlet

Ha JIF kiterjesztéssel találkozunk, a JPG formátumhoz hasonlóan kezelhetjük.

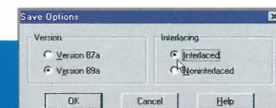

Kisokos

Honlapok grafikája

A GIF az egyszerűbb grafikákhoz, például ikonokhoz és vonalas rajzokhoz használható fájlformátum. Honlapon való felhasználását tökéletesítheti, ha minden képet interaktívá tesz. Az egymásba fonódás technikája az adatok egyszerű rendezése, amelynek eredményeképpen a kép váltakozó

függőleges vonalak formájában jelenik meg, ahogy a honlap letöltődik. A legtöbb grafikai program képes az egymásba fonódó technikát alkalmazó GIF formátum kezelésére. Ehhez mindössze arra van szükség, hogy a Mentés beállításai ablakban megjelölje az 'Interlaced' opciót.

QuickTime Pro videó

Készítsünk filmet

Tartalom

- ▶ A QuickTime Pro telepítése
- ▶ Szerkesszük saját házi videóinkat és klipjeinket
- ▶ Egészítsük ki filmünket feliratokkal és hangokkal

A QuickTime Próval teljesen átalakíthatjuk házi kameránkkal rögzített videóinkat. Az amatőr felvételeket kifinomult filmekké formálhatjuk, amelyeket elküldhetünk a családtagoknak és barátoknak, vagy feltehetjük a weboldalunkra. A jelenetek számítógépes szerkesztése során lehetőségünk van az unalmas vagy ismétlődő felvételek eltávolítására, a film teljes részeinek újrendezésére, ezáltal javítva a folytonosságot. A kivá-

lasztott képkockák másolásával és beillesztésével egyszerűen megismételhetjük a legjobb jeleneteket a filmben, ahányzor csak akarjuk. A QuickTime Pro lehetővé teszi magyarázó szövegek és hangok hozzáadását is, teljesebbé téve a produkciót.

A közönség

Bárki megnézheti elküldött videófájljainkat, akinek a számítógépén telepítve van a QuickTime Player program; így hamarosan az egész család és a barátok is élvezhetik remekműveinket.

Tudta-e?

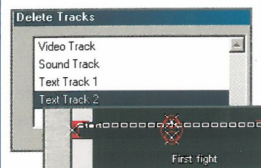
Az ingyen letölthető QuickTime Player programmal (www.apple.com/quicktime/download) megnézhetjük videófájljainkat. A QuickTime Player nagyon hasonló a QuickTime Próhoz, csak a szerkesztési képességek hiányoznak belőle.

Amennyiben a QuickTime Player megnyitásakor egy üzenetet látunk, hogy szeretnénk-e felfejleszteni programunkat, csak akkor kattintsunk az Upgrade now gombra, ha szeretnénk megvásárolni a QuickTime Pro programot. Máskülönbén kattintsunk a Later gombra.

Mit tud a számítógépem?

Kérdés-felelet

K Hogyan távolíthatom el a filmből a szükségtelen részeket?

F A helyezettjelzővel jelölje ki azokat a részeket, melyek már nem szükségesek. Menjen az **Edit** menübe az eszköztáron, és válassza ki a **Clear** parancsot. Mindig más néven mentse el a szerkesztett fájlokat, hogy később legyen lehetősége visszatérni az eredeti változathoz. Törölheti a teljes anyagot is az **Edit** menü **Delete Tracks** parancsával. Jelölje ki a nemkívánatos sávot vagy klipet, és nyomja meg a **Delete** gombot.

K Beállíthatom a filmet folyamatos lejátszásra?

F Igen. A **Movie** menüből válassza a **Loop** pontot. Ez folyamatos vetítésre állítja be a filmet. Ha azt szeretné, hogy más számítógépeken is folyamatosan menjen a film, más formátumban kell elmentenie. A **File** menüből válassza ki a **Save As** pontot, bejelölve

a 'Make movie self-contained' lehetőséget. Persze így is lenyomhatja a **Pause** gombot a vetítés megállításához.

K Szükségem van extra memóriára vagy különleges hardverre a számítógépes videószekészteshez?

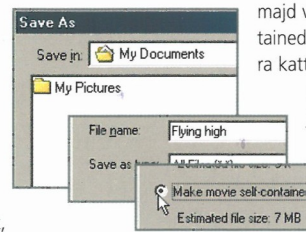

F Nem. A QuickTime különböző videóformátumokat – beleértve az AVI, FLV/FLC, DV (digitális videoszabvány) és a web életre keltéséhez használt GIF formátumokat is – képes megnyitni és kezelni. Legalább 128 MB memóriára lesz szüksége. Ha hangokat is szeretne hozzáadni, akkor kell egy SoundBlaster kompatibilis hangkártya is. Szüksége lesz még egy soros kábelre vagy egy FireWire kábelre, amelyekkel összekötheti a kameráját a számítógéppel. A pontos eljárás, amellyel a videót a kameráról a számítógépre töltheti, függhet a készülékektől is, ezért nézzen utána a pontos összekapcsolásnak a kézikönyvükben.

Hibakereső

Hiányoznak a feliratok, amikor egy másik gépen játsszuk le a filmet.

Ha azt szeretnénk, hogy a film más gépeken is lejátszható legyen, másféleképpen kell elmentenünk. A **File** menüből válasszuk a **Save As** pontot. Írjuk be az új fájlnévet,

majd válasszuk ki a 'Make movie self-contained' lehetőséget, mielőtt a **Save** gombra kattintanánk. Használjuk ezt a példányt, amikor másik gépen szeretnénk lejátszani a filmet a QuickTime Playerrel. Minden sáv és a feliratok is ebbe a fájlba lesznek elmentve, és bármelyik számítógépen megjeleníthetők.

Mit tud a számítógépem?

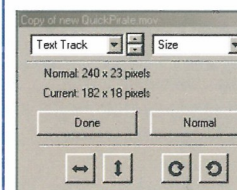
Szótár

Időcsúszka Egy csík a QuickTime ablakában, a videó képe alatt, amely a film vagy a hang hosszát jelzi.

Helyezettjelző Kis fekete tölcser, amely mozog az időcsúszkán, ahogyan a film halad előre. Húzzuk előre vagy hátra a jelzőt, aszerint, hogy a képkockák előre vagy hátra szeretnénk haladni.

Get info Párbeszédablak, amely adatokat tartalmaz a filmünkről, beleértve a sávokat és a film hosszát, illetve különböző parancsokat is tartalmaz.

Sáv A QuickTime filmek képet, hangot és szöveget tartalmazó sávokból tevődnek össze, amelyek egyszerre vagy egymás után futnak.

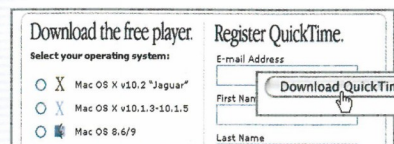

A kezdetek

A QuickTime Pro csak az Apple weboldaláról szerezhető be. Telepítsük az ingyenes QuickTime programot, majd vásároljuk meg a kódot, ami hozzáférhetővé teszi a QuickTime Pro további lehetőségeit.

1 Nyissuk meg a webböngészővel a www.apple.com/quicktime/download oldalt.

2 Ha eddig még nem tettük meg, telepítsük a QuickTime-ot a gépünkre. Válasszuk ki a megfelelő operációs rendszert, töltsük ki a részleteket a 'QuickTime regisztrálása' mezőben.

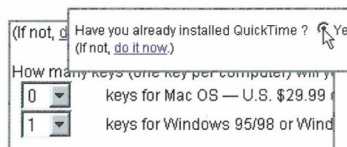

Kattintsunk a 'Download QuickTime-ra, majd OK, végül Save.

3 Kattintsunk kétszer a QuickTime installer ikonra és kövessük a megjelenő utasításokat.

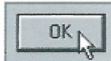
4 A QuickTime telepítése után rákattinthatunk a Buy Now gombra a letöltési oldalon.

5 Bizonyosodjunk meg róla, hogy a QuickTime feltelapított a gépünkre, majd kövessük az utasításokat a Windows változatunknak megfelelő kód megrendeléséhez.

6 Ha megkaptuk a kódot, kattintsunk a Vezérlőpultban a QuickTime ikonra. Válasszuk a Registration lehetőséget a felugró menüből, és kattintsunk az Enter Registration gombra.

7 Adjuk meg a nevet és a kódot a megfelelő mezőkben, aztán kattintsunk az OK gombra, és máris hozzáférünk a QuickTime Pro nyújtotta további szolgáltatásokhoz.

Kisokos

Hangsávok

További hangokat adhatunk a kamera által rögzített hangok mellé. A File menüben kiválasztva az Open Movie pontot keressünk egy hangfájlt. Találhatunk néhányat a C:\Windows\Media könyvtárban is. Válasszuk ki az egyiket, és kattintsunk a Convert gombra. Amikor a kép nélküli

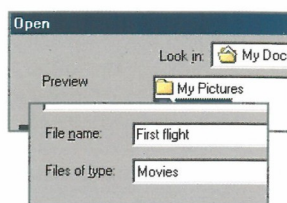
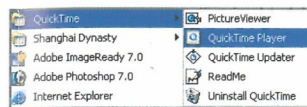
QuickTime ablak megjelenik, húzzuk a helyzetjelzőt az időcsúszka jobb oldalára, és nyomjunk Ctrl+C-t. Nyissuk meg a videófájlt. A Ctrl és az Alt billentyűket lenyomva válasszuk ki az Edit menüből az Add pontot. A film legközelebbi lejátszásakor hallhatjuk az új hangsávot is.

Filmszerkesztés

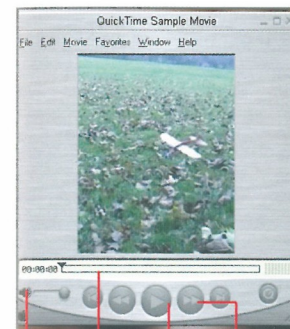
Amint áttöltöttük a videót a számítógépre, elkezdhetjük a videó vágását és a jelenetek átrendezését, amivel gördülékenyebb filmet kreálhatunk.

1 A QuickTime Pro megnyitásához kattintsunk a Start/Minden program/QuickTime/QuickTime Pro sorra.

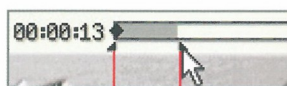

2 Kattintsunk a File menü Open Movie pontjára. Keressük meg a keresett videófájlt. Ha a videó QuickTime formátumban van, akkor a gomb felirata Open lesz, ha más formátumban van, akkor Convert.

3 A filmet a Play és a Pause gombok segítségével nézhetjük meg. A hangot a Volume control használatával állíthatjuk be.

4 Jelöljük meg a film bármely elmozdítandó részét a kiválasztás kezdete és a kiválasztás vége jelölőkkel (két kis háromszög az időcsúszka alatt). A kiválasztott képkockák szürkére színeződnek.

Kiválasztás kezdete

Kiválasztás vége

5 Válasszuk ki az Edit menüben a Cut pontot. A helyzetjelzőt vigyük arra a pontra a csúszkán, ahová szeretnénk a kiválasztott részt beilleszteni, majd válasszuk ki az Edit menüben a Paste pontot. Nyomjuk meg a Play gombot a módosítások megtekintéséhez.

Ötlet

A film részleteit helyezzük új fájlba. Kattintsunk a File/New Player-re, és nyomjunk Ctrl+V-t.

Feliratok hozzáadása

A feliratok segíthetik a nézőt a jobb megértésben. Magyarozó szövegeket adhatunk a filmhez, és még tesztre is szabhatjuk őket, megadva a használt betűtípust és annak méretét.

1 Nyissuk meg a Jegyzetlombot. Start gomb, majd Minden program, Kellékek és Jegyzetlomb. Írjuk be a szöveget, amit szeretnénk megjeleníteni a filmben. Jelöljük ki a szöveget az egérrel. A Szerkesztés menüből válasszuk ki a Másolás parancsot. Másoláshoz használhatjuk a Ctrl+C billentyűket is.

2 Kattintsunk vissza a QuickTime ablakba. Tartsuk lenyomva a Ctrl, Alt és Shift billentyűket, és válasszuk ki az Edit menüből az Add Scaled parancsot. A szöveget így feliratként hozzáadtuk a filmhez.

3 Ahhoz, hogy a felirat a képernyő alján lévő, a program által előre meghatározott helyre kerüljön, a Movie menüből válasszuk ki a Get Movie Properties pontot. Lépjünk a bal oldali mezőben a 'Text Track' és a 'Size' részre. Kattintsunk a Normal gombra.

4 Ha máshová szeretnénk tenni a feliratot, például a képernyő tetejére, akkor kattintsunk az Adjust gombra. A felirat területét piros jelek mutatják. Húzzuk az egérrel a feliratot a kívánt helyre, vagy használjuk a nyilakat a felirat elforgatásához.

Amikor elégedettek vagyunk a felirat helyével, kattintsunk a Done gombra. A továbbiakban a felirat a filmvetítés során ezen a helyen fog megjelenni.

5 Menjünk a File menübe, aztán Save As. Módosítanunk kell a fájl nevét, ha QuickTime filmként szeretnénk egyesíteni a feliratot és a videót. Válasszuk ki a 'Make movie self-contained' lehetőséget, és mentjük a videófájlt másik néven.

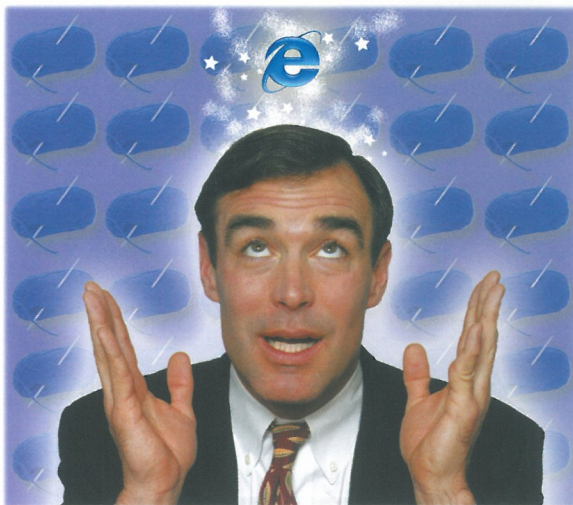

Tervezzünk weblapot

Almodjunk a Dreamweaverrel

Tartalom

- ▶ Hozzuk létre saját weblap-tervünket
- ▶ Adjunk hivatkozásokat weblapunkhoz
- ▶ Tanuljunk a háttér-színekről
- ▶ Hogyan töltsük fel oldalunkat az Internetre?

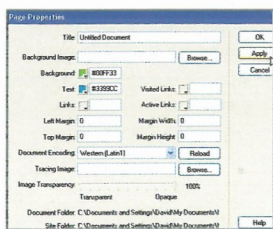

A Macromedia Dreamweaver MX nagyszerű program, mely saját internetes oldalunk készítése közben megtanít a weblaptervezés fortélyaira. A program eszközeinek gazdagságát, a Tulajdonságok menüt, az Indítópultot és a Kódblakot látva kedvet kapunk a weblapokat alkotó HTML kód írásához, és látni fogjuk, mitől lesz vonzó és könnyen áttekinthető egy oldal.

Lapok mindenkinek

Hozzáadhatunk képeket, formázhatjuk a szöveget, és kiválaszthatjuk a háttér és a betűk színét. Hivatkozásokat helyezhetünk el az oldalakon, és mentés előtt ellenőrizhetjük alkotásunkat webböngészőnkben. Vannak kész

weblap-sablonok, melyek segítséget nyújthatnak, amíg nem mozgunk otthonosan a weblapkészítés tudományában. Akár közösségi, személyes vagy üzleti lapot szeretnénk tervezni, a Dreamweaver a megfelelő eszköz.

is. Képeket adhat a háttérhez, megadhatja a képek átlátszóságát, és beállíthatja a karakterkódolást is. Ha változtat valamit, mindig kattintson először az Apply gombra, nézze meg, mit csinált, és csak ezután kattintson az OK gombra.

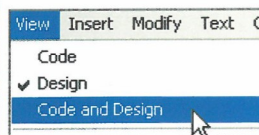
Tudta-e?

Weblapja összes beállítását ellenőrizheti a Page Properties párbeszédablakban. Lépjen a Modify, majd a Page Properties pontra. Innen nemcsak a szöveg és a háttér színét változtathatja meg, hanem a címet, a hivatkozások színét, a margókat

Kérdés-felelet

K Nem írok kódot a lapok tervezéséhez. Megnézhetem ennek ellenére a weblapok kódját?

Fügen. Megnézheti a kódot a lap tervezése során a **View** menü **Code and Design** pontjára kattintva. Ekkor megjelenik a kód a főképernyő tetején. Ha a kód ablakát a terv ablaka nélkül szeretné látni, kattintson a View menü **Code** pontjára.

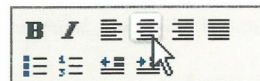

K Megformázhatom a weblapomhoz írt szöveget?

Fügen. Amikor a lap szövegét írja, jelölje ki, és menjen a **Properties** részhez a főképernyő alján. Kattintson a nyílra a Text panel mellett, és válassza ki a kívánt betűtípust. Menjen a Size panelhez, és jelölje ki az új betűméretet. Ha szeretné, használhatja a félkör- és dőlt betűfajtaikat is. A szöveg formázása után kattint-

son valamelyik igazítási lehetőségre.

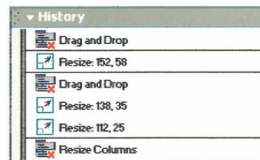

K Hogyan használjam a History panelt?

F Ez a panel a dokumentum végrehajtott összes változtatást mutatja a lap megnyitása vagy szerkesztése óta. A panel megnyitásához kattintson sorban a Window **Others** és **History** pontra. Úgy lehet az utolsó műveletet visszavonni, ha a csúszkára kattint a panel bal oldalán, és egy

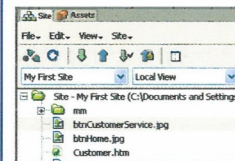

sorral feljebb húzza. A művelet szürkére változik. Ha mégis szeretné végrehajtani a műveletet, húzza vissza a csúszkát. Ez lehetővé teszi, hogy játszadozzon a kinézettel anélkül, hogy folyton az Edit menübe kellene mennie.

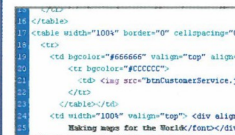

Szótár

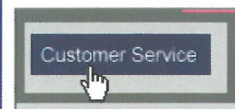
Alapkönyvtár Ez a merevlemezen található mappa tartalmazza weblapunk összes adatát.

HTML (HyperText Markup Language) Hivatkozás kijelölő nyelv. Az internetes dokumentumok nyelve, amely címkék közé helyezett információkkal írja le az oldal szerkezetét és kinézetét.

Hivatkozás A weblap egy része, mely egy másik helyre hivatkozik azon a lapon vagy egy másik lapon. A hivatkozásként szolgáló szövegre vagy képre kattintva hozhatjuk azt működésbe.

Hibakereső

Nem tudjuk a weblapot törölni a listánkról.

Vigyázzon, mert a törlés műveletet nem lehet visszavonni! Kattintson a **Site** menü **Edit Sites** pontjára. A párbeszédablak megjelenése után kattintson a törölni

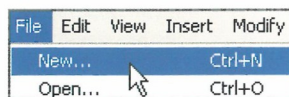
kívánt oldalra a listából, és kattintson a Remove gombra. Figyelmeztető ablak jelenik meg, amely emlékeztet, hogy a műveletet nem lehet visszavonni. Kattintson a **Yes** gombra az oldal törléséhez.

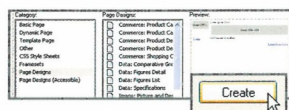
Új lap létrehozása

A weblapkészítés első lépése a Page Design kiválasztása, amelyben megtervezhetjük remekművünket.

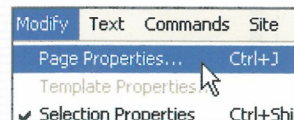
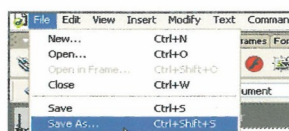
1 A Dreamweaver megnyitásakor egy dokumentum is megnyílik. Zárja be, és menjen a **File** menübe, majd kattintson a **New** pontra.

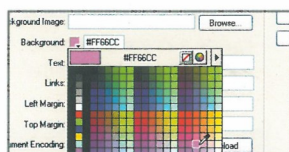
2 A New Document párbeszéd-ablakban válasszon egy tervet a Page Design mezőben, és kattintson a **Create** gombra.

3 Amikor az új terv megjelenik, kattintson a **File** menü **Save As** pontjára. Keresse meg weblapja mappáját, és kattintson a **Save** gombra.

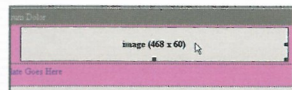

4 Szöveg hozzáadásához és a háttérszín megváltoztatásához válassza a **Modify** menü **Page properties** pontját.

5 A Page properties ablakban, keresse meg a **Background** mezőt, és kattintson a kis nyílra. A színpalettáról válassza ki a megfelelő színt.

6 A **Text** panel mellett kattintson a nyílra, és válasszon színt a szövegnek. Kattintson az **OK** gombra és térjen vissza a főképernyőre.

8 Megjelenik egy információs ablak, mely szerint a képet a weblap alapkönyvtárába kell másolnia. Tegye így, kattintson a **Yes** gombra. A Copy File As ablakban keresse meg weblapja képeinek mappáját és kattintson a **Save** gombra.

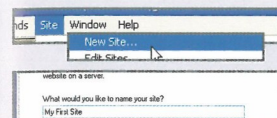

Fókuszban

Tegyük lapunkat az Internetre

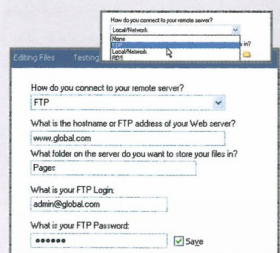
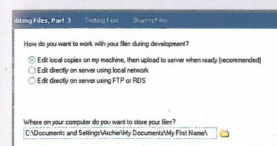
Létrehozhatunk egy mappát a merevlemezen weblapunk számára, és elkészülte után feltölthetjük egy kiszolgálóra.

1 Kattintson a **Site** menüre, és válassza a **New Site** pontot. Az első képernyő megjelenésekor adjon nevet a weblapnak, és kattintson a **Next** gombra.

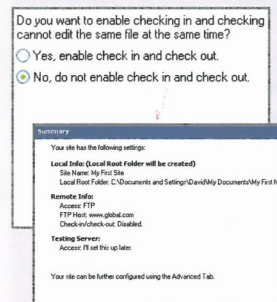

3 A következő képernyőn válassza az 'Edit local copies on my machine, then upload to server when ready' (Helyi példány szerkesztése, majd feltöltés a kiszolgálóra, amikor kész) lehetőséget. Adjon nevet a fájlokat tároló mappának.

2 A következő kép azt kérdezi, akarunk-e valamilyen kiszolgáló technológiával dolgozni. Kattintson a megfelelő kiválasztó gombra, majd a **Next** gombra.

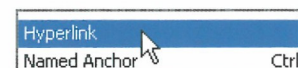
5 A Sharing Files, Part 2 képernyőn kattintson a 'No' kiválasztó gombra, majd kattintson a **Next** gombra. Amikor a Summary megjelenik, ellenőrizze a beállításokat, és kattintson a **Done** gombra. Feltöltheti a fájlokat tárhelyre, ha elkészültek. A létrehozott oldal részletes adatai megjelennek a főképernyőn.

Hivatkozások hozzáadása

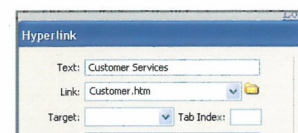
Ha több lapot létrehoztunk, készítsünk egy hivatkozást, mely elvisz egyik lapról a másikra.

1 Egérkattintással hozzon létre egy beszűrési pontot, vagy jelölje ki az ideiglenes szöveget a lapon, amelynek helyén a hivatkozás lesz.

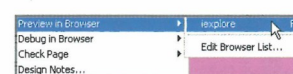
2 Kattintson az **Insert** menü legördülő listájából a **Hyperlink** pontra.

3 A Text panelen írja be a hivatkozásként megjelenítendő szöveget.

4 A Link panelen írja be a webcímet, amire a hivatkozás mutat, és kattintson az **OK** gombra. Törölje az ideiglenes szöveget.

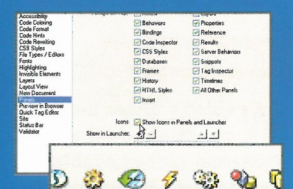
5 Ellenőrizze a csatolást! A **File** menüből válassza a **Preview in Browser** pontot, és kattintson a böngészőre a listából. Amikor a böngésző megnyílt, vigye a kurzort a hivatkozásra; a kurzor mutató kézzé változik. Kattintson a csatolásra, és a második lap fog megjelenni. Zárja be a böngészőt, így visszakérül a Dreamweaverbe.

Kisokos

Az indítópult

Idő megtakarítása céljából az **Edit** menüből válassza ki a **Preferences** pontot, és kattintson a **Panels** pontra. Kattintson a 'Show Icons in Panels and Launcher' jelölőnégyzetre, majd az OK-ra. Előutíthatja az Indítópult a képernyő alján, éppen a Properties rész fölött. Ikonokat tartalmaz, amelyek a

Dreamweaver leghasznosabb funkcióit indítja el, beleértve a HTML ablakot és a Properties palettát.

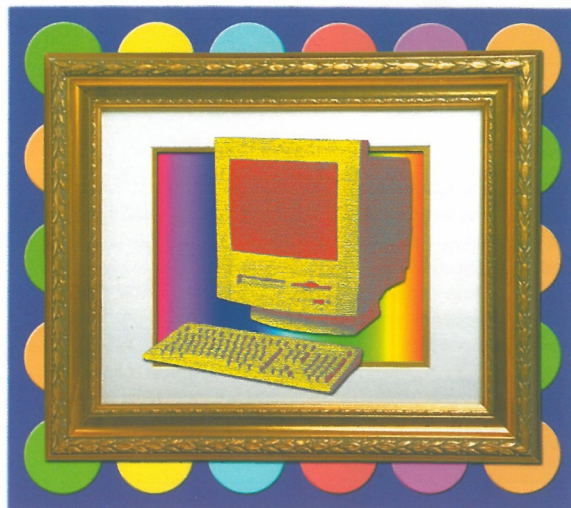
Számítógépes remekmű

Mesteri hatás

Tartalom

- ▶ Képek átváltoztatása számítógépes alkotásokká
- ▶ Az új kép összemosása az eredetivel
- ▶ Képek készítése honlapokhoz
- ▶ Izgalmas képi effektusok felfedezése

Művészinek mondható festményt létrehozni nagyon sokféleképpen lehet, többek között a számítógép is nagyszerű eszköz erre. A megfelelő szoftvert használva mi is alkotunk remekműveket. Akármelyik fotóból vagy képből formálhatunk izgalmas variációkat, új színeket és árnyékokat adva a képet alkotó pixelekhez, vagyis képpontokhoz. A professzionális szoftverek megis-

merése hosszú ideig tarthat, de van egy sokkal gyorsabb út is.

Hatáskeltés

A Repligator egy grafikai szoftver, amely egy varázslót használ a lépek bemutatásához, melyekkel

meglepő hatásokat hozhatunk létre a képen anélkül, hogy hónapokat töltenénk a bonyolult ismeretek és technikák megtanulásával.

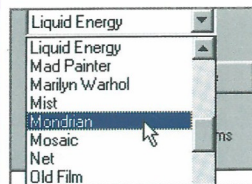
Tudta-e?

Az olyan programok, mint a Repligator számtalan művészeti technikát biztosítanak egy könnyen kezelhető szoftverbe csomagolva. Ezeket használva számos népszerű effektust kreálhatunk, melyeket hosszú idő létrehozni – és gyakorlott kéz szükséges

hozzá – az alapoktól kezdve. A Repligator sok effektusa a valódi művészi megközelítést követi. Például a 'Warhol' effektussal színezett panelekre osztható a kép, ami nagyon hasonlít Andy Warhol jól ismert Marilyn Monroe portréjára.

Kérdés-felelet

K Hogyan tudhatom meg, mit tesznek az egyes effektusok?

F Mielőtt több effektust alkalmazna a képre, megnézheti minden egyes effektus leírását a program súgó-jában. Nyomja meg az **F1** billentyűt, és válassza ki a **List of Effects** hivatkozást. Egy-egy effektusra kattintva megjelenik annak leírása. Mindemellett megnézhet egy bemutatót is minden effektusról, ha megnyit egy képet, s aztán megnyomja az **F12** gombot.

K Nem tudom, hogyan találhatom meg a weboldalam háttérének pontos színét.

F Nyissa meg a weboldalt a böngészőjében, és válassza ki azt a parancsot, amelyik megjeleníti a HTML kódot. Például az Internet Explorerben

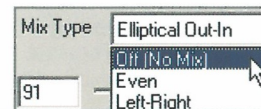
válassza a **Nézet** menüből a **Forrás** pontot. Keressen rá a '<body bgcolor=' szövegre. A hat számjegyű hexadecimális szám a karaktorsor mögött az oldal színét jelzi. Másolja be ezt a **Web Fade color** mezőbe.

K Miért nem tudom menteni a képeket?

F Frissíteni kell a Repligator-t a teljes verzióra. Vásárolja meg a szoftvert az Interneten a www.ransen.com/repligator címen, amennyiben szükségesnek tartja.

K Úgy tűnik, az effektus csak a kép felén látszik. Miért?

F A varázsló ezt választotta az effektus lehetséges beállításai közül. Az effektus használata után nyomja meg az **F9** billentyűt. Válassza ki az **Off (No Mix)** lehetőséget, így a hatás az egész képre vonatkozik majd.

Hibakereső

Nem találta meg azt az effektust, amit szeretett volna.

Miközben új képeket hoz létre, a Repligator tárolja őket a memóriájában. Ha sok kép gyűlik össze, nehéz lehet őket megtalálni az eszköztár segítségével. Segtségünkre siet a

View menü **Sequence Overview** lehetőség, amely időrendben mutatja eddigi próbálkozásait. Dupla kattintással bármelyik képet a főablakba emelheti.

Szótár

Bgcolor: Egy weblap HTML kódjának azon része, mely meghatározza a háttér színét. Az oldalnak lehet egy

általános háttérszínű, és lehetnek külön háttérszínei a táblákban lévő celláknak is.

Hexadecimális: Számzási séma, mely 16 értéket használ a tízes számrendszer 10 értékével szemben.

A 16 érték: 0-9-ig, plusz A, B, C, D, E és F.

Pixel: Számítógépes kép megjelenítésére használt pont. A pixelek miniatűr mozaikként működnek, melyekből összeáll egy nagyobb, felismerhető kép.

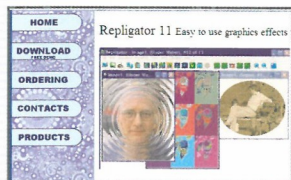
Forrás: A HTML-kód, amely megjeleníti a weblapot a böngészőben. Az Internet Explorerben megnézheti egy weblap kódját, ha a **Nézet** menü **Forrás** pontjára kattint.

A Repligator letöltése és telepítése

A teljes verzió megvásárlása előtt kipróbálhatók az effektusok az Internetről letölthető Repligator demóváltozattal is.

1 A böngészőbe tölts be a Repligator honlapját, ami a www.ransen.com/repligator címen érhető el. Kattintson a **Download Free Demo** gombra.

2 Kövesse a letöltési hivatkozást, és mentse a fájlt az Asztalra. Körülbelül 1,5 MB a mérete és mindössze néhány pillanatra letölteni. Helyezzen el könyvjelzőt az oldalhoz, hogy könnyen visszatalljon, ha szeretné megvenni a teljes verziót.

[Download Repligator Now](#)

(The file is 1.5 MBytes)

Ötlet

Internetes vásárlás esetén készítsen a fájlról biztonsági másolatot.

3 Haladjon végig a telepítő képernyőin. Ha a telepítés befejeződött, kattintson az Asztalon a Repligator ikonjára.

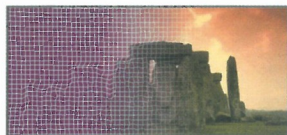

Művészi hatások finomhangolása

Ha talált egy effektust, ami tetszett, variálhat egy kicsit a beállításokkal is, amelyeket a Repligator használ a képek létrehozásához.

1 Ha már többféle effektust kipróbált, válasszon egyet, és nyomja meg az **F8** billentyűt a beállítások véletlenszerű módosításához.

2 A Repligator alkalmazza az effektust – jelen esetben a Net nevűt – és egy másik beállítással árnyalja a képet.

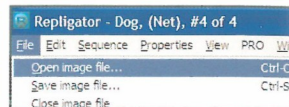

3 Ha szeretné saját maga módosítani a beállításokat, nyomja meg az **F9** billentyűt, amely előhívja a beállítások ablakot. Próbálgassa a beállításokat a kívánt eredmény eléréséig.

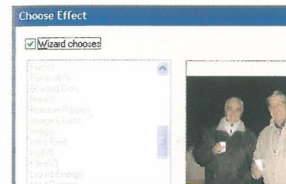
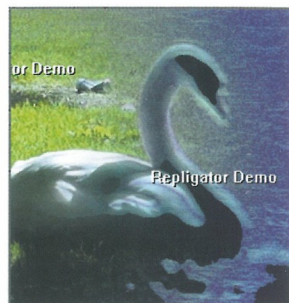
Mit tud a számítógépem?

A Repligator varázsló használata

Nyisson meg egy képet, és bízva a varázslóra a különböző művészi effektusok bemutatását.

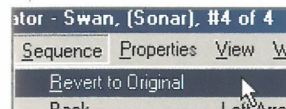

1 Indítsa el a Repligort, és kattintson a **File** menü **Open image file** pontjára. Válasszon egy képet a merevlemezről. A Repligator azonnal felajánlja a varázsló

szolgáltatait. Kattintson az **OK** gombra.

2 A varázsló egy véletlenszerűen kiválasztott effektust alkalmaz a képre. A bemutatott példa a Sonar nevű. Ez az effektus fémes hatást kelt. Az effektus eltávolításához kattintson a **Sequence** menü **Revert to original** pontjára.

3 Nyomja meg az **F7** gombot egy másik effektus kipróbálásához. Itt az Old Film (régi film) effektust használtuk a képre. Ahányszor csak megnyomja az **F7** billentyűt, egy új hatást láthat.

4 Minden egyes kép hozzáadódik egy képsorhoz, amit a Repligator tárol. A demóverzió 20 kép tárolását engedélyez. Saját effektust is választhat az **F6** billentyű megnyomásával. Vegye ki a pipát a 'Wizard chooses' négyzetből, és válasszon egy effektust.

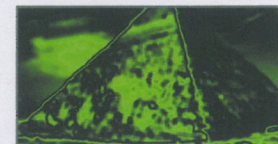

Fókuszban

Mixeljük a képeket

Ha talál egy jó effektust, de az elnyomja a képet, próbálja meg ötvözni a kettőt az eredeti kép részének visszaállításával.

1 Néhány effektus olyan erőteljes, hogy nem látni tőle az eredeti képet. Például az egyiptomi piramis körvonala élénk színekben pompázik a **Liquid Energy** effektus alkalmazása után.

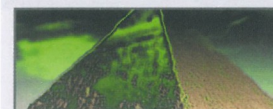

2 Az effektus kiválasztása után, az effektus beállításai között, a jobb alsó sarokban található lenyíló mezőt állítsa **Even**-re.

Ötlet

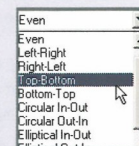
Mindig új néven mentse a képet, elkerülve az eredeti kép felülírását.

3 Az ötvözött kép megjelenik. Figyelje meg, hogy a zöld minta már csak egy vékony réteg az eredeti piramison.

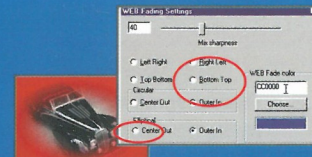
4 Ismételje meg az eljárást más ötvözési beállításokkal. Például a **Top Bottom** beállítással a kép tetején erősebb lesz a hatás, mint az alján.

Kisokos

Webes átmenet

Ha van weboldala, előny követhet egy különleges effektusból, mely belesimítja a képeket a weboldal háttérébe. A kép megnyitása után válassza ki a **Web Fade** effektust. A beállítások ablakban a 'Web Fade color' mezőbe írja be a weboldala háttérszínének HTML kódját

használt színt. Csökkentheti a 'Mix sharpness' beállítást, ha nagyon sima átmenetet szeretne.

Mit tud a számítógépem?

Képeslap Valentin napra

**Saját
tervezés**

Tartalom

- ▶ Saját tervezésű képeslapok készítése
- ▶ Szöveg beillesztése a képeslapba
- ▶ Grafikák, fotók hozzáadása
- ▶ A képeslapok mentése

A Hemera cég Greeting Card Creator (képeslap-készítő) programjával magunk készíthetjük el üdvözlőkártyáinkat. A lehetőségek széles skáláját próbálhatjuk ki kreatív munkánk során fotók, képek, grafikák, zeneszámok beillesztésével. A képeslapokat alkalomhoz és stílushoz tudjuk igazítani, és ha éppen nincs ötletünk vagy időnk hosszasan tervezgetni, akkor a programba épített sablonok lesznek segítségünkre.

Lap minden alkalomra

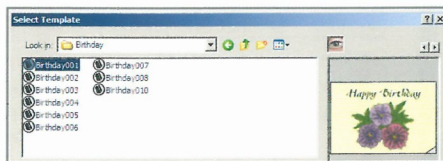
Az üdvözlőlaponkat kinyomtathatjuk, illetve többféle formátumban is elmenthetjük, HTML fájlként a weben is megjeleníthetjük, vagy e-mailen keresztül elküldhetjük. Még személyesebbé tehetjük a kész kártyát, ha zene-

számot is illesztünk hozzá, hogy amikor a címzett kinyitja, megszólaljon egy szép melódia. Alkalmat bármikor találhatunk rá, hogy valakit meglepjünk egy képeslappal, és biztosak lehetünk benne, hogy örömet szerezünk családjunknak, barátainknak.

Tudta-e?

Ha nincs ötlete, választhatja az előre elkészített beépített sablonokat. Ezek különböző események szerint vannak kategorizálva.

Íme néhány esemény, amelyre a programban sablonokat találhatunk: karácsony, hús-

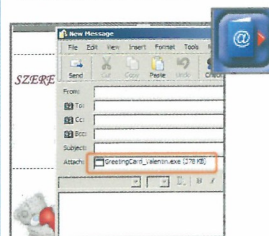

sunknak határt szabnak. Az angol nyelvű szöveget pedig átírhatjuk magyar nyelvűre.

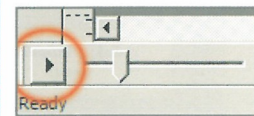
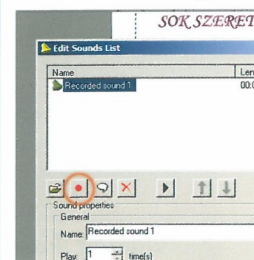
vét, születésnap, esküvő, Valentin nap. A sablonokat is saját ízlésünkre tudjuk szabni, nem kell attól tartani, hogy kreativitásunknak határt szabnak.

Kérdés-felelet

K El tudom küldeni a képeslapot e-mailen keresztül?

F Igen. Ha elkészült a képeslappal, menjen a File menübe, és ott válassza a **Send Card...** (Kártya elküldése) alponthoz. Ekkor megjelenik

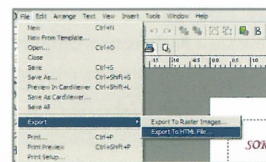
egy üres levél, amelybe a képeslapot tartalmazó fájl be van illesztve. Címezze meg az e-mailt és már küldheti is.

K Hogyan adhatok hangot a képeslapomhoz?

F Álljon a képeslap azon oldalára, ahol szeretné, ha a hang megszólalna. A program felületének alsó részén talál egy harangot ábrázoló ikont. Nyomja meg. Ennek hatására előjön az Edit Sounds List ablak, ahol elkészítheti a hangfelvételt mikrofon segítségével, és beállíthatja, hogy a lejátszás hogyan történjen meg. Új felvételhez a piros kör gombot kell megnyomnia. Az **OK** gomb megnyomásával mentheti el a beállításokat.

K Hogyan menthetem el a képeslapomat weboldalként?

F Menjen a File menübe, kattintson az **Exportra**, majd a két lehetőség közül válassza az **Export to HTML file...** pontot. Végezze el a szükséges méret- és színbeállításokat, majd nyomja meg az **OK** gombot.

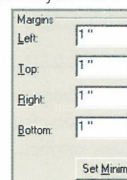

Szótár

SOK SZERETETTEL:

HTML Hyper Text Markup Language. Olyan nyelvet jelent, amellyel dokumentumok készíthetők a webre. **Szövegdoboz** Kijelölt terület, amelybe szöveget vagy egyéb objektumot lehet elhelyezni, és bárhová helyezhető a dokumentumon belül, illetve szabadon formázható a benne lévő adattartalom. A programban a szövegdobozokat szaggatott keretek jelzik.

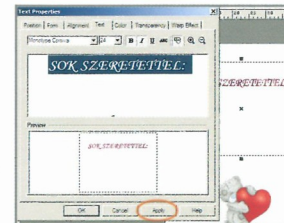
Margók Azok a fehér, használaton kívüli határoló sávok a lapok vagy a szövegdobozok szélein, amelyek méretét megváltoztathatjuk a szöveg elhelyezkedésétől függően.

Hibakereső

A szöveg formázásakor néhány beállítás eltűnik.

Talán az egyes beállítások után nem nyomja meg az **Apply** (Alkalmaz) gombot vagy a formázandó szöveg nincs kijelölve. Lépjen a szövegdobozra (dupla kattintás), majd a megjelenő ablakban jelölje ki a szöveget

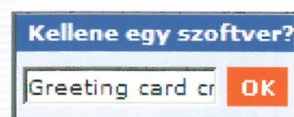
vagy annak egy részét, és tegye meg a formázási beállításokat. A művelet végén nyomja meg az **Apply** gombot. Ha ugyanezen ablak másik fülére kattint, tegye meg a kijelölést, ha eltér az előbitől, majd ismét végezze el a szükséges beállításokat. **Apply**, végül **OK**.

Új képeslap készítése

Az első lépés az üdvözlőkártya elkészítésénél az, hogy letöltsd az Internetről a Greeting Card Creator programot.

1 Böngésző programja segítségével menjen a <http://www.origo.hu/oldalra>, ahol a főoldalon szoftvereket tud keresni. A bal oldalon megtalálja a kis szövegdobozt. Írja be a Greeting Card Creator program címet. Nyomjon **OK**-t.

2 A megjelenő listából válassza ki a **Greeting Card Creator**-t, és kattintson rá. Megjelenik egy rövid ismertető. A **Letöltés**re kattintva ingyenesen letöltheti a szoftvert számítógépére.

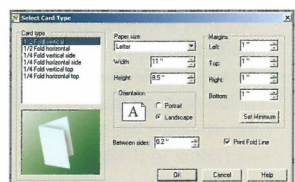
3 Ha a programot letöltötte a gépére, telepítse is fel, és már kezdheti a képeslapok tervezését.

4 A program elindítását követően a megjelenő ablakból válassza a **Create new design** lehetőséget.

5 Megjelenik a **Select card style** ablak, amelyből kiválaszthatja, hogy milyen legyen a képeslap, vízszintes vagy függőleges elhelyezkedésű, egy vagy több oldalas. Ugyancsak itt adhatja meg a képeslap méreteit és a margók beállításait is.

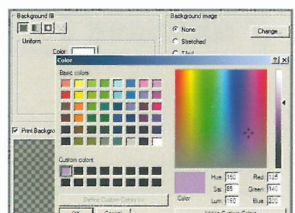
6 Válassza az álló elhelyezkedésű kettéhajtott képeslaptípust. Ha az alapon megadott értékeken változtatni szeretne, tegye meg, majd nyomja meg az **OK** gombot.

7 A program fő ablakában láthatja a kiválasztott üres képeslapot. Kezdje az első oldalal, adjon neki háttérzín. Az eszköztárból válassza a **Background Optionst**.

8 Kattintson a **Color** gombra, és a megjelenő színpalettáról válasszon egy tetszetős színt, ami a képeslap háttérét adja majd. **Add**, majd **OK**.

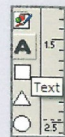

Fókuszban

Szöveg hozzáadása képeslaphoz

A képeslaphoz romantikus, vidám vagy éppen üdvözlő szöveget is adhat, amely kifejezi az alkalom jellegét.

1 Kattintson a baloldalon található ikonok közül az 'A'-ra, amely a szöveg be-
szúrását teszi lehetővé.

2 Kis keresztte változik a kurzor a képeslapon. Segítségével kijelölheti a szöveg elhelyezkedését. A szövegdobozt egy szaggatott keret jelzi.

3 Gépelje be például, hogy 'Boldog Valentin napot!', majd az egérrel jelölje ki a szöveget, hogy formázni tudja. Adja meg a szöveg betűtípusát és nagyságát, és igazítsa középre. A jobb oldalon lévő színskálából kedvére színezheti a feliratot.

4 A szöveg formázásához további lehetőség, ha megnyomja a bal oldali ikonok közül a nyilat, majd a szövegdobozra duplán kattint. Ekkor a **Text Priorities** ablakban különböző beállításokat próbálhat ki.

Kisokos

A remekmű mentése

Ha a képeslappal elkészült, érdemes elmentenie, hogy a későbbiek során kinyomtathassa, továbbszerkeszthesse vagy ötleteit felhasználhassa újabb képeslapokhoz. Menjen a **File** menübe és válassza a **Save as...** gombot, és keresse meg azt a helyet a számítógépén, ahova el szeretné

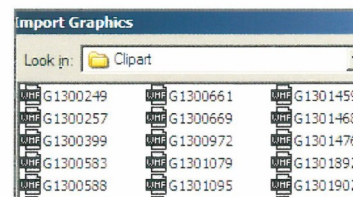

menteni a képeslapot. Végül nyomja meg a **Save** gombot.

Díszítés képek hozzáadásával

Az igazán szép megjelenéshez szükséges lehet néhány kép rátétele is a képeslapra. Ehhez használhatja a Clip Art képeit is, de akár saját digitális fotóit is. A beillesztés igazán egyszerű, az eredmény pedig látványos.

1 A menüsorból kattintson az **Insert** pontra, majd válassza az **Image** alpontra, és a kurzorral jelölje ki a kép helyét a képeslapon.

2 Ekkor felugrik az **Import Graphics** ablak, ahonnan kiválaszthatja a megfelelő képet, illetve más könyvtárakban lévő fotóit is kikeresheti és beillesztheti.

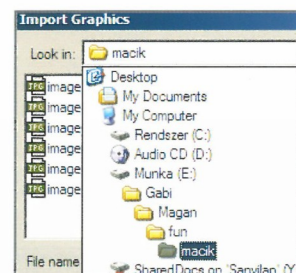
3 A beillesztett kép méretét és elhelyezkedését is be tudja állítani, ha ismét a nyíl ábrázoló ikonra kattint, és a kis méretező négyzeteket a kurzorral a megfelelő helyre mozgatja. Még pontosabb

beállításokat végezhet, ha duplán kattint a képre, és az ablakban számértékekkel adja meg a kép pozícióját.

A képeslap belseje

Ide kerülhet egy kicsit hosszabb szöveg, vers vagy levélke. Miután ez egy Valentin-napi kártya lesz, ne felejtse el anonim maradni.

1 Kattintson a képeslap jobb alsó sarkában látható kis számárfülre, hogy a belső oldal kinyílhasson.

3 Illeszen be egy hozzáálló képet is, de most válasszon más helyről képet, hogy láthassa, bármilyen kép vagy fotó beilleszthető,

nemcsak a Greeting Card Creator beépített grafikái.

2 Írjon be egy kedves kis szöveget és formázza meg azt tetszése szerint.

4 Ha a másik belső oldalt, valamint a hátoldalt is szeretné díszíteni és személyessé tenni, akkor tegye meg a fent leírtakhoz hasonló módon.

Könyvborító készítése

Egyedi és izgalmas

Tartalom

- ▶ Mértékvétel a könyvről
- ▶ Gyerekek iskolakönyvének becsomagolása
- ▶ Témák választása a ClipArt segítségével
- ▶ Az új könyvborító kinyomtatásának egyszerű módja

A gyerekek kedvenc olvasmányai és iskolai könyvei a rengeteg használatból sok sérülésnek vannak kitéve. A táskába való napi többszöri ki- és bepakolástól, dobálástól a sérülékeny papír hamar megkopik és elhasználódik. A számítógép használatával könnyedén tervezhetünk és készíthetünk könyvborítókat, hogy megvédjük a sokat használt könyveket vagy akár személyessé tegyük őket. Ezt régebben számítógép nélkül is el

lehetett végezni, de az eredményt csak egyszer lehetett felhasználni. Számítógéppel a korábban elkészített könyvborító sablonját előhívva néhány másodperc alatt gyorsan újra megcsinálhatjuk és kinyomtatathatjuk a kedvenc borítót.

Vidám borítók

A Word program eszközeivel díszíthetjük és ízlésünk szerint állíthatjuk össze a könyvek borítóit. Ilyen eszközök például a WordArt vagy a ClipArt képek. Ezek a képgyűjtemények témák szerint vannak összeállítva.

Tudta-e?

Az Interneten több hely is van, ahonnan nemcsak ClipArt képeket, hanem egyéb más grafikat, illetve fotókat is letölthetünk. Ezek között vannak fizetős és nemfizetős helyek is. A fizetős helyeken jogdíjat kell fizetni ahhoz, hogy valamilyen formá-

téséhez látogassa meg a következő weboldalt: www.clipart.lap.hu.

ban hozzájussunk a képekhez (letölthessük őket vagy elküldik CD-n). Az ingyenesen felhasználható képeknek royalty free képeknek nevezik. ClipArtok letöl-

Kérdés-felelet

K Nagyobb könyvhöz is készíthetők borítók?

F Igen. Az egyik módszer, hogy egy A4-es lapra elkészíti az előlapot és a könyv gerincét, egy másik A4-es oldalra pedig a könyv hátlapját és gerincét. Amint kinyomtatta mindkettőt, ragassza össze őket a gerincek átlapolásánál. Ha olyan nyomtatója van, ami nagyobb papír nyomtatására is képes, akkor adja meg a nyomtatandó anyag méreteit a Fájll menü Oldalbeállítás pontjában. A méretek beállítását célszerű többször is ellenőrizni, hogy pontos legyen.

K Úgy tűnik, hogy eltűnt a dokumentumból a Fejléc és a Lábléc, hogyan tudnám újra elővenni őket?

F Ha kettőt kattint a dokumentumon kívül, akkor a korábban kiemelten megjelent Fejléc és Lábléc eltű-

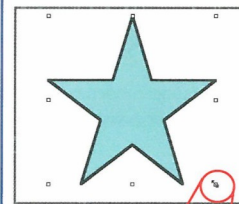
nik, és a kurzor átvált a fő dokumentum szerkesztésére. Ahhoz, hogy a Fejléct és Lábléct újra szerkeszteni tudja, a Nézet menüben válassza az Élőfej és élőláb pontját.

K Szeretnék néhány könyvemre állatos képeket tenni, de a ClipArtban nem találom ilyeneket. Hol találhatok még több képet?

F Erre több lehetőség is van. A Microsoft Office CD-ROM-on találhat további olyan képeket is, amelyek az Office telepítéskor nem kerülnek fel a számítógépre. Még további lehetőség, hogy az Interneten vannak olyan helyek, ahol letölthető ClipArt képeket találhat, vagy lehet vásárolni ClipArt képek gyűjteményét tartalmazó CD ROM-okat is.

Szótár

Képszerkesztő - pontok

Ezek a pontok egy ClipArt vagy kép szélein és sarkain levő, fekete négyzettel megjelölt apró jelek, melyeket megfogva az egérmutatóval, átméretezhetjük az eredeti objektumunkat.

Miniatűrök Általában témánként – állatok, sportágak stb. – összegyűjtött apró képek, amelyek az eredeti kép apró másolatai.

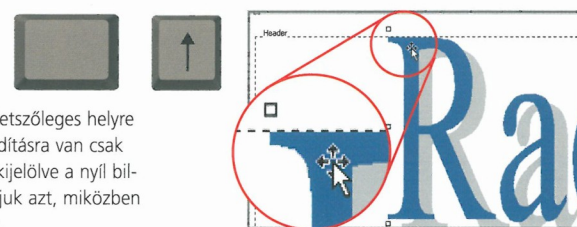

Szkenner Egy kép vagy dokumentum digitalizálásra használható eszköz, amivel ezeket meg tudjuk jeleníteni a számítógépen.

Hibakereső

Nem lehet mozgatni a dokumentumba beszúrt képet.

A legjobb, ha szövegdobozba tesszük. Azon belül az egérrel tetszőleges helyre állíthatjuk. Ha nagyon kicsi mozdításra van csak szükség, akkor az objektumot kijelölve a nyíl billentyűket használva mozgathatjuk azt, miközben a Ctrl billentyűt nyomva tartjuk.

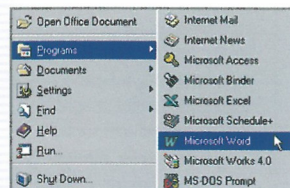

Kezdő lépések

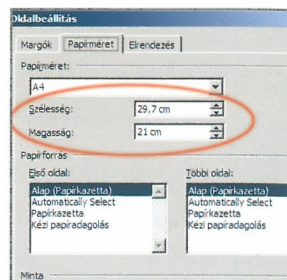
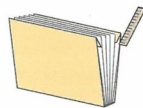
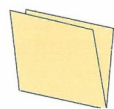
Első lépésben határozza meg a könyv pontos méretét!

1 Kattintson a **Start** gombra, majd a **Programs** menüből keresse ki a **Microsoft Word** parancsikiját és indítsa el a programot.

A méretek meghatározása

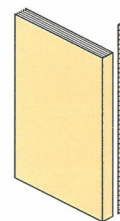
2 Fogjon egy A4-es méretű papírt és fordítsa el vízszintes irányba, majd hajtsa félbe. Tegye a könyvet a gerincével lefelé a hajtás közepére, majd a könyv borítója mögé hajtsa be az A4-es papír kiálló széleit. A behajtott részt mérje le, mivel ez lesz a készíthető dokumentum margójának mérete.

3 Kattintson a **Fájl** menü **Oldalbeállítás** parancsra, és a margók méretét az előző pont eredménye alapján állítsa be.

Magasság

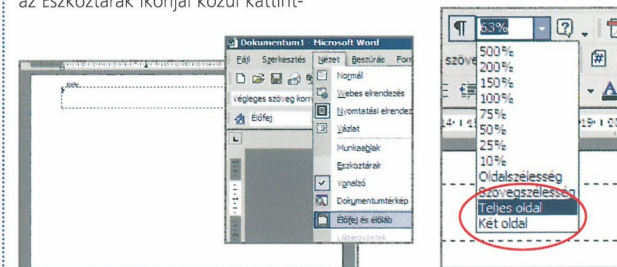
4 Mérje le a könyv magasságát. Az **Oldalbeállítás/Papírméret** fülecskén állítsa be a magasságot. A Margók fülecskén állítsa be a Fekvő nyomtatási helyzetet a **Tájolás** pontnál.

A Fejléc és Lábléc használata

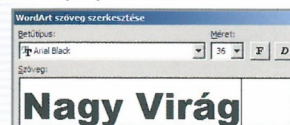
5 A dokumentum Fejléce ideális a név, a Lábléc pedig a téma számára. Ezen területek szerkesztéséhez kattintson a **Nézet** menüben az **Élőfej és élőláb** pontra. Ezután az Eszköztárak ikonjai közül kattint-

son a **Nagyításra**, és ott válassza ki a **Teljes oldal** opciót, így egyszerre láthatja a teljes borítót. A Fejléct és Lábléct használva a borító közepét meghagyhatja a képeknek.

WordArt elhelyezése

6 Kattintson az élőfej területére, majd a **Beszúrás** menüből a **Kép** menüpontnál a **WordArt** funkciót. A palettából válasszon stílust két kattintással, majd írja be a nevét és **OK**.

7 A szöveget igazítsa az élőfej bal széléhez. Jobb gombbal kattintson a szövegre, az ablakból válassza a **Másolást**. Kattintson újra az élőfejbe. A jobb egérgomb megnyomása után válassza a **Beilleszt** pontot. Az új nevet húzza a élőfej jobb sarkáig. A név a könyv címlapján és hátsó borítóján is szerepelni fog.

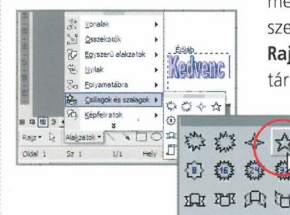

8 Másolja és illessze be a szöveget még egyszer, most az élőlábba illesztve a másolatokat, majd ezt követően kattintson kettőt a másolt szövegre, hogy a WordArt szöveg szerkesztése ablak megjelenjen, és át tudja írni a nevet a témára, pl. Kedvenc könyvem. **OK**. Igazítsa a megfelelő helyre az új szövegeket az élőláb területén

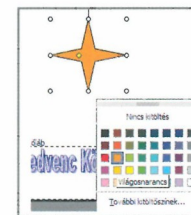

Csillagok készítése

9 A **Nézet** menüből válassza az **Eszköztárak** pontjának **Rajzolás** funkcióját. Megjelenik a Rajzolás

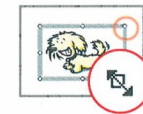

ikoncsoportját. Ott az **Alakzatok** pontra kattintva a **Csillagok és szalagok** csoportból válasszon ki egy tetszetős csillagot. Jelölje ki az egérmutatóval, hogy pontosan hova, és mekkora csillagot szeretne. Ezután a **Rajzolás** eszköztár **Kitöltőszín** pontját választva színezz be a csillagot.

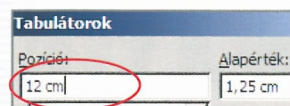
ClipArt elhelyezése

10 Hogy kicit feldobja a borítót, tehet rá vicces ClipArt képeket is. Kattintson a **Beszúrás** menüre. Válassza a **Kép** menüpontból a **ClipArt** funkciót. A megjelenő kínálatból válassza ki a megfelelőt. Ezzel a módszerrel további ClipArt képekkel díszítheti borítóját.

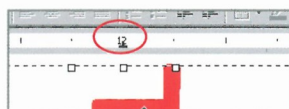

A könyv gerincének beállítása

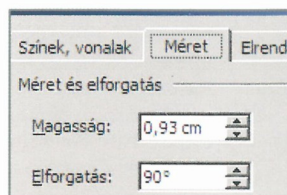
11 A könyv gerincére kerülő szöveg beállításához válassza a **Formátum / Tabulátorok** pontot. Az **Igazításnál Középre**. A lap teljes hosszából vonja le a két behajtást, és aszerint állítsa be helyes **Pozíciót**.

12 Készítse el a WordArtot a 6-os pontban leírtak alapján. Állítsa a betű méretét körülbelül 28-asra. Kattintson a WordArt formázása ikonra, majd a megjelenő táblázat Méret fülecskén állítsa

az Elforgatást 90 fokra. Ekkor a WordArt szövegét úgy forgatta el, ahogy egy könyv gerincén megjelenik.

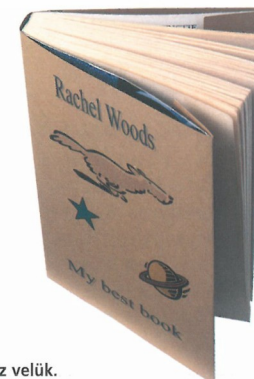

Végző simítások

13 A borítót már a fent megismertett módszerekkel tetszés szerint díszítheti fel. Amikor úgy érzi, készen van, a **Fájl** menüből válassza a **Nyomtatási kép** funkciót, ahol egyben megnézheti, hogy milyen lett a végző kinézete a borítónak, mielőtt kinyomtatja.

Végezze el a végző simításokat, amíg elégedett nem lesz velük.

Műalkotások PC-ecsettel

Képek és
a képzelet

Tartalom

- ▶ Készítsünk képet digitális fotóból
- ▶ Tanuljunk a másoló és kopírozó eszközökről
- ▶ Színek hozzáadása egy rajzhoz Painterben
- ▶ Keretezzük be a kinyomtatott képet

Egyszerűen készíthet saját festményt a Painter IX programmal. Ha aggódik a szabad kézzel történő rajzolás miatt, használhatja a program beépített eszközeit, amelyekkel egy beolvasott képet vagy egy digitális fotót használhat alapnak. Ezután a szoftver a kopírozó papír beállításával átrajzolhatja az eredeti kép körvonalait. Mi-
helyt megvan a körvonal, a mű-
vész nézőpontból tekinthet az alkotásra. Próbálgatva a festéke-

ket, színeket és ecseteket né-
hány valóban megnyerő hatást
hozhat létre.

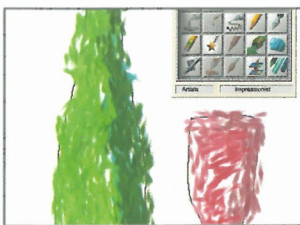
Festés számokkal

Amikor elkészült a kép, kinyom-
tathatja jó minőségű papírra, és
bekeretezheti. Egy másik lehetősé-

ségként a családi fotók vagy a
hétvégi tájképek is remek alap-
ként szolgálhatnak a születésna-
pi üdvözlőkártyákhoz. A kártya
segíti majd, hogy megalkossa
saját, teljesen egyedi mestermű-
veit.

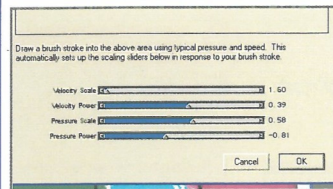
Tudta-e?

Ha híján van a művészi
képességeknek, miért
ne kölcsönözne egy lapot a
profik könyvéből? A Painter
IX tartalmaz egy okos esz-
közt, mely újraalkotja a ké-
pet híres festők vagy irány-
zatok bevonásával. Menjen
a Brushes (Ecsetek) palettá-

ra, és válassza ki az Artists
(Művészek) pontot, majd
válogasson kedvére. Vá-
laszthat művészeket, mint
Van Gogh vagy stílusokat,
mint az impresszionisták.
Kattintson a vászonra a
festés megkezdéséhez.

Kérdés-felelet

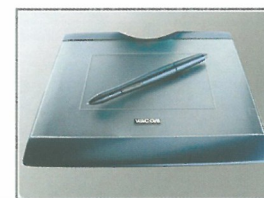
K Az egerem nem úgy
rajzol, ahogyan sze-
retném. Mit tehetek?

F Mindenki másképpen
használja az egeret.
Például egy ecsetvonás ideje
vagy a nyomási erő különbö-
ző lehet. Beállíthatja saját ígé-
nye szerint az eger tulajdon-
ságait az **Edit** menüből a **Pre-
ferences** majd a **Brush Track-
ing** pontot választva. Egyszer-
űen tegyen egy vonást a pró-
baterületen, és a Painter be-
igazítja a vonásnak megfelelő-
en az ecsetet. Kattintson az
OK gombra a főablakba való
visszatéréshez.

Non-Liquid-Link brushes can not be used
on Liquid-Link layers

K Nehéznek találok a
rajzást egérrel.
Van más lehetőségem?

F Igen. Sok ember jobban
kedveli a digitalizáló
táblákat. Egyszerűen csak raj-
zolni kell egy táblán egy toll-
szerű eszközzel, és a mozgá-
sokat a számítógép vonalakká,
ecsetvonásokká alakítja. A
www.wacom.com címen töb-
bet is megtudhat ezekről a
grafikus táblákról.

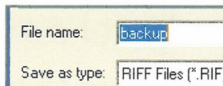

K Hibaüzenet jelenik
meg ahányszor csak
megváltoztatom az ecse-
tet. Mit csináljak rosszul?

F Amikor először ad egy
színt a vászonhoz víz-
festéket vagy tintát használva,
a Painter automatikusan egy
külön réteget ad a képhez.
Ha ezután egy új színt vagy
mintát használ egy másik

ecsettel, akkor hiba-
üzenetet kap. Ezt elke-
rülheti, ha egy új réte-
get ad a képhez a
Layers palettán, és
csak aztán választ má-
sik ecsetet.

Szótár

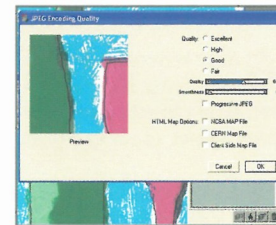
RIFF Erőforrás megosztásos
fájlformátum. A Painter pro-
gram alapértelmezett for-
mátuma, mely minden vál-
toztatott információt
megőrzi a Painter számára.
Például megőrzi a rétegeket
és a stílusokat, szóval
ezekkel később is dolgozhat.
Vászon A dokumentum fő
felülete, amire festhet.
Megváltoztathatja a vászon
méretét a Canvas menü
Resize pontjával.
Réteg A rétegek olyanok
mint a különálló átlátszó
papírok. A Painterben min-
den réteg különböző
képadatok tárol, például
ceruza körvonalakat vagy
színes tintákat. A rétegek
önállóan mozgathatók és
változtathatók anélkül, hogy
a többi megjelenített elem
változna.

Hibakereső

**Szeretné az elkészült ké-
pet feltölteni a webol-
dalára.**

Nyissa meg a képet, és a **File**
menü **Save As** parancsával ké-
szítsen egy másolatot az ere-
deti RIFF fájlról. A biztonsági
másolat elkészülte után térjen
vissza a **Save As** ablakba.

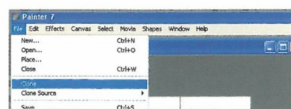
A kép jellegétől függően válassza
a **JPG** vagy a **GIF** formátumot és
aztán kattintson a **Save** gombra.
Egy kérdés jelenik meg, hogy sze-
retné-e összevonni a kép rétegeit.
Kattintson az **OK** gombra. Válassza
ki a minőségi beállításokat, majd
kattintson újra az **OK** gombra.

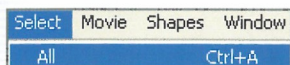
Vázolja fel a körvonalat

A Painterrel életszerű képeket készíthet kedvenc fényképeiből. Csak olvassa be őket, és mentse el TIF formátumban.

1 Nyissa meg a Paintert, majd kattintson a **File** és az **Open** menüpontokra. Keresse meg a fájl és töltse be. A kép körberajzolása előtt egy másolatot kell róla készíteni. A **File** menüben kattintson a **Clone** pontra.

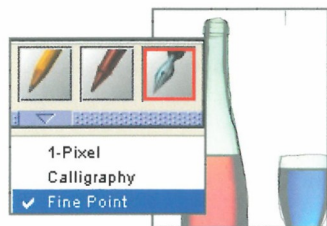
2 A kép egy másik példánya is megjelenik. Kattintson a **Select** menü All pontjára a kép kijelöléséhez. Az **Edit** menüben válassza a **Clear** pontot.

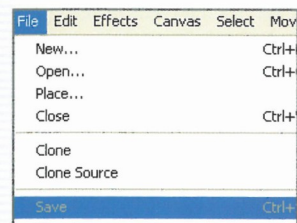
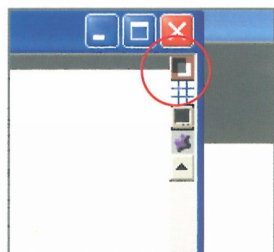
3 A kép eltűnik. Most a **Canvas** menüből válassza a **Tracing Paper** pontot. Az eredeti kép elhalványított változata tűnik elő.

4 Válasszon egy ecsetet, amivel körberajzolhatja a képet, például a **Pen** nevűt. Válassza ki a tollak közül a **Fine Point** változatot. Rajolja körbe az egérrel a figurákat. Ha elrontja, vonja vissza a műveletet.

5 Amikor készen van, mentse el a rajzolatot és válassza a RIFF formátumot. A zsírpapír mód kikapcsolásához kattintson az ablak jobb felső sarkában található **Toggle Tracing Paper** ikonra.

6 A rajz körvonala jelenik meg. Ha észrevesz hiányzó részeket, akkor kapcsolja vissza a zsírpapír nézetet, és pótolja a rajzot.

7 Amikor teljesen elégedett a körvonallal, mentse a munkát.

Fókuszban

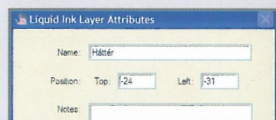
Háttérreteg hozzáadása

A Painter IX az eszközök széles skáláját biztosítja, mindegyikkel különböző hatást érhet el. Próbálgassa a különböző eseteket és palettákat, mielőtt háttérszint adna a körvonalhoz.

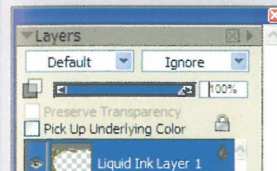
1 Nyissa meg a körvonalat. Kattintson a **Colors** palettára, és válasszon háttérszintet.

3 Mielőtt Liquid Ink hatást adhatna a vázlatához, létre kell hoznia egy Liquid Ink réteget. Kattintson a **Layers** palettára, és keresse meg a szürke csepp alakú ikont, ami létrehoz egy új Liquid Ink réteget. Bizonyos esetekben a program automatikusan létrehozza a réteget.

2 Bármelyik esetet vagy effektust használhatja a háttér megrajolására. Például kattintson a **Liquid Ink** nevű festékre és válassza a **Graphic Camel** nevű ecsetet.

4 Kattintson duplán az új rétegre a **Layers** palettán. Legyen az új neve a rétegnek 'Háttér'. A művelet után mentse a képet.

Kisokos

Papír választása

A professzionális kinézethez jó minőségű papírt válasszon, amely sok szint képes megjeleníteni, amikor egy tintasugaras nyomtatóval rányomtatja a képet. A nyomtató kézikönyvében megtalálhatja a gyártó által javasolt papírfajtákat, melyek legjobban illenek a nyomtatóhoz. Széles

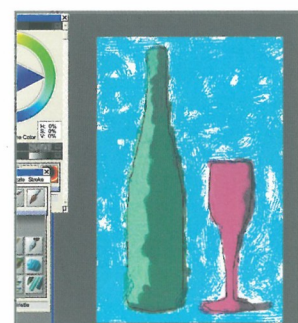
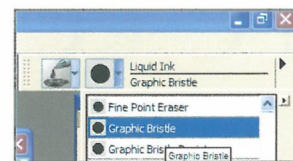

választékát találja a tintasugaras nyomtatókhoz való papíroknak a www.fotomarket.hu internetes áruházában.

Tegye színessé a képet!

A kép kiszínezése a mélységek, árnyékok és mintázatok illúzióját kelti.

1 Válasszon esetet és hatást, amit használ majd a képen. Például kattintson a **Liquid Ink** festékre, majd a **Graphic Bristle** ecsetre. Ha másik ecsettypust választ, akkor hozzon létre egy új réteget hozzá.

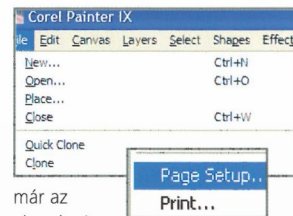
2 Válasszon egy színt a palettáról, és kezdje el kifesteni a képet. Próbáljon ugyanannak a színnek az árnyalataival árnyékhatást keltetni a vásznon. Ugyanígy kísérletezzon az ecsetek cserégetésével, s ezáltal különböző mintázatokkal és rétegekkel. Ha elkészült a mű, mentse a fájlt.

A kép kinyomtatása

A kép elkészülte után nyomtasson ki néhány mintapéldányt, amelyeken ellenőrizheti az elrendezést.

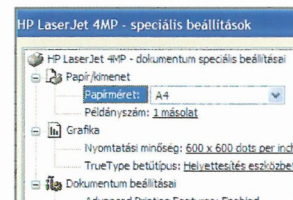
1 Mielőtt színesben nyomtatná ki a képet, használja a fekete-fehér módot a kép elrendezésének ellenőrzésére.

2 A **File** menüben válassza a **Page Setup** pontot. Kattintson a **Tulajdonságok** gombra. Válassza ki a papír típusát és méretét, majd kattintson az **OK** gombra. Ha jó

már az elrendezés, akkor térjen vissza a nyomtatáshoz.

3 Eljött az ideje a színes nyomtatásnak. Tegye be a papírt vagy a kártyát a nyomtatóba. Válassza ki a legjobb minőséget, és kattintson a **Nyomtatás** gombra. Ne nyúljon a képhez, amíg meg nem száradt a festék.

Jelvény- készítés

Egyedi
jelekkel

Tartalom

- ▶ Kép beolvasása a Microsoft Paint programban
- ▶ A jelvényen használt képrész kiválasztása
- ▶ Szöveg hozzáadása Paintben
- ▶ Jelvény készítése a kezdetektől

Jó szórakozás saját jelvényt készíteni, és hasznos lehet a gyerekek bujijára vagy kirándulására, ahol szükséges lehet a csapatok megkülönböztetése. A Microsoft Paint – amely a Windows része – eszközeivel saját tervek hozhatók létre, vagy használhatók a jogdíjmentes fotók vagy ClipArtok. Ezek elérhetők CD-ken vagy az Interneten. Digitális fényképezőgéppel a családi felvételeket is használhatja.

Egyszerű alkotás

Az egyetlen plusz felszerelés, amire szükség lesz, az egy olcsó jelvénykészítő csomag. A Paint használatával rajzolhat egy képet, kinyomtathatja, majd a kivágott képet a jelvényre ragaszthatja. A kártya bemutatja a kívá-

lasztott képek importálását a Paintben, valamint hogy hogyan adhat szöveget vagy körvonalat a jelvényhez. Tippet és trükköket is adunk, amivel a jelvénykészítést egyszerűvé és örömtelivé teheti.

Tudta-e?

Ajelvénygyűjtés érdekes és nem túl drága elfoglaltság gyerekek és felnőttek számára egyaránt. A témák száma határtalan. Vannak jelvények rajzfilmfigurákról, színészekről, TV-szereplőkről, helyekről, alkalmakról, együttlésekről és politikai csoportokról. Néha

egy-egy cég az élelmiszerekhez csomagolva is terjeszt jelvényeket. Kereshet a lakóhelye környékén jelvénygyűjtő klubot is és onnan szerkezeti be és bővítheti jelvénykészletét.

Kérdés-felelet

K Használhatom a Word ClipArt gyűjteményét?

F Igen. Menjen a Word-ben a **Beszúrás** menü **Kép** pontjára, és a lehetőségek közül válassza a **ClipArt** nevűt. Válassza ki a kívánt képet, majd a **Szerkesztés** menü **Másolás** parancsával helyezze a képet a Vágólapra. Nyissa meg a Paint programot, és a **Beillesztés** parancssal töltsen be a képet. Ezután már használhatja a képet vagy annak egy részét, ha a Kijelölés eszközzel kiválasztotta a részt.

K A betűkészlet általában nem jelenik meg a képernyőn, amikor szövegkeretet rajzolsz. Mi a hiba?

F Menjen a **Nézet** menübe, és kapcsolja be a **Szöveg** eszköztárat. Ez az eszköztár csak addig látható, amíg a szöveget beírja és megformázza, és azonnal eltűnik, amikor a szövegkereten kívül kattint vagy más műveletbe kezd.

K Hogyan jeleníthetem meg a szöveget a háttérkép tetején a fehér négyzet helyett?

F Amikor szövegkeretet készítesz, kiválaszthatja a megfelelő gombokkal, hogy átlátszó (alsó) vagy átlátszatlan (felső) legyen. Az átlátszatlan lehetőségnél a szöveg egy fehér mezőben jelenik meg, ami nyomtatáskor is fehér. Az átlátszó lehetőségnél a kép látható marad a háttérben, és a szöveg a kép tetején jelenik meg.

Átlátszatlan

Átlátszó

K Hol találhatok jelvénykészítő csomagot?

F Keressen fel egy jobb papírboltot, vagy dekorációs boltot vagy menjen el valamelyik barkácsruházba. Esetleg keressen rá az Interneten.

Szótár

Képpont Angol nevén pixel. A képpont egy színes pont a számítógép képernyőjén vagy egy képen. Minden egyes képpont színét a vörös, a zöld és a kék összetevők aránya határozza meg.

Fájl név:	csizmás
Fájl típusa:	24 bites b
	Fekete-fe
	16 színu
	256 színu
	24 bites b

Bitmap Fájlformátum, amely meghatározza minden egyes képpont színét a vízszintes sorokban és a függőleges oszlopokban, melyek a képet alkotják. A fájl kiterjesztése '.bmp'.

MPEG Moving Picture Experts Group (Mozgóképek szakértői szervezete). Tömörített digitális kép- és hangfájlok tárolására használt fájlformátum. Kiterjesztése '.mpg'.
Microsoft Paint A Windows részeként szállított képszerkesztő program. A program nem olyan erőteljes, mint a többi képszerkesztő, de nagyon hasznos az alapvető képalkotási és módosítási feladatok végrehajtásában.

Hibakereső

Nem megfelelő méretű a jelvény.

Nem tudja beállítani a keretező kör méretét a Microsoft Paintben, de beállíthatja a teljes kép méretét. Illesse be egy új dokumentumba a kimásolt képet, aztán válassza ki a **Kép** menüből az **Attribútumok**

pontot. Írja be a jelvény átmérőjét a magasság és a szélesség mezőbe, majd kattintson az **OK** gombra. Vigyázzon, a képnek csak a bal felső sarokban lévő része marad meg a kiválasztott méretben. A kép mérete a megadott méretre változik. A kört úgy rajzolja meg, hogy mindkét élt érintse.

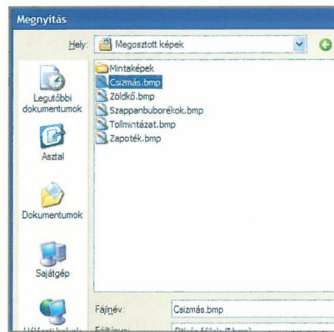

Képek importálása

Ha kiválasztotta a megfelelő képet a jelvényhez, akkor nincs más teendő, mint beolvasni azt a Paintbe.

1 Nyissa meg a Microsoft Paintet a **Start, Minden program, Kellékek, Paint** útvonalon.

2 Válassza ki a **Fájl** menü **Megnyitás** parancsát, és keresse meg a merevlemezben a kiszemelt képet. A Windows XP-ben található Paint már nem csak bitmap képeket kezel, hanem az összes elterjedt egyszerű fájlformátumot.

A részlet kiválasztása

3 Egy kép részletének kiválasztásához kattintson a Kijelölés gombra az eszköztáron. Kattintson a kiválasztott rész bal felső sarkába, és átlósan húzza az egeret a kiválasztott rész jobb alsó sarkáig. A kiválasztott terület nagyobb legyen, mint a leendő jelvény.

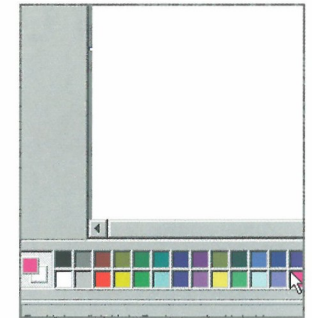
4 A **Szerkesztés** menüből válassza a **Másolás** pontot. Ezután a **Fájl** menü **Új** pontjával készítsen egy új dokumentumot, és illessze be a másolt részt. Kattintson a kiválasztáson kívülre, majd mentse a fájlt.

Találjon színt a kerethez

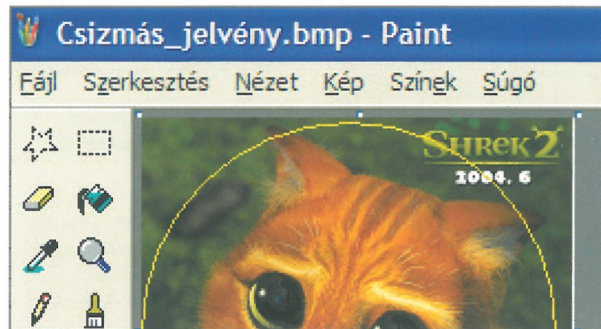
5 Keresse egy új színt a palettáról a képernyő alján. Legjobb, ha olyan színt választ, ami elüt a

kép többi színétől. Kattintson a színre a bal egérgombbal. A szín megjelenik az előnézeti ablakban.

A keret megrajzolása

6 A keret megrajzolásához kattintson az **Ellipszis** gombra az eszköztáron. Tartsa lenyomva a **Shift** gombot, miközben az egérrel a fájl bal felső sarkába kattint. Ezután húzza az egeret a jobb alsó sarok felé, amíg a kör a kívánt méretű nem lesz. Ekkor egy kör jelenik meg a képen a kiválasztott színnel.

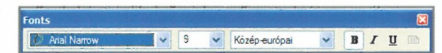

Szöveg beillesztése

7 Először is kattintson a **Szöveg** eszközhöz. Készítsen egy szövegreteket a jelvényen az egérrel megrajzolva.

8 Válasszon betűtípust, méretet és stílust a betűkészlet ablakban. Kattintson a szövegreteken belül, és írja be a szöveget. Megváltoztathatja a szövegeret helyét, ha az egérrel a kijelölés szélén lévő fülekkel arrébb húzza.

9 Változtassa meg a szöveg színét a színpaletta színeire kattintva. Kattintson a jelvényen kívülre, és mentse a képet.

Kisokos

Jelvények nevekkkel a bulira

A névjelvények készítését a gyerekek bulijára kezdje azaz, hogy az elkészített jelvényt kijelöli a Szerkesztés menü Az összes kijelölése pontjával. Ezt másolja ki Ctrl+C-vel, és másolja be a fájlba annyiszor, ahány jelvényre szüksége van. Rendezze el a jelvényeket, hogy ne lógjanak

egymásra. Majd a fenti 8-10 lépések ismétlésével adja hozzá a neveket. Befejezésül nyomtassa ki a képeket.

A jelvény befejezése

10 Nyomtassa ki a képet a **Fájl** menü **Nyomatás** parancsával. Aztán nagyon óvatosan vágja körbe a képet a körvonal mentén.

Ötlet

Használjon egy üres jelvényt vagy sablont a jelvény méretének beállításához a képernyőn.

Ötlet

Sok trafik és játékbolt árusít üres jelvényeket, melyre felragaszthatja a képeket.

TV-vevő kártya

Van képünk hozzá

Tartalom

- ▶ Mire jó egy TV-kártya?
- ▶ A hardver beszerelése
- ▶ A szoftver telepítése és használata
- ▶ Tévészés a számítógép monitorján

Minél többet használjuk a számítógépet, annál jobban fogunk ragaszkodni hozzá. Levelek írásától és bemutatók készítésétől kezdve a filmelőzetesek és szoftverek Internetről való letöltéséig, rengeteg dologra alkalmas a számítógépünk. Van még egy lehetőség a számítógép mindennapi használatára, amire kevés felhasználó ébred rá: egy TV-kártya telepítésével akár tévézni is lehet a szá-

mitőgépen. Segítségével elérhetjük a TV-csatornákat, lépést tartva a hírekkel, az időjárással és a szappanoperákkal, az asztal elhagyása nélkül. Kiegészítő szoftvert használva teletextes információkhoz is juthatunk.

TV-mennyország

Ez a kártya bemutatja, hogyan varázsolhat TV-képet a monitorunkra egy számítógépes szakember. A gyakorlott felhasználók maguk is beszerelhetik a TV-kártyát, ha eléggé bátrak hozzá.

Tudta-e?

A TV-adáson kívül a legtöbb TV-kártya teletext vételére is alkalmas. A Hauppauge WinTV kártyával adott VTplus program ugyanúgy jeleníti meg a teletextet, mint a rendes tévén. Több teletextes ablak is lehet nyitva egyszerre a képernyőn. Mindemellett sokkal

egyszerűbb léptetni az információk között, ami lerövidíti az időt, ameddig az új adatokra várni kell.

Kérdés-felelet

K Használhatom a TV távirányítóját csatornaváltáshoz?

F Nem. A TV-kártya teljesen függetlenül működik a tévétől, kivéve azt a tényt, hogy ugyanazt a csatlakozást használja.

F Sok TV-kártya (a Hauppauge WinTV is) doboza viszont saját távirányítót tartalmaz, mely remekül működik számítógéppel is.

K A TV-nézés lelassítja a többi programot?

F Nem feltétlenül. A TV-vevő program futtatása azonban felhasznál bizonyos erőforrásokat, mint ahogyan a nagyobb programok általában. Minél több program fut egyszerre, annál lassabb lesz mindegyik. Ezért lesz némi teljesítménybeli romlás, ha több programot futtat egy időben. Ha ez lenne a helyzet, zárja be a többi futó programot tévézés közben.

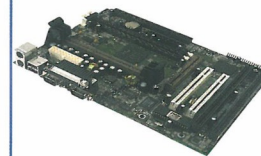
K Hol vehetek magamnak TV-kártyát?

F A legtöbb számítógépes
szaküzlet kínálatában
talál TV-kártyákat.

K Lehet változtatni a számítógépes TV-képernyő méretét?

Flgén, de az erre használt eszközök minden Win-kártyájánál különbözőek lehetnek a szoftvertől függően. A Hauppauge WinTV kártyájánál az ablak méretezésével változtatható a képméret, ahogyan bármely más programnál is. Másik lehetőség a Full Screen gomb megnyomása. Olcsóbb kártyákon ezek a lehetőségek nem biztos, hogy elérhetőek, és a méretezés minőségromlással járhat.

Szótár

Alaplap A számítógép fő nyomtatott áramköre. Az alaplaphoz csatlakoznak a processzor, a BIOS lemeze, a memória, a merevlemez, a többi tárolóeszköz; találhatók rajta soros és párhuzamos kapuk, bővíthetőek és más hardverelemek – mint a billentyű vagy az egér – vezérlői.

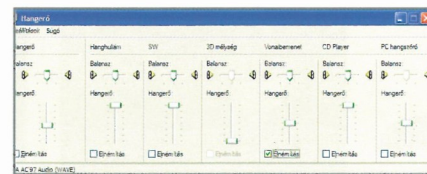
Bővítőkártya A számítógép alaplapjához csatlakoztatható és a számítógépet újabb funkcióval felruházó nyomtatott áramkörök összefoglaló neve. A bővítőkárttyák sokféle feladatot látnak el a hangtól a képig. Mivel általában saját szabványok szerint készülnek, különböző formájú és csatlakozású alzatokba illesztkednek.

Hibakereső

A TV-kártya telepítése után van kép, de nincs hang.

A hiányzó hang általános hiba a TV-kártyák telepítése után. Ellenőrizze a hangerő beállításokat! Kattintson duplán a **Hangerő** ikonra a jobb alsó sarokban a Tálcán.

vagy a Vezérlőpultban nyissa meg a **Hangok és Audioeszközök**-et. A Vonalbemenet alapértelmezés szerint el van némítva, ezért nem jön hang a TV-kártyából.

Távolítsa el a pipát az **Elnémítás** mezőből.

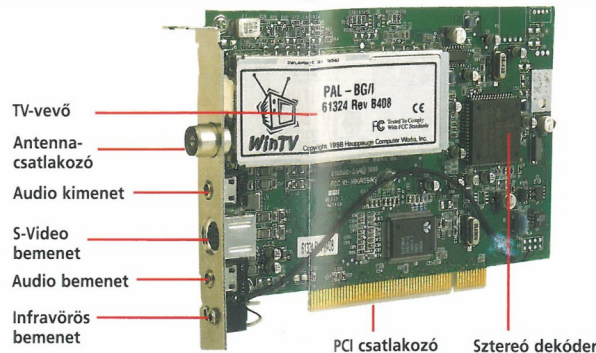

Mi is a TV-kártya?

A tévé és a számítógép látszólag teljesen különálló és kapcsolat nélküli eszközök, de egy TV-kártyával számítógépen is nézhetünk tévéműsorokat.

A TV-kártya alkalmassá teszi a gépet a TV-adás vételére. A TV-kártyához antennát csatlakoztatva tévézhünk a monitorunkon. Ez történhet méretezhető ablakban, vagy teljes képernyős módban is. A TV-kártyát

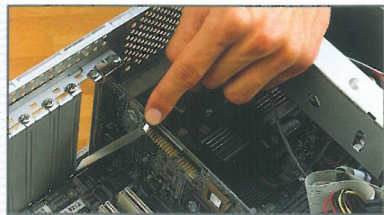
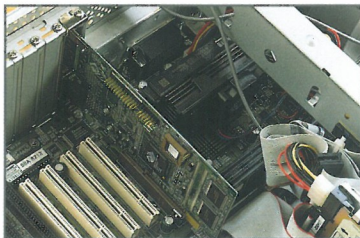
teletext vételére is használhatjuk, vagy akár különleges internetes adások vételére is. A kártyák képességei különbözöek, de minél több dolgot tud egy kártya, annál drágább.

A kártya telepítése

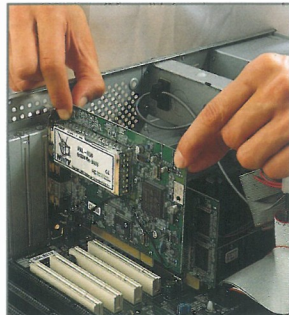
A telepítési folyamat a különböző gyártmányú kártyák esetében kissé eltérő, de a lenti leírás megfelelő lehet a legtöbb eszközhöz. A példaként szolgáló kártya egy PCI felületű Hauppauge WinTV 406.

1 A TV-kártya beszerelése előtt kapcsolja ki a számítógépet, és vegye le a gépház borítását. Kövesse a gyártó használati útmutatóját.

2 Keressen egy üres PCI nyílást (rövid, fehér nyílás) az alaplapon. Csavarozza ki, majd óvatosan távolítsa el a nyílás mögötti fém fedőlapot.

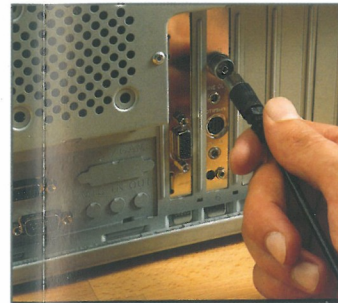
3 Helyezze be a TV-kártyát a PCI nyílásba, és csavarozza a helyére a fedőlap csavarjával. Helyezze vissza a gépház borítását.

Ötlet

Mielőtt a gépbe nyúlna, mindig vezesse le az esetleges elektromos feszültséget!

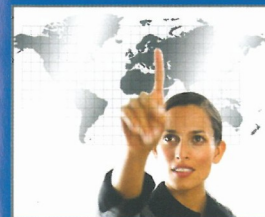
4 Csatlakoztassa a TV-antennát a fali aljzatba, majd a számítógép hátulján a TV-kártyába. A hangszolgáltatáshoz csatlakoztatni kell a TV-kártyához kapott hangkábel a kártya Audio kimenetébe és a hangkártya vonalbemenetébe.

Kisokos

Finomhangolás, tévzés

A legtöbb TV-kártya kábeles és földi csatornák vételére is alkalmas. Ehhez azonban a megfelelő TV-régiót kell beállítani a keresés előtt. A legtöbb esetben azonban a régiók között nem szerepel Magyarország, vagy ha igen, akkor az így beállított csatornák minősége nem éri el a használható szintet. Ilyen esetekben próbálkozzunk valamelyik közeli országgal (Ausztria, Németország) az elfogadható, jobb eredmény elérése érdekében.

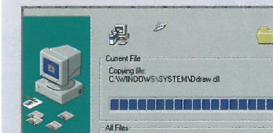
Fókuszban

A TV-kártya használata

Miután beszereltük a TV-kártyát és csatlakoztattuk az összes vezetékét, telepíteniünk kell a használatához szükséges szoftvereket. Ahogyan az előbb, a konkrét lépések modellenként eltérőek lehetnek.

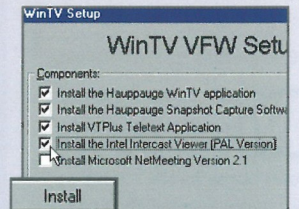
1 A számítógép bekapcsolása után a Windows azonnal telepíteni kezdi az általa szükségesnek ítélt meghajtókat. A való-

ban szükséges meghajtókat és szoftvereket azonban saját magának kell telepítenie.

2 Tegye a TV-kártyához kapott CD-t a meghajtóba, és kövesse a képernyőn megjelenő utasításokat, vagy nézzen utána a használati útmutatóban.

3 A fájlok feldolgozása után egy automatikus beállítási folyamat kezdődik. A szoftver ellenőrzi, hogy a hardver és a meghajtóprogramok helyesen lettek-e telepítve. Aztán ellenőrzi, van-e megfelelő videokártya. Végül telepíti a WinCast/TV programot.

4 A TV-vevő programot az Asztalon elhelyezett ikonra kattintva indíthatja el. Mivel nincsenek még csatornák beállítva, a Scan ablak tűnik elő. Válassza ki a PAL for-

mátumot, és a megfelelő országot a listából.

5 Nyomja meg a Scan gombot. Elkezdődik az automatikus csatorna-keresés folyamata, amelynek során a csatornák kép- és hangadatai tárolódnak. Most már minden készen áll a tévzéshez.

Felvétel kazettáról

**Digitális
dimenziók**

Tartalom

- ▶ Kazettás magnó kapcsolása a számítógéphez
- ▶ Hangok felvétele kazettáról
- ▶ Videokamera csatlakoztatása hangfelvételhez
- ▶ Speciális effektek hozzáadása

A számítógép sok-sok hangot és effektet képes ki-bocsátani, és használható hangrögzítésre is. Ezt a tulajdonságot kihasználhatjuk, ha a számítógép hangkártyáján át digitális felvételeket készítünk, és audiofájlokként tároljuk. A felvételek készülhetnek külső mikrofonnal, így a minőség nem a legjobb. De ha kedvenc felvételünk kazettán már megvan, a magnót közvetlenül is csatlakoztathatjuk a számítógéphez, mindehhez

csupán egy erre a célra kialakított, olcsó kábel szükséges.

Kábeles csatlakozás

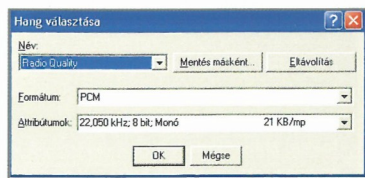
A kazettákra rögzített felvételek minősége az idő múlásával erősen romolhat, egyes részek még törölhetőek is. Ez aggasztó,

ha egy régi gyűjteményről van szó, vagy fontos hanganyagról, aminek sérülése nagy veszteség számunkra. Az ilyen anyagok számítógépre mentése és tárolása igen jó módszer arra, hogy megőrizzük az eredeti minőséget.

legtöbb kazettás felvétel minőségének.

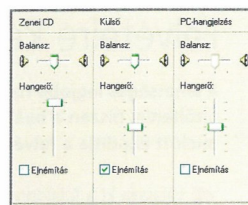
Tudta-e?

A hangfájlok elég sok helyet foglalnak a számítógépen. Például egy 1 perces anyag akár 10 MB-ot is kitéhet. Ezt elkerülve a hangfelvétel programmal különböző minőségűre lehet állítani a hanganyagot, hogy helyet spóroljunk a lemezen. Az előző

1 perces hanganyag példáját tekintve az így átalakított fájlok körülbelül csak 1 MB-ot fognak elfoglalni. Ennek ellenére ezek az átalakított fájlok megfelelnek a

Kérdés-felelet

K Használhatom a számítógépem mikrofonját a kábeles összekötés helyett kazettáról való felvételhez?

F Igen. Ha a Hangok és audio-eszközök ablakot elindítja a Vezérlőpulton, beállíthatja, honnan, milyen eszközzel és milyen paraméterekkel kíván felvenni. Legyen körültekintő, hiszen a külső mikrofonos felvételnél a környező zajok szintén bekeverülhetnek a hanganyagba.

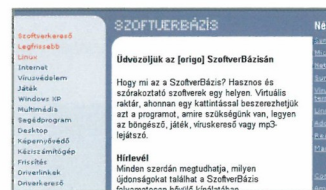
K Szalagról szeretném felvenni az együttesem teljes hanganyagát, hogyan tudom ezt megtenni?

F A hangfelvétel maximum 1 perces anyagot tud rögzíteni. Ezért ahhoz, hogy hosszabb anyagokat tudjon felvenni, más program-

hoz kell fordulnia. Ezt telepítse fel a gépére, és máris indíthatja a felvételt. Ilyen programokat például letölthet az alábbi oldalról: <http://www.origo.hu/szoftverbazis/index.html>.

K Vethetek fel hanganyagot a videokamerámra?

F Igen. A videokamerák csatlakozója más mint a magnóké, így szüksége lesz egy erre a célra gyártott kábel-

ra és dugóra, amit a legközelebbi elektronikus eszközöket forgalmazó boltban be is tud szerezni.

Hibakereső

A rögzített hang torz. Ez akkor történik legtöbbször, amikor a felvételre használt hangkártya áramkörei túlterheltek. Ennek a kiküszöbölésére először ellenőrizze a felvételre vonatkozó beállításokat. Ezt az alábbi helyen találja: In-

3,5 mm jack Elterjedt csatlakozótípus hangberendezésekhez. Az összes magnetofon és számítógépes hangkártya ezt használja.

Line-In Audio jelek fogadására kiképzett foglalat. Elektronikus berendezések csatlakoztatásához való.

MP3 Digitális hangfájl fajtája, ami az Interneten nagyon népszerű, mivel a minőség megtartása mellett sokkal kevesebb helyet foglal mint a hagyományos WAV fájl.

Phono connector Olyan csatlakozófajta, amelyet a leggyakrabban hi-fi és videoeszközök csatlakoztatására használnak

WAV file A számítógépeken rögzített hangfájlok egy típusa. A leggyakrabban ilyenek készülnek, amikor Windows-zal vesz fel anyagot.

Bármilyen csatlakoztatható

Egy egyszerű kábel elegendő, hogy a számítógéphez kapcsolhasson egy kazettás magnót. Ezután indulhat a felvétel, átjátszva a hanganyagokat a számítógép merevlemezére.

1 A két eszköz összekapcsolásához egy mindkét végén 3,5 mm-es jack dugóban végződő kábelt kell venni. Könnyen és nagyon olcsón beszerezhető.

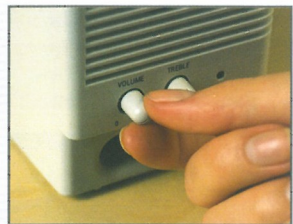
3 A kábel másik végét a magnó fülhallgató részébe kell csatlakoztatni.

2 Keresse meg a Line-In csatlakozót a számítógépen. Ez általában a hangkártyán található, ha mégsem találja, nézze meg a számítógép és egyéb alkatrészeinek gépkönyvét.

A kapcsolat ellenőrzése

1 A számítógép hangszóróját haltsa le. Tegyen egy kazettát a magnóba, és indítsa el a lejátszást.

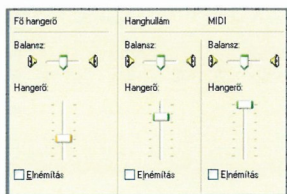

2 Fokozatosan emelje a hangszóró hangszóróját, amíg tisztán nem hallja a magnón lejátszott kazettát. Ha egyáltalán semmit sem hall, kattintson kettőt a Hangerőszabályzó ikonjára, mire a hangerőszabályzó párbeszédpanel megnyílik. Ha nem találja a Hangerőszabályzó ikonját a tá-

cán, próbálja elindítani azt a Vezérlőpulton keresztül.

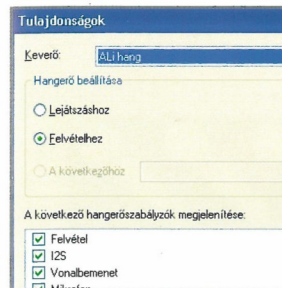
3 Ellenőrizze, hogy a némítás opció nincs kipipálva, különben semmit nem fog hallani. A hangerőszabályzó csúszkáját húzza fel addig, amíg a nem hallja tisztán a zenét.

Felvételre készen

A lehetséges legjobb hangzás elérése érdekében nem kell sok időt eltöltenie, hiszen a beállítások néhány pillanat alatt elvégezhetők, mielőtt elindítja a felvételt. Kövesse az alábbi instrukciókat.

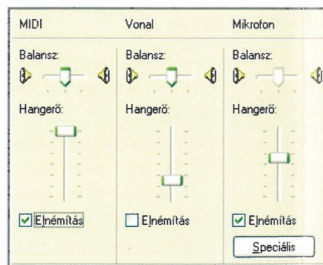
1 Válassza ki a Tulajdonságok pontot a Hangerőszabályzó Beállítások menüjében. A megjelenő párbeszédpanelen jelölje be a 'Felvételhez' lehetőséget, majd **OK**.

Ötlet

Készítsen a számítógép merevlemezén egy külön könyvtárat a zeneszámai tárolásának, hogy tudja, hol találja őket, és semmi ne vesszen el.

2 Azért, hogy biztos lehessen, hogy csak a kazettás magnóról történjék felvétel, minden egyes funkciót némítson el a Line-In (Vonalbemenet) kivételével.

4 Amikor felvette, amire szüksége volt, nyomja meg a **Megállítás** gombot, melyet egy fekete téglalap jelöl.

3 Indítsa el a Hangfelvételt a Start, Programok, Kellékek, Szórakozás menüsoron keresztül. A kazettás magnó előre- és hátracsévéls gombját használva keresse meg azt az anyagot, amit rögzíteni szeretne és indítsa el a lejátszást, miközben a **Felvétel** gombot megnyomja, melyet piros gomb jelez.

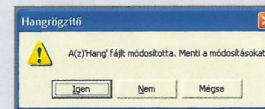

Fókuszban

Lejátszás és mentés

Amint rögzítette a kívánt hanganyagot, célszerű visszajátszania a felvételt. Kapcsolja ki a kazettás magnót, és máris visszajátszhatja a digitálisan rögzített anyagot.

1 Nyomja meg a Lejátszás (jobbra mutató kis háromszög) gombot, hogy ellenőrizhesse a felvételt. A digitálisan rögzített, úgynevezett WAV formátumú fájl elmentéséhez a **Fájl** menüből válassza a **Mentés**

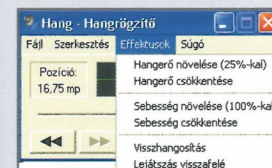

másként funkciót. Itt megadhatja, hogy hol szeretné tárolni a fájlt a merevlemezén és nevet is adhat neki mentés előtt.

3 A Hangrögzítő képes további szórakoztató effekteket hozzátenni a felvételhez. Ilyen például a **Sebesség növelése** vagy a **Visszhangosítás**, melyeket az **Effektusok** menüpontban tud aktiválni.

2 Persze az is lehetséges, hogy nem sikerült a felvétel úgy, mint tervezte (például lemaradt az eleje). Ilyenkor a **Fájl** menü **Új** pontjára kattintva indíthat új felvételt, a felugró kérdésre pedig válaszoljon Nem-et, mivel nem szeretné menteni az előző felvételt. Tekerje vissza a szalagot és próbálkozzon újra.

Ötlet

Vegyen fel gyerekeitől üdvözlőszövegeket és lepje meg velük barátait e-mailen.

Kisokos

MP3 zenei fájlok

A WAV fájlok jól használhatók, de ha az Interneten keresztül szeretné átadni őket másoknak, akkor mindenképpen át kell alakítani ezeket MP3 fájlokká. Ehhez külön erre a célra készített szoftvert kell használnia, amit letölthet az Internetről. Ehhez próbálja ki

a www.mp3.lap.hu oldalt. Az MP3-má alakított fájlokat már könnyedén feltöltheti az Internetre.

MP3-ra hangolva

Ezt hallgassa meg!

Tartalom

- ▶ Hogyan működnek az MP3 fájlok?
- ▶ Töltsünk le MP3-lejátszó programot
- ▶ MP3 lejátszása a számítógépen
- ▶ Saját MP3 zenefájlok létrehozása

Azene digitális tárolásának gondolata nem új keletű elképzelés. Jó néhány évvel ezelőtt ez kellette életre a zenei CD-ket. Azonban az MP3 néven ismert rendszerrel a digitális zenék világa teljesen új értelmet nyert. Akárcsak a CD-k, az MP3 zene is számítógépes adatokként tárolódik. A különbség csak annyi, hogy az új rendszer tömörítve van. Ez azt jelenti, hogy a hatalmas adatmennyiség ellenére a zenei és mozaikok fájlok mérete

az eredeti méret töredékére
csökken anélkül, hogy a minőség
csorbát szenvedne.

Zene útközbén

Az MP3 fájlok eléggé kicsik ahhoz, hogy az Interneten is elküldhessük őket. Egy másik elő-

nyük, hogy a lejátszáshoz nem szükséges semmilyen különleges eszköz, csak egy lejátszóprogram, például a Winamp. A kártya segítségével megtudhatja, hogyan használjon MP3-lejátszóprogramot, és hogyan töltsön le ingyenes zenét az Internetről.

Tudta-e?

Miközben a zenekiadó cégek attól tartanak, hogy az MP3-at a CD-k illegális másolására használják, ők maguk is érdeklődnek a technológia iránt. Lelkesen keresik ugyanis annak a lehetőségét, hogy pénzért keresve terjeszse-

Letöltés (Magyar oldalak)

Alem da lemda
All In One
Alter Albumok
Amatőr Zenei Műhely
Antal Péter
A R E N A
Beats.hu

nek zenét az Interneten keresztül. Az MP3 fájlok alacsony előállítási költsége már sok nem jegyzett együtttestt arra ösztönzött, hogy a saját számaikat az Interneten tegye közzé a nagyközönségnek.

Kérdés-felelet

Egy adott típusú összes fájl keresése, vagy keresés típus és név szerint.

- ☐
- Kép vagy fotó
-
- ☒
- Zene**
-
- ☐
- Videó

A fájlnev része vagy egésze:

*.mp3|

A következőket is teheti...

- **Speciális keresési beállítások használata**

Vissza

K Letöltöttem egy MP3 fájlt, de nem találom a gépemen.

F Ha ismeretlen helyre tesz egy fájlát a számítógépen, akkor a **Keresés** funkció használhatja a megtalálásához. Válassza a **Start** menüből a **Keresés** pontot. Kattintson a "Képet, zenét vagy videót" lehetőségre, majd jelölje be a **Zenét**. Írja be, hogy ***.mp3**, majd kattintson a **Keresés** gombra. A gép ezután kikeresi az összes mp3 kiterjesztésű fájlát a merevlemezén.

K Énekes vagyok, és kazettára rögzítettem a számaimat. Átalakíthatom őket MP3 fájllokká?

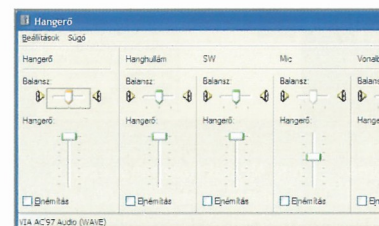
F Első lépésként a fájlokat fel kell venni WAV formátumban. Ehhez kapcsolja össze a kazettásmagnó kimenetét a hangkártya bemenetével. Rögzítse a felvételeket a Windows Hangrögzítő segítségével. Megtalálja ezt a programot a **Start, Minden program, Kellékek, Szórakozás, Hangrögzítő** útvonalon. A kész WAV fájlok MP3 fájlakká való átalakításához pedig használhatja például a Musicmatch Jukebox nevű shareware programot.

K Szeretnék letölteni néhány ingyenes számot. Hol találok MP3-akat?

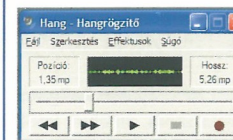
F Szó szerint tengernyi együttes teszi közzé rendszeresen a dalait MP3 formátumban az Interneten. Ebben a legnagyobb szerűbb, hogy mindenféle zenei stílus elérhető. Kerülje el azonban az illegális MP3 oldalakat, mert az onnan történő zeneletöltéssel megszegi a törvényt.

Hibakereső

MP3 fájl lejátszása közben nem hall semmit.
Ellenőrizze, hogy a hangszórókat csatlakoztatta-e, és be vannak-e kapcsolva. Aztán a jobb alsó sarokban kattintson duplán a **Hang-erő** ikonra. A megnyíló ablakban ellenőrizze, hogy a

Szótár

Digitális zene Számítógépre rögzített hanghullámok, melyeket 0-k és 1-ek hosszú soraként tárolunk. Az MP3-ak, a CD-k és a WAV fájlok a digitális zenék hordozói.

Veszteséges tömörítés

A hangminőséget csak kissé rontó, de a fájlméretet jelentősen csökkentő technika. Az MP3 egy veszteséges tömörítési eljárás, de alig észrevehető változás a CD-minőséghez képest.

MPEG Az MP3-at kifejlesztő Moving Picture Experts Group (Mozgóképek csoportja) rövidí-

Shareware Szabadon terjeszthető program, melynek mottója a „Próbálja ki mielőtt megveszi”. Ha úgy találja, hogy a program hasznos, akkor fizet a regisztrációért.

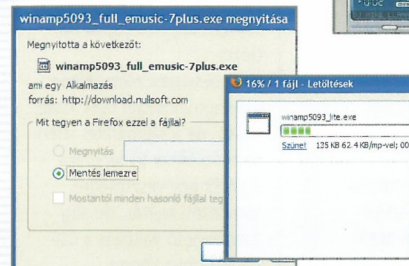
Hangerő és a Hanghul-
lám értékei nem túl ala-
acsonyok, és nincs alattuk
bekapcsolva az Elnémí-
tás jelölőnégyzet. Végső
esetben nézze meg a le-
játszóprogram hangerő-
szabályozóját.

Szerezzen MP3-lejátszót

Mielőtt MP3 fájlokat hallgatna a számítógépén, szüksége lesz egy MP3-lejátszóra, amelyet letölthet az Internetről.

1 Csatlakozzon az Internetre, és keresse fel a www.winamp.com oldalt. Kattintson a **Download** ikonra, és kövesse az utasításokat.

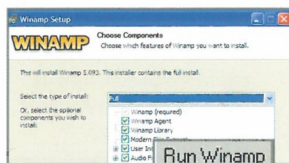

3 A letöltés befejeződése után keresse

4 Kövesse a program utasításait a telepítés során. Ha elkészült, ellenőrizze, hogy be van kapcsolva a hangszórója, és kattintson a **Run Winamp** gombra.

2 Amikor eljön az ideje, jelöljön meg egy helyet, ahová a fájlt szeretné menteni a merevlemezben. Ezután várja meg, míg a letöltés befejeződik.

5 Amint a Winamp betöltődik, hallani fog egy rövid MP3 dalcsockát, ami jelzi, hogy a program működik.

MP3 fájlok lejátszása

Az MP3 fájlok meghallgatása nem is lehetne egyszerűbb. Csak annyit kell tennie, hogy megnyitja a fájlt, és rákattint a **Play** gombra.

1 Ha még nem indította el a Winampot, akkor keresse meg a **Start** menüben, vagy kattintson az ikonjára az Asztalon. A Winamp főképernyője jelenik meg. Kattintson a **Kiadásra**. Ha nem tudja melyik az, akkor tartsa az egeret egy kis ideig a gombok felett, amíg megjelenik

3 A program elkezd lejátszani a dalt. A Winamp mutatja a szám hosszát, és egy téglalapban mutatja a magas és mély hangok arányát.

4 A zene megállításához használhatja a **Stop** vagy a **Pause** gombot.

egy rövid segítő szöveg. Válassza ki azt a gombot, mely felett az 'Open File(s)' felirat jelenik meg.

2 A felugró ablakban keresse meg a lejátszandó zeneszámmot, majd kattintson a **Megnyitás** gombra.

Fókuszban

A Winamp extra szolgáltatásai

Az MP3 lejátszók a számítógép processzorát használják a fájlok kitömörítéséhez. A szoftver ezzel egy időben meg is változtatja a dalok hangzását.

1 Zenelejátszás közben megváltoztathatja a magas és mély hangok frekvenciáját a Winamp Equalizer ablakában található csúszkák segítségével. Kattintson a **Config** felirat alatti kis nyílra a hangszínszabályzó megjelenítéséhez.

2 Amint összegyűlt már néhány MP3 fájl a merevlemezén, elkészítheti saját válogatását. Kattintson a **Playlist Editor** gombra (PL) a művelet megkezdéséhez.

3 A listakészítő ablakban kattintson az **Add** gombra és

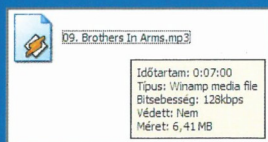

aztán válassza ki az **Add Files** pontot az MP3 fájlok megkereséséhez és csatlakozáshoz. A Winamp a megadott sorrendben fogja lejátszani a számokat.

Kisokos

Helytakarékos MP3

Elképesztő, hogy milyen sok helyet megtakaríthat az MP3 veszteséges tömörítés használatával. Például egy szokásos CD-n egy 3 perces dal körülbelül 30 MB helyet foglal, míg ugyanez a szám MP3-ba tömörítve mindössze 3,5 MB. Egy CD rendszerint 650 MB-ot tárol,

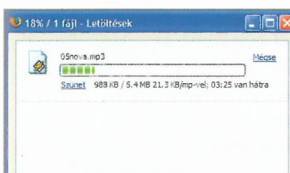

míg MP3-at használva ezen a területen több mint 100 zene szám fér el.

MP3 zenefájlok letöltése

Az MP3 fájlok beszerzésének legjobb forrása az Internet. Számos oldal foglalkozik kimondottan MP3 zenefájlok terjesztésével.

1 Csatlakozzon az Internethez, és látogasson el a zenearuhaz.t-online.hu címre. Használja a zenei stílusok kiválasztásához a bal oldalt található kategóriákat. Nézzé át a kínálatot, majd válasszon egy letöltendő számot.

2 Mentse el az MP3 fájlt a merevlemezre. Ha csak modemes elérése van, akkor készüljön fel arra, hogy egy normál zeneszám letöltése akár fél óráig is eltarthat, de inkább fizessen elő valamelyik szélessávú szolgáltatásra.

Videózás és számítógép

Látótérben
maradunk

Tartalom

- ▶ Tanulás a képdigitalizálásról
- ▶ Képdigitalizáló kártya kiválasztása
- ▶ Számítógép kompatibilitási vizsgálat
- ▶ A videoforrás és a PC összekapcsolása

Ha rendelkezik digitális vagy analóg videokamerával, és szeret otthoni videókat készíteni, akkor a számítógép nagy segítségére lehet abban, hogy vidám, kifejező és szórakoztató, tetszőlegesen összeállított anyagokat készítsen, akár feliratozással is. Csak csatlakoztassa a videokamerát a számítógépéhez a megfelelő kártya közbeiktatásával, és máris használhatja a PC-jét szerkesztésre vagy akár a film minőségének javítására.

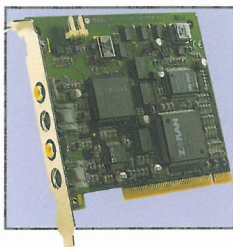
A filmekhez adhat zenei betéteket vagy vizuális effekteket, hogy professzionálisabbak legyenek. A video és a számítógép kombinálásával megduplázható az élvezet anélkül, hogy méregdrága digitális kamerát használna.

Új lehetőségek

Ez a kártya segít eldönteni, mikor és milyen képdigitalizáló kártyát válasszon. Arra is kitér, hogy a képdigitalizáló kártya és a számítógép milyen módon tud együtt dolgozni, hogy a lehető legtöbbet tudja kihozni belőlük.

Tudta-e?

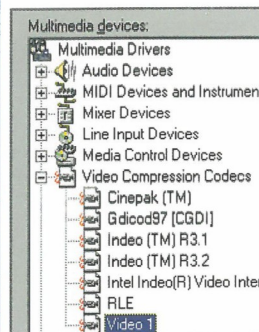
A számítógép standard videokártyája legtöbbször nem alkalmas képdigitalizálásra, ennek az eszköznek csupán az a feladata, hogy a monitoron megjelenítse az adatokat. Videokamerás kapcsolat létrehozásához egy erre a célra kifejlesztett képdigitalizáló kártyát kell

használnia. Ennek az a feladata, hogy a videojeleket digitális formátumba konvertálja át, ami már tárolható és kezelhető a számítógépen. Az ilyen adatállományok visszaalakíthatók video formátumba, és videoszalagon rögzíthetők későbbi videomagnós vetítésekhez.

Mit tud a számítógépem?

Kérdés-felelet

K Vethetek fel videót a SCART csatlakozón át a videomagnóval?

F Igen. Ehhez egy SCART csatlakozóval össze kell kapcsolni a videomagnót a képdigitalizáló kártyával. Ha esetleg nincsenek ilyen ki- és bemenetek, akkor lehet vásárolni megfelelő adaptert hozzájuk a szakboltokban.

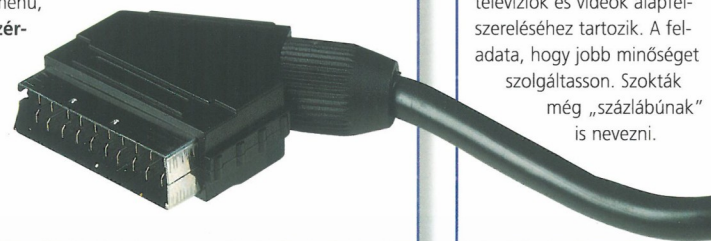

K A használatos videotömörítő eljárások kihatnak a filmek minőségére?

F Ha erős tömörítő eljárást alkalmaz, hogy helyet spóroljon meg a merevlemezben, néha észrevehető lesz, hogy színek elvesznek. Próbáljon ki különböző tömörítő eljárásokat, hogy kitapasztalja az optimális megoldást a minőség megtartása és a helymegtakarítás között. A videotömörítést az alábbi helyen érheti el: **Start** menü, **Beállítások, Vezérlőpult**. Ott válassza a **Multi-média** ikont, majd a **Speciális** gombot és végül a **Video Kodekek**-et.

K Kell csinálnom bármi mást, amikor videokamerával rögzítek?

F Próbáljon meg összekötő szövegeket mondani az anyag elejére és végére, meg az egyes anyagok közé is, ahova célszerű. Ne csak a képeket rögzítse, rámondásokkal tegye személyesebbé a filmet.

Hibakereső

Aggódik amiatt, hogy a számítógépe túl régi és elavult videoszerkesztésre.

A videoszerkesztéshez leginkább szükséges tényező a tárhely és a gyorsaság. A PC-n sok helyre van szükség a videoanyagok nagysága miatt, és minimum 512 MB RAM szükséges egy gyors processzorral. Ha a számítógépe nem éri el ezeket a minimális követelményeket, akkor egyszerűen nem lesz képes rá, hogy videoanyagokat szerkesszen.

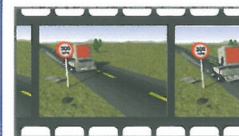

Mit tud a számítógépem?

Szótár

Kodek Rövidítés a tömörítésre/kitömörítésre vonatkozóan. A kodek egy szoftveres eljárás, ami azért felelős, hogy digitális fájlal alakítsa és tömörítse az anyagot.

FPS Kép per másodperc. Összehasonlításképpen a televíziók normálisan 25 képet jelenítenek meg másodpercenként, hogy ne lássunk villódzást vagy szakadozást.

S-Video Magas minőséget visszaadó videoformátum, melyet a felső kategóriás videokamerák és más videofelszerelések használnak.

SCART Kétirányú kapcsolatot fenntartó, 21 tűs csatlakozó típus, mely a modern televíziók és videók alapfelszereléséhez tartozik. A feladata, hogy jobb minőséget szolgáltatson. Szokták még „százlábúnak” is nevezni.

Képdigitalizáló kártya választása

Számos jellemző van, amit meg kell vizsgálni, mielőtt képdigitalizáló kártyát választunk a számítógéphez.

■ Az egyik legfontosabb dolog, hogy a képdigitalizáló kártya kompatibilis legyen a videokamerával és a videomagnóval. A legtöbb esetben ez nem okoz gondot, mert a szokásos kapcsolati lehetőségek vannak ezeken az eszközökön, de elképzelhető, hogy S-Video-val találkozunk.

A kapcsolat ellenőrzése

■ Az S-Video jobb minőséget képes visszaadni, de ennek érdekében a számítógéppel szemben támasztott igények is megnőnek, például a processzor sebességére vonatkozóan. Ellenőrizze a videokamerát, hogy milyen lehetőségei vannak! Ne aggódjon, ha csak a szokásos kapcsolati lehetőségeket találja, mivel az is tökéletesen megfelel az otthoni felhasználás feltételeinek. Egy videoszerkesztő szoftver nem tartozik a legolcsóbbak közé, de a legtöbb képdigitalizáló kártyához

általában ingyen adnak egy csökkentett képességű verziót, amiből egy-két extra funkció hiányzik. Azt is meg kell vizsgálni, hogy a meglévő hangkártya kompatibilis-e a képdigitalizáló kártyával, mert néhány képdigitalizáló kártya ezen keresztül továbbítja a hangot. A csúcskategóriájú képdigitalizáló kártyák közül vannak, amelyek további funkciókat is nyújtanak, mint például webkamerán keresztül vagy televízióból való felvételt.

Kisokos

Szalagról lemezre

A PAL európai standard televíziókhoz és videókhöz; Amerikában az NTSC-t használják. Egy PAL kép 625 sorból és 768 oszlopból tevődik össze, a közvetített jel 25 képkockát tartalmaz másodpercenként. Ebből a jelsorozatból minden másodperc több mint 10 megabájt. Természetesen

a videoszerkesztő szoftverek és egyéb eljárások tömörítik a videojeleket, hogy nagymértékben csökkentsék a helyigényt. Azért mindenesetre legyen felkészülve még egy rövidebb film esetén is arra, hogy elegendő hely legyen a merevlemezén.

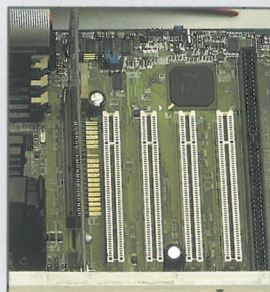
Fókuszban

A képdigitalizáló kártya beállítása

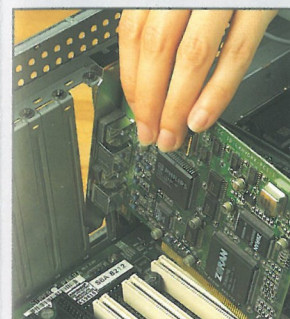
Ha magabiztos egy számítógép szerelésében, önállóan is installálhatja a kártyát. Ha nem járatos ebben, kövesse az alábbi útmutatót.

■ Hogy üzembe helyezhesse a képdigitalizáló kártyát, első lépésben nyissa ki a számítógép dobozatát. A kártyák csatlakoztatásához úgynevezett bővítőrészek állnak rendelkezésre, melyekbe beillesztve, majd benyomva létrehozhatja a kapcsolatot. Hogy pontosan melyik bővítőrésbe kell bedugni a képdigitalizáló kártyát,

azt annak kialakítása dönti el. Szigorú szabványok írják elő, melyik eszköz csatlakoztatását milyen módon kell megoldani. Léteznek olyan gépek is, melyek alapkiépítésben rendelkeznek ilyen fajta kártyákkal. Erről a legtöbb számítástechnikai szaküzletben szívesen nyújtanak felvilágosítást.

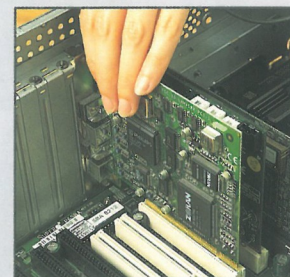

1 Sok a különböző méretű csatlakozó, de rossz helyre nem dughatja a kártyát, mert az csak a megfelelő résbe illeszkedik.

2 Gyakran szükséges lehet a gép hátuljából eltávolítani egy kis fém lapot, hogy helyébe a PC hátuljánál a kártyát lecsavarozhassa.

3 Amikor benyomja a bővítőrésbe a kártyát, bizonyosodjon meg, hogy pontosan érintkezik-e, azaz ütközésig nyomta-e a csatlakozóba, és lehetséges-e kis csavarral a házhoz rögzíteni.

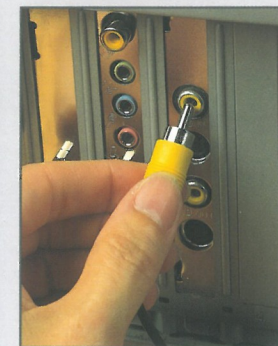
5 Ellenőrizze kamerájának kimeneti csatlakozóját és a kártya megfelelő csatlakozójával kösse össze. Ilyenkor használja inkább a hálózati feszültséget.

Ötlet

Jelölje kis tapadós címkékkel, melyik csatlakozót hova kell dugnia.

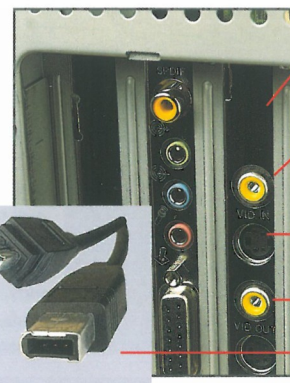
4 Szerelés közben megbarátkozhat a ki- és bemeneti csatlakozókkal is, illetve ezek helyes összeillesztésében a színek is segíthetnek.

Működtetés

A csatlakoztatás és a kártyához kapott szoftver telepítése után máris készen áll a berendezés.

■ Indítsuk el a videofelvétő programot, és kezdődhet a film lejátszása. Ki kell tapasztalni, melyik a legjobb beállítás. Magas minőségű videoanyagokból csupán pár másodpernyi is sok-sok megabájt helyet igényel a merevlemezén.

Ahhoz, hogy maximálisan kihasználhassa az S-Video lehetőségeit, ezt a csatlakozót használja az S-Video 'out' kimenetével összekötve

Video kimeneti csatlakozó – ide csatlakoztassa a videokamera 'in' kimenetét

Ha rendelkezik S-Video kamerával és erős számítógéppel, akkor ezt a csatlakozót használja

Video bemenet csatlakozó – ide csatlakoztassa a videokamera 'out' kimenetét

Manapság egyre jobban terjed az úgynevezett firewire kapcsolat

DVD-k és más filmek

A legújabb WinDVD

Tartalom

- ▶ A WinDVD szolgáltatásai
- ▶ Filmek lejátszása
- ▶ Extra funkciók egyszerű felületen
- ▶ Zenét is lehet hallgatni?

Egyre többször játszunk le DVD-filmeket számítógépünkön. Kezdetben senki sem akarta a filmeket a kisebb számítógépes képernyőn nézni, ha már egyszer úgyis van egy jóval nagyobb átmérőjű tévékészülék. A számítógépekbe szerelt videokártyák képességei azonban az utóbbi években sokat fejlődtek, s így lehetővé vált a televízió közvetlen csatlakoztatása a számítógéphez. Ez az asztali DVD-lejátszók szerepét kérdőjelezte

meg, hiszen többnyire van már DVD-olvasó a számítógépben is.

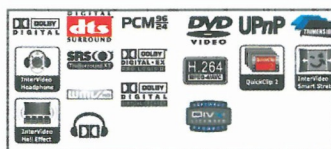
DVD-lejátszó programok

A számítógépbe szerelt DVD-meghajtók megjelenése után nem kellett sokáig várni az első DVD-filmek lejátszására alkalmas szoftverekre, melyek közé tarto-

zott a WinDVD is. Az évek során az egyszerű DVD-lejátszó programból mára szinte teljes körű médialejátszó alakult ki, mely már nem csak filmek, hanem a legelterjedtebb hangformátumok lejátszására is képes. A kártya a WinDVD jelenlegi legfrissebb 7-es változatát mutatja be.

Tudta-e?

A WinDVD a DVD-filmek lejátszásán kívül más típusú filmek lejátszására is alkalmas, így a megfelelő kodekek telepítése után elbánnak a QuickTime, az MPEG, a Real és a Windows Media formátumú állományokkal is. A szükséges kiegészítők telepítését a WinDVD gép-

re kerülése után a telepítőprogram fel is kínálja. Az előzőeken kívül lejátszhatók a most készülődő, nagy felbontású WMV-HD formátumú filmek is, melyek részletgazdagságukkal és csodálatos színeikkel a jövő filmes formátumát képviselik.

Kérdés-felelet

K Próbálkoztam egy rész kiemelésével, de túl gyorsan zajlik a jelenet. Mit tehetnék?

F Lehetősége van a film lejátszási sebességét csökkenteni. Lejátszás közben nyomja meg az **Alt + P** gombokat, és válassza ki a megfelelő gyorsaságot. Akár negatív értéket is választhat, vagyis visszafelé is futtathatja a filmet.

K Hogyan nézhetném a filmet teljes képernyőn?

F Nagyon egyszerű. A szokásos Windows gombbal, ami az ablakok méretét maximálisra állítja. Keresse a négyzetet a jobb felső sarkban.

K Nyelvyakorlás céljából szeretném a filmeket angolul nézni, de magyar nyelvű felirattal. Lehet ezt?

F Igen. A legegyszerűbb módja a beállításnak, ha a jobb gombbal kattint a program ablakában, és a **Hang** menüpontra kiválasztja az angolt, majd a **Felirat** menüpontra a magyart.

K Hogyan optimalizálhatnám a film megjelenítését?

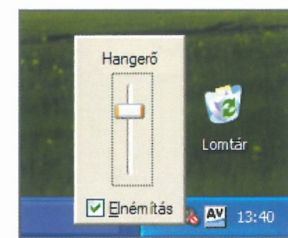

F A képernyő alján, a kezelőszervek között a jobb szélen levő gomb a Video Center. Itt számos különleges hatást állíthat be, kiválaszthatja a kijelző típusát (monitor, TV, projektor stb.), megváltoztathatja a kép méretarányait is.

Hibakereső

Elindult a film. Szép a kép, de nincsenek hangok.

Ellenőrizze, hogy a hangszóró csatlakozói megfelelően illeszkednek a géphez. Ha ez rendben van, akkor nézze meg, nincs-e elnémítva a hang a számítógépen. A jobb alsó sarokban található hangszóró ikonon egy pirossal át-

húzott kör jelenik meg elnémításkor. Ennek eltüntetéséhez kattintson az ikonra, és vegye ki a pipát az Elnémítés mezőből. Ha még mindig nincsen hang, akkor állítsa nagyobbra a hangerőt az **Elnémítés** mező felett vagy a hangszórón (esetleg a tévékészüléken).

Szótár

Kodek A kódoló-dekódoló szópár rövidülése. A filmek tömörítéséhez és lejátszásához használatos fájlok megnevezése.

QuickTime Az Apple által kifejlesztett filmtárolási mód.

QuickTime

MPEG Tömörített mozgókép formátum, többféle változata is létezik.

Real Egy másik filmes formátum, melyet leginkább on-line adásoknál használnak.

WMV-HD Nagy felbontású (1080*720) filmes formátum, mely 7+1 csatornás hangot tartalmaz.

Projektor Gyakorlatilag egy vetítő, mely a számítógép képét egy vászonra vagy a falra vetíti. Ez már nagyon közel áll a valódi mozi élményéhez.

Első lépések

A WinDVD programot gyakran csomagolják ajándékként DVD-meghajtók vagy alaplapok mellé. Létezik kipróbálható verziója is, így nem kell zsákbamacskát vennie.

1 Látogasson el a www.intervideo.com oldalra, és kattintson a WinDVD program képre, majd a következő ablakban a **Free Trial** gombra. A következő képen nyomja meg a **Download** gombot, a letöltés megkezdődik.

2 A telepítés menete a szokásos licenyszerződés-elfogadás, a telepítés helyének kiválasztása és az elhelyezendő ikonok elrende-

zése, valamint a fájlok feldolgozása után a kiegészítő programok telepítési lehetőségével folytatódik.

3 Ha igényli a WinDVD program szolgáltatásait, jelölje meg a listán a tételeket. Ez számos esetben újabb internetes letöltéseket tesz szükségessé.

Filmek lejátszása

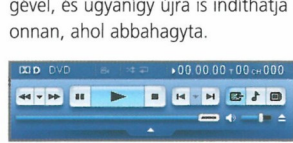
Amikor filmeket játszunk le, az elsődleges szempont, hogy a program könnyen kezelhető legyen, és a legfontosabb funkciók néhány kattintással elérhetők legyenek.

1 Helyezzen DVD-filmet a meghajtóba. Ha a telepítés során azt a lehetőséget választotta, hogy a DVD-

filmeket automatikusan a WinDVD játssza le, a program önműködően elindul, és megjelenik a film menüje. Ha nem így lenne, indítsa el a WinDVD-t a **Start** menüből, vagy kattintson a jobb gombbal az értesítési területen található, V betűt formázó ikonra, és a gyorsmenüben kattintson a **WinDVD** lehetőségre.

2 Ha megjelent a menü, akkor többnyire ki kell választania a nyelvet, vagy csak a lejátszás gomb-

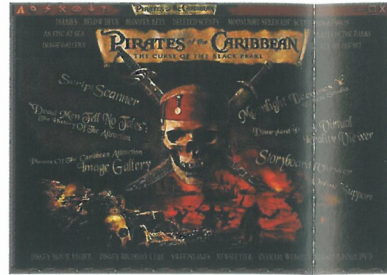

3 A WinDVD-hez opcionálisan rendelhető távirányító is. Akár már a program indítását is a távirányítóról kezdeményezheti.

Különleges szolgáltatások

A DVD-lejátszó programok között csak csekélyek a különbségek. A szolgáltatások nagyjából ugyanazok, és a programok kinézete is általában vonzó.

■ InterActual A DVD-filmek általában rendelkeznek egy rejtett menüvel is, mely több funkciót tartalmaz, de csak az InterActual kompatibilis lejátszókkal tekinthető meg, vagyis az asztali lejátszók eleve ki vannak zárva. Ebben a rejtett menüben többnyire a készíttéssel kapcsolatos kiegészítő információkat, az eredeti skicceket és képeket talál, de invitálhatják virtuális utazásokra is.

■ Részlet kiemelése Filmnézés közben a WinDVD képes a kép egy adott részének megjelenítésére. Kattintson a bal felső sarokban található **Zoom and Pan** gombra, és jelölje ki azt a részt, amit kiemelve szeretne látni. A képernyőn most a kijelölt részt látja csak, de nagyobb méretben. Ha szeretne visszatérni a teljes képhez, kattintson újra a

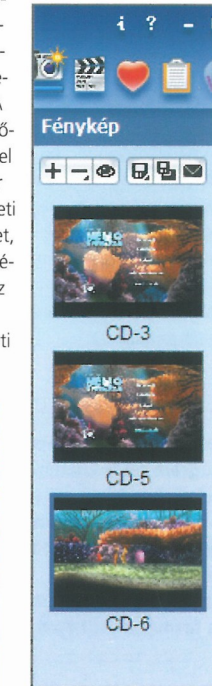

gombra. Ez a funkció nagyon jól jöhet, ha mondjuk egy apró részletre kíváncsi.

■ Pillanatfelvételek

A WinDVD segítségével képernyőfotókat készíthet kedvenc filmjeiből. Kattintson a fényképezőgépet ábrázoló ikonra a

jobb felső sarokban. Láthatja, hogy a kép jobb oldalán megjelenik egy sáv, mely majd a képernyőképeket tartalmazza. Miközben fut a film, csak meg kell nyomnia az üres képhez feletti + jelet. A kép a következő üres képhelyre kerül, majd az újabb képek a további helyekre kerülnek. A kis kezelőszervekkel bármikor elmentheti a képeket, vagy tapétaként az asztalra helyezheti őket.

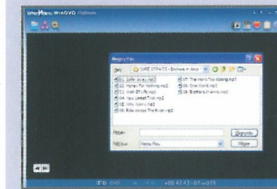

Fókuszban

Zenehallgatás

Furcsa szerepkör egy DVD-lejátszótól, de a WinDVD tökéletesen elboldogul az MP3 és más zenei fájlok lejátszásával is.

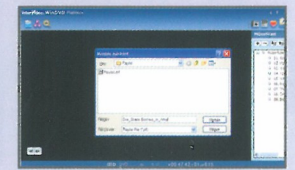
1 Zenehallgatáshoz nem kell egyebet tennie, mint a bal felső sarokban található mappa ikonra kattintani és a **Fájl megnyitása** lehetőséget választani. Itt a már jól ismert ablak fogadja, ahonnan kiválaszthatja a lejátszandó fájlt. Ezután már hallhatja is a zenét.

2 Természetesen nem túl élvezetes minden egyes zene-szám után újra elvégezni a fenti műveletet. De nincs is erre

szükség, ugyanis a műsorfüzet funkciót remekül lehet használni a zenei anyagok listáinak összeállítására is.

3 A kész listát érdemes elmenteni, hogy legközelebb ne kelljen vele bajlódni. Kattintson a lista fölött az **Export** gombra, és adjon nevet a listának.

■ Gyorsklip Szinte ugyanezt játszhatja el a QuickClip lehetőséggel, csak itt rövid mozgó képsorokat menthet el a filmből animált GIF formátumban. Egy klip maximum 30 másodperc hosszú lehet. Megadható a képváltások ideje, illetve a kép mérete.

■ Könyvjelző Ezzel a hasznos szolgáltatással megjelölheti a legérdekesebb jeleneteket, melyeket aztán egyetlen kattintással újra lejátszhat vagy megmutathatja isme-

rősenek. Kattintson a szívet ábrázoló ikonra, és az előzőekben megismert módszerrel készítsen könyvjelzőket. A könyvjelzőre duplán kattintva elindul a jelenet.

■ Lejátszási lista A könyvjelzőtől jobbra látható csíptetős tábla ikonra kattintva egy programozható műsorlistát talál. Alapértékként nem szerepel benne semmi, de könnyű szerrel felvehető bele elemek. Kattintson a + jelre, és válassza ki a lejátszandó fájlt. Ha mondjuk egy CD-n több kisebb film található, és egymás után szeretné őket megnézni, akkor vegye fel őket a műsorfüzetbe. Ezután nem kell egyesével megnyitnia a fájlokat, a WinDVD szép sorban játssza őket.

DVD-k lejátszása

Felgördül a függöny

Tartalom

- ▶ A Windows Media Player megnyitása Windows XP alatt
- ▶ A Media Player vezérlői és szolgáltatásai
- ▶ A mozivászon méretének beállítása

Nem minden XP-felhasználó tudja, hogy számítógépe DVD-k lejátszására is alkalmas. A DVD-t ugyanoda kell behelyezni a számítógépben, ahová a CD-lemezeket. A számítógép alkalmasságának megvizsgálására a legegyszerűbb megnézni, hogy a meghajtó elején van-e DVD logó. Szükség lesz még egy multimédia lejátszó programra is, mint a Windows Media Player. Nézzhetjük a filmet a teljes képernyőn, vagy ha úgy

tetszik, egy kis ablakban, miközben folytatjuk a munkát egy másik programmal.

Jelenetről jelenetre

A Media Player DVD-vezérlői pontosan olyanok, mint egy normál DVD-lejátszóé, és ugyanúgy kívá-

laszthatjuk a jeleneteket, és használhatjuk a DVD menüjét, amely elérhetővé teszi az extrákat, az életrajzokat és így tovább. Akár még a televízióra is csatlakoztathatjuk a számítógépet, s akkor nagy képernyőn nézhetjük a mozit.

ról, kívágyott jeleneteket, és adatokat a színészekről és a készítőkről. A jövőben megnézhetjük majd ugyanazt a jelenetet újra és újra más kameraállásokból is.

Tudta-e?

ADVD közelebbi betekintést enged a moziarajongóknak a filmipar működéséről és a mozifilmek készítéséről. A legtöbb új DVD-film eleve egy sor extra szolgáltatással bír, gyakran tartalmaznak kommentárokat a rendezőtől, be-
mutatókat a speciális trükkökről, sminkek-

Kérdés-felelet

K Hogyan köthetem össze a számítógépet a TV-vel, hogy nagyobb képernyőn nézhesem a filmet?

F Ez a grafikus kártya jellemzőitől és a televízió korától függ. Ha a grafikus kártya rendelkezik TV-kimenettel akkor minden nehézség nélkül összekötheti a TV-vel. Azonban a televíziónak is rendelkeznie kell a megfelelő aljzattal. A szabványok lehetnek különbözőek, ezért kérdezze meg a helyi számítógép-kereskedőket az aktuális trendekről.

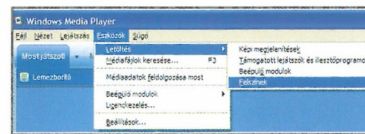
K Van más DVD-lejátszó szoftver is?

F Igen, sok program létezik. Az egyik legnépszerűbb alternatíva a WinDVD. Az ingyen kipróbálható változat letölthető a www.intervideo.com címről. Az oldal bal alsó sarkában található WinDVD 6

mellett kattintson a **Free Trial** gombra, és töltsse le a programot. Sajnos a kipróbálható verzió csak 5 percig működik, de megvásárolhatja a teljes verziót az Intervideo weboldalán.

K Azt hallottam, hogy megváltoztathatom a Media Player kinézetét. Igaz ez?

F Igen. Kattintson a **Fel-színválasztó**ra, és válasszon a listából. Másik lehetőségként letölthet felszíneket a Windows Media Player honlapjáról. Kattintson az **Eszközök, Letöltés és Felszínek**

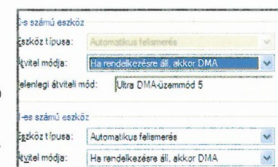

pontokra. Ez megnyitja a Media Player felszínek oldalát a böngészőben. Innen letöltheti a jónak tartott felszíneket. Vegye azonban figyelembe, hogy a felszínek a hangfájlok lejátszásánál működnek igazán jól, mivel a felszínek csak kompakt módban alkalmazhatók, és ott nincs kellő hely DVD-filmek lejátszására. Kicserélheti a Media Player ablakának színezését is a **Színválasztó** segítségével.

Hibakereső

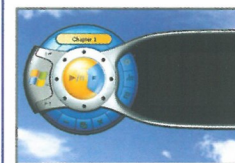
Gyakran ugrál a film. Mit tehetek?

Kattintson jobb gombbal a **Sajátgép** ikonra, és a felbukkanó menüből válassza a **Tulajdonságok** pontot. Válassza a **Hardver** fület, majd az **Eszközkezelő**-t. A következő ablakban kattintson duplán az **IDE ATA/ATAPI vezérlők** pontra. Kattintson a jobb

eszköz számára. **OK**, majd ismételje meg az eljárást a **Másodlagos IDE csatorna** eszközeivel is.

Szótár

Felszín Szoftver számára választható kinézet. Sok program, köztük a Windows Media Player is megengedi a felszínek igény szerinti letöltését.

Lejátszási lista Eszköz, melynek segítségével a kiválasztott médiafájlok lejátszhatók a számítógépen.

IDE csatorna Adatcsatorna, amelyen az adatok a DVD-meghajtótól a processzorhoz vándorolnak.

Dolby Digital A minőségi digitális hangképzés egyik szabványa. Az 1956-ban alapított Dolby Laboratories cég

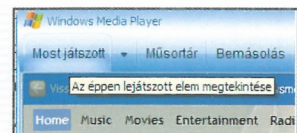
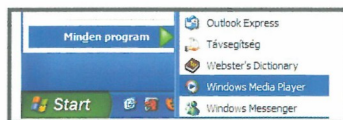
indította el a hangfelvételek minőségének javítását. A Dolby Digital rendszer hat hangcsatornát (bal, középső, jobb, külön bal, külön jobb és hátsó) támogat, amely Dolby Surround néven is ismert.

DVD-film lejátszása

A kedvenc DVD-filmjének megnézése egyszerű dolog a Windows Media Player programban.

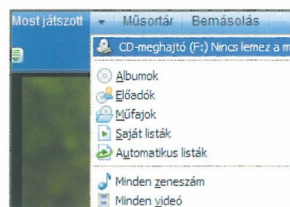
1 Nyissa meg a Windows Media Player-t a **Start** menü, **Minden program**, **Windows Media Player** útvonalon.

4 Ha a mozi nem jelenik meg a főablakban, akkor kattintson a **Most játszott** gombtól jobbra található kis háromszögre, és válassza ki a listából a DVD-lejátszót. A filmnek most már el kell indulnia.

2 Most helyezze be a DVD-t a DVD-meghajtóba.

3 A Media Player ablakában kattintson a **Most játszott** gombra a bal felső sarokban.

5 A legnagyobb képméret eléréséhez kattintson a Teljes képernyő gombra vagy kattintson a jobb gombbal a képernyő területére, és a menüből válassza a **Teljes képernyő** módot.

Most játszott beállításainak kiválasztása
Beépülő modulok és bővítmények kezelése és letöltése (Ezeket olyan dolgokra lehet használni, mint a Színválasztó, a Hangszínszabályozó stb.)

Alkalmazásmenük elérése A normál menürendszer elérésére szolgál

Kis méret / Teljes méret
A Kis méret a Media Player gombbá változtatja a Tálcán. A Teljes méret visszaállítja az eredeti méretet

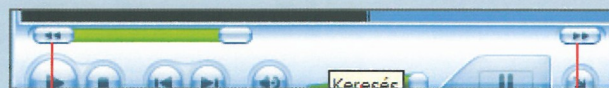
Bezárás Leállítja a Media Player programot és bezárja a lejátszási ablakot

Fókuszban

A Media Player vezérlői

Beállíthatja a hang-erőt, elnémithatja a hangokat és megke-resheti a különböző jeleneteket ezeknek a gomboknak a használatával. Ki is terjesztheti a mozivásznat a teljes képernyőre.

Vissza-tekerés

Keresés A jelenetekben való keresésre, illetve maguknak a jeleneteknek a megkeresésére használható gombok

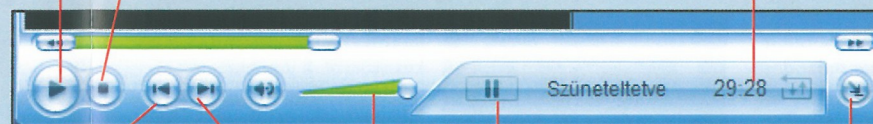
Gyors előre-tekerés

Lejátszás

Leállítás A gomb megnyomására a film lejátszása végleg megszakad

Információs sáv A DVD adatait vagy az adott helyzetet leíró információkat jelenít meg

Eltelt idő Beállítható a filmből eltelt, a filmből hátralévő és a filmből eltelt plusz a teljes játkidő kijelzése

Előző A megkezdett jelenet elejére vagy az előző jelenet elejére ugrik

Következő A következő jelenet elejére ugrik

Hangrő A hangok erősségét szabályozza

Szünet A két függőleges vonal megnyomására a felvétel szünetel

Elnémítás Leállítja a hangszávot, ameddig újra meg nem nyomja a gombot

Borító- vadászat

A CD új
ruhája

Tartalom

- ▶ Az Album Cover Finder letöltése és telepítése
- ▶ Zenei albumok borítójának keresése
- ▶ A teljes verzió funkciói
- ▶ Album katalógus készítése

Sokszor szeretnénk megtudni, hogy egy bizonyos zenei album mely számokat tartalmazza, és hogyan is néz ki. Arra is kíváncsiak lehetünk, hogy egy-egy zenekarnak hány albuma jelent meg eddig. Az Interneten persze számtalan találatot kaphatunk, de ha az albumokról akarunk többet is megtudni, jól jöhet egy olyan kereső, amely kifejezetten ehhez nyújt segítséget. Ilyen az Album Cover Finder.

Képes katalógus

Az Album Cover Finder ingyenes változata csak egyszerű keresést tesz lehetővé, fizetős változata ennél többet kínál, azzal már a zeneszámok listája, valamint a zenekar összes albuma megjele-níthető. Szerencsére minden indításkor eldönthetjük, hogy ne-gyedórán keresztül használjuk-e a teljes verziót, így megismerhet-jük a fizetős program plusz funk-cióit is. Ha kedvenc előadói albu-mairól, vagy az otthoni CD-tárról készítené katalógust, akkor az Album Cover Finderrel a számok listájától a képekig mindent le tud tölteni egy Word vagy akár Excel fájlba, ezzel követheti, mi-lyen albumokkal rendelkezik, mit szeretne beszerezni, mit adott kölcsön barátainak.

jük a fizetős program plusz funk-cióit is. Ha kedvenc előadói albu-mairól, vagy az otthoni CD-tárról készítené katalógust, akkor az Album Cover Finderrel a számok listájától a képekig mindent le tud tölteni egy Word vagy akár Excel fájlba, ezzel követheti, mi-lyen albumokkal rendelkezik, mit szeretne beszerezni, mit adott kölcsön barátainak.

Tudta-e?

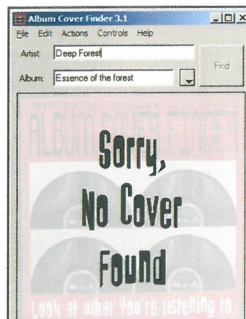
Ha az Internetről szeretné letölteni a magyar előadók albumainak borítóit, látogasson el a <http://boritok.try.hu/> web-oldalra, ahol alfabetikus listából választhatja ki az előadót, majd az adott borítót. Ha megtalálta, kattintson rá, és automatikusan megindul a letöltés a gépére.

Onnan meg tudja nyitni és fel-használhatja katalógus készítésé-hez, vagy egy elveszett vagy megsérült borító pótlásához. Ha DVD-borítókra is kíváncsi, akkor egy jó linkgyűjtőhelyet talál a http://www.linkkatalogus.hu/letoltes/cd_dvd_boritok oldalon is.

Kérdés-felelet

K Beírtam a keresett zenekar nevét, de nem történt semmi, mi a gond?

F Ellenőrizze le, hogy jól adta-e meg a zenekar nevét. Ha ez rendben van, akkor az album címét is ellenőrizze le, mert ha helyesírási hibát tartalmaz, akkor nem fogja a program megtalálni. Ha így sem jár sikerrel, akkor vélhetően ez az album nem szerepel abban az adatbázisban, amelyből a program dolgozik. Kereszen egy másik albumot.

K Tudok keresni csak előadóra vagy csak albumra?

F Igen, ez nem okoz gondot az Album Cover Findernek. Ha előadóra keres, akkor csak egy borítót hoz elő,

ami nem biztos, hogy a keresett darab lesz. Azt is érdemes tudni, hogy ha csak az album nevét írja be, akkor csak annak az egy albumnak a képe töltődik le, és az album katalógus (teljes verzióban) üres marad.

K Magyar számokat is találhatok az Album Cover Finderrel?

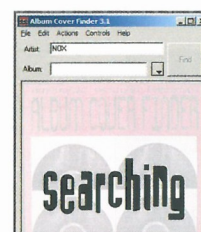
F Sajnos, magyar előadók albumainak borítóit nem lehet megkeresni az Album Cover Finderrel, adatbázisában valószínűleg nem szerepelnek magyar albumok.

Hibakereső

Nincsenek meg az albumok, nem talál semmit a program.

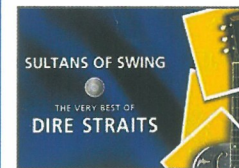
Ennek lehet az oka, hogy nincs meg a keresett album, de az is előfordulhat, hogy az Internet-kapcsolattal van valamilyen probléma. Sajnos a program külön nem jelzi, ha az Internet-kapcsolat megszakadása miatt nem tud találatot előhoz-

ni. Maga a jelenség tényleg olyan, mintha csak nem találna meg az albumot. Győződjön meg róla, hogy az adatokat helyesen írta-e be, majd nézze meg, hogy az Internet-kapcsolat rendben működik-e, ha igen, akkor a program is működni fog.

Szótár

Album Egy zenekar, egy előadó egy téma vagy egy időszak köré illeszkedő számainak összessége CD-n vagy lemezen.

Borító A hagyományos hanglemezek a borító jelentette a védelmet és az információs felületet, a CD lemez borítója a műanyag tokon belül található, amelyben füzetet is talál.

Album Cover Finder

A program neve, amely egyben funkciójára is utal, azaz a zenei albumoknak keresi

meg a borítóját. Itt kifejezetten az első borítót jelenti csak, azt a képet, amelyet akkor látunk, amikor a CD-t a kezünkbe vesszük, és látjuk, ki a szerző és mi az album címe.

Letöltés és telepítés

Az Album Cover Finder program shareware (kipróbálható) változatát egyszerűen letöltheti az Internetről, majd a telepítést követően azonnal nekiláthat használni azt.

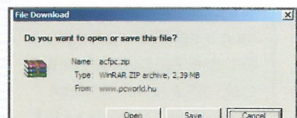
1 Internetes böngészőjével keresse fel a <http://www.amphonic-designs.com> oldalt, majd kattintson az **Album Cover Finder** felírra.

2 A **Downloads** címszó alatt válassza a PC-s változatot.

Version 3.2 for Mac is Here
An indispensable addition to iTunes.
Downloads
MAC 3.2.1 or PC 3.1.7

3 A File Download ablakban nyomja meg a **Save** gombot, válassza ki a helyet a számítógépén, ahová a programot le akarja tölteni, végül nyomja meg újra a **Save** gombot, és a letöltés elindul.

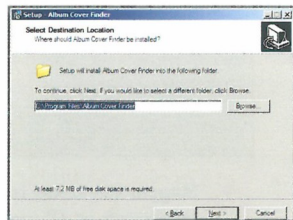
4 A program tömörítve (zippel) tölthető le a gépre, így telepítés előtt ki kell csomagolni. Ezt követően kattintson duplán az **Album Cover Finder Installer.exe** fájlra.

5 Megjelenik a **Setup** ablak, amely figyelmezteti, hogy zárja

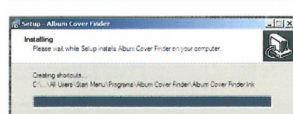
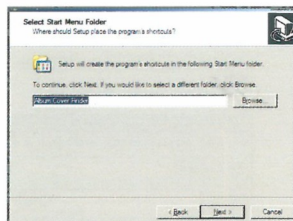

be az egyéb futó programokat a telepítés előtt. **Next**.

6 Megadhatja a telepítés pontos helyét, ha a telepítő által ajánlott hely nem megfelelő, végül nyomja meg a **Next** gombot.

7 Kiválaszthatja, hogy a Start menüben milyen néven jelenjen meg a program. **Next** és **Install**.

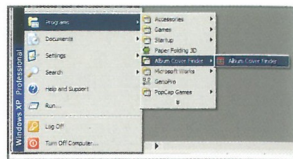
8 Amikor a telepítés sikeresen megtörtént, nyomja meg a **Finish** gombot.

Borítókeresés

A telepítést követően máris kipróbálhatja az Album Cover Finder program lehetőségeit.

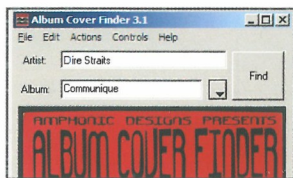
1 Menjen a Start menü **Programok** pontjába és kattintson az **Album Cover Finder** alkalmazásra.

2 Megjelenik a programfelület, az **Artist** felirat utáni szövegdobozba írja be az előadó vagy a zenekar nevét.

3 Ezután az album címét is adja meg, ha tudja, majd végül nyomja meg a **Find** gombot.

4 A program csatlakozik az Internetre és megkeresi a kiválasztott album borítóját. Közben a **Searching** felirat látható.

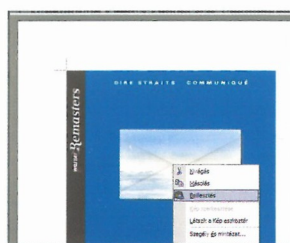
5 Találát esetén a borító képe megjelenik.

6 Kattintson a borítóra a jobb egérgombbal, a megjelenő gyorsmenüből csak a **Copy** lehetőséget tudja használni, mert a másik két opció csak a teljes verzióban aktiválható.

7 Válassza a **Copy** funkciót, majd nyisson meg egy Word fájlt és illesse be a képet. Ezzel katalógust is készíthet képekkel ellátva.

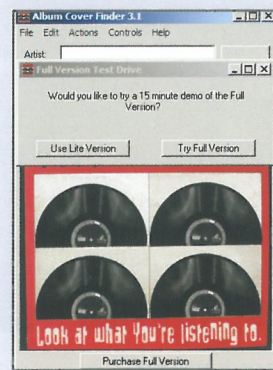

Fókuszban

Teljes verzió használata

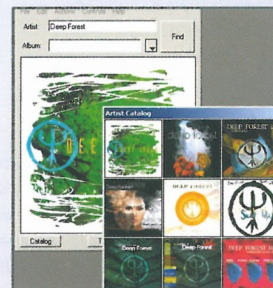
Ha úgy dönt, hogy érdekli az Album Cover Finder program, kipróbálhatja vásárlás előtt a 15 percre igénybe vehető teljes verziót.

1 Indítsa el a programot, és a megjelenő kis ablakba válassza a **Try Full Version** lehetőséget. Ezt minden indításkor megteheti.

2 Eltérő programfelületet láthat, a menüpontokon belül minden művelet aktiválható.

3 A fent leírt módon keressen rá egy előadóra, pl. a Deep Forestre, majd **Find**.

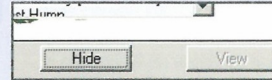

4 Nyomja meg a **Catalog** gombot és listázódnak az előadókhoz tartozó albumok.

5 Válasszon ki egyet, majd az egér jobb gombját nyomja le. Megjelenik egy menü, ahonnan lehetősége van az album képét nagyítani, másolni vagy éppen angol nyelvű véleményét olvasni róla.

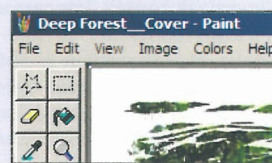
6 Kattintson a **Tracks** gombra. Kijelölődnek a számok, amelyeket szintén ki tud másolni. A lista elrejtéséhez **Hide**.

7 Ha megvan a kiválasztott borító, le is mentheti jpg fájlként a számítógépe tetszőleges helyére. Ehhez válassza a **File** menüpont **Save Artwork** pontját.

8 Keresse meg a megfelelő helyet, és a **Save** gomb megnyomásával mentse le a borítót.

9 Ezt később bármilyen rajzprogrammal szerkesztheti, kiegészítheti, kinyomtathatja és beleteheti a CD-tokba.

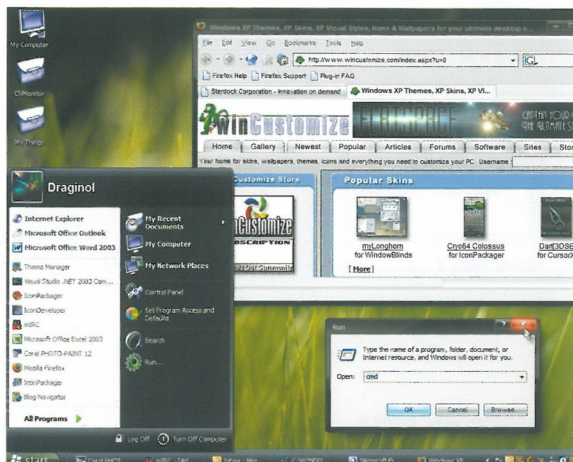

A Windows új ruhája

Szalom- munka

Tartalom

- ▶ A Windowblinds sajátos megközelítése
- ▶ Az első kaland a felszínnel
- ▶ Új felszínek telepítése
- ▶ Beállítási lehetőségek

A számítógép bekapcsolásakor mindig ugyanaz a kép fogad. Ugyanazok a színek, ugyanazok a formák. Akit a munkája a számítógép mellé szorít, néha szeretne egy kis változatosságot. A mindennapi unalmas látvány elkerülése érdekében néha lecseréljük a Windows háttérképét, olykor átváltunk a kék színről az olajzöldre, majd az ezüst színűre, de a végén visszatérünk a kékhez, és kezdődik minden előlről...

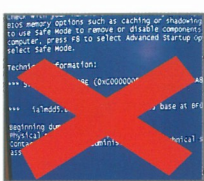
Kreatív egérút

A Windowsblinds segítségével néhány kattintással lecserélhetők a megszokott grafikai elemek. Több mint 2000 előre elkészített témát hoztak eddig össze a felületváltoztatás fanatikusai, melyeket az Internetről lehet letölteni. Ha pedig ebből az óriási választékból sem találja meg a kedv-

re való szín- és formavilágot, akkor a programhoz tartozó Skin-Studio nevű eszközzel létrehozhatja a saját izlésének megfelelő kinézetét. Műve elkészültével közzéteheti azt az Interneten, hogy mások is használhassák. Ismerje meg a kártya segítségével a számítógépes formatervezés világát.

Tudta-e?

Léteznek más programok is, a Windows kinézetének megváltoztatására, de azok többnyire kiskapukat használnak a feladatok végrehajtására. A Windows ugyanis a felület kialakításához különböző rendszertípusokat használ, azok védelmét pedig eleve beledrótozták az operációs rendszer-

itt nem kell tartania a látszólag ok nélküli rendszerleállásoktól és újraindulásoktól.

Kérdés-felelet

K Hol találhatok
újabb felszíneket?
F A www.wincustomize.com
cím oldalról 3600 kü-
lönböző felszín közül választ-
hat. Töltse le a felszínt tartal-
mazó ZIP fájlt, majd adja meg
a Windowblinds-nek a fájl he-
lyét. Nem szükséges a tömörít-
ett fájlt kicsomagolnia, a
program a ZIP fájlt is kezeli.

K Beállítottam egy mutatós felszint, de amikor a feleségem jelentkezik be a gépre, akkor az eredeti felület látszik? Mit rontottam el?

F Semmit nem rontott el. A Windowblinds minden felhasználó számára egyedi beállításokat tesz lehetővé. Bejelentkezéskor az egyedi beállítások töltődnek be.

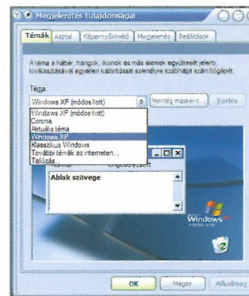
K Miben különbözik a kipróbálható és a fizető változat?

FA fizető változat olyan extra szolgáltatásokat biztosít, mint a panorámsoros ablakok felszínének megváltoztatása, a görgetősav témázása, számos újabb felszín letöltése, lehetősége, illetve bármely felszín színeinek menet közbeni beállításai (nem kell megvárni az adott felszínt a SkinStúdióban a szín megváltoztatásához).

K Szeretném visszaállítani az eredeti Windows kinézetet. Mit tegyek?

F kattintson a jobb gombbal az asztal egy üres területén, válassza a **Tulajdonságok** pontot, majd a Témák fülön jelölje ki a **Windows XP** témát. **OK** után nem sokkal visszaáll a régi rend.

Hibakereső

Az új felszín beállítása után a böngészőben ugrál a kép.

A hiba oka, hogy az egyes programok néha az ablakok méretére vonatkozóan rögzített értékekkel dolgoznak. Ez azt jelenti, hogy a képernyő vagy az ablak szélétől számított fix távolság állítanak be bizonyos képernyő-elemeket. Mivel egy új felszín megváltoztatja az eszköztár, a

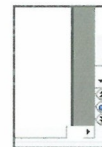
Ha még mindig fennáll a jelenség, akkor telepítse a videokártyájához a legfrissebb meghajtóprogramot vagy válasszon másik felszínt.

Szótár

Felszín A képernyő látvány-
elemeit meghatározó gyűj-
temény. Bőrnek vagy skin-
nek is hívják.

Görgetősáv

Az ablakok jobb oldalán és alján látható csík, mely a képernyő méreténél nagyobb tartalmak láthatóvá tételében segít.

Rendszerfájl Az operációs rendszer működéséhez szervesen kötődő fájl, melynek nagyon nem javallott a módosítása vagy törlése.

ZIP Tömörített fájlok formátuma, mely jelentősen csökkenti a fájl(ok) tárolásához szükséges területet.

Téma A Windows ablakai-
nak, ikonjainak, háttereinek,
gombjainak szín- és formavi-
lágát meghatározó egységes
kinézet.

Eszköztárak A programok által használt ablakokban, illetve a Windows ablakaiban megjelenő gombsor a képernyő tetején, mely a legfontosabb funkciókhoz biztosít hozzáférést.

Cserélje le a Windows régi ruháját!

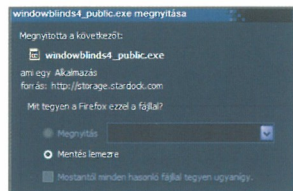
Csak ki kell választania a megfelelő színösszeállítást és formavilágot, és néhány kattintás után máris élvezheti a Windows új ruháját.

1 A programot a készítő web-lapjáról szerezheti be. Látogasson el a www.windowblinds.net címre, kattintson a **Download Windowblinds** gombra.

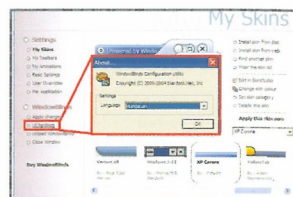
2 A következő ablakban láthatja, hogy milyen szolgáltatásokkal rendelkezik a kipróbálható verzió, és mit tud a 20 dollárért regisztrálható teljes változat. A kipróbálható program letöltéséhez kattintson a lap alján található **Download** feliratra, mely elröpi a download.com letöltő központjába.

3 Itt már semmi mást nem kell tennie, csak rákattintani a **Download now** gombra, és a letöltés most már ténylegesen megkezdődik.

4 A telepítés a megszokott módszerben folyik, viszont a rendszerfájlok cseréje miatt egy kicsit tovább tart a szokásosnál. A telepítés végén a program minden további kérdés nélkül elindul, és feltűnik a beállításokat tartalmazó ablak.

5 Első lépésként állítsa át a program nyelvét magyarra. Ehhez kattintson a bal oldali menüsávban

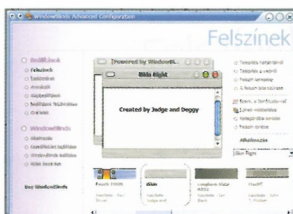

a **UI Settings** gombra, majd a felbukkanó ablakban válassza a **Hungarian** pontot. A változás életbe léptetéséhez a programot újra kell indítani. Kattintson a **Close Window** feliratra, majd a **Start** menüből indítsa el a programot.

Nézzük a választéket

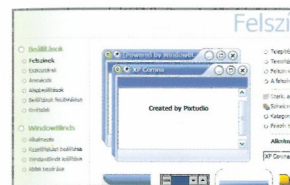
A különböző felületeknek megvannak a maguk sajátosságai, ezért a végleges döntés előtt érdemes néhány programot elindítani és néhány ablakot megnézni, hogy meggyőződhessen az eredményről.

1 A képernyő alján található vízszintes listában láthatja a telepített felületeket, ezek közül választhat. Próbálja ki őket, és válasszon az ízlésének és a programok használatosságának megfelelően.

2 A Windowblinds ablakának közepén egy betekintő mezőt láthat, melyben használat előtt ellenőrizheti a felület kinézetét. Egy-egy felületnek több alfaja is létezik, ezeket az **Alkalmazás** gomb alatti lenyíló menüből érheti el.

6 Most már minden készen áll. Az alapon beállított felszín az XP Corona. Próbálja ki, hogy milyen változásokat lehet így előidézni. Kattintson a jobb oldalon az **Alkalmazás** feliratra. A hatás néhány másodperc múlva már látható.

Fókuszban

Beállítási lehetőségek

Amint megtapasztalta a lehetőségeket, érdekelni fogja, hogyan lehet a beállításokat módosítani. Haladjunk a menüsáv pontjai sorrendjében.

Felszínek A felszínek menüpont bemutatása a korábbi részekben már megtörtént.

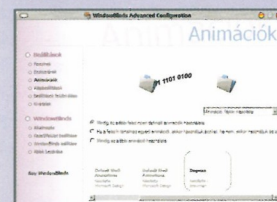
Eszköztárak A felszín többi elemétől függetlenül megváltoztatható az eszköztáron megjelenő ikonok kinézete. Ezen a módon gyakorlatilag kombinálhatja a felszíneket, az egyiknek a színét a másiknak az ikonjaival.

kerüljenek megjelenítésre, illetve, hogy a hangok, háttérképek alkalmazhatók-e. Bizonyos részeit csak a fizetős verzióban használhatók.

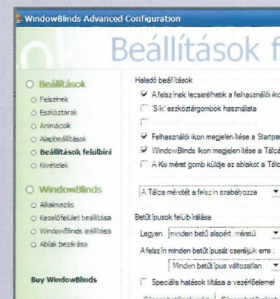
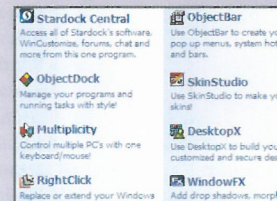
Beállítások felülbírlása Ennek eldöntésére használható, hogy a Windows működését módosító tényezők életbe léphetnek vagy sem.

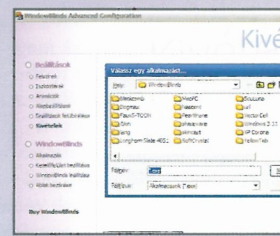
Animációk A felszínekhez tartozó animációkat lehet itt beállítani. Csak a fizetős változatban működik.

Alapbeállítások Megadhatja, hogy az adott felszín mely elemei

Kivételek Ha bizonyos programokkal gondja akad, de amúgy kifogástalanul működik egy felszín, akkor lehetősége van bizonyos programokat kivételként megjelölni, aminek hatására az adott program esetén a szokásos Windows felület fog működni.

Kisokos

Családtagok

A Windowblinds program rengeteg szolgáltatását látva talán nem is gondolná, hogy csak egy része az Object Desktop program-csomagnak, mely a számítógép testreszabását teljes mértékben a felhasználóra bízta. A programcsomag többek között tartalmaz eszközöket az indítóképernyő meg-

változtatására, ikonok szerkesztésére és cseréjére, a menük, gyorsbillentyűk és kurzorok testreszabására, speciális képi hatások létrehozására is. Lehetőséget nyújt több gép egyetlen egérrel való irányítására, és egy biztonságos munkakörnyezet kialakítására.

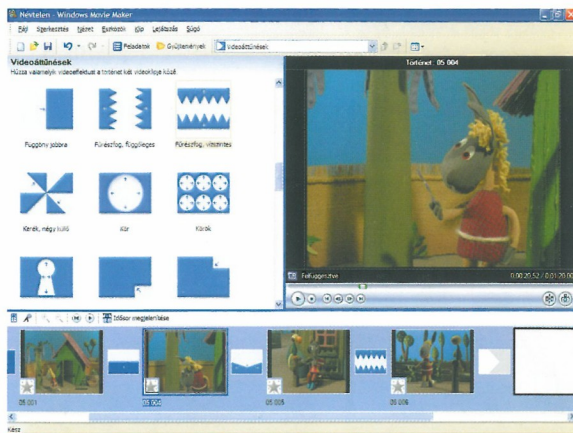

Windows Movie Maker

Video-
stúdió

Tartalom

- Ismerkedés a programmal
- Hangok és zene hozzáadása
- Feliratok elhelyezése
- A jelenetek közti áttűnések beállítása

Manapság egyre több családban van videokamera vagy olyan digitális fényképezőgép, amely mozgókép felvételére is képes. Ebben a csoportba tartoznak még a csúscategóriás mobiltelefonok, amelyek szintén alkalmasak rövidebb filmfelvételek rögzítésére. Az így elkészített filmek persze közel sem tökéletesek, de nem is ez a céljuk, hanem az, hogy a nyaralás, a ballagás, az esküvő vagy más családi esemény emlé-

keit megőrizték. Mindenesetre – visszanevezve az elkészült videókat – sokszor gondoljuk azt, hogy egy kis szerkesztés, alakítás rárér a képekre.

Videoszerkesztés

Jó esetben a videokamerahoz adnak valamiféle videovágó szoftvert is, de ez sokszor bonyolult, és majdnem mindig angol

nyelvű. Ilyenkor kéznél van a Windows XP telepítése során azonnal a gépre költöző Windows Movie Maker, amely az alapvető videovágási feladatokban a segítségünkre lehet. A kártyán igyekszünk bemutatni a leg-
alapvetőbb fogásokat, amelyekkel kedvet szeretnénk csinálni a videoszerkesztéshez. A feladat nem is olyan bonyolult.

Tudta-e?

A Windows Movie Maker számtalan formátumból képes a forrásként használt filmeket, képeket, hangokat, zenéket átvenni. Nemcsak a családi videókat, hangokat stb. szerkesztheti, hanem már meglévő anyagokból is elkészítheti saját, akár móká-

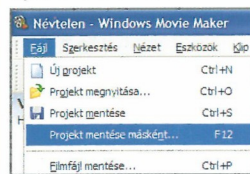

san megváltoztatott alkotását. A kész filmet a Movie Maker Windows Media formátumban tárolja, amelyet az elterjedt médialejátszó programok többsége képes lejátszani, így a nagy gonddal elkészített alkotást a barátai is meg tudják nézni.

Kérdés-felelet

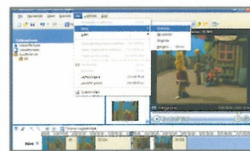
K Félbehagyhatom-e a videoszerkesztést anélkül, hogy elveszténém az eddigi munkát?

F Természetesen. Ha kifo-
gyott az időből, az eddigi műveleteket mentse el egy projektbe. Legközelebb ott folytathatja a munkát, ahol korábban abbahagyta. Így tárolhatja a filmet, és nem kell egy félkész munkát lejátszható fájlként létrehozni.

K Szeretnék új hang-sávot tenni a film alá. Hogyan némithatom el az eredeti beszédet?

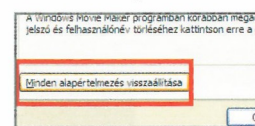
F Idősor nézetben álljon az elnémitandó jelenet elejére, majd a **Klip** menü **Hangok** alpontjából válassza ki az **Elnémítás** pontot. Hasonlóképpen elnémíthatja a film egy részéhez utólagosan hozzáadott hangokat is. A né-

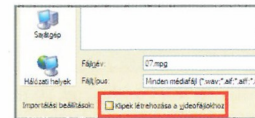
ma és a hangos részek között úgynevezett hangáttűnéseket is alkalmazhat.

K Számos beállítást elállítottam az alapértékekről, és most sok dolog nem megfelelően működik. Mit tehetek?

F Válassza az **Eszközök** menü **Beállítások** parancsát, és váltson az **Általános** fülre. Az Általános fül összes beállításának alaphelyzetbe állításához kattintson a **Minden alapértelmezés visszaállítása** gombra.

K Az importálásnál a Movie Maker automatikusan jelenetekre bontja a videót. Hogyan akadályozhatom meg?

F Amikor az **Importálás** gyűjteményekbe parancsra kattint a **Fájl** menüben, vegye ki a pipát a 'Klipek létrehozása a videófájlokhoz' felirat előtti mezőből.

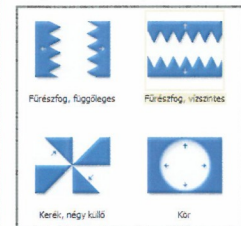
Szótár

Film A program szóhasználatában az elkészült projektet nevezzük filmnek, melyet aztán egy videolejátszó szoftver képes lejátszani.

Projekt A jelenetek, hangok, áttűnések és más effektusok, valamint a címek időzítését és elrendezését tároló fájl.

Gyűjtemény Az importált hang- és videoanyagok jelenetként (más néven klip) való tárolásához használt nézet, amely a rendszerezésben segít.

Áttűnés Az egyik klip utolsó és a rákövetkező jelenet első képkockája közti átmenet, mely valamilyen grafikai megoldáson alapul.

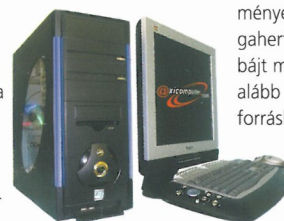
Effektus A szokásos megjelenéstől eltérő speciális, mozgó képi elem.

Hibakereső

Lassú volt a felvett videó szerkesztése, majd teljesen leállt.

Filmek szerkesztéséhez, illetve a hanganyagok és effektusok hozzáadásához bizonyos erősségű számítógép szükséges, amely nem egyezik meg a Windows által támasztott követel-

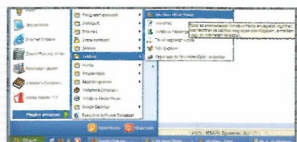
ményekkel. A minimális igény egy 600 megahertzes processzor, legalább 128 megabájt memóriával. Szüksége lesz még legalább 2 gigabájtnyi merevlemez területre, a forrásként használt fájlok, illetve a végeredmény tárolására. Ha a film hosszabb, vagy jelentősebb változtatásokat végez, javasolt még gyorsabb processzor és még több memória.

Ismerkedés a programmal

A legtöbb ember számára a videók szerkesztése valami ördögös dolog, amihez kizárólag a vérbeli profik értenek. A Movie Makerrel bebizonyíthatja, hogy ez nem így van.

1 Kattintson a **Start** gombra, majd a Minden program helyről válassza a **Kellékek** menüpontot. Itt találja a **Windows Movie Maker** programot.

2 A program elindítása után a következő ablak fogadja.

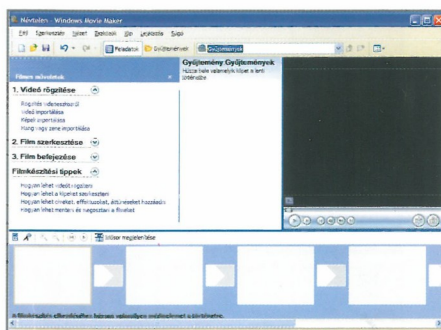
A bal oldalon azonnal egy segédkeretű ablakot talál, mely végigvezeti az egész folyamatot. Az ablakrésznek Filmes műveletek a neve.

A középső, **Gyűjtemény** nevű részben a megnyitott videó- vagy

hanganyagokat láthatja. Innen húzhatja majd a felhasználandó tételreket az alsó szerkesztőmezőbe.

A jobb oldalon egy médialejátszó ablakot talál, mely gyakorlatilag megegyezik a Windows Media Player alkalmazással.

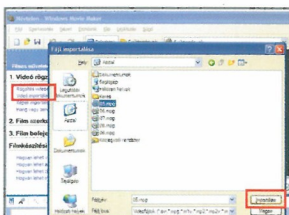
Az alsó sáv a **Történet**, melyben a filmbe beillesztett jeleneteket lát-

hatja. Itt lehet a jelenetek sorrendjét változtatni, vagy a jelenetek közötti

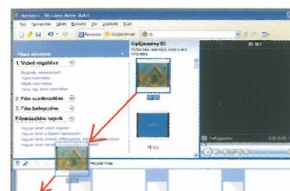
áttűnéseket megadni. Ugyanitt jeleníthető meg az Idősor is, mely a videó, a hang és a címek időzítésére szolgál.

Térjen vissza most a Filmes műveletek részhez, és kattintson a **Videó importálása** hivatkozásra (ha az anyag még a videóeszközön található, akkor a **Rögzítés videóeszköztől** pontot válassza). Keresse meg az importálandó képanyagot,

és kattintson az **Importálás** gombra. Ha több filmet vagy zenét szeretne használni, akkor importálja az összest a gyűjteménybe.

A beolvasás után a videó megjelenik a középső, Gyűjtemény részben, de már jelenetekre van bontva. Válassza ki a kész filmben a bevezető résznek szánt klipet, és húzza a történet első üres négyzetébe. Járjon el így, míg az összes jelenetet a helyére nem tette.

Hangok és zene hozzáadása

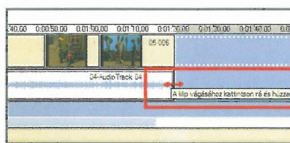
A videoanyag tartalmazhat már eleve hangokat, hiszen a legtöbb jelenetben nyilvánvalóan beszélnek. Lehetséges azonban, hogy szeretne aláfestő zenét vagy kommentárt fűzni a filmhez.

1 Kattintson a **Hang vagy zene importálása** gombra, és a mozgófilmekhez hasonlóan helyezze el az aláfestő zenét a gyűjteményben. Tetszőleges számú zenét felvehet.

Változás következik be, amikor a zenét megpróbálja a **Történet** mezőbe húzni. Figyelmeztetést kap, hogy a zenét csak az **Idősor** nézetbe illesztheti be, mely teljesen logikus, hiszen a filmrészleteket és a zenét valószínűleg egyszerre kívánja lejátszani. A program átvált az Idősor nézetbe, és az utolsó klip utáni időpontra helyezi a zenét.

A hangot jelképező hullámsávot az egérrel húzza a kívánt helyre. Ha csak a zene kezdetét vagy a befejezését szeretné módosítani, akkor az egeret húzza az elején vagy a végén található függőleges vonalra. A piros nyílak segítségével igazítsa a tervezett helyre.

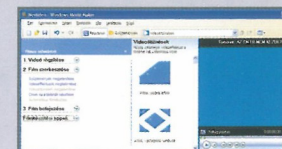

Fókuszban

A jelenetek közti áttűnések beállítása

Ha a jelenetek egyszerűen követik egymást, akkor nem tud olyan drámai hatást elérni, mint amit szeretne.

1 A bal oldali sávban kattintson a Film szerkesztése menüpontra, majd válassza a **Videóáttűnések megjelenítése** pontot. A középső részen, ahol korábban a Gyűjtemény volt, most a Videoáttűnések jelennek meg.

2 Váltson az alsó ablakrészben Idősor nézetről **Történet** nézetre. Az egyes jelenetek között egy kisebb téglalapot talál, amely az áttűnések elhelyezésére szolgál. A felső ablakból húzza át a jelenetek közé a kívánt áttűnést.

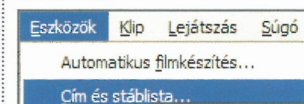

Ha az egész film elkészült, hozza létre az összegyűjtött elemekből és a hozzáadott effektusokból, címekből a lejátszható fájlt. Kattintson a **Fájl** menü **Filmfájl mentése** pontjára, amely egy varázslót indít el, ami végigvezeti a folyamatot a választott formátum függvényében.

Feliratok elhelyezése

A film elejére beilleszthetjük a cím megjelenítését, és ugyanígy a végére elhelyezhetjük a stáblistát is.

1 Ha professzionális kinézetet szeretne kölcsönözni a filmnek, helyezzen el címsort a film elején, esetleg az egyes részek kezdetén. Kattintson az **Eszközök** menü **Cím és stáblista** pontjára, majd válassza a **Cím hozzáadása a film elejéhez** hivatkozást.

2 Írja be a film címét. Azonnal láthatja a kész művet a médialejátszó ablakban. Ha a **Lejátszás**

gombra kattint, ellenőrizheti a címszöveghez tartozó effektust is.

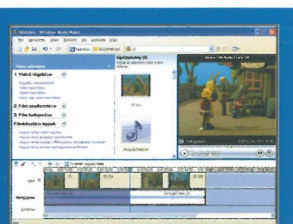
Ha a szöveget bevezető effektus, a betűtípus, a betűk színe nem nyerte meg a tetszését, módosítsa őket. Kattintson a **Cím animációjának módosítása** vagy a **Betűtípus- és szín módosítása** feliratra.

Kisokos

Összhang

A zene és a kép összhangját bármikor ellenőrizheti a médialejátszó ablakrészben. Kattintson a **Lejátszás** gombra, és máris elindul az összevágott kép és hang lejátszása. Ha egészen precízen szeretné illeszteni a zenét a filmhez, akkor kattintson az egérrel az idősor felett látható idősávra, és figyelje a médialejátszó mezőben, hogy pontosan melyik képkocka jelenik meg.

Amikor a zene a kezdetének tervezett helyen tart, engedje el az egér gombját. Egy kék vonal jelenik meg a megjelölt helyen, amelyhez könnyen igazíthatja majd a zene kezdetét jelölő sávot.

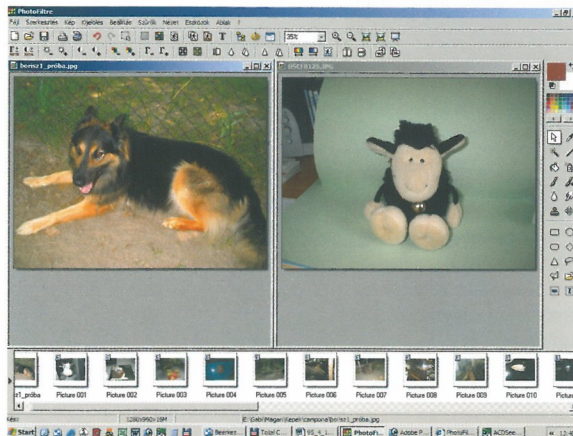
Szerkesztés gombnyomásra

Szűrők és effektek

Tartalom

- ▶ Piros szem effektus készítése a fényképekből
- ▶ Maszkok hozzáadása a fényképekhez
- ▶ Különböző szűrők és effektek alkalmazása egyedi képek készítéséhez
- ▶ Képek összeillesztése

Ha érdeklődik a fotózás iránt, és vannak hagyományos és digitális fotói is, előbb-utóbb szüksége lesz egy olyan alkalmazásra, amelyben elkészült képeit kezelni tudja. Ezen a kártyán a PhotoFiltre rajz- és képszerkesztő programot mutatjuk be, amely rengeteg egyszerű vagy éppen rafinált eszközt tartalmaz, amelyek révén az elkészült képek a lehető legjobb minőséget érik el a szerkesztés vagy javítás után.

Csillogó szemek

A PhotoFiltre szűrői és effektjei új hangulatot adhatnak a képeknek, olyat, ami az adott alkalomhoz a legjobban illik. Feljavíthatjuk kissé homályos, sérült vagy régi fotóinkat, és ehhez csak annyit kell tenni, hogy megismerkedünk a PhotoFiltre program funkcióival. Sok képen a családtagok egy része piros

szemmel mosolyog a kamerába, és ez némileg rontja az összehatást, bár kétségtelen, hogy néha nagyon vicces is tud lenni. A program erre is kínál megoldást, így ha a digitális képeink közül néhányat papírfórmában is szeretnénk látni, akkor érdemes az apróbb hibákat kijavítani előbb, majd ezután kinyomtatni.

Tudta-e?

Vidám pillanatokat szerethet barátainak, ha néhány képet összeilleszt, vagy egyik képről a figurákat kivágja és egy másik képre illeszti. Ehhez nyissa meg mindkét képfájlt. A kiemelő alakot a lasszó eszköz segítségével rajzol-

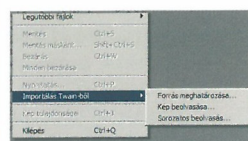

ja körbe, majd helyezze a vágólapra (Ctrl+C). Menjen a másik képre, amelyre az alakot beilleszti, és Ctrl+V-vel tegye is meg. Ezután igazítsa méretre a beillesztett alakot, és helyezze a kép kívánt részére. Már elkészült a vidám, összeillesztett kép.

Kérdés-felelet

KA hagyományos papírfényképeimet is tudom kezelni a programmal?

FIgen, ha ezeket szkennel segítségével digitalizálja, akkor ezt követően már megfelelő formátumú és kiterjesztésű fájl lesz belőlük. A PhotoFiltre Fájll menüpontja alatt található az Importálás Twain-ből opció, a fotók szkenneléséhez.

KVan olyan lehetőség a programban, hogy lássam a könyvtárban szereplő képeimet?

FKattintson a fasztruktúrát ábrázoló képböngésző ikonra, ekkor a képernyő alsó részében megjelenik egy sáv, melynek elején egy nyíl látható. Kattint-

son a nyílra, majd a megjelenő menük közül válassza a Böngészést, és itt adja meg, hogy

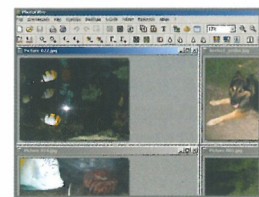
mely könyvtár képei jelenjenek meg.

KHa egy képet ellátam szűrőkkel, és annyira tetszik, hogy szeretném háttérképnek a desktopra kitenni, akkor mit tegyek?

FA PhotoFiltre programból a kiválasztott képet közvetlenül a desktopra tudja küldeni. Kattintson az Eszközök menüpontra és válassza a Beállítás háttérképnek lehetőségét, adja meg a kép elhelyezkedésének formáját, és a kép máris a desktopra kerül.

KTöbb képpel is dolgoznék egyszerre, megoldható hogy mindezt lássam?

FIgen. Kattintson az Ablak menüre, majd válassza az Egymás alá tesz vagy az Egymás mellé tesz alpontok valamelyikét, és minden megnyitott képet egyszerre jelenít meg a program.

Hibakereső

Élőssé akartam tenni a képet, de eltűnt az élőképesség.

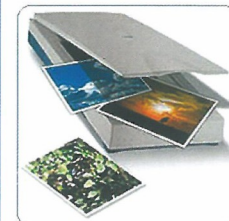
Használhatja a visszavonás parancsot, amely a legutóbbi műveleteket vonja vissza, így visszatérhet egy olyan korábbi állapothoz, amikor még nem túlozta el az élőképességet. Az is megoldás, hogy az ilyen javítási kísérletek el-

ram használatába, érdemes képek másolatait tanulni, így nem vesz el semmi fontos vagy értékes.

Szótár

Szkennel Számítástechnikai eszköz, melynek segítségével dokumentumokat, képeket digitalizálhatunk. Ezt követően a beolvasott anyag elérhető lesz több számítógépes alkalmazás számára.

Feljavítás A már elkészült fényképek digitális technikával történő szerkesztése, javítása, melynek során a hibákat eltüntetjük, illetve az érdekesebb részeket kiemeljük.

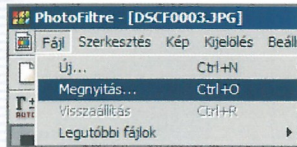

Képszerkesztés Mindazon funkciók összessége, amely lehetővé teszi egy fénykép átalakítását, más képekkel történő összemérését, másolását, kivágását stb.

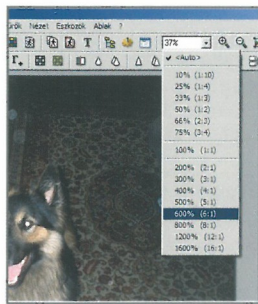
Piros szem effektus kiszűrése

Néhány kedvenc fényképén a barátok, családtagok piros szemmel láthatók. Ilyenkor jön jól, hogy ezt ki lehet javítani a programmal.

1 Nyissa meg a képet a **Fájl** menü **Megnyitás** alpontjával.

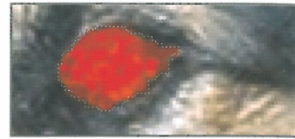
2 Ahhoz, hogy a javítandó felület megfelelően és pontosan szerkeszthesse, nagyítsa fel a képet legalább 400%-ra, de a képtől és az alany elhelyezkedésétől függően.

en lehet, hogy 600-800% lesz szükséges.

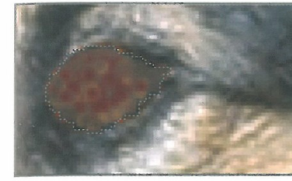
3 A Rajz eszköztárban kattintson a nyílát ábrázoló ikonra, majd a megjelenő lehetőségek közül a

lasszóra. Ezzel az eszközzel jelölheti ki nagy pontosan azt a részt, amelyet ki szeretne javítani.

4 A kijelölés azért fontos, mivel csak ezt a területet érintik a változtatások. Ezután csökkenteni kell a piros szín erősségét. Ezt a színtelítettség és a gamma korrekció csökkentésével lehet megtenni.

5 Lépésről lépésre csökkentve ezeket az összetevőket a piros szín intenzitása csökkenni fog, és a kép sokkal élvezhetőbbé válik.

6 A fenti lépéseket végezze el a másik szemén is, ha szükséges, illetve ha a képen több személy is piros szemű, akkor végezze el rajtuk is a változtatásokat.

Maszkok hozzáadása a képekhez

A beépített maszkok segítségével a képekhez kereteket, díszítéseket adhat, amelyek még egyedibbé varázsolják ezzel az alkotását.

1 Nyisson meg egy fotót. Ezt követően kattintson a PhotoMasque ikonra.

2 Egy ablak jelenik meg, amelyből kiválaszthatja a keret vagy egyéb képi hatás típusát, formáját, színét.

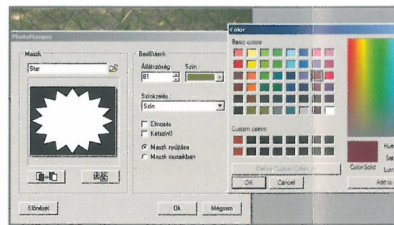

3 Először válassza ki a maszk típusát. Kattintson a **Megnyitás** ikonra, válasszon egy maszkot, pl. Star. Végül nyomja meg az **Open** gombot.

4 A képnek megfelelően állítsa be, hogy a maszk fekvő vagy

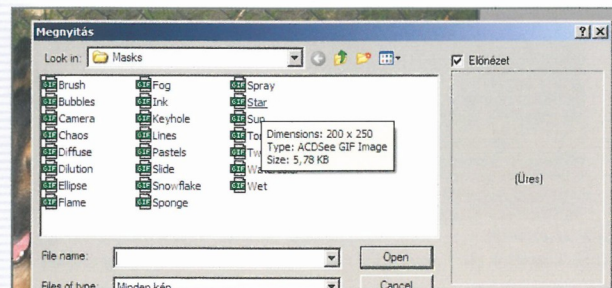
álló helyzetben legyen, a kiválasztott maszk alatt látható elforgatás gomb segítségével

5 Ha színes keret szeretne, akkor a **Színkezelés** lenyíló menüjében válassza a **Szín** lehetőséget.

get. Kattintson a fentebb található **Szín** mezőbe és válassza ki a kívánt színt a kerethez.

6 Állítsa be a maszk átláthatóságának mértékét, illetve azt, hogy a maszk egy egységként illeszkedjék a képre vagy mozaikszerűen. Végül kattintson az **OK** gombra. Az eredmény máris megtekinthető. Kísérletezzen bátran, keressen más színt vagy maszkot.

Kisokos

Kreatív elképzeléseit kipróbálhatja a PhotoFiltre programmal, mert további rengeteg érdekes hatást tud elérni vele.

Fókuszban

Különböző szűrők és beállítások

Egy fényképpel megtehetjük, hogy színesebbé, élésebbé tesszük, vagy különböző művészi hatásoknak vetjük alá, és megnézzük, milyen lenne, ha a régi korokban készült volna, vagy ha olajfestményként jelenne meg. A PhotoFiltre rengeteg variációs lehetőséget kínál, és remek szórakozást nyújt.

1 Nyisson meg egy kicsit homályos fotót.

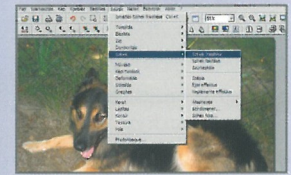

2 Az élesítéshez jelölje ki az egérrel a kép azon részét, vagy egészét, amely homályos, majd kattintson az **Élesítés** ikonra mindaddig, ameddig az a kívánt élességet el nem éri.

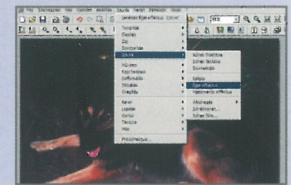

parancsára, és válassza annak **Szépítő** opcióját, hogy megtekinthesse a kép régi időbeni kinézetét.

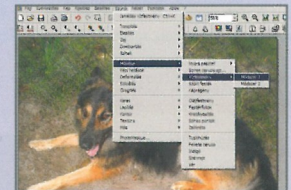
4 A kép színeit fakíthatja, erősítheti, sőt át is színezheti. Válassza a **Szűrők** menüt, annak **Szín** pontját, és az ott található lehetőségeket próbálja végig a

képen. Például legyenek a színek erősebbek, vagy tekintse meg a képet éjszakai fényben.

5 Művészi hatással is próbálkozhat. Válassza a **Szűrők** menü **Művészi** pontját, annak **Vízfestmény** alpontját, és tekintse meg az elért hatást. A kép olyanná alakult, mintha vízfestékes technikával festették volna.

6 Akár puzzle-t is készíthet a képből. Ha kinyomtatja és keménypapírra ragasztja, a gyerekek játszhatnak vele. A **Szűrők** menü **Stilizálás** pontjára kell kattintani, majd a **Puzzle**-t kijelölni.

Fantomorph képjáték

Kép-
átmenet

Tartalom

- ▶ Képi átmenetek beállítása
- ▶ Fényeffektusok és más finomságok
- ▶ A Fantomorph eszközeinek megismerése
- ▶ A Varázsló használata a kezdeti lépésekhez

Bizonyára már sokszor láttott könyvekben, újságokban vagy az Interneten olyan képeket, amelyeknek valóság tartalmában kételkedett, volt bennük valami furcsa, megmagyarázhatatlan, ami miatt túlviláginak vagy festményszerűnek tűnt az egész. Néhány képzőművész speciális alkotásai jutnak ilyenkor az eszébe? Boris Vallejo vagy Salvador Dalí stílusa is felmerülhet, akik gyakran mosták össze az emberi test ábrázolását

állatot vagy más lények formáival. Olykor tárgyakat is bekapcsoltak az átalakításba, gondoljon csak Dalí emberi testekből kihúzható fiókjaira.

Saját kézzel

Amennyiben az ilyen típusú alkotások megnyerték tetszését, és szívesen kipróbálna egy egyszerű eszközt, amivel könnyedén létre-

hozhat hasonló műveket, akkor olvassa el a kártyát. Bemutatjuk az Abrosoft cég Fantomorph nevű programját, aminek a specialitása két kép közötti átmenetek kidolgozása. Talán már találkozott is azzal a mintaképpel, ahol egy női arcból jön létre átmenet egy leopárd arcába. Ez a gyakran látható képi hatás a program egyik ismert jellegzetessége.

Tudta-e?

Az Abrosoft Fantomorph nevű programja magyar nyelven is tud kommunikálni. A program első indításakor beállítható, ám ilyenkor még a szoftver nem kínálja fel a magyart a listán. Ha a letöltés weblapján magyar változatot ígérték, akkor a csomagban találni fog egy Hungarian.

Ing fájlt. Ezt kell bemásolnia a program telepítése után a C:\Program Files\Abrosoft\Fantomorph3\Language mappába. Az útvonal a telepítés helyétől függően ettől eltérő is lehet. Ha a telepítő csomag nem tartalmazza a nyelvi készletet, akkor kattintson a Download languages gombra.

Mit tud a számítógépem?

Kérdés-felelet

K Mit jelent pontosan a morph vagyis az átmenetezés?

F Ez egy képtálcakészítési technika, melyet gyakran használnak a filmiparban egyes szereplők hirtelen megváltozásához, például amikor egy emberből hirtelen szörnyeteg lesz. De láthat ilyeneket zenei klipekben is, például Michael Jackson Black and White című dalában.

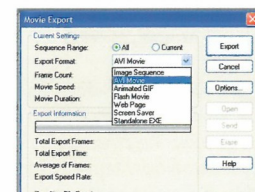

K Miért lassú a képváltás?

F A Fantomorph az OpenGL szabványt használja, amely egy általánosan elfogadott grafikai szabvány. Ha a videokártyája támogatja az OpenGL fejlett módszereit, az átalakítások igen gyorsan mennek végbe, még igen nagyszámú képkocka esetén is. Ha nem ez a helyzet, célszerű egy modernebb grafikus kártyát beszereznie, nem feltétlenül a legdrágábbat.

K Milyen típusú képeket használhatok a Fantomorphban?

F A kezdeti képként használható képfarmátumok: BMP, JPEG, TIFF, PNG, TGA, PCX, GIF, WMF és EMF (Windows Metafile). A munka végeztével az átmenet menthető egyedi képfájlokba (ahol minden egyes képkocka külön fájlba kerül), vagy valamilyen mozgóképes formátumba. Az utóbbi lehet GIF, AVI vagy akár Flash is. A Windows képernyőkímélőbe is lehet menteni a képeket.

K Kulcspontok elhelyezésénél lehet-e különböző színeket használni?

F Igen. Bármikor beállíthatja a Options ablakban a Color Cycle pontot, amelynek hatására a pontok különböző színekkel jelennek meg. De vegye figyelembe, hogy csak 8 szín áll rendelkezésre, tehát a kilencedik kulcspont színe meg fog egyezni az elsőével.

Hibakereső

A magyar változatban nem minden működik.

Sajnos, a magyar verzió még nem tökéletes. A magyar nyelvi csomag aktiválása után számos funkció nem megfelelően működik. Az igazán kellemetlen dolog az, hogy az egyik nem működő dolog a nyelv kiválasztása, amivel elveszíti az angol-

úgy, ahogyan azt terveztük.

Mit tud a számítógépem?

Szótár

Projekt A Fantomorph-ban a végrehajtandó feladatokat projekteknek nevezzük. Egy projekt tartalmazza a felhasznált képeket, képi hatásokat és más idevágó adatokat.

OpenGL Open Graphics Library Nyílt grafikai könyvtár. Két- és háromdimenziós képi megvalósításokra kifejlesztett szabványgyűjtemény, mely széles körben használt a számítógépes programok területén.

Salvador Dalí Spanyol, XX. századi festő, szürrealista műveiről lett híres. Témái leginkább álomszerűek, mesteri kidolgozásban.

Boris Vallejo Perui származású amerikai képzőművész, aki a fantasy világába tartozó alkotásait valódi modellekre alapozva készíti.

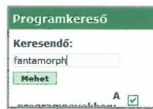
Kulcspont A képeknek azon pontjai, amelyek ugyanazt a tartalmi elemet hordozzák, de a két képen másképpen helyezkednek el. Ilyen például a szemgolyó.

A program beszerzése

Manapság a közismert programok már számos internetes letöltőhelyről beszerezhetők, ez főleg akkor van így, ha az adott szoftver népszerű.

1 Látogasson el a kedvenc letöltő helyére, a honositomuhely.hu oldalt használjuk a példában. Az oldal betöltése után a jobb oldalon található Programkereső mezőbe írja be, hogy Fantamorph, jelölje be mindkét keresési lehetőséget, majd **Mehet**.

2 A megjelenő ablakban egy rövid leírást talál a programról, itt kell a program nevére kattintania.

3 Ezen az oldalon a **Letöltés** gombra kattintva kezdeményezheti a csomag letöltését, illetve itt bővebb információkat is megtudhat a programról. Itt találja meg a magyar nyelvű csomagra mutató hivatkozást is. Kattintson a **Töltsd le külön!** gombra.

4 A telepítés menete a megadott elemekből áll. Ha gondja van a választási lehetőségekkel, hagyja az alapértelmezett beállításokon, ezek többnyire megfelelőek.

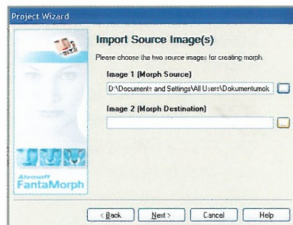
Kezdetek egy varázslóval

A program első indításakor egy varázsló ajánlkozik. Ha korábban még nem dolgozott a programmal, fogadja el a segítséget.

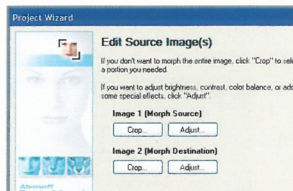
1 Kérjen új munkát. Kattintson a **Next** gombra.

2 A következő lépés a feladat típusának a kiválasztása. Az első: átmenet készítése két kép között. A második lehetőség egy torzításos videó vagy képek készítése egyetlen képből, a harmadik pedig a többszörös átalakítás lehetősége egyetlen projekten belül. Ismerkedésnek válassza az első, és **Next**.

3 A következő feladat a képek kiválasztása, amely a három pontot ábrázoló ikonokra kattintva előugró szokványos Megnyitás (itt Import) ablakokban történik. Ha kész, ismét **Next**.

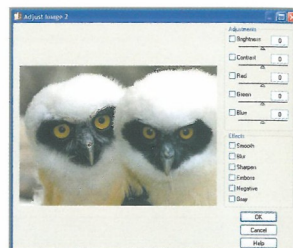

4 Nehezebb lépés következik: a kiválasztott képeket kell a megfelelő méretűre vágni, illetve a képi hatásokat kell kiválasztania. Ez később is elvégezhető.

5 A képek méretének igazításához kattintson a **Crop** feliratú gombok valamelyikére, attól függően, hogy melyik képet szeretné szerkeszteni. Az **Adjust** gombot

működtetve a fényerőt és a különböző színösszetevőket, valamint a kép élességét állíthatja. **Next**.

6 A következő választás a létrehozandó film (képátmenet) méretére, hosszára, típusára vonatkozik. Számtalan előre beállított értékből válogathat, de tetszés szerint létrehozhat egyedi méreteket és hosszakat is.

7 Most jön a legizgalmasabb rész, a különböző áttünési hatások, kiegészítő képek kiválasztása és a fények elhelyezése. A lehetőségek az alábbiak:

■ **Background** A háttérkép kiválasztása. Ha az eredeti képek nem a teljes képernyőt töltik be, lehetősége van háttérkép alkalmazására.

Például a lepkék áttünése mögé virágot helyezhet.

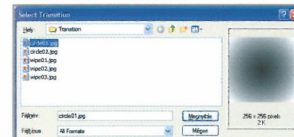
■ **Mask** A maszk gyakorlatilag kitakarja a kép egy részét, és így ovális vagy más alakú képet hozhat létre.

■ **Foreground** Eredetileg előtérkép, de a valóságban feliratokat vagy kereteket lehet vele elhelyezni az áttünések tetején.

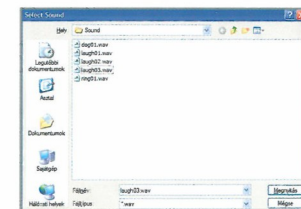
■ **Transition** Az áttünés típusa már sokkal erősebben érinti az egész művet, mivel ez határozza meg, hogy az áttünés letről felfelé, kívülről befelé vagy milyen egyéb módon menjen végbe.

■ **Light** Újabb fényhatásokat helyezhet el tetszése szerint az áttünésen, mely az eredeti képeken nem volt látható.

■ **Sound** Saját belátása alapján – mivel az eredmény animációként vagy filmként lesz elmentve – zenei aláfestést is alkalmazhat. Használhatja a meglévő hangminták egyikét, vagy választhat saját hullámmódmű felvételei közül.

8 Az utolsó lépés a kulcsponthoz elhelyezése, aminek központi szerepe van a áttünések elkészítésében. A művelet lényege, hogy a két képen meg kell jelölnie azokat a pontokat, melyek a két képen hasonlóan fontos szerepet töltenek be. Például a szem középpontját megjelölni az egyik képen, majd módosítja a pontot a másik képen, hogy azon is a szem középpontján legyen.

Kisokos

Élet a varázsló nélkül

Amikor már átlátja a program alapvető funkcióit, valószínűleg kíváncsi lesz arra, hogyan lehet működtetni a programot a varázsló használata nélkül. A

varázsló ugyanis kényelmes eszköz, de nem minden funkcióhoz biztosít hozzáférést, ezért a fejlettebb eljárások használatához jobban jár, ha a menürendszer alkalmazza. A korábban a varázslóval készített művekkel sincsen semmi baj, mert utólag is szerkeszthetők, tehát az újon-

nan felfedezett lehetőségeket is alkalmazhatja rájuk.

Nem esett még szó arról a lehetőségről, amikor egyetlen képből készítsünk mozgóké-

pet. Ilyenkor a kép egyes elemeit kijelöli, majd megadhatja a mozgásnak megfelelő cellokat. A Fantamorph ezek után kialakítja az adott pont fokozatos elmozdulását a kezdőhelyről a célhelyre. Így mozgathatja például Mona Lisa szemöldökét vagy a macskája farkát.

Fotótár az Interneten

Nézegetés
albumokban

Tartalom

- ▶ Képek nézegetése a Fotótárban
- ▶ Regisztrálás a további szolgáltatásokra
- ▶ Saját képek feltöltése
- ▶ Papírképek készítése a jól sikerült fotókból

Nagyanőnk és nagyapánk féltve őrzött kincseként gyűjtögettek kisméretű fotókat, amelyek hamar megsárgultak, mégis sokszor az egyetlen kézzel fogható kapcsolatot jelentették szeretteikkel. Ezekből a fekete-fehér képekből, amelyeknek a széle cakkosra volt vágva, és némelyikük a retusálásán túl még ki is volt színezve, ismertük meg a család korábbi tagjait, és innen tudhattuk meg, hogyan néztek ki ősünk fiatalabb

korukban. A Szmena és Pajtás gépek különös értéket képviseltek, mivel ezekkel örököztük meg a fontosabb eseményeket, esküvőket, ballagásokat és a hároméveskénti külföldi utakat.

Digitális kép

A hagyományos fényképezőgépek kezdenek kimenni a divatból, a digitális képrögzítés került előtérbe. Legfontosabb előnyei,

hogy nem kell filmet cserélni, és nem kell előlívni a képeket ahhoz, hogy láthassuk őket. A hibás képeket egyetlen mozdulattal törölni lehet, s tovább már nem foglalják a helyet. A digitális fényképezőgépeket egyre olcsóbban meg lehet vásárolni, és egyre fejlettebb technikai megoldásokra képesek. A professzionális fotósok szinte kizárólag digitális gépeket használnak.

papírkép készíthető, de ha ennél nagyobb képet szeretne, akkor nagyobb felbontású képet kell készítenie. Ha viszont csupán számítógépen nézegeti az elkészült fotókat, akkor ez a méret tökéletesen megfelel. Az Internetre feltett képek többnyire még ennél kisebbek.

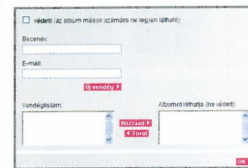
Tudta-e?

Digitális fényképezőgép vásárlásakor szóba szokott kerülni, hogy hány megapixeles gépet érdemes vásárolni. A megapixeles száma az elkészült kép méretét határozza meg, ami papírkép készítésénél lehet fontos. Egy 1600x1200 képpontos (vagyis kb. 2 megapixeles) képből remek minőségű 9x13 centiméter nagyságú

Kérdés-felelet

K Hogyan tudom megakadályozni, hogy bárki láthassa az albumaimat?

F Az adatok módosításakor lehetősége van arra, hogy védetté tegye az adott albumot, és csak névvel és jelszóval lehessen látogatni. Meghatározhatja, hogy vendégei közül kik láthassák az albumot, és egyetlen egérgéppel is tilthatja egyikük-másikuk jogait.

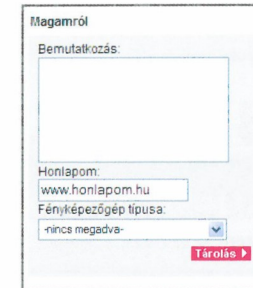
K Hogyan fogom megkapni a megrendelt papírképeket?

F Lehetősége van házhoz szállítást kérni, de átveheti az elkészült képeket személyesen is a megrendeléseket kezelő cég boltjában.

K Másoknál láttam megadva a saját honlapjuk címét a képek alatt. Hogyan tehetem oda én is?

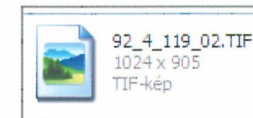
F A weblap címét minden felhasználó megadhatja, de ez persze nem kötelező.

Bejelentkezés után kattintson a **Beállítások** menüpontra, majd írja be weblapja a címét a **Honlapom** mezőben biztosított helyre. A **Tárolás** gombot megnyomva a rendszer megjegyzi a címet, és legközelebb már rajta lesz a képeken.

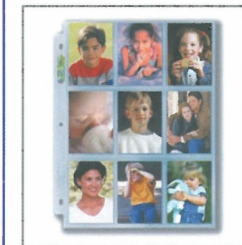
K Miért nem tudom feltölteni az egyik képet?

F A Fotótárba csak BMP, JPG, GIF és PNG képeket tud feltölteni. Amennyiben nem sikerült egy képet feltölteni, akkor ellenőrizze, hogy megfelelő-e a formátuma. Ha nem a felsorolt formátumok egyikében van, akkor konvertálja át, hogy aztán feltölthesse a többi képe közé.

Szótár

Megapixel Egy pixel egy képpontot jelöl, a megapixeles fényképező tehát olyan képeket készít, melyek 2 millió képpontból állnak. **Retusálás** A már elkészült fényképek kézi vagy digitális technikával történő feljavítása, melynek során a hibákat eltüntetik és/vagy az érdekesebb részeket kiemelik. **Konvertálás** Egy kép formátumának a megváltoztatása valamilyen grafikai szoftverrel. Legyen óvatoss, mert a konvertálás során adatvesztés is előfordulhat. **Album** Mint a hétköznapi fotóalbumok, az internetes albumok is képek tárolására szolgáló gyűjtőhelyek.

Diavetítés A képek megjelenítése egymás után. Nem kell folyamatosan valamelyik billentyűt vagy az egeret használnia a következő kép megtekintéséhez.

Hibakereső

Vannak olyan albumok, melyekben nincsenek képek.

Néha, témák szerint keresgélve a képek között, olyan albumokra akadhat, melyeknél nem jelenik meg az első képétvágygerjesztőként, hanem csak egy szürke mezőt lát az előnézeti kép helyén. Ilyenkor tüzet-

sebben megvizsgálva a helyzetet, azt tapasztalja majd, hogy a kérdéses albumban nincsenek képek.

A feltöltéskor valószínűleg hiba csúszott a folyamatba, vagy egyszerűen csak a képek alkotója tévedésből duplán kattintott a feltöltést kezdeményező gombra.

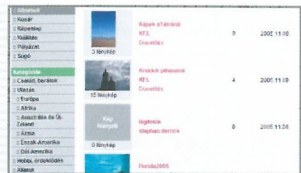
Képek nézegetése a Fotótárban

Az első látogatás alkalmával valószínűleg a feltöltött képekre lesz kíváncsi.

1 A www.origo.hu oldalon kattintson a menüsáv alja felé található **Fotótár** hivatkozásra. Mivel a jelenlegi cél a képek megtekintése, válasszon a lap bal oldalán a hat fő kategóriából.

2 A kattintás hatására a kategória további alkategóriáit nyit

meg, melyek kiválasztásával pontosíthatja a keresést. Ezzel egy időben azonban már a jobb oldalon megjelennek az ebben a kategóriában található, legújabbban feltöltött fényképalbumok.

3 Válasszon egyet az albumok közül az album nevére vagy a képre való kattintással. Az album kiválasztásában a lap tetején található nyílak segíthetnek. Alapértelmezés szerint az albumok a feltöltés sor-

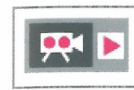
rendjében vannak, de sorba rendezheti őket nézettség szerint is.

4 Az albumon belül egyszerre 6 képet láthat miniatűr nézet-

ben. Ha ennél több képet tartalmaz egy album, akkor a szokásos nyíllal navigálhat, vagy közvetlenül a lap számára kattintva választhat.

5 Diavetítést rendezhet a képekből, ha a képek felett látható vetítógép ikonra kattint. Ekkor egy

külön ablakban indul el a képek bemutatása. A vetítés az internetes bemutatásra van optimalizálva, ezért a fotók nem teljes méretükben jelennek meg.

6 A fénykép eredeti méretben való megtekintéséhez kattintson a kiválasztott képre, majd a kép alatt megjelenő Megtekintés teljes méretben hivatkozásra. Ez a parancs külön ablakban tölti be a teljes méretű fotót, ami sok esetben nem is fér el egyszerre a képernyőn.

Fókuszban

Papírképek készítése

Ha feltölti a Fotótárba, papírképeket is csináltathat belőlük.

1 A képek feltöltése után válassza ki azokat, melyekről papírképet szeretne csináltatni. Helyezzen pipát a képek mellett négyzetbe, majd kattintson a **Kijelöltek a kosárba** gombra. Ezzel a képek a kosárba kerülnek.

2 A Kosár azonnal meg is jelenik, de ha ez nem történne meg, kattintson a Kosár hivatkozásra. A Méret mezőben a képek felbontása alapján automatikusan kap egy ajánlatot az előhívandó kép méretére vonatkozóan. Ezt természetesen megváltoztathatja.

3 Adja meg, hogy melyik képből hány darabot kér. Ha valamelyik kép esetében megmondta volna magát, akkor a **Mégsem** gombra kattintva kiveheti azt a kosárból.

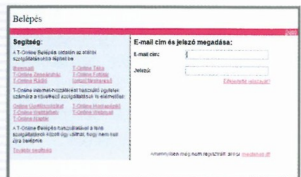
4 Amikor elégedett a válogatással, kattintson a **Mentés** gombra, mire a darabszámok eltűnnek, de a jobb felső sarokban megjelenik egy Számla az eddigi képekre. Ha változtatni szeretne rendelésén, akkor kattintson a **Módosít** gombra, egyéb esetben pedig a **Fizetek** gombra.

Számla
Az Ön rendelése:
2 db 9x13 print 60 Ft
2 db 18x24 print 500 Ft
Összesen: 560 Ft
Fizetek Módosít

Regisztrálás a szolgáltatásokra

A képek nézegetése, keresése, a papírképek készítése és a képeslapküldés elérhető regisztráció nélkül is, de a saját képek feltöltéséhez, illetve a többi szolgáltatáshoz már be kell jelentkezni.

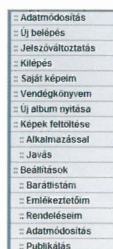
1 Ha rendelkezik freemailes címmel, akkor nem szükséges újra regisztrálnia, beléphet az emailcímét és jelszavát használva. Ehhez a bal felső sarokban levő **Belépés** gombot használhatja. Adja meg adatait, és kattintson a **Belépés** gombra.

2 Ha nincsen freemailes címe, akkor a Regisztráció menüpont kiválasztása után töltse ki adatait,

majd az **OK** gombra kattintva egy emailt kap a megadott címre. Ebben kattintson a megjelölt hivatkozásra, mely egy weboldalra repíti.

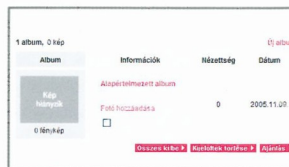
3 A megjelenő oldalon adjon egy nevet, amit a Fotótárban használni kíván. Miután az **OK** gombra kattintott, a böngésző visszatér a Fotótár kezdőlapjára vagy a korábban látogatott albumhoz. A regisztráció és a belépés hatására új menüpontok jelennek meg a bal oldalon.

Saját képek feltöltése

Felmerülhet az ötlet, hogy milyen jó lenne feltölteni a családi képeket is, hiszen így könnyedén meg lehet mutatni bárkinek, akkor is, ha a családtól távol tartózkodik.

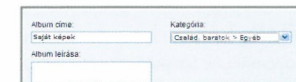
1 Kattintson az újonnan megjelenő **Saját képeim** menüpontra. 'Alapértelmezett album' néven a rendszer létrehozott egy képgyűjteményt, amiben természetesen még nincsenek képek.

2 Az album adatainak módosításához kattintson az album nevére. Itt három lehetősége van: album törlése, album adatainak módosítása és képek elhelyezése az albumban. Válassza az Album adatai lehetőséget.

3 Adjon beszédesebb nevet az albumnak, válassza ki, hogy melyik kategóriába kerüljön, amikor mások nézegetik. Egy rövid leírást is

elhelyezhet, mely a szerző és az album neve alatt jelenik meg böngészéskor. Ha végzett, **OK**.

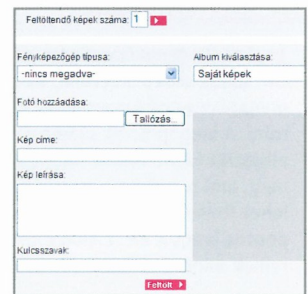

4 Ezzel visszakérül az eredeti oldalra, ahol most már kiválaszthatja a **Fotó hozzáadása** pontot. Az új képernyőn az Egyszerű képfeltöltés lehetőség van kiválasztva, ami megfelel a kezdeti céloknak.

5 Többféle adatot adhat meg a kép körülírására, az első ezek közül a fényképezőgép típusa, mely csak tájékoztató jellegű adat, külö-

nöbb jelentősége nincs. A második választás az albumra vonatkozik, ami akkor fontos, ha már több albumot is létrehozott. A **Tallózás** gombra kattintva megjelölheti a feltöltendő fájlt. A további adatok kitöltése szintén tetszőleges. Kattintson végül a **Feltölt** gombra, elindul a folyamat, és megjelenik a kép és az album a gyűjteményben.

Kép minden mennyiségben

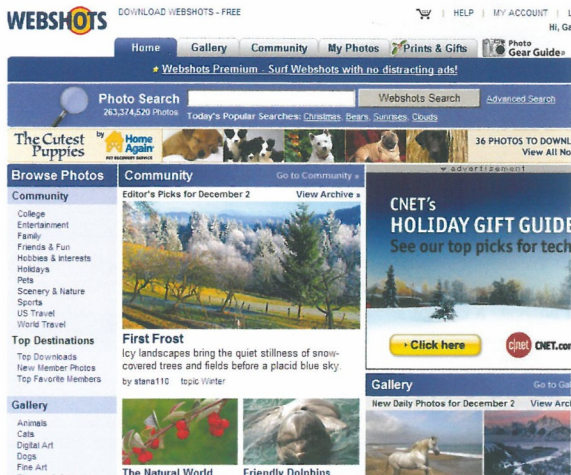
**Webshots.
com**

Tartalom

- ▶ Képek keresése
- ▶ Regisztráció és tagság a Webshots-on
- ▶ Ingyenes Desktop
- ▶ Saját képek feltöltése

A képeket gyűjteményekbe lehet rendezni, e-mail-ként elküldeni, és persze mások fényképei is megtetszhetnek nekünk. Az Interneten ezernyi fotó található és használható saját célra. Ezen a kártyán egy ilyen képgyűjtő oldalt mutatunk be: a Webshotsot.

Barangolás a képvilágban

ciót követően. Így például minden nap 5 képet letölthetünk a gépünkre, saját képeinket tölthetjük fel és oszthatjuk meg másokkal. Az oldalról letölthető szintén ingyenesen egy desktop program, amellyel rögtön rendezni, szerkeszteni, küldeni is tudjuk a képeket. Készíthetünk

képanyókímélőt vagy háttérképeket, és ezzel még egyedibbé tehetjük gépünket. A programba saját képeinket is betölthetjük, így akár az összes képfájl egy alkalmazásban tudjuk kezelni. Bármelyik képet elküldhetjük elektronikus levélként személyre szabott üzenettel.

Tudta-e?

A Webshots weboldalára a saját maga készítette fotókat is felteheti a rendelkezésre álló tárhely méretétől függően, lehetővé téve barátai vagy családja számára, hogy fényképeit a neten keresztül gyorsan megtekinthessék. A regisztrációt követően kattintson a MyPhotos fülre, majd a Create

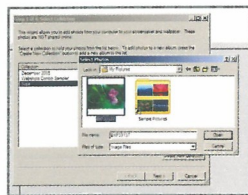
Your First Album gombra. Lépésről lépésre haladva eljut oda, hogy a képeit feltölti a Webshotsra és azt mások is megtekinthetik és élvezhetik. Ezzel lehet-
gy akár egy születnap után megtekinthesse a vidám akkor, amikor csak akarja.

Mit tud a számítógépem?

Kérdés-felelet

K A Webshots programjába saját fotóimat is be tudom emelni?

Figen. Természetesen a saját fényképeit is kezelni tudja a Webshots szoftverében. Ehhez válassza az **Add More Photos** gombot, majd válassza a 'My Computer – add photos stored on your computer' alpontot. Hozzon létre egy új gyűjteményt, hogy oda emelhesse be a saját képeit, majd keresse meg a képeket a számítógépén.

K Van egy kép, amit szívesen kitennék poszterként a falamra, megoldható ez?

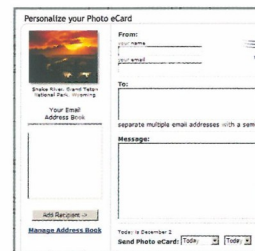
F A Webshots-nak ez is egy szolgáltatása, ám ezért minden esetben fizetnie kell. Keresse meg a weboldalon azt a képet, amelyről posztot szeretne csináltatni és kattintson rá, majd a lehetőségek közül a **Buy a Print** gombot nyomja meg. Megtekintheti a poszterhez szükséges felbontásokat és árakat. A díj ellen-

ben olyan formátumú képet tud letölteni, amiből azután elkészülhet a poszter maga.

K Szívesen használ-
nám a képeket
elektronikus képeslap-
ként is, lehet?

F A Webshots szoftverében válassza ki azt a képet, amelyet el szeretne küldeni elektronikus képeslapként, majd kattintson az **Online Options** gombra, és ott kattintson a **Send Photo Message** pontra. A program felcsatolkozik a netre és egy levélformátumot kell kitölteni és elküldeni. A weboldalról közvetlenül is lehet e-Cardot küldeni.

ilyenkor a kép tetején egy erre utaló Premium Only felírat hívja fel a figyelmét. Ha nem ez a helyzet, akkor elképzelhető, hogy aznap már a 6. képet töltené le, amit a Basic tagság már nem tesz lehetővé. Ilyenkor sincs nagy gond, hiszen másnap letöltheti a kiválasztott képet.

Hibakereső

Nem tudom letölteni a kiválasztott képet.

Lehetséges, hogy csak a Premium tagsággal rendelkező felhasználók tölthetik le. Ebben az esetben sajnos csak akkor juthat a képhez, ha Premium tagságra vált. Azt, hogy egy kép Prémium kategóriás, rögtön láthatja, mert

Mit tud a számítógépem?

Szótár

Premium Only A Premium egy olyan tagsági formát jelöl, amely díjfités ellenében szolgáltatásokat nyújt az érdeklődőknek. Ahhoz, hogy látható legyen, hogy mely szolgáltatásokat vehetik igénybe a Premium tagok, az oldalon Premium Only felirat jelzi.

Desktop A számítógép képernyőjén megjelenő alapfelület, ahova parancsikonok helyezhetőek és indíthatók el. Magyarul asztalnak nevezik. A háttérkép is e felületet díszíti.

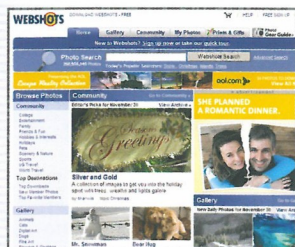
Login/Logout Az oldalra történt regisztrálást követően a loginnel – felhasználónév és a jelszó megadásával – tud belépni az oldalra és igénybe venni a tagsághoz tartozó szolgáltatásokat, majd logouttal tud kilépni.

Képek keresése az adatbázisban

Ha képeket szeretne keresni az interneten, akkor a Webshots oldalán megszámlálhatatlan mennyiségben fellelheti őket.

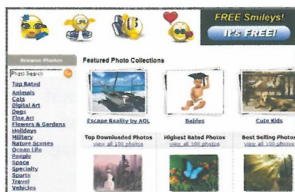

1 Internetes böngésző programja segítségével látogasson el a <http://www.webshots.com> weboldalra.

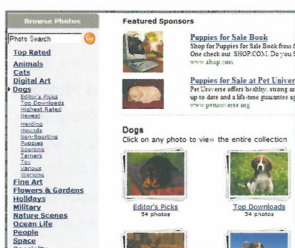
2 Kattintson a **Gallery** menüpontra, hogy a hatalmas adatbázis képei között válogathasson.

3 A fotók és képek különböző kategóriákba vannak besorolva. Külön kiemelve láthatja a leg-

többet letöltött vagy legtöbbet értékelített fotókat.

4 A bal oldalon található kategóriák közül válasszon egyet, és

Regisztráció és tagság a Webshotson

Amennyiben az oldalt és a képeket érdekesnek találta és szívesen használná akár nap mint nap, akkor érdemes regisztrálnia az oldalon és az ingyenes tagságot igénybe vennie.

1 Kattintson a **Free Sign Up** linkre a regisztráció megtételéhez.

2 Kétféle tagság közül választhat. Az egyik az úgynevezett Prémium Membership, amely bizonyos díj ellenében szélesebb körű szolgáltatásokat nyújt, mint az ingyenes Basic Membership.

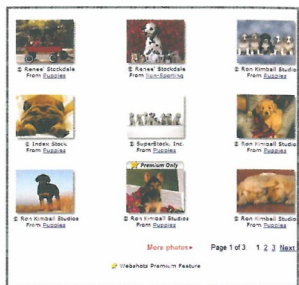
3 Most az ingyenes Basic Membership szolgáltatásra történő regisztrációt tekintheti meg, de természetesen bármikor át tud váltani a fizetős verzióra. A Basic csomaggal a következő szolgáltatások érhetők el: professzionális képek letöltése a PC-re, saját online album, ahol képeit megoszthatja a többiekkel vagy elküldheti őket stb.

4 Kattintson a Sign up for our FREE Basic Account linkre a tagság létrehozásához.

5 Töltse ki az adatlapot, majd végül nyomja meg a Join Web-

shots Now gombot. Hamarosan e-mailben megkapja a felhasználói nevét és jelszót.

5 Kattintson egy kategóriára. A képek kilistázódnak, bővebb információért azonban rájuk kell kattintania.

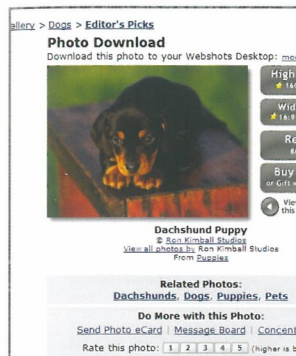

6 A kép most egy kicsit nagyobb méretben látható, és a kép mérete a **Regular** gomb megnyomásával tovább növelhető. Ezen kívül a képet háttérképként is mentheti, poszterre nyomtathatja aján-

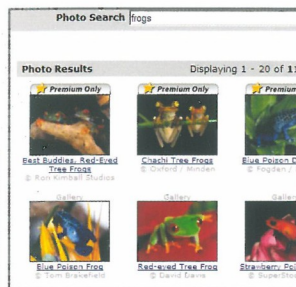

6 Ha ezek az adatok megérkeztek, a Login-ra kattintva be tud lépni és már használhatja a szolgáltatásokat.

dékba, és szavazhat is rá, hogy mennyire illik a témája az adott kategóriához.

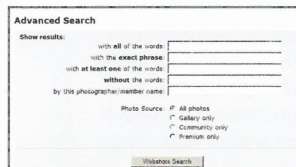

7 Természetesen az oldalon található gyorskereső segítségével is kiválogathatja azokat a képeket, amelyek érdeklik. A keresőt a

Browse Photos felirat alatt találja. A Search Photo helyére gépelje be a keresés tárgyát angolul, majd nyomja meg a **GO** gombot.

8 Ha pedig ennél jobban pontosítható keresést szeretne lefuttatni, akkor az **Advanced Search** linkre érdemes kattintania. Itt akár még fotósr is kereshet.

Fókuszban

Ingyenes Desktop szoftver a Webshots-tól

A Webshots oldaláról letölthető egy olyan szoftver, melynek segítségével a képek letöltése és kezelése, tárolása, valamint a képernyőkímélő alkalmazás használata egyszerű és testre szabott lesz.

1 Kattintson a **Download Webshots - Free** linkre a képernyő bal felső sarkában.

2 A megjelenő oldalon rövid leírást talál a letöltéssel elérhető előnyökről. Kattintson a **Download for PC** gombra a letöltéshez, majd ismét **Download**.

3 A letöltés elindul. Ezt követően a programot el kell indítani, és lépésről lépésre feltelepíteni. A lépések egyszerűek.

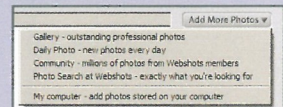

4 A program a telepítést követően elindul. Egy minta képadatbázis fogadja. A Webshots Combo Sampler cím alatt látható

ak a képek kis ikonként. Kattintson rá az egyikre, hogy nagyobb méretben is megtekinthesse.

5 Természetesen új és meglévő fotókkal napról napra bővíthető a képgyűjteménye. A Basic tagság lehetővé teszi, hogy napi 5 képet le tudjon tölteni a Webshots oldaláról. Ehhez kattintson az **Add More Photos** gombra, majd válassza a **Daily Photos** lehetőséget.

6 Ekkor a program csatlakozik a Webshots internetes oldalára, és letölthet 5 képet. Válasszon egyet és kattintson rá. Pél-

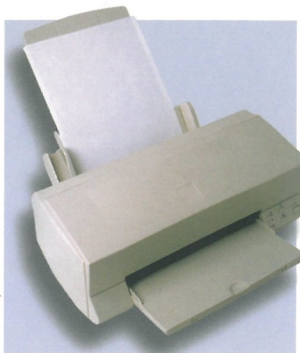

dául a vadló képére. A kép megjelenik. Kattintson a **Regularra**.

7 A kép rövidesen bekerül a programba, mint mai napi letöltés. Ma még négy további képet tölthet le.

Mit tud
A SZÁMÍTÓGÉPEM?
Gyakorlati útmutató kezdőknek és haladóknak

